

Početna stranica > Novac/novčana potraživanja > Nesolventnost/stečaj

Nesolventnost/stečaj

Ako se poduzeće ili poduzetnik zateknu u financijskim teškoćama ili ne mogu podmiriti svoje dugove, u svakoj su zemlji dostupni posebni postupci za sveobuhvatno rješavanje takvih situacija te su u njih uključeni svi vjerovnici (osobe kojima se duguje novac).

Stečajni postupci razlikuju se prema ciljevima:

Poduzeća

Ako se poduzeće **može spasiti** ili je poslovanje održivo – njegovi se dugovi mogu **restrukturirati** (obično u dogovoru s vjerovnicima). Na taj se način nastoje očuvati poduzeće i zadržati radna mjesta.

Ako se poduzeće **ne može spasiti**, ono se mora zatvoriti („odlazi u stečaj”).

Poduzetnici

Mogu podnijeti zahtjev za postupak koji uključuje **uređeni plan otplate** svojih dugova te otpusta dugova nakon isteka razumnog roka (obično 3 godine). Na taj se način izbjegava njihov osobni stečaj te omogućuju novi poslovni pothvati u budućnosti.

U svim slučajevima vjerovnici nakon službenog pokretanja stečajnih postupaka više ne mogu pokretati posebne postupke za povrat svojih dugova. Time se osigurava jednako postupanje prema svim vjerovnicima i štiti imovina dužnika.

Kako bi dobili svoj novac, vjerovnici moraju dokazati svoja potraživanja, sudu ili tijelu (obično **skrbnik** ili **stečajni upravitelj**) nadležnom za reorganizaciju ili likvidaciju dužnikove imovine. To u posebnim okolnostima može napraviti i dužnik.

Prekogranična nesolventnost (propisi EU-a)

Stečajni predmeti koji uključuju poduzeća ili poduzetnike s transakcijama, imovinom ili poslovanjem u više zemalja mogu se rješavati u skladu s pravom EU-a – konkretno, **Uredbom 2015/848** (vidjeti [sažetak o postupku](#)).

Obrasci iz Uredbe 2015/848

[Obavijest o postupku u slučaju nesolventnosti](#) PDF (284 KB) [hr](#)

[Prijava tražbina](#) PDF (289 KB) [hr](#)

[Prigovor u pogledu postupka koordinacije skupine](#) PDF (342 Kb) [hr](#)

Nacionalni postupci

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Druge poveznice

Stečajni registri i registri nesolventnosti

Posljednji put ažurirano: 30/05/2023

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Nesolventnost/stečaj - Bugarska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U Bugarskoj ne postoji poseban zakon kojim se uređuje postupak u slučaju nesolventnosti. Opće odredbe o nesolventnosti utvrđene su u poglavlju o nesolventnosti Zakona o trgovini. Nesolventnost banaka i osiguravajućih društava uređena je posebnim odredbama utvrđenima u Zakonu o nesolventnosti banaka i Zakoniku o osiguranju.

Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se nad nesolventnim trgovcima. Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se i nad društvom s ograničenom odgovornošću, dioničkim društvom ili komanditnim društvom na dionice koje je prezaduženo.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i nad osobom koja prikriveno trguje preko nesolventnog dužnika. Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti nad trgovačkim društvom smatra se da je postupak istodobno pokrenut i nad članom društva s neograničenom odgovornošću.

Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se i nad trgovcima pojedincima koji su preminuli ili su izbrisani iz Registra trgovačkih društava ako su u trenutku smrti ili brisanja bili nesolventni. Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se i nad članovima društva s neograničenom odgovornošću, čak i u slučaju njihove smrti ili brisanja iz Registra trgovačkih društava. Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti može se podnijeti u roku od godine dana od datuma smrti ili brisanja dužnika iz Registra trgovačkih društava.

Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se i nad nesolventnim društvima u likvidaciji. Postupak u slučaju nesolventnosti banaka i osiguravajućih društava uređen je pravilima i postupkom utvrđenima u posebnom zakonu.

Pitanja koja se odnose na nesolventnost trgovca koji je javno poduzeće koje izvršava državni monopol ili koje je osnovano na temelju posebnog zakona uređena su posebnim zakonom. Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti nad trgovcem koji je javno poduzeće koje izvršava državni monopol ili koje je osnovano na temelju posebnog zakona.

U nacionalnom pravu ne postoji odredba o postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba osim trgovaca pojedinaca.

Bugarski sud može pokrenuti dodatni postupak u slučaju nesolventnosti nad trgovcem kojeg je strani sud proglasio nesolventnim ako u Bugarskoj posjeduje znatnu imovinu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Sljedeći se preduvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti primjenjuju na sve trgovce:

1. dužnik mora biti trgovac.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti nad trgovcem, ali i nad osobom koja prikriveno trguje preko nesolventnog dužnika, članom društva s neograničenom odgovornošću, čak i u slučaju njegove smrti ili brisanja, i trgovcem pojedincem u slučaju njegove smrti ili brisanja.

U skladu s člankom 612. Zakona o trgovini postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti nad javnim poduzećem koje izvršava državni monopol ili koje je osnovano na temelju posebnog zakona;

2. zahtjev mora podnijeti jedna od osoba iz članka 625. i članka 742. stavka 2. Zakona o trgovini, odnosno dužnik, likvidator ili vjerovnik dužnika u slučaju poslovne transakcije, Nacionalna agencija za javne prihode (*Nacionalna agencija za prihode*) (u slučaju javnog duga prema središnjoj državi ili općinama koji proizlazi iz dužnikove poslovne djelatnosti ili duga u obliku privatne tražbine prema državi), Izvršna agencija Glavnog inspektorata rada (*Izpalnitelna*

agencija „Glavna inspekcija po trudu“) u slučaju obveze isplate plaća ili naknada najmanje trećini radnika i zaposlenika, koja je dospjela i nije izvršena u razdoblju od više od dva mjeseca, ili član upravljačkog tijela društva (u slučaju prezaduženosti).

Nakon što postane nesolventan ili prezadužen, dužnik mora u roku od 30 dana podnijeti zahtjev kojim traži dopuštenje za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. U slučaju trgovca pojedinca taj zahtjev može podnijeti trgovac pojedinac ili njegov sljednik. Ako je dužnik trgovačko društvo, zahtjev podnosi upravljačko tijelo, član društva s neograničenom odgovornošću, predstavnik društva ili likvidator kojeg je imenovao sud. U tom bi slučaju uz zahtjev trebalo priložiti sljedeće:

primjerak posljednjeg godišnjeg financijskog izvještaja koji je ovjerio ovlašteni revizor i bilancu na dan podnošenja zahtjeva ako je trgovac zakonski obavezan sastavljati financijske izvještaje i bilance

popis i opis imovine i obveza na dan podnošenja zahtjeva

popis vjerovnika s njihovim adresama, vrstom i iznosom njihovih tražbina te instrumentom njihova osiguranja

popis osobne imovine i bračne stečevine trgovaca pojedinaca i članova društva s neograničenom odgovornošću

dokaz da je Nacionalna agencija za javne prihode obaviještena o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

izričitu punomoć ako zahtjev podnosi opunomoćenik.

Ako zahtjev podnosi vjerovnik ili Izvršna agencija Glavnog inspektorata rada, uz njega se moraju priložiti svi raspoloživi dokazi kojima se potkrjepljuju vjerovnikova tražbina i dužnikova navodna nesolventnost. Vjerovnik mora podnijeti i potvrdu o kupnji biljega i dokaz da je Nacionalna agencija za javne prihode obaviještena o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti;

3. uvjeti za izvršivost:

novčana obveza dužnika koja se odnosi na poslovnu transakciju ili proizlazi iz nje, uključujući valjanost, izvršenje, neizvršenje, raskid, poništenje i ništetnost te transakcije ili posljedice njezina raskida

dug na temelju javnog prava prema središnjoj državi i općinama koji proizlazi iz poslovnih djelatnosti dužnika

ili dug koji proizlazi iz privatne državne tražbine

ili obveza isplate plaća ili naknada najmanje trećini radnika i zaposlenika koja nije izvršena više od dva mjeseca.

„Poslovna transakcija“ znači transakcija koju je trgovac sklopio u okviru svoje djelatnosti, uključujući transakcije koje su izričito navedene u članku 1.

stavku 1. Zakona o trgovini (kupnja robe ili drugih predmeta za preprodaju u njihovu izvornom, prerađenom ili gotovom obliku, prodaja vlastite proizvedene robe, kupnja vrijednosnih papira za preprodaju, trgovinsko zastupanje i posredništvo, transakcije uz proviziju, transakcije koje se odnose na špediciju, prijevoz i osiguranje, bankovne i tečajne transakcije, mjenice, zadužnice i čekovi, skladištenje, licenciranje, kontrola robe, transakcije povezane s intelektualnim vlasništvom, upravljanje hotelima, proizvodnja i druge usluge u turizmu, oglašavanju, informiranju, kazališnoj i zabavnoj industriji, kupnja, izgradnja ili opremanje nekretnina za potrebe prodaje i zakupa), neovisno o svojstvu osoba koje izvršavaju te transakcije. U slučaju sumnje smatra se da je trgovac transakciju izvršio u okviru svojeg poslovanja.

Različite vrste tražbina središnje države i općina na temelju javnog prava propisane su člankom 162. stavkom 2. Zakonika o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja. To su sljedeće tražbine:

porezi, uključujući trošarine i carinske pristojbe, obvezni doprinosi za socijalno osiguranje i drugi doprinosi koji se uplaćuju u državni proračun

druge obveze čiji su osnovica i iznos utvrđeni zakonom

biljezi i komunalne naknade utvrđeni zakonom

rashodi za socijalno osiguranje nastali na način koji nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima zakonom

novčani ekvivalent imovine zaplijenjene u korist države, novčane kazne i sankcije te novac oduzet i zaplijenjen u korist države

dugovi koji proizlaze iz novčanih tražbina priznatih središnjoj državi ili općinama u sudskim odlukama, presudama i rješenjima koji su stupili na snagu te na temelju odluka Europske komisije o povratu nezakonito dodijeljene državne potpore

dugovi koji proizlaze iz kaznenih naloga

neprimjereno plaćeni ili preplaćeni iznosi i nezakonito primljeni ili nezakonito isplaćeni iznosi na temelju projekata koji se sufinanciraju iz pretpristupnih financijskih instrumenata, operativnih programa, strukturnih fondova i kohezijskog fonda Europske unije, europskih poljoprivrednih fondova, Europskog fonda za ribarstvo, schengenskog instrumenta i prijelaznog instrumenta, uključujući povezano nacionalno sufinanciranje, koji se mogu vratiti na temelju odluke donesene u upravnom postupku te drugih novčanih kazni i sankcija predviđenih nacionalnim pravom i pravom Europske unije

kamate dospjele na prethodna potraživanja.

Javna potraživanja uključuju potraživanja koja treba uplatiti u proračun Europske unije u skladu s odlukama Europske komisije, Vijeća Europske unije, Europskog suda i Europske središnje banke kojima se izriču novčane obveze koje mogu biti predmet izvršenja na temelju članka 256. Ugovora o osnivanju Europske zajednice te potraživanja država članica Europske unije koja mogu biti predmet izvršenja na temelju konačnih odluka o oduzimanju ili zapljeni novca ili novčanog ekvivalenta oduzete ili zaplijenjene imovine te odluka o primjeni financijskih sankcija izrečenih u drugim državama članicama Europske unije kad se priznaju i mogu biti predmet izvršenja u Bugarskoj.

Neovisno o tome je li tražbina proizišla iz komercijalne transakcije ili na temelju javnog prava mora se potvrditi da je valjana i da postoji na dan donošenja rješenja suda o zahtjevu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti;

4. postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se nad nesolventnim trgovcima. Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se i nad društvom s ograničenom odgovornošću, dioničkim društvom ili komanditnim društvom na dionice koje je prezaduženo. Nesolventnost i prezaduženost objektivni su činjenični uvjeti s pravnim definicijama u Zakonu o trgovini.

Trgovac je nesolventan kad ne može platiti:

novčanu obvezu koja je dospjela i koja proizlazi iz poslovne transakcije ili se odnosi na nju, uključujući valjanost, izvršenje, neizvršenje, raskid, poništenje i ništetnost te transakcije ili posljedice njezina raskida

dug na temelju javnog prava prema središnjoj državi i općinama koji proizlazi iz poslovnih djelatnosti trgovca

obvezu u obliku privatnih državnih potraživanja

ili obveza isplate plaća ili naknada najmanje trećini radnika i zaposlenika koja nije izvršena više od dva mjeseca.

Pretpostavlja se da trgovac ne može platiti dospjeli dug iz prve alineje ako, prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, taj trgovac ne dostavi financijske izvještaje za posljednje tri godine za objavu u Registru trgovačkih društava.

Smatra se da je dužnik nesolventan ako je obustavio plaćanja. Smatra se da je dužnik obustavio plaćanja čak i ako je u cijelosti ili djelomično platio svoje dugove prema određenim vjerovnicima. Nesolventnost se pretpostavlja i ako, u okviru postupka izvršenja pokrenutog na temelju konačnog rješenja koje je dobio vjerovnik koji je podnio zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, dug nije djelomično ili u cijelosti plaćen u roku od šest mjeseci nakon što dužnik primi zahtjev ili obavijest o dobrovoljnom plaćanju.

Smatra se da je društvo prezaduženo kad njegova imovina nije dovoljna za pokriće njegovih obveza;

5. dužnik nije suočen s privremenim poteškoćama, nego je u stanju objektivne i trajne nesolventnosti i prezaduženosti.

Nadležni je stečajni sud pokrajinski sud nadležan za područje u kojem trgovac ima sjedište u trenutku podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji podnosi dužnik ili likvidator sud bez odgode razmatra na zatvorenom ročištu te se obavijest objavljuje u Registru trgovačkih društava. Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji podnosi vjerovnik razmatra se na zatvorenom ročištu na kojem se vjerovnik i podnositelj zahtjeva moraju pojaviti na temelju obavijesti suda, najkasnije 14 dana od datuma podnošenja zahtjeva. Sud zaustavlja postupak pokrenut na temelju zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji je podnio dužnik ili likvidator ako je, do trenutka donošenja rješenja o tom zahtjevu, vjerovnik podnio zahtjev za postupak u slučaju nesolventnosti. Do kraja prvog ročišta u postupku pokrenutom na temelju zahtjeva koji je podnio vjerovnik ostali vjerovnici mogu postati stranke u postupku, istaknuti prigovore i izvesti pisane dokaze. Sud podnesku dodjeljuje broj predmeta na datum podnošenja zahtjeva i određuje datum do kojeg mora donijeti odluku o zahtjevu. Predmetno razdoblje ne može trajati dulje od tri mjeseca.

Prije donošenja rješenja o zahtjevu stečajni sud, na prijedlog vjerovnika ili po službenoj dužnosti, može naložiti sljedeće privremene mjere i mjere osiguranja koje mogu biti potrebne za očuvanje imovine dužnika:

imenovanje stečajnog upravitelja

osiguranje zapljenom, ovrhom ili drugim mjerama osiguranja

zastoj postupka izvršenja nad imovinom dužnika, osim u slučaju postupka izvršenja pokrenutog na temelju Zakonika o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja

mjere predviđene zakonom kako bi se zaštitila raspoloživa imovina dužnika

pečaćenje prostora, opreme, vozila itd. u kojima se čuva imovina dužnika, osim stanova i drugih prostora koji su dužniku potrebni za nastavak poslovanja ili skladištenje lako pokvarljive robe.

Kad mjere zahtjeva vjerovnik, sud ih prihvaća ako je vjerovnikov prijedlog potkrijepljen uvjerljivim pisanim dokazima i/ili ako se dostavi osiguranje u iznosu koji odredi sud radi naknade štete dužniku u slučaju da se kasnije utvrdi da dužnik nije nesolventan ili prezadužen. Mjere osiguranja koriste svim vjerovnicima stečajne mase te ih sud može ukinuti ako više nisu potrebne za očuvanje stečajne mase i osiguranje prava vjerovnika.

O rješenju se obavješćuje stranku na koju se mjere primjenjuju i stranku koja je zatražila njihovo izricanje. Rješenje se mora izvršiti odmah te se protiv njega može podnijeti žalba u roku od sedam dana od datuma primitka obavijesti. Žalba ne odgađaju izvršenje rješenja. Smatra se da su mjere osiguranja ukinute od datuma stupanja na snagu rješenja kojim se odbija zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Mjere osiguranja primjenjuju se do datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad se utvrdi nesolventnost ili prezaduženost, rješenjem iz članka 630. stavka 1. Zakona o trgovini sud proglašava nesolventnost ili prezaduženost, određuje datum početka, pokreće postupak u slučaju nesolventnosti, imenuje privremenog stečajnog upravitelja, prihvaća osiguranje zapljenom, ovrhom ili drugim mjerama osiguranja i određuje datum prve skupštine vjerovnika najkasnije u roku od mjesec dana od dana donošenja rješenja.

Kad je jasno da je nastavak poslovanja štetan za stečajnu masu, sud može, na prijedlog dužnika ili stečajnog upravitelja, Nacionalne agencije za javne prihode ili vjerovnika, rješenjem predviđenim člankom 630. stavkom 2. Zakona o trgovini dužnika proglasiti nesolventnim i naložiti mu da prestane s poslovanjem od datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti ili od kasnijeg datuma koji prethodi roku za predlaganje plana oporavka. Kad donosi rješenje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti nad društvom za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom, sud ne smije naložiti prekid poslovanja prije nego što se imenuje novo društvo za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom u tom području.

Rješenje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti obvezujuće je za sve stranke.

Nakon što je sud pokrenuo postupak u slučaju nesolventnosti ili izrekao privremene mjere i mjere osiguranja, dužnik nastavlja poslovati pod nadzorom stečajnog upravitelja i nove ugovore može sklapati samo uz prethodnu suglasnost stečajnog upravitelja te pod uvjetom da nastavi poštovati mjere naložene u rješenju o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Sud dužniku može oduzeti pravo upravljanja i raspolaganja imovinom te to pravo dodijeliti stečajnom upravitelju ako smatra da su postupci dužnika štetni za interese vjerovnika.

Rješenjem predviđenim u članku 631. Zakona o trgovini sud odbacuje zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ako utvrdi da su dužnikove poteškoće privremene ili da je njegova imovina dovoljna za pokriće dugova, ne dovodeći time u pitanje interese vjerovnika.

Kad raspoloživa imovina nije dovoljna za pokriće početnih troškova postupka u slučaju nesolventnosti i kad troškovi nisu plaćeni unaprijed, u skladu s člankom 632. stavkom 1. Zakona o trgovini sud donosi rješenje kojim proglašava nesolventnost ili prezaduženost, pokreće postupak u slučaju nesolventnosti, prihvaća osiguranje zapljenom, ovrhom ili drugim mjerama osiguranja, društvu nalaže da prestane s poslovanjem, proglašava dužnika nesolventnim i zaustavlja postupak, bez naloga da se tog trgovca briše iz Registra trgovačkih društava. Zaustavljeni postupak može se ponovno pokrenuti na prijedlog dužnika ili vjerovnika u roku od jedne godine od upisa rješenja u Registar trgovačkih društava. Postupak se može ponovno pokrenuti ako podnositelj prijedloga može dokazati da postoje dostatna sredstva ili ako položi iznos potreban za pokriće početnih troškova. Ako ni jedna stranka ne zatraži ponovno pokretanje postupka, sud okončava postupak i nalaže brisanje trgovca iz Registra trgovačkih društava. Ista se pravila primjenjuju ako se tijekom postupka utvrdi da dužnikova raspoloživa imovina nije dovoljna za pokriće troškova postupka u slučaju nesolventnosti.

Žalba protiv rješenja na temelju članaka 630. i 632. Zakona o trgovini može se podnijeti u roku od sedam dana od njihova upisa u Registar trgovačkih društava, a protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti žalba se može podnijeti u roku od sedam dana od datuma njegova dostavljanja u skladu s postupkom propisanim Zakonom o parničnom postupku. Rješenje u skladu s člankom 630. može se izvršiti s trenutnim učinkom.

Smatra se da je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut od datuma stupanja na snagu rješenja u skladu s člankom 630. stavkom 1. Zakona o trgovini.

Kad se rješenje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti poništi, zapljena i ovrha smatraju se ukinutima, vraćaju se prava dužnika te ovlasti stečajnog upravitelja prestaju od datuma upisa konačne presude u Registar trgovačkih društava.

Plan oporavka poduzetnika sud prihvaća ili odbija posebnim rješenjem. Ako se plan oporavka prihvati, sud okončava postupak u slučaju nesolventnosti i imenuje nadzorno tijelo koje je predloženo planom ili izabrano na skupštini vjerovnika. Protiv tog rješenja može se podnijeti žalba u roku od sedam dana od datuma njegova upisa u Registar trgovačkih društava.

Rješenjem predviđenim člankom 710. Zakona o trgovini sud dužnika proglašava nesolventnim ako se u relevantnom zakonskom roku ne predloži nikakav plan oporavka ili ako se predloženi plan ne donese ili ne odobri. Isto se pravilo primjenjuje u slučajevima predviđenima člankom 630. stavkom 2., člankom 632. stavkom 1. i člankom 709. stavkom 1. Zakona o trgovini (ponovno pokretanje postupka ako dužnik ne izvršava svoje obveze u skladu s planom oporavka). Istim rješenjem sud dužnika proglašava nesolventnim, nesolventnom poduzeću nalaže da prestane s poslovanjem, prihvaća opću zapljenu i ovrhu nad dužnikovom imovinom, ukida ovlasti upravljačkih tijela dužnika koji je pravna osoba, dužniku oduzima pravo upravljanja i raspolaganja stečajnom masom te nalaže unovčenje stečajne mase i isplatu prihoda. Rješenje o proglašenju nesolventnosti primjenjuje se na sve stranke i podliježe upisu u Registar trgovačkih društava. Izvršava se s trenutnim učinkom te se protiv njega može podnijeti žalba u roku od sedam dana od datuma stupanja na snagu.

Od trenutka upisa rješenja o proglašenju nesolventnosti u Registar trgovačkih društava smatra se da su dužnikove nekretnine, pokretnine i potraživanja od bona fide trećih strana zaplijenjeni. Opća zapljena nekretnina i plovila u vlasništvu dužnika upisuje se u javnobilježničke registre ili registre plovila na temelju rješenja o proglašenju dužnika nesolventnim upisanog u Registar trgovačkih društava. Sve dužnikove novčane i nenovčane obveze mogu postati predmet

izvršenja od dana donošenja rješenja o proglašenju nesolventnosti. Tržišna vrijednost nenovčanih tražbina u novcu određuje se na datum donošenja rješenja. Nenovčane obveze unovčuju se na temelju njihove tržišne vrijednosti na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Presude stranih sudova o proglašenju nesolventnosti u Bugarskoj se priznaju na temelju reciprociteta ako ih izdaje tijelo države u kojoj dužnik ima sjedište. Na zahtjev dužnika, stečajnog upravitelja kojeg je imenovao strani sud ili vjerovnika bugarski sud može pokrenuti dodatni postupak u slučaju nesolventnosti nad trgovcem kojeg je strani sud proglasio nesolventnim ako posjeduje znatnu imovinu u Bugarskoj. U tom se slučaju ta odluka primjenjuje samo na dužnikovu imovinu u Bugarskoj.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Od dana donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti dužnikova imovina postaje stečajna masa iz koje se trebaju namiriti sve tražbine vjerovnika koje proizlaze iz poslovnih i neposlovnih dugova.

U skladu s nacionalnim pravom stečajna masa uključuje:

imovinu u vlasništvu dužnika na datum donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

imovinu koju je dužnik stekao nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

imovina dužnika koji je trgovac pojedinac uključuje polovinu osobne imovine, prava na osobnu imovinu i novčanih depozita koji su dio bračne stečevine

imovina dužnika koji je član društva s neograničenom odgovornošću uključuje polovinu osobne imovine, prava na osobnu imovinu i novčanih depozita koji su dio bračne stečevine.

Udjel ili doprinos koji član društva s neograničenom odgovornošću nije platio ili unio stečajni upravitelj naplaćuje kako bi ga se unijelo u stečajnu masu. Sve dodatne nove naplaćene tražbine dužnika, prihodi od prodaje njegove imovine i otpisana potraživanja vjerovnika uključuju se u stečajnu masu.

Kad prodajna cijena založene ili osigurane imovine premašuje osiguranu tražbinu, uključujući pripisane kamate, preostali iznos uključuje se u stečajnu masu. Isto se pravilo primjenjuje na vjerovnike kojima je dodijeljeno pravo zadržavanja instrumenta osiguranja.

Ako je sud poništio transakciju u pogledu vjerovnika stečajne mase, vraća se imovina treće strane te, ako ta imovina nije uključena u stečajnu masu ili postoje novčana potraživanja, ta treća strana postaje vjerovnik u postupku.

Ako prihodi od unovčenja imovine koja je predmet mjera osiguranja izrečenih prije nastanka nesolventnosti radi osiguranja javnog duga ili nad kojom je u tijeku postupak izvršenja radi naplate javnog duga premašuju iznos tražbine, uključujući pripisane kamate i nastale troškove izvršenja, javni izvršitelj preostali iznos doznaučuje na bankovni račun stečajne mase. Ako javni izvršitelj ne unovči imovinu u roku od šest mjeseci od početka postupka u slučaju nesolventnosti, imovina se s javnog izvršitelja prenosi na stečajnog upravitelja i unovčuje u postupku u slučaju nesolventnosti. Ako se plaćanje u korist tužitelja izvršava između datuma zastoja postupka izvršenja i stupanja na snagu rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, plaćeni iznos vraća se u stečajnu masu. Ako se poduzimaju koraci za realizaciju instrumenta osiguranja u korist osiguranog vjerovnika, dio prihoda koji premašuje iznos osiguranja dodaje se stečajnoj masi.

Stečajna masa ne uključuje sljedeće:

imovinu dužnika i člana društva s neograničenom odgovornošću koja se ne može zaplijeniti

financijska jamstva iz članka 22.h i članka 63.a stavka 2. Zakona o podzemnim prirodnim resursima

imovinu društava za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom dok se u odgovarajućem području ne imenuje novo društvo za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom

iznose položene na bankovni račun iz članka 60. stavka 2. Zakona o gospodarenju otpadom.

U skladu s nacionalnim pravom (članci od 444. do 447. Zakona o parničnom postupku) izvršenje se ne može provesti nad sljedećom osobnom imovinom dužnika koji je fizička osoba:

predmetima dužnika i njegove obitelji za redovnu uporabu, kako su navedeni na popisu koji je donijelo Vijeće ministara

hranom potrebnom za uzdržavanje dužnika i njegove obitelji tijekom jednog mjeseca ili, u slučaju poljoprivrednih proizvođača, do nove žetve ili njezina ekvivalenta za druge poljoprivredne proizvode

gorivom potrebnim za grijanje, kuhanje i rasvjetu za tri mjeseca

strojevima, alatima, uređajima i knjigama koji se smatraju osnovnom osobnom imovinom i koji samostalnim stručnjacima ili obrtnicima omogućuju nastavak obavljanja djelatnosti

zemljištem dužnika koji je poljoprivredni proizvođač, a posebno: vrtovima i vinogradima površine do 0,5 ha ili poljima površine do 3 ha, uključujući potrebne poljoprivredne strojeve, alate, gnojiva, tvari za zaštitu bilja i sjemenje za sjetvu za razdoblje od jedne godine

dvije radne životinje, kravu i pet manjih domaćih životinja, deset košnica i domaću perad, uključujući potrebnu hranu do nove žetve ili ispaše

dužnikov dom ako ni on ni drugi članovi obitelji s kojima živi nemaju drugi dom, bez obzira na to živi li dužnik ondje. Ako taj dom premašuje stambene potrebe dužnika i članova njegove obitelji, kako je određeno Odlukom Vijeća ministara, višak se prodaje ako su ispunjeni uvjeti propisani člankom 39.

stavkom 2. Zakona o vlasništvu

ostalu imovinu koja se ne može zaplijeniti i potraživanja zaštićena od izvršenja drugim zakonom.

Prethodno navedene zabrane ne primjenjuju se na dužnike u pogledu imovine koja je stavljena pod zalog ili hipoteku kad je tužitelj vjerovnik na temelju tog zalogu ili hipoteke. U pogledu dužnikova zemljišta i doma zabrane se ne primjenjuju na sljedeće:

dužnike koji duguju naknade za uzdržavanje, naknade dodijeljene na temelju odštetnog prava i financijske štete koje treba nadoknaditi

dužnike u drugim slučajevima koji su izričito propisani zakonom.

Ako se izvršenje provodi nad dužnikovom plaćom ili drugom naknadom za primljeni rad, ili nad mirovinom koja premašuje minimalnu plaću, mogu se izvršiti sljedeći odbitci:

ako je mjesečna naknada osobe kojoj je naloženo plaćanje prethodno navedenih troškova viša od minimalne plaće, ali niža od dvostrukog iznosa minimalne plaće: trećina ako osoba nema djece i četvrtina ako osoba ima djecu koju uzdržava;

ako je mjesečna naknada osobe kojoj je naloženo plaćanje prethodno navedenih troškova viša od dvostrukog iznosa minimalne plaće, ali niža od četverostrukog iznosa minimalne plaće: polovina ako osoba nema djece i trećina ako osoba ima djecu koju uzdržava;

ako je mjesečna naknada osobe kojoj je naloženo plaćanje prethodno navedenih troškova viša od četverostrukog iznosa minimalne plaće: iznos koji preostaje kada se odbije dvostruki iznos minimalne plaće ako osoba nema djece i iznos koji preostaje kada se odbije minimalna plaća uvećana za dva i pol puta ako osoba ima djecu koju uzdržava.

U tim se slučajevima mjesečna plaća ili naknada izračunava nakon odbitka poreza i obveznog socijalnog osiguranja. Međutim, ta se ograničenja ne primjenjuju na tražbine koje proizlaze iz naknade za uzdržavanje. U tom se slučaju iznos dodijeljene obveze uzdržavanja odbija u cijelosti te se odbitci od plaće ili druge naknade za posao ili mirovine za druge obveze osobe kojoj je naloženo plaćanje zaostalih iznosa za uzdržavanje izvršavaju od preostalog dijela njezina ukupnog dohotka. Izvršenje nad tražbinama za uzdržavanje nije dopušteno. Izvršenje nad stipendijama dopušteno je samo u pogledu tražbina koje proizlaze iz naknada za uzdržavanje.

Nevaljano je svako odricanje dužnika koji je fizička osoba od dodijeljene zaštite njegove osobne imovine, plaće ili druge naknade za rad ili mirovine. U članku 22.h i članku 63.a stavku 2. Zakona o podzemnim prirodnim resursima utvrđeni su zahtjevi za financijska jamstva koja upravitelj, nositelj dozvole ili koncesionar mora dati Ministarstvu energetike prije početka radova na temelju dozvole, a posebno neopoziva bankarska garancija izdana u korist Ministarstva energetike, fiducijarni račun u banci koju odredi upravitelj i koja je prihvatljiva Ministarstvu energetike, polica osiguranja u kojoj je Ministarstvo energetike navedeno kao korisnik, dokumentarni akreditiv prema kojem se sredstva mogu povući samo radi obavljanja navedenih djelatnosti ili drugi zakonski instrument osiguranja dogovoren s Ministarstvom energetike.

U članku 60. stavku 2. Zakona o gospodarenju otpadom utvrđeni su zahtjevi za instrumente osiguranja koje treba dostaviti radi pokrića budućih troškova zatvaranja odlagališta i kasnijeg zbrinjavanja kako slijedi: mjesečni odbitci koji se uplaćuju na fiducijarni račun Regionalne inspeksijske službe za okoliš i vodu (RIOSV) odgovorne za područje na kojem se nalazi odlagalište, mjesečni odbitci koji se uplaćuju na namjenski račun blokiran do izvršenja i odobrenja svih mjera koje se odnose na zatvaranje odlagališta i kasnije zbrinjavanje, osim kad je uporaba položenih sredstava izričito dopuštena, ili bankarska garancija izdana u korist nadležnog RIOSV-a odgovornog za područje na kojem se nalazi odlagalište.

Na posljednjoj skupštini vjerovnika donosi se odluka o osobnoj imovini u stečajnoj masi koja se ne može prodati te se može odlučiti da se osobna imovina zanemarive vrijednosti ili tražbine koje bi bilo neopravdano teško naplatiti vrate dužniku.

Nakon što se svi dugovi u cijelosti naplate, preostali dio stečajne mase vraća se dužniku.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Dužnik i stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti imaju sljedeća prava:

isticati prigovore na bilancu i izvješće koje sastavi likvidator ako je postupak otvoren nad društvom u likvidaciji. U roku od 14 dana sud donosi rješenje o prigovoru protiv kojeg se ne može podnijeti žalba

zatražiti od suda da dužnika proglašuje nesolventnim i naloži mu da prestane s poslovanjem od datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti ili od kasnijeg datuma koji, međutim, mora biti prije isteka roka za predlaganje plana oporavka kad je jasno da bi nastavak poslovanja bio štetan za stečajnu masu

zatražiti od suda da prihvati mjere osiguranja predviđene zakonom kako bi se osigurala raspoloživa imovina dužnika

predložiti plan oporavka

zatražiti od suda da sazove skupštinu vjerovnika.

Postupanja dužnika i stečajnog upravitelja dokumentiraju se u javnom registru koji može biti u elektroničkom obliku i koji je dostupan u pisarnici stečajnog suda.

Dužnik, njegov zastupnik i stečajni upravitelj ne mogu izravno ili preko zamjenika ili druge povezane strane sudjelovati na nadmetanju ili kao kupci na dražbi za prodaju osobne imovine ili imovinskih prava uključenih u stečajnu masu. Kad imovinsko pravo stekne ponuditelj koji ne ispunjava uvjete, prodaja je ništava te se novac koji je isplatio kupac zadržava i upotrebljava za namirenje tražbina vjerovnika.

Nakon što je sud pokrenuo postupak u slučaju nesolventnosti ili izrekao privremene mjere i mjere osiguranja, dužnik nastavlja poslovati pod nadzorom stečajnog upravitelja te nove ugovore može sklapati samo uz prethodnu suglasnost stečajnog upravitelja i pod uvjetom da nastavi poštovati mjere naložene u rješenju o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Sud dužniku može oduzeti pravo upravljanja i raspolaganja imovinom te to pravo dodijeliti stečajnom upravitelju ako smatra da su postupci dužnika štetni za interese vjerovnika.

Dužnik

Nakon što postane nesolventan ili prezadužen, dužnik u roku od 30 dana sudu mora podnijeti zahtjev kojim traži dopuštenje za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Zahtjev podnosi dužnik, dužnikov nasljednik, upravljačko tijelo, opunomoćenik ili likvidator trgovačkog društva ili član društva s neograničenom odgovornošću. Kad zahtjev podnosi opunomoćenik, potrebna je izričita punomoć. Ako sud naloži pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, u zahtjevu dužnik može predložiti plan oporavka i imenovati osobu koja ispunjava zahtjeve utvrđene za imenovanje stečajnih upravitelja.

Dužnik može osobno ili preko ovlaštenog zastupnika poduzeti sve potrebne postupovne radnje u postupku u slučaju nesolventnosti te u postupcima pokrenutima na temelju deklaratornih tužbi i zahtjeva za konvalidaciju, osim radnji koje su u isključivoj nadležnosti stečajnog upravitelja.

U određenim uvjetima dužnik i njegova obitelj imaju pravo na naknadu za uzdržavanje. Iznos naknade određuje sud i ona čini troškove postupka u slučaju nesolventnosti.

Dužnik može sudjelovati na skupštinama vjerovnika ako oni to smatraju potrebnim.

Na temelju prijedloga dužnika sud može ukinuti odluku skupštine vjerovnika ako je nezakonita ili izrazito štetna za interese nekih vjerovnika.

Dužnik može podnijeti pisani prigovor, uz presliku koja se šalje stečajnom upravitelju, na sve tražbine koje je stečajni upravitelj prihvatio ili odbio u roku od sedam dana od objave popisa prihvaćenih i odbijenih tražbina u Registru trgovačkih društava. Ako sud odbije dužnikov prigovor na tražbinu koju je odobrio vjerovnik ili ako tu tražbinu uključi na popis prihvaćenih tražbina, dužnik može podnijeti deklaratornu tužbu u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini u roku od 14 dana od objave naloga suda kojim se odobrava popis u Registru trgovačkih društava.

Dužnik može od suda zatražiti da razriješi imenovanog stečajnog upravitelja ako taj upravitelj ne izvršava svoje dužnosti ili svojim postupanjem šteti interesima vjerovnika ili dužnika.

Dužnik može osporiti rješenje suda kojim se odobrava prodaja osobne imovine i imovinskih prava u stečajnoj masi.

Dužnik može sudu podnijeti pisani prigovor protiv diobnog popisa i osporavati odluku kojom je taj popis odobren.

Kako bi se osiguralo očuvanje imovine i omogućila provedba plana, dužnik od suda može zatražiti da, u trenutku odobrenja plana oporavka posebnim rješenjem ili kasnije, odredi imovinu kojom dužnik može raspolagati uz prethodnu suglasnost nadzornog tijela ili, ako ne postoji nadzorno tijelo, uz prethodnu suglasnost suda ili da zamijeni jednog člana nadzornog odbora ili više njih.

U skladu s člankom 740. Zakona o trgovini u svakoj fazi postupka dužnik može sa svim vjerovnicima s prihvaćenim tražbinama sklopiti sporazum radi namirenja njihovih novčanih tražbina. U tom slučaju stečajni upravitelj ne zastupa dužnika kao stranku. Ako dužnik ne ispunji svoje obveze na temelju tog sporazuma, vjerovnici čije tražbine čine najmanje 15 % ukupnog iznosa tražbina mogu zatražiti ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Dužnik može zatražiti ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od godine dana od datuma upisa rješenja o zastoju postupka u Registar trgovačkih društava, nakon što utvrdi da je raspoloživa dostatna imovina ili nakon što položi iznos potreban za plaćanje početnih troškova postupka unaprijed.

U roku od godine dana od datuma donošenja naloga za zastoju postupka dužnik od suda može zatražiti da ponovno pokrene zaustavljeni postupak ako se tijekom tog razdoblja oslobode iznosi izdvojeni za osporavane tražbine ili ako se otkrije imovina koja nije bila poznata tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

Dužnik sudu može podnijeti zahtjev da mu odobri restitutio in integrum u pogledu njegovih prava koja se mogu vratiti ako je u cijelosti platio sve dugove prihvaćene u postupku, uključujući pripisane kamate i nastale troškove. Dužniku se prava vraćaju iako svi dugovi nisu plaćeni u cijelosti ako je nesolventnost

bila posljedica negativnih poslovnih i gospodarskih kretanja. Prava članova društva s neograničenom odgovornošću vraćaju se pod istim uvjetima. Protiv rješenja suda kojim se odobrava restitutio in integrum ne može se podnijeti žalba. Dužnik može u roku od sedam dana osporiti rješenje kojim se odbija njegov zahtjev. Konačno rješenje unosi se u spis predmeta nesolventnog trgovca koji se vodi u Registru trgovačkih društava.

Dužnik može podnijeti prigovor na završni račun stečajnog upravitelja sastavljen prije okončanja njegova imenovanja u roku od sedam dana od datuma dostavljanja računa sudu. U roku od 14 dana sud donosi rješenje o završnom računu i protiv tog rješenja ne može se podnijeti žalba.

Dužnik može primiti ostatak stečajne mase, ako postoji, nakon što su svi njegovi dugovi u cijelosti i konačno namireni.

Kad se vjerovnikov zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti odbije konačnom presudom, dužnik, neovisno o tome je li fizička ili pravna osoba, ima pravo na naknadu ako je vjerovnik postupao s namjerom ili iz grube nepažnje. Naknada se plaća za svu pretrpljenu materijalnu i nematerijalnu štetu koja je izravna posljedica tog protupravnog čina. Ako se šteta povećala zbog postupanja dužnika, naknada se može umanjiti. Ako je zahtjev kojim se traži dopuštenje za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnijelo nekoliko vjerovnika, oni su zajednički i solidarno odgovorni.

Najkasnije 14 dana od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti dužnik sudu i stečajnom upravitelju mora dostaviti sljedeće:

potrebne informacije o poslovanju društva i dužnikovoj imovini;

popis plaćanja u gotovini ili bankovnom doznakom u iznosu koji premašuje 1200 BGN koja su izvršena u posljednjih šest mjeseci prije nastanka nesolventnosti;

popis plaćanja koja je dužnik izvršio prema povezanim stranama tijekom posljednjih dvanaest mjeseci prije nastanka nesolventnosti; ovjerenu izjavu u kojoj se navode cjelokupna osobna imovina, imovinska prava i potraživanja te nazivi i adrese dužnika.

Dužnik sudu ili stečajnom upravitelju dostavlja informacije o svojoj imovini i poslovanju, uključujući sve relevantne dokumente, u roku od sedam dana od datuma dostavljanja pisanog zahtjeva da to učini. Informacije moraju biti ažurirane na datum zahtjeva. U suprotnom sud izriče novčanu kaznu.

Najkasnije mjesec dana od datuma donošenja rješenja o zastoju postupka u slučaju nesolventnosti zbog neplaćanja početnih troškova postupka dužnik mora raskinuti ugovore o radu sa svojim radnicima i zaposlenicima, obavijestiti nadležnu lokalnu upravu Nacionalne agencije za javne prihode, izdati potrebne dokumente kojima se potvrđuju radno iskustvo i duljina staža za potrebe socijalnog osiguranja navedenih radnika i zaposlenika, sastaviti referentni dokument u kojem se navode sve osobe s osiguranim tražbinama na temelju Zakona o osiguranim tražbinama radnika i zaposlenika u slučaju nesolventnosti poslodavca te podzakonskih akata kojima se utvrđuju pravila njegove provedbe i nadležnom lokalnom uredu Nacionalnog zavoda za osiguranje predati evidencije društva.

Dužnik dostavlja najmanje jedno tromjesečno izvješće o svojim aktivnostima i postupanjima u svrhu provedbe plana oporavka nadzornom tijelu navedenom u tom planu i obavješćuje ga o svim okolnostima koje mogu imati bitan utjecaj na oporavak.

Upravljačka tijela dužnika moraju dobiti prethodnu suglasnost nadzornih tijela prije donošenja odluke o sljedećem:

restrukturiranju dužnika

zatvaranju ili prijenosu poduzetnikâ ili njihovih znatnih dijelova

imovinskim transakcijama, osim redovitih postupaka i transakcija koji se odnose na upravljanje dužnikovim poslovanjem

znatnoj promjeni dužnikova poslovanja

znatnim organizacijskim promjenama

uspostavi dugoročne suradnje koja je nužna za provedbu plana oporavka ili prestanku te suradnje

otvaranju ili zatvaranju podružnica.

Plan oporavka koji odobri sud obavezan je za dužnika koji bi bez odgode trebao izvršiti predviđene strukturne promjene.

Dužnik se mora suzdržati od radnji i transakcija navedenih u člancima 645., 646. i 647. Zakona o trgovini u razdobljima i uvjetima koji su ondje navedeni; u suprotnom se te radnje i transakcije mogu proglašiti nevaljanima u pogledu vjerovnika stečajne mase.

Stečajni upravitelj

U skladu s bugarskim zakonodavstvom stečajni upravitelj fizička je osoba koja ispunjava sljedeće zahtjeve:

nije osuđena kao punoljetna osoba za namjerno počinjeno kazneno djelo, osim ako joj je dodijeljena puna sudska rehabilitacija;

nije u braku ni u izravnom krvnom srodstvu s dužnikom ni vjerovnikom; nije u srodstvu s dužnikom ni vjerovnikom u pobočnoj liniji do šest koljena i po tazbini do tri koljena;

nije vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti;

nije nesolventni dužnik kojem nije odobren restitutio in integrum;

nije ni u kakvom odnosu s dužnikom ili vjerovnikom koji bi mogao dovesti do opravdane sumnje u njezinu nepristranost;

ima sveučilišnu diplomu iz područja ekonomije ili prava i najmanje tri godine relevantnog stručnog iskustva;

uspješno je položila ispit za stjecanje kvalifikacija u skladu s pravilima i postupkom utvrđenima posebnom uredbom te je uključena na popis stručnjaka koji ispunjavaju kriterije za stečajnog upravitelja, koji je odobrio ministar pravosuđa i koji je objavljen u Službenom listu;

nije razriješena s mjesta stečajnog upravitelja zbog povrede dužnosti ili radnji koje su bile štetne za interese vjerovnika ili dužnika; nije brisana iz registra Središnje banke ili uklonjena prema vlastitoj odluci Fonda ili na prijedlog ministra financija zbog povrede dužnosti ili radnji koje su štetne za interese vjerovnika;

na nju se nisu primjenjivale mjere predviđene člankom 65. stavkom 2. točkom 11. Zakona o bankama ili člankom 103. stavkom 2. točkom 16. Zakona o kreditnim institucijama.

Ministar pravosuđa briše stečajnog upravitelja s popisa kad se utvrdi povreda ovlasti i dužnosti stečajnog upravitelja, neovisno o tome je li tu povredu utvrdio stečajni sud, te izmijenjeni popis prosljeđuje na objavu u Službenom listu.

Ovlasti dodijeljene stečajnom upravitelju može izvršavati nekoliko osoba. U tom se slučaju odluke donose jednoglasno i radnje se provode zajednički, osim ako vjerovnici ili, u slučaju spora među stranama koje obavljaju dužnosti stečajnog upravitelja, sud odluče drukčije. Ako ovlasti dodijeljene stečajnom upravitelju izvršava nekoliko osoba, koje jednoglasno donose odluke i zajednički djeluju, njihova je odgovornost solidarna.

Stečajni upravitelj mora plaćati godišnju naknadu za kontinuirano stručno usavršavanje. Stečajni upravitelj koji potrebnu naknadu ne plati pravodobno briše se iz registra. Najkasnije tri dana nakon imenovanja stečajnog upravitelja i prije njegova potvrđivanja stečajni upravitelj mora sklopiti osiguranje od profesionalne odgovornosti za cjelokupno trajanje postupka u slučaju nesolventnosti kako bi se zaštitio od odštetnih zahtjeva koji proizlaze iz povrede njegovih službenih dužnosti.

Ministar pravosuđa, u suradnji s ministrom gospodarstva, mora organizirati godišnja usavršavanja stečajnih upravitelja.

U skladu sa Zakonom o trgovini stečajni upravitelji podijeljeni su u sljedeće kategorije:

privremeni stečajni upravitelji imenovani rješenjem o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

privremeni stečajni upravitelji imenovani kao mjera osiguranja

stalni stečajni upravitelji koje može izabrati skupština vjerovnika ili, ako se skupština vjerovnika ne može dogovoriti o imenovanju, sud

pomoćnici stečajnih upravitelja

stečajni upravitelji po službenoj dužnosti, imenovani u trenutku razrješenja stalnog stečajnog upravitelja, koji svoje funkcije izvršavaju do imenovanja novog stalnog stečajnog upravitelja.

Ovlasti privremenog stečajnog upravitelja jednake su ovlastima stalnog stečajnog upravitelja. Uz to, privremeni stečajni upravitelj sastavlja sljedeće dokumente u roku od 14 dana od datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti:

popis vjerovnika na temelju dužnikovih poslovnih knjiga, uz navođenje iznosa njihovih tražbina i vjerovnika koji jesu ili su bili povezani s dužnikom u posljednje tri godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti na temelju informacija dostupnih u Registru trgovačkih društava i dužnikovim poslovnim knjigama

ovjerenu presliku dužnikovih poslovnih knjiga,

pisano izvješće o razlozima za nesolventnost, tekućoj imovini dužnika, mjerama poduzetima za njezino očuvanje i mogućnostima spašavanja društva.

Privremeni stečajni upravitelj mora prisustvovati prvoj skupštini vjerovnika.

Stečajni sud imenuje stečajnog upravitelja izabranog na prvoj skupštini vjerovnika, ako ispunjava navedene zahtjeve i dostavi svoju prethodnu pisanu suglasnost u obliku ovjerene izjave, te određuje datum na koji stečajni upravitelj preuzima svoje dužnosti. U trenutku imenovanja stečajni upravitelj podnosi ovjerenu izjavu kojom se potvrđuje postojanje ili izostanak određenih pravnih prepreka za obavljanje službenih dužnosti utvrđenih u Zakonu o trgovini, kao što su držanje udjela u društvu s ograničenom odgovornošću ili dioničkom društvu, istodobno obavljanje dužnosti likvidatora i stečajnog upravitelja te obavljanje drugih plaćenih funkcija. Stečajni upravitelj mora stečajni sud odmah obavijestiti u slučaju nastanka nekih od tih okolnosti. Stečajni upravitelj funkciju mora preuzeti na datum koji odredi sud. Ako to ne učini, sud imenovanog stečajnog upravitelja u roku od sedam dana zamjenjuje drugom osobom odabranom među osobama koje je predložila prva skupština vjerovnika. Ako nisu predloženi drugi kandidati, imenuje se stečajni upravitelj s relevantnog popisa te se saziva nova skupština vjerovnika. Ako skupština vjerovnika ne može postići dogovor o imenovanju stečajnog upravitelja ili ne može donijeti odluku o naknadi za njegov rad, naknadu stečajnog upravitelja određuje sud.

Sud stečajnog upravitelja razrješuje u sljedećim slučajevima:

na pisani zahtjev stečajnog upravitelja;

kad stečajni upravitelj izgubi poslovnu sposobnost;

ako stečajni upravitelj više ne ispunjuje zahtjeve utvrđene zakonom;

na zahtjev vjerovnika koji drže više od polovine ukupnog iznosa svih tražbina;

odlukom donesenom na skupštini vjerovnika;

u slučajevima kad stečajni upravitelj više ne može izvršavati svoje ovlasti;

u slučaju smrti.

Sud, postupajući po službenoj dužnosti ili na prijedlog dužnika, odbora vjerovnika ili vjerovnika, može u svakom trenutku razriješiti stečajnog upravitelja ako on ne izvršava svoje dužnosti ili postupa tako da šteti interesima vjerovnika ili dužnika. Stečajni upravitelj koji je razriješen na njihov zahtjev mora nastaviti obavljati svoje dužnosti dok se ne imenuje novi stečajni upravitelj. Nalog za razrješenje stečajnog upravitelja izvršava se odmah te se žalbom protiv njega ne odgađa njegovo izvršenje. Poništenjem naloga za razrješenje razriješenu stranku ne vraća se na mjesto stečajnog upravitelja u postupku u slučaju nesolventnosti. Sud saziva skupštinu vjerovnika kako bi se predložio novi stečajni upravitelj. Dok se ne odabere zamjena, funkcije stečajnog upravitelja obavlja stečajni upravitelj po službenoj dužnosti kojeg imenuje sud.

Najkasnije u roku od tri dana od preuzimanja dužnosti stečajni upravitelj obavezan je zatražiti uklanjanje pečata s imovine dužnika te sastaviti popis dužnikovih nekretnina i osobne imovine, gotovine, vrijednosti, vrijednosnih papira, ugovora, tražbina itd., uključujući osobnu imovinu u posjedu trećih strana. Stečajni upravitelj sastavlja popis imovine te, ako se kasnije otkrije druga imovina, sastavlja i dodatni popis. Od trenutka sastavljanja popisa stečajni upravitelj odgovoran je za imovinu navedenu u njemu, osim ako je ona predana dužniku ili trećoj strani na čuvanje.

Stečajni upravitelj ima sljedeća prava:

zastupati poduzetnika;

upravljati njegovim tekućim poslovima;

nadzirati dužnikovo poslovanje ako je njegovo pravo na poslovanje ograničeno;

dobiti i voditi knjige te poslovnu korespondenciju poduzetnika;

podnositi upite i utvrditi dužnikovu imovinu;

u slučajevima predviđenima zakonom zatražiti prekid, raskid ili poništenje ugovora u kojima je dužnik stranka;

sudjelovati u parnicama u kojima je poduzeće stranka i podnositi tužbe u njegovo ime;

naplatiti novčana potraživanja dužnika i prihode položiti na poseban račun;

uz dopuštenje suda, raspolagati dužnikovim novčanim sredstvima na bankovnim računima kad je to potrebno radi upravljanja dužnikovom imovinom i njezina očuvanja;

podnositi upite kako bi utvrdio dužnikove vjerovnike;

postupati prema nalogu suda, sazivati i organizirati skupštine vjerovnika;

predložiti plan oporavka;

predložiti radnje potrebne za okončanje dužnikovih vlasničkih udjela u drugim društvima;

unovčiti stečajnu masu;

obavljati druge radnje u skladu sa zakonom i nalogom suda.

Sva državna tijela i institucije obvezni su pomagati stečajnom upravitelju u izvršenju njegovih dužnosti.

Stečajni upravitelj prima novčana sredstva uplaćena radi namirenja dužnikovih tražbina od datuma konačnosti rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni upravitelj prosljeđuje na objavu popise prihvaćenih i odbijenih tražbina, zajedno s financijskim izvješćima dužnika, u Registru trgovačkih društava čim se dovrše te ih stavlja na raspolaganje vjerovnicima i dužniku u pisarnici suda.

Kako bi povećao vrijednost stečajne mase, stečajni upravitelj naplaćuje neplaćene udjele i doprinose od članova društava s ograničenom odgovornošću i može podnijeti zahtjev na temelju članaka 645., 646. i 647. Zakona o trgovini te članka 135. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima u vezi s postupkom u slučaju nesolventnosti te kondemnatorne tužbe povezane s tom tražbinom. Kad zahtjev podnosi vjerovnik, sud određuje stečajnog upravitelja kao sutužitelja sua sponte. Stečajni upravitelj mora sudjelovati u postupku pokrenutom u pogledu deklaratorne tužbe koju je dužnik ili vjerovnik podnio na temelju članka 694. Zakona o trgovini.

Stečajni upravitelj organizira prodaju imovinskih prava uključenih u stečajnu masu nakon što dobije dopuštenje suda, sastavlja diobni popis iznosa raspoloživih za raspodjelu vjerovnicima koji drže tražbine na temelju članka 722. stavka 1. Zakona o trgovini ovisno o njihovu isplatnom redu, povlasticama i instrumentima osiguranja, dostavlja popis za upis u Registar trgovačkih društava i izvršava plaćanja u skladu s njim. Stečajni upravitelj, postupajući prema nalogu suda, u banku polaže iznose izdvojene u trenutku završne diobe za nenaplaćene ili osporavane tražbine.

Ako dužnik dogovori namiru svih vjerovnika s prihvaćenim tražbinama, stečajni upravitelj ne zastupa dužnika kao stranku.

Stečajni upravitelj svoje ovlasti mora izvršavati razborito i savjesno. Stečajni upravitelj ne smije svoje ovlasti prenijeti na treću stranu bez izričitog dopuštenja suda. Stečajni upravitelj ne smije pregovarati u ime dužnika osobno ili preko povezane strane. Stečajni upravitelj ne smije ni na koji način izravno ili preko druge osobe steći osobnu imovinu ili imovinska prava iz stečajne mase. To se ograničenje primjenjuje na bračnog druga stečajnog upravitelja, njegove rođake u izravnoj liniji te njegove rođake u pobočnoj liniji do šest koljena i po tazbini do trećeg koljena. Stečajni upravitelj ne smije otkrivati nikakve činjenice, podatke i informacije do kojih je došao tijekom izvršavanja ovlasti i dužnosti u okviru svoje funkcije.

Ako stečajni upravitelj ne izvršava svoje dužnosti ili ih ne izvršava primjereno, sud ga može kazniti novčanom kaznom do iznosa jednomjesečne naknade za rad. Stečajni upravitelj obavezan je platiti naknadu u iznosu koji odgovara zakonskim kamatama za svako kašnjenje u polaganju primljenih iznosa u banku. Stečajni upravitelj obavezan je dužniku i vjerovnicima nadoknaditi svaku štetu koju je protupravno prouzročio pri izvršenju svojih dužnosti.

Nakon okončanja mandata stečajni upravitelj mora odmah predati poslovne knjige, evidencije i račune, zajedno s imovinom primljenom na čuvanje, novom stečajnom upravitelju ili osobi koju odredi sud te dužniku ako je plan oporavka prihvaćen za razmatranje [na skupštini vjerovnika]. Ovlasti stečajnog upravitelja prestaju zaključenjem postupka u slučaju nesolventnosti. Stečajni upravitelj predaje poslovne knjige i ostatak dužnikove imovine njegovu upravljačkom tijelu. Prava stečajnog upravitelja vraćaju se ako se donese odluka o ponovnom pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Funkcija pomoćnika stečajnog upravitelja uvedena je 2017. Pomoćnik stečajnog upravitelja fizička je osoba koja ispunjava sve zahtjeve za stečajne upravitelje, osim zahtjeva u pogledu relevantnog stručnog iskustva od najmanje dvije godine, položenog ispita za stjecanje kvalifikacija u skladu s postupkom utvrđenim posebnom uredbom i uključivanja na popis stručnjaka koji se mogu imenovati stečajnim upraviteljima, a koji je odobrio ministar pravosuđa i koji je objavljen u Službenom listu. Na pomoćnike stečajnih upravitelja ne smiju se nikad primjenjivati mjere predviđene člankom 65. stavkom 2. točkom 11. Zakona o bankama ili člankom 103. stavkom 2. točkom 16. Zakona o kreditnim institucijama.

Kako bi ih se imenovalo pomoćnikom stečajnog upravitelja, podnositelji zahtjeva moraju položiti ispitivanje kvalifikacija u skladu s postupkom propisanim uredbom. Ministar pravosuđa izdaje nalog za uključivanje pomoćnika stečajnih upravitelja koji ispunjavaju potrebne zahtjeve u pogledu kvalifikacija na poseban popis.

Pomoćnici stečajnih upravitelja mogu poduzimati određene radnje u nadležnosti stečajnog upravitelja te postupati u skladu s uputama stečajnog upravitelja i relevantnim postupkom (na temelju odobrenja s izričitim dopuštenjem suda). Pomoćnik stečajnog upravitelja može potpisivati određene dokumente koji se odnose na rad stečajnog upravitelja tako što uz svoj potpis dodaje riječ „pomoćnik”. Pomoćnik stečajnog upravitelja solidarno je odgovoran sa stečajnim upraviteljem za svaku štetu koju je protupravno prouzročio pri izvršenju svojih dužnosti. Odnosi stečajnog upravitelja i pomoćnika stečajnog upravitelja uređuju se ugovorom. Ako ne postoje posebna pravila, djelatnost pomoćnika stečajnih upravitelja uređena je pravilima koja se primjenjuju na stečajne upravitelje.

Stečajni upravitelj imenovan presudom stranog suda izvršava prava koja su mu dodijeljena u zemlji u kojoj je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti sve dok njegovo postupanje nije u suprotnosti s javnim poretom Republike Bugarske. Na zahtjev stečajnog upravitelja kojeg je imenovao strani sud bugarski sud može nad trgovcem kojeg je strani sud proglasio nesolventnim pokrenuti dodatni postupak u slučaju nesolventnosti ako on posjeduje znatnu imovinu u Bugarskoj. Za odobrenje plana oporavka u dodatnom postupku u slučaju nesolventnosti potrebna je suglasnost stečajnog upravitelja u glavnom postupku. Za prijedlog za poništenje transakcije koji je podnio stečajni upravitelj u glavnom ili dodatnom postupku smatra se da je podnesen u oba postupka.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U postupku u slučaju nesolventnosti tražbina vjerovnika može se prebiti obvezom vjerovnika prema dužniku ako su oba duga postojala prije datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, ako su bila međusobno izvršiva i iste vrste te ako je vjerovnikova tražbina dospjela. Ako vjerovnikova tražbina dospije tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili kao posljedica rješenja o proglašenju nesolventnosti dužnika, pod uvjetom da su kao rezultat tog rješenja oba duga istog isplatnog reda, vjerovnik može prebiti svoj dug tek nakon dospelja tog duga ili nakon što oba duga postanu dugovi istog isplatnog reda. Izjava o prijeboru mora se dostaviti stečajnom upravitelju.

Prijebor se može poništiti u pogledu vjerovnika stečajne mase ako je vjerovnik stekao tražbinu i zabilježio dug prije datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, znajući u vrijeme stjecanja tražbine ili nastanka duga da je dužnik nesolventan ili prezadužen ili da je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Neovisno o vremenu nastanka uzajamnih dugova, prijebor koji dužnik izvršava nakon izjave o nesolventnosti ili prezaduženosti, ali ne ranije od godinu dana prije datuma podnošenja zahtjeva, nevažeći je u pogledu vjerovnika stečajne mase, osim u pogledu dijela duga koji bi vjerovnik primio u trenutku diobe nakon unovčenja imovine.

Tužbu za poništenje prijebora može podnijeti stečajni upravitelj ili, ako je ne podnese stečajni upravitelj, vjerovnik stečajne mase u roku od godine dana od datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili datuma donošenja rješenja o ponovnom pokretanju zaustavljenog postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je dug prebijen nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, rok za podnošenje tužbe za poništenje prijebora počinje teći od datuma prijebora.

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ima odgovodni učinak za sve parnice i arbitražne postupke u pogledu imovinskih, parničnih i trgovačkih sporova u kojima je dužnik stranka (osim u radnim sporovima u pogledu novčanih tražbina dužnika). Ta se odredba ne primjenjuje ako je, na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u drugom predmetu u kojem je dužnik tuženik, sud pristao ispitati prigovor koji je dužnik istaknuo protiv prijebora.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Najkasnije mjesec dana od datuma donošenja rješenja o zastoju postupka u slučaju nesolventnosti zbog neplaćanja početnih troškova postupka (rješenje u skladu s člankom 632. stavkom 1. Zakona o trgovini) dužnik mora raskinuti ugovore o radu sa svojim radnicima i zaposlenicima, obavijestiti nadležnu lokalnu upravu Nacionalne agencije za javne prihode, izdati potrebne dokumente kojima se potvrđuju radno iskustvo i duljina staža za potrebe socijalnog osiguranja navedenih radnika i zaposlenika, sastaviti referentni dokument u kojem se navode sve osobe s osiguranim tražbinama na temelju Zakona o osiguranim tražbinama radnika i zaposlenika u slučaju nesolventnosti poslodavca te podzakonskih akata kojima se utvrđuju pravila njegove provedbe i nadležnom lokalnom uredu Nacionalnog zavoda za osiguranje predati evidencije društva.

Stečajni upravitelj može raskinuti svaki ugovor u kojem je dužnik stranka zbog djelomičnog ili bitnog neizvršenja ugovora. Stečajni upravitelj dostavlja obavijest o raskidu ugovora 15 dana unaprijed te mora odgovoriti na zahtjeve druge stranke za dostavljanje informacija o tome hoće li se ugovor raskinuti ili će i dalje vrijediti tijekom istog razdoblja. Ako stečajni upravitelj ne odgovori na zahtjev, smatra se da je ugovor raskinut. U slučaju raskida ugovora druga strana ima pravo na naknadu štete. Kad ugovor na temelju kojeg dužnik izvršava redovita plaćanja ostaje valjan, stečajni upravitelj nije obavezan podmiriti zaostatke na temelju njega koji su nastali prije donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni upravitelj prima novčana sredstva uplaćena radi namirenja dužnikovih tražbina od datuma konačnosti rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Namira dužnikove tražbine nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, ali prije datuma stupanja na snagu tog rješenja, vrijedi ako stranka koja je namirila tražbinu nije bila svjesna da je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut ili je, ako je bila svjesna postupka, gospodarska korist kojom je tražbina namirena bila uključena u stečajnu masu. Postupanje u dobroj vjeri pretpostavlja se dok se ne dokaže drukčije.

U skladu s člankom 646. Zakona o trgovini sljedeće ne vrijedi za vjerovnike ako je izvršeno nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti povredom utvrđenih pravila postupka:

namira duga nastalog prije donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

zalag ili hipoteka zasnovani na pravu ili osobnoj imovini iz stečajne mase

transakcija koja uključuje pravo ili imovinu iz stečajne mase.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Prije donošenja rješenja o zahtjevu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti sud može, na zahtjev vjerovnika ili po službenoj dužnosti i ako je to nužno za očuvanje dužnikove imovine, naložiti zastoj postupka izvršenja nad dužnikovom imovinom, osim ako je postupak izvršenja pokrenut u skladu sa Zakonom o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja. Kad mjere zahtijeva vjerovnik, sud ih prihvaća ako je vjerovnikov prijedlog potkrijepljen uvjerljivim pisanim dokazima i/ili ako se dostavi osiguranje u iznosu koji odredi sud radi naknade štete dužniku u slučaju da se kasnije utvrdi da dužnik nije nesolventan ili prezadužen. Sud može ukinuti izrečenu mjeru osiguranja ako više nije nužna za očuvanje stečajne mase.

O rješenju se obavješćuje stranku na koju se mjere primjenjuju i stranku koja je zatražila njihovo izricanje. Rješenje se mora izvršiti odmah te se protiv njega može podnijeti žalba u roku od sedam dana od datuma primitka obavijesti. Žalbe ne odgađaju izvršenje rješenja. Smatra se da su mjere osiguranja ukinute od datuma donošenja rješenja kojim se odbija zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Izrečena mjera osiguranja ima učinak do datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Od tog datuma njezin učinak zamjenjuje se učinkom rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Rješenje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti ima odgovodni učinak na postupak izvršenja nad imovinom uključenom u stečajnu masu, osim nad imovinom predviđenom člankom 193. Zakonika o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja. Ako se plaćanje u korist tužitelja izvršava između datuma zastoja postupka izvršenja i stupanja na snagu rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, plaćeni iznos vraća se u stečajnu masu. Ako postoji opasnost od štete za interese vjerovnika i ako se poduzimaju koraci kako bi se instrument osiguranja aktivirao u korist osiguranog vjerovnika, sud može dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da se dio prihoda koji premašuje iznos osiguranja doda stečajnoj masi. Ako se tražbina podnese i prihvati u postupku u slučaju nesolventnosti, prekida se zaustavljeni postupak. Zapljene i ovrhe izrečene u postupku izvršenja ne mogu se izvršiti nad tražbinama vjerovnika stečajne mase. Izricanje mjera osiguranja u skladu sa Zakonom o parničnom postupku ili Zakonom o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja nad dužnikovom imovinom nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti nije dopušteno.

Imovina iz članka 193. Zakonika o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja imovina je koja je predmet mjera osiguranja koje su već izrečene u postupku izvršenja za naplatu javnog duga koji je započeo prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Predmetnu imovinu unovčuje javni izvršitelj u skladu s pravilima i postupkom utvrđenima u Zakoniku o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja. Kad prihodi od unovčenja imovine nisu dovoljni za pokriće punog iznosa tražbine, pripisanih kamata i naknada plaćenih u javnom postupku izvršenja, ostatak tražbine središnje države ili općine namiruje se u skladu s općim pravilima. Kad prihodi od unovčenja imovine premašuju puni iznos tražbine, pripisanih kamata i naknada plaćenih u javnom postupku izvršenja, javni izvršitelj ostatak prihoda uplaćuje na račun stečajne mase. Ako javni izvršitelj ne unovči imovinu u roku od šest mjeseci od početka postupka u slučaju nesolventnosti, imovina se s javnog izvršitelja prenosi na stečajnog upravitelja i unovčuje u postupku u slučaju nesolventnosti.

Tužba u pogledu imovinskih sporova na temelju građanskog ili trgovačkog prava ne može se podnijeti pred sudom ili arbitražnim sudištem nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim u sljedećim slučajevima:

za zaštitu prava trećih strana koje su vlasnici imovine uključene u stečajnu masu

u radnim sporovima

u pogledu novčanih tražbina osiguranih imovinom u vlasništvu trećih strana.

Sljedeće stranke mogu podnijeti deklaratornu tužbu na temelju članka 694. Zakona o trgovini kojom se traži utvrđivanje postojeće tražbine koja nije prihvaćena u postupku u slučaju nesolventnosti ili osporava postojanje prihvaćene tražbine:

dužnik, ako sud odbije prigovor protiv tražbine koju je prihvatio stečajni upravitelj ili uključi tu tražbinu na popis prihvaćenih tražbina

vjerovnik s neprihvaćenom tražbinom, ako sud ne razmotri prigovor ili isključi tražbinu s popisa prihvaćenih tražbina

vjerovnik, ako sud odbije njegov prigovor protiv prihvaćanja tražbine drugog vjerovnika ili uključi tražbinu drugog vjerovnika na popis prihvaćenih tražbina.

Zahtjev za konvalidaciju može se podnijeti u roku od 14 dana od dana objave rješenja o odobrenju popisa prihvaćenih tražbina u Registru trgovačkih društava. Stečajni upravitelj mora sudjelovati u postupku. Nakon što stupi na snagu, to je rješenje obvezujuće za dužnika, stečajnog upravitelja i sve vjerovnike u postupku u slučaju nesolventnosti.

Valjanost prodaje imovine uključene u stečajnu masu kako bi je se unovčilo može se osporavati u parničnom postupku ako je imovinu stekla stranka koja nije imala pravo nadmetanja na dražbi ili ako prodajna cijena nije plaćena. U potonjem slučaju kupac može odbiti tužbu plaćanjem dospjelog iznosa, zajedno s kamatama pripisanima od dana kad je proglašen kupcem prodane imovine.

Ako stranka više ne posjeduje imovinsko pravo nakon što je imovina prodana kako bi je se unovčilo te nakon što ju je kupac stekao i ušao u posjed, pravnu zaštitu može zatražiti samo podnošenjem tužbe radi utvrđenja prava vlasništva.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Početak postupka u slučaju nesolventnosti ima odgovodni učinak za sve parnice i arbitražne postupke u pogledu imovinskih sporova na temelju građanskog ili trgovačkog prava u kojima je dužnik stranka, osim u radnim sporovima u pogledu novčanih tražbina dužnika. Ta se odredba ne primjenjuje ako je, na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u drugom predmetu u kojem je dužnik tuženik, sud prihvatio na razmatranje prigovor koji je dužnik istaknuo protiv prijeboga. Zaustavljeni postupak ponovno se pokreće ako je tražbina prihvaćena u postupku u slučaju nesolventnosti, odnosno ako je uključena na popis prihvaćenih tražbina koji je odobrio sud.

Zaustavljeni postupak ponovno se pokreće uz sudjelovanje: 1. stečajnog upravitelja i vjerovnika, ako tražbina nije uključena na popis tražbina koje je prihvatio stečajni upravitelj ili na popis tražbina koji je odobrio sud ili 2. stečajnog upravitelja, vjerovnika i stranke koja je istaknula prigovor, ako je tražbina uključena na popis tražbina koje je prihvatio stečajni upravitelj, ali se osporava njezino uključivanje. U tom je slučaju rješenje obvezujuće za dužnika, stečajnog upravitelja i sve vjerovnike s tražbinama u pogledu stečajne mase.

Postupak koji je u tijeku nad dužnikom u pogledu novčanih tražbina osiguranih imovinom trećih strana ne može se zaustaviti.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnik s tražbinom prema dužniku na temelju komercijalne transakcije može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i pridružiti se postupku pokrenutom na temelju zahtjeva za pokretanje postupka koji je podnio drugi vjerovnik. U zahtjevu dužnik može predložiti i plan oporavka te imenovati osobu koja ispunjava navedene zahtjeve za imenovanje stečajnih upravitelja ako sud naloži pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Vjerovnik od suda može zatražiti da naloži privremene mjere i mjere osiguranja prije donošenja rješenja o zahtjevu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ako su potrebne za očuvanje imovine dužnika.

Kad je jasno da bi nastavak poslovanja poduzeća bio štetan za stečajnu masu, sud može, na prijedlog vjerovnika, naložiti prestanak poslovanja od datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti ili od kasnijeg datuma, ali prije isteka roka do kojeg se mora predložiti plan oporavka. Kad raspoloživa imovina dužnika nije dovoljna za pokriće početnih troškova postupka u slučaju nesolventnosti, sud određuje iznos koji vjerovnik u određenom roku treba unaprijed platiti za pokretanje tog postupka. Ako dužnikova imovina nije dovoljna ili početni troškovi nisu plaćeni unaprijed, vjerovnik može zatražiti ponovno pokretanje zaustavljenog postupka u slučaju nesolventnosti u roku od godine dana od donošenja naloga za zastoj postupka. Vjerovnici mogu osporavati naloge i rješenja suda donesene u postupku u slučaju nesolventnosti te postupanja i odluke upravljačkih tijela dužnika ako su ispunjeni preduvjeti predviđeni Zakonom o trgovini.

U postupku u slučaju nesolventnosti obavijesti i pozivi za saslušanje dostavljaju se vjerovnicima koji su stranke u postupku na njihovu adresu u Bugarskoj. Ako je vjerovnik promijenio adresu, a da pritom nije obavijestio sud, smatra se da su svi pozivi i dokumenti priloženi spisu valjano dostavljeni. Kad vjerovnik nema adresu u Bugarskoj te se njegovo sjedište nalazi u drugoj zemlji, mora dostaviti adresu za primanje pismena u Bugarskoj. Ako ne dostavi adresu za primanje pismena u Bugarskoj, poziv se objavljuje u Registru trgovačkih društava. Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti smatra se da su stranke obaviještene o nespornim aktima suda koji ne podliježu upisu u Registar trgovačkih društava ili obavješćivanju stranaka u skladu sa Zakonom o parničnom postupku upisom tih akata u sudski registar. Ako je Zakonom o trgovini predviđeno da se pozivi strankama trebaju dostaviti u okviru obavijesti objavljenih u Registru trgovačkih društava, pozivi, obavijesti ili pozivi na saslušanje moraju se objaviti najmanje sedam dana prije zakazanog datuma skupštine ili saslušanja.

Prvoj skupštini vjerovnika prisustvuju vjerovnici uključeni na popis koji je privremeni stečajni upravitelj sastavio na temelju dužnikovih poslovnih knjiga i izvadata iz tih knjiga te koji se predstavlja na toj skupštini. Vjerovnici skupštini prisustvuju osobno ili preko opunomoćenika ovlaštenog za zastupanje vjerovnika na temelju izričite punomoći. Kad je vjerovnik fizička osoba, potpis davatelja punomoći na tom dokumentu mora se ovjeriti. Odluke se donose običnom većinom glasova vjerovnika na popisu, isključujući glasove vjerovnika koji su trenutačno povezani s dužnikom, vjerovnika koji su bili povezani s dužnikom tri godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i vjerovnika koji su tražbine stekli od stranaka koje su s dužnikom bile povezane tri godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Prva skupština vjerovnika:

razmatra izvješće koje je sastavio privremeni stečajni upravitelj
predlaže stalnog stečajnog upravitelja i prijedlog dostavlja sudu
bira odbor vjerovnika.

Skupština vjerovnika ne saziva se u sljedećim slučajevima:

tri godine prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnik nije dostavio svoja godišnja financijska izvješća u Registar trgovačkih društava;

dužnik ne izvršava svoje obveze u pogledu suradnje s privremenim stečajnim upraviteljem i odbija predati poslovne knjige ili je knjige vodio na način koji je očito neprimjeren.

U tom slučaju privremeni stečajni upravitelj kojeg je imenovao sud izvršava svoje dužnosti dok skupština vjerovnika ne imenuje stalnog stečajnog upravitelja nakon što sud odobri tražbine koje je prihvatio stečajni upravitelj.

Skupština vjerovnika može se sazvati na zahtjev dužnika, stečajnog upravitelja, odbora vjerovnika ili vjerovnika koji drže petinu ukupnog iznosa prihvaćenih tražbina. Skupština vjerovnika održava se neovisno o broju prisutnih vjerovnika te njome predsjedava sudac koji vodi postupak. Za potrebe donošenja odluka svaki vjerovnik ima određeni broj glasova koji odgovara udjelu njegove tražbine u ukupnom iznosu prihvaćenih tražbina s pravima glasa koje je dodijelio sud. Prava glasa mogu se dodijeliti i vjerovnicima u parnicama ili arbitražnim postupcima koji su ponovno pokrenuti nad dužnikom u pogledu imovinskih sporova na temelju građanskog ili trgovačkog prava, ako je tražbina potkrijepljena uvjerljivim pisanim dokazima; vjerovnicima s neprihvaćenim tražbinama koji su podnijeli deklaratorne tužbe u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini; i vjerovnicima s prihvaćenim tražbinama protiv kojih je podnesena tužba za osporavanje postojanja tražbine u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini. Prava glasa ne daju se vjerovnicima s neosiguranim tražbinama u pogledu zakonskih kamata ili kamata na temelju ugovora dospjelih za plaćanje nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima s tražbinama po osnovi zajmova koje je dužniku odobrio poslovni partner ili član društva i vjerovnicima s tražbinama koje proizlaze iz donacija ili troškova koji su vjerovniku nastali tijekom postupka, osim u slučaju prethodno plaćenih troškova kad imovina dužnika nije dovoljna za pokriće plaćenih troškova. Odluke se donose običnom većinom, osim ako je drukčije navedeno u Zakonu o trgovini.

Skupština vjerovnika:

razmatra izvješće o aktivnostima stečajnog upravitelja

razmatra izvješće odbora vjerovnika

bira stečajnog upravitelja ako nije izabran

donosi odluke o razrješenju stečajnog upravitelja i njegovoj zamjeni

određuje trenutačnu naknadu, mijenja naknadu i određuje konačnu naknadu za stečajnog upravitelja

bira odbor vjerovnika ako odbor nije izabran ili mijenja njegov sastav

predlaže sudu iznos naknade za uzdržavanje koja se odobrava dužniku i njegovoj obitelji

određuje način na koji će se unovčiti dužnikova imovina, metodu i uvjete vrednovanja imovine, odabir procjenitelja i njihovu naknadu za rad.

Ako skupština vjerovnika ne može donijeti odluku o imenovanju stečajnog upravitelja, imenuje ga sud, a ako ne može donijeti odluku o načinu i pravilima unovčenja dužnikove imovine, odluku donosi stečajni upravitelj. Sud razrješuje stečajnog upravitelja na prijedlog vjerovnika koji drže više od polovine ukupnog iznosa svih tražbina. Sud, postupajući na prijedlog vjerovnika, može u svakom trenutku razriješiti stečajnog upravitelja ako ne izvršava svoje dužnosti ili postupa na način koji je štetan za interese vjerovnika ili dužnika.

Skupština vjerovnika može donijeti odluku o imenovanju nadzornog tijela s ovlastima za kontrolu aktivnosti dužnika za vrijeme provedbe plana oporavka ili kraće, uključujući kad to nije izričito predviđeno tim planom.

U dogovoru sa skupštinom vjerovnika sud stečajnom upravitelju može dopustiti da proda osobnu imovinu dužnika prije odobrenja unovčenja stečajne imovine ako trošak skladištenja te osobne imovine do donošenja naloga za unovčenje u skladu s općim postupkom premašuje njezinu vrijednost. Ostala imovina uključena u stečajnu masu može se prodati u dogovoru sa skupštinom vjerovnika ako je to potrebno za pokriće troškova postupka u slučaju nesolventnosti i ako ni jedan vjerovnik nije pristao unaprijed platiti troškove nakon što je pozvan da to učini.

Postupajući na prijedlog stečajnog upravitelja i u skladu s odlukom donesenom na skupštini vjerovnika, stečajni sud odobrava prodaju dužnikove imovine u izravnim pregovorima ili preko posrednika kad se osobna imovina i imovinska prava, nakon što su dani na prodaju u cijelosti, kao zasebni dijelovi ili pojedinačne stavke i prava, nisu prodali zbog izostanka ili povlačenja kupca.

Odluke skupštine vjerovnika obvezujuće su za sve vjerovnike, uključujući one koji nisu prisutni na skupštini. Na temelju prijedloga vjerovnika sud može ukinuti odluku skupštine vjerovnika ako je nezakonita ili izrazito štetna za interese nekih vjerovnika.

Skupština vjerovnika može izabrati odbor vjerovnika koji čine najmanje tri člana i najviše devet članova. Odbor vjerovnika mora se sastojati od članova koji predstavljaju osigurane i neosigurane vjerovnike, osim onih iz članka 616. stavka 2. Zakona o trgovini (vjerovnici čije se tražbine namiruju nakon što su

tražbine svih ostalih vjerovnika u cijelosti namirene). Odbor vjerovnika podupire i nadzire aktivnosti stečajnog upravitelja koje se odnose na upravljanje dužnikovom imovinom, provjerava trgovačke evidencije dužnika i raspoloživa novčana sredstva, daje mišljenja o nastavku poslovanja dužnikova poduzeća i o naknadi za rad privremenog stečajnog upravitelja i upravitelja po službenoj dužnosti, radnjama poduzetima u pogledu unovčenja stečajne mase te o obvezi stečajnog upravitelja u drugim predmetima. Članovi odbora vjerovnika imaju pravo na naknadu na račun vjerovnika u iznosu određenom u trenutku njihova izbora.

Stečajni upravitelj ne smije ni na koji način izravno ili preko druge osobe steći osobnu imovinu ili imovinska prava iz stečajne mase. To se ograničenje primjenjuje na bračnog druga stečajnog upravitelja, njegove rođake u izravnoj liniji te njegove rođake u pobočnoj liniji do šest koljena i po tazbini do trećeg koljena.

Zaustavljeni parnični i arbitražni postupci u pogledu imovinskih sporova na temelju građanskog i trgovačkog prava u kojima je dužnik stranka ponovno se pokreću te se nastavljaju uz sudjelovanje stečajnog upravitelja i vjerovnika ako tražbina nije uključena na popis tražbina koje je prihvatio stečajni upravitelj ili na popis tražbina koji su odobrili sud ili stečajni upravitelj, vjerovnik i stranka koja je istaknula prigovor, ako je tražbina uključena na popis tražbina koje je prihvatio stečajni upravitelj, ali se osporava njezino uključivanje.

Stečajni sud, postupajući na prijedlog vjerovnika, može prihvatiti mjere osiguranja propisane zakonom kako bi se osigurala raspoloživa imovina dužnika. Vjerovnik može prebiti dug koji duguje dužniku ako su ispunjeni uvjeti propisani člankom 645. Zakona o trgovini. Kako bi povećao vrijednost stečajne mase, stečajni upravitelj može podnijeti tužbu na temelju članaka 645., 646. i 647. Zakona o trgovini te članka 135. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima u vezi s postupkom u slučaju nesolventnosti te kondemnatorne tužbe povezane s tim tražbinama. Kad zahtjev podnosi vjerovnik, drugi vjerovnik ne može podnijeti zahtjev u pogledu iste tražbine. Međutim, drugi vjerovnik može od suda zatražiti da se pridruži kao sutužitelj prije prvog ročišta u predmetu. Vjerovnik može od stečajnog upravitelja zatražiti da dostavi registar i izvješće na pregled te sastavi posebno izvješće o pitanjima od interesa koja nisu razmotrena u izvješću za određeno razdoblje. Vjerovnik može podnijeti prigovor na pisano izvješće stečajnog upravitelja o njegovu razrješenju u roku od sedam dana od datuma predstavljanja izvješća.

Vjerovnici mogu stečajnom sudu dostaviti svoje tražbine u pisanom obliku. Sudu mogu dostaviti pisane prigovore na tražbine koje je stečajni upravitelj prihvatio ili nije prihvatio u roku od sedam dana od datuma objave popisa u Registru trgovačkih društava i podnijeti deklaratorne tužbe u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini u roku do 14 dana od datuma donošenja rješenja suda kojim se odobrava objava popisa u Registru trgovačkih društava. Vjerovnici mogu stečajnom sudu dostaviti svoje tražbine u pisanom obliku. Sudu mogu dostaviti pisane prigovore na tražbine koje je stečajni upravitelj prihvatio ili nije prihvatio u roku od sedam dana od datuma objave popisa u Registru trgovačkih društava te kasnije podnijeti deklaratorne tužbe kojima se traži potvrda neprihvaćenih ili osporava postojanje prihvaćenih tražbina u roku od sedam dana od datuma donošenja rješenja suda kojim se odobrava objava popisa u Registru trgovačkih društava.

Plan oporavka mogu predložiti vjerovnici koji drže najmanje trećinu osiguranih tražbina i vjerovnici koji drže najmanje trećinu neosiguranih tražbina, osim sljedećih vjerovnika: vjerovnika s tražbinama proizašlim iz zakonskih ili ugovornih kamata na neosigurane dugove, koje su dospjele nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti; vjerovnika s tražbinama koje proizlaze iz zajmova koje je poslovni partner ili član društva odobrio dužniku; vjerovnika s tražbinama koje proizlaze iz donacija ili troškova koji su vjerovniku nastali tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, osim u slučaju prethodno plaćenih troškova kad imovina dužnika nije dovoljna za njihovo pokriće.

Vjerovnik s prihvaćenom tražbinom ili pravom glasa koje je priznao sud može predložiti plan oporavka upravitelja poslovanja nesolventnog poduzeća dužnika i glasovati o njemu (uključujući u odsutnosti, na temelju ovjerenog dopisa s njegovim potpisom). Vjerovnici, uključujući vjerovnike s neprihvaćenim tražbinama za koje je sudu podnesena deklaratorna tužba u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini, mogu podnijeti prigovor na doneseni plan u roku od sedam dana od dana donošenja plana.

Ako dužnik ne izvršava svoje obveze na temelju plana, vjerovnici koji drže najmanje 15 % ukupnog iznosa tražbina preoblikovanih na temelju plana mogu zatražiti ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Vjerovnik može podnijeti pisani prigovor na diobni popis i nakon toga podnijeti žalbu protiv rješenja kojim je sud odobrio taj popis.

Ako dužnik ne ispunjava svoje obveze iz izvansudskog sporazuma sklopljenog s vjerovnicima na temelju članka 740. Zakona o trgovini, vjerovnici koji drže najmanje 15 % ukupnog iznosa svih tražbina mogu od suda zatražiti da ponovno pokrene postupak u slučaju nesolventnosti.

Dužnik ili vjerovnik s prihvaćenom tražbinom ili tražbinom koja je utvrđena u parničnom postupku može zatražiti ponovno pokretanje zaustavljenog postupka u roku od godine dana od datuma donošenja naloga suda za zastoj postupka ako se tijekom tog razdoblja oslobode iznosi izdvojeni za osporavane tražbine ili ako se otkrije imovina koja nije bila poznata tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

U roku od mjesec dana od datuma objavljivanja dužnikova zahtjeva da mu se odobri restitutio in integrum u Registru trgovačkih društava svaki vjerovnik s prihvaćenom tražbinom ili tražbinom utvrđenom u parničnom postupku može na njega podnijeti prigovor.

Na zahtjev vjerovnika bugarski sud može nad trgovcem kojeg je strani sud proglasio nesolventnim pokrenuti dodatni postupak u slučaju nesolventnosti ako posjeduje znatnu imovinu u Bugarskoj. Vjerovnik koji je primio djelomičnu isplatu u glavnom postupku sudjeluje u diobi imovine u dodatnom postupku ako udio koji bi primio premašuje udio koji treba raspodijeliti drugim vjerovnicima u dodatnom postupku.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečajni upravitelj ima sljedeće ovlasti: podnositi upite i utvrditi imovinu koja pripada dužniku; sudjelovati u parnicama protiv dužnika ili podnositi tužbe u ime dužnika; u slučajevima predviđenima zakonom zatražiti prekid, raskid ili poništenje ugovora u kojima je dužnik stranka; naplatiti novčana potraživanja dužnika i prihode položiti na poseban račun; uz dopuštenje suda raspolagati dužnikovim novčanim sredstvima na bankovnim računima kad je to potrebno radi upravljanja dužnikovom imovinom i njezina očuvanja; i unovčiti imovinu uključenu u stečajnu masu.

Stečajni upravitelj prodaje osobnu imovinu i imovinska prava uključena u stečajnu masu u cijelosti, kao zasebne dijelove ili pojedinačne stavke i prava nakon što dobije dopuštenje suda i u skladu s odlukom donesenom na skupštini vjerovnika. Ako se ta odluka ne donese, stečajni upravitelj odlučuje o načinu i postupku unovčenja imovine i pravilima za njezino vrednovanje koje provode odabrani procjenitelji.

Stečajni upravitelj sastavlja obavijest o prodaji koja sadržava informacije o dužniku, opis imovine za prodaju, pravila i postupak prodaje, datum, vrijeme i mjesto prodaje, rok za podnošenje ponuda tijekom tog dana i vrednovanje imovine za prodaju. Stečajni upravitelj obavijest postavlja na istaknutom mjestu u prostorima općine u kojoj se nalazi sjedište dužnikova poduzeća i u prostorima glavnog ureda dužnika najmanje 14 dana prije datuma prodaje navedenog u obavijesti. Uz to, stečajni upravitelj sastavlja protokol s pojedinostima o prethodno navedenim radnjama te ga objavljuje u posebnom biltenu Ministarstva gospodarstva 14 dana prije datuma prodaje navedenog u obavijesti.

Prodaja se održava u uredu stečajnog upravitelja ili na adresi sjedišta poduzeća dužnika na datum određen u obavijesti. Ponuditelji koji žele sudjelovati u prodaji moraju unaprijed položiti iznos od 10 % procijenjene vrijednosti. Svaki ponuditelj mora navesti ponuđenu cijenu u brojkama i slovima te ponudu, zajedno s potvrdom o uplaćenom depozitu, dostaviti u zapečaćenoj omotnici. Ponude se stečajnom upravitelju dostavljaju na dan prodaje do određenog roka i upisuju u poseban registar prema redoslijedu kojim su zaprimljene. Nakon isteka određenog roka stečajni upravitelj objavljuje zaprimljene ponude u prisutnosti ponuditelja i sastavlja poseban zapisnik o postupku. Ponude koje su dostavili ponuditelji koji ne ispunjavaju uvjete i čija je ponuđena cijena niža od procijenjene vrijednosti, ako postoji, ništave su. Imovina se prodaje najboljem ponuditelju. Ako je najvišu cijenu ponudilo više ponuditelja, kupac se određuje

dražbom koju stečajni upravitelj provodi odmah u prisutnosti ponuditelja. Najuspješniji ponuditelj unosi se u zapisnik koji sastavlja stečajni upravitelj i koji zatim potpisuju stečajni upravitelj i svi ponuditelji. Kupac mora platiti ponuđenu cijenu, uz odbitak depozita od 10 % koji je uplaćen unaprijed, u roku od sedam dana od prodaje. Kad je kupac vjerovnik s prihvaćenom tražbinom ili osigurani vjerovnik, stečajni upravitelj sastavlja diobni popis, u kojem navodi udio cijene koju kupac treba platiti i koji se zadržava radi namirenja tražbina drugih vjerovnika te udio cijene koji se prebija s tražbinom vjerovnika. U tom slučaju kupac mora platiti iznose koji će se zadržati kako bi se namirile tražbine drugih vjerovnika, kako su predviđene u diobnom popisu, u roku od sedam dana od datuma kad taj popis ima učinak ili, ako ne postoje drugi vjerovnici, iznos za koji cijena koju treba platiti premašuje njegovu tražbinu. Ako se cijena ne plati u roku od sedam dana, stečajni upravitelj imovinu nudi ponuditelju s drugom najvišom cijenom, osim ako je on povukao svoj polog. Ako taj ponuditelj pristane, stečajni upravitelj imenuje ga kupcem. Stečajni upravitelj ponavlja postupak, ako je potrebno, dok se imovina ne ponudi svim ponuditeljima koji su ponudili cijenu višu od procijenjene vrijednosti.

Ako ne postoje drugi ponuditelji ili ako nisu zaprimljene valjane ponude, ili ako kupac ne plati cijenu, objavljuje se nova obavijest o prodaji te se organizira dražba s otvorenim nadmetanjem, pri čemu početna cijena iznosi 80% procijenjene vrijednosti. Ponude se bilježe na popisu ponuda, a taj korak određuje stečajni upravitelj i navodi ga u obavijesti.

Kad imenovani kupac pravodobno plati dospjeli iznos, sud izdaje nalog kojim kupac ulazi u posjed sljedećeg dana nakon plaćanja. Ostali ponuditelji na dražbi i dužnik mogu osporavati taj nalog pred žalbenim sudom. Ako se nalog za ulazak u posjed poništi ili se prodaja proglašava ništavom, nakon objave obavijesti organizira se nova dražba.

Kupac od stečajnog upravitelja dobiva u posjed imovinsko pravo na temelju izvršnog naloga za ulazak u posjed te potvrde kojom se potvrđuje plaćanje potrebnih naknada za prijenos imovine i donošenje odgovarajućeg akta. Rizik gubitka imovinskog prava snosi kupac, a troškovi njegova čuvanja do kupčeva ulaska u posjed pokrivaju se iz stečajne mase.

Kad se postupak izvršenja pokreće nad imovinskim pravom u zajedničkom vlasništvu u pogledu duga nekih od vlasnika, dostavlja se opis čitavog imovinskog prava, ali se prodaje samo idealni dio u vlasništvu dužnika. Imovina se može prodati u cijelosti uz pisanu suglasnost drugih zajedničkih vlasnika.

U slučaju prodaje imovine koju je dužnik stavio pod hipoteku ili zalog kako bi osigurao dug druge stranke ili koja je stečena s hipotekom ili zalogom, stečajni upravitelj osiguranom vjerovniku šalje obavijest o vremenu prodaje. Sastavlja se poseban diobni popis u kojem se navode iznosi koje osiguranom vjerovniku treba isplatiti od prodaje te imovine. Stečajni upravitelj zadržava iznos koji osiguranom vjerovniku treba platiti na temelju tog diobnog popisa i predaje ga po primitku rješenja o ovrši duga ili potvrde da je tražbina prihvaćena u postupku u slučaju nesolventnosti. Stečajni upravitelj zadržava iznos koji treba platiti osiguranom vjerovniku s tražbinom u pogledu duga osiguranog založnim pravom do primitka potvrde iz registra o upisu založnog prava i ovjerene izjave s potpisom vjerovnika kojom se potvrđuje trenutni iznos osiguranog zajma.

Postupajući na prijedlog stečajnog upravitelja i u skladu s odlukom donesenom na skupštini vjerovnika, stečajni sud odobrava prodaju dužnikove imovine u izravnim pregovorima ili preko posrednika kad se osobna imovina i imovinska prava, nakon što su dani na prodaju u cijelosti, kao zasebni dijelovi ili pojedinačne stavke i prava, nisu prodali zbog izostanka ili povlačenja kupca. Prodajna cijena ne smije biti niža od 80 % procijenjene vrijednosti. Udjeli u vlasništvu dužnika u drugim društvima najprije se moraju ponuditi ostalim partnerima. Ako se ponuda ne prihvati u roku od mjesec dana, udjeli se prodaju. U tom slučaju kupovna cijena udjela mora se platiti u roku koji ne premašuje 60 mjeseci od dana odabira kupca te se ugovor sklapa nakon uplate pune cijene. Ako su stanovi u vlasništvu dužnika iznajmljeni radnicima i zaposlenicima dužnika na datum donošenja odluke skupštine vjerovnika o pravilima i postupku njihova unovčenja, stečajni upravitelj mora te stanove najprije ponuditi na prodaju tim radnicima i zaposlenicima ili drugim osobama s tražbinama koje proizlaze iz radnih odnosa s dužnikom, osim u slučaju parnica koje su u tijeku u pogledu predmetne imovine. Stečajni upravitelj svim osobama šalje pisani poziv koji sadržava opis imovine, njezinu procijenjenu vrijednost, rok plaćanja, koji ne može biti kraći od 30 i dulji od 60 dana, te bankovni račun na koji se mora doznati novac. Stranke moraju odgovoriti na obavijest u roku od 14 dana i stečajnog upravitelja obavijestiti žele li imovinu kupiti po cijeni koja odgovara procijenjenoj vrijednosti i u navedenom roku. Nakon plaćanja cijene radnici i zaposlenici mogu prebiti svoje tražbine u pogledu neisplaćenih plaća koje im duguje dužnik. Ugovor o kupoprodaji sastavlja se u obliku javnobilježničke isprave koju stečajni upravitelj potpisuje u svojstvu prodavatelja. Troškove prodaje snosi prodavatelj.

Stečajni upravitelj zahtijeva od vjerovnika ili treće strane da preda osobnu imovinu koju drži pod zalogom te je prodaje u skladu s postupkom utvrđenim u četrdesetšestom poglavlju Zakona o trgovini, osim ako je zakonom dopušteno da vjerovnik organizira prodaju bez uplitanja suda.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku mogu se prijaviti sljedeće tražbine:

tražbine u pogledu dugova osiguranih zalogom ili hipotekom ili tražbine u pogledu dugova koji su ovršeni, zaplijenjeni ili upisani u skladu s Zakonom o založnom pravu

tražbine u pogledu kojih se ostvaruje založno pravo

troškovi nastali u postupku u slučaju nesolventnosti (biljeg koji se plaća po podnošenju zahtjeva i svi ostali troškovi koji se plaćaju do stupanja na snagu rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti; naknada za rad stečajnog upravitelja; tražbine radnika i zaposlenika kad dužnikovo poduzeće nije prestalo s poslovanjem; troškovi povećanja, upravljanja, vrednovanja i diobe stečajne mase; i naknade za uzdržavanje dužnika i njegove obitelji);

tražbine koje proizlaze iz ugovora o radu koji su postojali prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

zakonska naknada koju dužnik plaća trećim stranama

dugovi prema središnjoj državi i općinama na temelju javnog prava, uključujući, ali ne ograničavajući se na dugove koji proizlaze iz poreza, carinskih pristojbi, naknada i doprinosa za obvezno socijalno osiguranje ako su nastali prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

tražbine koje su nastale nakon nastanka nesolventnosti i koje nisu plaćene do odgovarajućeg datuma dospijea

sve preostale neosigurane tražbine koje su nastale prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

zakonske ili ugovorne kamate na neosigurane dugove koje su dospjele nakon datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

zajmovi koje je dužniku odobrio poslovni partner ili član društva

donacije

troškovi vjerovnika koji su nastali u vezi s postupkom u slučaju nesolventnosti, osim troškova na temelju članka 629.b Zakona o trgovini (unaprijed plaćeni početni parnični troškovi).

Vjerovnici s tražbinama koje su nastale nakon donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti primaju isplatu na odgovarajući datum dospijea te se, ako ne prime isplatu, njihove tražbine namiruju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 722. stavku 1. Zakona o trgovini.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Vjerovnici svoje tražbine moraju prijaviti stečajnom sudu u pisanom obliku u roku od mjesec dana od upisa rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti u Registar trgovačkih društava te pritom moraju navesti razloge i iznos tražbine, povlastice, jamstva i adresu za dostavu pismena te dostaviti pisane dokaze.

Najkasnije sedam dana nakon isteka jednomjesečnog roka stečajni upravitelj sastavlja:

popis prijavljenih tražbina, poredanih prema redosljedu primitka, uz navođenje razloga i iznosa tražbine, povlastica i jamstava te datuma prijave popisa tražbina koje ulaze na popis stečajnog upravitelja po službenoj dužnosti, odnosno: tražbine radnika ili zaposlenika koje proizlaze iz radnih odnosa s dužnikom i javnih dugova procijenjenih i utvrđenih u odluci koja je stupila na snagu, popis prijavljenih neprihvaćenih tražbina.

Tražbine prijavljene nakon isteka roka od mjesec dana od upisa rješenja u Registar trgovačkih društava, ali najkasnije dva mjeseca nakon datuma isteka, dodaju se na popis prijavljenih tražbina i prihvaćaju u skladu s postupkom utvrđenim zakonom. Nakon isteka drugog roka ne mogu se prijaviti nikakve tražbine u pogledu dugova koji su nastali do početka postupka u slučaju nesolventnosti.

Nakon ponovnog pokretanja zaustavljenog postupka u slučaju nesolventnosti rok za prijavu tražbina počinje teći od stupanja na snagu rješenja u skladu s člankom 632. stavkom 2. Zakona o trgovini (rješenje o ponovnom pokretanju zaustavljenog postupka u slučaju nesolventnosti).

Tražbine u pogledu duga koji nije podmiren do datuma dospjeća koje su nastale nakon početka postupka u slučaju nesolventnosti i prije odobrenja plana oporavka prijavljuju se u skladu s istim postupkom te se dodaju na dodatni popis koji sastavlja stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj popise objavljuje u Registru trgovačkih društava u najkraćem mogućem roku i stavlja ih na raspolaganje vjerovnicima i dužniku u pisarnici suda.

Dužnik i vjerovnik mogu podnijeti pisani prigovor sudu, uz presliku koja se šalje stečajnom upravitelju, na prihvaćenu ili neprihvaćenu tražbinu u roku od sedam dana od objave popisa u Registru trgovačkih društava. Tražbina koja je utvrđena izvršnom presudom donesenom nakon rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti u kojem je sudjelovao stečajni upravitelj ne može se osporavati.

Ako se ne zaprimo nikakvi prigovori na popise, sud na zatvorenom ročištu odobrava popis prihvaćenih tražbina i tražbina upisanih po službenoj dužnosti odmah nakon isteka roka od sedam dana. Ako se podnesu prigovori na popise, sud ih razmatra na otvorenom ročištu, u prisutnosti stečajnog upravitelja, dužnika, vjerovnika s prihvaćenom ili neprihvaćenom tražbinom koja se osporava i vjerovnika koji je iznio prigovor na tražbinu. Ako je moguće, svi se prigovori razmatraju na jednom ročištu. Ako se utvrdi da je prigovor utemeljen, sud odobrava popis nakon izvršenja potrebne izmjene. Ako to nije slučaj, sud odbacuje prigovore u roku od 14 dana od datuma saslušanja. Rješenje suda o odobrenju popisa objavljuje se u Registru trgovačkih društava i protiv njega se ne može podnijeti žalba.

Vjerovnik koji je prijavio tražbinu više od mjesec dana od upisa rješenja u Registar trgovačkih društava, ali najkasnije dva mjeseca od datuma isteka tog roka, ne može osporavati prihvaćenu ili neprihvaćenu tražbinu ili zatražiti plaćanje duga iz ostatka stečajne mase ako je imovina već unovčena.

Naknadno prijavljene tražbine prihvaćene u skladu s postupkom utvrđenim zakonom dodaju se na popis koji je odobrio sud.

Vjerovnik ili dužnik koji je podnio odbačeni prigovor na popis koji je sastavio stečajni dužnik i vjerovnik s tražbinom koja je isključena s popisa prihvaćenih tražbina ili vjerovnik i dužnik u pogledu tražbine dodane na popis prihvaćenih tražbina nakon prigovora koji je sud prihvaćeno mogu podnijeti zahtjev u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini kojim se traži utvrđenje ili poništenje neprihvaćene tražbine u roku od sedam dana od datuma objave rješenja suda o odobrenju popisa prihvaćenih tražbina u Registru trgovačkih društava. Nakon što stupi na snagu, to je rješenje obvezujuće za dužnika, stečajnog upravitelja i sve vjerovnike u postupku u slučaju nesolventnosti.

U postupku u slučaju nesolventnosti prihvaćena je tražbina tražbina uključena na popis prihvaćenih tražbina koji je odobrio sud, osim tražbina koje se osporavaju zahtjevom za konvalidaciju u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

U skladu sa Zakonom o trgovini dioba se odobrava kad su raspoloživa dostatna sredstva od unovčenja stečajne mase.

Stečajni upravitelj sastavlja diobni popis radi diobe raspoloživih novčanih sredstava među vjerovnicima, uzimajući u obzir ispladne redove, povlastice i instrumente osiguranja. Diobni popis ostaje djelomičan dok se ne isplate sve tražbine u cijelosti ili dok se ne unovči cijela stečajna masa, osim osobne imovine koja se ne može prodati. Diobni popis objavljuje se na 14 dana na istaknutom mjestu na posebnoj oglasnoj ploči u prostorima suda koji su otvoreni za javnost. Diobni popis objavljuje se u Registru trgovačkih društava. U prethodno navedenom roku odbor vjerovnika i svaki vjerovnik mogu sudu podnijeti pisani prigovor na diobni popis. Sud diobni popis odobrava nakon što izvrši potrebne izmjene koje je utvrdio po službenoj dužnosti ili na temelju prigovora na zakonitost popisa. Rješenje o odobrenju diobnog popisa i prigovori koji su na njega podneseni objavljuju se u Registru trgovačkih društava, čime se priopćuju vjerovnicima i dužniku. Rješenje o odobrenju diobnog popisa može osporavati stečajni upravitelj, odbor vjerovnika ili vjerovnik, neovisno o tome je li taj vjerovnik podnio prigovor na rješenje kojim je sud poništio ili izmijenio diobni popis. Diobe na temelju popisa koji je odobrio sud izvršava stečajni upravitelj. Za namiru tražbina diobom unovčene stečajne mase, kako je predviđeno člankom 722. Zakona o trgovini, primjenjuje se sljedeći postupak: tražbine osigurane zalogom ili hipotekom, zapljemom ili ovrhom, upisane u skladu sa Zakonom o založnom pravu – iz prihoda od aktiviranja instrumenta osiguranja;

tražbine u pogledu kojih se izvršava založno pravo – iz vrijednosti imovine na koju se primjenjuje založno pravo;

troškovi nastali u postupku u slučaju nesolventnosti (biljeg koji se plaća po podnošenju zahtjeva i svi ostali troškovi koji se plaćaju do stupanja na snagu rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti; naknada za rad stečajnog upravitelja; tražbine radnika i zaposlenika kad dužnikovo poduzeće nije prestalo s poslovanjem; troškovi povećanja, upravljanja, vrednovanja i diobe stečajne mase; i naknade za uzdržavanje dužnika i njegove obitelji);

tražbine koje proizlaze iz ugovora o radu koji su postojali prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

zakonska naknada koju dužnik plaća trećim stranama;

dugovi prema središnjoj državi i općinama na temelju javnog prava, uključujući, ali ne ograničavajući se na dugove koji proizlaze iz poreza, carinskih pristojbi, naknada i doprinosa za obvezno socijalno osiguranje ako su nastali prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

tražbine koje su nastale nakon nastanka nesolventnosti i koje nisu plaćene do odgovarajućeg datuma dospjeća;

sve preostale neosigurane tražbine koje su nastale prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

zakonske ili ugovorne kamate na neosigurane dugove koje su dospjele nakon datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

zajmovi koje je dužniku odobrio poslovni partner ili član društva;

donacije;

troškovi vjerovnika koji su nastali u vezi s postupkom u slučaju nesolventnosti, osim troškova na temelju članka 629.b Zakona o trgovini (unaprijed plaćeni početni parnični troškovi).

Ako raspoloživa sredstva nisu dovoljna za potpuno namirenje tražbina iz točaka od 3. do 12., razmjerno ih se raspodjeljuje vjerovnicima svih ispladnih redova. Ako je središnja država prijavila nekoliko tražbina istog ispladnog reda i one su prihvaćene, iznosi se doznajuju u okviru jedne isplate s računa za diobu imovine te ih, po primitku, Nacionalna agencija za javne prihode raspoređuje u skladu sa Zakonikom o poreznom postupku i postupku u pitanjima socijalnog osiguranja. Nacionalna agencija za javne rashode bez odgode obavješćuje stečajni sud i stečajnog upravitelja o izvršenoj diobi.

Tražbine koje proizlaze iz zakonskih ili ugovornih kamata na neosigurane dugove, koje su dospjele nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupku u slučaju nesolventnosti; tražbine u pogledu dugova koji proizlaze iz zajmova koje je poslovni partner ili član društva odobrio dužniku; vjerovnici s tražbinama koje proizlaze iz donacija i troškova koji su vjerovniku nastali u postupku u slučaju nesolventnosti, osim onih predviđenih člankom 629.b Zakona o trgovini (unaprijed plaćeni početni parnični troškovi) mogu se namiriti tek nakon što se u cijelosti namire tražbine svih ostalih vjerovnika. Vjerovnik koji je prijavio

tražbinu nakon diobe dodaje se na popis vjerovnika s tražbinama koje treba namiriti iz kasnije diobe bez prava na to da se njegova tražbina namiri tako da primi veći udio u unovčenoj stečajnoj masi u okviru kasnijih dioba kao naknadu što nije primio udio u ranijim diobama.

Osigurani vjerovnici zadržavaju svoje instrumente osiguranja u postupku u slučaju nesolventnosti. Najprije se namiruju njihove tražbine, pri čemu se ta povlastica može primijeniti samo na prihode od aktiviranja njihova instrumenta osiguranja. Kad prodajna cijena osobne imovine dane u zalog ili pod hipoteku nije dovoljna za pokriće punog iznosa duga zajedno s pripisanim kamatama, vjerovnik sudjeluje u diobi kao neosigurani vjerovnik. Kad prodajna cijena stavke osobne imovine dane u zalog ili pod hipoteku premašuje osigurani dug, uključujući pripisane kamate, preostali iznos dodaje se u stečajnu masu. To se pravilo primjenjuje i na namiru tražbina vjerovnika sa založnim pravom.

Vjerovnik čija je tražbina djelomično namirena u glavnom postupku u kojem je strani sud trgovca proglasio nesolventnim sudjeluje u diobi imovine u dodatnom postupku pokrenutom pred bugarskim sudom ako je trgovac vlasnik znatne imovine u Bugarskoj te udio koji bi vjerovnik primio iz diobe imovine u dodatnom postupku premašuje udio drugih vjerovnika u istom postupku. Imovina koja ostane nakon diobe imovine u dodatnom postupku prenosi se u imovinu u glavnom postupku.

Tražbina podložna odgodi uključuje se u početnu diobu kao osporavana tražbina te se rezervacija za njezino namirenje odvaja u diobnom popisu. Tražbina se isključuje iz završne diobe ako odgovorni uvjet i dalje vrijedi. Međutim, tražbina koja podliježe kogentnom uvjetu uključuje se u diobu i namiruje kao bezuvjetna tražbina.

Rezervacije za iznos tražbine koja se osporava u parničnom postupku isto se tako odvajaju u diobnom popisu. Ako se osporava samo instrument osiguranja ili povlastica, tražbina se privremeno uključuje u diobu kao neosigurana tražbina do donošenja odluke u sporu te se rezervacija u iznosu koji bi vjerovnik primio za osiguranu tražbinu odvoja u diobnom popisu. Rezervacija za neprihvaćene tražbine koje se osporavaju zahtjevima za konvalidaciju u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini mora se uključiti u plan oporavka ili diobu unovčene mase.

Stečajni upravitelj, postupajući prema nalogu suda, u banku polaže iznose izdvojene u trenutku završne diobe za nenaplaćene ili osporavane tražbine.

Dužnik može primiti ostatak stečajne mase, ako postoji, nakon što su svi njegovi dugovi u cijelosti i konačno namireni.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Sud nalaže zatvaranje postupka u slučaju nesolventnosti u sljedećim slučajevima:

ako se u roku od godine dana od stupanja na snagu rješenja u skladu s člankom 632. stavkom 1. Zakona o trgovini (rješenje o zastoju postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti raspoložive imovine za pokriće troškova postupka i neplaćanja njegovih početnih troškova) ne zatraži ponovno pokretanje postupka

iscrpljenje stečajne mase

namirenje svih tražbina

odobrenje plana oporavka

sklapanje sporazuma između dužnika i svih vjerovnika s prihvaćenim tražbinama, ako sporazum ispunjava primjenjive zakonske zahtjeve i nije podnesena deklaratorna tužba u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini u pogledu nepostojanja prihvaćenih tražbina.

U prva tri slučaja rješenjem o zatvaranju postupka stečajni sud nalaže brisanje trgovca, osim ako se namire tražbine svih vjerovnika i ako u stečajnoj masi ostane neunovčena imovina. Žalba protiv tog rješenja može se podnijeti u roku od sedam dana od njegova upisa u Registar trgovačkih društava.

Postupak u slučaju nesolventnosti ne zatvara se kad su dužnikove obveze osigurane jamstvima trećih strana i kad je postupak izvršenja nad instrumentima osiguranja još u tijeku ili kad je dužnik stranka u parnici koja nije dovršena.

U skladu s nacionalnim pravom restrukturiranje u cilju spašavanja dužnikova poduzeća element je glavnog postupka u slučaju nesolventnosti.

Sanacija društva neovisna je neobvezna faza u postupku u slučaju nesolventnosti. Za sanaciju je potreban poseban pisani zahtjev sudu u kojem plan oporavka predlaže neka od sljedećih stranaka: dužnik, stečajni upravitelj, vjerovnici s najmanje trećinom osiguranih tražbina, vjerovnici s najmanje trećinom neosiguranih tražbina, partneri ili članovi društva s najmanje trećinom vlasničkog kapitala u dužnikovu poduzeću, član društva s neograničenom odgovornošću ili 20 % svih radnika i zaposlenika dužnikova poduzeća.

Plan oporavka (ili više njih) može se predložiti u vrijeme podnošenja prijedloga za nesolventnost do isteka roka od mjesec dana od datuma upisa rješenja suda o odobrenju popisa prihvaćenih tražbina u Registar trgovačkih društava. Troškovi plana oporavka koji predloži dužnik ili stečajni upravitelj pokrivaju se iz stečajne mase, a u svim ostalim slučajevima pokriva ih stranka koja je predložila plan.

Sadržaj plana oporavka mora ispunjavati zahtjeve propisane člankom 700. stavkom 1. Zakona o trgovini i uključiti pitanja kao što su opseg u kojem će se namiriti tražbine uključene na popise koje je odobrio sud na datum predlaganja plana; način i vremenski okvir namirenja svakog isplatnog reda tražbina, jamstva za plaćanje osporavanih neprihvaćenih tražbina u pogledu kojih se vode parnice na datum predlaganja plana; uvjeti u kojima se članove javnog trgovačkog ili komanditnog društva u potpunosti ili djelomično razrješuje odgovornosti; opseg u kojem bi se tražbine jednog isplatnog reda vjerovnika namirile u usporedbi s imovinom koju bi primili u okviru diobe u skladu s općim postupkom utvrđenim zakonom; jamstva dana svakom isplatnom redu vjerovnika u vezi s provedbom plana; upravljačke, organizacijske, pravne, financijske, tehničke i druge radnje koje će se poduzeti u cilju provedbe plana; i utjecaj plana na radnike i zaposlenike dužnikova poduzeća. U planu oporavka dodatno se mogu utvrditi radnje ili transakcije kojima je cilj ponovno uspostaviti održivost poduzeća, uključujući prodaju cijelog ili dijela poduzeća, uvjete i način izvršenja prodaje, zamjenu duga za vlasnički udio, obnovu obveza ili drugih radnji i transakcija (u planu se specifično isključuje mogućnost prodaje imovine društava za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom potrebne za primarne djelatnosti dok se u odgovarajućem području ne odredi novo društvo za upravljanje vodama i kanalizacijskim sustavom), imenovanje nadzornog tijela s ovlastima za kontrolu aktivnosti dužnika tijekom trajanja plana oporavka ili kraće, odgodu plaćanja, puni ili djelomični otpust duga, restrukturiranje društva ili druge radnje i transakcije.

Ako plan ispunjava zahtjeve utvrđene zakonom (članak 700. stavak 1. Zakona o trgovini), sud donosi rješenje kojim dopušta razmatranje plana na skupštini vjerovnika te nalaže objavu obavijesti o datumu skupštine u Registru trgovačkih društava. Kad je potrebno, obavijest se šalje stranci koja je predložila plan, uz uputu da ispravi utvrđene nedostatke. Žalba protiv tog rješenja može se podnijeti u roku od sedam dana.

O planu mogu glasovati samo vjerovnici s prihvaćenim ili utvrđenim tražbinama ili vjerovnici kojima je sud dao prava glasa. Vjerovnici glasuju odvojeno prema pojedinim isplatnim redovima utvrđenima zakonom te pritom ne moraju biti prisutni, nego svoj glas mogu dati putem ovjerene potpisane punomoći.

Plan donosi svaki isplatni red vjerovnika jednostavnom većinom tražbina u relevantnom isplatnom redu. Prigovori na doneseni plan mogu se podnijeti stečajnom sudu u roku od sedam dana od datuma glasovanja. Prigovore mogu podnijeti i vjerovnici koji su podnijeli zahtjeve za konvalidaciju u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini. Plan se odbija ako je više od polovine vjerovnika s prihvaćenim tražbinama, neovisno o isplatnim redovima tih tražbina, glasovalo protiv njega. Obavijest o donošenju plana objavljuje se u Registru trgovačkih društava.

Sud odobrava plan oporavka koji ispunjava uvjete utvrđene u članku 705. stavku 1. Zakona o trgovini, odnosno ako su ispunjeni svi zakonom utvrđeni zahtjevi kako bi ga mogli donijeti različiti isplatni redovi vjerovnika; ako je donesen većinom vjerovnika s više od polovine prihvaćenih tražbina uključenih na popise koje je odobrio sud; ako je planom predviđena djelomična isplata, najmanje jedan isplatni red vjerovnika koji je donio plan primit će djelomičnu isplatu; prema svim se vjerovnicima istog isplatnog reda postupa jednako, osim ako su se oštećeni vjerovnici u pisanom obliku odrekli prava na prigovor; planom se osigurava da vjerovnik i dužnik s izdvojenim mišljenjem prime isti iznos koji bi primili da se imovina raspodjeljuje u skladu s općim postupkom utvrđenim

zakonom; ni jedan vjerovnik neće primiti više nego što mu pripada na temelju prihvaćene tražbine; partneri ili članovi društva neće primiti nikakve prihode do potpune i konačne namire tražbina isplativog reda vjerovnika na čije interese utječe plan; naknade za uzdržavanje neće se isplatiti trgovcima pojedincima, članovima društva s neograničenom odgovornošću i njihovim obiteljima u iznosu koji premašuje iznos koji je odredio sud do pune i konačne namire tražbina vjerovnika na čije interese utječe plan. Ako skupština vjerovnika donese više planova i svi planovi ispunjavaju zahtjeve utvrđene zakonom, sud odobrava plan koji su donijeli vjerovnici s više od polovine prihvaćenih tražbina.

Plan oporavka može se prihvatiti u dodatnom postupku u slučaju nesolventnosti koji je pokrenuo bugarski sud ako je trgovac vlasnik znatne imovine u Bugarskoj, uz suglasnost stečajnog upravitelja u glavnom postupku u kojem je strani sud trgovca proglasio nesolventnim.

Rješenjem o odobrenju plana oporavka sud nalaže zatvaranje postupka u slučaju nesolventnosti i imenuje nadzorno tijelo koje je predloženo planom ili koje je izabrao odbor vjerovnika. Žalba protiv rješenja o odobrenju plana oporavka i rješenja o odbijanju plana izrađenog u cilju sanacije dužnikova poduzeća, koji je donijela skupština vjerovnika, može se podnijeti u roku od sedam dana od upisa u Registar trgovačkih društava.

Plan koji odobri sud obvezujući je za dužnika i sve vjerovnike s tražbinama u pogledu dugova nastalih prije donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Svaki vjerovnik može podnijeti zahtjev za rješenje o ovrsi u skladu s postupkom utvrđenim u članku 405. Zakona o parničnom postupku radi izvršenja preoblikovane tražbine, neovisno o njezinu iznosu.

Ako dužnik ne ispunjava svoje obveze u pogledu provedbe plana oporavka, vjerovnici s tražbinama preoblikovanim na temelju plana koje čine najmanje 15 % ukupnog iznosa tražbina ili nadzorno tijelo koje je imenovao sud mogu od suda zatražiti da ponovno pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, bez potrebe za dokazivanjem nesolventnosti ili prezaduženosti. U tom slučaju učinak plana na preoblikovanje prava i instrumenata osiguranja vjerovnika ostaje nepromijenjen. Postupak sanacije ne provodi se na temelju ponovno pokrenutog postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako je u odobrenom planu oporavka predviđena prodaja cijelog ili dijela poduzetnika, kupoprodajni ugovor mora se sklopiti u roku od mjesec dana od datuma stupanja na snagu rješenja o odobrenju plana. Ako se kupoprodajni ugovor ne sklopi u roku utvrđenom u odobrenom planu oporavka, svaka stranka može, u roku od mjesec dana od isteka jednomjesečnog roka za sklapanje kupoprodajnog ugovora, od stečajnog suda zatražiti da ugovor proglaši sklopljenim. Ako ni jedna stranka ne zatraži proglašenje ugovora sklopljenim i vjerovnik podnese zahtjev, stečajni sud ponovno pokreće postupak i dužnika proglašava nesolventnim.

Uz donošenje plana oporavka u Zakonu o trgovini navodi se još jedna mogućnost nagodbe dužnika i vjerovnika. Dužnik može neovisno sklopiti pisani sporazum o namirenju duga sa svim vjerovnicima s prihvaćenim tražbinama u svakoj fazi postupka te ga pritom ne mora zastupati stečajni upravitelj. Ako sporazum ispunjava zahtjeve utvrđene zakonom, sud odobrava zastoj postupka ako je u skladu s člankom 694. stavkom 1. Zakona o trgovini podnesena deklaratorna tužba kojom se osporava postojanje prihvaćenih tražbina. Žalba protiv te presude može se podnijeti u roku od sedam dana od datuma njezina upisa u Registar trgovačkih društava.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Na posljednjoj skupštini vjerovnika donosi se odluka o osobnoj imovini uključenoj u stečajnu masu koja se ne može prodati te se može odlučiti da se osobna imovina zanemarive vrijednosti ili potraživanja koja bi bilo neopravdano teško naplatiti vrate dužniku. Stečajni upravitelj, postupajući prema nalogu suda, u banku polaže iznose izdvojene u trenutku završne diobe za nenaplaćene ili osporavane tražbine.

Nakon zatvaranja postupka u slučaju nesolventnosti po službenoj se dužnosti ukida opća ovrha i brišu mjere osiguranja od datuma stupanja na snagu rješenja o zatvaranju postupka u slučaju nesolventnosti.

Brišu se sve tražbine koje nisu prijavljene i prava koja nisu ostvarena u postupku u slučaju nesolventnosti. Tražbine koje se nisu mogle namiriti u postupku u slučaju nesolventnosti brišu se, osim ako se postupak ponovno pokrene u skladu s člankom 744. stavkom 1. Zakona o trgovini (ako se u roku od godine dana od datuma zastoja postupka oslobode iznosi izdvojeni za osporavane tražbine ili se otkrije imovina koja nije bila poznata tijekom postupka u slučaju nesolventnosti).

Ako je dužnik sa svim vjerovnicima s prihvaćenim tražbinama sklopio sporazum o namirenju duga i ako je postupak u slučaju nesolventnosti zatvoren, vjerovnici mogu zatražiti pravnu zaštitu u skladu s općim pravilima utvrđenima građanskim pravom, osim ako je u Zakonu o trgovini navedeno drukčije. Ako dužnik ne ispunjava svoje obveze u skladu sa sporazumom o namirenju duga, vjerovnici koji drže najmanje 15 % ukupnih tražbina mogu zatražiti ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, bez potrebe za dokazivanjem nesolventnosti ili prezaduženosti.

Po zatvaranju postupka u slučaju nesolventnosti nakon odobrenja plana oporavka novi rok zastare na temelju članka 110. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima za obveze nastale prije datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti počinje teći od datuma stupanja na snagu rješenja o odobrenju plana oporavka kad se predmetne obveze moraju odmah namiriti ili od datuma kad obveze dopijevaju za naplatu ako je planom oporavka predviđena njihova odgoda. U skladu s člankom 110. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima sve se tražbine brišu nakon isteka petogodišnjeg roka zastare, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ako se podnese zahtjev za ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, rok zastare za prihvaćene tražbine obustavlja se za vrijeme ponovno pokrenutog postupka. Vjerovnik može podnijeti zahtjev za rješenje o ovrsi preoblikovane tražbine, neovisno o njezinu iznosu, na temelju plana oporavka koji je odobrio sud.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U skladu s nacionalnim pravom troškovi postupka u slučaju nesolventnosti uključuju:

biljeg koji se plaća za postupak u slučaju nesolventnosti i sve ostale troškove nastale do datuma stupanja na snagu rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti

naknadu za rad stečajnog upravitelja

tražbine radnika i zaposlenika dužnikova poduzeća kad ono nije prestalo s poslovanjem

troškove povećanja, upravljanja, vrednovanja i diobe stečajne mase

naknadu za uzdržavanje dužnika i njegove obitelji.

Biljeg se ne plaća unaprijed kad zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik. Biljeg se pokriva iz stečajne mase nakon diobe

imovine. Kad zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, a još jedan vjerovnik čini stranku u postupku, biljeg se naplaćuje od vjerovnika ili stranke koja čini drugog vjerovnika.

Za potrebe pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, kad raspoloživa imovina dužnika nije dovoljna za pokriće početnih troškova postupka ili kad se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti donese odluka da raspoloživa imovina dužnika nije dovoljna za pokriće troškova tog postupka, sud određuje iznos koji dužnik ili vjerovnik treba unaprijed platiti u roku koji odredi sud. Početne troškove postupka u slučaju nesolventnosti procjenjuje sud, uzimajući u obzir trenutačnu naknadu za rad privremenog stečajnog upravitelja i procijenjene troškove postupka u slučaju nesolventnosti. Kad je dužnik društvo osoba, sud donosi rješenje o plaćanju troškova unaprijed, uzimajući u obzir imovinu članova društva s neograničenom odgovornošću.

Nakon početka postupka u slučaju nesolventnosti troškovi se pokrivaju iz stečajne mase. U tu svrhu sud može izdati nalog kojim stečajnog upravitelja ovlašćuje da izvrši potrebna plaćanja.

Ako je postupak u fazi povećanja vrijednosti stečajne mase, biljeg ne treba platiti unaprijed. Biljeg se ne naplaćuje kad se okolnosti koje se odnose na nesolventnost upisuju u Registar trgovačkih društava na temelju rješenja i naloga suda te nakon upisa ili brisanja zapljene ili opće ovrhe.

U postupku koji se pokreće na temelju prijedloga za poništenje transakcije na temelju članaka 645., 646. i 647. Zakona o trgovini i članka 135. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima biljeg ne treba platiti unaprijed, neovisno o razini suda. Ako se prijedlog prihvati, biljeg se naplaćuje od stranke koja nije uspjela u postupku. Ako se prijedlog odbije, biljeg se pokriva iz stečajne mase. Ako se prijedlog za poništenje transakcije koji je podnio stečajni upravitelj odbije, troškovi trećih strana u postupku u slučaju nesolventnosti pokrivaju se iz stečajne mase.

Biljeg se ne plaća unaprijed za deklaratornu tužbu koju vjerovnik ili dužnik podnosi u skladu s člankom 694. Zakona o trgovini. Ako se tužba odbije, troškove mora platiti tužitelj.

Tražbina vjerovnika koja se prijavi nakon isteka zakonskog roka za njezinu prijavu, ali najkasnije dva mjeseca nakon datuma njegova isteka, dodaje se na popis tražbina prijavljenih i prihvaćenih u skladu s postupkom utvrđenim zakonom. Dodatne troškove prihvaćanja plaća vjerovnik koji je podnio tražbinu.

Troškovi plana oporavka koji predloži dužnik ili stečajni upravitelj pokrivaju se iz stečajne mase, a u svim ostalim slučajevima pokriva ih stranka koja je predložila plan. Osim ako je drukčije navedeno u planu oporavka, sud nalaže dužniku da plati biljeg i nastale troškove.

Troškovi čuvanja imovine koja podliježe novčenoj dok kupac ne uđe u posjed pokrivaju se iz stečajne mase. Troškove prodaje stanova u vlasništvu dužnika koji su iznajmljeni radnicima i zaposlenicima snosi prodavatelj.

Nakon diobe preoblikovane imovine tražbine koje proizlaze iz troškova nastalih u postupku u slučaju nesolventnosti plaćaju se nakon namirenja osiguranih tražbina i tražbina za koje se ostvaruje pravo zadržavanja.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Zakonom o trgovini predviđene su mjere zaštite vjerovnika stečajne mase od postupaka i transakcija dužnika kojima je cilj iscrpiti stečajnu masu i naštetiti interesima vjerovnika. Zakonom se uvodi pojam „razdoblja sumnje na povredu”, odnosno nepobitne pretpostavke da su određene radnje ili određene transakcije štetne za interese vjerovnika ako su poduzete tijekom tog razdoblja. Trajanje tog razdoblja razlikuje se ovisno o vrsti transakcije na koju se primjenjuje zakonska pretpostavka štetnosti. Za određene transakcije i radnje razdoblje sumnje na povredu počinje od datuma nastanka nesolventnosti ili prezaduženosti, ali ne ranije od godine dana prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, i završava na dan donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. U drugim slučajevima traje tri godine, dvije godine ili jednu godinu prije datuma podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i uključuje razdoblje od datuma podnošenja prijedloga za pokretanje postupka do datuma donošenja rješenja o njegovu pokretanju. Određene radnje i transakcije izvršene nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti protivno utvrđenom postupku, odnosno bez prethodne suglasnosti stečajnog upravitelja, isto se tako smatraju štetnima.

Vrste radnji i transakcija koje se smatraju štetnima na temelju Zakona o trgovini iscrpno su definirane i obuhvaćene dvjema kategorijama: mogu biti ništave ili neizvršive u pogledu vjerovnika stečajne mase.

Ništave transakcije uređene su člankom 646. stavkom 1. Zakona o trgovini. U tom je članku propisano da su sljedeće radnje i transakcije ništave u pogledu vjerovnika ako su izvršene nakon datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti povredom utvrđenih pravila postupka:

namira duga nastalog prije donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti;

zalog ili hipoteka zasnovani na pravu ili osobnoj imovini iz stečajne mase;

transakcija koja uključuje pravo ili imovinu iz stečajne mase.

Ostale vrste štetnih radnji ili transakcija koje se mogu proglašiti neizvršivima uređene su odredbama članka 645. stavka 3., članka 646. stavka 2. i članka 647. Zakona o trgovini te članka 135. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima. Kako bi bile neizvršive u pogledu vjerovnika stečajne mase, predmetne radnje i transakcije moraju se proglašiti neizvršivima u presudi koja je postala konačna.

U skladu s člankom 646. stavkom 2. Zakona o trgovini sljedeće radnje ili transakcije dužnika izvršene nakon nastanka nesolventnosti ili prezaduženosti mogu se proglašiti neizvršivima u pogledu vjerovnika u odgovarajućim rokovima:

prijevremeno namirenje obveze, bez obzira na način namirenja, u razdoblju od godine dana prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti;

zasnivanje hipoteke ili zalogu kako bi se osigurala prethodno neosigurana tražbina prema dužniku, u razdoblju od godine dana prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti;

dužnikovo namirenje obveze koja je dospjela za plaćanje, bez obzira na način namirenja, u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako je vjerovnik znao da je dužnik nesolventan ili prezadužen, razdoblje u kojem je moguće pobijati pravne radnje u prva se dva slučaja produljuje na dvije godine, a u trećem slučaju na jednu godinu. Pretpostavlja se da je vjerovnik znao za to kad su dužnik i vjerovnik povezane strane ili kad je vjerovnik znao ili mogao znati za okolnosti na temelju kojih se opravdano može zaključiti da je dužnik nesolventan ili prezadužen.

U prvom i trećem slučaju ne može se pozvati na neizvršivost ako je obveza namirena tijekom dužnikova redovnog poslovanja i:

kad je u skladu s uvjetima koje su stranke dogovorile te se izvršava istodobno s pružanjem robe ili usluga jednake vrijednosti dužniku ili u roku od 30 dana od datuma dospijeca te obveze za plaćanje ili

kad je nakon plaćanja vjerovnik dužniku pružio robu ili usluge ekvivalentne vrijednosti.

U drugom slučaju ne može se pozvati na neizvršivost kad je zalog ili hipoteka zasnovana:

prije odobravanja zajma dužniku ili istodobno s njim

radi zamjene drugog instrumenta osiguranja in rem, koji se ne može proglašiti neizvršivim u skladu s pravilima utvrđenima u odjeljku I. poglavlju 41. Zakona o trgovini

radi osiguranja zajma odobrenog za potrebe stjecanja imovine dane u zalog ili pod hipoteku.

Nevaljanost na temelju članka 646. stavka 2. Zakona o trgovini ne dovodi u pitanje prava koja su treće strane u dobroj vjeri stekle prije podnošenja zahtjeva za poništenje transakcije. Postupanje u lošoj vjeri pretpostavlja se dok se ne dokaže suprotno ako je treća strana povezana s dužnikom ili s osobom s kojom je dužnik pregovarao.

Javne i privatne tražbine države koje podliježu privatnoj ovrsi i koje je dužnik platio ne mogu se poništiti u pogledu vjerovnika stečajne mase u skladu s prethodno utvrđenim pravilima i postupkom.

U skladu s člankom 647. stavkom 1. Zakona o trgovini sljedeće radnje i transakcije dužnika, ako se izvrše u navedenim rokovima, mogu se poništiti u pogledu vjerovnika stečajne mase:

transakcije bez naknade, osim za uobičajene donacije, sklopljene sa strankom koja je s dužnikom bila povezana u razdoblju od tri godine prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti;

transakcije bez naknade sklopljene u razdoblju od dvije godine prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti;

transakcije ispod vrijednosti sklopljene u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ali ne prije nastanka nesolventnosti ili prezaduženosti;

hipoteke, založna prava ili osobna jamstva zasnovana u pogledu obveza trećih strana u razdoblju od godine dana prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ali ne prije nastanka nesolventnosti ili prezaduženosti;

hipoteke, založna prava ili osobna jamstva zasnovana u pogledu obveza trećih strana u korist vjerovnika povezanog s dužnikom u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ali ne prije nastanka nesolventnosti ili prezaduženosti; transakcije koje su štetne za vjerovnike i koje su sklopljene sa strankom koja je s dužnikom bila povezana u razdoblju od dvije godine prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Članak 647. stavak 1. Zakona o trgovini primjenjuje se i na radnje i transakcije dužnika izvršene u razdoblju od podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti do datuma donošenja rješenja o pokretanju tog postupka. Poništenjem se ne dovode u pitanje prava koja su treće strane u dobroj vjeri uz naknadu stekle prije podnošenja zahtjeva.

Prijeboj se isto tako može poništiti u pogledu vjerovnika stečajne mase ako je vjerovnik stekao tražbinu i zabilježio obvezu prema dužniku prije datuma donošenja rješenja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti, znajući u vrijeme stjecanja tražbine ili nastanka obveze da je dužnik nesolventan ili prezadužen ili da je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Neovisno o vremenu nastanka uzajamnih dugova, prijeboj koji dužnik izvršava nakon proglašenja nesolventnosti ili prezaduženosti, ali najranije godinu dana prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, nevaljan je u pogledu vjerovnika stečajne mase, osim u pogledu dijela duga koji bi vjerovnik primio u vrijeme diobe nakon unovčenja imovine.

Člankom 135. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima uređuju se radnje koje stečajni upravitelj ili vjerovnik može poduzeti kako bi zatražio poništenje štetnih radnji dužnika ako je štetni učinak tih radnji dužniku bio poznat. Ako se radnja poduzima radi ostvarenja dobiti, pretpostavlja se da za štetu zna i stranka s kojom dužnik pregovora. Nevaljanost ne dovodi u pitanje prava koja su treće strane u dobroj vjeri uz naknadu stekle prije podnošenja prijedloga za poništenje transakcije. Postupanje u lošoj vjeri pretpostavlja se dok se ne dokaže suprotno ako je treća strana bračni drug, srodnik u uzlaznoj ili silaznoj lozi ili brat ili sestra dužnika. Ako se radnja poduzima prije nastanka tražbine, nevaljana je samo ako ju je poduzeo dužnik ili stranka s kojom je dužnik pregovarao kako bi naštetio vjerovniku.

Tužbu kojom se traži ništavost ili nevaljanost radnji ili transakcija u pogledu vjerovnika stečajne mase te povezane kondemnatorne tužbe radi povećanja vrijednosti stečajne mase može podnijeti stečajni upravitelj ili, ako on to ne učini, vjerovnik stečajne mase. Kad zahtjev podnosi vjerovnik, sud određuje stečajnog upravitelja kao sutužitelja sua sponte. Kad zahtjev podnosi vjerovnik, drugi vjerovnik ne može podnijeti zahtjev u pogledu iste tražbine. Međutim, drugi vjerovnik može od suda zatražiti da se pridruži kao sutužitelj prije prvog ročišta u predmetu. Izvršna konačna presuda valjana je i izvršna za dužnika, stečajnog upravitelja i sve vjerovnike.

Ako je sud transakciju proglasio ništavom u pogledu vjerovnika stečajne mase, imovina koju je osigurala treća strana vraća se i, ako ta imovina nije uključena u stečajnu masu ili ako postoje novčane tražbine, ta treća strana postaje vjerovnik u postupku.

Smatra se da je tužba stečajnog upravitelja za poništenje transakcije podnesena u oba postupka ako je podnesena u glavnom ili dodatnom postupku u slučaju nesolventnosti u kojem je strani sud trgovca proglasio nesolventnim ili u dodatnom postupku pokrenutom pred bugarskim sudom.

Posljednji put ažurirano: 17/02/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Češka

Pravni okvir

Postupak u slučaju nesolventnosti u Češkoj Republici prije svega uređen je Zakonom br. 182/2006 o nesolventnosti i postupcima za njezino rješavanje (*Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení*) (Zakon o nesolventnosti), kao i Zakonom br. 99/1963, Zakonikom o građanskom postupku (*Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád*).

Još je jedan važan instrument Zakon br. 312/2006 o upraviteljima u slučaju nesolventnosti (*Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích*), kojim se (zajedno sa Zakonom o nesolventnosti) uspostavlja pravni okvir za zanimanje upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Trenutačne verzije tih odredbi dostupne su [ovdje](#).

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv fizičkih i pravnih osoba, bez obzira na to je li riječ o poslovnim subjektima.

Pojedinačne vrste postupaka u slučaju nesolventnosti (stečaj, restrukturiranje, otpust duga) razlikuju se jedna od druge u smislu subjekata kojima su namijenjene. Dok se stečaj može pokrenuti protiv svih subjekata, restrukturiranje je namijenjeno isključivo poduzećima, a otpust duga ponajprije subjektima koji nisu poduzeća (više pojedinosti u nastavku).

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti protiv države, tijela lokalne samouprave, političkih stranaka i pokreta za vrijeme izbora te drugih odabranih subjekata prvenstveno javnopravne prirode. Posebna se pravila primjenjuju na financijske institucije i osiguravajuća društva.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnost ili neminovna nesolventnost

Postupak u slučaju nesolventnosti sudski je postupak koji se odnosi na nesolventnost ili neminovnu nesolventnost dužnika te načine njezina rješavanja.

Osnovna je pretpostavka stoga postojanje stanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti.

Dužnik je nesolventan u sljedećim slučajevima (*kumulativni uvjeti*):

dužnik ima više vjerovnika,

dužnik kasni više od 30 dana u plaćanju novčanih obveza,

dužnik nije u mogućnosti ispuniti te obveze.

Smatra da je dužnik nesolventan posebno ako je prestao plaćati znatan dio svojih dugova ili ako ne ispuni te obveze više od tri mjeseca nakon njihova dospjeća ili ako se dospjela novčana potraživanja protiv dužnika ne mogu namiriti ovrhom ili zapljenom.

Dužnik koji je poslovni subjekt (pravna ili fizička osoba) nesolventan je i ako je prekomjerno zadužen. Dužnik je prekomjerno zadužen ako ima više vjerovnika, a zbroj njegovih obveza veći je od vrijednosti njegove imovine.

Neminovna nesolventnost jest situacija u kojoj se, uzimajući u obzir sve okolnosti, može razumno pretpostaviti da dužnik neće moći propisno i pravodobno podmiriti znatan dio svojih novčanih obveza.

Vrste postupaka u slučaju nesolventnosti

U češkom pravu razlikuju se tri osnovna načina rješavanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti dužnika u okviru postupaka u slučaju nesolventnosti: stečaj (*konkurs*),

restrukturiranje (*reorganizace*),

otпуст duga (*oddlužení*).

Zakonom o nesolventnosti nije propisano koju od tih vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti treba upotrebljavati određeni dužnik, već se ostavlja mogućnost odabira. Osim postupka likvidacije (stečaj), dostupni su i postupci koji uključuju element sanacije (restrukturiranje i otpust duga). Prikladnu metodu za rješavanje nesolventnosti dužnika trebalo bi birati imajući na umu najbolji mogući ishod za vjerovnike.

Stečaj je opći način rješavanja nesolventnosti pri kojem se, na temelju odluke o proglašenju stečaja, utvrđena potraživanja vjerovnika uglavnom isplaćuju iz prihoda od likvidacije imovine. Neispunjena potraživanja ili dijelovi tih potraživanja ne istječu, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ta se metoda rješavanja nesolventnosti upotrebljava uvijek kad u pogledu dužnika nije moguće provesti blaže postupke kao što su restrukturiranje ili otpust duga ili kad se tijekom postupka ispostavi da nije moguće nastaviti provoditi te metode.

Restrukturiranje se može upotrijebiti za rješavanje nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti dužnika koji su poslovni subjekti, a uključuje restrukturiranje poslovanja. U pravilu se očekuje da će se potraživanja vjerovnika postupno namiriti dok poslovanje dužnika ostaje aktivno u skladu s mjerama oporavka njegova upravljanja u okviru plana restrukturiranja koji je odobrio sud nadležan za nesolventnost. Vjerovnici prate napredak ostvarivanja tog plana.

Otpust duga način je rješavanja nesolventnosti ili neminovne nesolventnosti namijenjen dužnicima koji su fizičke osobe (bez obzira na to jesu li uključene u poslovne aktivnosti) ili pravne osobe koje nisu poslovni subjekti. Tom se metodom rješavanja nesolventnosti više uzimaju u obzir društveni nego gospodarski aspekti. Cilj je omogućiti dužnicima „novi početak“ i potaknuti ih da aktivno sudjeluju u otplati svojih dugova. Dužnici općenito moraju imati barem sposobnost da u cijelosti pokriju naknadu i gotovinske troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti, nadoknade barem isti iznos ostalim vjerovnicima i, dodatno, puni iznos svih potraživanja u pogledu zakonskog uzdržavanja te da pokriju naknadu osobe koja je sastavila zahtjev za otpust duga. Određenim kategorijama dužnika (primateljima starosnih ili invalidskih mirovina, ili onima koji mogu namiriti vjerovnike do određenog postotka) može se odobriti otpust duga tijekom kraćeg razdoblja. Pretpostavlja se da će se potraživanja osiguranih vjerovnika namiriti iz jamstva. Usporedni je cilj smanjenje izdataka iz javnog proračuna za sanaciju onih koji se nađu u društvenoj krizi. Otpust duga može se izvršiti monetizacijom nesolventne mase ili utvrđivanjem plana otplate zajedno s monetizacijom nesolventne mase.

Tko može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti tek nakon podnošenja prijedloga. Započinje na datum na koji sud nadležan u tom predmetu zaprimi prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Prijedloge za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mogu podnijeti i dužnici i vjerovnici, osim u slučaju neminovne nesolventnosti kad ih može podnijeti samo dužnik.

Dužnici koji su poslovni subjekti (fizičke ili pravne osobe) moraju podnijeti prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti bez odlaganja kad postanu svjesni svoje nesolventnosti ili kad bi, uz potrebnu pažnju, trebali postati svjesni svoje nesolventnosti.

Početak stečaja

Sud nadležan za nesolventnost izdaje odluku o proglašenju stečaja kao zasebnu odluku. U iznimnim slučajevima ta odluka može se izdati zajedno s odlukom o nesolventnosti (ako je dužnik osoba koja nije u mogućnosti provesti restrukturiranje ili otpust duga). Proglašenje stečaja stupa na snagu kad se odluka o proglašenju stečaja objavi u registru nesolventnosti.

Početak restrukturiranja

Restrukturiranje započinje dobivanjem odobrenja od suda nadležnog za nesolventnost, koje se izdaje na zahtjev dužnika ili registriranog vjerovnika.

Odobrenje za restrukturiranje može se dodijeliti u sljedećim slučajevima (*nekumulativni uvjeti*):

ukupni godišnji neto promet dužnika u zadnjem obračunskom razdoblju prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti iznosio je najmanje 50 000 000 CZK ili

dužnik ima najmanje 50 zaposlenika ili

dužnik dostavi sudu nadležnom za nesolventnost, zajedno s prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili najkasnije na datum predaje odluke o nesolventnosti, plan restrukturiranja koji je odobrila barem polovina osiguranih vjerovnika (izračunano u skladu sa skupnim iznosom potraživanja) i barem polovina neosiguranih vjerovnika (ponovno izračunano na temelju iznosa potraživanja).

Restrukturiranje nije dopušteno ako je dužnik pravna osoba u postupku likvidacije, posrednik za trgovanje vrijednosnim papirima ili subjekt ovlašten za trgovinu na robnoj burzi u skladu s posebnim zakonodavstvom.

Sud nadležan za nesolventnost dopušta restrukturiranje ako su ispunjeni odgovarajući pravni uvjeti. Žalba nije dopuštena.

Sud nadležan za nesolventnost odbija zahtjev za odobrenje restrukturiranja u sljedećim slučajevima: (a) uzimajući u obzir sve okolnosti, moguće je razumno pretpostaviti da postoji nepoštena namjera; (b) zahtjev je ponovno podnijela osoba čiji je prethodni zahtjev za odobrenje restrukturiranja sud već razmotrio ili (c) zahtjev je podnio vjerovnik, ali nije ga odobrila skupština vjerovnika. Žalbe protiv tih odluka mogu podnijeti samo osobe koje su podnijele zahtjev.

Početak otpusta duga

Zahtjev za otpust duga podnosi dužnik s pomoću propisanog obrasca i, prema potrebi, zajedno s prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (ako postupak u slučaju nesolventnosti nije pokrenuo vjerovnik). Zahtjev za otpust duga za dužnika može podnijeti odvjetnik, javni bilježnik, sudski izvršitelj, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili osoba ovlaštena za rad za javno dobro samo u određenim slučajevima. Dužnici imaju pravo sami podnijeti zahtjev ako imaju sveučilišnu diplomu iz područja prava ili ekonomije.

Zahtjev za otpust duga i njegovi prilozi moraju sadržavati, među ostalim, podatke o dužnikovu prošlom i očekivanom budućem prihodu, popis imovine i izjavu pod prisegom u kojoj se navodi da je pri sastavljanju zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti bio obaviješten o svojim obvezama u tom postupku, da će pravilno podmiriti potraživanja vjerovnika, da će učiniti sve što se od njega opravdano može tražiti kako bi ih u potpunosti podmirio, da će ispuniti sve obveze iz Zakona o nesolventnosti i odluke o odobrenju otpusta duga te da će prijaviti sav svoj prihod.

Sud nadležan za nesolventnost odobrava otpust duga ako su ispunjeni uvjeti. Ako se, uzimajući u obzir sve okolnosti, može razumno pretpostaviti da postoji nepoštena namjera ili da dužnik ne može izvršiti minimalnu otplatu, zahtjev za otpust duga se odbija. Minimalna otplata mora u potpunosti pokriti naknadu i troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti, nepodmireno i trajno uzdržavanje, naknadu osobe koja sastavlja zahtjev za otpust duga i određeni iznos koji se plaća redovnim neosiguranim vjerovnicima. Sud nadležan za nesolventnost odbija zahtjev za otpust duga i ako je do tada u postupku utvrđeno da je dužnik bio nerazborit ili nemaran u ispunjavanju svojih obveza u okviru postupka u slučaju nesolventnosti. Sud odbija i zahtjeve ako je dužniku (a) odobren otpust duga u prethodnih deset godina, (b) ako je otpust duga raskinut u prethodnih pet godina zbog nepoštena namjere ili (c) ako je dužnik okončao postupak u prethodna tri mjeseca povlačenjem zahtjeva. Zahtjevi se ne odbijaju zbog navedenih razloga ako je dužnik preuzeo obvezu iz opravdanih razloga ili ako postoji znatna neravnoteža između iznosa duga i pružene usluge. Samo dužnik ima pravo žalbe u slučaju odbijanja zahtjeva.

Kad pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu po objavi obavijesti kojom se najavljuje početak postupka u slučaju nesolventnosti u registru nesolventnosti (vidjeti u nastavku). Učinci pokretanja postupka traju do kraja postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je zakonom predviđeno drukčije za bilo koju od metoda rješavanja nesolventnosti.

Privremene mjere u očekivanju odluke o nesolventnosti

Sud nadležan za nesolventnost može naložiti provedbu privremenih mjera po službenoj dužnosti u očekivanju odluke tog suda o prijedlogu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Osoba koja sama zatraži privremenu mjeru koju bi u suprotnome mogao naložiti sâm sud nadležan za nesolventnost, nije obvezna položiti osiguranje. Dužnik ne mora položiti osiguranje kad se prijavljuje za privremenu mjeru. Takvim privremenim mjerama sud nadležan za nesolventnost može, među ostalim:

imenovati privremenog upravitelja,

ograničiti neke od učinaka povezanih s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti,

naložiti svim podnositeljima prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti da polože osiguranje kojim se pokriva naknada za štetu ili druge gubitke koje snosi dužnik.

Registar nesolventnosti

Postupci u slučaju nesolventnosti objavljuju se u registru nesolventnosti kojim upravlja Ministarstvo pravosuđa (*Ministerstvo spravedlnosti*). Riječ je o elektroničkom informacijskom sustavu javne uprave koji je dostupan na poveznici <https://isir.justice.cz>.

Registar nesolventnosti prije svega služi kako bi javnost u najvećoj mogućoj mjeri bila informirana o postupcima u slučaju nesolventnosti i kako bi se mogao pratiti njegov napredak. Registar se upotrebljava za objavljivanje sudskih odluka o nesolventnosti donesenih u postupcima u slučaju nesolventnosti i u incidentalnim tužbama, predanih spisa i drugih informacija, ako je to predviđeno Zakonom o nesolventnosti ili tako odluči sud nadležan za nesolventnost. Registar nesolventnosti dostupan je javnosti (osim određenih podataka) te svatko ima pravo pregledavati ga, kopirati podatke ili uzimati izvratke iz njega. Osim što služi kao izvor informacija, registar nesolventnosti ključan je za dostavu pismena jer je sredstvo koje se upotrebljava za dostavu većine sudskih odluka i drugih pismena. O postupcima u slučaju nesolventnosti uglavnom se obavješćuje objavom u registru nesolventnosti u roku od dva sata od podnošenja prijedloga (odnosno u roku od dva sata u okviru radnog vremena suda). Sve sudske odluke i drugi dokumenti naknadno se objavljuju u registru nesolventnosti. Time se svima pruža uvid u postupke u slučaju nesolventnosti koji se provode u Češkoj Republici.

3 Koja imovina čini dio nesolventnijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnijska masa

Ako prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik, nesolventnijsku masu čini imovina u vlasništvu dužnika u trenutku nastanka učinaka povezanih s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, zajedno s imovinom koju je dužnik stekao tijekom provođenja postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, nesolventnijsku masu čini imovina u vlasništvu dužnika u trenutku stupanja na snagu privremene mjere koju naloži sud nadležan za nesolventnost i kojom se ograničuje (u potpunosti ili djelomično) pravo dužnika na raspolaganje imovinom, imovina u vlasništvu dužnika u trenutku stupanja na snagu odluke o nesolventnosti dužnika te imovina koju je dužnik stekao tijekom provođenja postupka u slučaju nesolventnosti nakon stupanja tih odluka na snagu.

Ako je dužnik suvlasnik gore navedene imovine, udio dužnika u toj imovini uključuje se u nesolventnijsku masu. Ta imovina čini dio nesolventnijske mase čak i ako je dio zajedničke bračne imovine.

Imovina osoba osim dužnika čini dio nesolventnijske mase ako je to predviđeno zakonom, posebno ako je riječ o naknadi iz neučinkovitih pravnih radnji. Za potrebe likvidacije imovine tu se imovinu smatra dijelom imovine dužnika.

Ako zakonom nije predviđeno drukčije, nesolventnijsku masu uglavnom čine novčana sredstva, pokretne i nekretnine, postrojenja i oprema, štedne knjižice, potvrde o depozitu i drugi oblici depozita, dionice, mjenice, čekovi ili drugi vrijednosni papiri, udjeli, novčana i nenovčana potraživanja dužnika, uključujući potencijalna potraživanja i potraživanja koja još nisu dospjela, dužnikove nadnice, plaće, bonuse za rad i prihode koji zamjenjuju dužnikove naknade povezane s radom, druga prava te drugu imovinu čiju je vrijednost moguće izraziti u novčanim iznosima. Nesolventnijska masa uključuje i stavke kao što su kamate, dobit, plodovi i koristi proizašli iz prethodno navedene imovine.

Ako zakonom nije predviđeno drukčije, imovina koja nije uključena u postupak ovrhe ili zapljene ne čini dio nesolventnijske mase. To je pitanje uređeno Zakonom br. 99/1963, Zakonikom o građanskom postupku. Kad je riječ o imovini u vlasništvu dužnika, ovrha se ne može primijeniti na imovinu koju je dužnicima žurno potrebna radi ispunjavanja vlastitih materijalnih potreba ili potreba njihove obitelji ni na imovinu čija bi prodaja bila protivna dobrim običajima (posebice svakodnevni odjevni predmeti, predmeti za upotrebu u kućanstvu, vjenčano prstenje i drugi slični predmeti, medicinske potrepštine i drugi predmeti koji su dužnicima potrebni zbog bolesti ili fizičkog invaliditeta, novčana sredstva u iznosu jednakom dvostrukom iznosu minimalnih sredstava za život pojedinaca i životinja koje on drži kao kućne ljubimce). Međutim, predmeti koji se upotrebljavaju za poslovanje dužnika ne isključuju se iz nesolventnijske mase. Ako zakonom nije predviđeno drukčije, nesolventnijska masa ne uključuje imovinu kojom se, u skladu s određenim zakonodavstvom, može raspolagati isključivo na predviđen način (npr. ciljana nepovratna sredstva i povratna pomoć iz središnjeg proračuna ili proračuna lokalne samouprave ili državnog fonda).

Postupanje s imovinom koju dužnik pribavi ili koja je na njega prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

U načelu se imovina koju dužnik pribavi ili koja je na njega prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti uključuje u nesolventnijsku masu, no to se može izmijeniti ovisno o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti koji se provodi. Dužnici mogu raspolagati imovinom iz nesolventnijske mase samo ako se pritom pridržavaju ograničenja za tu određenu fazu postupka u slučaju nesolventnosti i odabranu vrstu postupka u slučaju nesolventnosti.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Zadaća i status upravitelja u slučaju nesolventnosti

Glavna je zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti upravljanje nesolventnijskom masom dužnika i rješavanje incidentalnih i drugih sporova. Upravitelj u slučaju nesolventnosti nastoji postići razmjerno, brzo, ekonomično i najveće moguće namirenje vjerovnika.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti obvezni su postupati savjesno i s dužnom pažnjom. Moraju uložiti sve napore koji se od njih mogu razumno zahtijevati kako bi u najvećoj mogućoj mjeri namirili vjerovnike. Moraju staviti zajednički interes vjerovnika ispred vlastitih interesa i interesa drugih osoba.

U stečajnom postupku upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzima ovlasti za raspolaganje nesolventnijskom masom, izvršavanje prava i obavljanje dužnosti koje se odnose na dužnika u pitanjima povezanim s nesolventnijskom masom. Konkretno, upravitelj u slučaju nesolventnosti izvršava dionička prava povezana s dionicama u nesolventnijskoj masi, djeluje u svojstvu poslodavca u odnosu na zaposlenike i odgovoran je za upravljanje poslovanjem dužnika, računovodstvo i poštovanje poreznih propisa. Upravitelji u slučaju nesolventnosti u pravilu su zaduženi i za monetizaciju nesolventnijske mase.

U postupku restrukturiranja upravitelji u slučaju nesolventnosti prije svega nadziru aktivnosti dužnika sa zadržanim ovlastima, nastavljaju utvrđivati nesolventnijsku masu i sastavljaju njezin popis, rješavaju incidentalne sporove, sastavljaju i nadopunjuju popis vjerovnika te izvješćuju odbor vjerovnika. Upravitelji u slučaju nesolventnosti djeluju i u svojstvu glavne skupštine ili skupštine članova dužnika.

U postupku otpusta duga upravitelji u slučaju nesolventnosti surađuju sa sudom nadležnim za nesolventnost i vjerovnicima u nadziranju dužnika i njegovog poslovanja, likvidiraju imovinu dužnika i dodjeljuju mjesečne isplate vjerovnicima u skladu s planom otplate.

Status dužnika

U stečajnom postupku dužnici gube ovlast za raspolaganje svojom nesolventnom masom, izvršavanje drugih prava i ispunjavanje obveza koje se odnose na nesolventnu masu. Ta ovlast prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti. U skladu sa zakonom, pravni akti koje sklapaju dužnici u tim pitanjima nakon što ovlast za raspolaganje prijeđe na upravitelja u slučaju nesolventnosti nemaju učinak u odnosu na vjerovnike.

U postupku restrukturiranja dužnik ostaje vlasnik nesolventne mase, uz ograničenja. Pravne akte od ključne važnosti za raspolaganje i upravljanje nesolventnom masom dužnik sa zadržanim ovlastima sklapa samo uz suglasnost odbora vjerovnika. Dužnik koji prekrši tu obvezu odgovoran je za štetu ili druge gubitke koji zbog tog kršenja nastanu za vjerovnike ili treće osobe, a članove uprave dužnika smatra se skupno i pojedinačno odgovornima za takvu štetu ili druge gubitke. „Pravni akti od ključne važnosti” oni su akti koji znatno izmjenjuju vrijednost nesolventne mase, status vjerovnika ili razinu namire vjerovnika. Upravitelji u slučaju nesolventnosti djeluju u svojstvu glavne skupštine ili skupštine članova dužnika.

U postupku otpusta duga dužnik isto tako ostaje vlasnik nesolventne mase, uz ograničenja. Dužnika nadziru sud nadležan za nesolventnost, upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Općenito, prijeboj je uređen Građanskim zakonikom. U pravilu, ako stranke imaju iste vrste potraživanja, mogu obavijestiti drugu stranku da prebijaju svoju tražbinu s tražbinom druge stranke. Prijeboj se može primijeniti čim stranka ima pravo zahtijevati podmirenje potraživanja i platiti vlastiti dug. Prijebojem se poništavaju dva potraživanja u mjeri u kojoj se podudaraju, a ako ne pokriju u potpunosti jedno drugo, vrši se prijeboj potraživanja na sličan način kao u slučaju ispunjenja. Ti učinci nastaju kad dva potraživanja postanu prihvatljiva za prijeboj.

U postupku u slučaju nesolventnosti prijeboj obostranih potraživanja dužnika i vjerovnika može se izvršiti nakon odluke o nesolventnosti ako su ispunjeni zakonski uvjeti za prijeboj (u skladu s Građanskim zakonikom) prije donošenja odluke o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti koji će se provesti, osim ako je drukčije propisano Zakonom o nesolventnosti (npr. produljenje roka za potraživanja koja proizlaze iz najma stambenih nekretnina).

Prijeboj nije dopušten u postupcima u slučaju nesolventnosti ako vjerovnik dužnika:

- nije postao registrirani vjerovnik u odnosu na prijavljeno potraživanje ili
- stekao je prijavljeno potraživanje kao posljedicu neučinkovitog pravnog akta ili
- znao je za nesolventnost dužnika u trenutku stjecanja prijavljenog potraživanja ili
- tek mora platiti dospjelo potraživanje dužnika u mjeri u kojoj ono prelazi prijavljeno potraživanje vjerovnika ili
- u slučajevima propisanim privremenom mjerom suda nadležnog za nesolventnost.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Ugovori o uzajamnom izvršenju

Ako je dužnik u trenutku proglašenja stečaja, odobrenja restrukturiranja ili otpusta duga stranka ugovora o uzajamnom izvršenju, uključujući predugovor, koji dužnik ili druga strana u trenutku proglašenja stečaja, dopuštenja restrukturiranja ili otpusta duga tek treba provesti, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- u stečajnom postupku ili postupku otpusta duga, upravitelj u slučaju nesolventnosti može izvršiti ugovor umjesto dužnika i zatražiti izvršenje od druge ugovorne stranke, ili može odbiti to izvršenje;
- u postupku restrukturiranja dužnik sa zadržanim ovlastima izvršava iste ovlasti, pod uvjetom da je dobio suglasnost odbora vjerovnika.

U stečajnom postupku ili postupku restrukturiranja, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne izjavi da će se ugovor provesti u roku od 30 dana od odluke o proglašenju stečaja ili odobrenja restrukturiranja, smatrat će se da je odbio izvršavanje. Druga se strana do tog trenutka ne može povući iz ugovora, osim ako je odredbama ugovora dopušteno drukčije. U postupku restrukturiranja, ako dužnici koji ostaju vlasnici ne izjave da odbijaju izvršavanje u roku od 30 dana od odobrenja restrukturiranja moraju provesti ugovor o uzajamnom izvršenju.

Druga strana koja je obvezna prva izvršiti ugovor smije odgoditi to izvršenje dok se ne omogući ili ne osigura uzajamno izvršenje, osim ako je druga strana sklopila ugovor nakon objave odluke o nesolventnosti.

Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima odbije izvršenje, druga strana može potraživati naknadu za nastalu štetu prijavom potraživanja u roku od 30 dana od odbijanja izvršenja. Potraživanja druge strane koja proizlaze iz nastavka ugovora nakon proglašenja stečaja potraživanja su prema nesolventnoj masi.

Druga strana ne može tražiti naknadu za djelomično izvršenje prije odluke o proglašenju stečaja jer dužnik nije uzvratilo izvršenje.

Fiksni ugovori

Ako je dogovoreno da se proizvod s tržišnom cijenom treba dostaviti u određenom trenutku ili unutar strogo određenog roka te ako do izvršenja dođe ili ako rok istekne tek nakon proglašenja stečaja, ne može se zahtijevati ispunjenje obveze i može se potraživati samo naknada štete uzrokovane neispunjenjem obveze dužnika. „Šteta” je razlika između dogovorene cijene i tržišne cijene koja se plaća na dan stupanja na snagu izjave o stečaju u mjestu koje je u ugovoru utvrđeno kao mjesto izvršenja. Druga strana može tražiti naknadu štete kao vjerovnik podnošenjem zahtjeva u roku od 30 dana od proglašenja stečaja.

Ugovor o zajmu

Ako je dužnik sklopio ugovor o zajmu, nakon proglašenja nesolventnosti upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatražiti povrat zajma prije isteka ugovornog razdoblja zajma.

Najam, podnajam

Postoje detaljne odredbe o ugovorima o najmu i podnajmu. Među ostalim, nakon proglašenja nesolventnosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti ovlašten je za raskidanje ugovora o najmu ili podnajmu koje dužnik sklopi u razdoblju propisanome zakonom ili ugovorom, čak i ako ga se sklapa na fiksno razdoblje; otkazni rok ne smije biti dulji od tri mjeseca. Time se ne dovode u pitanje odredbe Građanskog zakonika kojima se određuje kad i pod kojim uvjetima najmodavac može raskinuti ugovor.

Nacrti ugovora dužnika koje druga ugovorna strana još nije prihvatila u trenutku proglašenja stečaja

Pri proglašenju stečaja, prijedlozi dužnika u pogledu sklapanja ugovora koje tek treba prihvatiti i svi nacrti ugovora koje je prihvatio dužnik, ali ih tek treba sklopiti poništavaju se ako uključuju nesolventnu masu. Nacrte ugovora koje dužnik još nije prihvatio u trenutku proglašenja stečaja može prihvatiti samo upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Pridržaj prava vlasništva

Ako je dužnik prodao predmet uz pridržaj prava vlasništva i dostavio ga je kupcu prije proglašenja stečaja, kupac može ili vratiti predmet ili inzistirati na provedbi ugovora. Ako prije proglašenja stečaja dužnik kupi i zaprimi predmet s pridržajem prava vlasništva, prodavatelj ne može zatražiti povrat predmeta ako upravitelj u slučaju nesolventnosti pravodobno ispunio obveze u okviru ugovora nakon što je prodavatelj to zatražio od njega.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ima sljedeće učinke:

potraživanja i druga prava povezana s nesolventnom masom ne smiju se rješavati pokretanjem postupka ako se mogu riješiti podnošenjem prijave,

pravo na namiru iz osiguranja povezanog s imovinom u vlasništvu dužnika ili imovinom koja je uključena u nesolventničku masu može se izvršiti i ponovno steći isključivo pod uvjetima utvrđenima Zakonom o nesolventnosti. To se primjenjuje i na zasnivanje sudskog založnog prava ili ovršnog založnog prava na nekretninama predloženo nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, ovrha ili zapljena koja utječe na imovinu u vlasništvu dužnika, kao i drugu imovinu koja je dio nesolventničke mase, može se naložiti ili pokrenuti ali ne može se provesti. Međutim, za potraživanja u pogledu nesolventničke mase i istovrsna potraživanja, ovrha ili zapljena koja utječe na imovinu koja je dio nesolventničke mase dužnika može se provesti na temelju sudske odluke o nesolventnosti u skladu s ograničenjima koja su uspostavljena tom odlukom, nije moguće izvršiti pravo na pljenidbu, uspostavljeno sporazumom između vjerovnika i dužnika, u pogledu nadnica i drugih prihoda koje se smatra nadnicama ili prihodom pri izvršavanju sudske odluke.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Odlukama o nesolventnosti uspostavlja se moratorij na pravosudne postupke i postupke arbitraže koji se odnose na potraživanja i druga prava u pogledu nesolventničke mase koja se trebaju rješavati podnošenjem prijave u okviru postupka u slučaju nesolventnosti ili koja se smatraju prijavljenima u okviru postupka u slučaju nesolventnosti ili u pogledu potraživanja koja nisu riješena u okviru postupka u slučaju nesolventnosti. Ako nije predviđeno drukčije, nije moguće nastaviti taj postupak sve dok je na snazi odluka o nesolventnosti.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Načela povezana sa sudjelovanjem vjerovnika

Među ostalim, postupci u slučaju nesolventnosti temelje se na sljedećim načelima koja utječu na sudjelovanje vjerovnika:

postupke u slučaju nesolventnosti potrebno je provoditi tako da se nijednu stranu nepošteno ne stavi u lošiji ili povoljniji položaj te da se postigne brzo, ekonomično i najveće moguće namirenje vjerovnika,

vjerovnici koji u skladu sa zakonom imaju u biti isti ili sličan status imaju jednake mogućnosti u postupcima u slučaju nesolventnosti,

ako zakonom nije predviđeno drukčije, prava vjerovnika stečena u dobroj vjeri prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne smiju se ograničiti odlukom suda nadležnog za nesolventnost ili kao rezultat postupka koji slijedi upravitelj u slučaju nesolventnosti,

vjerovnici su obvezni suzdržati se od činidbi namijenjenih namirivanju vlastitih potraživanja izvan postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako je to dopušteno zakonom.

Tijela vjerovnika

Tijela vjerovnika jesu:

skupština vjerovnika,

odbor vjerovnika (ili predstavnik vjerovnika).

Skupština vjerovnika odgovorna je za imenovanje i razrješenje članova i zamjenika članova odbora vjerovnika (ili predstavnika vjerovnika). Odbor vjerovnika može u svojoj nadležnosti zadržati sve što je uključeno u djelokrug tijela vjerovnika. Ako nije imenovan odbor vjerovnika ili predstavnik vjerovnika, tu dužnost obavlja skupština vjerovnika, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Ako je prijavljeno više od 50 vjerovnika, skupština vjerovnika mora uspostaviti odbor vjerovnika. Ako nije obvezna to učiniti, odbor može zamijeniti predstavnik vjerovnika.

Odbor vjerovnika izvršava ovlasti tijela vjerovnika, osim u slučajevima koji su izvan djelokruga skupštine vjerovnika ili ako ih je skupština vjerovnika zadržala u svojoj nadležnosti. Odbor vjerovnika posebno nadzire aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti i ovlašten je podnositi prijedloge sudu nadležnom za nesolventnost u pogledu postupaka u slučaju nesolventnosti. Odbor vjerovnika štiti zajedničke interese vjerovnika i u suradnji s upraviteljem u slučaju nesolventnosti pomaže ostvariti svrhu postupka u slučaju nesolventnosti. Odredbe o odborima vjerovnika primjenjuju se *mutatis mutandis* na predstavnike vjerovnika.

Kategorija vjerovnika

U okviru zakona razlikuju se osigurani i neosigurani vjerovnici.

Osigurani je vjerovnik onaj vjerovnik čije je potraživanje osigurano imovinom koja je dio nesolventničke mase u obliku založnog prava, zalogom, ograničenja prijenosa vlasništva, fiducijarnog prijenosa prava, ustupanja potraživanja kao kolateralna, ili sličnog prava u skladu sa stranim pravom.

Osigurani vjerovnici mogu imati znatan utjecaj na tijek postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je dužnik poslovni subjekt prikladan za postupak restrukturiranja u skladu sa Zakonom o nesolventnosti, za donošenje odluke o vrsti postupka u slučaju nesolventnosti (stečaj ili restrukturiranje) potrebni su glasovi najmanje polovine osiguranih (i neosiguranih) vjerovnika prisutnih na skupštini vjerovnika, izračunano u skladu s visinom njihovih potraživanja, osim ako najmanje 90 % prisutnih vjerovnika, izračunano u skladu s visinom njihovih potraživanja, glasuje za odluku. Osigurani vjerovnik može osobi koja je vlasnik dati smjernice o načinu upravljanja osiguranjem kojim je ta osoba obvezana, pod uvjetom da su te smjernice usmjerene na dobro upravljanje. Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto je tako obvezan smjernicama dobivenima od osiguranih vjerovnika usmjerenima na monetizaciju tog osiguranja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može odlučiti da neće primijeniti te smjernice ako smatra da se predmet osiguranja može monetizirati na povoljniji način, a u tom slučaju dostavlja zahtjev sudu nadležnom za nesolventnost za preispitivanje smjernica kao sastavni dio aktivnosti nadzora. Monetizacijom predmeta, prava, potraživanja ili druge imovine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti poništava se osiguranje potraživanja osiguranog vjerovnika, čak i ako taj vjerovnik nije prijavio potraživanje.

Potraživanja osiguranih vjerovnika u načelu se namiruju u punom iznosu iz prihoda od monetizacije, umanjeno za naknadu za upravitelja u slučaju nesolventnosti te troškove upravljanja i monetizacije, u bilo kojem trenutku tijekom postupka, uzimajući u obzir vrijeme početka osiguranja. Svaki dio potraživanja osiguranih vjerovnika u stečaju koji nije namiren ne istječe, ali se namiruje razmjerno zajedno s potraživanjima neosiguranih vjerovnika. Svi su drugi vjerovnici neosigurani. Njihov je status u postupku u slučaju nesolventnosti slabiji te statistički podatci pokazuju da je očekivana razina namire njihovih potraživanja uobičajeno mnogo niža.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventničke mase ili raspolagati njome?

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu se služiti imovinom iz nesolventničke mase tijekom stečajnog postupka. Upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzima ovlasti za raspolaganje nesolventničkom masom, izvršavanje prava i obavljanje dužnosti koje se odnose na dužnika u pitanjima povezanim sa nesolventničkom masom. Konkretno, upravitelj u slučaju nesolventnosti izvršava dionička prava vezana uz dionice u nesolventničkoj masi, donosi odluke o poslovnim tajnama i drugim područjima koja se odnose na povjerljivost, djeluje u svojstvu poslodavca u odnosu na zaposlenike i odgovoran je za upravljanje poslovanjem dužnika, računovodstvo i poštovanje poreznih propisa. Upravitelji u slučaju nesolventnosti u pravilu su zaduženi i za monetizaciju nesolventničke mase.

U postupcima restrukturiranja i otpusta duga dužnik i dalje ima ta prava, ali sa znatnim ograničenjima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventničku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Potraživanja u pogledu nesolventničke mase i istovrsna potraživanja mogu se u potpunosti isplatiti u bilo kojem trenutku nakon donošenja odluke o nesolventnosti.

Razlikuje se sljedeće:

potraživanja u pogledu nesolventne mase koja proizlaze iz pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon proglašenja moratorija (posebno naknada novčanih troškova i naknada za privremenog upravitelja, likvidatora dužnika i članove odbora vjerovnika te potraživanja vjerovnika koja proizlaze iz kreditiranja),

potraživanja u pogledu nesolventne mase koja proizlaze nakon odluke o nesolventnosti (posebno novčani troškovi i naknade za upravitelja u slučaju nesolventnosti, porezi, davanja, doprinosi za socijalno osiguranje, doprinosi za državnu politiku zapošljavanja i doprinosi za javno zdravstveno osiguranje), potraživanja istovrsna potraživanjima u pogledu nesolventne mase (posebno potraživanja iz radnog odnosa zaposlenika dužnika i potraživanja vjerovnika u pogledu zakonskog uzdržavanja).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijava potraživanja

Vjerovnici prijavljuju svoja potraživanja sudu nadležnom za nesolventnost upotrebom propisanog obrasca, a to mogu učiniti od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti do isteka roka utvrđenog u odluci o nesolventnosti, koji je identičan za sve vrste postupaka: dva mjeseca. Sud nadležan za nesolventnost ne razmatra potraživanja koja se prijave nakon roka i ne namiruje ih u okviru postupka u slučaju potraživanja. Prijavljuju se i potraživanja koja su već u postupku pred sudom i ovršna potraživanja, uključujući ona koja se naplaćuju ovrhom ili zapljenom. Vjerovnik koji prijavi potraživanja ili koji se smatra prijavljenim vjerovnikom može povući potraživanje u bilo kojem trenutku tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

U zahtjevu za prijavu potraživanja mora se objasniti kako je potraživanje nastalo i koliki je iznos. Potraživanje se uvijek mora kvantificirati u novčanom smislu, čak i ako je riječ o nenovčanoj imovini. Svi dokumenti na koje se upućuje u zahtjevu za prijavu potraživanja moraju biti priloženi zahtjevu. Izvršivost potraživanja mora se dokazati vjerodostojnim instrumentom.

Za potrebe zastare ili roka za istek prava, zahtjev za prijavu potraživanja ima iste učinke kao žalba ili drugi oblik izvršavanja prava pred sudom, a to razdoblje započinje na datum na koji se zahtjev podnese sudu nadležnom za nesolventnost.

Vjerovnik je odgovoran za točnost informacija sadržanih u zahtjevu za prijavu potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost, postupajući u skladu s preporukom upravitelja u slučaju nesolventnosti, može odrediti sankcije ako je stvarni iznos potraživanja precijenjen (za više od 100 %) izricanjem odluke o plaćanju u korist nesolventne mase iznosa koji se utvrđuje u odnosu na sve okolnosti povezane s prijavom potraživanja i preispitivanjem samog potraživanja, do iznosa za koji suma potraživanja koje se prijavljuju prelazi utvrđenu stvarnu vrijednost.

Pravo vjerovnika na namiru potraživanja iz osiguranja ne uzima se u obzir ako se u prijavi u redosljedu različitim do propisanoga ili ako se nakon preispitivanja ispostavi da je razina na kojoj je ono osigurano precijenjena za više od 100 %. U tom slučaju sud nadležan za nesolventnost može odrediti sankcije vjerovniku tako da mu naloži da plati (novčani) iznos u korist osiguranih vjerovnika koji su prijavili potraživanja s osiguranjem koja se odnose na istu imovinu. Iznos utvrđuje sud nadležan za nesolventnost uzimajući u obzir sve okolnosti u kojima se pravo na namiru potraživanja iz osiguranja izvršilo i preispitalo, do iznosa za koji je vrijednost osiguranja navedena u zahtjevu veća od utvrđene vrijednosti osiguranja.

Provjera prijavljenih potraživanja

Prijavljena potraživanja prvo preispituje upravitelj u slučaju nesolventnosti, koji ih uglavnom uspoređuje s pratećim dokumentima i računima ili zapisima koje drži dužnik u skladu s određenim zakonskim propisom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti zatim poziva dužnika da se izjasni o potraživanjima. Ako je to potrebno, upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi potrebno istraživanje potraživanja u suradnji s nadležnim tijelima, koja su obvezna surađivati.

Ako je prijava potraživanja manjkava ili nepotpuna, upravitelj u slučaju nesolventnosti poziva vjerovnika da je ispravi ili dopuni u roku od 15 dana (može se odrediti dulji rok) i savjetuje o tome kako to učiniti. Potraživanja koja nisu propisno i pravodobno dopunjena ili ispravljena upravitelj u slučaju nesolventnosti podnosi sudu u slučaju nesolventnosti radi donošenja odluke kojom se utvrđuje da se zahtjev ne uzima u obzir. Potrebno je o tome obavijestiti vjerovnika.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis prijavljenih potraživanja. Osigurane vjerovnike navodi se odvojeno. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti osporava potraživanja, to se mora izričito navesti. Za sve vjerovnike moraju se navesti informacije potrebne za njihovu identifikaciju i procjenu načina na koji je nastalo potraživanje te njegov iznos i rangiranje. Nadalje, za osigurane vjerovnike mora se navesti i metoda osiguranja i razlog za odabir te metode.

Popis prijavljenih potraživanja sud nadležan za nesolventnost objavljuje u registru nesolventnosti prije ispitnog ročišta. Sud nadležan za nesolventnost isto tako bez odlaganja objavljuje sve promjene popisa prijavljenih potraživanja u registru nesolventnosti.

Prijavljena potraživanja zatim se provjeravaju na ispitnom ročištu koje nalaže sud nadležan za nesolventnost. Datum i mjesto ispitnog ročišta određuje sud nadležan za nesolventnost u svojoj odluci o nesolventnosti. Vjerovnici do završetka ispitnog ročišta mogu izmijeniti iznos potraživanja koje prijavljuju, osim ako je osigurano. Međutim, ne mogu izmijeniti razlog nastanka prijavljenog potraživanja ili njegovo rangiranje.

Osporavanje potraživanja

Vjerodostojnost, iznos i rangiranje svih prijavljenih potraživanja može osporiti: (a) upravitelj u slučaju nesolventnosti, (b) dužnik ili (c) prijavljeni vjerovnik.

Osporava li potraživanje vjerovnika drugi prijavljeni vjerovnik, uvjeti moraju biti isti kao u slučaju tužbe u skladu sa Zakonikom o građanskom postupku i mora biti jasno osporava li se vjerodostojnost, iznos ili rangiranje potraživanja. Osporavanje se podnosi s pomoću propisanog obrasca.

Zakonom o nesolventnosti prepoznate su sljedeće vrste osporavanja:

osporavanje vjerodostojnosti potraživanja – tvrdi se da potraživanje nikad nije nastalo ili da je u potpunosti poništeno ili zastarjelo,

osporavanje iznosa potraživanja – tvrdi se da obveza dužnika iznosi manje od prijavljenog iznosa (osoba koja osporava iznos potraživanja mora navesti i stvarni iznos potraživanja),

osporavanje rangiranja potraživanja – tvrdi se da potraživanje ima manje povoljno rangiranje od onoga navedenoga u prijavi potraživanja ili se osporava pravo na namirivanje potraživanja iz osiguranja (osoba koja osporava rangiranje potraživanja mora navesti i rangiranje prema kojem bi potraživanje trebalo namiriti).

Ako prijavljeni vjerovnik ospori potraživanje drugog prijavljenog vjerovnika, ti vjerovnici postaju stranke u incidentalnom sporu. Upravitelji u slučaju nesolventnosti koji žele pomoći određenoj stranki u incidentalnom sporu u kojem ne sudjeluju imaju pravo intervenirati.

Odluke o vjerodostojnosti, iznosu i rangiranju osporenih potraživanja donosi sud nadležan za nesolventnost.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Nesolventna masa monetizira se u okviru stečajnog postupka. To znači da se sva imovina uključena u nesolventnu masu pretvara u novac kako bi se razmjerno namirilo vjerovnike. Nesolventnu masu monetizira upravitelj u slučaju nesolventnosti. Taj se korak može provesti tek nakon pravomoćnosti odluke o proglašenju stečaja te nakon održavanja prve skupštine vjerovnika. Isključuje se imovina za koju postoji neposredni rizik od isteka valjanosti ili kvarenja, a sud nadležan za nesolventnost može odobriti i isključenja temeljena na drugim razlozima. Monetizacijom nesolventne mase poništavaju se svi učinci odluke o ovrsi ili zapljeni te drugi nedostaci povezani s likvidacijom imovine, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Nesolventna masa može se monetizirati:

na javnoj dražbi,

prodajom pokretnina i nekretnina u skladu s odredbama o ovrsi iz Zakonika o građanskom postupku,

prodajom imovine izvan dražbe,

na dražbi koju vodi sudski izvršitelj.

Ako prihodi nastali monetizacijom nesolventne mase nisu dovoljni za namirivanje svih potraživanja, najprije se namiruju naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti i novčani troškovi, a zatim potraživanja vjerovnika nastala tijekom moratorija, potraživanja vjerovnika iz kreditiranja, zatim (razmjerni) troškovi povezani s održavanjem i upravljanjem nesolventnom masom i potraživanja iz radnog odnosa zaposlenikâ dužnika, zatim potraživanja vjerovnika u pogledu održavanja i konačno potraživanja u pogledu naknade za tjelesne ozljede. Druga se potraživanja namiruju razmjerno.

Nakon pravomoćnosti odluke kojom se odobrava konačno izvješće, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi nacrt odluke o raspodjeli nesolventne mase u kojem navodi koliko bi trebalo platiti za svako potraživanje na revidiranom popisu prijavljenih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost na temelju toga izdaje nalog za raspodjelu nesolventne mase u kojem utvrđuje iznose koje treba isplatiti vjerovnicima. Svi vjerovnici uključeni u plan raspodjele namiruju se razmjerno utvrđenom iznosu njihovih potraživanja. Prije raspodjele namiruju se u tom trenutku neplaćena potraživanja koja se mogu namiriti u bilo kojem trenutku tijekom stečajnog postupka, konkretno:

potraživanja u pogledu nesolventne mase – novčani troškovi i naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti, troškovi povezani s održavanjem i upravljanjem nesolventnom masom dužnika, porezi, davanja, doprinosi za socijalno osiguranje, doprinosi za državnu politiku zapošljavanja, doprinosi za javno zdravstveno osiguranje itd.,

istovrsna potraživanja – potraživanja iz radnog odnosa zaposlenikâ dužnika, potraživanja vjerovnika u pogledu naknade za tjelesnu ozljedu, potraživanja države itd.,

osigurana potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Završetak stečajnog postupka

Nakon monetizacije nesolventne mase upravitelj u slučaju nesolventnosti podnosi konačno izvješće sudu nadležnom za nesolventnost. U konačnom izvješću opisuju se općenite značajke aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti te se uključuje kvantifikacija financijskih rezultata tih aktivnosti. Potrebno je kvantificirati iznos koji treba rasporediti među vjerovnicima te imenovati te vjerovnike, navodeći iznose njihovih udjela u ukupnom iznosu. Zajedno s konačnim izvješćem, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi i izjavu o naknadi i troškovima.

Sud nadležan za nesolventnost pregledava konačno izvješće i račun upravitelja u slučaju nesolventnosti te nakon ročišta sa upraviteljem u slučaju nesolventnosti ispravlja sve pogreške i nedostatke u njima. Sud nadležan za nesolventnost obavješćuje stranke o revidiranom konačnom izvješću upravitelja u slučaju nesolventnosti objavljujući ga u obliku javne obavijesti. Nakon pravomoćnosti odluke kojom se odobrava konačno izvješće, upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu nadležnom za nesolventnost podnosi nacrt odluke o raspodjeli nesolventne mase u kojem navodi koliko bi trebalo platiti za svako potraživanje na revidiranom popisu prijavljenih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost zatim izdaje nalog za raspodjelu nesolventne mase u kojem utvrđuje iznose koje treba isplatiti vjerovnicima. Svi vjerovnici uključeni u plan raspodjele namiruju se razmjerno utvrđenom iznosu njihovih potraživanja. Sud nadležan za nesolventnost u odluci o raspodjeli određuje rok u kojem upravitelj u slučaju nesolventnosti mora ispuniti svoje obveze, koji ne smije biti dulji od dva mjeseca od datuma stupanja na snagu odluke o raspodjeli.

Stečajni postupak završava dostavom izvješća upravitelja u slučaju nesolventnosti o ispunjenju odluke o raspodjeli te odlukom suda nadležnog za nesolventnost o završetku postupka. Sud odlučuje o završetku stečajnog postupka i u određenim drugim situacijama propisanim zakonom, na primjer ako se ustanovi da dužnikova imovina nije dostatna za namirivanje vjerovnika. Kad odluka kojom se završava stečajni postupak postane pravomoćna završava postupak u slučaju nesolventnosti.

Završetak postupka restrukturiranja

Restrukturiranje završava kad sud nadležan za nesolventnost donese odluku kojom potvrđuje da je ispunjen plan restrukturiranja ili znatan dio tog plana. Ne postoji pravo na žalbu protiv te odluke.

Restrukturiranje može završiti i odlukom suda nadležnog za nesolventnost o prelasku s restrukturiranja na stečaj, do čega dolazi u slučajevima propisanim zakonom, a posebno kad nastanu poteškoće u pogledu odobrenja i pridržavanja plana restrukturiranja. Sud nadležan za nesolventnost ne može donijeti odluku o prelasku s restrukturiranja na stečaj ako su provedeni važni aspekti plana restrukturiranja. Žalbu na sudsku odluku o prelasku s restrukturiranja na stečaj mogu podnijeti dužnik, podnositelj zahtjeva za restrukturiranje, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili odbor vjerovnika. Kad sud nadležan za nesolventnost odluči o prelasku s restrukturiranja na stečaj, utvrđuju se učinci povezani s proglašenjem stečaja, osim ako sud nadležan za nesolventnost u svojoj odluci utvrdi različite uvjete za taj prijelaz.

Završetak otpusta duga

Postupak otpusta duga završava odlukom suda nadležnog za nesolventnost kojom sud prima na znanje provedbu ili neprovedbu otpusta duga. Protiv te odluke žalbu mogu uložiti dužnik, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili vjerovnici. Ako sud nadležan za nesolventnost donese odluku kojom se priznaje provedba otpusta duga, a dužnik uredno i pravodobno ispuni sve obveze prema odobroj metodi otpusta duga, sud nadležan za nesolventnost toj odluci dodaje nalog kojim se dužnika oslobađa od plaćanja potraživanja uključenih u postupak otpusta duga u mjeri u kojoj još nisu podmirena. Takvo rješenje ne primjenjuje se na potraživanja nastala nakon odluke o nesolventnosti.

Otpust duga može se prekinuti i sudskim poništenjem odobrenog otpusta duga. Zatim će odlučiti o rješavanju nesolventnosti dužnika putem stečajnog postupka ili o zaustavljanju postupka u slučaju nesolventnosti ako je dužnik u potpunosti nesolventan. Odobreni postupak otpusta duga može se poništiti u slučajevima propisanim zakonom, posebno ako dužnik ne ispuni uvjete potrebne za otpust duga.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku koji se odnosi na imovinu fizičke osobe (u bilo kojem trenutku nakon završetka stečajnog postupka) ili pravne osobe (do njezina prestanka na temelju brisanja iz javnog registra), nakon završetka postupka može se donijeti odluka o zapljeni ili ovrsi u pogledu potraživanja koje je utvrđeno i koje dužnik nije osporio te nije namireno tijekom stečajnog postupka. Kad se podnosi zahtjev za ovrhu, potrebno je podnijeti samo list o potvrdi i izvješće o potvrdi predmetnog potraživanja tijekom stečajnog postupka. To pravo zastarijeva deset godina nakon završetka stečajnog postupka, a rok zastare započinje datumom stupanja na snagu odluke o završetku postupka.

U slučajevima restrukturiranja, kad plan restrukturiranja stupa na snagu moguće je naložiti i provesti ovrhu ili zapljenu kako bi se povratilo potraživanje navedeno u planu restrukturiranja. Međutim, ako je potraživanje osporeno, ovrha ili zapljena moguća je samo ako je odluka suda nadležnog za nesolventnost o utvrđivanju potraživanja postala pravomoćna te se tu odluku mora priložiti zahtjevu.

Kad je riječ o otpustu duga, po završetku otpusta duga i nakon oslobađanja od plaćanja preostalih potraživanja više nije moguće tražiti namirenje preostalih potraživanja vjerovnika ovrhom ili zapljenom. Nije važno jesu li vjerovnici djelomično namireni tijekom postupka otpusta duga ili jesu li uopće prijavili svoja potraživanja tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi, a posebno naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti i novčani troškovi, bi se trebali namirivati iz nesolventne mase, odnosno trebao bi ih snositi dužnik.

Budući da nesolventijska masa nije uvijek dostatna za namirivanje tih troškova, sud nadležan za nesolventnost može prije donošenja odluke o stečajnom prijedlogu naložiti podnositelju prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti da plati predujam za troškove postupka u slučaju nesolventnosti do određenog roka, ako je to potrebno radi namirivanja troškova postupka, a potrebna sredstva nije moguće osigurati na neki drugi način. To se primjenjuje čak i ako je jasno da dužnik nema imovine. Zakonom je utvrđena gornja granica iznosa takvih predujmova. Ako je riječ o više podnositelja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, oni su solidarno odgovorni za plaćanje predujma.

Ako se troškovi ne mogu namiriti iz nesolventijske mase, preostali se dio namiruje predujmom za troškove postupka u slučaju nesolventnosti, odnosno snosi ih podnositelj.

Ako ni predujam ne pokriva troškove, račun podmiruje država, međutim, do najviše 50 000 CZK za naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti i 50 000 CZK za novčane troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje dužnika poduzete radi smanjenja vjerojatnosti namirivanja vjerovnikâ ili radi stavljanja određenih vjerovnika u povoljniji položaj neizvršive su.

Svi propusti dužnika u tom pogledu isto se tako smatraju pravnim radnjama. Postoje tri kategorije tih neizvršivih radnji: (a) pravne radnje bez primjerenih naknada, (b) favorizirajuće pravne radnje čija je posljedica situacija u kojoj jedan vjerovnik na štetu drugih vjerovnika prima veći iznos nego što bi u suprotnome primio u okviru stečajnog postupka, (c) pravne radnje kod kojih dužnik namjerno uskraćuje namirivanje vjerovnika, ako je ta namjera bila poznata drugoj strani ili, uzimajući u obzir sve okolnosti, trebala biti poznata drugoj strani.

Osim ako je drukčije propisano u Zakonu o nesolventnosti, neizvršivost pravnih radnji dužnika, uključujući one koje se u Zakonu o nesolventnosti opisuju kao neizvršive i koje je dužnik izvršio nakon što su se počeli primjenjivati učinci povezani s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, utvrđuje se odlukom suda nadležnog za nesolventnost u pogledu postupka koji je pokrenuo upravitelj u slučaju nesolventnosti koji se protivi pravnim radnjama dužnika (tužba za pobijanje). Upravitelj u slučaju nesolventnosti može pokrenuti postupak za pobijanje u roku od jedne godine od datuma na koji stupa na snagu odluka o nesolventnosti. Ako se postupak ne pokrene u tom roku, pravo na pobijanje istječe. Naknada dužnika iz neizvršivih pravnih radnji dio je nesolventijske mase kad presuda kojom se podupire postupak za pobijanje postane pravomoćna.

Neizvršivost određene pravne radnje ne dovodi u pitanje njezinu primjenjivost. Međutim, u postupcima u slučaju nesolventnosti naknada dužnika iz neizvršivih pravnih radnji sastavni je dio nesolventijske mase. Ako se izvorna dužnikova naknada iz neizvršive pravne radnje ne može predati u stečajnu masu, mora se osigurati jednaka naknada.

Sud nadležan za nesolventnost nije obvezan odlukama nekog drugog suda ili tijela kojima je, tijekom postupaka u slučaju nesolventnosti, utvrđeno da je pravna radnja koja se odnosi na imovinu ili obveze dužnika ništavna i nevažeća, ili takvom činjenicom utvrđenom na neki drugi način. Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti samo sud nadležan za nesolventnost ispituje ništavnost takve pravne radnje. Ako se pravomoćnom sudskom odlukom naknadno utvrdi da je pravna radnja povezana s imovinom ili obvezama dužnika ništavna i nevažeća, gospodarska dobit stečena u obliku naknade mora se vratiti u nesolventijsku masu.

Ako se za pravnu radnju povezanu s imovinom ili obvezama dužnika pravomoćnom sudskom odlukom koja je postala pravomoćna prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti utvrdi da je ništavna i nevažeća, pravna radnja na koju se odnosi sudska odluka isto se tako smatra ništavnom i nevažećom u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Posebna pravila o određenim kategorijama potraživanja

Posebna pravila primjenjuju se na sljedeće kategorije potraživanja:

potraživanja u pogledu nesolventijske mase koja nastanu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon proglašenja moratorija,

potraživanja u pogledu nesolventijske mase koja nastanu nakon odluke o nesolventnosti,

potraživanja istovrsna potraživanjima u pogledu nesolventijske mase,

podređena potraživanja,

potraživanja dioničara ili članova dužnika koja proizlaze iz njihovih udjela u društvu ili zadruzi,

potraživanja koja su u potpunosti isključena iz namirenja u postupku u slučaju nesolventnosti.

Posljednji put ažurirano: 22/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Njemačka

Uvod

Pravo koje se odnosi na nesolventnost i postupak u slučaju nesolventnosti u Njemačkoj je uređeno Zakonom o nesolventnosti (*Insolvenzordnung – InsO*), koji je stupio na snagu 1. siječnja 1999. On se razlikuje od ostalih postupovnih pravila jer osim postupovnih sadržava i materijalne odredbe. Na primjer, materijalne su odredbe one kojima se utvrđuju učinci pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (članci od 80. do 147. Zakona o nesolventnosti).

Primarni cilj koji se nastoji ostvariti Zakonom o nesolventnosti jest kolektivna namira dužnikovih vjerovnika realizacijom dužnikove imovine i diobom prihoda od te realizacije ili postizanjem alternativnog sporazuma utvrđenog nesolventijskim planom, ponajprije radi opstanka poduzeća (članak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). „Kolektivna namira“ (*gemeinschaftliche Befriedigung*) znači da će vjerovnici u načelu dobiti namiru razmjerno svojim predmetnim tražbinama. Osim toga, postupkom u slučaju nesolventnosti želi se poštenim dužnicima pružiti mogućnost da se oslobode svojih preostalih dugova (članak 1. druga rečenica Zakona o nesolventnosti).

Karakteristično načelo njemačkog postupka u slučaju nesolventnosti, uz načelo jednakog postupanja prema vjerovnicima, jest načelo autonomije vjerovnika (*Gläubigerautonomie*). Vjerovnici raspolažu opsežnim pravima oblikovanja postupka, naročito kad je riječ o načinu realizacije dužnikove imovine. Usto, vjerovnici odlučuju o konkretnom obliku postupka u slučaju nesolventnosti jer se Zakonom o nesolventnosti, osim „redovnog“ postupka, osiguranim i običnim vjerovnicima pruža mogućnost da iskoriste svoju autonomiju izradom nesolventijskog plana kojim, odstupajući od odredaba Zakona o nesolventnosti, uređuju realizaciju nesolventijske mase, diobu među uključenim strankama, odvijanje postupka u slučaju nesolventnosti i dužnikovu odgovornost nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti. Nesolventijski plan posebno je važan kad je riječ o reorganizaciji poduzeća iako se njime može predvidjeti i okvir za likvidaciju poduzeća.

Za njemačko pravo koje se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti karakteristično je i načelo ujednačenosti. To znači da Zakonom o reorganizaciji i likvidaciji (*Gesetz für Sanierung und Liquidation*) nisu propisane zasebne vrste postupka. Likvidacija i reorganizacija mogu se provesti u okviru redovnog postupka ili u okviru postupka koji uključuje nesolventijski plan.

Kad je riječ o reorganizaciji poduzeća, treba skrenuti pozornost i na Zakon o okviru za stabilizaciju i restrukturiranje poduzeća (*Gesetz über den Stabilisierungs- und Restrukturierungsrahmen für Unternehmen*, poznat i kao *Unternehmensstabilisierungs- und -restrukturierungsgesetz*), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021. Tim se zakonom predviđa niz instrumenata osmišljenih tako da se poduzeću koje je zapalo u poteškoće, ali još nije nesolventno ili

prezaduženo, omogućiti reorganizaciju na temelju plana restrukturiranja koji je prihvatila većina vjerovnika, a da pritom ne mora proći kroz postupak u slučaju nesolventnosti u skladu sa Zakonom o nesolventnosti. Od 17. srpnja 2022. može se podnijeti zahtjev za javnu provedbu postupaka na temelju Zakona o okviru za stabilizaciju i restrukturiranje poduzeća (StaRUG), tj. informacije o postupku, mjestu i vremenu sudskih ročišta te sudskim odlukama objavljuju se na portalu za restrukturiranje u skladu s člancima od 84. do 86. tog zakona. Ta poduzeća stoga isto tako ispunjavaju uvjete za postupak u slučaju nesolventnosti u smislu članka 1. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/848 od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti („Uredba EU-a o nesolventnosti“).

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti nad imovinom svake pravne ili fizičke osobe, čak i ako ta osoba ne obavlja poduzetničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost. (Fizička osoba koja ne obavlja takvu djelatnost naziva se „potrošač“.) Može se pokrenuti i nad imovinom društva bez pravne osobnosti (npr. javnog trgovačkog društva (*offene Handelsgesellschaft*) ili komanditnog društva (*Kommanditgesellschaft*) ili nad zasebnom imovinom, kao što je ostavina umrle osobe. Na pravne osobe javnog prava primjenjuje se posebna odredba iz članka 12. Zakona o nesolventnosti, kojom se utvrđuje da se postupak u slučaju nesolventnosti ne može pokrenuti nad imovinom savezne vlade ili savezne pokrajine (*Land*) (članak 12. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se isključivo na zahtjev, a ne po službenoj dužnosti. Zahtjev može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Kako bi se sud ili dužnik zaštitili od zahtjeva koji su podneseni preuranjeno ili s isključivom namjerom nanošenja štete, vjerovnik koji podnosi zahtjev mora uvjerljivo dokazati da postoji osnova za nesolventnost i da vjerovnik stvarno ima tražbinu prema dužniku.

Kad je društvo kapitala nesolventno, njegova upravna tijela moraju podnijeti zahtjev ili se suočiti s kaznom. Ako se ta obveza povrijedi, vjerovnici mogu imati pravo na naknadu štete. Dužnik u krizi koji ne ispunjava svoju obvezu pod određenim se okolnostima može izložiti kaznenom progonu (članak 283. i dalje Kaznenog zakonika (*Strafgesetzbuch*)).

Razlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti općenito je nesposobnost za plaćanje. Dužnik nije sposoban za plaćanje ako nije u stanju podmiriti dospelje obveze plaćanja. Nesolventnost se u pravilu pretpostavlja ako je dužnik obustavio plaćanja (članak 17. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako je dužnik pravna osoba ili društvo u kojem nema članova društva koji su fizičke osobe s neograničenom odgovornošću, postupak se može pokrenuti i zbog prezaduženosti. Dužnik je prezadužen ako njegova imovina više ne pokriva postojeće obveze, osim ako je u danim okolnostima vrlo vjerojatno da će poduzeće opstati u sljedećih 12 mjeseci (članak 19. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako je u danim okolnostima opstanak društva vrlo vjerojatan, to se mora uzeti kao osnova pri procjeni vrijednosti dužnikove imovine. Zahtjev može podnijeti i dužnik koji je neposredno suočen s nesposobnošću za plaćanje (članak 18. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Smatra se da je dužnik neposredno suočen s nesposobnošću za plaćanje ako vjerojatno neće biti u stanju platiti postojeće obveze na dan njihova dospijeaća (članak 18. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Da bi se procijenilo je li dužnik neposredno suočen s nesposobnošću za plaćanje, obično se kao osnova uzima razdoblje prognoze od 24 mjeseca. Za pokretanje postupka potrebno je i osigurati financiranje postupka u slučaju nesolventnosti. Stoga će se prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti odbiti ako će dužnikova imovina vjerojatno biti nedovoljna za pokrivanje troškova postupka (članak 26. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti).

Ako su uvjeti ispunjeni, sud nadležan za postupak u slučaju nesolventnosti, ili „nesolventni sud“ (*Insolvenzgericht*), donosi rješenje o pokretanju postupka, koje se objavljuje. Sud objavljuje obavijest na internetu (<http://www.insolvenzbekanntmachungen.de/>). U rješenju o pokretanju postupka sud poziva obične vjerovnike da prijave svoje tražbine upravitelju u slučaju nesolventnosti u određenom roku. Sud određuje datum izvještajnog ročišta, na kojem vjerovnici na temelju izvješća upravitelja u slučaju nesolventnosti odlučuju o daljnjem tijeku postupka u slučaju nesolventnosti te datumu ispitnog ročišta na kojem će se ispitati prijavljene tražbine (članak 29. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Kao što je već navedeno u uvodu, Zakonom o nesolventnosti nisu propisane zasebne vrste postupka za reorganizaciju i likvidaciju. Osim „redovnog“ postupka, Zakonom o nesolventnosti ostavlja se mogućnost izrade nesolventničkog plana kao načina likvidacije ili reorganizacije.

Budući da ispitivanje jesu li ispunjeni uvjeti za pokretanje postupka koje provodi nesolventni sud može potrajati, sud prvo poduzima sve privremene mjere koje se čine nužnima za sprečavanje promjena dužnikova financijskog stanja kojima bi se mogla nanijeti šteta vjerovnicima dok čekaju odluku o svojem prijedlogu (članak 21. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). U praksi sud imenuje privremenog upravitelja u slučaju nesolventnosti (*vorläufiger Insolvenzverwalter*), koji može biti „slab“ ili „jak“. Ako je imenovan „slab“ privremeni upravitelj u slučaju nesolventnosti, dužnik zadržava svoje pravo na raspolaganje imovinom te sud određuje konkretne dužnosti upravitelja, no one ne smiju nadilaziti dužnosti „jakog“ privremenog upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 22. stavak 2. druga rečenica Zakona o nesolventnosti). Sud može, na primjer, naložiti da dužnikovo raspolaganje vrijedi samo uz dopuštenje upravitelja u slučaju nesolventnosti. Za razliku od imenovanja jakog privremenog upravitelja u slučaju nesolventnosti, imenovanje slabog privremenog upravitelja u slučaju nesolventnosti ne dovodi do prekida pravnih sporova koji su u tijeku (Savezni vrhovni sud, presuda od 21. lipnja 1999. – II ZR 70/98 – točka 4.). O „jakom“ privremenom upravitelju u slučaju nesolventnosti riječ je onda kad sud izrekne dužniku opću zabranu raspolaganja, čime pravo na upravljanje i raspolaganje dužnikovom imovinom prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 22. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti).

3 Koja imovina čini dio nesolventničke mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U nesolventničku masu (*Insolvenzmasse*) ulazi imovina koja je u vlasništvu dužnika u trenutku pokretanja postupka i imovina koju dodatno stekne za vrijeme postupka (tj. do okončanja ili obustave postupka). U nju ne ulaze strogo osobna prava dužnika ili nezapljenjiva imovina jer oni ne bi podliježali ni pojedinačnom postupku izvršenja. Na primjer, dohodak od rada ulazi u nesolventničku masu samo u mjeri u kojoj premašuje egzistencijalni minimum dužnika. Imovina koju oslobodi upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako ulazi u nezapljenjivu imovinu dužnika.

U njemačkom pravu pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u nesolventničku masu načelno prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti (iznimka: uprava dužnika sa zadržanim ovlastima (*Eigenverwaltung*), članak 270. i dalje Zakona o nesolventnosti), tako da je za pružanje instrumenata osiguranja, na primjer u korist davatelja kredita koji financiraju dužnika sa zadržanim ovlastima, nadležan upravitelj u slučaju nesolventnosti. Za posebno važne pravne poslove, kao što je sklapanje ugovora o kreditu kojim bi se znatno opteretila nesolventnička masa, upravitelju u slučaju nesolventnosti potrebno je dopuštenje skupštine vjerovnika ili osnovanog odbora vjerovnika (članak 160. Zakona o nesolventnosti). Kreditne obveze i druge obveze koje je zasnovao upravitelj u slučaju nesolventnosti čine tražbine prema nesolventničkoj masi koje se iz nje namiruju prioritarno, tj. prije namirenja običnih vjerovnika. Tako se osigurava da su nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ugovorni partneri spremni poslovati s nesolventnim dužnikom.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Budući da pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj u pravilu dobiva važnu ulogu (iznimka: uprava dužnika sa zadržanim ovlastima), u toj fazi postupka nesolventni sud (uz posebne ovlasti, na primjer u postupku s nesolventničkim planom ili u okviru uprave dužnika sa zadržanim ovlastima) prije svega ima ovlasti nadzora i usmjeravanja (vidjeti članke 58. i 76. Zakona o nesolventnosti). Kad je postupak u slučaju nesolventnosti već pokrenut, ključne odluke (realizacija, likvidacija, reorganizacija i nesolventnički plan) prepuštaju se vjerovnicima. Međutim, sud ima posebne ovlasti i zadaće u fazi pokretanja postupka. Tada donosi odluke o pokretanju postupka, privremenim mjerama zaštite i imenovanju upravitelja u slučaju nesolventnosti. Odgovoran je i za

nadzor upravitelja u slučaju nesolventnosti. Pritom nadzire samo zakonitost njegovih radnji, ali ne i njihovu svrhovitost te ne može davati upute. Kako bi se pospješio postupak u slučaju nesolventnosti, žalba protiv odluka nesolventnijskog suda dopuštena je samo u slučajevima u kojima je Zakonom o nesolventnosti propisana izravna žalba (*sofortige Beschwerde*) (vidjeti članak 6. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Izravna žalba može se podnijeti samom nesolventnijskom sudu ili njemu nadređenom regionalnom sudu (*Landgericht*) u pisanom obliku ili usmeno u sudskoj pisarnici (*Geschäftsstelle*). Izravne žalbe nemaju suspenzivni učinak. Međutim, žalbeni sud ili nesolventnijski sud može naložiti privremenu obustavu izvršenja.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ključni je dionik postupka u slučaju nesolventnosti. Samo fizičke osobe, a ne pravne osobe, mogu se imenovati upraviteljem u slučaju nesolventnosti (članak 56. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Konkretno, uvjete za imenovanje ispunjavaju odvjetnici, računovođe ili porezni savjetnici. Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti pravo na upravljanje i raspolaganje dužnikovom imovinom prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 80. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Od upravitelja u slučaju nesolventnosti zahtijeva se da imovinu koju zatekne u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti očisti od svih predmeta koji nisu vlasništvo dužnika. Isto tako u dužnikovu imovinu mora prenijeti predmete koji u skladu s propisima o odgovornosti ulaze u dužnikovu imovinu, ali se u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti još nisu nalazili u njoj. Dužnikova imovina određena na taj način čini nesolventnijsku masu (*Insolvenzmasse*, članak 35. Zakona o nesolventnosti) koju će upravitelj u slučaju nesolventnosti realizirati i iz koje će se namiriti vjerovnici. Ostale dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti uključuju:

isplatu plaća radnicima nesolventnog dužnika

odlučivanje o tome hoće li se pravni sporovi koji su u tijeku nastaviti (članak 85. i dalje Zakona o nesolventnosti) i kako će se postupiti s ugovorima koji nisu u potpunosti izvršeni (članak 103. i dalje Zakona o nesolventnosti)

izradu izvješća o imovini i obvezama (članak 153. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti)

pobijanje pravnih poslova koji su poduzeti prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, a kojima bi se mogla nanijeti šteta običnim vjerovnicima (članak 129. i dalje Zakona o nesolventnosti).

Upravitelj u slučaju nesolventnosti podliježe nadzoru nesolventnijskog suda (članak 58. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Ako je osnovan odbor vjerovnika, on pomaže upravitelju u slučaju nesolventnosti pri obavljanju njegovih dužnosti te nadzire njegov rad (članak 69. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Nakon što je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti te je pravo na raspolaganje dužnikovom imovinom prešlo na upravitelja u slučaju nesolventnosti, upravitelj u načelu može slobodno raspolagati imovinom koja ulazi u nesolventnijsku masu. Postoje ograničenja za posebno važne pravne poslove, kao što je prodaja poduzeća ili cijelih zaliha. Za takve posebno važne pravne poslove potrebno je dopuštenje skupštine vjerovnika ili odbora vjerovnika. Međutim, povreda uvjeta dopuštenja nema učinka u odnosu na vanjske osobe, nego dovodi samo do odgovornosti upravitelja u slučaju nesolventnosti. Nadalje, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora uvažiti odluku skupštine vjerovnika o likvidaciji poduzeća ili o nastavku poslovanja (članci 157. i 159. Zakona o nesolventnosti).

Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti protuzakonito povrijedi svoje obveze u skladu sa Zakonom o nesolventnosti, odgovara za štetu prema svim strankama u postupku (članak 60. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Člankom 60. stavkom 1. Zakona o nesolventnosti propisuje se sljedeće: „Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavezan je svakoj stranci u postupku nadoknaditi štetu koju je pretrpjela ako je protuzakonito povrijedio svoje obveze u skladu s tim zakonom. Mora postupati s dužnom pažnjom doličnog i savjesnog upravitelja u slučaju nesolventnosti.”

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo na nagradu za obavljanje svoje dužnosti i na naknadu svojih primjerenih troškova (članak 63. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Nagrada je uređena Uredbom o nagradama u okviru prava o nesolventnosti (*Insolvenzrechtsvergütungsverordnung – InsVV*) i određuje se u skladu s vrijednošću nesolventnijske mase u trenutku zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti. Uredbom su propisane stupnjevane redovne stope, no one se mogu povećati u skladu s obujmom i težinom dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Čak i nakon što je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut, dužnik prema kojem su obični vjerovnici istaknuli svoje tražbine ostaje vlasnik imovine koju je potrebno realizirati (članci 38. i 39. Zakona o nesolventnosti). U načelu odgovara čitavom svojom imovinom. Međutim, pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom obuhvaćenom postupkom u slučaju nesolventnosti prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti. Na zahtjev dužnika sud može rješenjem o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti naložiti i upravu dužnika sa zadržanim ovlastima u skladu s člankom 270. i dalje Zakona o nesolventnosti. Dužnik svojem zahtjevu mora priložiti plan za upravljanje dužnika sa zadržanim ovlastima, a pojedinosti tog plana utvrđene su u članku 270.a Zakona o nesolventnosti. Rješenje se odobrava ako je plan za upravljanje dužnika sa zadržanim ovlastima dosljedan i potpun te ako nisu poznate okolnosti koje bi upućivale na to da se plan za upravljanje dužnika sa zadržanim ovlastima temelji u bitnim elementima na netočnim činjenicama (članak 270.b stavak 1. i članak 270.f stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Osim toga, ne smije postojati nijedna od osnova za okončanje privremene uprave dužnika sa zadržanim ovlastima koje su navedene u članku 270.e (članak 270.b stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Načelno se i u tom slučaju primjenjuju opće odredbe prava o nesolventnosti (članak 270. stavak 1. druga rečenica Zakona o nesolventnosti). Međutim, kad je riječ o upravi dužnika sa zadržanim ovlastima, dužnik zadržava pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom, koje izvršava pod nadzorom povjerenika (*Sachverwalter*) kojeg je imenovao sud (članak 270. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Ovlasti koje u redovnom slučaju ima upravitelj u slučaju nesolventnosti dijele se između dužnika i povjerenika. Pokretanjem postupka nesolventnosti nastaje mnoštvo dužnikovih obveza koje podrazumijevaju dostavu informacija i suradnju. Međutim, dužnik istodobno ima pravo i na sudjelovanje u postupku.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U članku 94. i dalje Zakona o nesolventnosti obrađuje se pitanje može li obični vjerovnik prebiti svoju tražbinu prema nesolventnom dužniku. U Zakonu o nesolventnosti načelno se razlikuje je li mogućnost prijeloja postojala već u trenutku kad je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti ili je nastala tek poslije. U prvom slučaju prijeloj je u načelu dopušten, što znači da obični vjerovnik ne mora prijaviti tražbinu za unos u tablicu dugova (*Tabelle*), nego se može namiriti tako što će upravitelju u slučaju nesolventnosti dati izjavu o prijeloju. Međutim, davanje izjave o prijeloju nije valjano ako je vjerovnik stekao mogućnost prijeloja tražbine pobjornom radnjom (članak 96. stavak 1. točka 3. Zakona o nesolventnosti).

U drugom slučaju, odnosno kad je mogućnost prijeloja nastala poslije, treba razlikovati sljedeće:

Ako je u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti tražbina koju se namjerava prebiti već postojala, ali još nije dospjela ili nije upravljena na istovrsnu činidbu ili je pod odgovornim uvjetom, prijeloj će nakon pokretanja postupka biti dopušten čim bude uklonjena prepreka za prijeloj.

Ako u trenutku pokretanja postupka tražbina koja se namjerava prebiti još nije postojala ili je vjerovnik stekao tražbinu prema dužniku tek nakon pokretanja postupka, prijeloj je zabranjen (na temelju članka 96. stavka 1. točka 1. i 2. Zakona o nesolventnosti) i dužnik od vjerovnika može zahtijevati da izvrši svoje ugovorne obveze u korist nesolventnijske mase, ali vjerovnik svoju tražbinu može prijaviti samo za unos u tablicu dugova te će se namiriti samo u visini kvote. S druge strane, ako vjerovnik nije stekao tražbinu od drugog vjerovnika nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, nego ju je stekao osobno nakon pokretanja postupka, na primjer sklapanjem ugovora s upraviteljem u slučaju nesolventnosti, ima pravo na prijeloj kao vjerovnik nesolventnijske mase.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na tekuće ugovore u njemačkom su pravu uređeni člankom 103. i dalje Zakona o nesolventnosti. Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti postojeći ugovorni odnosi u načelu mogu prestati ili se nastaviti, ili upravitelj u slučaju nesolventnosti dobiva pravo izbora između izvršenja ili raskida ugovora.

Za neke su pravne poslove učinci postupka u slučaju nesolventnosti izričito zakonski uređeni (članci od 103. do 118. Zakona o nesolventnosti). Narudžbe, ugovori o obavljanju poslova ili pružanju usluga ili punomoći koji se odnose na imovinu koja ulazi u nesolventničku masu, primjerice, prestaju pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, a ugovori o najmu nekretnina ili ugovori o radu koje su dužnici sklopili nastavljaju s učinkom na nesolventničku masu. Kad je riječ o ugovorima koje dužnik ili drugi ugovorni partner nije izvršio ili ih nije izvršio u potpunosti, člankom 103. stavkom 1. Zakona o nesolventnosti upravitelju u slučaju nesolventnosti ostavlja se mogućnost izbora između izvršenja i neizvršenja ugovora. Ako se upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči za izvršenje ugovora u korist nesolventničke mase, vjerovnikova protutražbina namiruje se prioritarno jer u skladu s člankom 55. stavkom 1. točkom 2. Zakona o nesolventnosti čini obvezu nesolventničke mase. Ako se upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči za neizvršenje ugovora, ne može zahtijevati nikakvu činidbu na temelju tog ugovora. Vjerovnici svoju tražbinu na temelju naknade štete za neizvršenje mogu zahtijevati samo kao obični vjerovnici tako što će prijaviti svoju tražbinu za unos u tablicu dugova (članak 103. stavak 2. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne odabere nijednu od tih mogućnosti, ugovorni partner može od njega zahtijevati da to učini. U tom slučaju upravitelj mora bez odgode izjaviti namjerava li zatražiti izvršenje ugovora. Ako to ne učini, više ne smije ustrajati na izvršenju ugovora. Za financijske usluge i fiksne poslove Zakonom o nesolventnosti isključuje se pravo upravitelja u slučaju nesolventnosti na izbor (članak 104. Zakona o nesolventnosti).

Ako sudbina ugovornog odnosa nije posebno uređena člancima od 103. do 118. Zakona o nesolventnosti, ugovor se nastavlja i nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Valjanost klauzula o raskidu ugovora prijeporno je pitanje. Polazište je odredba članka 119. Zakona o nesolventnosti kojom se nevaljanima smatraju sporazumi kojima se unaprijed isključuje ili ograničava primjena članaka 103. i dalje. U skladu s tom odredbom dopuštene su klauzule o raskidu ugovora neovisne o nesolventnosti, koje nisu povezane s pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti ili podnošenjem zahtjeva, nego na primjer s dužnikovim neplaćanjem. Međutim, problematične su klauzule o raskidu ugovora ovisne o nesolventnosti, posebno s obzirom na presudu Saveznog vrhovnog suda (*Bundesgerichtshof*) od 15. studenoga 2012. (IX ZR 169, 11, BGHZ 195, 348). Tom je presudom sud predmetnu klauzulu o raskidu ovisnu o nesolventnosti iz ugovora o isporuci energije proglasio nevaljanom. Međutim, sud je smatrao da klauzule o raskidu ugovora ovisne o nesolventnosti nisu nevaljane same po sebi: dopuštene su klauzule o raskidu ugovora koje odgovaraju zakonski propisanoj mogućnosti raskida ugovora. Stoga ocjena klauzula o raskidu ugovora ovisnih o nesolventnosti nije konačno riješena. U članku 104. stavcima 3. i 4. Zakona o nesolventnosti navode se posebna pravila za klauzule o raskidu ugovora o financijskim uslugama i fiksnim poslovima.

Ako su dužnik i vjerovnik valjano ugovorili zabranu ustupa u skladu s općim pravnim propisima, ta je zabrana obvezujuća i za upravitelja u slučaju nesolventnosti. Međutim, u poslovanju je takva zabrana ustupa često nevaljana jer je ustup novčane tražbine, unatoč ugovorom utvrđenoj zabrani ustupa, valjan ako su i dužnik i vjerovnik trgovci (članak 354.a stavak 1. Trgovačkog zakonika (*Handelsgesetzbuch*)).

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Budući da se postupkom u slučaju nesolventnosti teži jednakom namirenju svih vjerovnika, člankom 87. Zakona o nesolventnosti pojašnjava se da obični vjerovnici mogu zahtijevati naplatu svojih tražbina samo na temelju odredaba o postupku u slučaju nesolventnosti. Stoga se pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti zabranjuje izvršenje, zbog čega obični vjerovnici za vrijeme postupka ne mogu zahtijevati naplatu svojih tražbina izvršenjem nad nesolventničkom masom ili ostalom imovinom dužnika (članak 89. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Zabrana izvršenja mora se poštovati po službenoj dužnosti, tako da se već započeto izvršenje automatski zaustavlja, neovisno o tome je li vjerovnik znao za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i je li dužnik podnio zahtjev za obustavu izvršenja.

Člankom 88. Zakona o nesolventnosti propisuje se da pokretanje postupka nesolventnosti ima retroaktivan učinak (*Rückschlagsperre*) na dotad poduzete mjere izvršenja te se utvrđuje da instrumenti osiguranja koji su stečeni izvršenjem u zadnjem mjesecu prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon toga postaju pravno nevaljani pokretanjem tog postupka. Ovdje je isto tako nebitno je li vjerovnik znao za namjeru podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako je instrument osiguranja stečen mjerom izvršenja neko vrijeme prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, taj instrument osiguranja nije nevaljan na temelju članka 88. stavka 1. Zakona o nesolventnosti, ali se može pobijati pod određenim uvjetima (Savezni vrhovni sud, presuda od 22. siječnja 2004. – IX ZR 39/03).

Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti dužnik gubi svoje pravo da bude stranka u tužbama koje se odnose na nesolventničku masu. To pravo prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti koji sad po službenoj dužnosti ima pravo nastupati kao stranka u pravnim postupcima. Stoga upravitelj u slučaju nesolventnosti može u svoje ime utuživati tražbine koje ulaze u nesolventničku masu.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Budući da nesolventni dužnik pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti gubi svoje pravo na podnošenje tužbi, parnica koja je u tijeku, a odnosi se na nesolventničku masu, najprije se prekida (članak 240. prva rečenica Zakona o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung*)).

Ako je dužnik tužitelj (na primjer u parnici u kojoj je dužnik tužitelj ili u kojoj iznosi primjedbe u odnosu na tražbinu koja je već postala izvršiva), upravitelj u slučaju nesolventnosti može nastaviti postupak ili ga može odbiti nastaviti (članak 85. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Ako prihvati, postupak se nastavlja. Ako odbije, imovina se izdvaja iz nesolventničke mase, a tužbeni postupak može nastaviti ili dužnik ili tuženik (članak 85. stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

Ako je dužnik tuženik, potrebno je razlikovati sljedeće: Ako je u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u tijeku parnica koja se odnosi na tražbinu povezanu s dužnikovom nesolventničkom masom, tražbina se mora prijaviti za unos u tablicu dugova (vidjeti članak 87. Zakona o nesolventnosti). Ako se upravitelj u slučaju nesolventnosti ili obični vjerovnik usprotivi tomu, utvrđivanje tražbine mora se provesti nastavkom prekinute parnice (članak 180. stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

S druge strane, ako nije riječ o tražbini povezanoj s dužnikovom nesolventničkom masom, nego na primjer o izlučnim pravima ili obvezama nesolventničke mase, parnicu može nastaviti ili upravitelj u slučaju nesolventnosti ili tužitelj (članak 86. Zakona o nesolventnosti).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Kao što je već objašnjeno u uvodu, Zakonom o nesolventnosti vjerovnicima se omogućuje znatan utjecaj na postupak u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici izvršavaju svoja prava preko skupštine vjerovnika (*Gläubigerversammlung*, članak 74. i dalje Zakona o nesolventnosti) ili odbora vjerovnika (*Gläubigerausschuss*), koji se može osnovati odlukom skupštine vjerovnika (članak 68. i dalje Zakona o nesolventnosti). Dok je skupština vjerovnika središnje tijelo preko kojeg vjerovnici donose svoje odluke, odbor vjerovnika tijelo je preko kojeg provode nadzor. Skupštinu vjerovnika saziva nesolventnički sud (članak 74. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti), koji i predsjedava njome (članak 76. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Pravo sudjelovanja u skupštini vjerovnika imaju svi povlašteni vjerovnici, svi obični vjerovnici, upravitelj u slučaju nesolventnosti, članovi odbora vjerovnika i dužnik (članak 74. stavak 1. druga rečenica Zakona o nesolventnosti). Odluke odbora vjerovnika uvijek se donose običnom većinom, pri čemu se većina ne određuje prema broju glasova, nego prema zbroju iznosa tražbina vjerovnika koji glasuju (članak 76. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako neko društvo premašuje određene kriterije veličine, nesolventnički sud mora već prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti osnovati odbor vjerovnika (članak 22.a Zakona o nesolventnosti). Taj odbor vjerovnika sudjeluje u imenovanju upravitelja u slučaju nesolventnosti i ima ulogu u donošenju naloga o upravi dužnika sa zadržanim ovlastima (članak 56.a i članak 270.b stavak 3. Zakona o nesolventnosti).

Važnost skupštine vjerovnika odražava se u tome da ona odlučuje o tijeku postupka u slučaju nesolventnosti, a ponajprije o načinu realizacije dužnikove imovine. Ostale dužnosti skupštine vjerovnika uključuju:

izbor drugog upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 57. prva rečenica Zakona o nesolventnosti)

nadzor upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 66., članak 79. i članak 197. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti)

donošenje odluke o zatvaranju ili nastavku rada društva (članak 157. Zakona o nesolventnosti)

davanje odobrenja za određene posebno važne pravne poslove koje sklapa upravitelj u slučaju nesolventnosti (članak 160. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

O ovlastima upravitelja u slučaju nesolventnosti u pogledu imovine iz nesolventne mase vidjeti prethodne odgovore na pitanje „Koje ovlasti ima dužnik odnosno upravitelj u slučaju nesolventnosti?”

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Izlučni vjerovnici

Izlučni vjerovnici (*aussonderungsberechtigte Gläubiger*, „vjerovnici s izlučnim pravom”) jesu vjerovnici koji mogu zahtijevati izlučenje imovine iz nesolventne mase na temelju prava *in rem* ili *in personam* (članak 47. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Izlučni vjerovnici nisu obični vjerovnici te stoga ne moraju prijaviti svoje tražbine za unos u tablicu dugova, nego ih mogu ostvariti tužbom u skladu s općim pravnim propisima (članak 47. druga rečenica Zakona o nesolventnosti). Međutim, tužbu ne podnose protiv dužnika, nego protiv upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji po službenoj dužnosti nastupa kao stranka u postupku. Izlučno pravo može proizlaziti iz vlasništva na imovini (ako nije riječ o vlasništvu koje je preneseno samo kao instrument osiguranja jer je na temelju njega vlasnik samo osigurani vjerovnik (članak 51. stavak 1. Zakona o nesolventnosti)) ili iz jednostavnog pridržaja prava vlasništva, ali i iz prava na povrat na temelju obveznog prava (npr. najmodavčevo pravo prema najmoprimcu).

Osigurani vjerovnici

Osigurani vjerovnici (*absonderungsberechtigte Gläubiger*, „vjerovnici s razlučnim pravom”) jesu vjerovnici koji imaju pravo na prioritarnu namiru od realizacije imovine koja ulazi u nesolventnu masu. Oni ne sudjeluju u postupku utvrđivanja tražbina, nego im se daje povlašten status jer imaju pravo na namiru iz prihoda od realizacije predmetne imovine prije ostalih običnih vjerovnika koji pripadaju nižim isplatnim redovima ili nisu osigurani. Višak prihoda od realizacije ulazi u nesolventnu masu i samo je on raspoloživ za namiru ostalih vjerovnika. Takvo razlučno pravo može proizlaziti, među ostalim, iz založnih prava na nekretninama ili pokretninama ili vlasništva koje je preneseno kao instrument osiguranja (članci 49., 50. i 51. Zakona o nesolventnosti).

Ako je ostvareni prihod od realizacije nedovoljan za namiru i osigurani vjerovnik ima prema dužniku osim tražbine *in rem* i tražbinu *in personam*, on može, uz namirenje osigurane tražbine, zahtijevati i razmjernu namiru iz nesolventne mase tako što će svoju osobnu tražbinu prijaviti za unos u tablicu dugova (članak 52. druga rečenica Zakona o nesolventnosti) ako ona još nije namirena.

Vjerovnici nesolventne mase

Vjerovnici nesolventne mase (*Massegläubiger*) ne moraju prijaviti svoje tražbine, nego se namiruju unaprijed. Obveze nesolventne mase obuhvaćaju, u skladu s člankom 53. Zakona o nesolventnosti, troškove postupka u slučaju nesolventnosti i druge obveze koje zasnuje upravitelj nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti povezane s odvijanjem tog postupka (npr. tražbine povezane s plaćama radnika koji su još zaposleni u poduzeću ili tražbine odvjetnika kojeg je upravitelj u slučaju nesolventnosti angažirao za tuživanje tražbina na sudovima). Razlog za povlašteno namirenje tih tražbina jest taj da upravitelj u slučaju nesolventnosti može uredno provoditi postupak samo ako može zasnivati nove obveze čije je ispunjenje potpuno osigurano. Osim toga, tražbine prema nesolventnoj masi su i tražbine koje proizlaze iz neopravdanog povećanja nesolventne mase te određene tražbine iz privremenog postupka u slučaju nesolventnosti.

Obični vjerovnici

Samo obični vjerovnici (*Insolvenzgläubiger*, „nesolventni vjerovnici”) sudjeluju u postupku utvrđivanja tražbina (članak 174. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). U skladu s člankom 38. Zakona o nesolventnosti obični vjerovnici su svi osobni vjerovnici koji u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti imaju utemeljene tražbine prema dužniku. Tražbine običnih vjerovnika nižih isplatnih redova (*nachrangige Insolvenzgläubiger*) navedene u članku 39. stavku 1. Zakona o nesolventnosti prijavljuju se samo na poseban poziv nesolventnog suda (članak 174. stavak 3. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Tražbine povezane s dužnikovom nesolventnom masom koje pripadaju nižim isplatnim redovima namiruju se nakon ostalih tražbina običnih vjerovnika. Primjeri uključuju novčane kazne te zatezne kamate i penale koji teku na tražbine običnih vjerovnika od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Tražbine se unutar roka koji je postavio nesolventni sud rješenjem o pokretanju postupka moraju prijaviti u pisanom obliku upravitelju u slučaju nesolventnosti, pri čemu valja navesti osnovu i iznos tražbine te priložiti preslike dokumenata kojima se dokazuje tražbina (članak 174. stavak 1. prva i druga rečenica i članak 174. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Međutim, tražbine se uzimaju u obzir i kad je riječ o zakašnjoj prijavi (članak 177. Zakona o nesolventnosti). Sve tražbine povezane s dužnikovom nesolventnom masom moraju se prijaviti, neovisno o tome je li pravni odnos na kojem su utemeljene građanskopravne ili javnopravne naravi (na primjer porezne tražbine).

Za strane vjerovnike vrijede sljedeće posebnosti: Člankom 55. Uredbe EU-a o nesolventnosti stranim se vjerovnicima omogućuje prijava tražbina upotrebom standardnog obrasca za prijavu tražbina. Tražbine se mogu prijavljivati na bilo kojem službenom jeziku institucija EU-a. Međutim, od vjerovnika se može zahtijevati prijevod na službeni jezik države članice u kojoj je pokrenut postupak ili na drugi jezik za koji je ta država navela da ga može prihvatiti. Tražbine se u načelu prijavljuju u roku koji je određen pravom države u kojoj je postupak pokrenut. Kad je riječ o stranom vjerovniku, taj je rok najmanje 30 dana od objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u registru nesolventnosti države u kojoj je postupak pokrenut.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora sve uredno prijavljene tražbine unijeti u tablicu dugova (*Tabelle*). U tom se trenutku tražbine još ne provjeravaju.

Tražbine se provjeravaju tek na ispitnom ročištu na nesolventnom sudu te se utvrđuje njihov iznos i isplati red (članak 176. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Ako na ispitnom ročištu ni upravitelj u slučaju nesolventnosti ni obični vjerovnik ne podnesu prigovor ili ako se takav prigovor otkloni, smatra se da je tražbina priznata te će vjerovnik dobiti svoju kvotu u приходima od realizacije nesolventne mase. Prigovor dužnika ne utječe na utvrđivanje tražbine (članak 178. stavak 1. druga rečenica Zakona o nesolventnosti), ali nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti obični vjerovnici ne mogu zahtijevati naplatu ostatka svoje tražbine izvršenjem na temelju unosa u tablicu, nego moraju podnijeti zasebnu tužbu protiv dužnika (članak 201. stavak 2. prva rečenica Zakona o nesolventnosti).

Međutim, ako na ispitnom ročištu prigovor podnese upravitelj u slučaju nesolventnosti ili drugi obični vjerovnik, vjerovnik može podnijeti tužbu radi priznavanja tražbine protiv osporavatelja (članak 179. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Vjerovnik može sudjelovati u diobi prihoda od realizacije samo ako se tužbom radi priznavanja tražbine ustanovi da je njegova tražbina stvarno valjana (članak 180. i dalje Zakona o nesolventnosti). Prije bilo kakve diobe prihoda od realizacije upravitelj u slučaju nesolventnosti mora sastaviti diobni popis (*Verteilungsverzeichnis*) (članak 188. Zakona o nesolventnosti). U roku od dva tjedna nakon objave diobnog popisa moraju se dostaviti dokazi da je podnesena tužba radi priznavanja tražbine (članak 189. stavak 1. Zakona o

nesolventnosti). Ako se to ne učini, ta se tražbina neće uzeti u obzir pri diobi prihoda od realizacije, čak ni ako u međuvremenu bude pravomoćno priznata (članak 189. stavak 3. Zakona o nesolventnosti). Međutim, ako su dokazi pravodobno podneseni, udio koji otpada na tu tražbinu odvaja se od diobe sve dok je tužbeni postupak u tijeku (članak 189. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako se tužba radi priznavanja tražbine pravomoćno odbije, odvojeni dio raspodjeljuje se na ostale obične vjerovnike. Ako za osporenu tražbinu već postoji izvršna isprava, tužbu ne mora podnijeti vjerovnik, nego osporavatelj (članak 179. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Presude kojima se utvrđuje tražbina ili potvrđuje prigovor nemaju samo učinak *inter partes*, nego obvezuju i upravitelja u slučaju nesolventnosti i sve obične vjerovnike (članak 183. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Obični vjerovnici koji nisu prijavili svoju tražbinu za unos u tablicu ne mogu sudjelovati u diobi prihoda od realizacije niti zahtijevati naplatu svoje tražbine na bilo koji drugi način (članak 87. Zakona o nesolventnosti). Tužbe radi naplate protiv upravitelja u slučaju nesolventnosti treba odbaciti kao nedopuštene.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Ako nesolventnijskim planom nije uređeno drukčije, upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira imovinu koja ulazi u nesolventnijsku masu kako bi na taj način nesolventnijsku masu pretvorio u novac i podijelio ga vjerovnicima. Upravitelj odlučuje o načinu provedbe realizacije po vlastitu nahođenju, nastojeći ostvariti što veći prihod od realizacije. Mogućnosti za to uključuju prodaju dužnikova poduzeća ili pojedinih pogona u cjelini ili podjelu poduzeća i zasebnu prodaju pojedinih dijelova imovine.

Prije nego što se prihod od realizacije može podijeliti običnim vjerovnicima, najprije je potrebno namiriti tražbine osiguranih vjerovnika i vjerovnika nesolventnijske mase. Dioba prihoda od realizacije temelji se na diobnom popisu (članak 188. Zakona o nesolventnosti), koji mora izraditi upravitelj u slučaju nesolventnosti na temelju tablice dugova (članak 175. Zakona o nesolventnosti). Taj popis mora sadržavati sve tražbine povezane s nesolventnijskom masom koje se moraju uzeti u obzir pri diobi. Zatim se prihod od realizacije dijeli vjerovnicima razmjerno iznosu njihovih tražbina. Obični vjerovnici nižih isplatnih redova u nižem su isplatnom redu u odnosu na obične vjerovnike. Oni će se namiriti samo ako se u potpunosti namire svi ostali obični vjerovnici. Budući da je vjerojatnost da će se namiriti niska, oni svoje tražbine prijavljuju samo na poziv nesolventnijskog suda (članak 174. stavak 3. Zakona o nesolventnosti). U pravilu se s diobom ne čeka do završetka realizacije nesolventnijske mase. Štoviše, čim u nesolventnijskoj masi bude dovoljno gotovine, izvršava se isplata predumova (članak 187. stavak 2. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Nakon završetka realizacije provodi se završna dioba (članak 196. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Za to je potrebno dopuštenje nesolventnijskog suda (članak 196. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako se tražbine svih običnih vjerovnika (uključujući tražbine običnih vjerovnika nižih isplatnih redova) mogu potpuno namiriti (što je u praksi rijedak slučaj), upravitelj u slučaju nesolventnosti preostali višak predaje dužniku (članak 199. prva rečenica Zakona o nesolventnosti).

Ako određeni vjerovnik ima pravo na osiguranu tražbinu na predmetu koji ulazi u nesolventnijsku masu, a ostvareni prihod od realizacije nije dovoljan za potpuno namirenje njegovih tražbina, taj vjerovnik može prijaviti dodatnu tražbinu *in personam* za unos u tablicu, ali samo u mjeri u kojoj je njegova osigurana tražbina ostala nenamirena. (Alternativno se može odreći svoje osigurane tražbine i umjesto toga prijaviti tražbinu *in personam* prema dužniku za unos u tablicu u punom iznosu (članak 52. druga rečenica Zakona o nesolventnosti).)

Ako treća osoba namiri tražbinu *in rem* osiguranog vjerovnika prema dužniku, ta treća osoba ne zauzima automatski mjesto osiguranog vjerovnika. Međutim, u određenim je slučajevima prijenos tražbina propisan zakonom te se može utvrditi i ugovorom. To nije posebna značajka postupka u slučaju nesolventnosti, nego proizlazi iz općih pravnih propisa. Ako je, na primjer, vjerovnik osiguran *in rem* i ne namiri se od dužnika nego od treće osobe koja je jamac za tražbinu prema nesolventnom dužniku, vjerovnikova tražbina prema dužniku prenosi se na jamca na temelju zakonskog prijenosa tražbine (članak 774. stavak 1. prva rečenica Građanskog zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch* – BGB)). Za akcesorne instrumente osiguranja, kao što su, na primjer, hipoteka ili založno pravo, Građanskim zakonikom izričito je propisano da se oni prenose na jamca (članci 412. i 401. Građanskog zakonika). Neakcesorni instrumenti osiguranja, kao što je zalog na nekretnini stvoren radi osiguranja tražbine, ne prenose se na jamca na temelju zakona. Međutim, vjerovnik s ugovornom tražbinom analogno je, na temelju članaka 412. i 401. Građanskog zakonika, dužan prenijeti neakcesorne instrumente osiguranja na jamca, osim ako su stranke ugovorile drukčije. Tad jamac zauzima mjesto vjerovnika s instrumentom osiguranja *in rem*.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Redovni postupak

Nakon provedbe završne diobe postupak u slučaju nesolventnosti mora se okončati (članak 200. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Rješenje o okončanju objavljuje se. Okončanjem postupka u slučaju nesolventnosti pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom obuhvaćenom tim postupkom vraća se dužniku.

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti obični vjerovnici mogu u načelu zahtijevati naplatu svojih preostalih tražbina prema dužniku bez ograničenja jer je tražbina namirena samo u iznosu isplaćene kvote. Za izvršenje nenamirenog dijela tražbine člankom 201. stavkom 2. Zakona o nesolventnosti propisuje se da obični vjerovnici mogu zahtijevati naplatu svojih tražbina prema dužniku na temelju unosa u tablicu, kao na temelju izvršive presude, pod uvjetom da su tražbine utvrđene i da ih dužnik nije osporio na ispitnom ročištu. Međutim, iz istog tog članka 201. stavka 2. Zakona o nesolventnosti proizlazi da u drugim slučajevima vjerovnici moraju zahtijevati naplatu svoje tražbine prema dužniku podnošenjem tužbe.

Iznimku čine fizičke osobe. Njima se ostavlja mogućnost da podnesu zahtjev za otpust preostalog duga (*Restschuldbefreiung*, članak 201. stavak 3., članak 286. i dalje Zakona o nesolventnosti). Otpust preostalog duga može se odobriti nakon razdoblja dobrog ponašanja od načelno tri godine, u kojem dužnik sve zapljenjive prihode mora ustupiti fiducijaru (*Treuhänder*). Taj otpust ima obvezujući učinak na sve obične vjerovnike, uključujući one koji nisu prijavili svoje tražbine (članak 301. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). To znači da je običnim vjerovnicima konačno onemogućena naplata njihovih tražbina prema dužniku (iznimka su tražbine iz članka 302. Zakona o nesolventnosti koje su isključene od mogućnosti odobrenja otpusta preostalog duga).

Pravna osoba nad kojom je proveden postupak u slučaju nesolventnosti i koja više nema imovine automatski se briše iz trgovačkog registra i prestaje postojati.

Postupak s nesolventnijskim planom

Postupak s nesolventnijskim planom omogućuje osiguranim vjerovnicima i običnim vjerovnicima da samostalno odluče o realizaciji nesolventnijske mase, njezinoj diobi među vjerovnicima, odvijanju postupka i odgovornosti dužnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti. To čine donošenjem nesolventnijskog plana, odstupajući od odredaba Zakona o nesolventnosti (članak 217. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Reorganizacija i nesolventnijski plan nisu isto. Nesolventnijski plan ima ključnu ulogu pri reorganizaciji poduzeća, ali može biti i osnova za likvidaciju poduzeća te se njime može urediti, na primjer, realizacija nesolventnijske mase i njezina dioba među uključenim strankama na način koji odstupa od odredaba Zakona o nesolventnosti.

Osim mogućnosti otpusta preostalog duga, nesolventnijski plan pruža dužniku važno sredstvo za nadglasavanje opstruktivnih vjerovnika. Člankom 245. Zakona o nesolventnosti propisuje se da se pod određenim uvjetima može smatrati da je glasačka skupina suglasna čak i kad nisu postignute potrebne većine.

Nesolventnijski plan može podnijeti upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik (članak 218. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Nesolventnijski plan sastoji se od pripremne osnove (*darstellender Teil*) i provedbene osnove (*gestaltender Teil*) (članak 219. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). U pripremnoj osnovi navode se mjere koje su već poduzete nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i mjere koje će se tek poduzeti kako bi se utvrdila osnova za planirano uređenje prava uključenih stranaka (članak 220. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). U provedbenoj osnovi utvrđuje se kako će se promijeniti pravni položaj stranaka (članak 221. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Prema članku 217. drugoj rečenici Zakona o nesolventnosti, ako

dužnik nije fizička osoba, u nesolventnijski plan mogu se uključiti i prava članstva i udjeli u dužniku. Člankom 225.a stavkom 2. Zakona o nesolventnosti dopušta se zamjena duga za vlasnički udio (*debt-to-equity swap*) kako bi se tražbine vjerovnika pretvorile u udjele u dužniku u skladu s pravom trgovačkih društava. Posebno je važan mehanizam glasovanja propisan člankom 243. i dalje Zakona o nesolventnosti. U provedbenoj osnovi nesolventnijskog plana određuju se različite glasačke skupine. Nesolventnijski plan prihvaća se samo ako je u svakoj skupini s njime suglasna većina vjerovnika koji glasuju (većina vjerovnika) i ako zbroj iznosa tražbina suglasnih vjerovnika iznosi više od polovine iznosa tražbina svih vjerovnika koji glasuju (većina ukupnog iznosa tražbina). Međutim, u skladu sa Zakonom o nesolventnosti pod određenim će se uvjetima smatrati da je glasačka skupina suglasna čak i kad nisu postignute potrebne većine (članak 245. Zakona o nesolventnosti). Tom „zabranom opstrukcije“ (*Obstruktionsverbot*) nastoji se spriječiti da plan propadne djelovanjem pojedinačnih vjerovnika ili dioničara. U skladu s člankom 247. Zakona o nesolventnosti i dužnik mora prihvatiti plan. Međutim, protivljenje dužnika nevažno je ako ga taj plan vjerojatno ne stavlja u lošiji položaj od onog u kojem bi bio da nesolventnijskog plana nema i ako nijedan vjerovnik ne dobiva gospodarsku vrijednost koja premašuje puni iznos njegove tražbine.

Nakon što nesolventnijski plan prihvate uključene stranke i dužnik, potvrđuje ga nesolventnijski sud. Sud potvrđuje plan ako su ispunjeni svi bitni postupovni uvjeti i ako nijedan vjerovnik ili dioničar nije podnio zahtjev kojim tvrdi da će zbog tog plana vjerojatno biti u lošijem položaju od onog u kojem bi bio da nesolventnijskog plana nema (članak 251. Zakona o nesolventnosti). Kako bi se spriječilo da plan propadne zbog takvog protivljenja, u provedbenoj osnovi plana mogu se predvidjeti sredstva koja će se staviti na raspolaganje ako stranka dokaže da će biti u lošijem položaju (članak 251. stavak 3. Zakona o nesolventnosti).

Rješenje kojim se potvrđuje plan može se pobijati samo u ograničenoj mjeri (članak 253. Zakona o nesolventnosti).

Nakon što potvrda nesolventnijskog plana postane pravomoćna i pod uvjetom da tim planom nije predviđeno drukčije, nesolventnijski sud okončava postupak u slučaju nesolventnosti (članak 258. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Pravo na raspolaganje dužnikovom imovinom vraća se dužniku. Učinci utvrđeni u provedbenoj osnovi plana postaju obvezujući za sve i u odnosu na sve uključene stranke, neovisno o tome jesu li prijavile svoje tražbine ili jesu li se u svojstvu zainteresiranih strana usprotivile nesolventnijskom planu (članak 254.b Zakona o nesolventnosti). To znači da odricanje od tražbine, odgoda plaćanja ili slične odluke navedene u nesolventnijskom planu počinju proizvoditi učinke *ipso iure*, a da za njih nije potrebna zasebna izjava volje (članak 254.a stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Nesolventnijski plan u načelu nema učinak na prava običnih vjerovnika u odnosu na treće osobe. Ako je to predviđeno planom, iznimka se primjenjuje na instrumente osiguranja trećih strana unutar grupe (*gruppeninterne Drittsicherheiten*) koje je vjerovniku dalo poduzeće povezano s dužnikom u smislu članka 15. Zakona o dioničkim društvima (*Aktiengesetz – AktG*) (npr. društvo kći) (članak 217. stavak 2. i članak 223.a Zakona o nesolventnosti).

Kako bi se osiguralo da dužnik poštuje svoje obveze koje su mu određene nesolventnijskim planom, planom se može predvidjeti da dužnika nadzire upravitelj u slučaju nesolventnosti. U razdoblju nadzora upravitelj u slučaju nesolventnosti svake godine mora izvješćivati nesolventnijski sud i odbor vjerovnika, ako je osnovan, o trenutačnoj situaciji i daljnjim izgledima za ispunjenje nesolventnijskog plana (članak 261. stavak 2. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Neovisno o tome je li naložen takav nadzor, „klauzulom o reaktivaciji“ (*Wiederauflebensklause*) propisanom u članku 255. Zakona o nesolventnosti osigurava se da dužnik ispunjava plan. Ako je za tražbine običnih vjerovnika odobrena odgoda plaćanja ili djelomično odricanje na temelju provedbene osnove nesolventnijskog plana, ta odgoda plaćanja ili odricanje, na temelju te odredbe, više nije obvezujuće za vjerovnika ako dužnik znatno kasni s ispunjenjem plana u odnosu na tog vjerovnika (članak 255. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Isto vrijedi u pogledu svih običnih vjerovnika ako se za vrijeme provedbe plana pokrene novi postupak u slučaju nesolventnosti nad dužnikovom imovinom (članak 255. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Obični vjerovnici s tražbinama koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu i koje su utvrđene mogu naplatiti svoje tražbine izvršenjem na temelju potvrđenog i pravomoćnog nesolventnijskog plana u vezi s unosom u tablicu jednako kao na temelju izvršne presude (članak 257. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti).

Ako je nesolventnijski plan osnova za reorganizaciju poduzeća, za poslovanje su često potrebni zajmovi. Kako bi se zaštitili zajmodavci, u provedbenoj osnovi nesolventnijskog plana može se predvidjeti gornja granica za zajmove (članak 264. Zakona o nesolventnosti). Učinak ugovaranja takve gornje granice je takav da će u svakom novom postupku u slučaju nesolventnosti obični vjerovnici biti u nižem isplatnom redu u odnosu na novog zajmodavca sve dok se njegova tražbina nalazi ispod te gornje granice.

Postupak s nesolventnijskim planom omogućuje dužniku da postigne otpust preostalog duga neovisno o prethodno opisanom postupku takvog otpusta. Zakonom o nesolventnosti propisuje se da se dužnicima, osim ako je u nesolventnijskom planu navedeno drukčije, oprašta njihov preostali dug prema vjerovnicima ako ih namire onako kako je utvrđeno u nesolventnijskom planu (članak 227. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Za pojedinih o pravima vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti vidjeti odgovor na pitanje „Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?“

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U skladu s njemačkim pravom troškovi postupka u slučaju nesolventnosti plaćaju se unaprijed iz nesolventnijske mase te imaju prednost pred tražbinama običnih vjerovnika kao tražbine prema nesolventnijskoj masi (članak 53. Zakona o nesolventnosti). U skladu s člankom 54. Zakona o nesolventnosti troškovi postupka u slučaju nesolventnosti obuhvaćaju sudske pristojbe za postupak te nagrade za rad i naknade troškova privremenog upravitelja u slučaju nesolventnosti, upravitelja u slučaju nesolventnosti i članova odbora vjerovnika.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Kako bi se spriječilo nanošenje štete vjerovnicima, stjecanje imovine koja ulazi u nesolventnijsku masu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u načelu je ništavno, dok je prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti stjecanje imovine koja bi ušla u nesolventnijsku masu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u načelu valjano, ali se pod određenim uvjetima može pobijati.

Budući da pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti pravo dužnika da raspoložu svojom imovinom prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti, dužnikovo raspolaganje imovinom koja ulazi u nesolventnijsku masu nakon pokretanja postupka u načelu je apsolutno nevaljano (pri čemu je glavna iznimka stjecanje nekretnina u dobroj vjeri, no i ono se može pobijati) (članak 81. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Osim toga, stjecanje prava na imovini koja ulazi u nesolventnijsku masu načelno nije moguće ako je dužnik raspolagao tom imovinom prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, ali je rezultat tog raspolaganja nastupio tek nakon pokretanja tog postupka (članak 91. stavak 1. Zakona o nesolventnosti) (pri čemu je glavna iznimka stjecanje nekretnine, članak 91. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti postaju nevaljani i instrumenti osiguranja stečeni izvršenjem u zadnjem mjesecu prije zahtjeva za pokretanje postupka ili nakon tog zahtjeva (članak 88. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Iz članka 129. i dalje Zakona o nesolventnosti proizlazi da za razliku od stjecanja imovine koja ulazi u nesolventnijsku masu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, stjecanje takve imovine prije njegova pokretanja u načelu proizvodi učinke, ali se pod određenim uvjetima može pobijati. To pravo na pobijanje pravnih poslova nesolventnog dužnika presudno je za funkcioniranje prava o nesolventnosti jer upravitelju u slučaju nesolventnosti omogućuje pristup imovini koja je otuđena iz dužnikove imovine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ono znatno pridonosi povećanju nesolventnijske mase te stoga i ispunjavanju svrhe prava o nesolventnosti, odnosno da se vjerovnicima u okviru uređenog postupka pruži ravnomjerno namirenje i da se spriječi povlašten tretman pojedinačnih vjerovnika. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti uspješno iskoristi pravo na pobijanje, osoba koja je imala korist od

pobijanog pravnog posla mora vratiti sve što je kao rezultat tog pravnog posla izdvojeno iz imovine nesolventnog dužnika. Ako to nije moguće u naravi, upravitelj mora platiti naknadu. Upravitelj u slučaju nesolventnosti pravo na povrat može zahtijevati tužbom i iskoristiti ga kao argument protiv protutražbine koju istakne vjerovnik. Ako osoba koja je imala korist od pobojnog pravnog posla vrati imovinu koju je primila, njezina se protutražbina reaktivira (članak 144. Zakona o nesolventnosti).

Pobojnost pravnog posla sklopljenog prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti uvjetovana je time da je njime nanesena šteta običnim vjerovnicima (članak 129. Zakona o nesolventnosti) i da postoji jedan od razloga za pobojnost navedenih u člancima od 130. do 136. Zakona o nesolventnosti. Pobijati se može svaka pravna radnja, tj. svako ponašanje (uključujući propust, članak 129. stavak 2. Zakona o nesolventnosti) koje ima pravni učinak (Savezni vrhovni sud, presuda od 12. veljače 2004. – IX ZR 98/03 – točka 12.). Ako Zakonom o nesolventnosti nije određeno drukčije, nebitno je pitanje je li pravnu radnju poduzeo dužnik. Nadalje, nije presudno ni je li riječ o ugovornom ili zakonskom učinku (Savezni vrhovni sud, presuda od 7. svibnja 2013. – IX ZR 191/12 – točka 6.).

Razlozima za pobojnost pravnog posla posebno se smatraju:

korist koju je dužnik pružio bez naknade, osim ako je pružena više od četiri godine prije nego što je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (članak 134. Zakona o nesolventnosti)

pravne radnje koje je dužnik u zadnjih deset godina prije nego što je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti poduzeo radi nanošenja štete svojim vjerovnicima, ako je protustranka znala za dužnikovu namjeru (članak 133. Zakona o nesolventnosti); to razdoblje iznosi samo četiri godine ako je zbog takve radnje drugoj strani omogućeno da pruži osiguranje ili namirenje

pravne radnje koje je dužnik poduzeo u zadnja tri mjeseca prije nego što je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i kojima se nanosi izravna šteta vjerovnicima, ako je dužnik već bio nesolventan i ako je protustranka znala za nesolventnost (članak 132. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti)

pravne radnje kojima se običnom vjerovniku pruža osiguranje ili namirenje na koje nema pravo, ako je takva radnja poduzeta u zadnjem mjesecu prije nego što je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (članak 131. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti)

pravne radnje kojima se običnom vjerovniku pruža osiguranje ili namirenje na koje nema pravo, ako je ta radnja poduzeta u zadnja tri mjeseca prije nego što je podnesen zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik je u trenutku te radnje bio nesolventan i protustranka je znala za tu nesolventnost (članak 130. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti).

U tim slučajevima i za dužnika i za vjerovnika koji je ostvario korist može nastati i kaznenopravna odgovornost (članci od 283. do 283.d Kaznenog zakonika).

Postupak u slučaju nesolventnosti nad potrošačem

Postupak u slučaju nesolventnosti nad potrošačem (*Verbraucherinsolvenzverfahren*) primjenjuje se na fizičke osobe koje ne obavljaju niti su obavljale samostalnu gospodarsku djelatnost ili na one koje su obavljale samostalnu gospodarsku djelatnost, ali čije je imovinsko stanje pregledno i protiv kojih ne postoje tražbine koje proizlaze iz radnih odnosa (članak 304. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Za razliku od redovnog postupka u slučaju nesolventnosti, naglasak nije na realizaciji imovine, nego na otpustu duga potrošaču.

Taj se postupak razlikuje od onog redovnog, ponajprije ako je zahtjev podnio dužnik, sam ili s drugima. U tom slučaju odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti prethodi faza pregovora kojima se nastoji postići izvansudska nagodba s vjerovnicima o podmirenju dugova na temelju plana (članak 305. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti). Ako pokušaj postizanja izvansudske nagodbe propadne, dužnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Slijedi faza u kojoj se postupak u slučaju nesolventnosti obustavlja te nesolventni sud ostavlja vjerovnicima mogućnost da s dužnikom postignu sporazum o planu podmirenja dugova (*Schuldenbereinigungsplan*). Ako se donese plan o podmirenju dugova, za tražbine vjerovnika mjerodavan je samo taj plan na temelju kojeg se može provesti izvršenje isto kao na temelju nagodbe postignute u okviru sudskog postupka (*Prozessvergleich*) (članak 308. stavak 1. druga rečenica Zakona o nesolventnosti). Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i zahtjev za odobrenje otpusta preostalog duga smatraju se povučenicima (članak 308. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ako se ne postigne sporazum o planu podmirenja dugova, nastavlja se pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Posljednji put ažurirano: 08/09/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJV-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Estonija

Estonskim zakonodavstvom propisana su tri različita postupka u slučaju nesolventnosti: stečajni postupak, postupak reorganizacije i postupak restrukturiranja duga. Podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka i njegova obrada te provođenje stečajnog postupka nad pravnom osobom uređeni su Stečajnim zakonom. Postupak reorganizacije, s pomoću kojeg pravna osoba može restrukturirati svoje obveze, uređen je Zakonom o reorganizaciji. Pokretanje i provođenje stečajnog postupka nad fizičkom osobom, neovisno o tome je li ta osoba samozaposlena, uređeni su Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba. Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba uređeno je i podnošenje prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičke osobe. Prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti moguće je pokrenuti sve vrste postupaka u slučaju nesolventnosti dužnika fizičke osobe: proglasiti stečaj, proglasiti stečaj i pokrenuti postupak za oslobođenje dužnika od obveza ili pokrenuti postupak restrukturiranja duga. Ako se proglasi stečaj, on nije uređen Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba. Stečajni postupak provodi se na temelju odredaba Stečajnog zakona. Stečajni postupak slično se provodi za pravne i za fizičke osobe. Zakoni su dostupni na estonskom i engleskom jeziku u službenom internetskom glasilu Estonije, [Riigi Teataja](#) (Službeni list).

Cilj je stečajnog postupka namiriti tražbine vjerovnika iz dužnikove imovine prijenosom dužnikove imovine ili sanacijom dužnikova poduzeća. Dužniku koji je fizička osoba daje se mogućnost da se oslobodi svojih obveza u okviru stečajnog postupka. Tijekom stečajnog postupka utvrđuje se uzrok dužnikove nesolventnosti.

Svrha je reorganizacije poduzetnika primjenom niza mjera na temelju plana reorganizacije prevladati gospodarske poteškoće, uspostaviti likvidnost, povećati profitabilnost i osigurati održivo upravljanje. Reorganizacijom poduzetnika ne ograničavaju se njegove druge mogućnosti izbjegavanja nesolventnosti. U postupku reorganizacije važno je zaštititi i uzeti u obzir interese i prava poduzetnika, vjerovnikâ i trećih strana.

Cilj je restrukturiranja duga prevladati problem likvidnosti dužnika i izbjeći stečajni postupak. Uzimaju se u obzir legitimni interesi dužnika i njegovih vjerovnika. Postupkom restrukturiranja duga dužniku se omogućuje da restrukturira svoje financijske obveze (osobni dugovi) produljenjem roka za izvršenje određene obveze, ispunjenjem obveze u obrocima ili smanjenjem obveze.

Područje primjene Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka) obuhvaća stečajni postupak i postupak restrukturiranja duga.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U skladu s estonskim pravom, fizička je osoba ljudsko biće, a u pravu o nesolventnosti ne pravi se razlika između fizičkih osoba u smislu toga djeluju li u trgovačkom ili profesionalnom svojstvu (drugim riječima, nema razlike između samozaposlenih osoba i potrošača). Pravna osoba je pravni subjekt osnovan u skladu sa zakonom. Pravna osoba jest pravna osoba privatnog prava ili pravna osoba javnog prava. „Pravna osoba privatnog prava” znači pravna osoba osnovana u privatnom interesu i u skladu sa zakonom o odgovarajućoj vrsti pravne osobe. Pravne osobe privatnog prava jesu javna trgovačka društva, komanditna društva, privatna društva s ograničenom odgovornošću, javna društva s ograničenom odgovornošću, komercijalna udruženja, zaklade i neprofitna udruženja. Država, lokalna tijela i druge pravne osobe osnovane u javnom interesu i u skladu sa zakonom o toj pravnoj osobi pravne su osobe javnog prava.

1. Stečajni postupak

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv nesolventnih pravnih i fizičkih osoba. Država ili lokalno tijelo ne može proglasiti stečaj.

2. Postupak reorganizacije

Postupak reorganizacije provodi se samo u pogledu pravnih osoba privatnog prava.

3. Postupak restrukturiranja duga

Postupak restrukturiranja duga provodi se nad fizičkim osobama koje imaju problema sa solventnošću, neovisno o tome jesu li samozaposlene.

4. Postupak za oslobođenje od obveza

Postupak za oslobođenje fizičke osobe od obveza provodi se nad fizičkim osobama koje imaju problema sa solventnošću, neovisno o tome jesu li samozaposlene.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnika koji je pravna osoba

1.1. Stečajni postupak

Stečaj je nesolventnost dužnika proglašena sudskom odlukom. Stoga je prvi glavni preduvjet za pokretanje stečajnog postupka činjenica da je dužnik nesolventan.

Dužnik je nesolventan ako ne može namiriti dospjele tražbine vjerovnika, a zbog financijske situacije dužnika ta nemogućnost nije privremena. Dužnik koji je pravna osoba isto je tako nesolventan ako njegova imovina nije dostatna za pokriće njegovih obveza i ako zbog njegova financijskog stanja taj nedostatak nije privremen. I nedospjele tražbine smatraju se obvezama. Ako dužnik podnese prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, sud proglašava stečaj i ako je vjerojatno da će do nesolventnosti doći u budućnosti. Ako dužnik podnese prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, smatra se da je dužnik nesolventan. Drugi glavni preduvjet za pokretanje stečajnog postupka jest podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka, koji može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnosi dužnik, on u tom prijedlogu mora potkrijepiti svoju nesolventnost. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnosi vjerovnik, on u tom prijedlogu mora potkrijepiti dužnikovu nesolventnost i dokazati postojanje tražbine. U slučajevima predviđenima zakonom, prijedloge za pokretanje stečajnog postupka mogu podnijeti i druge osobe, a na njih se u tom slučaju primjenjuju odredbe koje se odnose na vjerovnike, osim ako je zakonom propisano drukčije.

Sud može od vjerovnika koji je podnio prijedlog zatražiti da plati novčani iznos koji je sud odredio kao sudski polog za pokriće naknade i izdataka privremenog upravitelja ako se osnovano smatra da je stečajna masa nedostatna za njihovo pokriće. Ako vjerovnik ne plati polog, postupak se zaključuje. Ako su vjerovnici koji su podnijeli prijedlog zaposlenici nesolventnog poslodavca te ne uplate iznos određen kao polog potreban za nastavak stečajnog postupka, imaju pravo podnijeti zahtjev za naknadu zbog nesolventnosti koju isplaćuje država (putem fonda *Eesti Töötukassa* [Estonski fond za osiguranje za slučaj nezaposlenosti]).

Sud će odbiti prijedlog vjerovnika za pokretanje stečajnog postupka ako iz prijedloga nije vidljivo da podnositelj prijedloga ima tražbinu prema dužniku, ako u prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka nije obrazložena dužnikova nesolventnost ili ako se prijedlog za pokretanje stečajnog postupka temelji na tražbini na koju se primjenjuje plan reorganizacije. Sud će odbiti prihvatiti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka i ako za to postoji bilo koji drugi razlog predviđen u Zakonu o parničnom postupku.

Prije proglašenja stečaja i pokretanja stečajnog postupka provodi se takozvani prethodni postupak. Ako sud odluči prihvatiti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, imenovat će privremenog upravitelja. Isto tako, sud može odbiti imenovati privremenog upravitelja i, uzimajući u obzir financijsko stanje dužnika, proglasiti stečaj dužnika. Ako sud ne imenuje privremenog upravitelja, postupak se ne nastavlja na temelju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka te se zaključuje. Privremeni upravitelj utvrđuje dužnikovu imovinu, uključujući dužnikove obveze i postupke izvršenja u pogledu dužnikove imovine, te provjerava je li dužnikova imovina dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku. Privremeni upravitelj sastavlja ocjenu dužnikova financijskog stanja i solventnosti te ocjenu o izgledima nastavka djelatnosti dužnikova poduzeća, a ako je dužnik pravna osoba, o izgledima dužnikove sanacije, osigurava da se dužnikova imovina očuva itd. Na temelju rezultata aktivnosti privremenog upravitelja donosi se odluka o odobrenju ili odbijanju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka.

Sud će zaključiti postupak prekidom postupka bez proglašavanja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku i ako nije moguće izvršiti povrat ili naplatu imovine ili prijaviti tražbinu prema članu upravljačkog tijela.

Sud rješenjem (rješenje o stečaju) proglašava stečaj. U rješenju o stečaju mora se utvrditi trenutak proglašenja stečaja. Stečajni postupak počinje proglašenjem stečaja.

Ako je sud proglasio stečaj, o tome bez odlaganja objavljuje obavijest (obavijest o stečaju) u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded* (Službene objave). Rješenje o stečaju podliježe trenutnom izvršenju. Izvršenje rješenja o stečaju ne može se obustaviti niti odgoditi, a način ili postupak predviđen zakonom za izvršenje rješenja o stečaju ne može se mijenjati. Ako rješenje o stečaju poništi viši sud, to ne utječe na valjanost pravnih radnji koje je izvršio upravitelj ili su izvršene u odnosu na njega. Dužnik i vjerovnik koji je podnio prijedlog mogu uložiti žalbu protiv rješenja o stečaju u roku od 15 dana od objave obavijesti o stečaju. Dužnik i vjerovnik koji je podnio prijedlog mogu uložiti žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke okružnog suda o žalbi protiv rješenja. Upravitelj ne može uložiti žalbu u ime dužnika ili zastupati dužnika na raspravi o žalbi.

Ako u okviru stečajnog postupka treba objaviti obavijest ili dokument iz postupka, ta se obavijest ili dokument iz postupka moraju objaviti u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded*. Sud može objaviti obavijest o vremenu i mjestu rasprave o prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded*. Obavijest o rješenju o stečaju u kojem se proglašava stečaj dužnika (obavijest o stečaju) sud bez odlaganja objavljuje u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded*.

1.2. Postupak reorganizacije

Kako bi se pokrenuo postupak reorganizacije poduzeća, poduzetnik podnosi odgovarajući prijedlog.

Sud pokreće postupak reorganizacije ako prijedlog za reorganizaciju ispunjuje zahtjeve utvrđene u Zakonu o parničnom postupku i Zakonu o reorganizaciji te ako je poduzetnik dostavio obrazloženje u kojemu se navodi sljedeće:

vjerojatno će u budućnosti postati nesolventan

poduzeću je potrebna reorganizacija

nakon reorganizacije vjerojatno je održivo upravljanje poduzećem.

Uz suglasnost poduzetnika prijedlog za reorganizaciju poduzetnika može podnijeti i vjerovnik poduzetnika.

Postupak reorganizacije pokrenut će se ako prijedlog za reorganizaciju ispunjava zakonske zahtjeve, a poduzetnik ili vjerovnik dostave opravdani argument da poduzetnik nije trajno nesolventan, ali je vjerojatno da će to u budućnosti postati; poduzetnik zahtijeva reorganizaciju; nakon reorganizacije vjerojatno je održivo upravljanje poduzetnikom.

Postupak reorganizacije neće se pokrenuti ako je nad poduzetnikom pokrenut stečajni postupak, izdana sudska odluka o prisilnom prestanku poduzetnika ili je izvršena naknadna likvidacija; od zaključenja postupka reorganizacije poduzetnika proteklo manje od dvije godine.

Sud će pokrenuti postupak reorganizacije rješenjem o reorganizaciji u roku od sedam dana od primitka prijedloga za reorganizaciju.

U rješenju o reorganizaciji utvrđuje se među ostalim sljedeće:

pojediniosti o osobi imenovanoj savjetnikom za reorganizaciju;

rok za donošenje plana reorganizacije;

rok u kojem se plan reorganizacije podnosi sudu na odobrenje (u pravilu ne smije biti dulji od 60 dana; ako je potrebno, sud može produžiti rok na 90 dana) iznos koji poduzetnik treba uplatiti na za to određeni račun kao polog za pokriće naknade i izdataka savjetnika za reorganizaciju i rok za uplatu.

Učinci pokretanja postupka reorganizacije:

Sud obustavlja postupak izvršenja ili neko drugo prisilno izvršenje koje se provodi na imovini poduzetnika do odobrenja plana reorganizacije ili do okončanja postupka reorganizacije, osim u slučaju postupka izvršenja koji se provodi radi namirenja tražbine iz radnog odnosa.

Sud na temelju zahtjeva poduzetnika ili savjetnika za reorganizaciju obustavlja pljenidbu imovine poduzetnika ili mijenja njezin sadržaj, osim u slučaju pljenidbe imovine poduzetnika radi osiguranja moguće pljenidbe ili zamjene pljenidbe u kaznenom postupku ili radi osiguranja tražbine proizašle na temelju radnog odnosa ako je to potrebno za provođenje postupka reorganizacije.

Obračun zatezних kamata ili ugovorne kazne na tražbinu prema poduzetniku koja se s vremenom povećava obustavlja se do odobrenja plana reorganizacije.

Sud može, na temelju zahtjeva poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju, koje se prilaže uz zahtjev, ili na temelju zahtjeva savjetnika za reorganizaciju, do odobrenja plana reorganizacije ili okončanja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak protiv poduzetnika koji uključuje imovinskoppravnu tražbinu o kojoj još nije donesena odluka, osim u slučaju tražbine iz radnog odnosa, kad sud ne obustavlja sudski postupak u kaznenoj stvari.

Na temelju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka koji je podnio vjerovnik sud će odgoditi svaku odluku o imenovanju privremenog stečajnog upravitelja do odobrenja plana reorganizacije ili do okončanja postupka reorganizacije.

Kad se pokrene postupak reorganizacije, poduzetnik zadržava pravo raspolaganja imovinom poduzetnika, ali mora bez odgode obavijestiti savjetnika za reorganizaciju o svim transakcijama koje nisu dio redovnog poslovanja.

Ako poduzetnik zatraži obustavu drugih mjera, posebice ostvarivanja prava na osiguranje, sud može obustaviti te mjere na temelju zahtjeva poduzetnika ili savjetnika za reorganizaciju do odobrenja plana reorganizacije ili do okončanja postupka reorganizacije ako je to potrebno za reorganizaciju ili pomaže u pregovorima koji će se voditi o planu reorganizacije. Mjere se ne mogu obustaviti kad je riječ o tražbinama proizašlim na temelju radnog odnosa.

Kad se postupak reorganizacije pokrene, rok za naplatu transakcija ili drugih radnji predviđenih Stečajnim zakonom i Zakonom o postupku izvršenja produljuje se za razdoblje od pokretanja postupka reorganizacije do okončanja postupka reorganizacije. Produljeni rok ne smije premašiti osam godina prije imenovanja privremenog upravitelja ili početka rokova za naplatu utvrđenih Zakonom o postupku izvršenja.

Ako sud odluči pokrenuti postupak reorganizacije i donese rješenje o reorganizaciji, savjetnik za reorganizaciju vjerovnicima bez odlaganja šalje obavijest o reorganizaciji u kojoj ih obavješćuje o pokretanju postupka reorganizacije i iznosu tražbina koje imaju prema poduzetniku u skladu s popisom duga.

2. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnika koji je fizička osoba

2.1. Podnošenje prijedloga u slučaju nesolventnosti, imenovanje povjerenika i saslušanje prijedloga

Prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti nad dužnikom koji je fizička osoba može podnijeti sam dužnik ili dužnikov vjerovnik. Bračni drugovi dužnika mogu podnijeti zajednički prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Prijedlogom za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mogu se pokrenuti sve vrste postupaka u slučaju nesolventnosti nad dužnikom fizičkom osobom, uključujući proglašenje stečaja.

Prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mora se podnijeti u skladu s obrascima utvrđenima na temelju članka 9. Zakona o nesolventnosti fizičkih osoba, čija je primjena obvezna.

U prijedlogu dužnik mora objasniti prirodu svojih problema sa solventnošću i prikazati svoje financijsko stanje, uključujući imovinu, obveze, dohodak i rashode. U prijedlogu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i vjerovnik mora potkrijepiti dužnikovu nesolventnost ili objasniti prirodu dužnikovih problema sa solventnošću.

Prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi se okružnom sudu prema prebivalištu dužnika ili sjedištu poduzeća samozaposlene osobe. Pretpostavlja se da je prebivalište fizičke osobe prebivalište navedeno u registru stanovništva godinu dana prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, a da je sjedište poduzeća samozaposlene osobe sjedište navedeno u registru godinu dana prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako se dokaže da je prebivalište ili sjedište dužnika negdje drugdje. Zajednički prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti bračnih drugova podnosi se okružnom sudu prema zajedničkom prebivalištu bračnih drugova. Ako bračni drugovi nemaju zajedničko prebivalište, zahtjev se podnosi okružnom sudu prema prebivalištu ili sjedištu poduzeća jednog bračnog druga po izboru bračnih drugova.

Sud odlučuje o tome hoće li prihvatiti prijedlog. Ako sud prihvati prijedlog, imenuje povjerenika za dužnika.

Ako se imenuje povjerenik, obračun zatezних kamata ili ugovorne kazne na tražbinu prema dužniku koja se s vremenom povećava obustavlja se do odobrenja plana restrukturiranja ili okončanja postupka restrukturiranja duga. To se ne odnosi na tražbine koje dužnik ne želi restrukturirati ili ako je proglašen stečaj dužnika. Ako je imenovan povjerenik, vjerovnik ne može raskinuti ugovor koji je sklopljen s dužnikom pozivanjem na povredu financijske obveze do koje je došlo prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili odbiti izvršiti svoje obveze na temelju tog ugovora osim ako sud to dopusti.

Imenovanjem povjerenika sud obustavlja postupak izvršenja ili neko drugo prisilno izvršenje radi naplate novca koje se provodi na imovini dužnika do proglašenja stečaja, odobrenja plana restrukturiranja ili okončanja postupka. Sud može, do tog roka:

obustaviti sudski postupak koji uključuje novčanu tražbinu prema dužniku u kojem još nije donesena odluka

ukinuti mjere osiguranja radnje, uključujući pljenidbu računa za plaćanje

zabraniti vjerovnicima da ostvaruju svoja prava iz kolaterala koji je dao dužnik, uključujući prodaju ili zahtjev za prodaju predmeta zaloga primijeniti drugu mjeru privremene pravne zaštite, uključujući mjere osiguranja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka.

Sud neće obustaviti sudski postupak u kojemu se odlučuje o izricanju novčane kazne, pljenidbe ili zamjene pljenidbe u kaznenom postupku ili saslušavaju žalbe protiv novčanih kazni izrečenih u prekršajnim postupcima i neće primijeniti druge mjere iz pododjeljka 3. ovog odjeljka u vezi s pljenidbom ili sudskom hipotekom na imovini dužnika radi osiguranja moguće pljenidbe ili zamjene pljenidbe u kaznenom postupku.

Vodeći računa o legitimnim interesima vjerovnika, sud može na temelju prijedloga vjerovnika dopustiti da se obustavljeni postupak izvršenja nastavi i omogućiti vjerovniku da ostvari i prava iz vrijednosnih papira koje je dužnik predao prije proglašenja stečaja, odobravanja plana restrukturiranja ili okončanja postupka.

Povjerenik utvrđuje financijsko stanje dužnika, priprema popis imovine i dugova dužnika te ga u ime i uz odobrenje dužnika dostavlja sudu. Usto, povjerenik sudu dostavlja procjenu o tome koji postupak treba pokrenuti za odlučivanje o problemu likvidnosti dužnika. Procjena ne obvezuje sud.

Nakon toga sud sasluša prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i donosi jednu od sljedećih odluka:

proglašava stečaj dužnika

proglašava stečaj dužnika i pokreće postupak za oslobođenje dužnika od obveza

pokreće postupak restrukturiranja duga

odbacuje prijedlog ili

zaključuje postupak prekidom postupka.

2.2. Pokretanje postupka restrukturiranja duga

Sud pokreće postupak restrukturiranja duga ako dužnik ima problema sa solventnošću, ali još nije trajno nesolventan, osobito ako se problemi dužnika sa solventnošću očito ne mogu prevladati bez provođenja postupka restrukturiranja duga, među ostalim prodajom imovine dužnika radi pokrivanja njegovih dugova u mjeri u kojoj se to razumno može očekivati od dužnika. Smatra se da dužnik ima problema sa solventnošću ako ne može ili je vjerojatno da neće moći izvršiti svoje obveze u trenutku njihova dospijea.

Prije pokretanja postupka restrukturiranja duga sud će odrediti iznos koji dužnik mora prenijeti na za to predviđeni račun kao polog za nagradu i troškove povjerenika te rok u kojem ih dužnik mora platiti. Uzimajući u obzir financijsko stanje dužnika, sud može dopustiti da se utvrđeni iznos isplati u obrocima tijekom postupka.

Sud može odbiti pokretanje postupka restrukturiranja duga:

ako je dužnik namjerno ili iz krajnje nepažnje dostavio sadržajno netočne ili nepotpune podatke o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama

ako dužnik odbije dati prisegu o istinitosti dostavljenih podataka ili dostaviti dodatne podatke koje sud zatraži

ako je dužnik osuđen za kazneno djelo u stečajnom ili postupku izvršenja, porezno kazneno djelo ili kazneno djelo iz članaka 381. i 381.1 Kaznenog zakona, a podaci o osuđivanosti nisu izbrisani iz baze podataka kaznene evidencije

ako je dužnik u tri godine prije podnošenja prijedloga ili nakon podnošenja prijedloga namjerno ili iz krajnje nepažnje dostavio netočne ili nepotpune podatke o svojem financijskom stanju radi dobivanja pomoći ili drugih pogodnosti od države, lokalnih vlasti ili zaklade ili radi utaje poreza

ako je dužnik u tri godine prije imenovanja povjerenika ili nakon imenovanja povjerenika namjerno ili iz krajnje nepažnje sprječavao namirenje tražbina vjerovnika ili namjerno zaključivao transakcije na štetu vjerovnika, a u tom smislu nanošenje štete interesima vjerovnika može obuhvaćati, među ostalim, skrivanje ili rasipanje imovine

ako dužnik nije na za to predviđeni račun uplatio iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće nagrade i troškova povjerenika.

Sud odbija pokrenuti postupak restrukturiranja duga ako je već pokrenuo postupak restrukturiranja duga dužnika unutar deset godina koje prethode podnošenju prijedloga ili ako je donio odluku o oslobođenju dužnika od obveza.

Ako sud pokrene postupak restrukturiranja duga dužnika, utvrđuje rok od najviše 60 dana tijekom kojeg povjerenik mora sudu podnijeti plan restrukturiranja.

Sud prema potrebi može produljiti rok za najviše 30 dana.

Ako sud pokrene postupak restrukturiranja duga dužnika, rok za naplatu transakcija ili drugih radnji predviđenih Stečajnim zakonom i Zakonom o postupku izvršenja izvršenja produljuje se za razdoblje od imenovanja povjerenika do okončanja postupka restrukturiranja duga, ali ne više od osam godina prije nego što se imenuje povjerenik ili počnu rokovi za naplatu navedeni u Zakonu o postupku izvršenja.

Nakon pokretanja postupka povjerenik u suradnji s dužnikom izrađuje plan restrukturiranja duga dužnika te ga u ime i uz suglasnost dužnika dostavlja sudu na odobrenje.

2.3. Pokretanje stečajnog postupka i/ili postupka za oslobođenje od obveza

Sud proglašava stečaj nad dužnikom fizičkom osobom i provodi stečajni postupak u skladu s odredbama Stečajnog zakona. Tijek stečajnog postupka fizičke osobe sličan je tijekom stečajnog postupka nad pravnom osobom (vidjeti odjeljak 1.1.).

Uz proglašenje stečaja može se pokrenuti i postupak za oslobođenje fizičke osobe od njezinih obveza. Dužnika se može osloboditi obveza koje nisu ispunjene u stečajnom postupku. Obveze nastale prije proglašenja stečaja mogu se uvrstiti u stečajni postupak. Postupak za oslobođenje od obveza u pravilu traje tri godine. U tom razdoblju dužnik mora u što većoj mjeri namiriti tražbine vjerovnika. Tijekom stečajnog postupka sva imovina dužnika prodaje se i koristi za namirenje tražbina vjerovnika. Dužnik mora poduzimati i aktivnosti kojima se ostvaruje dobit ili uložiti razumne napore da pronađe takve aktivnosti. Za namirenje tražbina vjerovnika koristi se i dohodak dužnika. Zakonom je propisan iznos koji ne podliježe pljenidbi predviđen za minimalne troškove života dužnika te se on ne koristi za namirenje tražbina vjerovnika. Ako je dužnik isplatio znatan dio tražbina vjerovnika, dužnika se može osloboditi njegovih obveza i prije isteka tri godine, a najranije godinu dana od pokretanja postupka. Ako dužnik krši svoje obveze, ali povreda nije teška, sud može produljiti rok za oslobođenje dužnika od njegovih obveza do godinu dana. Ako je povreda teška, sud može odbiti osloboditi dužnika od njegovih obveza.

3. Otvaranje stečajnog postupka nad ostavinom fizičke osobe

Ako je u slučaju smrti dužnika dužnikova ostavina nesolventna, može se podnijeti prijedlog za proglašenje stečaja dužnikove ostavine. U slučaju smrti dužnika prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikovom imovinom može podnijeti i nasljednik dužnika, izvršitelj oporuke dužnika ili upravitelj ostavinske mase dužnika. U tom se slučaju na prijedlog za pokretanje stečajnog postupka primjenjuju odredbe koje se odnose na takve prijedloge kada ih podnose dužnici. Stečajni postupak nad ostavinom provodi se u skladu s odredbama Stečajnog zakona.

3 Koja imovina čini dio nesolventijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja stečaja dužnikova imovina postaje stečajna masa, a dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja.

Dužnikova imovina postaje stečajna masa na temelju rješenja o stečaju, a upotrebljava se kao imovina namijenjena namiri tražbina vjerovnika i provedbi stečajnog postupka. Stečajna masa znači dužnikova imovina u trenutku proglašenja stečaja, vraćena ili naplaćena imovina te imovina koju je dužnik stekao tijekom stečajnog postupka. U stečajnu masu nije uključena dužnikova imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje.

Imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje uređena je Zakonom o postupku izvršenja. Tim je zakonom utvrđen otvoreni popis predmeta koji ne podliježu zapljeni. Glavni je cilj kataloga predmeta koji ne podliježu zapljeni osigurati minimalnu socijalnu zaštitu dužnika. Zabrana prodaje imovine koja ne podliježe zapljeni isto tako proizlazi iz potrebe da se zaštite druga temeljna prava: pravo na slobodu odabira vlastita područja djelatnosti, zanimanja i funkcije, pravo na obavljanje poduzetničke djelatnosti, pravo na obrazovanje, sloboda vjeroispovijesti, zaštita privatnog i obiteljskog života itd. Osim toga, zapljena određenih predmeta protivna je prihvaćenim etičkim načelima.

U skladu s estonskim zakonodavstvom ograničenja se primjenjuju i na zapljenu dohotka, a glavni je cilj osigurati da dužnik ima minimalna sredstva za život potrebna za njega i njegove uzdržavane članove obitelji u skladu s uvjetima postupka koji se vodi protiv dužnika.

Nakon proglašenja stečajna masa su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništavna. Imovina koju je druga stranka prenijela na temelju raspolaganja vraća se stranci ako ta imovina ostaje u stečajnoj masi ili se osigurava naknada ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je dužnik prije proglašenja stečaja raspolagao svojim budućim tražbinama, proglašenjem stečaja raspolaganje će postati ništavno za tražbine nastale nakon proglašenja stečaja. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Nakon proglašenja stečaja izvršavanje obveze koja je uključena u stečajnu masu i dopijeva dužniku može prihvatiti samo upravitelj. Ako je obveza izvršena u korist dužnika, ona se smatra izvršenom samo ako je imovina koja je prenesena kako bi se izvršila obveza zadržana u stečajnoj masi ili ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je obveza izvršena u korist dužnika prije objave obavijesti o stečaju, ona se smatra izvršenom ako osoba koja je obvezu izvršila nije znala niti je trebala znati za proglašenje stečaja u trenutku izvršenja obveze.

Kad se pokrene postupak reorganizacije, poduzetnik zadržava pravo raspolaganja imovinom poduzetnika, ali mora bez odgode obavijestiti savjetnika za reorganizaciju o transakcijama koje nisu dio redovnog poslovanja.

U postupku restrukturiranja duga dužnik fizička osoba, neovisno o tome je li samozaposlena osoba, zadržava pravo raspolaganja svojom imovinom.

U postupcima za oslobođenje od obveza, ako se ti postupci nastavljaju i nakon okončanja stečajnog postupka, dohodak dužnika može se ustupiti ili prenijeti na povjerenika. Dužnik ne mora prenijeti dohodak ili dio dohotka nad kojim se ne može provesti novčana tražbina u skladu s odredbama Zakona o postupku izvršenja ili povjerenik navedeni dohodak ili dio dohotka može vratiti dužniku.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja stečaja dužnik koji je fizička osoba gubi svoje pravo na sklapanje transakcija koje se odnose na stečajnu masu, a dužnik koji je pravna osoba gubi svoje pravo na sklapanje svih transakcija.

Dužnik odmah dostavlja sudu, privremenom upravitelju, upravitelju, stečajnom odboru i stečajnom odjelu podatke koji su im potrebni u vezi sa stečajnim postupkom prije i poslije proglašenja stečaja, posebno u vezi s imovinom dužnika, uključujući obveze, i poslovnim ili profesionalnim djelatnostima. Dužnik je obavezan upravitelju dostaviti bilancu stanja i popis svoje imovine, uključujući obveze, sa stanjem na datum proglašenja stečaja.

Sud može od dužnika zatražiti da prisegne da su, prema njegovom saznanju, informacije dostavljene sudu u pogledu njegove imovine, duga te poslovnih ili profesionalnih djelatnosti točne.

Dužnik mora pomagati privremenom upravitelju i upravitelju u obavljanju njihovih dužnosti.

Nakon proglašenja stečaja, a prije nego što položi prisegu, dužnik ne smije napustiti Estoniju bez dopuštenja suda.

Sud može dužniku odrediti novčanu kaznu, prisilno privođenje ili uhićenje u slučaju nepoštovanja sudskog naloga ili kako bi osigurao izvršenje obveze propisane zakonom.

Dužnik ima pravo uvida u upraviteljev spis i sudski spis stečajnog predmeta. Upravitelj može, zbog opravdanih razloga, uskratiti dužnikov zahtjev za uvid u dokument uključen u upraviteljev spis ako bi to bilo štetno za provedbu stečajnog postupka.

Stečajni upravitelj

Stečajni upravitelj sklapa transakcije u vezi sa stečajnom masom i obavlja druge radnje. Prava i obveze koje proizlaze iz djelovanja stečajnog upravitelja pripadaju dužniku. Stečajni upravitelj u skladu sa svojim dužnostima sudjeluje u sudskim sporovima koji se odnose na stečajnu masu umjesto dužnika.

Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. U stečajnom postupku koji se odnosi na dužnika koji je pravna osoba upravitelj može sklapati sve transakcije i izvršavati sve pravne radnje sa stečajnom masom. U slučaju stečaja dužnika koji je fizička osoba upravitelj može sklapati samo one transakcije i izvršavati one pravne radnje sa stečajnom masom koje su potrebne za postizanje cilja stečajnog postupka i obavljanje upraviteljevih dužnosti.

Stečajni upravitelj brani prava i interese dužnika i svih vjerovnika te osigurava da je stečajni postupak zakonit, brz i financijski razuman. Upravitelj svoje obveze mora izvršavati pažnjom koja se očekuje od savjesnog i poštenog upravitelja te mora uzeti u obzir interese svih vjerovnika te dužnika.

Stečajni upravitelj utvrđuje tražbine vjerovnika, upravlja stečajnom masom, organizira njezino formiranje i prodaju te namirenje tražbina vjerovnika iz stečajne mase; utvrđuje uzroke dužnikove nesolventnosti i trenutak nastanka nesolventnosti; dogovara, prema potrebi, nastavak dužnikovih poslovnih djelatnosti; provodi likvidaciju dužnika koji je pravna osoba, prema potrebi; pruža informacije vjerovnicima i dužniku u slučajevima propisanim zakonom; izvješćuje o svojim aktivnostima i pruža informacije o stečajnom postupku sudu, nadzornom službeniku i stečajnom odboru; izvršava druge obveze predviđene zakonom. Ako je dužnikova nesolventnost prouzročena grubom pogreškom u upravljanju, upravitelj je obavezan podnijeti zahtjev za naknadu štete protiv osobe koja je odgovorna za tu pogrešku nakon što dostatni razlozi za podnošenje zahtjeva postanu vidljivi. Osim upraviteljevih prava predviđenih zakonom, upravitelj ima i prava privremenog upravitelja.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U estonskom stečajnom postupku prijeboji su dopušteni. Prijeboji tražbina u stečajnom postupku podliježu sljedećim uvjetima:

tražbine koje se prebijaju moraju biti financijske obveze ili druge obveze iste vrste

pravo vjerovnika da ispuni svoju obvezu moralo je nastupiti, a dužnikova obveza morala je dospjeti

vjerovnik mora dati izjavu o prijeboru dužniku dok se popis vjerovnika ne odobri, a izjava ne smije biti dana uvjetno ili uz postavljanje roka

pravo vjerovnika na prijebor svoje tražbine s tražbinom dužnika mora postojati prije proglašenja stečaja.

Ako je dužnikova tražbina ovisila o suspenzivnom uvjetu ili još nije dospjela u trenutku proglašenja stečaja ili nije usmjerena na izvršenje obveza iste vrste, tražbina može biti predmet prijebora samo ako je suspenzivni uvjet nastupio, dužnikova tražbina dospjela ili su obveze postale obveze iste vrste. Prijebor nije dopušten ako nastupi suspenzivni uvjet dužnikove tražbine ili ako tražbina dospije prije nego što je vjerovnik mogao izvršiti prijebor svoje tražbine.

Ako je vjerovnikova tražbina istekla, on i dalje može izvršiti prijebor te tražbine ako je pravo na prijebor nastalo prije isteka tražbine. Vjerovnik isto tako može izvršiti prijebor tražbine koja proizlazi iz dužnikova propusta da postupi u skladu s ugovorom, a nastala je zbog činjenice da se upravitelj odrekao dužnikove obveze nakon proglašenja stečaja. Ako je predmet ugovorne obveze djeljiv, a vjerovnik je svoju obvezu djelomično izvršio do trenutka proglašenja stečaja, vjerovnik može izvršiti prijebor u odnosu na dužnikovu financijsku obvezu koja odgovara izvršenom dijelu vjerovnikove obveze. Ako je dužnik zakupodavac stambenog ili poslovnog prostora, a zakupnik stambenog ili poslovnog prostora unaprijed je platio dužniku zakupninu za nekretninu ili prostor prije proglašenja stečaja, to čini tražbinu na temelju neopravdanog bogaćenja prema dužniku u pogledu koje zakupnik stambenog ili poslovnog prostora može izvršiti prijebor s dužnikovom tražbinom prema zakupniku stambenog ili poslovnog prostora, a zakupnik stambenog ili poslovnog prostora isto tako može izvršiti prijebor zahtjeva za naknadu štete koja je nastala zbog prijevremenog raskida ugovora ili odustajanja od ugovora.

Tražbina stečena ustupom može biti predmet prijebora u stečajnom postupku samo ako je tražbina ustupljena i ako je dužnik o tome obaviješten u pisanom obliku najkasnije tri mjeseca prije proglašenja stečaja. Tražbina prema dužniku koja je stečena ustupom ne može se prebiti ako je tražbina ustupljena unutar tri godine prije imenovanja privremenog stečajnog upravitelja ili povjerenika, a dužnik je u to vrijeme bio nesolventan te je osoba koja je stekla tražbinu bila ili je trebala biti svjesna nesolventnosti u trenutku ustupa.

Prihvaćena tražbina osigurana založnim pravom, među ostalim ako je tražbina stečena ustupom, može se prebiti kad se isti predmet zaloga proda po kupoprodajnoj cijeni predmeta zaloga u iznosu koji odgovara iznosu koji bi vjerovnik imao pravo primiti kad se raspodijeli iznos novca dobiven od prodaje stvari koju je vjerovnik kupio, a od kojega su odbijeni plaćanja i izdaci, primjerice objedinjene obveze te troškovi i izdaci nastali u stečajnom postupku, podložni plaćanju prije novčanog plaćanja na temelju razmjernih diobnih omjera. Svaki dio kupoprodajne cijene koji se ne može prebiti s tražbinom vjerovnika vjerovnik uplaćuje u stečajnu masu.

Tražbine koje ne mogu biti predmet prijebaja uključuju tražbine na temelju uzdržavanja, tražbine na temelju naknade štete uslijed oštećenog zdravlja ili smrti osobe te tražbine koje proizlaze iz nezakonitog i namjernog nanošenja štete, a koje druga stranka ima prema stranci koja traži prijebaj; tražbine druge stranke na temelju kojih se u skladu sa zakonom ne može tražiti plaćanje; zaplijenjenju tražbinu prema tražbini te stranke prema drugoj stranci, ako je stranka koja traži prijebaj tu tražbinu stekla nakon zapljene ili ako je njezina tražbina dospjela nakon zapljene i kasnije od zaplijenjene tražbine; tražbinu u pogledu koje druga stranka može uložiti prigovor ili tražbinu druge stranke koja zbog drugih pravnih razloga ne može biti predmet prijebaja.

Prijebajni nisu zasebno uređeni u slučaju postupka reorganizacije i postupka restrukturiranja duga te se stoga na njih primjenjuje opći postupak na temelju Zakona o obveznim odnosima.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Stečajni postupak

Upravitelj ima pravo izvršiti neizvršenu obvezu koja proizlazi iz ugovora koji je sklopio dužnik te od druge stranke zatražiti da izvrši svoje obveze ili odredi se dužnikove obveze koja proizlazi iz ugovora, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Upravitelj se ne može odrediti dužnikove obveze koja proizlazi iz ugovora ako je ta obveza osigurana prethodnom obaviješću upisanom u zemljišne knjige. Ako upravitelj nastavi izvršavati dužnikovu obvezu ili pošalje obavijest da namjerava izvršiti obvezu, druga ugovorna stranka nastavit će izvršavati svoje obveze. U tom slučaju upravitelj gubi svoje pravo da odbije izvršiti dužnikovu obvezu. Ako upravitelj od druge ugovorne stranke zatraži da postupi u skladu s ugovorom, ta druga stranka može od upravitelja zatražiti da osigura izvršenje dužnikove obveze. Druga stranka može odbiti izvršiti svoju obvezu, odustati od ugovora ili otkazati ugovor sve dok upravitelj ne osigura izvršenje dužnikove obveze. Tražbina druge stranke prema dužniku koja je nastala na temelju izvršenja obveze nakon što je upravitelj zatražio od druge stranke da izvrši obvezu konsolidirana je obveza. Ako se upravitelj odrekao dužnikove obveze nakon proglašenja stečaja, druga ugovorna stranka može prijaviti tražbinu koja proizlazi iz nepostupanja u skladu s ugovorom kao vjerovnik u stečajnom postupku. Ako je predmet ugovorne obveze djeljiv, a druga stranka je djelomično izvršila svoju obvezu do trenutka proglašenja stečaja, druga stranka može zatražiti izvršenje dužnikove financijske obveze u mjeri koja odgovara izvršenom dijelu obveze druge stranke samo kao vjerovnik u stečajnom postupku.

Zakonom su utvrđeni i posebni slučajevi za određene vrste ugovora:

Ako je dužnik prije proglašenja stečaja prodao pokretninu s pridržajem prava vlasništva i prenio posjed pokretnine na kupca, kupac ima pravo zahtijevati ispunjenje obveza iz ugovora o prodaji. U tom slučaju upravitelj se ne može odrediti dužnikovih obveza koje proizlaze iz ugovora o prodaji;

Stečaj zakupodavca stambenog ili poslovnog prostora nije temelj za raskid ugovora o zakupu stambenog ili poslovnog prostora, osim ako je ugovorom drukčije određeno. Ako je ugovorom o zakupu stambenog ili poslovnog prostora stečaj propisan kao osnova za raskid ugovora, upravitelj može otkazati ugovor u otkaznom roku od mjesec dana ili kraće ako je tako propisano ugovorom. Stečaj zakupodavca stambenog prostora ne služi kao osnova za raskid ugovora o zakupu stambenog prostora. Ako je zakupnina za nekretninu ili prostor unaprijed plaćena dužniku prije proglašenja stečaja, zakupnik stambenog ili poslovnog prostora može izvršiti prijebaj tražbine na temelju neopravdanog bogaćenja s dužnikovom tražbinom prema zakupniku stambenog ili poslovnog prostora;

U slučaju stečaja zakupnika stambenog ili poslovnog prostora zakupodavac stambenog ili poslovnog prostora može raskinuti ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora samo u skladu s općim postupkom, a ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora ne može se otkazati zbog kašnjenja u plaćanju zakupnine ako se kašnjenje odnosi na plaćanje zakupnine dugovane prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka. Upravitelj ima pravo otkazati ugovor o zakupu stambenog ili poslovnog prostora koji je sklopio dužnik u otkaznom roku od mjesec dana ili kraće ako je tako propisano ugovorom. Ako do trenutka proglašenja stečaja nekretnina ili prostor nisu predani u posjed dužnika, upravitelj i druga stranka mogu odustati od ugovora. U slučaju odustajanja od ugovora ili njegova otkazivanja druga stranka može zatražiti naknadu za štetu nastalu zbog prijevremenog raskida ugovora kao vjerovnik u stečajnom postupku ili prijebajom;

Postupak za ugovor o zakupu stambenog i poslovnog prostora primjenjuje se i na ugovore o leasingu koje sklapa dužnik.

Upravitelj ima pravo odlučiti o nastavku ili raskidu ugovora, ali ako druga stranka predloži upravitelju da izvrši taj odabir, upravitelj mora odmah, a najkasnije u roku od sedam dana, dostaviti obavijest o tome hoće li izvršiti dužnikovu obvezu ili će je se odrediti. Sud na zahtjev upravitelja može i produljiti to razdoblje. Ako upravitelj pravodobno ne dostavi obavijest o izvršenju obveze ili odricanju od obveze, prije nego što izvrši dužnikovu obvezu upravitelj nema pravo od druge stranke tražiti da postupi u skladu s ugovorom.

Isto tako, neki se ugovori koje je dužnik sklopio mogu naplatiti. Na primjer, sud opoziva ugovore koji su sklopljeni tijekom razdoblja od imenovanja privremenog upravitelja do proglašenja stečaja. Osim uvjeta u pogledu vremena, preduvjet za naplatu jest da se ugovorom naštetilo interesima vjerovnika. Ako se nije naštetilo interesima vjerovnika, a stečajna masa se ne povećava zbog naplate, nema smisla izvršiti naplatu.

Općenito, dužnik u stečaju ili njegov upravitelj ne moraju imati pravo izmjene ugovora. Međutim, ugovori se mogu izmijeniti ako se nakon proglašenja stečaja sklapa nagodba. U tom slučaju moguće je smanjiti dugove ili produljiti rok plaćanja na temelju sporazuma dužnika i vjerovnikâ. Isti se rezultat može postići i postupkom reorganizacije ili postupkom restrukturiranja duga. Stečajnim zakonom, Zakonom o reorganizaciji i Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba ne uređuje se zasebno ustupanje tražbina ili preuzimanje obveza, stoga se primjenjuje opći postupak propisan Zakonom o obveznim odnosima.

Postupak reorganizacije

U postupku reorganizacije dopušteno je restrukturiranje ugovora planom reorganizacije.

Ugovor prema kojem vjerovnik može odbiti ispunjenje, ubrzati, raskinuti ili na neki drugi način na štetu poduzetnika izmijeniti ugovor zbog podnošenja prijedloga za reorganizaciju, otvaranja postupka reorganizacije, odobrenja plana reorganizacije, podnošenja zahtjeva za obustavu mjera naplate duga ili obustave tih mjera je ništav.

Vjerovnik ne smije odbiti ispunjenje, ubrzati, raskinuti ili na neki drugi način na štetu poduzetnika izmijeniti osnovne izvršive ugovore tijekom obustave mjera, kao rezultat dugova koji su nastali prije obustave mjera naplate duga iz Zakona o reorganizaciji, i to isključivo zbog toga što ih poduzetnik nije podmirio.

Ograničenje se ne odnosi na ugovore o kreditu i financiranju. Ako je nametanje ograničenja za vjerovnika nerazmjerno opterećujuće, sud ga može prijevremeno ukinuti.

Tražbina koja je nastala na temelju ugovora o radu ili transakcije izvedenicama ne može se restrukturirati u planu reorganizacije.

Postupak restrukturiranja duga

Ako je imenovan povjerenik, vjerovnik ne može, pozivanjem na povredu financijske obveze koja je nastupila prije podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, raskinuti ugovor koji je sklopljen s dužnikom ili odbiti izvršiti svoje obveze na toj osnovi. Sporazum prema kojem vjerovnik može raskinuti ugovor nakon podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili odobrenja plana restrukturiranja je ništavan. Ako je daljnje izvršavanje ugovora nepravično prema vjerovniku i nepotrebno sa stajališta dužnika, osobito ako nije vjerovatno da će se postupak restrukturiranja

duga pokrenuti ili ako nije potrebno dalje izvršavati ugovor radi provođenja postupka restrukturiranja duga, sud može dopustiti vjerovniku raskid ugovora na temelju prijedloga vjerovnika.

Obveze koje proizlaze iz važećeg ugovora i stvorene su ili dospjele nakon podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga mogu se restrukturirati u postupku restrukturiranja duga. U planu restrukturiranja može se propisati da se ugovor o kreditu ili drugi važeći ugovor koji je dužnik sklopio prije podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga i kojim se dužniku određuju financijske obveze koje dospijevaju nakon podnošenja prijedloga za restrukturiranje duga raskida nakon odobrenja plana restrukturiranja. Raskid ugovora ima iste posljedice kao i izvanredni otkaz ugovora zbog okolnosti za čiji je nastanak odgovoran dužnik. Dužnikove obveze nastale kao posljedica raskida ugovora mogu se prethodno restrukturirati na temelju plana restrukturiranja. Ako obveze koje proizlaze iz ugovora o leasingu treba restrukturirati, zakupodavac koji je vjerovnik može izvanredno otkazati ugovor u roku od tjedan dana nakon odobrenja plana restrukturiranja.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nakon proglašenja stečajnog vjerovnici mogu samo prijaviti svoje tražbine prema stečajnom dužniku u stečajnom postupku. Upravitelj mora obavijestiti o svim svojim tražbinama prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospelosti za namirenje tražbina. Ako se proglasi stečaj, postupak izvršenja pokrenut protiv dužnika zaključuje se, a vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju.

U postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga tijekom razdoblja valjanosti plana reorganizacije i plana restrukturiranja duga novi postupak ne mogu pokrenuti samo oni vjerovnici na čije se tražbine predmetni plan odnosi. U slučaju reorganizacije postupak izvršenja se obustavlja, osim u slučaju postupka izvršenja koji se provodi radi namirenja tražbine proizašle na temelju radnog odnosa. U postupku restrukturiranja duga sud može obustaviti postupak izvršenja kao mjeru privremene pravne zaštite i prije donošenja odluke ili podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Imenovanjem povjerenika sud obustavlja postupak izvršenja (ili prisilno izvršenje) radi naplate novca koja se provodi na imovini dužnika do proglašenja stečaja, odobrenja plana restrukturiranja ili okončanja postupka.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

U sporovima u pogledu stečajne mase ili imovine koja se može uključiti u stečajnu masu pravo da bude stranka u sudskom postupku umjesto dužnika prenosi se na upravitelja. Ako se u sudskom postupku koji je počeo prije proglašenja stečaja odlučuje o tužbi ili bilo kojem drugom prijedlogu u pogledu stečajne mase koji je dužnik podnio protiv neke druge osobe ili ako dužnik sudjeluje u sudskom postupku kao treća osoba, upravitelj može, u skladu sa svojim dužnostima, sudjelovati u postupku umjesto dužnika. Ako stečajni upravitelj ne sudjeluje u tom postupku, dužnik može nastaviti postupak kao tužitelj, podnositelj prijedloga ili treća strana.

Ako postoji imovinskopравни zahtjev protiv dužnika ili žalba protiv administrativnog instrumenta izdanog dužniku u vezi s javnopravnim financijskom tražbinom u sudskom postupku koja je nastupila prije proglašenja stečaja, ali još nije donesena odluka o zahtjevu ili žalbi, sud će odbiti saslušati zahtjev ili žalbu, osim kad odlučuje o izricanju novčane kazne ili o pljenidbi ili njezinoj zamjeni u kaznenom postupku, o zahtjevu za uzdržavanje u parničnom postupku ili o žalbi protiv novčane kazne izrečene za prekršaj. Sud će ponoviti postupak na temelju prijedloga tužitelja ako je viši sud poništio rješenje o stečaju, a rješenje o odbacivanju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka ili postupka u slučaju nesolventnosti postalo je pravomoćno ili ako je stečajni postupak prekinut nakon proglašenja stečaja.

Ako je protiv dužnika podnesen zahtjev za isključenje predmeta iz stečajne mase u sudskom postupku koji je počeo prije proglašenja stečaja, sud odlučuje o tom zahtjevu. U tom slučaju stečajni upravitelj može sudjelovati u postupku umjesto dužnika. Upravitelj ima prava i obveze dužnika kao tuženika. Ako upravitelj ne sudjeluje u postupku, on se može nastaviti na zahtjev tužitelja.

Ako protiv dužnika postoji imovinskopравни zahtjev ili žalba protiv administrativnog instrumenta izdanog dužniku u vezi s javnopravnim financijskom tražbinom u sudskom postupku i protiv odluke donesene u tom predmetu postoji mogućnost žalbe, žalbu može podnijeti stečajni upravitelj u ime dužnika nakon proglašenja stečaja. Dužnik može podnijeti žalbu uz suglasnost upravitelja. Dužnik može podnijeti žalbu protiv novčane kazne ili pljenidbe ili njezine zamjene u kaznenom postupku, zahtjeva za naknadu štete prouzročene kaznenim djelom ili izricanja novčane kazne u prekršajnom postupku bez obzira na suglasnost stečajnog upravitelja. Ako se administrativni instrument protiv dužnika osporio na sudu, rok za osporavanje tog administrativnog instrumenta obustavlja se.

Osoba koja prema dužniku ima tražbinu za uzdržavanje koja je dospjela nakon što je proglašen stečaj dužnika nije stečajni vjerovnik u odnosu na tu tražbinu i ta se tražbina ne može prijaviti u stečajnom postupku. Ta se tražbina može prijaviti sudu i sudski se postupak može voditi tijekom stečajnog postupka.

Postupak reorganizacije i postupak restrukturiranja duga

Nakon što se podnese prijedlog za reorganizaciju sud koji odlučuje o predmetu može, na temelju prijedloga poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju priloženo prijedlogu, do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema tom poduzetniku, osim u slučaju tražbine prijavljene na temelju radnog odnosa ili zahtjeva za plaćanje naknade za uzdržavanje u pogledu kojeg još nije donesena presuda. Pri prihvaćanju prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičke osobe sud će imenovati povjerenika, nakon čega sud može obustaviti sudski postupak koji se odnosi na financijsku tražbinu prema dužniku o kojoj još nije donesena odluka. Sud može obustaviti postupak do proglašenja stečaja, odobrenja plana restrukturiranja duga ili okončanja postupka.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Sudjelovanje vjerovnikâ u stečajnom postupku

Vjerovnik predstavlja svoju tražbinu u stečajnom postupku. Vjerovnici su obvezni upravitelju prijaviti sve svoje tražbine prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospelosti za namirenje tražbina, najkasnije u roku od dva mjeseca nakon datuma objave obavijesti o stečaju u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded*. Tražbina se upravitelju prijavljuje na temelju pisanog prijedloga (dokaz tražbine). Tražbine se brane pisanim putem. Nakon što svi vjerovnici obavijeste stečajnog upravitelja o svojim tražbinama, stečajni upravitelj pripremit će preliminarni popis vjerovnika. Popis se daje vjerovnicima na uvid. Vjerovnici i dužnik imaju mogućnost podnošenja prigovora na tražbine svih vjerovnika. Ako za to postoji razlog, svoje prigovore mora podnijeti i stečajni upravitelj. Nakon toga vjerovnici na čije su tražbine podneseni prigovori mogu se očitovati stečajnom upravitelju. Na temelju tražbina, prigovora i očitovanja iznesenih o tome stečajni upravitelj sastavlja konačan popis vjerovnika i dostavlja ga sudu na odobrenje. Prava na osiguranje brane se zajedno s tražbinama koje osiguravaju. Smatra se da su tražbina, njezin red i pravo na osiguranje tražbine priznati ako je na skupštini za obranu tražbina ne ospore ni stečajni upravitelj ni vjerovnici, a sud potvrdi popis vjerovnika. Tražbina koja je prihvaćena ili njezin red ne može se zatim osporiti.

Osim činjenice da svaki vjerovnik predstavlja svoju tražbinu i utvrđuje je, vjerovnici sudjeluju i u provedbi stečajnog postupka putem skupštine vjerovnika. Skupština vjerovnika nadležna je odobriti stečajnog upravitelja i izabrati stečajni odbor, odlučiti o nastavku ili prestanku dužnikova poduzeća, odlučiti o prestanku dužnika ako je dužnik pravna osoba, izraditi nagodbu, u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom odlučiti o pitanjima prodaje stečajne mase, rješavati pritužbe podnesene na rad stečajnog upravitelja, odlučiti o naknadama članova stečajnog odbora i rješavati druga pitanja koja su u nadležnosti skupštine vjerovnika na temelju zakona. Ako skupština vjerovnika odluči izabrati stečajni odbor, dužnost tog odbora je među ostalim štititi interese svih vjerovnika u stečajnom postupku.

Sudjelovanje vjerovniká u postupku reorganizacije

Savjetnik za reorganizaciju odmah obavješćuje vjerovnike o pokretanju postupka reorganizacije i o iznosu njihovih tražbina prema poduzetniku u skladu s popisom dugova. U tu svrhu savjetnik vjerovnicima šalje obavijest o reorganizaciji. Ako vjerovnik čiju se tražbinu želi restrukturirati u okviru plana reorganizacije nije suglasan s informacijama iz obavijesti o reorganizaciji, taj vjerovnik savjetniku za reorganizaciju dostavlja, u roku utvrđenom u obavijesti o reorganizaciji, pisani prijedlog u kojem se utvrđuje zašto nije suglasan s tražbinom iz obavijesti o reorganizaciji te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Savjetnik za reorganizaciju provjerava je li tražbina vjerovnika koji se nije složio s tražbinom zakonita i ocjenjuje je li tražbina koja se restrukturira dokazana te obavješćuje sud o tražbini koja zapravo ne postoji, čiji je iznos nejasan ili ako se ne može ocijeniti je li tražbina zakonita ili dokazana. Ako savjetnik za reorganizaciju nije suglasan s tvrdnjom iz vjerovnikova prijedloga, odmah sudu dostavlja prijedlog zajedno s dokazima i argumentira zašto nije suglasan s informacijama iz prijedloga. Savjetnik za reorganizaciju obrazlaže svoje tvrdnje. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju i opsegu instrumenta osiguranja.

Sudjelovanje vjerovniká u postupku restrukturiranja duga

Postupci restrukturiranja duga odnose se na vjerovnike čije su tražbine prema dužniku dospjele do trenutka podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Osim toga, obveze koje proizlaze iz trajnog ugovora koje nastaju ili dopijevaju nakon podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti pod određenim se uvjetima mogu restrukturirati.

Nakon izrade plana restrukturiranja, a prije nego što se on dostavi sudu, povjerenik ga s prijedlogom, popisom imovine i dugova dužnika i drugim priložima bez odgode dostavlja vjerovnicima navedenima u planu restrukturiranja za čije se tražbine traži restrukturiranje. Pri dostavi plana restrukturiranja povjerenik daje vjerovniku rok od najmanje dva tjedna, ali ne više od četiri tjedna, od primitka plana restrukturiranja da se očituje povjereniku. Vjerovnik se očituje je li suglasan s dužnikovim informacijama o tražbini i instrumentu osiguranja, dužnikovim izračunom duga i načinom restrukturiranja duga koji je zatražio dužnik. Ako vjerovnik nije suglasan s načinom restrukturiranja duga koji je zatražio dužnik, mora navesti bi li bio suglasan s nekim drugim načinom restrukturiranja duga. Povjerenik upućuje i na posljedice neočitovanja. Povjerenik sudu šalje očitovanja vjerovnika s planom restrukturiranja.

Ako se vjerovnik za čiju se tražbinu traži restrukturiranje ne slaže s iznosom tražbine i drugim podacima navedenima u popisu dugova, vjerovnik će u utvrđenom roku povjereniku podnijeti prijedlog u kojem će navesti okolnosti s kojima se ne slaže u popisu dugova i priložiti dokaze za svoje prigovore. Ako se prijedlog ne podnese u roku, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Ako se povjerenik ne slaže s prigovorom iznesenim u prijedlogu vjerovnika, on će zajedno s planom restrukturiranja sudu dostaviti prijedlog s dokazima i obrazložiti zašto se ne slaže s podacima u prijedlogu. Povjerenik sudu zajedno s planom restrukturiranja dostavlja i očitovanja, prijedloge i dokaze koje su podnijeli vjerovnici. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju osiguranja pri odobravanju plana. Sud će prema potrebi prethodno saslušati dužnika i oštećenog vjerovnika. Sud može odbiti utvrditi iznos tražbine vjerovnika ili ga utvrditi samo djelomično ako tražbina za koju se traži restrukturiranje po ocjeni suda stvarno ne postoji, njezin je iznos nejasan ili se ne može razumno procijeniti je li tražbina zakonita ili dokazana. Nakon odobrenja plana restrukturiranja počinju se primjenjivati u njemu propisane pravne posljedice za dužnika i osobu na čija prava utječe plan restrukturiranja.

Sudjelovanje vjerovnika u postupku za oslobođenje od obveza

Ako se pokreće postupak za oslobođenje od obveza, to se čini pri proglašenju stečaja. Dok traje stečajni postupak, vjerovnici sudjeluju u njemu u skladu s odredbama stečajnog postupka. Ako je stečajni postupak zaključen, a postupak za oslobođenje od obveza nastavi se nakon toga, vjerovnici koji su prijavili svoje tražbine u stečajnom postupku, a čija tražbina ili dio tražbine nije namiren, imaju pravo na isplatu u razdoblju oslobođenja od obveza.

Tijekom postupka za oslobođenje dužnika od obveza stečajni vjerovnici, uključujući stečajne vjerovnike koji tijekom stečajnog postupka nisu prijavili svoje tražbine, ne mogu podnositi zahtjeve za naplatu iz imovine dužnika. Vjerovnici čije su tražbine prema dužniku nastale nakon proglašenja stečaja ne smiju tijekom postupka za oslobođenje dužnika od njegovih obveza podnositi zahtjeve za naplatu novčanih iznosa koji se moraju prenijeti povjereniku.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Dužnikova imovina postaje stečajna masa na temelju rješenja o stečaju, a upotrebljava se kao imovina namijenjena namiri tražbina vjerovnika i provedbi stečajnog postupka. Stečajna masa znači dužnikova imovina u trenutku proglašenja stečaja, vraćena ili naplaćena imovina te imovina koju je dužnik stekao tijekom stečajnog postupka. U stečajnu masu nije uključena dužnikova imovina u pogledu koje se u skladu sa zakonom ne može podnijeti zahtjev za plaćanje.

Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. Nakon proglašenja stečaja sva su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništavna. Prije proglašenja stečaja sud može dužniku zabraniti raspolaganje imovinom ili dijelom imovine bez suglasnosti privremenog upravitelja.

Upravitelj mora preuzeti u posjed dužnikovu imovinu i početi upravljati stečajnom masom odmah nakon donošenja rješenja o stečaju. Osim ako je zakonom predviđeno drukčije, upravitelj mora u stečajnu masu vratiti dužnikovu imovinu koja je u posjedu treće osobe. Upravljanje stečajnom masom sastoji se od izvršavanja radnji sa stečajnom masom koje su potrebne za očuvanje stečajne mase i provedbu stečajnog postupka te upravljanja dužnikovim djelatnostima ako je dužnik pravna osoba ili organizacije dužnikovih poslovnih djelatnosti ako je dužnik samozaposlena osoba. U stečajnom postupku dužnika koji je pravna osoba upravitelj ima prava i obveze upravnog odbora ili tijela koje zamjenjuje upravni odbor pravne osobe koja nisu u suprotnosti s ciljem stečajnog postupka. Odgovornost upravitelja jednaka je odgovornosti člana upravljačkog tijela.

Upravitelj može sklopiti novčanu transakciju sa stečajnom masom samo uz dopuštenje suda. Upravitelj ne izvršava novčana plaćanja vjerovnicima na temelju omjera raspodjele. Upravitelj može sklopiti transakcije koje su posebno važne za stečajni postupak samo uz suglasnost stečajnog odbora. Posebno su važne transakcije, prije svega, uzimanje zajmova i, u slučaju poduzeća koje je uključeno u stečajnu masu, sve transakcije koje nisu dio opsega redovnih poslovnih djelatnosti tog poduzeća. Upravitelj ne može sa samim sobom ili s osobama koje su s njim u rodbinskom odnosu sklapati transakcije u pogledu ili za račun stečajne mase ili sklapati bilo kakve druge transakcije koje su slične prirode ili uključuju sukob interesa ili zahtijevati naknadu za troškove nastale u takvim transakcijama.

Upravitelj može započeti prodaju stečajne mase nakon prve skupštine vjerovnika, osim ako su vjerovnici na skupštini odlučili drukčije. Ako je dužnik podnio žalbu protiv rješenja o stečaju, dužnikova se imovina ne može prodati bez suglasnosti dužnika prije nego što okružni sud donese odluku o podnesenoj žalbi. Ta se ograničenja ne primjenjuju na prodaju imovine koja je iznimno kvarljiva, koja brzo gubi na vrijednosti ili je preskupa za skladištenje ili čuvanje. Ako se djelatnosti dužnikova poduzeća nastave, imovina se ne može prodati ako se time sprječava nastavak djelatnosti poduzeća. Ako je podnesen prijedlog za nagodbu, imovina se ne može prodati prije sklapanja nagodbe, osim ako skupština vjerovnika odluči da se može prodati bez obzira na prijedlog za nagodbu. Stečajna masa prodaje se na dražbi u skladu s postupkom predviđenim u Zakonu o postupku izvršenja.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Tražbine koje se prijavljuju u dužnikovu stečajnu masu

Sve tražbine koje su nastale prema dužniku prije proglašenja stečaja prijavljuju se u dužnikovu stečajnu masu, bez obzira na osnovu ili datume dospelja za izvršenje tražbina. Kada se proglasi stečaj, sve se tražbine vjerovnika prema dužniku smatraju dospjelim, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ako je

vjerovnik odgovarajuću tražbinu prijavio sudu, ali sudska odluka još nije donesena, sud obustavlja postupak pokrenut na temelju tužbe, a vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju. Ako je vjerovnik prijavio tražbinu sudu, a sud je donio presudu koja je postala pravomoćna, vjerovnik isto tako mora prijaviti svoju tražbinu stečajnom upravitelju, ali se takva tražbina smatra utvrđenom. Ako je dužnik mogao osporiti sudsku odluku, to može učiniti i stečajni upravitelj.

Postupanje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja stečajnog postupka

Nakon proglašenja stečaja stečajni vjerovnici mogu prijaviti svoje tražbine prema dužniku samo u skladu s postupkom propisanim u Stečajnom zakonu. Tražbine se mogu prijaviti samo stečajnom upravitelju, a mogu se prijaviti samo one tražbine koje su nastale prije proglašenja stečaja. Tražbine koje nastanu nakon proglašenja stečaja ne mogu se prijaviti prije zaključenja stečajnog postupka. U obzir se mora uzeti činjenica da, kad je riječ o pravnim osobama, u većini slučajeva zaključenje stečajnog postupka uključuje likvidaciju pravne osobe te stoga ne postoji pravna osoba prema kojoj bi se tražbine mogle prijaviti nakon stečajnog postupka. Stoga je potrebno biti oprezan i uzeti taj rizik u obzir prilikom sklapanja transakcija s pravnom osobom koja je u stečaju. Tražbine protiv fizičke osobe nastale tijekom stečajnog postupka mogu se prijaviti nakon stečajnog postupka u skladu s općim postupkom, ali uz određena ograničenja ako se vodi i postupak oslobođenja dužnika fizičke osobe od njegovih obveza. Obveze naknade štete koja je tijekom stečajnog postupka prouzročena nezakonitom radnjom dužnika koji je pravna osoba smatraju se konsolidiranim obvezama te se stoga od dužnika može zahtijevati da ih tijekom stečajnog postupka izvrši u skladu s općim postupkom. U odnosu na stečajnu masu može se provesti i postupak izvršenja za obveze koje se trebaju izvršiti. Isto je tako moguće da nastane situacija u kojoj dužnik nakon proglašenja stečaja raspolaže predmetom koji pripada stečajnoj masi. Takvo je raspolaganje ništavo jer se, kad se proglašio stečaj, pravo na upravljanje i raspolaganje imovinom prenosi na stečajnog upravitelja. Ako dužnik ipak raspolaže imovinom, imovina koju je druga stranka prenijela na temelju raspolaganja vraća se stranci ako ta imovina ostaje u stečajnoj masi ili se osigurava naknada ako se zbog tog prijenosa stečajna masa povećala. Ako je dužnik raspolagao predmetom na dan proglašenja stečaja, pretpostavlja se da se raspolaganje odvijalo nakon proglašenja stečaja. Ako je dužnik prije proglašenja stečaja raspolagao svojim budućim tražbinama, proglašenjem stečaja raspolaganje će postati ništavno za tražbine nastale nakon proglašenja stečaja. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Postupanje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka reorganizacije i postupka restrukturiranja duga

Tijekom razdoblja valjanosti plana reorganizacije ne može se podnijeti tužba na temelju tražbine na koju se primjenjuje plan reorganizacije. Mogu se podnositi tužbe u pogledu drugih tražbina. Tijekom razdoblja valjanosti plana restrukturiranja ne može se podnijeti tužba ili prijedlog u postupku na temelju tražbine na koju se primjenjuje plan reorganizacije. Mogu se podnositi tužbe u pogledu drugih tražbina. Odobrenjem plana restrukturiranja ne ograničuje se pravo vjerovnika da u sudskom postupku osporava tražbine koje nisu obuhvaćene planom restrukturiranja. Vjerovnik isto tako može u sudskom postupku osporiti iznos tražbine u dijelu u kojem ona nije obuhvaćena planom.

Podnošenjem prijedloga za reorganizaciju dužnika ili prijedloga za restrukturiranje duga obustavlja se rok zastare za tražbine prema dužniku. Nakon što se podnese prijedlog za reorganizaciju sud koji odlučuje o predmetu može, na temelju prijedloga poduzetnika i uz odobrenje savjetnika za reorganizaciju priloženo prijedlogu, do odobrenja plana reorganizacije ili zaključenja postupka reorganizacije obustaviti sudski postupak koji uključuje financijsku tražbinu prema tom poduzetniku, osim u slučaju tražbine prijavljene na temelju radnog odnosa o kojoj još nije donesena odluka. Pri prihvaćanju prijedloga za restrukturiranje duga sud će obustaviti sudski postupak koji se odnosi na financijsku tražbinu prema dužniku o kojoj još nije donesena odluka do odobrenja plana restrukturiranja ili do okončanja postupka.

Planom reorganizacije ne oslobađa se osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika od izvršenja obveze te osobe. Odobrenje plana restrukturiranja ne znači da osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze dužnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Pravila kojima se uređuju prijava, provjera i prihvaćanje tražbina u stečajnom postupku

Vjerovnici su obvezni upravitelju prijaviti sve svoje tražbine prema dužniku koje su nastale prije proglašenja stečaja, bez obzira na osnovu ili datume dospjeća za namirenje tražbina, najkasnije u roku od dva mjeseca nakon datuma objave obavijesti o stečaju u službenom glasilu *Ametlikud Teadaanded*. Kad se proglašio stečaj, sve se tražbine vjerovnika prema dužniku smatraju dospjelim. Tražbina se upravitelju prijavljuje na temelju pisanog prijedloga (dokaz tražbine). U dokazu tražbine utvrđuju se sadržaj, osnova i iznos tražbine te je li tražbina osigurana založnim pravom. Dokumenti kojima se dokazuju okolnosti navedene u dokazu tražbine prilažu se toj ispravi.

Tražbine se brane u pisanom postupku. Prava na osiguranje brane se zajedno s tražbinama koje osiguravaju. Stečajni upravitelj izrađuje preliminarni popis vjerovnika na temelju dostavljenih dokaza o tražbini. Svi vjerovnici i dužnik mogu podnijeti prigovore na tražbine vjerovnika. Prema potrebi i povjerenik mora podnijeti prigovore. Zatim se vjerovnicima koji su primili prigovor daje mogućnost da se očituju o prigovoru. Na temelju dokaza o tražbini, prigovora i podnesenih očitovanja stečajni upravitelj sastavlja konačan popis vjerovnika i dostavlja ga sudu na odobrenje.

Pri odobravanju popisa vjerovnika sud odlučuje o meritumu podnesenih prigovora, očitovanja, zahtjeva i prijedloga priloženih popisu, utvrđuje visinu, redove i diobne omjere tražbina te sudskim rješenjem potvrđuje popis vjerovnika. Smatra se da su tražbina, njezin red i pravo na osiguranje tražbine priznati ako ih ne ospore ni stečajni upravitelj ni vjerovnici ili ako stečajni upravitelj ili vjerovnik koji je podnio prigovor odustane od prigovora. Za odustajanje od prigovora potrebno je podnijeti prijedlog sudu.

Sljedeći elementi smatraju se prihvaćenima bez obrane:

tražbine namirene sudskom odlukom koja je stupila na snagu ili odlukom arbitražnog suda koja je izvršni instrument na temelju članka 2. stavka 1. podstavka 6. ili 6.1 Zakona o postupku izvršenja

prava na osiguranje priznata sudskom odlukom koja je stupila na snagu ili odlukom arbitražnog suda koja je izvršni instrument na temelju članka 2. stavka 1. podstavka 6. ili 6.1 Zakona o postupku izvršenja ili prava na osiguranje upisana u zemljišnu knjigu, registar plovila, registar trgovačkih zaloga ili registar vrijednosnih papira

tražbine namirene odlukama i naredbama Jedinственог suda za patente koje su stupile na snagu i navedene su u članku 82. Sporazuma o Jedinственом sudu za patente (SL C 175, 20.6.2013., str. 1.)

potraživanja namirena odlukama sudova stranih država, koje su proglašene izvršivima ili podliježu izvršenju bez priznavanja u Estoniji

tražbine za izvršenje financijskih obveza u javnom pravu koje proizlaze iz administrativnog instrumenta iz članka 2. stavka 1. Zakona o postupku izvršenja ako je rok za osporavanje administrativnog instrumenta istekao prije proglašenja stečaja te ako te tražbine proizlaze iz službenog dokumenta strane države koji je proglašen izvršivim ili podložnim izvršenju bez priznavanja u Estoniji.

U popisu vjerovnika koji će se odobriti sudskim rješenjem navodi se sljedeće:

ime vjerovnika

matični broj ili osobni identifikacijski broj vjerovnika

iznos prihvaćene tražbine vjerovnika

red prihvaćene tražbine i diobni omjer

je li tražbina osigurana pravom na osiguranje

je li tražbina solidarna obveza ili tražbina proizašla iz uvjetovane transakcije ili administrativnog instrumenta sa sporednim uvjetom podliježe li tražbina prigovoru dužnika.

Pravila kojima se uređuju prijava, provjera i prihvaćanje tražbina u postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga

U postupku reorganizacije dužnik dostavlja popis dugova u kojem navodi sve tražbine prema njemu te odgovarajuće vjerovnike. Stoga tražbine ne prijavljuju sami vjerovnici. Ako vjerovnik čiju se tražbinu želi restrukturirati u okviru plana reorganizacije nije suglasan s iznosom svoje tražbine u postupku reorganizacije, može savjetniku za reorganizaciju dostaviti pisani prijedlog u kojem se utvrđuje zašto nije suglasan s tražbinom iz obavijesti o reorganizaciji te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Dužnik može podnijeti prigovor na argumente koje je iznio vjerovnik, ali mora potkrijepiti svoje stavove. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju i opsegu instrumenta osiguranja.

U postupku restrukturiranja duga dužnik daje pregled svojih dugova u prijedlogu, a povjerenik priprema detaljan popis dugova. U planu restrukturiranja duga navode se obveze koje se moraju restrukturirati i način restrukturiranja koji dužnik traži. Slično kao i u postupku reorganizacije, tražbine ne prijavljuju sami vjerovnici. Ako vjerovnik čiju tražbinu dužnik želi restrukturirati nije suglasan s informacijama koje je dužnik naveo u popisu dugova, obavješćuje sud ili, ako sud tako odredi, savjetnika u roku koji je utvrdio sud o tome zašto nije suglasan s tražbinom te dostavlja dokaze o tim okolnostima. Ako se u utvrđenom roku ne dostavi prijedlog, smatra se da je vjerovnik suglasan s iznosom tražbine. Ako se dužnik ili povjerenik ne slaže s tvrdnjom iznesenom u prijedlogu vjerovnika, on će sudu dostaviti prijedlog s dokazima i obrazložiti zašto se ne slaže s podacima u prijedlogu. Sud na temelju dostavljenih tvrdnji i dokaza odlučuje o iznosu glavnice vjerovnikove tražbine i dodatnih tražbina te o postojanju instrumenta osiguranja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Primjenjuje se načelo jednakog tretmana svih vjerovnika. Međutim, mogu se primjenjivati određene iznimke kojima se nekim vjerovnicima daje pravo prvenstva.

Prije isplate novca na temelju diobnih omjera, plaćanja koja se odnose na stečajni postupak izvršavaju se iz stečajne mase prema sljedećem redosljedu: tražbine koje su nastale zbog posljedica isključenja ili povrata imovine;

naknada za uzdržavanje koja se plaća dužniku i njegovim uzdržanim članovima obitelji;

u stečajnom postupku nad ostavinom troškovi navedeni u članku 142. stavku 1. podstavku 1. Zakona o nasljeđivanju objedinjene obveze

troškovi i izdaci u stečajnom postupku.

Nakon što se izvrše ta plaćanja tražbine vjerovnika namiruju se prema sljedećem redosljedu:

prihvaćene tražbine osigurane založnim pravom;

ostale prihvaćene tražbine prijavljene u određenom roku;

ostale tražbine koje nisu prijavljene u roku, a prihvaćene su

u stečajnom postupku nad ostavinom tražbine navedene u članku 142. stavku 1. podstavku 3. Zakona o nasljeđivanju i tražbine na temelju obaveznog dijela.

Ako je ugovorom propisano da se tražbina vjerovnika namiruje u nižem redu od prethodno navedenog, tražbina će se namiriti u redu propisanom ugovorom.

To znači da se u obzir može uzeti dobrovoljno podređivanje obveza.

Odgovornost treće osobe za dužnikove obveze moguća je u slučaju solidarnih dužnika. U tom slučaju solidarni dužnik odgovara vjerovniku, bez obzira na dužnikovu nesolventnost. Ako solidarni dužnik plati dio duga koji je i vjerovnik prijavio prema dužniku, tražbina se umanjuje za taj dio.

Moguće je i u skladu sa zakonom prenijeti dužnikovu obvezu na treću osobu. Ako je poslodavac postao nesolventan, tj. proglašen je stečaj poslodavca ili je stečajni postupak završio prekidom postupka, zaposleniku će se nadoknaditi sve naknade za rad koje nije primio prije proglašenja stečaja poslodavca, sve naknade za godišnji odmor koje nije primio prije proglašenja stečaja poslodavca i sve naknade koje nije primio kad je otkazan ugovor o radu prije ili nakon proglašenja stečaja poslodavca. Ako je poslodavac nesolventan, država je stečajni vjerovnik u pogledu premija osiguranja za slučaj nezaposlenosti koje nisu primljene do datuma njihova dospjeća.

U postupku reorganizacije i postupku restrukturiranja duga ne postoji stečajna masa, a tražbine se namiruju u skladu s planom reorganizacije ili restrukturiranja duga. Planom reorganizacije ne oslobađa se osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika od izvršenja obveze te osobe. Ako je osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze poduzetnika izvršila tu obvezu, ta osoba ima pravo regresa prema poduzetniku samo u mjeri u kojoj je taj poduzetnik odgovoran za izvršenje obveze u okviru plana reorganizacije. Odobrenje plana restrukturiranja ne znači da osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje obveze dužnika više ne mora izvršiti obvezu te osobe. Ako je osoba koja je skupno i pojedinačno odgovorna za izvršenje dužnikove obveze izvršila tu obvezu, ta osoba ima pravo regresa prema dužniku samo u mjeri u kojoj je taj dužnik odgovoran za izvršenje obveze u okviru plana restrukturiranja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Zaključenje stečajnog postupka i učinci zaključenja

Stečajni postupak može se zaključiti prije proglašenja stečaja. Nakon saslušanja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka sud proglašava stečaj, odbacuje prijedlog ili zaključuje stečajni postupak prekidom postupka.

Sud će zaključiti postupak rješenjem o prekidu postupka bez proglašavanja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku i ako nije moguće izvršiti povrat ili naplatu imovine ili prijaviti tražbinu prema članu upravljačkog tijela. Sud isto tako može zaključiti postupak prekidom postupka bez proglašenja stečaja, bez obzira na nesolventnost dužnika, ako se dužnikova imovina sastoji prvenstveno od tražbina na temelju povrata ili tražbina prema trećim osobama, a namirenje tih tražbina nije vjerojatno. Sud neće zaključiti postupak ako dužnik, vjerovnik ili treća strana prenese iznos koji sud odredi kao polog za pokrivanje troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku na predviđeni račun ili ako sud usvoji prijedlog stečajnog odjela za provođenje stečajnog postupka nad dužnikom pravnom osobom kao javne istrage. Ako stečajni postupak dužnika koji je pravna osoba završi prekidom postupka, privremeni upravitelj likvidira pravnu osobu u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu rješenja o zaključenju postupka bez postupka likvidacije. Ako u trenutku prekida stečajnog postupka dužnik ima bilo koju imovinu, prvo se plaćaju naknada privremenog upravitelja i potrebni izdaci.

Stečajni postupak završava prekidom nakon prestanka razloga za stečaj, uz suglasnost vjerovnika, kad se odobri završno izvješće, kad se odobri nagodba ili po drugim zakonskim osnovama.

Sud će stečajni postupak zaključiti prekidom ako stečajna masa nije dostatna za pokrivanje objedinjenih obveza te troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku. Ako je dužnik pravna osoba, sud predlaže stečajnom odjelu da podnese prijedlog za provođenje stečajnog postupka kao javne istrage, uz određivanje primjerenog roka za podnošenje zahtjeva. Ako se zahtjev odobri, postupak se neće zaključiti i nastavit će se kao javna istraga.

Sud zaključuje stečajni postupak na temelju prijedloga dužnika ako su osnove za stečajni postupak prestale postojati, pod uvjetom da dužnik dokaže da nije nesolventan ili da nije vjerojatno da će postati nesolventan ako je stečaj proglašen jer je bilo vjerojatno da će dužnik postati nesolventan u budućnosti. Ako je stečajni postupak zaključen jer su osnove za stečajni postupak prestale postojati, pravna osoba ne prestaje postojati.

Sud zaključuje stečajni postupak na temelju prijedloga dužnika ako su svi vjerovnici koji su u određenom roku prijavili svoje tražbine dali svoju suglasnost za zaključenje postupka. Ako je dužnik koji je pravna osoba trajno nesolventan, sud o likvidaciji dužnika koji je pravna osoba odlučuje u rješenju o zaključenju postupka.

Stečajni postupak završava odobrenjem završnog izvješća kad upravitelj podnese završno izvješće stečajnom odboru i sudu. Upravitelj u završnom izvješću navodi informacije o stečajnoj masi i novcu koji je primljen od njezine prodaje, plaćanjima, tražbinama koje su prihvatili vjerovnici, tužbama koje su podnesene i koje još nisu podnesene itd. Vjerovnici mogu sudu podnijeti prigovore na završno izvješće. Sud odlučuje o odobrenju završnog izvješća i zaključenju stečajnog postupka. Sud odbija odobriti završno izvješće te ga rješenjem vraća upravitelju kako bi se stečajni postupak nastavio ako se na temelju završnog izvješća utvrdi da su u stečajnom postupku povrijeđena prava dužnika ili vjerovnika.

Stečajni postupak može završiti i proglašenjem nagodbe. Nagodba je sporazum između dužnika i vjerovnika o plaćanju duga, a uključuje smanjenje duga ili produljenje roka plaćanja. Nagodba se u stečajnom postupku sklapa na prijedlog dužnika ili upravitelja nakon proglašenja stečaja. Odluku o nagodbi donosi skupština vjerovnika. O odobrenju nagodbe odlučuje sud. Sud zaključuje stečajni postupak rješenjem o odobrenju nagodbe.

Ako stečajni postupak nije zaključen u roku od dvije godine od proglašenja stečaja, upravitelj svakih šest mjeseci do zaključenja stečajnog postupka podnosi izvješće stečajnom odboru i sudu. Upravitelj u tom izvješću utvrđuje razloge zašto stečajni postupak nije završen i navodi informacije o prodanoj i neprodanoj stečajnoj masi te o upravljanju stečajnom masom. Sud upravitelja razrješuje prilikom zaključenja stečajnog postupka, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Sud može odbiti razrješiti upravitelja ako do trenutka zaključenja stečajnog postupka stečajna masa nije prodana u cijelosti, ako još treba primiti novac za stečajnu masu, ako se o tužbama koje je podnio upravitelj još nije raspravljalo ili ako upravitelj namjerava ili je obvezan podnijeti tužbu. U tom slučaju upravitelj nastavlja obavljati svoje dužnosti i nakon zaključenja stečajnog postupka. Ako nakon okončanja stečajnog postupka i raspuštanja stečajnog upravitelja novac pristigne u stečajnu masu, novčani iznos položen na diobu postane dostupan ili se pokaže da se u stečajnoj masi nalaze stvari koje pri provođenju stečajnog postupka nisu bile uzete u obzir, sud će na vlastitu inicijativu ili na temelju prijedloga stečajnog upravitelja ili vjerovnika donijeti rješenje o naknadnoj diobi.

Zaključenje postupka reorganizacije i učinci zaključenja

Postupak reorganizacije završava ako se prijevremeno zaključi, ako se plan reorganizacije poništi, ako se plan reorganizacije provede prije roka ili ako istekne rok za provedbu plana reorganizacije utvrđen u tom planu. Ako se plan reorganizacije provede prije roka, postupak reorganizacije završava ako je poduzetnik sve svoje obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije izvršio prije isteka roka za provedbu plana reorganizacije.

Postupak reorganizacije može se prijevremeno zaključiti samo prije odobrenja plana reorganizacije. Sud će prije roka zaključiti postupak reorganizacije ako poduzetnik prekrši obvezu suradnje ili ne uplati iznos koji je sud odredio kao polog za pokrivanje naknade i troškova savjetnika za reorganizaciju ili vještaka, ako plan reorganizacije nije odobren, ako poduzetnik u tu svrhu podnese prijedlog, ako prestanu razlozi za pokretanje postupka reorganizacije, ako se imovina poduzetnika raspe ili se naštetiti interesima vjerovnika, ako se plan reorganizacije ne dostavi u roku ili ako poduzetnik dostavi netočne informacije o tražbinama. Ako sud prijevremeno zaključi postupak reorganizacije, bilo koje i sve posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati.

Kad istekne rok za provedbu plana reorganizacije, postupak reorganizacije zaključuje se.

Postupak reorganizacije može završiti i poništenjem plana reorganizacije. Plan reorganizacije poništava se ako je poduzetnik osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja nakon odobrenja plana reorganizacije, ako poduzetnik u bitnoj mjeri ne izvrši svoje obveze na temelju plana reorganizacije, ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana reorganizacije, a poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije, na temelju prijedloga savjetnika za reorganizaciju ako nije plaćena naknada za nadzor ili ako poduzetnik ne pomaže savjetniku za reorganizaciju tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ako savjetniku za reorganizaciju ne pruži informacije koje su mu potrebne za izvršavanje nadzora, ako poduzetnik podnese prijedlog za poništenje plana reorganizacije ili ako se proglašio stečaj dužnika. Ako se plan reorganizacije poništi, posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati. Posljedice pokretanja postupka reorganizacije uključuju i produljenje rokova za povrat propisanih u eventualnom naknadnom stečajnom ili postupku izvršenja. Ta posljedica ne prestaje postojati.

Zaključenje postupka restrukturiranja duga i učinci zaključenja

Postupak restrukturiranja duga završava poništenjem plana restrukturiranja duga, okončanjem postupka ili istekom roka za provedbu utvrđenog planom restrukturiranja duga. Ako se plan restrukturiranja provede prije roka, postupak završava ako je dužnik sve svoje obveze koje je preuzeo na temelju plana restrukturiranja izvršio prije isteka roka za provedbu plana restrukturiranja.

Sud poništava plan restrukturiranja na temelju prijedloga dužnika te ako se proglašio stečaj dužnika. Sud može poništiti plan restrukturiranja ako dužnik u znatnoj mjeri ne ispuni obveze iz plana restrukturiranja, ako je očito, protekom najmanje polovine roka valjanosti plana restrukturiranja, da dužnik ne može izvršavati preuzete obveze, ako dužnik nema problema sa solventnošću ili ih je prevladao, ako je dužnik namjerno ili iz krajnje nepažnje dostavio sadržajno netočne ili nepotpune podatke o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama, ako je dužnik izvršio isplate vjerovnicima koji nisu navedeni u planu restrukturiranja, čime je znatno naštetio interesima ostalih vjerovnika, ako dužnik ne surađuje sa sudom ili savjetnikom u provođenju obveze nadzora ili ne dostavi podatke potrebne za provedbu nadzora, ili ako dužnik ne plati iznos koji je sud odredio kao polog za pokrivanje nagrada i troškova povjerenika ili vještaka. Ako se plan restrukturiranja poništi, posljedice prihvatanja prijedloga za restrukturiranje duga retroaktivno prestaju postojati. Posljedice pokretanja postupka restrukturiranja uključuju i produljenje rokova za povrat propisanih u eventualnom naknadnom stečajnom ili postupku izvršenja. Ta posljedica ne prestaje postojati.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prava vjerovnika nakon zaključenja stečajnog postupka

Nakon zaključenja stečajnog postupka tražbine koje su mogle biti prijavljene tijekom stečajnog postupka, ali nisu, i tražbine koje su prijavljene, ali nisu namirene, ili protiv kojih je dužnik podnio prigovor vjerovnici mogu prijaviti prema dužniku u skladu s općim postupkom. U tom se slučaju za razdoblje stečajnog postupka ne računaju kamate i zatezne kamate.

Ako se dužnik koji je fizička osoba oslobodi od obveza koje nisu izvršene tijekom stečajnog postupka, tražbine stečajnih vjerovnika prema dužniku, uključujući tražbine stečajnih vjerovnika koji nisu prijavili svoje tražbine u stečajnom postupku, osim obveza u pogledu naknade štete koja je prouzročena namjerno nezakonitom radnjom ili u pogledu plaćanja naknade za uzdržavanje djeteta ili roditelja, prestaju postojati.

Nakon zaključenja stečajnog postupka vjerovnici mogu prijaviti i tražbine prema dužniku koje proizlaze iz konsolidiranih obveza koje nisu namirene u stečajnom postupku. Tražbine prema dužniku koje su nastale tijekom stečajnog postupka, a nisu se mogle prijaviti u stečajnom postupku, isto se tako mogu prijaviti u skladu s općim postupkom. U tom slučaju rok zastare počinje teći zaključenjem stečajnog postupka. Za dio vjerovnikove tražbine prihvaćene u stečajnom postupku koji nije namiren u stečajnom postupku rješenje je izvršna isprava osim ako je dužnik podnio prigovor na tražbinu ili je sud prihvatio vjerovnikovu tražbinu.

Prava vjerovnika nakon zaključenja postupka reorganizacije

Ako se postupak reorganizacije zaključi kad istekne rok za provedbu plana reorganizacije, vjerovnik može izvršiti tražbinu restrukturiranu na temelju plana reorganizacije samo u iznosu koji je usuglašen u planu reorganizacije, ali nije namiren u skladu s planom reorganizacije.

Ako se plan reorganizacije poništi ili prijevremeno prekine, posljedice pokretanja postupka reorganizacije retroaktivno prestaju postojati. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana reorganizacije ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti primici vjerovnika tijekom provedbe plana reorganizacije.

Prava vjerovnika nakon zaključenja postupka restrukturiranja duga

Nakon isteka roka za provedbu plana restrukturiranja vjerovnik može naplatiti tražbinu restrukturiranu planom samo u mjeri u kojoj je to planom dogovoreno, ali nije ispunjeno. Ako se plan poništi, pravo tražbine vjerovnika čija je tražbina restrukturirana planom restrukturiranja vraća se prema dužniku u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti i primici vjerovnika tijekom provedbe plana restrukturiranja.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

Ako se prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ispuni ili stečajni postupak završi nagodbom, troškovi i izdaci nastali u stečajnom postupku isplaćuju se iz stečajne mase. Ako sud odbaci ili odbije prijedlog vjerovnika za pokretanje stečajnog postupka ili ako se postupak zaključi jer je vjerovnik povukao stečajni prijedlog, troškove i izdatke nastale u stečajnom postupku nadoknađuje vjerovnik. U slučaju prekida stečajnog postupka sud u skladu s okolnostima odlučuje o podjeli troškova i izdataka nastalih u stečajnom postupku.

Ako se postupak pokrenut na temelju dužnikova prijedloga zaključi prekidom bez proglašenja stečaja, a dužnikova imovina nije dostatna za potrebna plaćanja, sud dužniku nalaže da plati naknadu i izdatke privremenog upravitelja koji podliježu naknadi troškova, ali može naložiti i da se isti nadoknade iz državnih sredstava. Naknada nagrade i troškova privremenog stečajnog upravitelja iz državnih sredstava neće prelaziti jednu minimalnu mjesečnu plaću (uključujući poreze propisane zakonom, osim poreza na dodanu vrijednost). Sud neće naložiti naknadu troškova za naknadu i izdatke privremenog upravitelja iz državnih sredstava ako su dužnik, vjerovnik ili treća osoba prenijeli iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće naknade i izdataka privremenog upravitelja koji podliježu naknadi troškova na za u tu svrhu propisani račun.

Na prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji je podnio dužnik fizička osoba ili koji je podnesen protiv njega primjenjuje se sličan postupak. Umjesto privremenog stečajnog upravitelja fizičkoj osobi dodjeljuje se povjerenik.

Postupak reorganizacije

Ako se pokrene postupak reorganizacije, sud određuje razdoblje tijekom kojeg poduzetnik mora prenijeti iznos koji je sud odredio kao polog za pokriće početne naknade savjetnika za reorganizaciju i njegovih početnih izdataka na za u tu svrhu propisani račun. Ako poduzetnik ne plati taj iznos, sud zaključuje postupak reorganizacije. O iznosu naknade i izdataka savjetnika za reorganizaciju koji se nadoknađuju odlučuje sud nakon razrješenja savjetnika za reorganizaciju ili odobrenja plana reorganizacije na temelju izvješća o aktivnostima i izdacima savjetnika za reorganizaciju.

Ako sud u postupak reorganizacije uključi stručnjake, oni imaju pravo na naknadu troškova za potrebne i opravdane izdatke koji su nastali u obavljanju njihovih obveza te na naknadu za obavljanje svojih dužnosti. Sud odlučuje o visini nagrade vještaka i troškovima koji se moraju naknaditi. Prilikom određivanja stručnjakove naknade sud može saslušati i mišljenje poduzetnika.

Postupak restrukturiranja duga

Dužnik snosi troškove i izdatke nastale u postupku restrukturiranja duga. Izdatke vjerovnika u postupku snose sami vjerovnici. Sud može naložiti dužniku da plati izdatke vjerovnika u postupku ako je dužnik svjesno podnio neutemeljeni prijedlog za restrukturiranje duga ili je vjerovnicima prouzročio izdatke u postupku svjesnim podnošenjem netočnih informacija ili svjesnim podnošenjem neutemeljenog prijedloga ili prigovora. Ako se plan restrukturiranja duga provede, dužnik ne mora nadoknaditi izdatke postupovne pomoći koju je odobrila država. Ako se pokrene postupak restrukturiranja duga, sud će odrediti iznos koji dužnik mora prenijeti na za to predviđeni račun kao polog za pokrivanje nagrade i troškova povjerenika. Ako sud imenuje vještaka, može odrediti i iznos koji dužnik mora unaprijed prenijeti na ime nagrade i troškova vještaka.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Stečajni postupak

Nakon proglašenja stečaja dužnikovo pravo na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom prenosi se na stečajnog upravitelja. Nakon proglašenja stečaja sva su dužnikova raspolaganja predmetima koji čine stečajnu masu ništavna. Dužnik koji je fizička osoba može raspolagati stečajnom masom uz suglasnost upravitelja. Svako je raspolaganje bez suglasnosti upravitelja ništavo.

Sud u okviru postupka povrata opoziva svaku transakciju ili drugu radnju dužnika koja je sklopljena ili izvršena prije proglašenja stečaja i kojom se šteti interesima vjerovnika. Ako je u razdoblju od imenovanja privremenog stečajnog upravitelja ili povjerenika do proglašenja stečaja transakcija koja podliježe povratu zaključena ili je provedena druga radnja koja je predmet povrata, smatra se da je transakcijom ili drugom radnjom nanosena šteta interesima vjerovnika.

Dužnik, vjerovnik ili upravitelj može zatražiti da sud ukine odluku skupštine vjerovnika ako je ta odluka protupravna ili je donesena povredom postupka predviđenog zakonom ili ako je pravo osporavanja te odluke izravno propisano zakonom. Ukidanje odluke skupštine vjerovnika može se zatražiti i ako se tom odlukom šteti zajedničkim interesima vjerovnika.

Ako je pokrenut postupak za oslobođenje od obveza dužnika koji je fizička osoba, sud može, na zahtjev vjerovnika, poništiti rješenje o oslobođenju dužnika od njegovih obveza koje nisu izvršene tijekom stečajnog postupka u roku od godine dana od izdavanja rješenja ako postane očito da je dužnik namjerno prekršio svoje obveze tijekom postupka za oslobođenje dužnika od njegovih obveza i time bitno otežao namirenje tražbina vjerovnika.

Ako su dužnik i vjerovnik suglasni da će sklopiti nagodbu nakon proglašenja stečaja, sud može poništiti tu nagodbu ako dužnik ne izvrši obveze koje proizlaze iz nagodbe, ako je osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja ili ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti nagodbe, a jasno je da dužnik ne može ispuniti uvjete nagodbe. Poništenje nagodbe utječe na sve vjerovnike koji su sudjelovali u toj nagodbi te se time štite svi vjerovnici.

Postupak reorganizacije

Sud poništava plan reorganizacije ako je poduzetnik osuđen za stečajno kazneno djelo ili kazneno djelo povezano s postupkom izvršenja nakon odobrenja plana reorganizacije, ako poduzetnik u bitnoj mjeri ne izvrši svoje obveze na temelju plana reorganizacije, ako je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana reorganizacije, a poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju plana reorganizacije, na temelju prijedloga savjetnika za reorganizaciju ako nije plaćena naknada za nadzor ili ako poduzetnik ne pomaže savjetniku za reorganizaciju tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ako savjetniku za reorganizaciju ne pruži informacije koje su mu potrebne za izvršavanje nadzora, ili na temelju prijedloga poduzetnika ili ako je proglašen stečaj poduzetnika. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana reorganizacije ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu, a u obzir se moraju uzeti primici vjerovnika tijekom provedbe plana reorganizacije.

Postupak restrukturiranja duga

Sud poništava plan restrukturiranja na temelju prijedloga dužnika ili ako je proglašen stečaj dužnika, ili ako dužnik u bitnoj mjeri ne izvrši obveze na temelju plana restrukturiranja, ako je u trenutku kada je prošla barem polovina razdoblja valjanosti plana restrukturiranja jasno da poduzetnik ne može izvršavati obveze koje je preuzeo na temelju tog plana, ako dužnik nema problema sa solventnošću ili ih je riješio, a restrukturiranje tražbina vjerovnika više nije pravedno prema vjerovnicima zbog bitne promjene okolnosti, ako je dužnik, namjerno ili zbog grube nepažnje, dostavio bitno netočne ili nepotpune

informacije o svojoj imovini, dohotku, vjerovnicima ili obvezama, ako je dužnik izvršio plaćanja vjerovnicima koji nisu navedeni u planu restrukturiranja i time bitno naštetio interesima drugih vjerovnika, ako dužnik ne pomaže sudu ili savjetniku tijekom izvršavanja obveze nadzora ili ne pruži informacije koje su potrebne za izvršavanje nadzora ili ako dužnik ne plati iznos koji je sud odredio kao polog. Pravo na tražbinu vjerovnika čija je tražbina restrukturirana na temelju plana restrukturiranja ponovno se uspostavlja u odnosu na poduzetnika u početnom iznosu. U obzir se moraju uzeti i primici vjerovnika tijekom provedbe plana restrukturiranja.

Posljednji put ažurirano: 25/08/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Irska

Propisi o nesolventnosti fizičkih osoba u Irskoj uređeni su Stečajnim zakonom iz 1988. (kako je izmijenjen) i zakonima o nesolventnosti fizičkih osoba iz razdoblja od 2012. do 2015. U Zakonu o nesolventnosti fizičkih osoba navedena su tri načina rješavanja duga te su uvedene izmjene stečajnog zakonodavstva.

Sve postupke u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, uključujući stečaj, vodi Irska služba za nesolventnost (*Insolvency Service of Ireland, ISI*), neovisno statutarno tijelo osnovano 2013. koje je u nadležnosti Ministarstva pravosuđa i jednakosti.

Postupci u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, koji su uređeni Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba, uključuju sljedeća tri postupka:

otpis duga: za dugove do 35 000 EUR za osobe s gotovo nikakvom imovinom i vrlo niskim prihodima

postupak namirenja duga: za dogovoreno namirenje neograničenog iznosa neosiguranog duga tijekom razdoblja od najviše pet godina (u određenim okolnostima može se produljiti na šest godina)

postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba: za dogovoreno namirenje ili restrukturiranje osiguranog duga u iznosu od najviše 3 milijuna EUR (koji se može povećati na temelju sporazuma vjerovnika) i neograničenog iznosa neosiguranog duga tijekom razdoblja od najviše šest godina (u određenim okolnostima može se produljiti na sedam godina).

Postupak namirenja duga i postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba imaju tri faze:

Prva faza: Nadležni sud izdaje **potvrdu o zaštiti** kojom određenim imenovanim ili „navedenim” vjerovnicima zabranjuje podnošenje ili pokretanje tužbe protiv dužnika, uključujući prijedloge za pokretanje stečajnog postupka, radi naplate tražbina. Ta potvrda vrijedi 70 dana od izdavanja, ali se u određenim okolnostima može produljiti za još 40 dana.^[i]

Druga faza: Ta faza uključuje pregovore koje upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba u ime dužnika vodi s njegovim navedenim vjerovnicima te odobravanje prijedloga glasovanjem na statutarnoj skupštini vjerovnika. U novijim propisima predviđeno je da, samo u slučaju postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, dužnik može zatražiti sudsko preispitivanje prijedloga ako su vjerovnici na skupštini vjerovnika odbili prijedlog nagodbe.^[ii]

Treća faza: Upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi postupke, uključujući periodične isplate vjerovnika te, ako je potrebno, izvršava godišnje preglede. Dužnik može samo jednom pokrenuti postupak otpisa duga, postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba.

Stečaj je opcija za dužnike koji, zbog svojih okolnosti, ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti za tri prethodno navedena načina rješavanja duga ili su prethodno pokrenuli jedan od tih postupaka, ali se nagodba s vjerovnicima pokazala neodrživom.

Ako fizička osoba pokaže da se njezina financijska situacija ne može riješiti postupkom u slučaju nesolventnosti i ima dopis upravitelja u slučaju nesolventnosti kojim se to potvrđuje, Visokom sudu može podnijeti zahtjev za otvaranje stečaja. Uredu povjerenika Visokog suda ta osoba mora podnijeti zahtjev za donošenje odluke o proglašenju stečaja (izdavanje stečajnog naloga) i platiti početnu pristojbu od 200 EUR. Visoki sud donijet će odluku o zahtjevu; nakon proglašenja stečaja osoba je prema zakonu obvezna postupati u skladu sa zahtjevima službenog stečajnog upravitelja i njegova ureda (Odjela za stečaje pri Irskoj službi za nesolventnost), koji su nadležni za upravljanje stečajnom masom.

Čim se proglašava stečaj nad dužnikom, njegovi se neosigurani dugovi otpisuju u cijelosti, no njegova cjelokupna imovina postaje vlasništvo službenog stečajnog upravitelja, kojeg Visoki sud imenuje za upravljanje stečajnom masom.

Stečajni postupak može se pokrenuti na sljedeća dva načina:

Može ga pokrenuti vjerovnik koji Visokom sudu podnosi zahtjev za otvaranje stečaja nad osobom prema kojoj ima tražbine i koji mora dokazati da je on vjerovnik u predmetnom slučaju te da ta osoba nije uložila zadovoljavajuće napore kako bi podmirila svoje dugove.

Postupak može pokrenuti i sama osoba i tada se to naziva dobrovoljnim stečajem.

Stečajnog dužnika automatski se razrješuje stečaja godinu dana od njegova proglašenja, osim ako se donese nalog za produljenje stečaja (koji službeni upravitelj donosi ako dužnik ne poštuje zahtjeve postupka).

Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba stvorena je nova profesija u nadležnosti Irske službe za nesolventnost, koju mogu činiti sljedeće dvije kategorije:

1. odobreni posrednici: osoba ili korporativno tijelo koje je Irska služba za nesolventnost ovlastila za pružanje potpore dužnicima koji žele podnijeti zahtjev za otpis duga

2. upravitelji u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba: osoba koju je Irska služba za nesolventnost ovlastila za posredovanje između dužnika i njegovih vjerovnika radi osiguranja postupka namirenja duga ili postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba. Upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba zakonom je obvezan postupati u skladu sa Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba i povezanim propisima.^[iii]

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U Irskoj fizičke osobe (uključujući partnerstva fizičkih osoba) pokreću postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba u okviru postupaka utvrđenih u Zakonu o nesolventnosti fizičkih osoba. Vjerovnici mogu pokrenuti stečajni postupak nad dužnikom ili dužnik zahtjev za otvaranje stečaja može podnijeti na vlastitu inicijativu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Preduvjet za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba nesolventnost je dužnika, što znači da on ne može podmirivati svoje dugove po njihovu dospijeću. Zatim se prema prirodi i iznosu dugova te dužnikovim prihodima određuje koja je od triju vrsta postupka najprimjerenija.

Kako bi se osiguralo da osoba nad kojom je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti i dalje može zadržati razumni životni standard, Irska služba za nesolventnost (nakon opsežnog savjetovanja) izradila je smjernice pod nazivom „Razumni životni troškovi”. Te smjernice, kao i osiguranje održivosti postupka u slučaju nesolventnosti, pridonose i zaštiti dužnikova zakonskog prava na razumni životni standard, čime se osigurava pošten i transparentan

način standardiziranja svakodnevnih životnih troškova dužnika u poteškoćama. Na temelju predložka koji je utvrdila Irska služba za nesolventnost odobreni posrednik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba dužnikove razumne životne troškove izračunava pri podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

1. Otpis duga

Kako bi mogao podnijeti zahtjev za otpis duga, dužnik mora ispunjavati sljedeće uvjete:

Nije u mogućnosti u cijelosti plaćati svoje dugove po njihovu dospeljeću.

Nakon odbitka razumnih životnih troškova njegov neto mjesečni raspoloživi dohodak iznosi najviše 60 EUR.

Ima imovinu u vrijednosti od najviše 400 EUR. Dužnici smiju imati i:

jedan komad nakita čija vrijednost ne premašuje 750 EUR

jedno motorno vozilo u vrijednosti od najviše 2000 EUR i

kućanske uređaje ili alate, ako njihova ukupna vrijednost nije veća od 6000 EUR.

Mora imati prebivalište u Republici Irskoj ili mora, u protekloj godini, imati uobičajeno boravište ili mjesto poslovanja u Irskoj.

Mora imati ispunjen i potpisan propisani financijski izvještaj i sastavljenu zakonsku izjavu kojom se potvrđuje da je izvještaj istinit i točan.

Otpis duga obično se odnosi na dugovanja po kreditnim karticama, prekoračenja, osobne zajmove, zajmove kreditnih unija, račune za režije i potrošačke kartice.

2. Postupak namirenja duga

Dužnik može zatražiti pokretanje postupka namirenja duga u sljedećim slučajevima:

Nije u mogućnosti u cijelosti plaćati svoje dugove po njihovu dospeljeću.

Ima jednog neosiguranog vjerovnika ili više njih.

Ima prebivalište u Republici Irskoj ili je, u protekloj godini, imao uobičajeno boravište ili mjesto poslovanja u Irskoj.

Ima ispunjen propisani financijski izvještaj i potpisanu zakonsku izjavu da su dostavljene informacije istinite i točne.

Ima izjavu upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba kojom on potvrđuje sljedeće:

Informacije u propisanom financijskom izvještaju istinite su i točne.

Dužnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka namirenja duga.

Nakon što je razmotrio dužnikov propisani financijski izvještaj, smatra da ne postoji vjerojatnost da će dužnik postati solventan u sljedećih pet godina.

Ako dužnik pokrene postupak namirenja duga, razumno je očekivati da će postati solventan u sljedećih pet godina.

Uz dugove navedene za otpis duga, postupak namirenja duga obično može uključivati kredite i osobna jamstva.

3. Postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba

Dužnik može zatražiti pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba u sljedećim slučajevima:

Nije u mogućnosti u cijelosti plaćati svoje dugove po njihovu dospeljeću.

Ima dugovanja prema najmanje jednom osiguranom vjerovniku čiji je instrument osiguranja irska nekretnina ili druga imovina.

Ima osigurane dugove u iznosu manjem od 3 milijuna EUR (ta se granica može povisiti uz pristanak svih osiguranih vjerovnika).

U razdoblju od šest mjeseci surađivao je s osiguranim vjerovnikom u postupku rješavanja zakašnjelih otplata hipotekarnih kredita (npr. u procesu rješavanja zakašnjelih otplata hipotekarnih kredita (MARP) koji vodi Središnja banka Irske) koji se odnosi na glavnu privatnu nekretninu, iz čega je proizašlo sljedeće:

nije dogovoren nikakav drukčiji mehanizam otplate

osigurani vjerovnik potvrdio je da ne želi tu nagodbu ili

dužnik je sklopio sporazum o drukčijem mehanizmu otplate te nastoji postupati u skladu s njim, o čemu je upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba dostavio potvrdu.

Ima prebivalište u Republici Irskoj ili je, u protekloj godini, imao uobičajeno boravište ili mjesto poslovanja u Irskoj.

Ima ispunjen i potpisan propisani financijski izvještaj i sastavljenu zakonsku izjavu kojom se potvrđuje da je izvještaj istinit i točan.

Ima izjavu upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba kojom on potvrđuje sljedeće:

Informacije u propisanom financijskom izvještaju istinite su i točne.

Dužnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba.

Nakon što je razmotrio propisani financijski izvještaj, smatra da ne postoji vjerojatnost da će dužnik postati solventan u sljedećih pet godina.

Ako dužnik pokrene postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, razumno je očekivati da će postati solventan u sljedećih pet godina.

Uz dugove navedene za otpis duga i postupak namirenja duga, postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba obično će uključivati stambene kredite za glavnu privatnu nekretninu, kredite za investicijske nekretnine, hipoteke/kredite za kupnju nekretnina radi iznajmljivanja.

Stečaj

U Irskoj fizičke osobe mogu zatražiti dobrovoljni stečaj, tj. Visokom sudu mogu podnijeti zahtjev da se nad njima proglašuje stečaj. Taj se zahtjev može podnijeti pod sljedećim uvjetima:

Fizička osoba, ili dužnik, mora biti u nemogućnosti plaćati svoje dugove po njihovu dospeljeću.

Dužnikovi dugovi moraju premašiti vrijednost njegove imovine za najmanje 20 000 EUR.

Dužnik je morao uložiti razuman napor kako bi pokušao iskoristiti jedan od triju prethodno navedena načina namire duga. Dokaz o tome mora se dostaviti sudu uz upućivanje na dopis upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba ili odobrenog posrednika.

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti i vjerovnik. Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ako nije neopravdano odbio prihvatiti prijedlog za postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba.

Zahtjev za izdavanje stečajnog naloga podnosi se u obliku predstavlke, čime se podnositelja zahtjeva obvezuje da dokumente i iskaze koje propisuje Visoki sud dostavi Uredu povjerenika Visokog suda. Nakon izdavanja stečajni nalog ima učinak od stvarnog trenutka izdavanja naloga; nema retroaktivni učinak od datuma podnošenja zahtjeva za proglašenje stečaja, kao što to može biti slučaj u nekim jurisdikcijama.

Dok se ne donese odluka o proglašenju stečaja na temelju Stečajnog zakona ne postoji poseban pravni lijek koji vjerovnik može iskoristiti za imenovanje privremenog upravitelja; člankom 23. Stečajnog zakona stečajnog dužnika može se uhititi nakon izdavanja stečajnog naloga ako namjerava napustiti jurisdikciju kako bi izbjegao stečaj.

Dužnik ili vjerovnik može istaknuti prigovor protiv stečajnog naloga podnošenjem zahtjeva i iskaza Visokom sudu u kojima obrazlaže taj prigovor.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Općeniti je cilj Zakona o nesolventnosti fizičkih osoba zaštititi, koliko je to praktično moguće, dužnikovu glavnu privatnu nekretninu te su u skladu s tim strukturirane relevantne odredbe zakonodavstva.

Imovina obuhvaćena postupkom u slučaju nesolventnosti

U slučaju postupka namirenja duga ili postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba upravitelj obično ne preuzima fizički posjed ili vlasništvo nad dužnikovom imovinom, nego tijekom postupka preuzima nadzor nad dužnikovim prihodima te tražbine vjerovnika namiruje iz tih izvora prihoda u skladu s uvjetima postupka. Raspoloživi dohodak je dohodak nakon odbitka razumnih životnih troškova, najamnine ili hipotekarnog kredita te drugih plaćanja u specifičnu svrhu, kao što su troškovi liječenja. Osigurane kredite dužnik obično izravno plaća svojim vjerovnicima u skladu s uvjetima njihova dogovora. Ako imovinu treba prodati u okviru nekog postupka, obično je izravno prodaje dužnik.

Imovina obuhvaćena stečajnim postupkom

U skladu sa stečajnim zakonodavstvom svu imovinu koja pripada stečajnom dužniku od datuma izdavanja stečajnog naloga odmah preuzima službeni upravitelj (to znači da je službeni upravitelj sada vlasnik cjelokupne imovine u stečajnoj masi). Radi jasnoće ta imovina uključuje:

novac

račune u financijskim institucijama, uključujući tekuće, štedne, investicijske račune itd.

cjelokupno zemljište i zgrade, uključujući one koje se smatraju obiteljskim domom

strojeve, opremu, profesionalne alate, namještaj, proizvode za održavanje kućanstva i kućanske uređaje

sva vozila

mirovine (uz neke iznimke), investicijske proizvode, dionice i udjele

zalihe za poslovanje koje stečajni dužnik drži u svoje ime ili kao član partnerstva

tražbine stečajnog dužnika.

Postoje iznimke od prethodno navedenog:

Dužnici mogu zatražiti izuzeće osobne imovine u iznosu do 6000 EUR te Visokom sudu mogu podnijeti zahtjev za povećanje te granice.

Imovina koja proizlazi iz povrede osobnih prava isključuje se iz stečaja s obzirom na to da nije riječ o pravima koja bi trebalo prenijeti na upravitelja radi namirivanja vjerovnika jer je to privatna imovina određene osobe.

Određena mirovinska prava (vidjeti zakonodavstvo za dodatna pojašnjenja).

Stečajni dužnik obavezan je službenog upravitelja obavijestiti ako je tijekom stečajnog postupka primio imovinu, neovisno o tome kako je došao u posjed te imovine. Ta se imovina na zahtjev službenog upravitelja prenosi na njega te se unosi u stečajnu masu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Kad ga angažira dužnik, upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba djelovat će kao pregovarač između dužnika i njegovih vjerovnika. Na temelju zakona upravitelji su obvezni postupati u najboljem interesu dužnika i vjerovnika te su, stoga, obvezni oblikovati najbolju moguću nagodbu za sve stranke uključene u postupak u slučaju nesolventnosti.

Uloga i funkcije upravitelja uključuju:

kontaktiranje s dužnikom koji razmatra podnošenje prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

prihvatanje imenovanja za upravitelja u slučaju nesolventnosti

pregled propisanog financijskog izvještaja dužnika i savjetovanje dužnika o mogućnostima i njegovoj prihvatljivosti za podnošenje prijedloga za namirenje duga ili pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba

provjeru jesu li financijske informacije koje mu je dostavio dužnik točne i potpune

pružanje mišljenja, na temelju kriterija utvrđenih u zakonodavstvu, o tome koja vrsta postupka (postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba) najbolje odgovara dužnikovoj situaciji

pružanje informacija o odabranom postupku, općem učinku i vjerojatnim troškovima pokretanja nekog od postupaka u slučaju nesolventnosti

podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde o zaštiti u ime dužnika

obavješćivanje svih vjerovnika o potvrdi o zaštiti i imenovanju upraviteljem u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, slanje primjerka dužnikova propisanog financijskog izvještaja

izrada prijedloga za vjerovnike i sazivanje statutarne skupštine vjerovnika radi razmatranja prijedloga i glasovanja o njemu

ako se prijedlog odobri, obavješćivanje Irske službe za nesolventnost i svih vjerovnika o ishodu

nakon odobrenja suda ili tijekom sudskog preispitivanja, izvršenje uvjeta postupka, uključujući prikupljanje sredstava od dužnika i isplatu vjerovnika tijekom provedbe postupka

praćenje postupka tijekom cijelog njegova trajanja

preispitivanje postupka najmanje jednom godišnje.

U postupku u slučaju nesolventnosti dužnik treba iskreno sudjelovati u procesu, pristati na nagodbu koju je upravitelj dogovorio tijekom pregovora i ispuniti potrebne uvjete nagodbe.

Stečaj

Nakon proglašenja stečaja sva imovina prelazi sa stečajnog dužnika na službenog stečajnog upravitelja. Službeni upravitelj neovisni je statutarni službenik čija je uloga upravljati stečajnom masom i voditi Odjel za stečaje pri Irskoj službi za nesolventnost.

U Irskoj se fizičku osobu može imenovati stečajnim upraviteljem koji će zamijeniti službenog stečajnog upravitelja Visokog suda. U praksi su ta imenovanja iznimno rijetka. U Stečajnom zakonu nisu propisane kvalifikacije za ta imenovanja.

Ovlasti stečajnog dužnika ograničene su na mogućnost osporavanja određenih odluka službenog upravitelja pred Visokim sudom. Dužnik je obavezan poštovati zahtjeve ureda službenog upravitelja u pogledu upravljanja stečajnom masom.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U Zakonu o nesolventnosti fizičkih osoba i Stečajnom zakonu iz 1988. (kako je izmijenjen) dopušten je prijeboj. Utvrđeno je da se, pri određivanju vrijednosti imovine ili iznosa dugovanja, svaki dug ili potraživanje (b) istog vjerovnika može prebiti s početnim iznosom (a). Stoga se smatra da je preostali iznos dug ili imovina koja se može dugovati dužniku koji pokreće postupak ili njegovim vjerovnicima.[iv]

Ako dužnik ima štednju u kreditnoj uniji prema kojoj ima i dugovanja, kreditna unija prebit će dužnikov dug s njegovom štednjom.[v]

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Na temelju potvrde o zaštiti vjerovnik ne smije poduzeti nikakve mjere tijekom razdoblja važenja te potvrde. U konačnoj nagodbi utvrdit će se dogovori u pogledu već postojećih ugovora.

Stečaj

Stečaj ne utječe na prava osiguranog vjerovnika nad njegovim instrumentom osiguranja, tj. osigurani vjerovnik zadržava sva prava koja je prije stečaja imao na temelju uvjeta instrumenta osiguranja; jedina je razlika u tome što je vlasnik imovine sada službeni upravitelj, a ne stečajni dužnik.

Službeni upravitelj obavezan je realizirati svu imovinu u stečajnoj masi (prodati je ili raspolagati njome) kako bi, što je više moguće, namirio obveze te stečajne mase. Stoga sve tražbine prema dužniku na temelju ugovora postaju obveze stečajne mase. Službeni upravitelj samo će u iznimnim okolnostima nastaviti ugovore o uslugama čija je stečajni dužnik stranka.

Ako službeni upravitelj nastavi ugovor, on postaje osobno odgovoran te ima pravo na odštetu iz sredstava stečajne mase.^[vi]

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba: Dužnik koji podnosi zahtjev za postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba najprije treba od nadležnog suda zatražiti potvrdu o zaštiti. Tom se potvrdom o zaštiti, ako je dobije, određenim imenovanim ili navedenim vjerovnicima, na koje se ona odnosi, zabranjuje poduzimanje bilo kakvih mjera protiv dužnika radi naplate ili izvršenja određenih dugovanja. U praksi vjerovnik ne smije:

pokrenuti nikakav pravni postupak u pogledu svojeg duga

nastaviti pravni postupak, uključujući sudske naloge/presude itd., koji je pokrenut prije izdavanja potvrde o zaštiti, tj. smatra se da je taj pravni postupak obustavljen tijekom razdoblja važenja te potvrde

poduzimati korake kako bi naplatio ili osigurao plaćanje svojeg duga

kontaktirati s dužnikom u pogledu svojeg duga, osim ako to zatraži dužnik

izmijeniti ili raskinuti sporazum s dužnikom ili

pokrenuti stečajni postupak protiv dužnika.

Nakon što dužnik pokrene određeni postupak, ograničenja u pogledu izvršenja slična onima koja su prethodno navedena primijenit će se na vjerovnike tijekom trajanja tog postupka.

Otpis duga: Nakon što nadležni sud odobri otpis duga, jednaka zaštita kao ona koja je prethodno navedena za postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba primjenjuje se tijekom postupka otpisa duga.

Stečaj

U stečajnom postupku različito se postupa s osiguranim i neosiguranim vjerovnicima. Kako bi naplatili svoje tražbine, neosigurani vjerovnici stečajnog dužnika u stečajnom postupku mogu samo podnijeti zahtjev za namiru duga. Nakon proglašenja stečaja neosigurani vjerovnici ne mogu pokrenuti pravni postupak protiv stečajnog dužnika. To je izravna i automatska posljedica stečajnog naloga Visokog suda. Stečajni postupak ne utječe na prava osiguranih vjerovnika.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak namirenja duga, postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, otpis duga:

Vidjeti odgovor na pitanje 7.

Stečaj

Kao i u slučaju imovine u stečajnoj masi, službeni upravitelj stečajnog dužnika kao tuženika zamjenjuje u svim postojećim parničnim postupcima koje su vjerovnici pokrenuli protiv njega. Službeni upravitelj može se odlučiti za obranu, nagodbu ili napuštanje postupka. Ako obrana službenog upravitelja u postupku bude uspješna, sve protutražbine ili troškovi uplatit će se u stečajnu masu u korist svih vjerovnika. Ako postupak bude uspješan, ili ako se postigne nagodba, dogovoreni iznos postaje priznata tražbina u stečajnom postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Nakon savjetovanja s dionicima Irska služba za nesolventnost izradila je standardni protokol (pripremni dokument) za postupak namirenja duga i postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba. U njemu su utvrđene obveze dužnika i vjerovnika tijekom postupka. Primjer protokola za postupak namirenja duga i postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba priložen je ovom dokumentu.

Vjerovnik sudjeluje na sljedeći način:

1. Dokaz o postojanju duga: U slučaju postupka namirenja duga ili postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, nakon što sud dužniku izda potvrdu o zaštiti, njegov upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba uključene vjerovnike mora pisanim putem obavijestiti o svojem imenovanju te ih pozvati da dostave dokaze o postojanju duga i navedu kako bi se s njihovim tražbinama trebalo postupati u okviru postupka.

U stečajnom postupku svi vjerovnici moraju dostaviti formalni dokaz o postojanju duga prije nego što im se isplati udio iz stečajne mase.

2. Glasovanje: Kad skupštinu vjerovnika saziva upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba koji djeluje u ime dužnika koji želi pokrenuti postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, uključeni vjerovnici mogu glasovati o uvjetima sporazuma ako su dokazali svoje tražbine.

3. Prigovori: Vjerovnik može istaknuti prigovore pred sudovima prije nego što postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba počne proizvoditi učinke. Specifični uvjeti utvrđeni su u zakonodavstvu.^[vii]

4. Prijedlog stečajne nagodbe: Vjerovnici mogu glasovati o prijedlogu stečajne nagodbe koji iznese stečajni dužnik. To bi bio slučaj kad stečajni dužnik želi postići nagodbu s nekim ili svim vjerovnicima prije isteka stečaja kako bi zadržao svu svoju imovinu.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

-

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

U slučaju postupka namirenja duga ili postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba vjerovnik formalno ne prijavljuje tražbine prema dužniku. Prva je faza postupka izrada dužnikova propisanog financijskog izvještaja. U tom se izvještaju navode svi vjerovnici i dugovanja prema svakom od njih te on čini činjeničnu osnovu za izdavanje potvrde o zaštiti. Nakon izdavanja potvrde o zaštiti upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba može od vjerovnika zatražiti dokaze o postojanju njihovih tražbina prije nego što pripremi postupak u slučaju nesolventnosti. Ako vjerovnik ne dostavi dokaz o postojanju duga nakon što se to od njega zatraži, to utječe na prava glasovanja o nagodbi i udio u stečajnoj masi.

U slučaju zahtjeva za otpis duga vjerovnik formalno ne prijavljuje tražbine, ali odobreni posrednik od njega može zatražiti da potvrdi točnost iznosa duga koji je prijavio dužnik.

Nova dugovanja koja nastanu nakon pokretanja postupka nisu obuhvaćena tim postupkom. Ako se promijeni iznos već postojećih dugovanja, može se zatražiti izmjena cjelokupnog postupka (npr. ako nastanu nepredviđene obveze).

Stečaj

U stečajnom postupku struktura stečajne mase (ukupne imovine i obveze stečajnog dužnika) utvrđuje se u dvama obrascima koje stečajni dužnik mora ispuniti i dostaviti stečajnom inspektorcu na dan proglašenja stečaja: pregledu financijskog stanja i pregledu osobnih informacija. Sve vrste obveza dužnika uključuju se kao nedokazane tražbine u stečajnom postupku ako su nastale prije proglašenja stečaja, tj. početka stečajnog postupka. Nijedan dug stečajnog dužnika nastao nakon proglašenja stečaja ne može se uključiti u stečajni postupak kao tražbina.[viii]

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Nakon izdavanja potvrde o zaštiti u postupku namirenja duga i postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba navedene vjerovnike obavješćuje se o izdavanju te potvrde te im se dostavlja primjerak potvrde o zaštiti i dužnikova propisanog financijskog izvještaja. Od vjerovnika se može zatražiti da dostavi dokaz o postojanju duga te navede kako želi da se postupa s njihovom tražbinom. Tražbina vjerovnika dokazuje se jednako kao dug stečajnog dužnika u skladu sa Stečajnim zakonom.

Nakon što vjerovnik dokaže svoju tražbinu, može glasovati na statutarnoj skupštini vjerovnika koja se saziva radi odobrenja dužnikova prijedloga. Ako vjerovnik ne dostavi dokaz o postojanju duga ili na drugi način ne dokaže primjereno svoju tražbinu, ne može sudjelovati na skupštini vjerovnika niti u isplati udjela iz stečajne mase predviđenoj nagodbom.

Stečaj

Odjel za stečaje pri Irskoj službi za nesolventnost relevantne financijske institucije i ministarstva obavješćuje o osobama nad kojima je proglašen stečaj dan nakon proglašenja stečaja. Obavijest o tim proglašenjima stečaja objavljuje se i na internetskim stranicama Irske službe za nesolventnost te u irskom službenom listu *Iris Oifigiul*.

Sve osigurane vjerovnike stečajne mase obavješćuje se (pisanim putem ili e-poštom) da u roku od 30 dana od dana proglašenja stečaja moraju dostaviti dokaze o postojanju svojih tražbina iz stečajne mase. Postojanje duga može se dokazati u obliku ugovora o hipoteci, računa, izvadaka i faktura ili se u određenim okolnostima može zatražiti iskaz vjerovnika.

Prije isplate udjela iz stečajne mase vjerovnicima Irska služba za nesolventnost oglasit će predstojeća plaćanja i slučajeve na koje se ona odnose. Vjerovnici (osigurani i neosigurani) ponovno imaju 30 dana za prijavu svojih tražbina Irskoj službi za nesolventnost te se zahtijevaju jednaki dokazi o postojanju duga.

U svim slučajevima Odjel za stečaje pri Irskoj službi za nesolventnost od vjerovnika zahtijeva da ispune standardizirane obrasce za dokaz o postojanju duga, koji su dostupni na internetskim stranicama Službe.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Povlašteni dug

U postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba i postupku namirenja duga povlašteni dugovi plaćaju se u skladu s uvjetima sporazuma, a u stečajnom postupku povlašteni dugovi rangirani su odmah nakon pristojbi stečajnog postupka te svih troškova i izdataka službenog upravitelja za upravljanje stečajnom masom. Sljedeće se vrste duga smatraju povlaštenima:

određena dugovanja prema Poreznoj upravi, kao što su porez na dohodak, porez na kapitalnu dobit, PDV, porezi koje odbija poslodavac / doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje iz plaće itd.

određeni lokalni porezi dospjeli 12 mjeseci prije datuma proglašenja stečaja nad dužnikom ili pokretanja postupka (datum početka), uključujući lokalne poreze i naknade

plaće ili nadnice koje dužnik duguje svojim zaposlenicima za četiri mjeseca prije datuma početka

sve isplate povezane s mirovinom, godišnjim odmorom i bolovanjem koje dužnik duguje svojim zaposlenicima.[ix]

Osigurani dug

U postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba osigurani vjerovnik obavezan je poštovati uvjete sporazuma. U uobičajenom postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba osiguranog vjerovnika isplaćuje se iz dužnikovih prihoda u iznosu koji je dogovoren u nagodbi. Nakon odbitka razumnih životnih troškova i naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba dužnikov preostali mjesečni dohodak, ako postoji, isplaćuje se njegovim neosiguranim vjerovnicima kao udio iz stečajne mase.

Stečaj ne utječe na prava osiguranog vjerovnika. Taj vjerovnik može poduzeti jednu od sljedeće tri mogućnosti u pogledu svojeg osiguranog duga:

osloniti se na svoj instrument osiguranja, tj. zapravo ostati izvan stečajnog postupka;

realizirati instrument osiguranja ili odrediti vrijednost svojeg instrumenta osiguranja i prijaviti tražbinu u preostalom iznosu (ako postoji), tj. vjerovnik će izračunati poštnu tržišnu vrijednost osigurane imovine i to oduzeti od ukupnog duga. Preostali manjak (ako postoji) uključuje se u stečajnu masu kao neosigurana tražbina. Tijekom tog postupka osigurani vjerovnik može prodati predmetnu imovinu;

odustati od svojeg instrumenta osiguranja, tj. osigurani vjerovnik može u cijelosti odustati od svojeg instrumenta osiguranja te se njegova tražbina može unijeti u stečajnu masu kao neosigurana tražbina.

Neosigurani dug

U postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba i postupku namirenja duga tražbine neosiguranih vjerovnika namiruju se u skladu s uvjetima nagodbe. U slučaju otpisa duga, ako se okolnosti osobe poboljšaju tijekom razdoblja nadzora, ona o tome mora obavijestiti Irsku službu za nesolventnost te se, ovisno o razini promjene, od nje može zatražiti da plati dio dugova.

Tražbine neosiguranih vjerovnika stečajne mase jednako su rangirane. Njihove se tražbine namiruju isplatom iz sredstava koja ostanu nakon plaćanja stečajnih pristojbi, troškova službenog upravitelja i povlaštenih dugova.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Opći je uvjet za zadovoljavajuće okončanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnikovo ispunjenje obveza iz nagodbe tijekom njezine provedbe. Nakon toga dužnika se razrješuje neosiguranih dugova. Status osiguranog duga ovisit će o specifičnim uvjetima nagodbe.

Ona se može raskinuti ako dužnik prekrši uvjete otpisa duga, postupka namirenja duga ili postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba. Ako dužnik dosegne šest mjeseci kašnjenja u plaćanju, smatra se da sporazum nije uspio. U svakom slučaju, dužnik postaje odgovoran za sve svoje dugove, uključujući sva kašnjenja u plaćanju, naknade i kamate akumulirane tijekom razdoblja neplaćanja tih dugova.

Stečaj

Stečajnog dužnika koji poštuje uvjete stečajnog postupka automatski se razrješuje stečaja nakon jedne godine. Stečajni dužnik može, u svakoj fazi stečaja, svojim vjerovnicima dati prijedlog (stečajnu nagodbu) za podmirenje svojih dugova. Stečajni dužnik Visokom sudu treba podnijeti zahtjev za prekid stečajnog postupka; time se službenog upravitelja sprječava od daljnje realizacije imovine stečajne mase. Stečajni dužnik zatim može pred Visokim sudom svojim vjerovnicima predložiti stečajnu nagodbu. Stečajni vjerovnici glasuju o predloženoj stečajnoj nagodbi; nagodba će se prihvatiti ako uvjete ponude prihvati najmanje 60% tih vjerovnika (prema broju i vrijednosti duga).

Iznos dogovoren u stečajnoj nagodbi može se isplatiti iz udjela u stečajnoj masi ili sredstvima samog stečajnog dužnika. Potrebno je namiriti sve pristojbe ili troškove ureda službenog upravitelja nastale tijekom upravljanja stečajnim postupkom te sve povlaštene dugove. Nakon što se službeni upravitelj složi sa stečajnom nagodbom predloženom preko Visokog suda, stečajnog dužnika razrješuje se stečaja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Nije primjenjivo za neosigurane vjerovnike.

Za osigurane vjerovnike status osiguranog duga ovisit će o specifičnim uvjetima postupka.

Stečaj

U stečajnom postupku vjerovnici od stečajnog dužnika ne mogu zahtijevati plaćanje postojećih dugova nakon datuma proglašenja stečaja (isplata dugova stečajnog dužnika nastalih nakon proglašenja stečaja može se zahtijevati uobičajenim putem); umjesto toga, moraju izravno kontaktirati sa službenim upraviteljem. Nakon što se stečajnog dužnika razriješi stečaja, što je u većini slučajeva nakon godinu dana (zbog nepoštovanja uvjeta to se razdoblje može produžiti na najviše 15 godina), razrješuje ga se svih neosiguranih dugova (uključujući povlaštene dugove). Ako se osigurani vjerovnici odluče za instrument osiguranja, njihovi dugovi ostaju nakon datuma razrješenja. Stečajni postupak ne utječe na prava osiguranih vjerovnika nad osiguranom imovinom.

Ako je osigurani vjerovnik odredio vrijednost svojeg instrumenta osiguranja i prijavio tražbinu u stečajnom postupku za preostali iznos (kao neosigurani dug), dio koji preostane nakon plaćanja udjela iz stečajne mase otpisat će se nakon razrješenja. Potrebno je napomenuti da čak i ako se osigurani vjerovnik odluči samo za svoj instrument osiguranja (i u stečajnom postupku ne prijavi tražbinu za preostali iznos), od dužnika neće moći zahtijevati nikakav preostali iznos nakon što ga se razriješi stečaja. U tom je slučaju konačan učinak stečaja na osigurani kredit (ili hipoteku) takav da se svaki iznos kredita iznad vrijednosti povezane imovine (na datum proglašenja stečaja) smatra neosiguranim dugom.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak namirenja duga ili postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba: U postupku u slučaju nesolventnosti vjerovnici načelno ne snose troškove postupka. Naknade upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, dogovorene s vjerovnicima u vrijeme glasovanja o nagodbi ili kasnijeg odobrenja na sudu nakon preispitivanja, odbijaju se od raspoloživih dužnikovih sredstava. Ako vjerovnik istakne prigovor u pogledu potvrde o zaštiti ili postupka, vjerovnik načelno snosi vlastite troškove.^[x] Ako vjerovnik istakne prigovor u pogledu predložene postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, sudu može podnijeti zahtjev da druga strana snosi troškove ako se njegov prigovor prihvati.^[xi] U slučaju uobičajenog tijeka događaja troškovi se plaćaju ovisno o tome kako nastanu, tj. stranka čije postupanje dovede do troškova mora ih platiti.

Otpis duga: U slučaju otpisa duga nema troškova.

Stečaj

Vjerovnici snose troškove stečaja, koji se plaćaju iz raspoloživih sredstava stečajne mase.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Postupak u slučaju nesolventnosti

Jedan od uvjeta koje dužnik mora ispuniti prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti jest i dostavljanje potpunog i točnog pregleda svojeg financijskog stanja te potpisivanje zakonske izjave kojom potvrđuje te informacije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba mora se uvjeriti i da je dužnik iskren te da mu je u cijelosti dostavio sve relevantne informacije o svojoj financijskoj situaciji. Vjerovnik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, ili Irska služba za nesolventnost samo u pogledu otpisa duga, može sudu podnijeti zahtjev za prekid postupka u slučaju nesolventnosti u određenim okolnostima koje su predviđene Zakonom o nesolventnosti fizičkih osoba, uključujući sljedeće:

Dužnik je svojim ponašanjem tako uredio svoje financijsko stanje da je ispunio uvjete za pokretanje nekog od postupaka ili otpis duga.

Nisu ispunjeni postupovni zahtjevi propisani Zakonom.

Netočne ili ispuštene informacije u dužnikovu propisanom financijskom izvještaju dovele su, ili mogu dovesti, do materijalne štete za vjerovnika.

Dužnik ne poštuje zahtjeve u pogledu prihvatljivosti.

Dužnik je dao prednost trećoj strani, čime je umanjio iznos raspoloživ za plaćanje svojih dugova. Ili

Dužnik je počinio neki od prekršaja navedenih u Zakonu o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen).

Vjerovnici nemaju pravo zatražiti poništenje transakcija ili prijenosa imovine koji su nastupili prije početka postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, ako se može smatrati da je dužnik uplatio prevelike doprinose u mirovinski fond, vjerovnik može od sudova zatražiti financijsku olakšicu. Na temelju toga sud može upravitelju fonda naložiti povrat punog iznosa koji će se raspodijeliti vjerovnicima u nagodbi.

Stečaj

Prethodni prijenosi imovine i plaćanja koja je stečajni dužnik izvršio u korist vjerovnika ili drugih osoba mogu se poništiti na temelju stečajnog zakonodavstva.

To uključuje sljedeće situacije:

Stečajni dužnik uplatio je iznos ili prenio imovinu vjerovniku kojem je dao prednost pred drugim vjerovnicima prema kojima ima dugovanja. Službeni upravitelj može zatražiti poništenje tih plaćanja, izvršenih u razdoblju od tri godine prije datuma proglašenja stečaja. Ako se zahtjev službenog upravitelja prihvati, predmetni iznos vratit će se u stečajnu masu u korist svih vjerovnika.^[xii]

Stečajni dužnik prenio je ili darovao imovinu trećoj strani za iznos manji od njezine tržišne vrijednosti. Nakon što se zahtjev službenog upravitelja podnesen Visokom sudu prihvati, ti se prijenosi izvršeni u razdoblju od tri godine prije datuma proglašenja stečaja mogu poništiti te se razlika uplaćuje u stečajnu masu u korist svih vjerovnika.^[xiii]

Stečajni dužnik prenio je imovinu ili je izvršio plaćanje koje se može smatrati „transakcijom radi izbjegavanja obveza”, tj. stečajni dužnik namjeravao je izbjeći uključivanje imovine ili novčanog iznosa u stečajnu masu. Dva se roka primjenjuju u tim slučajevima:

Ako Visoki sud prihvati njegov zahtjev, službeni upravitelj može poništiti sve takve transakcije izvršene tri godine prije proglašenja stečaja.

Mogu se poništiti i sve takve transakcije izvršene pet godina prije proglašenja stečaja ako stečajni dužnik ne uspije dokazati da je bio solventan u vrijeme te transakcije.^[xiv]

U svim prethodnim slučajevima službeni upravitelj mora pred Visokim sudom dati iskaz kojim dokazuje da su te transakcije uistinu izvršene tako da Visoki sud može smatrati da su ispunjeni zakonski uvjeti; tako bi se te transakcije/prijenosi smatrali štetnima za vjerovnike stečajne mase.

[i] Vidjeti poglavlje 3. članke 59. – 64. (Postupak namirenja duga) i poglavlje 4. članke 93. – 98. (Postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba) Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen) radi propisa o potvrdama o zaštiti

[ii] Članak 115.A Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen)

[iii] Vidjeti peti dio Zakona o nesolventnosti fizičkih osoba iz 2012. za zakonsku osnovu za upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba te Pravilnik o odobrenju za rad i nadzoru upravitelja u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba iz 2013. uz Zakon o nesolventnosti fizičkih osoba iz 2012. (SL br. 209 iz 2013.) za kriterije o kvalifikacijama, regulatorne standarde i zahtjeve za dobivanje odobrenja.

[iv] Članak 135. Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen) i članak 17. Prvog priloga Stečajnom zakonu iz 1988. (kako je izmijenjen)

[v] Članak 135. stavak 2. Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen)

[vi] Članci 61. i 136. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

[vii] Članak 87. (Postupak namirenja duga) i članak 120. (Postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba) Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen)

[viii] Članak 75. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

[ix] Članci 81. i 101. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

[x] Članak 97. Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen)

[xi] Članak 115. točka (a) Zakona o nesolventnosti iz 2012. (kako je izmijenjen)

[xii] Članak 57. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

[xiii] Članak 58. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

[xiv] Članak 59. Stečajnog zakona iz 1988. (kako je izmijenjen)

Posljednji put ažurirano: 15/12/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Grčka

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv trgovaca i udruženja osoba s pravnom osobnošću koji nastoje ostvariti gospodarski cilj.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako postoje razlozi od javnog interesa, zahtjev za pokretanje postupka podnose sam dužnik, vjerovnik s pravnim interesom ili javni tužitelj pri prvostupanjskom sudu (*eisangeléas protodikón*). Uvjeti za pokretanje postupka: (a) ako vjerovnik podnese zahtjev, dužnik mora biti u stanju obustave plaćanja; (b) ako dužnik podnese zahtjev, dovoljna je i sama pretpostavka da ne može platiti dugove. Sud će odrediti rok obustave plaćanja koji ne smije biti dulji od dvije godine od datuma objave presude. Predsjedavajući sudac na zahtjev bilo koje osobe koja ima pravni interes može odrediti bilo koju mjeru koja se smatra potrebnom za sprečavanje svake promjene na imovini dužnika koja bi se mogla štetno odraziti na vjerovnike. Te će se mjere prestati primjenjivati automatski nakon donošenja presude o proglašenju nesolventnosti.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventna masa (*ptocheutikí periousía*) obuhvaća svu imovinu u vlasništvu dužnika, neovisno o tome gdje se nalazi, na datum proglašenja nesolventnosti. Ne obuhvaća: (a) imovinu nad kojom se ne može provesti ovrha, tj. stvari koje su prijeko potrebne za osnovne životne potrebe dužnika i njegove obitelji te stvari koje su dužniku potrebne kako bi mogao zarađivati za život ili (b) imovinu koja je izuzeta posebnim zakonskim odredbama. Ne obuhvaća ni imovinu koju je dužnik stekao nakon proglašenja nesolventnosti.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja nesolventnosti, dužnik automatski gubi pravo upravljanja, tj. upravljanja i raspolaganja svojom imovinom. Dužnik ni na koji način ne smije upravljati imovinom bez prethodne suglasnosti upravitelja (*syndikos*). Imovinom će upravljati upravitelj. Samo u iznimnim slučajevima koji su utvrđeni zakonom, dužnik može preuzeti upravljanje svojom imovinom. Imenovani upravitelj mora biti odvjetnik s najmanje pet godina iskustva. Rad upravitelja nadzire sudac izvjestitelj (*eisigitis dikastís*). Za neke postupke upravitelj mora zatražiti dopuštenje suda nadležnog za nesolventnost („stečajni sud“, *ptocheutikó dikastírio*). Stečajni sud krajnje je nadzorno tijelo koje je odgovorno za upravljanje postupcima u slučaju nesolventnosti.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Izjava o nesolventnosti ne utječe na pravo vjerovnika da primijeni prijebaj na protuzahjev dužnika ako su uvjeti za prijebaj bili ispunjeni prije izjave o nesolventnosti. Svaka zabrana prijebaja primijenit će se i na nesolventnost.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Svi bilateralni ugovori koji su neispunjeni na datum izjave o nesolventnosti i kojih je dužnik stranka, ostat će na snazi osim ako u Zakoniku o nesolventnosti nije drukčije određeno. Na temelju prethodnog dopuštenja suca izvjestitelja, upravitelj ima pravo izvršiti sve neizvršene ugovore i zatražiti od stranaka da ih izvrše. Svi dugoročni ugovori ostat će na snazi osim ako zakonom nije drukčije određeno. Isključeni su svi financijski ugovori. Odredbe stečajnog prava nemaju utjecaja na pravo raskida u skladu sa zakonom ili ugovorom. Izjava o nesolventnosti osnova je za raskid privatnih ugovora kojih je dužnik stranka. Upravitelj može prenijeti ugovorni odnos u kojemu je dužnik druga stranka na treću osobu. Radni se odnos raskida nakon donošenja izjave o nesolventnosti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nakon donošenja izjave o nesolventnosti svi postupci koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici protiv dužnika kako bi namirili potraživanja u okviru nesolventnosti automatski se prekidaju, ne dovodeći u pitanje odredbe o osiguranim vjerovnicima na koje se obustava ne odnosi u pogledu kolateralne nesolventne mase. Međutim, obustava od nekoliko mjeseci može se primijeniti na vjerovnike ako su ispunjeni određeni uvjeti. Konkretno, nakon donošenja izjave o nesolventnosti zabranjene su sljedeće radnje: nastavak izvršenja, podnošenje tužbe radi izvršenja ili tužbe radi proglašenja, nastavak takvih sporova, podnošenje i razmatranje žalbi te izdavanje administrativnih ili poreznih akata ili njihova primjena na imovinu nesolventne mase.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sve sudske sporove koji su u postupku na datum donošenja izjave o nesolventnosti nastavit će upravitelj ako je u tim sudskim sporovima dužnik vjerovnik. Ako je on dužnik, sudski sporovi se prekidaju te slijedi postupak prijave potraživanja i provjere.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici moraju prijaviti potraživanja od dužnika kod voditelja registra nesolventnosti (*grammatéas ton ptocheúseon*). Svi vjerovnici, neovisno o povlasticama ili osiguranju, uključujući one čija su potraživanja uvjetovana, čine skupštinu vjerovnika (*synéleusi ton pistotón*). Prva se skupština saziva presudom kojom se proglašava nesolventnost. Skupština može izabrati tročlani odbor vjerovnika (*epitropí pistotón*) koji pak može imenovati zajedničkog predstavnika za sve članove. Tročlani odbor vjerovnika pratit će tijek postupka u slučaju nesolventnosti.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Nakon dovršenja popisa dužnikove pokretne i nepokretne imovine, upravitelj se može savjetovati sa sucem izvjestiteljem i zatražiti dopuštenje za prodaju robe ili pokretnih stvari koje su dio nesolventne mase, ali samo kako bi se ispunile trenutačne potrebe. Tek nakon cjelovite provjere vjerovnika i uz uvjet da nije prihvaćen ili ratificiran nikakav plan reorganizacije poduzeća ili, ako su takvo prihvaćanje ili ratifikacija prekinuti, upravitelj može likvidirati dužnikovu

imovinu i raspodijeliti prihode vjerovnicima tako što će raspolagati cijelim poduzećem ili njegovom zasebnom imovinom. Dužnikovom nepokretnom imovinom može se raspolagati samo uz odobrenje suda nadležnog za nesolventnost koje se dobiva kao odgovor na zahtjev upravitelja i na temelju izvješća suca izvjestitelja.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi dužnikovi vjerovnici mogu prijaviti svoja potraživanja i predati dokumente voditelju registra nesolventnosti, neovisno o tome jesu li njihovi zahtjevi povlašteni i neovisno o tome jesu li osigurani kolateralom. Vjerovnici u postupku u slučaju nesolventnosti oni su koji na datum izjave o nesolventnosti imaju ugovorna novčana potraživanja prema dužniku koja su već nastala i mogu se potraživati u sudskom postupku. Potraživanja koja su nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu se prijaviti. Sudski troškovi upravitelja, troškovi upravljanja nesolventijskom masom, naknada upravitelja i sva potraživanja na samoj nesolventijskoj masi (*omadiká pistómata*) unaprijed se oduzimaju nakon odluke o likvidaciji nesolventijske mase te se ispunjavaju prije rangiranja dužnikovih vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Potraživanja se moraju prijaviti u pisanom obliku voditelju registra nesolventnosti uz navođenje vrste, uzroka, datuma nastanka itd. u roku od mjesec dana od datuma objave presude kojom se proglašava nesolventnost u Biltenu o pravnim obavijestima odvjetničkog fonda (*Deltio Dikastikón Dimosieúseon tou Tameíou Nomikón*). Ako navedeni rok za prijavu istekne, vjerovnik još uvijek može podnijeti prigovor (*anakopí*) i zatražiti da njegova potraživanja potvrdi sud nadležan za nesolventnost. Za provjeru važi sljedeće: (a) provodi je upravitelj u prisutnosti suca izvjestitelja tri dana nakon isteka roka za prijavu potraživanja, (b) vjerovnik čija se potraživanja provjeravaju može prisustvovati provjeri osobno ili ga može zastupati ovlaštena treća osoba, (c) provjera se provodi usporedbom dokumenata vjerovnika s dužnikovim knjigama i dokumentima, (d) sudac izvjestitelj sastavlja izvješće o provjeri vjerovnika, (e) ako postoji sumnja, sudac izvjestitelj odlučit će hoće li prihvatiti prijavu te je može prihvatiti privremeno, (f) prigovore tijekom provjere mogu podnijeti dužnik, upravitelj i vjerovnici čije su prijave već prihvaćene. Ne postoji web-mjesto koje sadržava posebne obrasce za navedeni postupak. Međutim, postoje posebni obrasci koji su dostupni kod voditelja registra nesolventnosti na prvostupanjskom sudu (*protodikeío*).

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Kad se donese odluka o likvidaciji nesolventijske mase, upravitelj bez nepotrebne odgode sastavlja popis raspodjele i dostavlja ga sucu izvjestitelju. Potonji će popis proglasiti izvršivim i objavit će ga u svojem uredu. Tijekom raspodjele uzet će se u obzir sljedeće opće povlastice: i. potraživanja proizašla iz svih vrsta financiranja koja su nastala radi održavanja dužnikova poslovanja, ii. potraživanja za dužnikovo liječenje i troškove sprovoda, iii. potraživanja za osiguravanje potrebne prehrane, iv. potraživanja zaposlenika u pogledu njihova zaposlenja, odvjetničkih naknada, v. potraživanja poljoprivrednika, vi. potraživanja Helenske Republike i lokalnih tijela, vii. potraživanja jamstvenog fonda (*synegyitikó*) i posebne povlastice vjerovnika, tj. povlaštena potraživanja konkretne pokretne i nepokretne imovine dužnika ili novčanog iznosa. Ako postoje preklapanja povlastica u pogledu primitaka od raspolaganja imovinom ili novčanim iznosom, odgovarajuće odredbe Zakonika o parničnom postupku primjenjuju se *mutatis mutandis*.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Dužnik i upravitelj mogu sudu nadležnom za nesolventnost dostaviti plan reorganizacije. Plan mora sadržavati podatke o dužnikovu financijskom stanju i predloženu namiru vjerovnika, opis potrebnih mjera, kao što su organizacijske promjene i poslovni planovi, uspostava prava i ukupni poredak svakog vjerovnika itd. Sud nadležan za nesolventnost automatski će provesti prethodno ispitivanje plana u roku od 20 dana od dostave te ga može odbiti na temelju posebne osnove utvrđene zakonom. Ako sud ne odbije plan, vjerovnicima određuje rok od najmanje tri mjeseca za njegovo prihvaćanje te datum njihova sastanka. Rasprava i glasovanje u pogledu plana održavaju se u prisutnosti suca izvjestitelja. Za prihvaćanje plana potrebna je posebna većina. Nakon što vjerovnici prihvate plan reorganizacije, on se dostavlja sudu na ratifikaciju. Nakon donošenja pravomoćne presude o odobrenju plana, on postaje obvezujuć za sve vjerovnike, neovisno o njihovom mjestu u poretku ili o tome jesu li prijavili svoja potraživanja. Postupak u slučaju nesolventnosti je završen. Vjerovnici mogu odlučiti zasebno podnijeti tužbu.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon izjave o završetku postupka u slučaju nesolventnosti, prekida se prodaja dužnikove imovine, dužnik preuzima upravljanje svojom imovinom, a vjerovnici mogu pojedinačno podnijeti tužbu. Konkretno, postupak u slučaju nesolventnosti zatvara se nakon likvidacije imovine, a upravitelj će dostaviti izvješće u roku od mjesec dana.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi postupka u slučaju nesolventnosti naplaćuju se iz nesolventijske mase.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Sve dužnikove radnje u razdoblju od obustave plaćanja do proglašenja nesolventnosti („razdoblje sumnje u postojanje nesolventnosti“, *ýpopti períodos*) koje su štetne za opće tijelo vjerovnika mogu se opozvati (radnje podložne mogućem opozivu, *práxeis dynitikís anáklisis*) ili se moraju opozvati (radnje podložne obveznom opozivu, *práxeis ypochreotikís anáklisis*) u skladu s uvjetima utvrđenima u pravu u području nesolventnosti. Tužbu kojom se zahtijeva opoziv pred sudom može podnijeti upravitelj ili, pod određenim uvjetima, vjerovnik. Svatko tko je stekao bilo kakvu dužnikovu imovinu na temelju opozvane radnje mora je vratiti u nesolventijsku masu.

Posljednji put ažurirano: 13/02/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [es](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Španjolska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti, koji se na španjolskom jeziku naziva *concurso de acreedores* („skupština vjerovnikâ“), odnosi se na dužnike građane i trgovce, bez obzira na to jesu li fizičke ili pravne osobe. Propisi kojima se to uređuje utvrđeni su u preinačenom tekstu Zakona o nesolventnosti (*Texto Refundido de la Ley Concursal*), koji je odobren Kraljevskim zakonodavnim dekretom 1/2020 od 5. svibnja 2020. U preinačeni su tekst uključene i pojašnjene izmjene i posebne značajke proglašenja fizičkih osoba nesolventnima, koje su uvedene u španjolsko zakonodavstvo o nesolventnosti Zakonom 25/2015 kako bi se omogućilo oslobađanje dužnika od neplaćenih dugova u postupku u slučaju nesolventnosti.

Svaki se dužnik može proglasiti nesolventnim, bez obzira na to je li fizička osoba (uključujući maloljetnike ili osobe koje nemaju pravnu sposobnost) ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač, iako zakon sadržava pojedine specifikacije koje se odnose na vrstu predmetnog dužnika, posebno u slučaju trgovačkih društava ili potrošača.

Pravne se osobe mogu proglasiti nesolventnima, čak i ako su u postupku likvidacije. Nabitno je jesu li one dio skupine društava jer se jedno društvo koje čini skupinu ili više njih može proglasiti nesolventnim, ali ne i sama skupina.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u vezi s nasljedstvom, pod uvjetom da ono nije bezuvjetno prihvaćeno.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglasiti nesolventnima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

2.1. Uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Zakonom su utvrđeni određeni subjektivni i objektivni preduvjeti koji se moraju ispuniti kako bi se pokrenuo postupak u slučaju nesolventnosti.

A) Subjektivni preduvjet: svaki se dužnik može proglasiti nesolventnim, bez obzira na to je li fizička ili pravna osoba, poduzetnik ili potrošač, iako zakon sadržava pojedine specifikacije koje se odnose na vrstu predmetnog dužnika, posebno u slučaju trgovačkih društava ili potrošača.

Tijela koja sačinjavaju teritorijalni ustroj države, tijela javnog sektora i druga javnopravna tijela ne mogu se proglasiti nesolventnima.

B) Objektivni preduvjet: nesolventnost dužnika, koja se definira kao nemogućnost dužnika da redovito plaća svoje obveze.

2.2. Stranke koje mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka

Uvjeti za podnošenje zahtjeva razlikuju se ovisno o tome podnosi li zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnik ili ga podnose vjerovnici.

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi dužnik (dobrovoljni postupak), on mora pred sudom obrazložiti da je trenutačno nesolventan ili da će uskoro biti; odnosno da ne može redovito plaćati svoje obveze. Ako je nesolventnost trenutačna, dužnik mora podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od trenutka kad postane svjestan ili je trebao postati svjestan svoje nesolventnosti. Međutim, u skladu sa zakonom dužnik može u tom dvomjesečnom razdoblju obavijestiti sud da s vjerovnicima pregovara o sporazumu za refinanciranje duga; u tom se slučaju rok odgađa za vrijeme trajanja pregovora i vjerovnici u sljedeća tri mjeseca ne mogu pokrenuti zaseban postupak izvršenja nad imovinom koja je dužniku potrebna za njegove aktivnosti. Ako dužnici ne postignu dogovor s vjerovnicima nakon isteka tog razdoblja, moraju podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od mjesec dana.

Dužnici uz zahtjev moraju podnijeti i određene dokumente, kao što su izvješće o njihovoj gospodarskoj aktivnosti, popis imovine, popis vjerovnika uz navođenje kreditnih jamstava, popis zaposlenika te financijske izvještaje, ako imaju obvezu njihova sastavljanja.

Dužnici, koji mogu biti fizičke ili pravne osobe, moraju podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ako su u situaciji trenutačne nesolventnosti, koja se definira kao situacija u kojoj osoba ne može redovito plaćati svoje obveze. S druge strane, ako je nesolventnost neizbježna (još uvijek nije proglašena, ali se očekuje), dužnici imaju pravo podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Pri podnošenju zahtjeva trgovačkom sudu (*juzgado de lo mercantil*) moraju se ispuniti određeni obvezni uvjeti predviđeni u člancima 6. i 7. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti: izvješće o dužnikovoj financijskoj i pravnoj povijesti; napomena o tome bavi li se gospodarskom aktivnosti; ako je dužnik pravna osoba, mora navesti imena svojih dioničara, stečajnih upravitelja ili likvidatora te službenog revizora; popis imovine i prava uz odgovarajuće informacije koje omogućuju njihovu identifikaciju; abecedni popis vjerovnika uz navođenje adresa te iznosa i datuma dospelja tražbina te postojećih jamstava; ako je primjenjivo, popis zaposlenika; ako dužnik ima obvezu sastavljanja financijskih izvještaja, mora predložiti računovodstvene knjige; a ako pripada skupini društava, to mora navesti i priložiti konsolidirani financijski izvještaj skupine.

Dužnici imaju obvezu surađivati sa sucem koji je zadužen za postupak u slučaju nesolventnosti i s upraviteljima u slučaju nesolventnosti, ne samo u pasivnom smislu ispunjenja zahtjeva koji im se postavljaju, nego u aktivnom smislu izvješćivanja o svemu što je važno. Ta obveza uključuje i obvezu da se pojavljuju (pred sudom i pred upraviteljima u slučaju nesolventnosti), da surađuju i da izvješćuju. Te se obveze odnose na dužnike koji su fizičke osobe i na de facto ili de jure direktore pravnih osoba, bez obzira na to obavljaju li trenutno tu funkciju ili su je obavljali u prethodne dvije godine. Ako ta obveza nije ispunjena, za potrebe proglašenja nesolventnosti skrivljenom iznosi se pretpostavka namjernog prijestupa ili krajnje nepažnje (u slučajevima na koje se odnosi odjeljak o kaznenoj odgovornosti, odnosno zbog odobrenja štetnog dogovora ili pokretanja postupka likvidacije).

Dužnika se može proglasiti odgovornim za nesolventnost i može biti kažnjen. Jedan je od ciljeva postupka u slučaju nesolventnosti analizirati uzroke nesolventnosti, a posebno činjenicu je li ponašanje dužnika ili drugih osoba povezanih s njim ili u svojstvu suučesnika pridonijelo stvaranju ili pogoršanju takve situacije. To uključuje pojašnjenje odgovarajućih obveza primjenom tablice sankcija iz članaka 455. i 456. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti.

2.3. Pokretanje postupka i trenutak u kojem postupak proizvodi učinke

Sudac mora pregledati podnesenu dokumentaciju i, ako je nesolventnost ili neizbježna nesolventnost opravdana, dužnika mora proglasiti nesolventnim istog dana kad je podnesen zahtjev ili sljedećeg dana. Ako je podnesena dokumentacija nepotpuna, sudac može odobriti jedinstveno razdoblje od pet dana za njezinu nadopunu.

Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti može podnijeti i bilo koji vjerovnik i u tom se slučaju radi o obveznom postupku (*concurso necesario*). Vjerovnici koji podnose zahtjev za izdavanje rješenja o proglašenju nesolventnosti moraju priložiti dokaze o dužnikovoj trenutačnoj nesolventnosti i predložiti dokaz o nalogu za izvršenje protiv dužnika koji pokazuje da nije prikupljeno dovoljno imovine za podmirenje duga, ili moraju priložiti dokaze određenih činjenica koje dovode do pretpostavke nesolventnosti, kao što su dokazi koji upućuju na sljedeće: da je dužnik općenito prestao plaćati svoje obveze, opsežnu zapljenu dužnikove imovine, ubrzano prikrivanje ili likvidaciju imovine ili neplaćanje pojedinih dugova (porezi, socijalno osiguranje, tražbine radnikâ).

Ako zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnosi vjerovnik, dužniku se upućuje sudski poziv i on može osporiti rješenje o proglašenju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac saziva raspravu na kojoj stranke mogu predložiti dokaze uz određena ograničenja i sudac mora odlučiti je li dužnik trenutačno nesolventan ili nije te, prema potrebi, izdati rješenje o proglašenju nesolventnosti. Postupak se pokreće i ako dužnik prihvati rješenje o proglašenju nesolventnosti, ako ga ne ospori ili ako se ne pojavi na raspravi.

Dužnici koji su fizičke osobe u situacijama trenutačne ili neizbježne nesolventnosti i čije procijenjene obveze ne premašuju pet milijuna EUR mogu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka za postizanje *sporazuma o izvansudskoj naplati*. Pravne osobe koje ispunjuju uvjete predviđene u članku 631. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti mogu učiniti isto.

Odluka kojom se pokreće postupak u slučaju nesolventnosti proizvodi učinke odmah nakon izdavanja, čak i ako se podnese prigovor.

2.4. Objavlivanje rješenja o proglašenju nesolventnosti

Rješenje o proglašenju nesolventnosti mora se objaviti po mogućnosti putem elektroničkih medija, a izvadak odluke mora se objaviti u Službenom listu Španjolske, no sudac može naložiti njezino objavljivanje u više medija ako to smatra nužnim.

2.5. Privremene mjere

Na zahtjev osobe koja podnosi zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i, ako je primjenjivo, nakon pružanja jamstva za pokriće mogućih obveza, sudac, nakon što odobri zahtjev, može donijeti potrebne mjere, u obliku predviđenom u općem postupovnom pravu, kojima se osigurava da se dužnikova imovina ne otuđuje.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

3.1. Imovina koja ulazi u nesolventnu masu

Sva imovina i prava koji pripadaju dužniku u trenutku izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti čine dio nesolventne mase ili „imovinu obuhvaćenu postupkom“, zajedno sa svom imovinom i svim pravima koje dužnik stekne ili koji su mu vraćeni tijekom postupka. Imovina koja je na temelju zakona proglašena nezapljenjivom izuzeta je iz toga.

Vjerovnici koji imaju prava prvenstva u pogledu plovila ili zrakoplova mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolventne mase poduzimanjem radnji dopuštenih u skladu sa sektorskim zakonodavstvom.

Kad je riječ o postupcima u slučaju nesolventnosti nad dužnicima koji su fizičke osobe i u braku, imovinu obuhvaćenu postupkom čini njihova zasebna imovina, a ako imaju sporazum o zajedničkom vlasništvu, uključit će se i zajednička imovina, ako je to potrebno za podmirenje dužnikovih obveza.

Za postupak u slučaju nesolventnosti nije potreban prekid dužnikove aktivnosti i on može nastaviti s poslovanjem društva, u skladu s postignutim dogovorom u pogledu odobrenja ili privremenog ukidanja njegovih ovlasti. Odobrenje za upravljanje ili raspolaganje imovinom u načelu moraju dati upravitelji u slučaju nesolventnosti u slučajevima kad se dužnikove ovlasti nadziru, ali moguće je da se pojedine radnje općenite prirode odobre ako su one sastavni dio uobičajene djelatnosti društva. U načelu se bez odobrenja suca imovina ne može teretiti kako bi se financiralo nesolventno društvo sve dok se ne potvrdi nagodba s vjerovnicima ili pokrene postupak likvidacije. U sljedećem odjeljku objašnjavaju se postupci za privremeno ukidanje ili nadzor dužnikovih ovlasti. Polovina financiranja putem novih novčanih prihoda u kontekstu postupka refinanciranja smatra se tražbinom u odnosu na nesolventnu masu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

4.1. Ovlasti dužnika

Polazišna je točka u načelu razlika između dobrovoljnog postupka i obveznog postupka (članak 29.). U prvom slučaju dužnik i dalje upravlja i raspolaže svojom imovinom te je pod nadzorom upravitelja u slučaju nesolventnosti i potrebno mu je njegovo odobrenje ili njegova suglasnost. U slučaju obveznih postupaka ovlasti dužnika za upravljanje i raspolaganje vlastitom imovinom privremeno su ukinute te dužnika zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti. Cilj tog propisa nije kazniti dužnika, nego je njegova svrha očuvati imovinu i zaštititi rezultate postupka.

Međutim, glavni je kriterij nastavak dužnikove gospodarske aktivnosti, za što na temelju članka 111. upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo sastaviti katalog aktivnosti koje se zbog njihove prirode i vrijednosti izuzimaju iz obveznog nadzora. Sustav je prilagodljiv jer sudac može, u slučaju dobrovoljnog postupka, na temelju obrazložene odluke, naložiti privremeno ukidanje ovlasti i, u slučaju obveznog postupka, na temelju odobrenja ili sporazumni dogovor, naložiti običan nadzor, uz navođenje rizika koje želi izbjeći i koristi koje bi se mogle ostvariti.

Početni dogovor o ograničenju ili predaji ovlasti isto se tako može izmijeniti u kasnijim fazama na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, na temelju obrazložene odluke i nakon saslušanja dužnika (izmjena nije automatska), pod uvjetom da se ta izmjena objavi na isti način na koji je bilo objavljeno rješenje o proglašenju nesolventnosti.

Završetkom postupka završava i ograničenje ovlasti. U suprotnom slučaju ono se nastavlja do odobrenja nagodbe s vjerovnicima, čime se mogu uvesti mjere kojima se ograničuju ili zabranjuju dužnikove ovlasti. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti okonča likvidacijom, pokretanje te faze podrazumijeva privremeno ukidanje dužnikovih ovlasti.

Cilj je preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti da imovina dužnika obuhvaćena postupkom u slučaju nesolventnosti u pravilu ostane nepromijenjena; međutim, u određenim slučajevima tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguće je prodati dio imovine dužnika, uz odobrenje suca (koje neće biti potrebno u pojedinim slučajevima). Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti moguća je i prodaja proizvodnih jedinica na način utvrđen u članku 215. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti.

Kao iznimka od općeg pravila o kontinuitetu dužnikove aktivnosti, utvrđuje se da se, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i nakon saslušanja dužnika i predstavnika radnika, dužnikovi uredi mogu zatvoriti ili se njegova aktivnost može obustaviti. Ako je posljedica toga kolektivni raskid, obustava ili izmjena ugovora o radu, sudac mora djelovati u skladu s posebnim pravilima.

Zakonom se utvrđuju i posebne obveze u pogledu dužnikovih financijskih izvještaja, dok su učinci postupka u slučaju nesolventnosti na upravljačka tijela nesolventnih pravnih osoba uređeni zasebno.

4.2. Imenovanje i ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti

Upravitelj u slučaju nesolventnosti osoba je ili tijelo koje je potrebno kako bi pomagalo sucu i povjerava mu se upravljanje postupkom u slučaju nesolventnosti. Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti sudac nalaže početak druge faze postupka, koja uključuje sve što se odnosi na imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti, odredbe kojima se uređuje njegov rad te njegove ovlasti i odgovornosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odabire se s popisa fizičkih i pravnih osoba dobrovoljno upisanih u Javni registar nesolventnosti (*Registro Público Concursal*), u skladu s uvjetima propisanim zakonom. Za te se potrebe uvodi razlika između malih, srednjih i velikih postupaka u slučaju nesolventnosti. Prvo imenovanje s popisa provodi se ždrijebom i kasnije prema redoslijedu, ali to se ne odnosi na velike postupke, u kojima sudac može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg on smatra najprimjerenijim, uz navođenje razloga i poštovanje kriterija utvrđenih zakonom. U slučaju postupaka u slučaju nesolventnosti u kojima sudjeluju kreditne institucije sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Fond za uredno restrukturiranje banaka (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*). Kad je riječ o postupcima u kojima sudjeluju institucije koje su pod nadzorom Nacionalne komisije za tržište vrijednosnih papira (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*), sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložila ta Komisija, a u slučaju osiguravajućih društava sudac mora imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti među osobama koje je predložio Konzorcij za naknade iz osiguranja (*Consorcio de Compensación de Seguros*).

Obično se imenuje samo jedan upravitelj u slučaju nesolventnosti. Iznimka su postupci u slučaju nesolventnosti koji se mogu opravdati postojanjem javnog interesa, u kojima sudac u postupku u slučaju nesolventnosti kao drugog upravitelja u slučaju nesolventnosti može imenovati vjerovnika iz javne uprave ili vjerovnika iz javnopravnog tijela koji je povezan s tom javnom upravom ili koji joj je odgovoran.

U članku 57. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti detaljno je opisan pravni status upravitelja, koji preuzima sljedeće vrste dužnosti: dužnosti postupovne prirode; dužnosti koje se odnose na dužnika ili njegova upravljačka tijela; dužnosti u pogledu radnih odnosa; dužnosti koje se odnose na prava vjerovnika; dužnosti izvješćivanja i ocjenjivanja; dužnosti koje se odnose na unovčenje ili likvidaciju imovine te tajničke dužnosti. Njihova je najvažnija dužnost podnijeti izvješće predviđeno u članku 292., kojemu moraju priložiti prijedlog popisa imovine i popis vjerovnika.

Sudac utvrđuje plaću upravitelja u slučaju nesolventnosti u skladu s ljestvicom naknada, kako je utvrđeno Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004. Imenovani upravitelj u slučaju nesolventnosti mora prihvatiti tu dužnost, no, ako postoji opravdan razlog za to, sudac ga može odbiti ili razriješiti dužnosti. Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu imenovati i delegirane pomoćnike koji će im pomagati u obavljanju njihovih dužnosti.

4.3. Sudac u postupku u slučaju nesolventnosti

Nadležnost za vođenje postupaka u slučaju nesolventnosti proizlazi iz područja trgovačkog prava kao specijalizirane grane građanskog prava. Sudac proglašava nesolventnost i vodi postupak. U članku 86.b Organskog zakona 6/1985 o pravosuđu (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) od 1. srpnja 1985. utvrđen je popis nadležnosti sudaca trgovačkih sudova, posebno uključujući sva pitanja koja se pojave u području postupaka u slučaju nesolventnosti.

Sudac u rješenju o proglašenju nesolventnosti, ili prije toga kao mjeru predostrožnosti, može ograničiti dužnikova temeljna prava. Ta ograničenja mogu uključivati: (a) presretanje poštanske i telefonske komunikacije; (b) obvezu boravka na istom području na kojem mu je adresa, uz mogućnost kućnog pritvora i c) ulazak u mjesto boravka i njegovo pretraživanje. Ako je dužnik pravna osoba, te se mjere mogu donijeti i u odnosu na sve njegove trenutne direktore ili likvidatore ili neke od njih te na one koji su obavljali tu funkciju tijekom prethodne dvije godine.

Člancima 52. i 53. Zakona o nesolventnosti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti dodjeljuje se „isključiva i isključujuća” nadležnost nad nizom pitanja koja općenito obuhvaćaju sve radnje usmjerene na dužnikovu imovinu ili koje su u izravnom odnosu s njom. Sudac je isto tako nadležan za donošenje odluka koje se odnose na kolektivnu obustavu ugovorâ o radu ako je poslodavac proglašen nesolventnim i za odlučivanje o tužbama zbog odgovornosti direktorâ ili likvidatorâ nesolventnog društva.

Kad je riječ o prethodnim odlukama, i to samo za potrebe postupka nesolventnosti, nadležnost suca proširuje se i na upravna ili socijalna pitanja koja su izravno povezana s postupkom u slučaju nesolventnosti.

Zakonom o nesolventnosti utvrđuju se pravila o međunarodnoj i teritorijalnoj nadležnosti te posebna pravila o postupovnim koracima koji se trebaju poduzeti i ona imaju prednost pred pravilima utvrđenima u općem postupovnom zakonodavstvu.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Nakon što je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut, ne može doći do prijetoja tražbina ili dugova dužnika. Međutim, prijetoj je dopušten ako su uvjeti za njega bili ispunjeni prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, čak i ako je odluka izdana kasnije. Ti su uvjeti općenito predviđeni člankom 1196. Građanskog zakonika (*Código Civil*) (uzajamnost tražbina, jedinstvenost dugova te njihova dospelost i plativost).

Postupci u slučaju nesolventnosti s inozemnim elementom izuzeti su iz ovog pravila ako je na temelju prava koje se primjenjuje na dužnikovo uzajamno potraživanje to dopušteno u situacijama nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

6.1. Učinci na ugovore kojih je dužnik strana

Preinačenim tekstom Zakona o nesolventnosti uređuju se učinci postupka u slučaju nesolventnosti na ugovore koje je dužnik sklopio s trećim stranama u skladu s člankom 156. i dalje, čije odredbe utječu na te ugovore koji čekaju izvršenje prije rješenja o proglašenju nesolventnosti. Pitanje se razmatra s obzirom na bilateralne ugovore, jer se u jednostranim ugovorima utvrđuje da se tražbine vjerovnika koji su treće strane priznaju ili se podnosi zahtjev za uključivanje njihovih tražbina u imovinu obuhvaćenu postupkom, kako je navedeno u članku 157. Ugovori sklopljeni s tijelima javne uprave uređeni su posebnim zakonom o upravi.

Člankom 156. u načelu se utvrđuje da sâmo rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na ugovore u kojima dužnik ili druga strana ima uzajamne obveze koje čekaju ispunjenje. Dužnikove obveze podmiruju se iz nesolventne mase. Svaka naknada koja proizlazi iz raskida isto se tako smatra tražbinom u odnosu na nesolventnu masu.

U skladu sa zakonom svaka klauzula kojom se uvodi mogućnost poništenja ili raskida ugovora jedino zbog proglašenja nesolventnosti jedne od strana smatra se nevažećom, čime se osnažuje valjanost tih ugovora.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (u slučaju privremenog ukidanja ovlasti) ili dužnik (u slučaju nadzora ovlasti) mogu od suca u postupku u slučaju nesolventnosti zatražiti raskid ugovora, ako je to u interesu postupka u slučaju nesolventnosti. U takvim slučajevima sudac mora pozvati dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti i drugu ugovornu stranu da se pojave na sudu. Ako stranke koje se pojave na sudu postignu dogovor, sudac će izdati rješenje o raskidu ugovora. U suprotnom slučaju spor će se rješavati sporednim postupkom u slučaju nesolventnosti i sudac će odlučivati o svemu što se odnosi na povrat isplata i naknada, koje će se podmiriti iz nesolventne mase i koje mogu biti značajne ako su njihovi iznosi znatni.

6.2. Raskid zbog kršenja odredbi ugovora

Rješenje o proglašenju nesolventnosti nema učinak na raskid bilateralnih ugovora zbog naknadnog kršenja koje je počinila bilo koja stranka. U slučaju ugovorâ s kontinuiranim izvršenjem mogućnost raskida može se iskoristiti i ako je kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti. Međutim, čak i ako postoje razlozi za raskid, sudac, uzimajući u obzir interese postupka u slučaju nesolventnosti, može naložiti izvršenje ugovora s dospelim plaćanjima ili plaćanjima koja dužnik mora izvršiti podmiromjenjem iz nesolventne mase.

Prijedlozi za raskid ugovora moraju se podnijeti sucu u postupku u slučaju nesolventnosti putem mehanizma sporednog postupka u slučaju nesolventnosti. Nakon što se zahtjev odobri (i time se dogovori raskid ugovora), sve nepodmirene obveze više neće biti valjane. Kad je riječ o dospelim obvezama, u postupak u slučaju nesolventnosti uključit će se tražbine vjerovnika koji su ispunili svoje ugovorne obveze, ako je dužnikovo kršenje nastupilo prije izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti; ako je nastupilo kasnije, tražbine stranaka koje su ispunile svoje obveze podmirit će se iz nesolventne mase. Tražbine će uključivati sve naknade šteta.

Članak 169. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti sadržava posebne odredbe kojima se uređuju učinci na ugovore o radu, a sljedećim člankom uređuju se učinci na ugovore višeg rukovodstva (*sic*).

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

7.1. Zabrana novih deklaratornih tužbi

Suci građanskih i radnih sudova ne smiju prihvatiti tužbe o kojima bi trebali odlučivati suci u postupku u slučaju nesolventnosti (u načelu su to postupci usmjereni protiv dužnikove imovine).

Ako se takva tužba prihvati na temelju pogreške, naložit će se okončanje svih postupaka i sve poduzete radnje bit će nevažeće. Suci trgovačkih sudova isto se tako moraju suzdržati od prihvatanja svih tužbi podnesenih nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i do njegova potpuna zaključenja, ako te tužbe uključuju zahtjeve koji se odnose na korporativne obveze prema direktorima nesolventnih društava kapitala koji su prekršili svoje dužnosti ako postoje osnove za likvidaciju.

7.2. Učinci rješenja o proglašenju nesolventnosti na postupke izvršenja i naplate iz dužnikove imovine

Opće je pravilo da se nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu pokrenuti pojedinačni sudski ili izvansudski postupci izvršenja niti se mogu nastaviti upravni postupci ili postupci naplate poreza iz dužnikove imovine. Ako se ova zabrana prekrši, izreći će se kazna na temelju koje se postupak proglašava ništavnim i nevažećim. Tim se pravilom utvrđuju sljedeće dvije iznimke u kojima se izvršenje može nastaviti unatoč rješenju o proglašenju nesolventnosti i do odobrenja plana likvidacije: (a) upravni postupci izvršenja u kojima su izdani nalozi za zapljenu i (b) postupci izvršenja povezani s radom koji uključuju zapljenu imovine koja pripada dužniku prije naloga i pod uvjetom da zaplijenjena imovina nije nužna za nastavak dužnikove poslovne ili profesionalne aktivnosti.

Kad je riječ o postupcima izvršenja koji su u tijeku, člankom 55. stavkom 2. propisuje se da se pravne radnje koje su u tijeku moraju obustaviti od dana izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti, ali da se odgovarajuće tražbine mogu uzeti u obzir u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Na snazi su posebna pravila za naplatu kolaterala i ona su navedena u sljedećem odjeljku jer to uključuje uzimanje u obzir učinaka na pojedine tražbine.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

8.1. Učinci na postupke s deklaratornim učinkom koji su u tijeku u trenutku rješenja o proglašenju nesolventnosti

Postupci deklaratornim učinkom u kojima sudjeluje dužnik i koji su u tijeku u trenutku rješenja o proglašenju nesolventnosti nastavit će se do izricanja pravomoćne presude, no, neovisno o tome, postupci pravnih osoba koje potražuju oštetu od svojih direktora, likvidatora ili revizora spojiti će se s postupkom u slučaju nesolventnosti i nastavit će se njihov postupovni tijek.

Arbitražni postupak: arbitražni sporazumi u kojima sudjeluje dužnik postaju nevažeći tijekom postupka u slučaju nesolventnosti (članak 52.); stoga je pokretanje arbitražnog postupka nakon izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti zabranjeno. Oni postupci koji su u tijeku nastavit će se do konačne arbitražne odluke.

8.2. Pravo dužnika na pokretanje pravnih radnji

Zakonom se određuje dužnikovo pravo na pokretanje pravnih radnji u skladu s ovlastima koje zadržava. Općenito, ako je dužnik pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo pokretati pravne radnje koje nisu osobne prirode; ako je dužnik pod nadzorom, on ima pravo pokretati pravne radnje uz propisno odobrenje upravitelja u slučaju nesolventnosti ako te radnje imaju učinak na dužnikovu imovinu. U slučaju nadzora, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra da je pokretanje pravnih radnje preporučljivo u interesu postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik je ne pokrene, sudac može ovlastiti upravitelja u slučaju nesolventnosti da to učini.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

9.1. Sudjelovanje vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti

Vjerovnici mogu sugu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, a dužnik može osporiti taj zahtjev. U tom se slučaju održava rasprava i sudac izdaje odluku u obliku rješenja. Ako sudac pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, taj će se postupak smatrati „obveznim”, što obično znači da se privremeno ukida pravo dužnika na upravljanje i raspolaganje svojom imovinom i da ga zamjenjuje upravitelj u slučaju nesolventnosti. Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave rješenja o proglašenju nesolventnosti u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu. Ta prijava mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaže u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i imovine. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Vjerovnici sudjeluju i u fazama nagodbe i likvidacije. U fazi nagodbe mogu podnijeti prijedlog nagodbe i isto tako mogu izraziti svoje slaganje s prijedlogom rane nagodbe koji je podnio dužnik. U svakom će slučaju biti pozvani na skupštinu vjerovnika na kojoj će se raspravljati o nagodbi i glasovati o njezinu prihvaćanju. Za to je potrebna većina predviđena člankom 124. Zakona o nesolventnosti. Taj se postupak može odvijati i pisanim putem ako je broj vjerovnika veći od tri stotine.

Neki vjerovnici mogu osporiti prihvaćanje nagodbe (oni koji nisu prisustvovali skupštini ili oni kojima je na nelegitiman način oduzeto pravo glasa) i, nakon što se nagodba prihvati, vjerovnici mogu zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

U fazi likvidacije vjerovnici mogu dostaviti primjedbe na plan likvidacije koji je predstavio upravitelj u slučaju nesolventnosti i na završno izvješće prije nego što se postupak u slučaju nesolventnosti proglasi okončanim.

U fazi razvrstavanja vjerovnici imaju status stranaka i mogu dostaviti primjedbe na izvješće upravitelja u slučaju nesolventnosti i na mišljenje ureda državnog odvjetnika, iako nemaju pravo podnositi zasebne zahtjeve za razvrstavanje.

Konačno, kad je riječ o okončanju postupka u slučaju nesolventnosti, vjerovnici u određenim slučajevima mogu dostaviti i primjedbe kojima osporavaju okončanje.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

10.1. Raspolaganje imovinom iz nesolventne mase u početnoj fazi

S obzirom na to da se postupkom u slučaju nesolventnosti ne obustavlja dužnikova aktivnost, nakon proglašenja nesolventnosti dužnik može nastaviti raspolagati svojom imovinom u skladu s uspostavljenim mehanizmom nadzora: ako je dužnik pod nadzorom, mora dobiti odobrenje ili suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti, a ako je pod prinudnom upravom, upravitelj u slučaju nesolventnosti bit će odgovoran za raspolaganje njegovom imovinom.

Dok se nagodba ne odobri ili dok ne počne faza likvidacije, u načelu se imovinom iz nesolventne mase ne može raspolagati niti se ona može teretiti bez odobrenja suca. To ne uključuje sljedeće: (a) prodaju imovine koju upravitelj u slučaju nesolventnosti smatra neophodnom za osiguravanje održivosti društva ili novčanih zahtjeva koji proizlaze iz postupka; (b) prodaju imovine koja nije potrebna za nastavak dužnikove aktivnosti, uz jamstvo da cijena u velikoj mjeri odgovara vrijednosti dodijeljenoj imovini u popisu imovine i (c) raspolaganje imovinom koja je nužna za nastavak dužnikove aktivnosti.

U potonjem slučaju, ako dužniku nije oduzeto pravo upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, upravitelj u slučaju nesolventnosti može unaprijed odrediti mehanizme ili radnje koje su svojstvene poslovanju ili trgovanju društva, a koje dužnik može provoditi sam ovisno o njihovoj prirodi i iznosu. Dužnik ujedno može provoditi te radnje od trenutka izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti do trenutka kad upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnost.

10.2. Raspolaganje imovinom iz nesolventne mase u fazi likvidacije

Postupak likvidacije sastoji se od dviju osnovnih faza:

(a) izvršenja operacija likvidacije u skladu s planom koji je sastavio upravitelj u slučaju nesolventnosti, na koji dužnik, vjerovnici i predstavnici radnika mogu dostaviti primjedbe i koji mora odobriti sud. Cilj je zakona zaštititi društvo gdje god je to moguće te su u tu svrhu utvrđena posebna pravila o prodaji proizvodnih jedinica. Plan se može osporiti pred sucem, a operacije likvidacije moraju se provoditi u skladu s odredbama plana. Ako se plan ne odobri, u zakonu su predviđena posebna pravila;

(b) isplate vjerovnicima, uz odredbu da isplata može početi čak i ako operacije likvidacije nisu završene.

Međutim, mora se jasno navesti da se neke operacije likvidacije ne odvijaju u ovoj fazi postupka. Pojedina se imovina može unovčiti tijekom početne faze za neke druge potrebe osim isplate vjerovnicima, kao, na primjer, u sljedećim slučajevima: imovina obuhvaćena postupkom može se očuvati s ciljem održavanja dužnikove gospodarske aktivnosti; vjerovnici koji imaju prava prvenstva u pogledu plovila ili zrakoplova mogu izdvojiti tu imovinu iz nesolventne mase poduzimanjem radnji dopuštenih u skladu sa sektorskim zakonodavstvom; i, konačno, pojedini postupci izvršenja koje su pokrenuli vjerovnici s pravom prvenstva prije postupka u slučaju nesolventnosti mogu se nastaviti, isto kao i upravni postupci izvršenja ako je nalog za zapljenu izdan prije rješenja o proglašenju nesolventnosti.

Prodaja imovine tijekom likvidacije u načelu se odvija uz znatnu razinu slobode, u skladu s odredbama plana likvidacije koji je odobrio sudac. Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako može angažirati specijaliziranog subjekta da proda pojedinu imovinu, uglavnom kako bi se sâm naplatio. Međutim, reformom uvedenom Zakonom 9/2015 od 25. svibnja 2015. utvrđena su obvezna pravila, posebno kad je riječ o imovini i pravima na koje se mogu odnositi tražbine s pravom prvenstva. Kad je riječ o pitanjima koja nisu obuhvaćena planom, primjenjivat će se pravila o raspolaganju imovinom u zasebnim tužbama za izvršenje u građanskim postupcima. Imovina se uobičajeno prodaje putem sustava izravne prodaje, uz određena jamstva za objavljivanje koja ovise o prirodi predmetne imovine. Dopuštena je i asignacija za plaćanje ili u cilju plaćanja vjerovnika koji nisu javna tijela.

Zakonom su utvrđena posebna pravila za prodaju proizvodnih jedinica u svim fazama postupka u slučaju nesolventnosti (koje se vode načelom zaštite društva) kako bi se sva imovina prenijela s pomoću ugovora o jednokratnoj prodaji i uz posebna pravila o prijenosu obveza predmetne aktivnosti.

Prodaja proizvodnih jedinica u načelu znači prijenos svih ugovora koji su neodvojivo povezani s aktivnosti, ali ne i preuzimanje dugova koji su nastali prije postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako su kupci povezani s dužnikom ili ako se primjenjuju pravila radnog prava o nasljeđivanju poslovanja. U takvim slučajevima sudac može dati suglasnost kupcu na temelju koje on ne mora preuzeti iznos plaća i naknada koje čekaju plaćanje prije raspolaganja, nego će se one nadoknaditi iz Fonda za jamstvo plaća (Fondo de Garantía Salarial). Kako bi se osiguralo preživljavanje društva, novi kupac i radnici mogu sklopiti sporazume za izmjenu radnih uvjeta iz kolektivnih ugovora.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, tražbine svih vjerovnika, bez obzira na to jesu li neosigurane ili s pravom prvenstva, i bez obzira na njihovo državljanstvo i prebivalište, uključuju se u dužnikove obveze. Svrha je toga, utemeljena na načelima *par condicio creditorum* i poštovanja „zakona o dividendi“ (*ley del dividendo*), osigurati jednako postupanje prema svim tražbinama u kontekstu dužnikove potvrđene nesolventnosti i kad je riječ o namiri svih njegovih dugova.

Postoji početna ključna razlika između vjerovnika u slučaju nesolventnosti i vjerovnika na koje ne utječe postupak u slučaju nesolventnosti: vjerovnici nesolvencijske mase.

Tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu opisane su u članku 242. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti te je njihov popis ograničen, što znači da se tražbine koje nisu uključene na popis smatraju tražbinama u slučaju nesolventnosti. Te su tražbine u načelu i u velikoj većini slučajeva nastale nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti kao rezultat postupka ili nastavka dužnikove aktivnosti ili su nastale zbog izvanugovornih obveza. Međutim, uključeni su i drugi slučajevi, kao što su tražbine u pogledu plaće za posljednjih 30 dana rada prije rješenja o proglašenju nesolventnosti i u iznosu koji ne premašuje dvostruki iznos najmanje zajamčene međusektorske plaće te tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje dužnika ili osoba koje je zakonski obavezan uzdržavati.

U drugim slučajevima te tražbine proizlaze iz odluka koje su izdane tijekom postupka; na primjer, za određivanje posljedica pravnih radnji za proglašenje ništavosti ili kao posljedica raskida ugovora.

Polovina iznosa tražbina koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u okviru sporazuma o refinanciranju isto se tako mogu smatrati tražbinama u odnosu na nesolvencijsku masu.

U slučaju postupka likvidacije tražbine koje se odobravaju dužniku u kontekstu nagodbe i u skladu s odredbama tog članka isto su tako tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu.

Tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu tražbine su s „prethodnim odbitkom“; tj. one imaju prednost pred svim drugim tražbinama i na njih ne utječe obustava obračuna kamata.

Tražbine u pogledu plaća za posljednjih 30 dana rada moraju se isplatiti odmah. Ostale tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu plaćaju se u trenutku dospjeća, ali upravitelj u slučaju nesolventnosti može izmijeniti to pravilo ako je to potrebno u interesu postupka u slučaju nesolventnosti i ako je imovina dostatna za isplatu svih tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu.

Međutim, u zakonu su utvrđena posebna pravila (članak 473.) za slučajeve u kojima se pretpostavlja da dužnikova imovina neće biti dostatna za plaćanje tražbina iz nesolvencijske mase. U takvim je slučajevima obvezno okončanje postupka u slučaju nesolventnosti. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti to predvidi, o tome mora obavijestiti suca i nastaviti s isplatom tražbina iz nesolvencijske mase prema određenom redosljedju.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Nakon što se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, vjerovnicima se daje rok od mjesec dana od objave rješenja o proglašenju nesolventnosti u Službenom listu Španjolske da prijave svoje tražbine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora svakog vjerovnika navedenog u dužnikovoj dokumentaciji obavijestiti o njegovoj obvezi dostavljanja prijave njegovih tražbina. Ne postoji poseban obrazac za to. Taj je rok isti i za vjerovnike s prebivalištem u inozemstvu, iako će se primjenjivati odredbe članaka 53. i 55. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti.

Obavijest o tražbini mora biti u pisanom obliku i naslovljena na upravitelja u slučaju nesolventnosti te se u njoj mora utvrditi tražbina zajedno s potrebnim informacijama o iznosu, datumima kad je tražbina nastala i dospjela na naplatu, njezinim značajkama i očekivanim razvrstavanjem, a ako se poziva na određeno pravo prvenstva, moraju se navesti imovina ili prava koja podliježu plaćanju i njihove pojedinosti iz registra. Mora se priložiti i popratna dokumentacija. Te se prijave mogu dostaviti elektroničkim putem.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora odlučiti o uključivanju ili isključivanju svake tražbine i njezinu iznosu te o njezinu razvrstavanju na popisu vjerovnika koji će priložiti svojem izvješću. Vjerovnici koji nisu zadovoljni razvrstavanjem ili iznosom tražbine ili oni koji nisu uključeni u izvješće mogu ga osporiti u roku od 10 dana podnošenjem zahtjeva za sporedni postupak u slučaju nesolventnosti na temelju kojega će sudac donijeti presudu. Prije podnošenja izvješća (najviše 10 dana prije njegova podnošenja) upravitelj u slučaju nesolventnosti poslat će elektroničku obavijest vjerovnicima čijim adresama raspolaže u kojoj ih obavješćuje o nacrtu popisa vjerovnika i imovine. Vjerovnici koji nisu zadovoljni mogu poslati dopis upravitelju u slučaju nesolventnosti u cilju ispravljanja pogrešaka ili pružanja dodatnih informacija.

Ako vjerovnici svoje tražbine ne prijave na vrijeme, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili sudac koji odlučuje o prigovorima na popis vjerovnika i dalje ih može uključiti na popis vjerovnika, ali imat će podređeni status. Međutim, tražbine iz članka 86. stavka 3., tražbine koje proizlaze iz dužnikove dokumentacije, tražbine koje su zabilježene u izvršnoj ispravi, tražbine osigurane kolateralom zabilježene u javnom registru, tražbine zabilježene na neki drugi način tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili u drugim sudskim postupcima te tražbine čiju potvrdu zahtijevaju tijela javne uprave neće dobiti podređeni status po toj osnovi i razvrstat će se zajedno s drugim tražbinama.

Kad je riječ o tražbinama koje ne ispunjuju čak ni te kriterije za uključivanje na popis, a prijavljene su poslije roka, više ne postoji nikakva mogućnost da budu isplaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Na temelju zakona tražbine u slučaju nesolventnosti razvrstavaju se u tri kategorije (članak 269.): tražbine s pravom prvenstva, neosigurane tražbine i podređene tražbine. Tražbine s pravom prvenstva dodatno se dijele u posebne i opće, a zatim u različite razrede na način predviđen u članku 287. Razvrstavanje tražbina na temelju Zakona o nesolventnosti provodi se automatskim putem. Kategorija neosiguranih tražbina kategorija je u koju se

razvrstavaju sve preostale tražbine: sve tražbine koje se ne mogu razvrstati u ostale dvije kategorije (tražbine s pravom prvenstva ili podređene tražbine) smatraju se neosiguranima.

A) Tražbine s posebnim pravom prvenstva (članak 270.) uključuju:

1. tražbine osigurane hipotekom na nekretnini, hipotekom na pokretnoj imovini ili registriranim založnim pravom na imovini ili pravima koja su pod hipotekom ili zalogom;
2. tražbine osigurane zasnivanjem založnog prava na prihodima iz opterećene imovine;
3. tražbine na temelju kredita za dugotrajnu imovinu, uključujući tražbine radnika u pogledu predmeta koje su oni proizveli u vrijeme dok su u vlasništvu ili posjedu dužnika;
4. tražbine za plaćanja financijskog zakupa ili plaćanja za kupnju pokretne ili nepokretne imovine po fiksnim cijenama, u korist zakupodavaca ili prodavatelja te, ako je primjenjivo, financijskih ulagača, za imovinu koja je zakupljena ili prodana uz pridržaj prava vlasništva, uz zabranu raspolaganja ili uz dodatni uvjet u slučaju neplaćanja;
5. tražbine s jamstvom koje čine vrijednosni papiri zabilježeni u računovodstvenim unosima na opterećenim vrijednosnim papirima;
6. tražbine osigurane založnim pravom utvrđenim u javnim dokumentima, na založenoj imovini ili založenim pravima koje posjeduje vjerovnik ili treća strana. Posebno pravo prvenstva imat će učinak samo na onaj dio tražbina koji ne premašuje vrijednost pojedinog jamstva zabilježenog na popisu vjerovnika. Iznos tražbine koji premašuje iznos kojemu je priznato posebno pravo prvenstva razvrstat će se u skladu s njegovom prirodom.

B) Tražbine s općim pravom prvenstva (članak 280.) uključuju:

1. tražbine u pogledu plaća za koje ne vrijede posebna prava prvenstva, u iznosu koji se dobiva množenjem trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće s brojem dana za koje se treba isplatiti plaća; naknade koje proizlaze iz raskida ugovora, u iznosu koji je jednak zakonskom minimumu koji se izračunava na temelju najviše trostrukog iznosa najmanje zajamčene međusektorske plaće; naknade koje proizlaze iz nesreća na radu i profesionalne bolesti, koje su nastale prije rješenja o proglašenju nesolventnosti;
2. iznosi odgovarajućih odbitaka za poreze i socijalno osiguranje koje dužnik duguje u skladu sa zakonskim obvezama;
3. tražbine fizičkih osoba koje proizlaze iz samostalnog rada i tražbine koje pripadaju autorima za ustup prava iskorištavanja za djela koja podliježu zaštiti intelektualnog vlasništva, koje su nastale tijekom šest mjeseci uoči rješenja o proglašenju nesolventnosti;
4. tražbine u pogledu poreza i ostale tražbine na temelju javnog prava te tražbine u pogledu socijalnog osiguranja za koje ne vrijede posebna prava prvenstva. To se pravo prvenstva može primijeniti na najviše 50 % ukupnih tražbina poreznog tijela odnosno ukupnih tražbina sustava socijalnog osiguranja;
5. tražbine na temelju izvanugovorne građanske odgovornosti;
6. tražbine koje proizlaze iz novih novčanih prihoda odobrenih u kontekstu sporazuma o refinanciranju koji ispunjuje uvjete utvrđene u članku 71. stavku 6. i u iznosu koji nije priznat kao tražbina u odnosu na nesolventnu masu;
7. najviše 50 % iznosa tražbina na koje ima pravo vjerovnik koji je podnio zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i koje se ne smatraju podređenima.

C) Podređene tražbine navedene su u članku 281.:

1. nepravodobno priopćene tražbine, osim ako se odnose na tražbine na temelju prisilnog priznavanja ili sudskih odluka
2. tražbine na temelju ugovornog odnosa dobivaju podređeni status
3. tražbine za dodatne naknade i kamate
4. tražbine za novčane kazne i ostale novčane sankcije
5. tražbine svih osoba koje imaju poseban odnos s dužnikom u skladu s uvjetima utvrđenima ovim Zakonom
6. tražbine koje proizlaze iz pravnih radnji za proglašenje ništavosti zbog toga što je proglašeno da je određena osoba postupala u zloj vjeri u osporenom aktu;
7. tražbine koje proizlaze iz ugovora s uzajamnim obvezama ili, u slučaju povrata u prijašnje stanje, u situacijama predviđenima odredbom.

13.1. Isplata tražbina

Tražbine s posebnim pravom prvenstva isplaćuju se iz imovine i prava obuhvaćenih postupkom, bez obzira na to podliježu li zasebnom ili kolektivnom izvršenju. Na snazi su posebna pravila u pogledu tih tražbina, na temelju kojih upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlasti isplatiti ih iz nesolventne mase bez unovčenja konkretne imovine, čime oslobađa terećenje. Imovina na kojoj postoji trajno založno pravo isto se tako može prodati, pri čemu kupac preuzima dužnikove obveze. Posebna pravila za prodaju te imovine utvrđena su u članku 429. i dalje.

Tražbine s općim pravom prvenstva isplaćuju se razmjerno na temelju njihova redosljeda u pojedinoj kategoriji. Nakon toga se isplaćuju neosigurane tražbine, iako sudac na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti i pod određenim uvjetima može izmijeniti redosljed isplate. Neosigurane tražbine isplaćuju se razmjerno i u skladu s likvidnosti imovine u nesolventnoj masi.

Podređene tražbine isplaćuju se na kraju i u skladu s redosljedom iz članka 309.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

14.1. Postupak reorganizacije

„Postupak reorganizacije” može se odnositi na dvije različite situacije: nagodbu vjerovnika kao način rješavanja postupka u slučaju nesolventnosti i mogućnost da dužnik izbjegne postupak u slučaju nesolventnosti s pomoću reorganizacije duga ili sporazuma o restrukturiranju sa svojim vjerovnicima. Obje su situacije uređene Zakonom o nesolventnosti.

(A) Nagodba s vjerovnicima

Nakon početne faze postupka u slučaju nesolventnosti, kad su imovina i obveze obuhvaćene postupkom konačno utvrđene, dva su moguća rješenja: nagodba s vjerovnicima ili likvidacija. Postizanju nagodbe s vjerovnicima daje se prednost jer je u zakonu utvrđeno da se faza nagodbe uvijek mora pokrenuti osim ako je dužnik zatražio postupak likvidacije.

Prijedlog nagodbe mogu podnijeti i dužnik i vjerovnici čije su tražbine veće od petine dužnikovih obveza nakon završetka početne faze. Dužnik isto tako ima pravo podnijeti prijedlog rane nagodbe, iako neki dužnici nemaju tu mogućnost (dužnici osuđeni za pojedina kaznena djela i oni koji nisu pravodobno dostavili godišnje financijske izvještaje).

Cilj je prijedloga rane nagodbe da dužnik i njegovi vjerovnici postignu nagodbu što brže i bez iscrpljivanja svih faza postupka u slučaju nesolventnosti. Kako bi se taj prijedlog mogao obraditi, mora ga podržati određeni postotak vjerovnika. Nakon što se prijedlog podnese, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora ga ocijeniti i mogu ga podržati ostali vjerovnici. Ako se postigne potrebna većina, sudac će donijeti presudu kojom se odobrava podnesena nagodba.

Uobičajeni tijek faze nagodbe počinje sudskom odlukom o završetku početne faze. Sudac u toj odluci određuje datum skupštine vjerovnika, no taj se postupak može održati pisanim putem ako je broj vjerovnika veći od tri stotine. Od tog trenutka počinje teći rok u kojem dužnik i vjerovnici moraju podnijeti svoje prijedloge nagodbe, čiji je minimalni sadržaj propisan. Ako su svi uvjeti ispunjeni, sudac će prihvatiti prijedloge i prosljediti ih upravitelju u slučaju nesolventnosti na ocjenjivanje.

Skupštinom vjerovnika predsjedja sudac i kako bi se ona smatrala valjano sazvanom, moraju biti prisutni vjerovnici koji čine više od polovine neosiguranih tražbina. Dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti moraju prisustvovati. Na skupštini će se raspravljati i glasovati o prijedlozima nagodbe, a kako bi se ona odobrila, mora dobiti većinu glasova u skladu s člankom 124. zakona, ovisno o njezinu sadržaju. Sudac će nakon toga donijeti presudu kojom odobrava prijedlog prihvaćen na skupštini, dok je za upravitelja u slučaju nesolventnosti i vjerovnike koji nisu prisustvovali ili kojima je oduzeto pravo da ospore prijedlog na snazi.

Nagodba stupa na snagu na dan presude kojom se ona odobrava i od tog trenutka učinci postupka u slučaju nesolventnosti prestaju i zamjenjuju ih učinci utvrđeni u nagodbi. Prestaje i uloga upravitelja u slučaju nesolventnosti. Nagodba je obvezujuća za dužnika te za neosigurane i podređene vjerovnike, kao i za vjerovnike s pravom prvenstva koji su glasali u korist nagodbe. Može biti obvezujuća i za vjerovnike s pravom prvenstva, ovisno o većini glasova ostvarenoj tijekom njezina odobrenja. Nakon što je nagodba provedena, sudac će utvrditi tu činjenicu i naložiti okončanje postupka u slučaju nesolventnosti. Ako nagodba nije ispunjena, bilo koji vjerovnik može od suca zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe.

(B) Reorganizacija duga s pomoću sporazumâ o refinanciranju kako bi se izbjegao postupak u slučaju nesolventnosti

Na temelju iskustva stečenog nakon objave Zakona o nesolventnosti otkrilo se da pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti nije uspješno iskorišteno kao sredstvo za postizanje kontinuiteta poslovanja na temelju dogovorenog rješenja. Stoga se na temelju Preporuke Komisije od 12. ožujka 2014. o novom pristupu bankrotu i nesolventnosti poduzeća države članice potiču da donesu mjere kojima će izbjeći postupke u slučaju nesolventnosti s pomoću sporazumâ o refinanciranju duga između dužnika i vjerovnikâ. Španjolski je zakonodavac najnovijim reformama Zakona o nesolventnosti uveo četiri vrste mjera u tom pogledu: (a) uspostava sustava prethodnog priopćavanja kojim dužnik obavješćuje suca trgovačkog suda da je započeo pregovore sa svojim vjerovnicima kako bi postigao sporazum o refinanciranju, čime se privremeno ukida obveza podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i dopušta odgoda zasebnih postupaka izvršenja u pojedinim slučajevima i na određeno razdoblje; (b) uspostava zaštitnih mehanizama za zaštitu sporazumâ o refinanciranju od pravnih radnji za proglašenje ništavosti; (c) uspostava službenog postupka odobrenja za sporazume o refinanciranju kako bi se pojačao njihov učinak; i (d) mjere za poticanje pretvorbe duga u vlasnički kapital. U ovom se odjeljku opisuje kako je uređeno sudsko odobrenje sporazumâ o refinanciranju, koji čine dio četvrte dodatne odredbe Zakona o nesolventnosti.

Sud može odobriti sporazume o refinanciranju koje su potpisali vjerovnici koji čine barem 51 % financijskih obveza. U zakonu su utvrđena posebna pravila koja se odnose na izračunavanje postotaka financijskih obveza i na sindicirane kredite.

Postupak se sastoji od toga da dužnik ili vjerovnici podnesu zahtjev kojemu je priložena potvrda revizora kojim se potvrđuje prisustvo potrebne većine u svakom pojedinom slučaju, u skladu s razinom tražene zaštite, uz najmanje 51 % financijskih obveza. Sudac će ispitati zahtjev i, ako se odobri, izdat će rješenje kojim proglašava obustavu zasebnih postupaka izvršenja tijekom postupka odobrenja.

Nakon objave rješenja o odobrenju počinje teći razdoblje od 15 dana u kojem financijski vjerovnici s izdvojenim mišljenjem mogu uložiti prigovor na njega.

Jedini su razlozi za prigovor ili neispunjenje formalnih zahtjeva ili nerazmjerna razina zatraženog odricanja. Prigovori se obrađuju tijekom sporednog postupka u slučaju nesolventnosti u kojem sudjeluju dužnik i ostali vjerovnici koji su potpisnici sporazuma te se izriče presuda na koju nije moguće podnijeti žalbu. Isto se tako izričito propisuje da, kad je riječ o učincima sporazuma koji je odobrio sud, koji stupaju na snagu dan nakon objave presude u Službenom listu Španjolske, sud može naložiti poništenje bilo koje zapljene izvršene u okviru zasebnog postupka izvršenja nad dugovima na koje sporazum o refinanciranju ima učinak.

Učinci sudskog odobrenja nisu ograničeni na proširenje učinaka dogovorenog proširenja, odstupanjem od načela relativnosti ugovorâ. Opći je učinak zaštita od pravnih radnji za proglašenje ništavosti, ali proširenje učinaka na vjerovnike s manjinskim mišljenjem ovisit će o postotku potvrđenih glasova. Stoga: (a) ukida se zaštita vjerovnika kolateralom; (b) učinci sporazuma prilagođavaju se na temelju ostvarenih većina tijekom glasovanja o odobrenju i u odnosu na činjenicu je li tražbina zapravo pokrivena kolateralom ili nije.

Vjerovnici s financijskim tražbinama koji nisu potpisali sporazum, ali na njih utječe sudsko odobrenje, zadržat će svoja prava nad tražbinama za koje su solidarno odgovorni s dužnikom i nad garancijama ili jamcima, koji se ne mogu pozivati na prihvaćanje sporazuma o refinanciranju ili na učinke sudskog odobrenja. Kad je riječ o financijskim vjerovnicima koji su potpisali sporazum, očuvanje njegovih učinaka za garancije ili jamce ovisit će o tome što je dogovoreno u okviru njihovih pojedinačnih pravnih odnosa.

Svaki vjerovnik, bez obzira na to je li potpisao sporazum ili nije, može zatražiti proglašenje neispunjenja nagodbe od suca koji je odobrio sporazum u okviru sporednog postupka u slučaju nesolventnosti. Na presudu se ne može podnijeti žalba. Ako se proglasi neispunjenje nagodbe, vjerovnici mogu zatražiti postupak u slučaju nesolventnosti ili pokrenuti zasebne postupke izvršenja.

Ako se kolateralna prava izvršavaju na tražbinama obuhvaćenima sporazumom, i ako nije dogovoreno drukčije, vjerovnik može preuzeti vlasništvo nad iznosima koji su stečeni pod određenim uvjetima.

14.2. Oslobođenje od neplaćenih tražbina za dužnike koji su fizičke osobe

Zakonom 25/2015 od 28. srpnja 2015. u Zakon o nesolventnosti, odnosno u njegov članak 178.a, uveden je mehanizam koji se naziva „druga prilika”.

Tom se odredbom fizičke osobe izuzimaju iz općeg pravila članka 178. stavka 2. na temelju kojega su, u slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine obuhvaćene postupkom, dužnici koji su fizičke osobe odgovorni za isplatu preostalih tražbina.

Kako bi dužnik mogao iskoristiti ovo oslobođenje, morao je djelovati u dobroj vjeri, za što se primjenjuju sljedeći uvjeti:

1. nesolventnost nije proglašena kažnjivom;
2. dužniku nije izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo protiv imovine, prijevaru ili gospodarski kriminal, krivotvorenje, kaznena djela protiv poreznih tijela i sustava socijalnog osiguranja ili protiv pravâ radnika u razdoblju od 10 godina prije rješenja o proglašenju nesolventnosti,
3. dužnik je, ispunjujući zahtjeve utvrđene u članku 231., sklopio ili je barem pokušao sklopiti sporazum o izvansudskoj naplati;
4. dužnik je u potpunosti namirio sve tražbine u odnosu na nesolventnu masu i nesolventne tražbine s pravom prvenstva i, ako prethodno nije pokušao sklopiti sporazum o izvansudskoj naplati, barem 25 % iznosa neosiguranih nesolventnih tražbina;
5. kao alternativno rješenje prethodnoj točki:
 - i. dužnik pristaje na plan plaćanja;
 - ii. ispunio je obvezu suradnje sa sucem i upraviteljem u slučaju nesolventnosti;
 - iii. na njega se nije primjenjivalo to oslobođenje u prethodnih 10 godina;
 - iv. u četiri godine koje su prethodile rješenju o proglašenju nesolventnosti nije odbio ponudu za zapošljavanje koja odgovara njegovim sposobnostima;
 - v. u zahtjevu za oslobođenje od neplaćenih tražbina izričito prihvatiti da će njegovo pravo na oslobođenje biti zabilježeno u posebnom odjeljku Javnog registra nesolventnosti u razdoblju od pet godina.

Ako se to oslobođenje odobri, na zahtjev dužnika morat će se pokrenuti postupak u kojem će sudjelovati upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici koji su stranke u mehanizmu oslobođenja. Dužnik mora podnijeti plan otplate za tražbine koje nisu obuhvaćene oslobođenjem i koje se moraju namiriti u roku od najviše pet godina.

Nakon što je razdoblje određeno za ispunjenje plana otplate isteklo, a oslobođenje nije poništeno, sudac u postupku u slučaju nesolventnosti, na zahtjev dužnika, izdat će rješenje kojim pravomoćno dodjeljuje oslobođenje od tražbina koje nisu plaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Sudac isto tako

može, ovisno o okolnostima predmeta i nakon saslušanja vjerovnikâ, naložiti pravomoćno oslobođenje od neplaćenih tražbina za one dužnike koji nisu u potpunosti ispunili plan otplate, ali su za te potrebe namijenili barem polovinu ostvarenog prihoda (koji se ne smatra nezapljenjivim) u razdoblju od pet godina od privremenog odobrenja oslobođenja ili četvrtinu tog prihoda ako dužnik ispunjuje zahtjeve predviđene zakonodavstvom o hipotekarnim dužnicima koji nemaju dovoljno sredstava, s obzirom na prihod obiteljske jedinice i posebno osjetljive obiteljske prilike.

Oslobođenje ima učinak na sve neosigurane i podređene tražbine koje nisu namirene na datum okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim za tražbine na temelju javnog prava i tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje. Kad je riječ o tražbinama s posebnim pravom prvenstva, ono će imati učinak na onaj dio tih tražbina koji se nije mogao namiriti izvršenjem kolaterala.

Oslobođenje se može poništiti na zahtjev bilo kojeg vjerovnika u slučaju nesolventnosti ako se u razdoblju od pet godina nakon njegova odobrenja potvrdi postojanje neprijavljenih prihoda, imovine ili prava koja pripadaju dužniku.

Zahtjev za proglašenje ništavosti može se podnijeti i ako u razdoblju određenom za ispunjenje plana otplate nastupi sljedeće: (a) dužnik se nađe u nekoj od situacija na temelju kojih se ne može odobriti oslobođenje od neplaćenih tražbina, u skladu s člankom 178.a stavkom 3.; (b) ako je primjenjivo, obveza plaćanja dugova koji nisu izuzeti nije ispunjena u skladu sa sadržajem plana otplate; ili (c) dužnikova financijska situacija znatno se poboljša zbog nasljedstva, ostavštine ili donacije, ili igara na sreću, te bi mogao platiti sve neplaćene dugove bez nepovoljnog učinka na njegove obveze uzdržavanja. Ako sudac naloži poništenje oslobođenja, vjerovnici ponovno dobivaju pravo na pokretanje pravnih radnji protiv dužnika kako bi izvršili tražbine koje nisu plaćene u trenutku okončanja postupka u slučaju nesolventnosti.

14.3. Okončanje postupka u slučaju nesolventnosti

Razlozi za okončanje postupka u slučaju nesolventnosti propisani su u članku 465. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti. Postupci u slučaju nesolventnosti u načelu se okončavaju zbog sljedećih razloga:

(a) pokrajinski sud (*Audiencia Provincial*) poništio je rješenje o proglašenju nesolventnosti;

(b) proglašeno je ispunjenje nagodbe;

(c) potvrđeno je da imovina obuhvaćena postupkom nije dostatna za plaćanje tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu;

(d) potvrđeno je plaćanje svih priznatih tražbina ili potpuno namirenje vjerovnika nekim drugim sredstvima,

(e) nakon završetka početne faze svi su vjerovnici odustali od postupka ili su se povukli iz njega.

Okončanje mora odobriti sudac, a za stranke koje ga žele osporiti postoji propisani postupak. U zakonu postoje posebne odredbe za slučajeve okončanja postupaka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti dužnikove imovine kad je riječ o plaćanju tražbina iz nesolvencijske mase. To se može provjeriti tako da sâm dužnik podnese zahtjev za pokretanje postupka i u tom slučaju sudac u istoj odluci i u istom trenutku proglašava pokretanje i okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad se proglasi okončanje postupka u slučaju nesolventnosti, sva ograničenja u pogledu dužnikovih ovlasti prestaju. Ako je dužnik fizička osoba, u zakonu su utvrđena posebna pravila na temelju kojih dužnik ima pravo na oslobođenje od plaćanja tražbina koje nisu namirene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti. Zahtjevi za to oslobođenje utvrđeni su u članku 486. i dalje. Dužnik je morao djelovati u dobroj vjeri i ispuniti određene obveze. Sâm dužnik mora podnijeti zahtjev za to oslobođenje, a upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici mogu uložiti prigovore. Oslobođenje se može poništiti u određenim slučajevima, kao što su, na primjer, sljedeće situacije: dužnik je znatno poboljšao svoju financijsku situaciju ili ne ispunjuje plan otplate na koji se obvezao kako bi platio dugove na koje se ne primjenjuje oslobođenje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti pravni osoba zbog likvidacije, one gube svoju pravnu osobnost.

Ako se okončanje dogodi zbog provedbe nagodbe, vjerovnicima će se njihove tražbine isplatiti u skladu s odredbama te nagodbe. Vjerovnici s pravom prvenstva koji nisu potpisali nagodbu s vjerovnicima mogu nastaviti ili pokrenuti zasebne postupke izvršenja, pod određenim okolnostima.

Tijekom provedbe nagodbe s vjerovnicima moguće je i da dužnik izgubi svoju pravnu sposobnost u okviru postupka restrukturiranja, što će dovesti do toga da novo društvo ili društvo preuzimatelj preuzme sve njegove obveze.

Kad je riječ o dužnicima koji su fizičke osobe, okončanje postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine znači da vjerovnici mogu pokrenuti zasebne mehanizme izvršenja protiv dužnika, osim ako je on oslobođen od neplaćenih tražbina na način predviđen u članku 178.a.

15.1. Ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti

Ako je dužniku koji je fizička osoba izdano rješenje o proglašenju nesolventnosti u razdoblju od pet godina nakon okončanja prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine, to će se smatrati ponovnim pokretanjem ranijeg postupka.

Kad je riječ o dužnicima koji su pravne osobe, ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji je okončan zbog likvidacije ili nedostatnosti imovine naložit će isti sud koji je vodio prvi postupak i on će se voditi u okviru istog postupka te će biti ograničen na fazu likvidacije imovine i prava koji su se pojavili naknadno.

Kako bi pokrenuli mehanizme povrata, vjerovnici mogu podnijeti zahtjev za ponovno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u roku od godine dana od dana odluke o okončanju tog postupka zbog nedostatnosti imovine, u kojem navode konkretne mehanizme koji će se pokrenuti ili iznose, u pisanom obliku, relevantne činjenice koje bi mogle dovesti do toga da se nesolventnost smatra kažnjivom, osim ako je izdana presuda u tom pogledu u okončanom postupku u slučaju nesolventnosti.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Na temelju članka 242. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti svi sudski troškovi koji su potrebni za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovo vođenje smatraju se tražbinama u odnosu na nesolvencijsku masu. To posebno uključuje sve tražbine koje proizlaze iz sudskih troškova potrebnih za podnošenje zahtjeva i izdavanja naloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, donošenja mjera predostrožnosti, objave odluka predviđenih ovim zakonom, te prisustva i zastupanja dužnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti tijekom cijelog postupka u slučaju nesolventnosti i sporednih postupaka, ako je njihovo sudjelovanje zakonski obvezno ili u interesu nesolvencijske mase, sve dok nagodba ne stupi na snagu ili, u suprotnom slučaju, do okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, osim za tražbine koje proizlaze iz žalbi podnesenih na sudske odluke koje su u potpunosti ili djelomično odbijene uz izričiti nalog za plaćanje troškova.

U tražbine u odnosu na nesolvencijsku masu, na temelju članka 84. stavka 2. točke 3., uključeni su i sudski troškovi koji proizlaze iz prisustva i zastupanja dužnika, upravitelja u slučaju nesolventnosti ili zakonitih vjerovnika tijekom postupaka koji se, u interesu nesolvencijske mase, nastavljaju ili pokreću u skladu sa sadržajem ovog zakona, osim kad je riječ o odredbama koje se odnose na slučajeve povlačenja, priznanja, namirenja ili zasebne obrane dužnika i, ako je primjenjivo, do kvantitativne granice utvrđene u njima.

U slučaju okončanja postupka u slučaju nesolventnosti zbog nedostatnosti nesolvencijske mase, tražbine za sudske troškove plaćaju se prije ostalih tražbina u odnosu na nesolvencijsku masu, uz iznimku tražbina radnika i tražbina u pogledu naknada za uzdržavanje (članak 473.).

Plaće upravitelja u slučaju nesolventnosti potražuju se iz nesolvencijske mase i utvrđuje ih sudac u skladu sa zakonski odobrenom ljestvicom naknada; trenutačna ljestvica naknada odobrena Kraljevskim dekretom 1860/2004 od 6. rujna 2004. i dalje je na snazi. U članku 84. utvrđena su posebna pravila za njihovo određivanje i njihov učinak.

U zakonu je predviđena mogućnost imenovanja delegiranih pomoćnika koji pomažu upravitelju u slučaju nesolventnosti, a njihovu naknadu za rad pokriva sâm upravitelj.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Uređenje pravnih radnji za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti sadržano je u članku 226. i dalje preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti. Te su odredbe nekoliko puta izmijenjene, uglavnom kad je riječ o prirodi „zaštitnih mehanizama” sporazumâ o refinanciranju.

U članku 226. opisuje se pravni sustav za radnje za povrat prekomjerne naknade, na temelju opće klauzule kojom se sve radnje dužnika „koje su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom” proglašavaju „opozivima”, bez obzira na to je li postojala „namjera dovođenja u zabludu” ili nije. Kako bi se osigurali učinci proglašenja ništavosti, utvrđuje se konkretno razdoblje: dvije godine prije datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(A) Razdoblje ništavosti

Opcija odabrana u zakonu konkretno je razdoblje ništavosti: dvije godine unatrag od datuma izdavanja rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(B) Pojam „novčane štete”

Radnje koje je dužnik proveo tijekom „sumnjivog razdoblja” mogu se proglasiti ništavnima su ako su štetne za imovinu obuhvaćenu postupkom. Novčanu štetu mora valjano dokazati stranka koja ulaže žalbu. Međutim, s obzirom na poteškoće koje se često pojavljuju pri dokazivanju štetnih radnji, Zakonom o nesolventnosti olakšava se pokretanje pravnih radnji utvrđivanjem niza pretpostavki. Kao što je to slučaj u drugim dijelovima zakona, pretpostavke mogu biti oborive ili neoborive. Stoga: (a) novčana šteta smatra se neoborivom u sljedećim dvama slučajevima: i. kad je riječ o slobodnom raspolaganju imovinom, osim donacija za upotrebu i ii. kad je riječ o plaćanjima i drugim radnjama za podmirenje obveza koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti, osim ako su osigurane kolateralom (u tom slučaju pretpostavkom se dopuštaju dokazi koji bi upućivali na suprotno); (b) novčana šteta smatra se oborivom u sljedećim trima slučajevima: i. kad je riječ o raspolaganju imovinom kako bi se isplatile osobe koje imaju poseban odnos s dužnikom, ii. kad je riječ o zasnivanju tereta na imovini u korist već postojećih obveza ili u korist novih obveza nastalih kao zamjena za prethodne i iii. plaćanja i druge radnje za podmirenje obveza koje su osigurane kolateralom i koje dospijevaju nakon rješenja o proglašenju nesolventnosti.

(C) Postupak

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima aktivnu legitimaciju za pokretanje pravnih radnji za proglašenje ništavosti u postupcima u slučaju nesolventnosti. Međutim, za potrebe zaštite vjerovnika od neaktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti, u zakonu je predviđena pomoćna ili sporedna aktivna legitimacija za vjerovnike koji su od upravitelja u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku zatražili da pokrene pravnu radnju za proglašenje ništavosti, ako upravitelj u slučaju nesolventnosti u roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva ne pokrene takvu radnju. Zakon sadržava pravila čiji je cilj osigurati da upravitelj u slučaju nesolventnosti uspješno izvršavaju svoju zadaću i osiguraju da se imovinom obuhvaćenom postupkom ne raspolaže. Za pravne radnje protiv sporazuma o refinanciranju, aktivna legitimacija pripada jedino upravitelju u slučaju nesolventnosti, i isključena je svaka pomoćna legitimacija. Kako bi se zaštitili sporazumi o refinanciranju, postoje posebna pravila koja proizlaze iz najnovijih zakonodavnih izmjena, kojima se definiraju zaštitni mehanizmi koji te sporazume (odobrene pod određenim uvjetima) čine otpornima na pravne radnje za proglašenje ništavosti (članak 604. preinačenog teksta Zakona o nesolventnosti).

Posljednji put ažurirano: 12/04/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Francuska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Sve osobe koje obavljaju trgovačku ili obrtničku djelatnost, poljoprivrednici i sve ostale fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, uključujući slobodnu djelatnost koja je uređena zakonskim ili regulatornim instrumentom ili čiji je naziv zaštićen, te sve pravne osobe uređene privatnim pravom mogu biti predmet postupka zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde*), postupka reorganizacije pod nadzorom suda (*procédure de redressement judiciaire*) ili postupka sudske likvidacije (*procédure de liquidation judiciaire*).

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u pogledu samostalnog poduzetnika (*auto-entrepreneur*).

Postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti samo u pogledu osobe koja obavlja gospodarsku djelatnost. U slučaju reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije moguće je da je osoba u trenutku pokretanja postupka prestala s obavljanjem djelatnosti.

Pravne osobe uređene privatnim pravom koje mogu biti predmet postupka u slučaju nesolventnosti jesu trgovačka društva, društva uređena građanskim pravom, gospodarske interesne skupine, udruženja, sindikati, strukovne udruge ili trgovinska udruženja i radnička vijeća.

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti u pogledu udruženja uređenih privatnim pravom koja nemaju pravnu osobnost, kao što su zajednički pothvati ili društva u postupku osnivanja.

To vrijedi i za sve pravne osobe javnog prava.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Ako je dužnikove financijske izvještaje ovjerio revizor ili ako ih je izradio ovlaštena računovođa te ako dužnik ima više od 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez ili više od 1,5 milijuna EUR u ukupnoj bilanci, dužnik može pokrenuti ubrzani postupak zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde accélérée*) i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde financière accélérée*). Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika dostupni su i dužniku s konsolidiranim financijskim izvještajima.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika pokreće se ako je dužnik suočen s nepremostivim poteškoćama, ali još nije obustavio plaćanja.

Postupak reorganizacije pod nadzorom suda pokreće se ako je dužnik zbog nemogućnosti podmirenja tekućih obveza s pomoću raspoložive imovine obustavio plaćanja.

Svrha je reorganizacije pod nadzorom suda nastavak obavljanja djelatnosti društva, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza. Zahtjev za pokretanje tog postupka podnosi direktor poduzeća u roku od 45 dana od obustave plaćanja.

Postupak sudske likvidacije pokreće se ako je poduzeće obustavilo plaćanja i ako je jasno da nije moguća reorganizacija pod nadzorom suda.

Jedino dužnik može zatražiti pokretanje postupka zaštite od vjerovnika.

Međutim, osim dužnika, pokretanje postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije može zatražiti i vjerovnik ili javni tužitelj, pod uvjetom da nije pokrenut postupak mirjenja (*procédure de conciliation* – postupak koji prethodi postupku u slučaju nesolventnosti).

Presuda o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu na datum njezina donošenja, odnosno u ponoć na dan na koji je donesena.

Dužnika se obavješćuje o presudi o pokretanju postupka u roku od osam dana od datuma njezina donošenja; odluka se priopćuje i upraviteljima u slučaju nesolventnosti i javnom tužitelju, uključujući u drugim državama članicama u kojima dužnik ima poslovni nastan.

Odluka proizvodi trenutne učinke za sve strane.

U roku od petnaest dana od datuma donošenja presude u poslovni registar i registar trgovačkih društava, registar obrtničke komore ili posebni registar koji se vodi u tajništvu regionalnog suda unosi se navod o donošenju presude o pokretanju postupka.

Izvadak iz presude unosi se u Bodacc (službeni list građanskih i trgovačkih obavijesti) te u publikaciju koja sadržava pravne obavijesti mjesta u kojem dužnik ima registrirano sjedište ili poslovnu adresu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Isto tako, postoje ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti na zahtjev dužnika koji sudjeluje u postupku mirenja i koji dokaže postojanje nacrtu plana na temelju kojeg će zajamčiti održivost društva.

Činjenica da je dužnik obustavio plaćanja nije prepreka za pokretanje ubranog postupka zaštite od vjerovnika ako to stanje nije nastalo više od 45 dana prije datuma na koji je podnesen zahtjev za pokretanje postupka mirenja.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika može se pokrenuti pod istim uvjetima kao ubrzani postupak zaštite od vjerovnika ako je iz financijskih izvještaja dužnika vidljivo da njegovo zaduženje omogućuje da plan donesu isključivo vjerovnici koji su članovi odbora kreditnih institucija.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva dužnikova imovina čini predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o pravnoj osobi, uključena je samo imovina te osobe.

Ako je dužnik samostalni poduzetnik, to se odnosi i na svu njegovu osobnu imovinu.

Međutim, glavno mjesto stanovanja samostalnog poduzetnika koji obavlja trgovačku, industrijsku, obrtničku, poljoprivrednu ili slobodnu djelatnost ne može biti predmet zapljene profesionalnih vjerovnika.

Ostalo zemljište i građevine koji nisu namijenjeni za potrebe poslovanja mogu biti predmet izjave o zabrani zapljene. Ta izjava, koja mora imati javnobilježničku ovjeru i biti objavljena, proizvodi učinke samo u odnosu na profesionalne vjerovnike čija su prava nastala nakon objave.

Svrha zabrane zapljene glavnog mjesta stanovanja dužnika zaštita je dužnika i njegove obitelji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Oduzimanje ovlasti dužniku

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

U slučaju pokretanja postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja upravljati svojim poduzećem.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika sud može imenovati upravitelja koji nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je u odluci utvrdio sud. U određenim slučajevima (kad je riječ o poduzećima s najmanje 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez) takvo je imenovanje obvezno.

U slučaju postupka reorganizacije pod nadzorom suda sud isto tako može imenovati upravitelja (*administrateur judiciaire*) koji pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika. Takvo je imenovanje obvezno u istim slučajevima kao u okviru postupka zaštite od vjerovnika.

Sudska likvidacija

U slučaju pokretanja postupka sudske likvidacije dužniku se oduzimaju ovlasti upravljanja i raspolaganja imovinom. Likvidator (*liquidateur*) ostvaruje njegova prava i izvršava radnje u odnosu na njegovu poslovnu imovinu, što znači da likvidator preuzima obveze upravljanja njegovom imovinom.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti

Upravitelji u slučaju nesolventnosti sudski su povjerenici pod nadzorom javnog tužitelja koji pripadaju reguliranim profesijama.

Osobe koje obavljaju specijalizirane profesije moraju biti unesene u nacionalne popise i ispunjavati stroge uvjete u pogledu sposobnosti i morala.

Isto tako, mogu se imenovati osobe koje nisu unesene u popise, ali koje imaju iskustvo ili određene kvalifikacije u pogledu predmeta.

Upravitelje u slučaju nesolventnosti imenuje sud pri pokretanju postupka.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu snositi građansku i kaznenu odgovornost u skladu s uvjetima općeg prava.

Naknade upravitelja utvrđuju se uredbom, u skladu s odgovarajućim ljestvicama; tako utvrđene troškove naknade sud naplaćuje dužniku.

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti i dužnika

Sudski upravitelj

U načelu sud koji pokreće postupak zaštite od vjerovnika ili postupak reorganizacije pod nadzorom suda imenuje upravitelja, kojeg može predložiti dužnik u postupku zaštite od vjerovnika ili javni tužitelj.

Njegovo imenovanje nije obvezno ako dužnik ima manje od 20 zaposlenika ili promet manji od 3 milijuna EUR ne uključujući porez.

U slučaju ubranog postupka zaštite od vjerovnika i ubranog postupka financijske zaštite od vjerovnika imenovanje upravitelja uvijek je obvezno.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja raspolagati i upravljati svojom imovinom, osim ako sud odluči drukčije.

Sudski upravitelj, ako ga je sud imenovao, nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je utvrdio sud.

U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda sudski upravitelj pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika.

Sudski upravitelj mora poduzeti mjere potrebne za očuvanje prava poduzeća u odnosu na dužnike poduzeća te mjere potrebne za očuvanje proizvodnih kapaciteta ili osigurati da dužnik poduzme navedene mjere.

Sudski upravitelj ima posebne ovlasti, kao što su ovlast potpisivanja u svrhu upotrebe bankovnih računa dužnika kojem je zabranjeno izdavati čekove i zahtijevanje daljnje provedbe ugovora koji su u tijeku te provedbe potrebnih otpuštanja.

Sudski opunomoćenik

Sudskog opunomoćenika (*mandataire judiciaire*) uvijek imenuje sud u svim kolektivnim postupcima u slučaju nesolventnosti.

Njegova je zadaća zastupanje vjerovnika i njihovih kolektivnih interesa.

Sudski opunomoćenik utvrđuje popis potraživanja, uključujući u pogledu plaća, zajedno s prijedlozima za prihvata, odbijanje ili upućivanje pitanja nadležnom sudu te dostavlja taj popis stečajnom sucu.

Likvidator

U slučaju donošenja presude o sudskoj likvidaciji sud imenuje likvidatora.

Likvidator mora provjeriti potraživanja i realizirati imovinu dužnika kako bi isplatio potraživanja vjerovnicima.

Provodi otpuštanja zaposlenika i može odabrati hoće li nastaviti s ugovorima koji su u tijeku.

On zastupa dužnika kojem su oduzete ovlasti te stoga ostvaruje većinu njegovih prava i izvršava većinu radnji povezanih s tom imovinom tijekom postupka sudske likvidacije. Međutim, ne može ostvarivati prava koja nisu povezana s imovinom dužnika.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj je način otplate uzajamnih obveza po najslabijim tržišnim uvjetima.

Može se primijeniti samo kad je riječ o dvjema osobama koje su uzajamni vjerovnici odnosno dužnici.

Dakle, prijebojem se postiže dvostruko skraćeno namirenje uzajamnih potraživanja.

Dužniku je u načelu zabranjeno plaćanje potraživanja nastalih prije donošenja presude o pokretanju postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Međutim, zabrana plaćanja prethodnih potraživanja ne primjenjuje se na plaćanje povezanih potraživanja primjenom prijeboja. Uzajamna potraživanja smatraju se povezanim ako su iste vrste i ako je njihov nastanak povezan s provedbom ili povredom istog ugovora ili ugovorne cjeline.

Ako potraživanje povezano s prethodnim potraživanjem nastane nakon donošenja presude o pokretanju postupka, moguće je provesti plaćanje tog potraživanja prijebojem s prethodnim potraživanjem, pod uvjetom da je potonje prijavljeno.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak nastavka provedbe tekućih ugovora

Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti ne dovodi se u pitanje postojanje ugovora kojima je dužnik povezan sa svojim partnerima (dobavljačima, klijentima), a koji su na snazi u trenutku pokretanja postupka.

Ugovori koji su na snazi jesu ugovori koji postoje i koji se provode u trenutku pokretanja postupka, ugovori sklopljeni na paušalnoj osnovi koji nisu istekli na taj datum ili ugovori s trenutačnim izvršenjem koje još nije provedeno, ali su ugovori već sklopljeni.

Posebne odredbe povezane s tekućim ugovorima ne primjenjuju se na ugovore o radu.

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

Ugovori se u načelu automatski nastavljaju.

To znači da druga ugovorna strana mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka isplatit će se drugoj ugovornoj strani na datum dospelja.

Sudski upravitelj jedini raspolaze mogućnošću, na temelju javnog poretka, da zahtijeva nastavak provedbe ugovora, pod uvjetom plaćanja usluga koje će se pružiti.

U slučaju da sudskog upravitelj nema, dužnik može zahtijevati izvršenje tekućih ugovora nakon dobivanja suglasnosti sudskog opunomoćenika.

Sudski upravitelj isto tako ima ovlast raskinuti ugovor koji se treba izvršiti ili prekinuti obročno plaćanje ako utvrdi da ne raspolaze dostatnim sredstvima za ispunjenje obveza dužnika.

Druga ugovorna strana može sudskom upravitelju (ili dužniku, ako ne postoji sudski upravitelj) dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora.

Ugovor koji je na snazi automatski se raskida ako sudski upravitelj (ili dužnik) ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Isto vrijedi u slučaju neplaćanja i ako druga ugovorna strana ne da suglasnost za nastavak ugovornog odnosa.

Osim toga, sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) može od stečajnog suca zatražiti donošenje presude o raskidu ugovora koji je u tijeku ako je taj raskid potreban radi zaštite od vjerovnika ili reorganizacije dužnika te ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Sudska likvidacija

Kao u slučaju postupka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, svi se ugovori koji su u tijeku automatski nastavljaju. To znači da druga ugovorna strana takvog ugovora mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka isplatit će se na datum dospelja.

Likvidator jedini može zahtijevati izvršenje ugovora koji su u tijeku na način da se osigura pružanje usluge obećane dužniku.

Druga ugovorna strana može likvidatoru dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora.

Ugovor se automatski raskida ako likvidator ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Isto vrijedi ako se činidba dužnika odnosi na plaćanje novčanog iznosa, na dan kada je druga ugovorna strana obaviještena o odluci likvidatora da ne nastavi s provedbom ugovora, kao i u slučaju neplaćanja kada se druga ugovorna strana ne slaže s nastavkom provedbe ugovornih odnosa.

Ako je riječ o bilo čemu drugom osim o plaćanju novčanog iznosa, likvidator isto tako može od stečajnog suca zatražiti da proglašava raskid ugovora ako je to potrebno za provedbu likvidacije i ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Prenošenje tekućih ugovora

U slučaju postupka zaštite od vjerovnika, postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili postupka sudske likvidacije, ako se naloži prenošenje poduzeća djelomično ili u cijelosti, sud može donijeti rješenje o prenošenju određenih ugovora o zakupu, najmu ili pružanju robe i usluga potrebnih za nastavak poslovanja.

Ugovorna strana čiji ugovor nije bio predmet prijenosa može zatražiti od stečajnog suca da proglašava raskid tog ugovora ako sudski upravitelj, dužnik (ako ne postoji sudski upravitelj) ili likvidator ne zatraži nastavak izvršenja tog ugovora.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti, vjerovnici imaju obvezu zaštititi svoja prava u odnosu na dužnika isključivo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti i ne mogu pojedinačno pokrenuti postupak protiv dužnika kako bi osigurali plaćanje.

Donošenje presude o zatvaranju postupka sudske likvidacije zbog nedovoljnih sredstava ne podrazumijeva da vjerovnici ponovno mogu pojedinačno ostvarivati svoja prava protiv dužnika.

Postoje iznimke od ovog pravila:

za postupke koji se odnose na imovinu stečenu nasljeđivanjem tijekom postupka sudske likvidacije

ako je potraživanje nastalo zbog prekršaja za koji je utvrđena krivnja dužnika te ako se odnosi na prava povezana s osobom vjerovnika i

ako je potraživanje nastalo zbog prijevanih radnji počinjenih na štetu tijela za socijalnu zaštitu. Prijevarno podrijetlo potraživanja utvrđuje se sudskom odlukom ili kaznom koju izriče tijelo za socijalnu zaštitu.

Vjerovnici isto tako imaju pravo na pojedinačno pokretanje postupaka u sljedećim slučajevima:

proglašen je osobni stečaj dužnika

dužnik je proglašen krivim za prijevani stečaj

dužnik, na temelju bilo kojeg dijela svoje imovine, ili pravna osoba čiji je bio direktor bila je predmet prethodnog postupka sudske likvidacije koji je zatvoren zbog nedovoljnih sredstava manje od pet godina prije pokretanja predmetnog postupka ili su dužniku tijekom pet godina koje prethode tom datumu oprošteni dugovi

postupak je pokrenut kao teritorijalni postupak u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku. Osim toga, u slučaju prijevare u odnosu na jednog ili više vjerovnika sud svim vjerovnicima dopušta ponovno pokretanje pojedinačnih postupaka protiv dužnika. Sud donosi odluku po zatvaranju postupka, nakon što je saslušao ili propisno pozvao dužnika, likvidatora i nadzornike. Isto tako, može naknadno donijeti odluku na zahtjev svih zainteresiranih strana te pod istim uvjetima.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Donošenjem presude o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili zabranjuju postupci pokrenuti protiv dužnika u svrhu plaćanja novčanog iznosa ili raskida ugovora zbog neplaćanja novčanih iznosa.

Obustavljaju se i postupci izvršenja i zaštitne mjere.

Postupci koje su pokrenuli vjerovnici prije pokretanja skupnog postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili obustavljaju.

Prema tome, obuhvaćeni su svi prethodni vjerovnici, neovisno o tome raspolažu li jamstvima.

Prekid i zabrana primjenjuju se na sve postupke u slučaju nesolventnosti.

Postupci koji su u tijeku prekidaju se sve dok predmetni vjerovnik ne prijavi svoja potraživanja.

Nakon toga postupci se nastavljaju automatski, ali odnose se isključivo na utvrđivanje postojanja potraživanja i njegova iznosa, ne uključujući presudu u odnosu na dužnika.

Pravni postupci i postupci izvršenja, osim prethodno navedenih, nastavljaju se tijekom razdoblja promatranja dužnika, nakon zajedničkog saslušanja sudskog opunomoćenika i sudskog upravitelja, ako potonji ima zadaću pružanja pomoći dužniku ili zastupanja dužnika, ili nakon ponovnog pokretanja postupka na inicijativu sudskog opunomoćenika ili sudskog upravitelja.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

U svrhu donošenja plana za zaštitu od vjerovnika s vjerovnicima se provodi savjetovanje o rokovima plaćanja ili otpustu duga.

Sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) dostavlja prijedloge sudskom opunomoćeniku koji zastupa vjerovnike.

Sudski opunomoćenik pojedinačno ili kolektivno dobiva suglasnost od svakog vjerovnika koji je prijavio svoja potraživanja.

Sudski opunomoćenik nije obavezan savjetovati se s vjerovnicima za koje u nacrtu plana nisu izmijenjeni uvjeti plaćanja ili za koje je predviđeno plaćanje cijelog iznosa odjednom u gotovini neposredno nakon donošenja plana ili priznavanja potraživanja.

Odbori vjerovnika

Ako dužnik ima više od 150 zaposlenika i promet veći od 20 milijuna EUR, osniva se odbor vjerovnika, koji donosi odluku o nacrtima planova otpisa obveza. Sud može odlučiti primijeniti te odredbe i ispod navedenih pragova.

Odbori vjerovnika sastaju se u različitim sastavima ovisno o kategoriji vjerovnika kako bi im podnijeli prijedloge o kojima mogu raspravljati i o kojima donose zajedničku odluku, odnosno, vjerovnici koji su u manjini moraju se prikloniti odluci vjerovnika u većini.

Postoji odbor kreditnih institucija, koji čine društva za financiranje, kreditne i slične institucije, te odbor koji čine glavni dobavljači robe i usluga. Ako postoje imatelji obveznica, saziva se glavna skupština koju čine svi vjerovnici koji posjeduju obveznice izdane u Francuskoj ili u inozemstvu radi donošenja odluke o planu koji su usvojili odbori vjerovnika.

Odbori vjerovnika moraju se savjetovati sa sudskim upraviteljem u pogledu nacrtu plana i glasati u korist plana prije nego što sud može donijeti odluku.

Ako postoje odbori vjerovnika, svaki vjerovnik koji je član odbora može iznijeti alternativne prijedloge za nacrt plana koji je predstavio dužnik.

Prema tome, nacrt plana može izraditi dužnik (prema potrebi uz pomoć sudskog upravitelja) ili, u slučaju reorganizacije pod nadzorom suda, sudski upravitelj uz pomoć dužnika, ali nacrt plana može proizaći i iz inicijative vjerovnika koji su članovi odbora. Plan koji su donijeli odbori i, ako je riječ o zasebnom planu, plan koji podržavaju dužnik ili upravitelj potom se mogu istodobno podnijeti sudu.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika odbori vjerovnika (odbor kreditnih institucija i odbor dobavljača robe i usluga) obvezno se sazivaju, kao i, prema potrebi, glavna skupština imatelja obveznica.

Isto tako, provodi se pojedinačno savjetovanje s vjerovnicima koji nisu članovi odbora.

Ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

U slučaju pokretanja ubrzanog postupka financijske zaštite od vjerovnika saziva se samo odbor kreditnih institucija te, prema potrebi, glavna skupština imatelja obveznica.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Imovina dužnika može se realizirati u okviru potpunog ili djelomičnog prijenosa poduzeća, ili u okviru pojedinačnih prijenosa. Na te se transakcije primjenjuju različita pravila.

Prijenos poduzeća nalaže sud; ne provodi ga upravitelj u slučaju nesolventnosti.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika može se provesti samo djelomični prijenos poduzeća. U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije prijenos može biti djelomičan ili potpun.

U takvim slučajevima sud donosi odluku kojom određuje rok u kojem se ponude za preuzimanje moraju dostaviti sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili upravitelju, ovisno o slučaju. Ponude moraju biti u pisanom obliku i sadržavati niz obveznih pojedinosti.

Pojedinačni prijenosi imovine podliježu drukčijim pravilima.

Za vrijeme postupka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, ako mu nisu oduzete ovlasti, dužnik može nastaviti sam raspolagati imovinom, u skladu sa zadaćama upravitelja.

Ako raspolaganje koje uključuje realizaciju imovine nije obuhvaćeno svakodnevnim upravljanjem poduzećem, mora dobiti prethodno odobrenje stečajnog suca.

Dok je plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suca na snazi, dužnik ponovno stječe potpunu kontrolu nad svojom imovinom.

U okviru postupka sudske likvidacije likvidator mora dobiti odobrenje stečajnog suca kako bi mogao izvršiti prijenos imovine.

Nekretnine se prodaju po nalogu suda. Stečajni sudac određuje najnižu cijenu i osnovne uvjete prodaje. On može odobriti i prodaju na dražbi uz određivanje najniže cijene. Isto tako, stečajni sudac može odobriti privatnu prodaju po cijeni i pod uvjetima koje on odredi.

Likvidator zatim raspodjeljuje prihod od prodaje prema rangu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju biti podneseni zahtjevi za sva potraživanja, neovisno o tome jesu li ta potraživanja komercijalna, građanska, upravna (Riznica, tijela za pružanje socijalne skrbi i socijalne sigurnosti) ili kaznena (novčana kazna). Nije važno je li potraživanje neosigurano ili povlašteno, je li dospjelo ili za njegovo plaćanje postoji rok te je li sigurno ili uvjetno. Te se odredbe ne primjenjuju na zaposlenike.

Potraživanja redovno nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka u svrhu provedbe postupka ili u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku kako bi mogao obavljati poslovne djelatnosti plaćaju se po dospijeću.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Svi vjerovnici čija su potraživanja nastala prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju prijaviti svoja potraživanja sudskom opunomoćeniku u okviru postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili, u slučaju likvidacije, likvidatoru.

Rok za prijavu potraživanja iznosi dva mjeseca od zakonite objave presude o pokretanju postupka.

Dužnik isto tako može sam podnijeti prijavu jednog od svojih vjerovnika pod istim uvjetima.

Prijava se isto tako odnosi na određena potraživanja nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka, odnosno na potraživanja koja nemaju povlaštenu status za plaćanje kao potraživanja korisna za poduzeće ili ona povezana s potrebama postupka.

U prijavi moraju biti navedeni dospjeli iznosi i iznosi koji će dospjeti u budućnosti, datumi dospijea, vrsta postojećeg povlaštenog statusa ili jamstva te pravila za izračun kamata.

Za takve prijave nije potreban određeni obrazac. U prijavi mora biti jednoznačno izražena namjera vjerovnika da zahtijeva plaćanje svojeg potraživanja, da bude naveden u izvaji o potraživanju i da sudjeluje u postupku.

Nakon zaprimanja primjedbi dužnika sudski opunomoćenik utvrđuje popis prijavljenih potraživanja i svoje prijedloge za prihvaćanje, odbijanje ili upućivanje pitanja nadležnom sudu.

Taj popis dostavlja stečajnom sucu i sudskom upravitelju.

Prije nego što prihvati ili odbije potraživanje, stečajni sudac provjerava njegovo postojanje, iznos i vrstu s obzirom na dokazne elemente koje je podnositelj prijave dostavio te, ako je primjenjivo, elemente koje su dostavile saslušane osobe i sudski opunomoćenik.

Vjerovnicima koji ne prijave potraživanja u propisanim rokovima zabranjeno je pokretanje postupka i oni ne mogu sudjelovati u raspodjeli imovine ili zahtijevati dividende u slučaju donošenja plana ili realizacije imovine dužnika, osim ako stečajni sudac ukine zabranu.

U slučaju ukidanja zabrane mogu sudjelovati u raspodjeli nakon što prijave potraživanja.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

Dužnik sastavlja popis potraživanja svih vjerovnika koji su sudjelovali u postupku mirenja, a koja moraju biti predmet prijave potraživanja. Dužnikov revizor ovjerava taj popis, koji se pohranjuje u tajništvu suda.

Sudski opunomoćenik svakom vjerovniku dostavlja izvadak iz popisa koji se odnosi na njegovo potraživanje.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Povlaštenu vjerovnik raspolaže jamstvom kojim mu se osigurava prvenstvo u plaćanju u odnosu na ostale, neosigurane vjerovnike svojeg dužnika u slučaju pokretanja kolektivnog postupka u slučaju nesolventnosti protiv dužnika.

Dakle, vjerovnik može biti povlašten:

ako raspolaže jamstvom koje mu je dodijelio dužnik ili sud ili

ako mu je zakonom dodijeljen povlaštenu status zbog njegova statusa.

Nisu svi povlaštenu vjerovnici jednaki. Ako se natječe nekoliko povlaštenih vjerovnika, njihova se potraživanja isplaćuju prema redosljedu propisanom zakonom, ali uvijek prije neosiguranih vjerovnika.

Neosiguranim vjerovnicima potraživanja se isplaćuju iz preostale imovine dužnika nakon isplate povlaštenim vjerovnicima. Raspodjela se izvršava prema načelu razmjernosti.

Razine povlaštenosti

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

povlaštenu status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na opći povlaštenu status zaposlenika: plaćanje naknade za šest mjeseci rada prije donošenja presude o pokretanju postupka

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na posebni povlaštenu status ili hipoteku

neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine na temelju založnog prava

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka

sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

povlaštenu status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

povlaštenu status Riznice

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine bez založnog prava

potraživanja osigurana na temelju drugih općih povlastica za pokretnine

neosigurana potraživanja.

Sudska likvidacija

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redosljedu:

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka

sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti

potraživanja osigurana posebnim jamstvima za nekretnine

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje pokretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine na temelju založnog prava

povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka

sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.

potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja

povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba

potraživanja osigurana na temelju hipoteke nad pokretninama ili potraživanja osigurana na temelju zaloga nad strojevima ili opremom

povlašteni status Riznice

potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine bez založnog prava

druge opće povlastice za pokretnine (članak 2331. Građanskog zakonika (*Code civil*)) i opće povlastice zaposlenika

neosigurana potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda

Svrha postupka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda jest omogućiti spašavanje poduzeća, daljnje obavljanje djelatnosti, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza na temelju plana. Plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda može se donijeti samo ako su ispunjeni ti uvjeti.

Dužnik (u slučaju postupka zaštite od vjerovnika) ili sudski upravitelj (u slučaju postupka reorganizacije pod nadzorom suda) ili vjerovnik (ako je uspostavljen odbor vjerovnika) izrađuje nacrt plana ako postoji stvarna mogućnost spašavanja poduzeća. Taj se plan sastoji od triju dijelova:

gospodarske i financijske sastavnice kojom se određuju izgledi oporavka poduzeća s obzirom na mogućnosti i načine djelovanja, stanje tržišta i raspoloživa financijska sredstva

definicije načina podmirenja obveza i mogućih jamstava koju mora odobriti direktor kako bi zajamčio njezinu provedbu i

socijalne sastavnice, u kojoj se izlažu i obrazlažu razina zapošljavanja, izgledi za radna mjesta te predviđeni socijalni uvjeti za nastavak obavljanja

djelatnosti. Ako su nacrtom predviđena otpuštanja zbog ekonomskih razloga, u njemu se razmatraju već poduzete mjere i utvrđuju se mjere koje je potrebno poduzeti radi omogućavanja ponovnog zapošljavanja i isplate naknade zaposlenicima čije je zaposlenje ugroženo.

U planu se navode sve obveze koje su preuzele osobe zadužene za provedbu i koje su potrebne za oporavak poduzeća.

Nakon toga sud donosi odluku o nacrtu plana koji mu je dostavio dužnik ili vjerovnik.

Odluka suda kojom se odobrava plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda ili plan za prodaju čini sudsku odluku. Ako su uspostavljeni odbori vjerovnika, plan uključuje i ugovorni aspekt.

Trajanje plana ne smije biti dulje od 10 godina, odnosno 15 godina kad je riječ o poljoprivrednicima.

Sud imenuje upravitelja ili opunomoćenika koji nadzire provedbu plana tijekom cijelog razdoblja njegova trajanja.

Odlukom o donošenju plana prestaje razdoblje promatranja. Dužnik ponovno raspolaze svojom imovinom i ponovno može upravljati svojim poduzećem pod uvjetom da se pridržava mjera koje mu je sud naložio u planu.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda, postoji mogućnost da plan bude ukinut i da se ponovno pokrene postupak protiv dužnika.

Pretvaranje u sudsku likvidaciju

Odluka o sudskoj likvidaciji može se donijeti tijekom ili nakon razdoblja promatranja koje je pokrenuto donošenjem presude o zaštiti od vjerovnika ili presude o reorganizaciji pod nadzorom suda.

Sud mora donijeti odluku o sudskoj likvidaciji ako se nastavak poslovanja poduzeća pokaže nemogućim ili ako nije moguće donijeti plan o prodaji u okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Kraj obveza dužnika koji je fizička osoba u postupku sudske likvidacije

Oduzimanje ovlasti dužniku primjenjuje se od dana donošenja presude o sudskoj likvidaciji do zaključenja likvidacije. U tom trenutku dužnik ponovno stječe svoja prava i ponovno može djelovati.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dovršetkom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda vjerovnicima koji nisu prijavili potraživanja onemogućuje se pokretanje postupka protiv dužnika.

Iznimno pokretanje pojedinačnih postupaka izričito je predviđeno samo u slučaju zaključenja sudske likvidacije zbog nedostatnih sredstava.

Trenutak u kojem se postupak u slučaju nesolventnosti smatra zaključenim

Razdoblje promatranja znači razdoblje koje traje od dana donošenja presude o pokretanju postupka do dana donošenja presude o planu za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda ili proglašenja sudske likvidacije.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika i postupka reorganizacije pod nadzorom suda obavljanje poslovnih djelatnosti nastavlja se tijekom razdoblja promatranja, a dužnik u načelu nastavlja upravljati svojim poduzećem, uz određena ograničenja.

Ako postoji ozbiljna mogućnost oporavka poduzeća, razdoblje promatranja završava donošenjem plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda.

Donošenjem plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda dužnik ponovno stječe ovlasti nad poslovanjem, ali time ne završava postupak.

Zaključenje postupka nastupa nakon što stečajni sudac odobri završno izvješće upravitelja ili sudskog opunomoćenika. Predsjednik suda tada donosi rješenje o zaključenju postupka, odnosno sudsku upravnu mjeru koja nije podložna pravnom lijeku.

Dakle, postupak je sudski zaključen u trenutku donošenja rješenja o zaključenju.

Međutim, učinci postupka ne završavaju donošenjem rješenja o zaključenju jer je plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda i dalje u tijeku.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda, postoji mogućnost da plan bude ukinut i da se ponovno pokrene postupak protiv dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškove postupka snosi poduzetnik koji je predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Kad sud pokrene postupak reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije, u načelu se smatra da je datum obustave plaćanja dužnika datum donošenja presude o pokretanju postupka.

Međutim, sud ima mogućnost kao datum obustave plaćanja odrediti datum koji do 18 mjeseci prethodi datumu pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Razdoblje koje teče od datuma obustave plaćanja do datuma pokretanja postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije u tom se slučaju naziva „razdobljem sumnje”.

Određene radnje koje je dužnik izvršio tijekom tog razdoblja, a koje se čine prijevarnima, poništavaju se.

Utvrđivanje ništavosti radnji izvršenih tijekom tog razdoblja u isključivoj je nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.

Pokretanje postupaka dopušteno je samo sudskom upravitelju, sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili javnom tužiteljstvu.

Vjerovnici mogu pojedinačno ili zajednički, posredstvom sudskog opunomoćenika, pokrenuti postupak za proglašenje ništavosti.

Radnja je ništava u pogledu svih osoba i retroaktivno se poništava.

Postoji 12 slučajeva obvezne ništavosti koji se primjenjuju na takve radnje. To su:

svi akti kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom

svi zamjenski ugovori u kojima obveze dužnika znatno premašuju obveze druge strane

sva plaćanja, neovisno o načinu, za nedospjela dugovanja na dan plaćanja

sva plaćanja dospjelih dugovanja, plaćena na bilo koji način osim novčanicama, vrijednosnim papirima, bankovnim prijenosom, prijenosom vlasništva ili na bilo koji uobičajeno prihvaćeni način plaćanja u poslovnim odnosima

sve uplate ili polozni iznosa ostvareni nakon zaloga imovine u slučaju nepostojanja pravomoćne sudske presude

sve ugovorne hipoteke, sve sudske hipoteke i sve zakonske hipoteke bračnih drugova te sva založna prava nad imovinom dužnika za prethodno nastale dugove

sve zaštitne mjere, osim ako upis ili nalog o zapljeni prethode datumu obustave plaćanja

sva odobrenja i ostvarivanja mogućnosti za zaposlenike poduzeća

svi prijenosi imovine ili prava na uzajamni fond, osim ako je do prijenosa došlo na temelju jamstva za istodobno nastali dug

sve izmjene ugovora o fondu koji se odnose na prava ili imovinu prenesene u uzajamni fond na temelju jamstva za dugove nastale prije stupanja na snagu te izmjene

ako je dužnik samostalni poduzetnik s ograničenom odgovornošću, svaka raspodjela ili promjena u raspodjeli imovine, pod uvjetom da se prihodi na koje se ta raspodjela ne odnosi uplaćuju u poslovnu djelatnost, zbog čega dolazi do osiromašenja imovine obuhvaćene postupkom u korist druge imovine tog poduzetnika

ovjerena izjava dužnika o zabrani zapljene.

Neovisno o tome jesu li stranke postupale u dobroj vjeri, sud mora te radnje proglašiti ništavima.

Nadalje, sud može proglašiti ništavima radnje kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom provedene tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma obustave plaćanja te izjavu o zabrani zapljene sastavljenu u tom razdoblju. Ti slučajevi podliježu neobveznoj ništavosti.

Posljednji put ažurirano: 11/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Hrvatska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Predstečajni i stečajni postupak mogu se provesti nad pravnom osobom i nad imovinom dužnika pojedinca, ako zakonom nije drukčije određeno. Dužnikom pojedincem u smislu Stečajnog zakona („Narodne novine“ 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24; dalje u tekstu: SZ) smatra se fizička osoba obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i fizička osoba obveznik poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje prijeteeće nesposobnosti za plaćanje. Prijeteća nesposobnost za plaćanje postoji ako predlagatelj učini vjerojatnim da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospeljeću.

Smatrat će se da postoji prijeteeća nesposobnost za plaćanje ako u trenutku podnošenja prijedloga nisu nastale okolnosti zbog kojih se smatra da je dužnik postao trajnije nesposoban za plaćanje i ako:

– dužnik u Očevidniku redosljedna osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa ili

– duže od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku ili

– u roku od 30 dana ne uplati doprinose i poreze prema plaći iz podstavka 2. ovoga stavka, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću.

b) Stečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje stečajnoga razloga. Stečajni razlozi su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost.

Dužnik može predložiti otvaranje stečajnoga postupka i ako učini vjerojatnim da svoje već postojeće obveze neće moći ispuniti po dospeljeću (prijeteća nesposobnost za plaćanje).

Na prijeteeću nesposobnost za plaćanje kao stečajni razlog na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o prijeteećoj nesposobnosti za plaćanje kao predstečajnom razlogu.

Nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Okolnost da je dužnik namirio ili da može namiriti u cijelosti ili djelomično tražbine nekih vjerovnika ne znači da je sposoban za plaćanje.

Smatrat će se da je dužnik nesposoban za plaćanje:

– ako u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju dužem od 60 dana koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa

– ako nije isplatio tri uzastopne plaće koje radniku pripadaju prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku.

Prezaduženost postoji ako je imovina dužnika pravne osobe manja od postojećih obveza.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka.

Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika.

Raspolaganja prijašnjih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika po zakonu, odnosno dužnika pojedinca nakon otvaranja stečajnoga postupka predmetima iz stečajne mase bez pravnoga su učinka, osim onih raspolaganja za koja vrijede opća pravila o zaštiti povjerenja u javne knjige. Drugoj strani vratit će se njezina protučinidba iz stečajne mase ako je njome povećana vrijednost stečajne mase.

Ako je dužnik pojedinac stekao nasljedstvo ili zapis prije otvaranja ili tijekom stečajnoga postupka, samo se on ima pravo prihvatiti ili odreći nasljedstva ili zapisa.

Ako je dužnik s nekom trećom osobom u suvlasničkoj ili kojoj drugoj pravnoj zajednici ili ortaštvu, podjela imovine obaviti će se izvan stečajnoga postupka. Za obveze iz takvoga odnosa može se iz udjela dužnika tražiti odvojeno namirenje.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - pretpostavke za imenovanje povjerenika iste su kao i pretpostavke za imenovanje stečajnoga upravitelja. Povjerenika će sud imenovati rješenjem o otvaranju predstečajnoga postupka. Povjerenik prestaje obavljati dužnost na dan pravomoćnosti plana restrukturiranja, na dan otvaranja stečajnoga postupka ili odlukom vjerovnika.

Povjerenik je dužan u predstečajnom postupku:

1. ispitati poslovanje dužnika
2. ispitati popis imovine i obveza dužnika
3. ispitati vjerodostojnost prijavljenih tražbina
4. osporiti tražbine ako na temelju priopćenja vjerovnika ili iz nekoga drugog razloga posumnja u njihovo postojanje
5. nadzirati poslovanje dužnika, osobito financijsko poslovanje dužnika, stvaranje obveza prema trećim osobama, izdavanje sredstava osiguranja plaćanja, te poslovanje u prodaji robe odnosno usluga, pazeći pritom da se ne oštećuje imovina dužnika
6. podnijeti prijavu sudu ako dužnik postupa protivno odredbama članka 67. SZ – a
7. pružati pomoć dužniku u izradi plana restrukturiranja ili u pregovorima o tom planu
8. preuzeti djelomično upravljanje nad imovinom ili poslovima dužnika tijekom pregovora, osim u dijelu u kojem dužnik može slobodno raspolagati prema odredbama ovoga Zakona
9. izdavati naloge i potvrde prema odredbama članaka 69. i 71. SZ – a
10. nadzirati pravodobnost i potpunost namirenja troškova predstečajnoga postupka
11. podnositi na propisanom obrascu izvješća sudu o tijeku predstečajnoga postupka
12. obavljati druge poslove u skladu sa SZ – om.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik može obavljati samo plaćanja nužna za redovno poslovanje. U tom razdoblju dužnik ne smije ispunjavati obveze nastale i dospjele prije otvaranja predstečajnoga postupka, osim obveza plaćanja iz radnoga odnosa u bruto iznosu za radnike i prijašnje dužnikove radnike čije su tražbine dospjele do dana otvaranja predstečajnoga postupka, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom i kolektivnim ugovorom, tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno plaće radnika uvećane za iznos doprinosa na osnovicu i druga materijalna prava radnika u skladu s ugovorima o radu i kolektivnim ugovorima dospjela nakon podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, plaćanja za troškove predstečajnoga postupka i druga plaćanja nužna za redovno poslovanje propisana posebnim zakonom.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik ne može otuđiti ni opterećivati svoju imovinu osim na temelju prethodnoga odobrenja povjerenika ili suda ako povjerenik nije imenovan.

b) Stečajni postupak – izbor stečajnoga upravitelja u stečajnom postupku obavlja se metodom slučajnoga odabira s liste stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda odnosno s liste visoko kvalificiranih stečajnih upravitelja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Na temelju izbora stečajnoga upravitelja sud imenuje stečajnoga upravitelja rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka. Iznimno, ako je u predstečajnom postupku koji je prethodio stečajnom postupku imenovan povjerenik ili je u stečajnom postupku imenovan privremeni stečajni upravitelj, sud će povjerenika odnosno privremenoga stečajnog upravitelja imenovati stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima prava i obveze tijela dužnika pravne osobe, ako SZ – om nije drukčije određeno. Ako stečajni dužnik nastavlja poslovati tijekom stečajnoga postupka u skladu s člankom 217. stavkom 2. SZ – a, poslovanje vodi stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj zastupa dužnika. Stečajni upravitelj vodi samo one poslove dužnika pojedinca koji se odnose na stečajnu masu i zastupa ga kao stečajnoga dužnika s ovlaštenjima zakonskoga zastupnika.

Stečajni upravitelj dužan je postupati savjesno i uredno, a osobito:

1. dovesti u red očevidnik knjigovodstvenih podataka do dana otvaranja stečajnoga postupka
2. sastaviti predračun troškova stečajnoga postupka i dostaviti na odobrenje odboru vjerovnika
3. odrediti povjerenstvo za popis imovine
4. sastaviti početno stanje imovine dužnika
5. kao dobar gospodar brinuti se o završetku započetih, a neobavljenih poslova dužnika i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad sredstvima dužnika
6. brinuti se o ostvarivanju tražbine dužnika
7. savjesno voditi poslovanje dužnika iz članka 217. stavka 2. SZ – a
8. dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje isprave koje se odnose na radnopravni status osiguranika

9. unovčiti, odnosno naplatiti s pažnjom dobroga gospodara stvari i prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu
10. dostaviti Financijskoj agenciji zahtjeve za prodaju nekretnina, pokretnina, prava i imovine stečajnog dužnika elektroničkom javnom dražbom i zahtjeve za upis nekretnina, pokretnina, prava i imovine stečajnog dužnika u Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku
11. izvršiti uplatu predujma troškova provedbe prodaje elektroničkom javnom dražbom i troškova upisa podataka u Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku Financijskoj agenciji, što predstavlja trošak postupka
12. pripremiti isplatu vjerovnika i nakon odobrenja izvršiti isplatu
13. dostaviti odboru vjerovnika završni račun
14. izvršiti naknadne isplate vjerovnika
15. nakon zaključenja stečajnoga postupka zastupati stečajnu masu u skladu sa SZ – om.

Stečajni upravitelj dužan je podnositi na propisanom obrascu pisana izvješća o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase, i to najmanje jedanput u tri mjeseca.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Ako je u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka stečajni vjerovnik, na temelju zakona ili ugovora, imao pravo na prijeboj, otvaranje stečajnoga postupka ne utječe na to njegovo pravo.

Ako su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka jedna ili više tražbina koje se imaju prebiti pod odgovornim uvjetom ili nisu dospjele ili nisu upravljene na istovrsne činidbe, prijeboj će nastupiti kada za to budu ispunjene potrebne pretpostavke. Na prijeboj se ne primjenjuje pravilo da nedospjele tražbine dospijevaju otvaranjem stečajnog postupka i nenovčane tražbine ili one čiji je novčani iznos neodređen ne ističu se u novčanoj vrijednosti na koju se mogu procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka. Ako tražbina kojom se treba obaviti prijeboj postane bezuvjetna i dospjela prije nego što prijeboj postane moguć, prijeboj je isključen.

Prijeboj nije isključen za tražbine koje glase na različite valute ili obračunske jedinice, ako se te valute ili obračunske jedinice u mjestu isplate tražbine kojom se prijeboj obavlja, mogu slobodno zamijeniti. Preračunavanje se obavlja prema tečaju koji u mjestu plaćanja vrijedi u vrijeme primitka izjave o prijeboju.

Prijeboj nije dopušten:

1. ako je obveza stečajnoga vjerovnika prema stečajnoj masi nastala tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
2. ako je stečajni vjerovnik svoju tražbinu stekao od drugoga vjerovnika tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
3. ako je stečajni vjerovnik tražbinu stekao ustupom za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja predstečajnoga postupka, odnosno ako nije otvoren predstečajni postupak za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja stečajnoga postupka, a znao je ili morao znati da je dužnik postao nesposoban za plaćanje ili da je protiv njega podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka, odnosno prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka. Iznimno, prijeboj će biti dopušten ako se radi o tražbini koja je ustupljena u svezi s ispunjenjem neispunjenih ugovora ili o tražbini čije je pravo na ispunjenje ponovno stečeno uspješnim pobijanjem pravnoga posla dužnika
4. ako je stečajni vjerovnik mogućnost prijeboja stekao poboju pravnom radnjom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Ako dužnik i njegov suugovaratelj u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nisu ili nisu u potpunosti ispunili dvostrano obvezni ugovor, stečajni upravitelj može umjesto dužnika ispuniti ugovor i zahtijevati ispunjenje od druge strane. Ako stečajni upravitelj odbije ispunjenje, druga strana svoju tražbinu zbog neispunjenja može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. Ako druga strana pozove stečajnoga upravitelja da se očituje o svom pravu na izbor, stečajni upravitelj je dužan odmah, a najkasnije nakon izvještajnoga ročišta preporučenom pošiljkom obavijestiti drugu stranu o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Iznimno, ako bi za drugu stranu do izvještajnoga ročišta nastupila znatna šteta, na koju je upozorila stečajnoga upravitelja, stečajni upravitelj dužan je u roku od osam dana preporučenom pošiljkom obavijestiti o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Ako propusti tako postupiti, stečajni upravitelj neće biti ovlašten zahtijevati ispunjenje ugovora.

Ako je dugovana činidba djeljiva te ako je druga strana svoju činidbu u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka djelomično ispunila, ona će svoje pravo na protučinidbu koja odgovara njezinoj djelomično ispunjenoj činidbi moći ostvarivati kao stečajni vjerovnik i ako stečajni upravitelj zahtijeva ispunjenje preostalog dijela činidbe. Druga strana nema pravo zbog neispunjenja svoga prava na protučinidbu iz stečajne mase zahtijevati povrat onoga što je djelomičnim ispunjenjem njezine činidbe prije otvaranja stečajnoga postupka prešlo u imovinu dužnika.

Ako je u zemljišnu knjigu upisana predbilježba radi osiguranja zahtjeva za stjecanje ili ukidanje prava na nekoj dužnikovoj nekretnini ili na nekom pravu upisanom u korist dužnika ili radi osiguranja zahtjeva za promjenu sadržaja ili reda toga prava, vjerovnik svoju tražbinu može namiriti kao vjerovnik stečajne mase. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema vjerovniku pa ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ova odredba na odgovarajući se način primjenjuje na predbilježbe upisane u upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji ili registar zrakoplova.

Ako je dužnik prije otvaranja stečajnoga postupka pokretnu stvar prodao uz pridržaj prava vlasništva i kupcu stvar predao u posjed, kupac može zahtijevati ispunjenje ugovora o kupoprodaji. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema kupcu te ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ako je prije otvaranja stečajnoga postupka dužnik pokretnu stvar kupio uz pridržaj prava vlasništva i stvar od prodavatelja dobio u posjed, stečajni upravitelj ima pravo na izbor u skladu s odredbama članka 181. SZ – a.

Najam i zakup nekretnina ili prostorija ne prestaju otvaranjem stečajnoga postupka. To vrijedi i za najamne i zakupne odnose koje je dužnik sklopio kao najmodavac ili zakupodavac, a tiču se predmeta koji su radi osiguranja preneseni na treću osobu koja je financirala njihovu nabavu ili proizvodnju. Prava koja se odnose na vrijeme prije otvaranja stečajnoga postupka, kao i štetu nastalu prijevremenim otkazom ugovora druga strana može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik.

Najam ili zakup nekretnine ili prostorije koji je dužnik ugovorio kao najmodavac ili zakupnik stečajni upravitelj može otkazati bez obzira na ugovoreno trajanje, pridržavajući se zakonskoga otkaznog roka. Ako stečajni upravitelj izjavi otkaz, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Ako dužnik u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nije preuzeo nekretninu ili prostoriju, stečajni upravitelj i druga strana mogu odustati od ugovora. Ako stečajni upravitelj odustane, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Svaka je strana dužna u roku od 15 dana obavijestiti drugu stranu, na njezin zahtjev, o tome namjerava li odustati od ugovora. Ako to ne učini, gubi pravo na odustanak.

Ako je dužnik kao najmodavac ili zakupodavac nekretnine ili prostorije prije otvaranja stečajnoga postupka raspolagao tražbinama iz najamnoga i zakupnoga odnosa za neko kasnije vrijeme, ta raspoložba ima pravni učinak samo u mjeri u kojoj se odnosi na najamninu, odnosno zakupninu za kalendarski mjesec koji teče u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka. Ako je stečajni postupak otvoren nakon petnaestoga dana u mjesecu, raspoložba ima pravni učinak i za sljedeći kalendarski mjesec. Ova raspoložba osobito se odnosi na naplatu najamnine ili zakupnine. Raspoložba na temelju ovrhe izjednačena je s ugovornom raspoložbom.

Stečajni upravitelj može u ime stečajnoga dužnika kao najmodavca ili zakupodavca otkazati najamni ili zakupni odnos u zakonskom otkaznom roku neovisno o ugovorenom otkaznom roku.

Treća osoba kojoj je stečajni upravitelj otuđio nekretninu ili prostorije koje je dužnik dao u najam ili i koji stoga stupi umjesto dužnika u najamni ili zakupni odnos, može otkazati taj odnos u zakonskom otkaznom roku.

Ako je dužnik najmoprimac ili zakupnik, druga ugovorna strana ne može otkazati ugovor o najmu ili zakupu nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka:

1. zbog zakašnjenja s plaćanjem najamnine ili zakupnine do kojega je došlo prije otvaranja stečajnoga postupka
2. zbog pogoršanja dužnikova imovnog stanja.

Otvaranjem stečajnoga postupka ugovori o radu ili službi sklopljeni s dužnikom kao poslodavcem ne prestaju. Otvaranje stečajnoga postupka poseban je opravdani razlog za otkaz ugovora o radu. Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj u ime dužnika poslodavca i radnik mogu otkazati ugovor o radu, bez obzira na ugovoreno trajanje ugovora i bez obzira na zakonske ili ugovorene odredbe o zaštiti radnika. Otkazni rok iznosi mjesec dana, ako zakonom nije određen kraći rok. Ako radnik smatra da otkaz njegova radnog odnosa nije u skladu sa zakonom, može tražiti zaštitu svojih prava u skladu s odredbama Zakona o radu.

Stečajni upravitelj može, radi završetka započetih poslova i otklanjanja moguće štete, na temelju odobrenja suda, sklopiti nove ugovore o radu na određeno vrijeme bez ograničenja koji su za ugovor o radu na određeno vrijeme propisani općim propisom o radu. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa određuje stečajni upravitelj, na temelju odobrenja suda, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa na koja je pravo nastalo nakon otvaranja stečajnoga postupka namiruju se kao obveze stečajne mase.

Otvaranjem stečajnoga postupka prestaju prava radnika na suodlučivanje. Sporazumi s radničkim vijećem ne obvezuju stečajnoga upravitelja.

Nalog dužnika koji se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu prestaje otvaranjem stečajnoga postupka. Ako nalogoprimac, koji bez svoje krivnje nije saznao za otvaranje stečajnoga postupka, nastavi s obavljanjem posla, smatrat će se da je nalog i dalje na snazi. Tražbine nalogoprirnca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine stečajnoga vjerovnika. Nalogoprimac je dužan radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprirnca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ponude učinjene dužniku ili ponude koje je učinio dužnik prestaju vrijediti na dan otvaranja stečajnoga postupka ako do toga dana nisu prihvaćene.

U odnosu na ugovore o djelu kojima se netko obvezao da će za dužnika obavljati određene poslove te na punomoć dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu i koja prestaje otvaranjem stečajnoga postupka nalogoprirnca su dužni radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprirnca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ugovorne odredbe kojima se unaprijed isključuje ili ograničava primjena odredbi SZ – a su bez pravnoga učinka.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje ovršnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv dužnika. Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene
- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - nakon otvaranja stečajnoga postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Vjerovnici koji nisu stečajni vjerovnici nisu ovlašteni tražiti ovrhu ili osiguranje na budućim tražbinama dužnika pojedinca po osnovi njegova radnoga odnosa ili druge službe, ili na njegovim tražbinama po toj osnovi tijekom stečajnoga postupka, osim ovrhe ili osiguranja radi naplate zahtjeva za uzdržavanje i drugih tražbina koje se mogu namiriti iz onoga dijela prihoda dužnika iz radnoga odnosa iz kojega se ne mogu namiriti tražbine drugih vjerovnika. Takvi postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Nakon što ti postupci budu nastavljeni, ovršni sud će ih obustaviti.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka izlučni vjerovnici mogu radi ostvarenja svojih prava pokrenuti protiv dužnika postupke ovrhe i osiguranja prema općim pravilima ovršnoga postupka. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja koje su ti vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnoga postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud prema pravilima ovršnoga postupka.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka različni vjerovnici nisu ovlašteni pokrenuti postupak ovrhe ili osiguranja. Postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja nastaviti će sud koji vodi stečajni postupak primjenom pravila o unovčenju predmeta na kojima postoji različno pravo u stečajnom postupku.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka dopustit će se i provesti upis u javne knjige, ako su pretpostavke za upis ostvarene prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnoga postupka.

Ovrha radi ostvarenja tražbina prema stečajnoj masi koje nisu zasnovane pravnom radnjom stečajnoga upravitelja nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnoga postupka.

Ova odredba ne odnosi se na:

1. obveze stečajne mase iz dvostrano obveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti
2. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa za vrijeme nakon prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor
3. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje parničnih postupaka protiv dužnika. Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene
- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu, uključujući i arbitražne postupke koji su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bili u tijeku, stečajni upravitelj preuzet će u ime i za račun stečajnoga dužnika. Parnice u svezi s tražbinama koje se prijavljuju u stečajni postupak ne mogu se nastaviti prije nego što su ispitane na ispitnom ročištu.

Parnice koje su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bile u tijeku protiv stečajnoga dužnika preuzet će u njegovo ime stečajni upravitelj ako se tiču:

1. izlučenja nekoga predmeta iz stečajne mase
2. odvojenoga namirenja
3. obveza stečajne mase.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - vjerovnici dužnika u predstečajnom postupku su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja predstečajnoga postupka imaju imovinskopravnu tražbinu prema dužniku. Na pravo glasa vjerovnika za glasovanje o planu restrukturiranja na odgovarajući se način primjenjuju pravila SZ o utvrđivanju prava glasa u stečajnom planu.

Vjerovnici glasuju pisanim putem na propisanom obrascu za glasovanje. Obrazac za glasovanje mora biti dostavljen sudu najkasnije do početka ročišta za glasovanje te ga mora potpisati i ovjeriti ovlaštena osoba. Ako vjerovnici do početka ročišta za glasovanje ne dostave obrazac za glasovanje ili dostave obrazac iz kojeg se ne može nedvojbeno utvrditi kako su glasovali, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Vjerovnici nazočni na ročištu glasuju na propisanom obrascu za glasovanje. Ako vjerovnici s pravom glasa ne glasuju ni na tom ročištu, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Svaka skupina vjerovnika s pravom glasa odvojeno glasuje o planu restrukturiranja. Pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu na odgovarajući način se primjenjuju na razvrstavanje vjerovnika u predstečajnom postupku.

Smatrat će se da su vjerovnici prihvatili plan restrukturiranja ako je za njega glasovala većina svih vjerovnika i ako u svakoj skupini zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali za plan dvostruko prelazi zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv prihvaćanja plana.

Vjerovnici koji imaju neko zajedničko pravo ili čija su prava do nastanka predstečajnoga razloga činila jedinstveno pravo računaju se pri glasovanju kao jedan vjerovnik. Na odgovarajući način postupit će se i s nositeljima različitih prava ili prava plodouživanja.

b) Stečajni postupak - Odbor vjerovnika – sud može, radi zaštite interesa vjerovnika u stečajnom postupku, prije prvoga ročišta vjerovnika osnovati odbor vjerovnika i imenovati njegove članove.

U odboru vjerovnika moraju biti zastupljeni stečajni vjerovnici s najvišim tražbinama i stečajni vjerovnici s malim tražbinama. U odboru vjerovnika treba biti zastupljen i predstavnik prijašnjih dužnikovih radnika, osim ako kao stečajni vjerovnici sudjeluju s beznačajnim tražbinama.

Za članove odbora vjerovnika mogu biti imenovani i različiti vjerovnici i osobe koje nisu vjerovnici ako bi svojim stručnim znanjem mogle pridonijeti radu toga odbora.

Članova odbora vjerovnika mora biti neparan broj, a najviše devet. Ako je broj stečajnih vjerovnika manji od pet, ovlaštenja odbora vjerovnika imaju svi vjerovnici.

Odbor vjerovnika dužan je nadzirati stečajnoga upravitelja i pomagati mu u vođenju poslova, pratiti tijek poslovanja iz članka 217. SZ, pregledavati poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju te naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca. Za obavljanje pojedinih poslova iz svoga djelokruga odbor vjerovnika može ovlastiti pojedine svoje članove.

U okviru svoga djelokruga odbor vjerovnika osobito:

1. razmatra izvješća stečajnoga upravitelja o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase
2. pregledava poslovne knjige i cjelokupnu dokumentaciju koju je preuzeo stečajni upravitelj
3. podnosi prigovor sudu na rad stečajnoga upravitelja
4. daje odobrenje na predračun troškova stečajnoga postupka
5. daje mišljenje sudu o unovčenju imovine dužnika, kad sud to zatraži
6. daje mišljenje sudu o nastavljanju započelih poslova odnosno o radu stečajnoga dužnika, kad sud to zatraži
7. daje mišljenje sudu o priznavanju opravdanih manjkova utvrđenih popisom imovine, kad sud to zatraži.

(3) Odbor vjerovnika dužan je obavješćivati vjerovnike o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase.

Skupština vjerovnika

Skupštinu vjerovnika saziva sud. Pravo sudjelovanja imaju svi stečajni vjerovnici, svi stečajni vjerovnici s pravom odvojenoga namirenja, stečajni upravitelj i dužnik pojedinac.

Skupština vjerovnika ovlaštena je na izvještajnom ročištu ili kojem kasnijem ročištu:

1. osnovati odbor vjerovnika, ako on nije osnovan, odnosno izmijeniti njegov sastav ili ga ukinuti
2. imenovati novoga stečajnog upravitelja
3. odlučiti o nastavku ili obustavi poslovanja stečajnog dužnika i o načinu i uvjetima unovčenja njegove imovine
4. naložiti stečajnom upravitelju izradu stečajnoga plana
5. donijeti sve odluke iz nadležnosti odbora vjerovnika
6. odlučiti o drugim pitanjima važnim za provedbu i završetak stečajnoga postupka u skladu s SZ.

Skupština vjerovnika ima pravo zatražiti od stečajnoga upravitelja obavijesti i izvještaje o stanju stvari i vođenju poslova. Ako odbor vjerovnika nije osnovan, skupština vjerovnika može naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca kojom upravlja stečajni upravitelj.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati. Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkoppravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati. Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkoppravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

a) Predstečajni postupak – prijava tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i i njoj se u prijepisu prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Ministarstvo financija – Porezna uprava može prijaviti tražbine po osnovi poreza, prireza, doprinosa za obvezna osiguranja koja se prema zakonu obvezno izdvajaju iz prihoda, odnosno plaća, kao i druge tražbine koje je ovlaštena naplaćivati na temelju posebnoga propisa, osim tražbina po osnovi poreza i prireza na dohodak od nesamostalnoga rada i doprinosa iz osnovice za osiguranike po osnovi radnoga odnosa.

Radnici i prijašnji dužnikovi radnici u predstečajnom postupku te Ministarstvo financija – Porezna uprava ne podnose prijavu tražbine iz radnoga odnosa, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti – ove tražbine ne mogu biti predmet predstečajnoga sporazuma. Ako te tražbine podnositelj prijedloga nije naveo u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka ili ih je pogrešno naveo, radnici i prijašnji dužnikovi radnici i Ministarstvo financija – Porezna uprava imaju pravo sudu podnijeti prigovor.

Razlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo te dati izjavu odriču li se ili ne odriču prava na odvojeno namirenje.

Izlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi izlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo izlučno pravo.

Razlučni i izlučni vjerovnici dužni su u obavijesti dati izjavu o pristanku ili uskrati pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njihovo razlučno pravo, odnosno izdvajanja predmeta na koje se odnosi njihovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja.

Predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja, ako tim sporazumom nije izrijekom drukčije određeno. Ako je predstečajnim sporazumom drukčije određeno, za različne vjerovnike posebno će se navesti u kojem se dijelu njihova prava smanjuju, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju.

Ako vjerovnik nije podnio prijavu tražbine, a tražbina je navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka, tražbina navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka smatra se prijavljenom tražbinom.

Dužnik i povjerenik ako je imenovan dužni su očitovati se o prijavljenim tražbinama vjerovnika. Očitovanje o prijavljenim tražbinama podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i za svaku tražbinu sadržava:

1. broj tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
2. podatke za identifikaciju vjerovnika
3. iznos prijavljene tražbine
4. izjavu dužnika i povjerenika ako je imenovan priznaje li ili osporava tražbinu
5. osporavani iznos tražbine
6. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Nakon isteka roka za očitovanje o prijavljenim tražbinama dužnik i povjerenik ako je imenovan ne mogu više osporavati tražbine koje su priznali.

Vjerovnik može osporiti prijavljenu tražbinu drugog vjerovnika.

Osporavanje tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i sadržava:

1. podatke za identifikaciju vjerovnika koji osporava tražbinu
2. broj osporene tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
3. podatke za identifikaciju vjerovnika koji je prijavio tražbinu koja se osporava
4. iznos prijavljene tražbine koja se osporava
5. izjavu vjerovnika da osporava tražbinu
6. osporavani iznos tražbine
7. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Financijska agencija dužna je na propisanom obrascu sastaviti tablicu prijavljenih tražbina i tablicu osporenih tražbina.

b) Stečajni postupak - Prijava tražbine podnosi se stečajnom upravitelju na propisanom obrascu u dva primjerka i u prijepisu joj se prilaže isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Stečajni upravitelj sastavit će popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnoga postupka koje je obvezan iskazati u bruto iznosu i netoiznosu i predočiti na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka.

Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo na poseban poziv suda. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnog reda i redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo.

Izlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom izlučnom pravu, pravnoj osnovi izlučnoga prava i naznačiti predmet na koji se njihovo izlučno pravo odnosi, odnosno u obavijesti naznačiti pravo naknade za izlučna prava.

Razlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom razlučnom pravu, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo. Ako razlučni vjerovnici prijavljuju i tražbinu kao stečajni vjerovnici, u prijavi su dužni naznačiti dio imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo i iznos do kojega njihova tražbina predvidivo neće biti namirena tim razlučnim pravom.

Razlučni vjerovnici koji nisu obavijestili stečajnoga upravitelja o razlučnom pravu na odgovarajući način ne gube pravo odvojenoga namirenja iz predmeta razlučnoga prava. Iznimno, razlučni vjerovnici gube pravo na odvojeno namirenje i nemaju pravo tražiti naknadu štete ili kakvu drugu naknadu od stečajnoga dužnika ili vjerovnika, ako je predmet razlučnoga prava bez njih unovčen u stečajnom postupku, a razlučno pravo nije bilo upisano u javnoj knjizi ili za njega stečajni upravitelj nije znao niti morao znati.

Na ispitnom ročištu prijavljene se tražbine ispituju prema svojim iznosima i redu.

Stečajni upravitelj dužan je određeno se očitovati priznaje li ili osporava svaku prijavljenu tražbinu.

Tražbine koje su osporili stečajni upravitelj, dužnik pojedinac ili koji od stečajnih vjerovnika moraju se posebno raspraviti. Izlučna i razlučna prava nisu predmet ispitivanja.

Tražbina se smatra utvrđenom ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj i ne ospori stečajni vjerovnik, odnosno ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno. Ako dužnik pojedinac ospori tražbinu, to ne sprečava utvrđivanje tražbine.

Sud sastavlja tablicu ispitanih tražbina u koju za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu odnosno tko je tražbinu osporio. Osporavanje tražbina dužnika pojedinca također se unosi u tablicu. Na mjenicama ili drugim ispravama o dugu sud će naznačiti da je tražbina utvrđena.

Na temelju tablice ispitanih tražbina sud donosi rješenje kojim odlučuje u kojem iznosu i kojem isplatnom redu su utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine. Tim rješenjem sud odlučuje i o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbine.

Ako je stečajni upravitelj osporio tražbinu, sud će vjerovnika uputiti na parnicu protiv stečajnoga dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine.

Ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, sud će stečajnoga vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnoga dužnika.

Ako su osporene tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, parnica radi utvrđivanja osporene tražbine vodi se prema općim odredbama u postupku pred sudovima, te posebnim odredbama za parnice u radnim sporovima.

Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Namirenje vjerovnika provodi se prema priljevu gotova novca. Stečajni vjerovnici nižih isplatnih redova ne uzimaju se u obzir kod djelomičnih dioba. Diobe obavlja stečajni upravitelj. Prije svake diobe stečajni upravitelj je dužan dobiti suglasnost odbora vjerovnika, odnosno suda ako odbor vjerovnika nije osnovan. U tražbine prvoga višega isplatnog reda ulaze tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa, tražbine proračuna, zavoda ili fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće ili naknade plaće, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

U tražbine drugoga višega isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove.

Nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova namiruju se prema navedenom redosljedju:

1. kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnoga postupka
2. troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku
3. novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškovi kaznenoga ili prekršajnoga postupka
4. tražbine za besplatnu činidbu dužnika
5. tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine.

Nedospjele tražbine dospijevaju otvaranjem stečajnoga postupka.

Tražbine vezane uz raskidni uvjet koji nastupa nakon otvaranja stečajnoga postupka, do nastupanja uvjeta, uzimaju se u obzir kao bezuvjetne tražbine.

Iz stečajne mase najprije se namiruju troškovi stečajnoga postupka i ostale obveze stečajne mase, a stečajni upravitelj namirit će ih redom kojim one dospijevaju.

Prije diobe stečajni upravitelj će sastaviti popis tražbina koje se uzimaju u obzir pri diobi (diobni popis). Tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa uzimaju se u obzir u bruto iznosu. Popis mora sadržavati zbroj tražbina i raspoloživi iznos iz stečajne mase koji će se raspodijeliti vjerovnicima.

Razlučni vjerovnik kojem je dužnik i osobno odgovoran treba najkasnije u roku od 15 dana nakon objave diobnog popisa podnijeti dokaz stečajnom upravitelju da se i u kojem iznosu odrekao odvojenoga namirenja ili da nije odvojeno namiren. Ako dokaz ne podnese pravodobno, njegova se tražbina neće uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi.

Tražbina vezana uz odgovorni uvjet pri djelomičnoj se diobi uzima u obzir u njezinu punom iznosu. Udio koji otpada na tu tražbinu odvojiti će se pri diobi.

Pri završnoj diobi tražbina vezana uz odgovni uvjet neće se uzeti u obzir, ako je mogućnost nastupanja uvjeta toliko daleka da ona u vrijeme diobe nema imovinske vrijednosti. U tom će se slučaju iznosi odvojeni tijekom prethodnih dioba za namirenje te tražbine uključiti u masu iz koje će se obaviti završna dioba.

Vjerovnicima koji nisu uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi, a za koje se naknadno ispune pretpostavke iz članaka 275. i 276. SZ, isplatit će se u narednoj diobi iz preostale stečajne mase iznos koji ih izjednačava s ostalim vjerovnicima. Tek nakon toga moći će se pristupiti namirenju drugih vjerovnika.

Završnoj diobi pristupa se čim završi unovčenje stečajne mase. Završna dioba smije se poduzeti samo uz suglasnost suda.

Ako se pri završnoj diobi mogu u punom iznosu namiriti tražbine svih stečajnih vjerovnika, stečajni upravitelj će preostali višak predati dužniku pojedincu. Ako je dužnik pravna osoba, stečajni upravitelj će svakoj osobi koja ima udjela u dužniku dati onaj dio viška na koji bi imala pravo u slučaju likvidacije izvan stečajnoga postupka.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

a) Predstečajni postupak - ako vjerovnici prihvate plan restrukturiranja, sud će rješenjem utvrditi prihvaćanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum, osim ako:

– koji od vjerovnika učini vjerojatnim da se planom restrukturiranja umanjuju prava ispod razine koju bi razumno očekivao ostvariti u slučaju neprovedbe restrukturiranja poslovanja dužnika

– iz plana restrukturiranja ne proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost za plaćanje dužniku u razdoblju do kraja tekuće i u dvije sljedeće kalendarske godine

– planom restrukturiranja nije određeno namirenje iznosa koji bi dobili vjerovnici da njihova tražbina nije osporena ili

– je planom restrukturiranja predloženo pretvaranje tražbine jednog ili više vjerovnika u temeljni kapital dužnika, a članovi dužnika nisu u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima donijeli odluku kojom se to dopušta.

Ako nisu ispunjene pretpostavke za potvrdu predstečajnoga sporazuma, sud će rješenjem utvrditi uskraćivanje potvrde predstečajnoga sporazuma i obustaviti postupak.

Potvrđeni predstečajni sporazum ima pravni učinak i prema vjerovnicima koji nisu sudjelovali u postupku i prema vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku, a njihove se osporene tražbine naknadno utvrde.

Dužnik kojem su na temelju potvrđenoga predstečajnog sporazuma otpisane obveze po osnovi kojih je ostvario dobit, dužan je tako nastalu dobit zadržati do isteka roka za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz predstečajnoga sporazuma.

Vjerovniku koji u skladu s potvrđenim predstečajnim sporazumom otpisuje tražbinu od dužnika iznos otpisane tražbine utvrđuje se kao porezno priznati rashod.

b) Stečajni postupak - odmah nakon završetka završne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka koje se dostavlja tijelu koje vodi registar u kojem je dužnik upisan. Brisanjem iz registra stečajni dužnik pravna osoba prestaje postojati, a stečajni dužnik fizička osoba gubi svojstvo trgovca pojedinca, obrtnika ili osobe koja obavlja samostalnu djelatnost.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni vjerovnici mogu nakon zaključenja stečajnoga postupka protiv dužnika pojedinca neograničeno ostvarivati svoje preostale tražbine.

Stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene i koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu, mogu protiv dužnika pokrenuti postupak ovrhe na temelju rješenja kojim je njihova tražbina utvrđena. S neosporenom tražbinom izjednačena je tražbina osporavanje koje nije uspjelo.

Sud će na prijedlog stečajnoga upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti odrediti nastavljavanje postupka radi naknadne diobe ako se nakon završnoga ročišta:

1. ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima
2. iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrata u masu
3. pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu.

Nastavljanje postupka radi naknadne diobe sud će odrediti bez obzira na to je li postupak bio zaključen.

Sud može odustati od određivanja nastavljanja postupka radi naknadne diobe, te iznos koji stoji na raspolaganju za podjelu vjerovnicima ili pronađeni predmet prepustiti dužniku pojedincu, ako to smatra primjerenim s obzirom na neznatnost iznosa ili malu vrijednost predmeta te troškove nastavljanja postupka radi naknadne diobe. Određivanje nastavljanja postupka radi naknadne diobe sud može uvjetovati uplatom predujma kojim će se namiriti troškovi nastavljanja postupka radi naknadne diobe.

Nakon provedbe naknadne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka.

Nakon određivanja naknadne diobe stečajni upravitelj će iznos kojim se može slobodno raspolagati ili iznos dobiven unovčenjem naknadno pronađenoga dijela stečajne mase podijeliti prema završnom popisu. Stečajni upravitelj račun polaže sudu.

Vjerovnici stečajne mase za čije je zahtjeve stečajni upravitelj saznao:

1. pri djelomičnoj diobi, tek nakon određivanja dijela za diobu
2. pri završnoj diobi, tek nakon završetka završnoga ročišta ili
3. pri naknadnoj diobi, tek nakon objavljivanja popisa o toj diobi,

mogu tražiti namirenje samo iz sredstava koja nakon diobe preostanu u stečajnoj masi.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U predstečajnom i stečajnom postupku svaki vjerovnik snosi svoje troškove postupka, ako SZ – om nije drukčije određeno.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti pravo na ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama SZ-a. S pravnom radnjom izjednačeno je i propuštanje zbog kojega je stečajni dužnik izgubio kakvo pravo ili kojim su protiv njega imovinskopravni zahtjevi bili zasnovani, održani ili osigurani.

Pravna radnja, poduzeta u posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava (kongruentno namirenje), može se pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost.

Pobojna je i pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje u skladu sa sadržajem njegova prava, ako je poduzeta nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka i ako je vjerovnik u vrijeme njezina poduzimanja znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Smatrat će se da je vjerovnik znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da postoji nesposobnost za plaćanje ili da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za nesposobnost za plaćanje ili prijedlog za otvaranje postupka.

Pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje, koje on nije imao pravo zahtijevati ili nije imao pravo zahtijevati na taj način ili u to vrijeme, može se pobijati:

1. ako je poduzeta u posljednjem mjesecu prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga ili
2. ako je poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a dužnik je u to vrijeme bio nesposoban za plaćanje ili
3. ako je radnja poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a vjerovnik je u vrijeme njezina poduzimanja znao da se njome oštećuju stečajni vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti na temelju kojih se nužno moralo zaključiti da se njome vjerovnici oštećuju. Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za oštećenje stečajnih vjerovnika.

Pravni posao dužnika kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju može se pobijati:

1. ako je poduzet tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, ako je u vrijeme njegova poduzimanja dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je druga strana u to vrijeme znala za tu nesposobnost ili
2. ako je poduzet nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a druga je strana u vrijeme pravnoga posla znala ili morala znati za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

S pravnim poslom kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju izjednačena je pravna radnja dužnika kojom dužnik gubi neko od svojih prava ili zbog koje pravo više ne može ostvarivati, ili radnja na temelju koje se protiv dužnika može održati na snazi ili ostvariti neki imovinsko-pravni zahtjev.

Pravna radnja koju je dužnik poduzeo u posljednjih deset godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga s namjerom da ošteti svoje vjerovnike može se pobijati ako je druga strana u vrijeme poduzimanja radnje znala za namjeru dužnika. Znanje za namjeru pretpostavlja se ako je druga strana znala da dužniku prijete nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da dužniku prijete nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da je dužnik nesposoban za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Naplatni ugovor sklopljen između dužnika i njemu bliske osobe može se pobijati ako se stečajni vjerovnici njime izravno oštećuju. Taj se ugovor ne može pobijati ako je sklopljen ranije od dvije godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili ako druga strana dokaže da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da ošteti vjerovnike.

Pravna radnja dužnika bez naknade ili uz neznatnu naknadu može se pobijati, osim ako je poduzeta četiri godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka. Ako se radi o uobičajenom prigodnom daru neznatne vrijednosti, radnja se ne može pobijati.

Pobojna je pravna radnja kojom se za tražbinu člana društva za vraćanje zajma kojim se nadomješta kapital ili za neku njemu odgovarajuću tražbinu:

1. daje osiguranje, i to ako je radnja poduzeta u posljednjih pet godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga
2. jamči namirenje, ako je radnja poduzeta u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga.

Pobojna je pravna radnja kojom je tajnom članu društva ulog u potpunosti ili djelomično vraćen ili kojom mu je njegov udio u nastalom gubitku u potpunosti ili djelomično oprošten, ako je sporazum na kojemu se radnja temelji sklopljen u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka nad trgovačkim društvom ili nakon toga. Isto vrijedi i ako se u svezi sa sporazumom tajno društvo likvidira.

Od primatelja se u slučaju kongruentnoga namirenja ne može tražiti vraćanje onoga što mu je dužnik isplatio na temelju mjenice ako bi prema mjeničnom pravu primatelj u slučaju odbijanja primanja plaćanja izgubio mjenični zahtjev prema drugim mjeničnim obveznicima.

Smatra se da je pravna radnja poduzeta u vrijeme nastupanja njezinih pravnih učinaka.

Ako je za pravovaljanost nekoga pravnog posla potreban upis u javnu knjigu, upisnik ili očevidnik, smatrat će se da je pravni posao poduzet onda kad su bile ispunjene ostale pretpostavke za njegovu valjanost, kad izjava volje o upisu postane obvezujuća za dužnika i kad druga strana podnese zahtjev za upis pravne promjene. Odredba se na odgovarajući način primjenjuje na zahtjev za upis predbilježbe radi osiguranja prava na pravnu promjenu.

Ako je pravna radnja s uvjetom ili rokom, mjerodavno je vrijeme njezina poduzimanja, a ne vrijeme nastupanja uvjeta ili isteka roka.

Može se pobijati i pravna radnja za koju postoji ovršna isprava i radnja koja je poduzeta u postupku ovrhe.

Ako je dužnik za svoju činidbu primio protučinidbu jednake vrijednosti koja je izravno ušla u njegovu imovinu, pravna radnja povodom koje je činidba ispunjena može se pobijati samo uz pretpostavke za namjerno oštećenje.

Pravne radnje stečajnoga dužnika ovlašten je pobijati stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika na temelju odobrenja suda. Tužba se podnosi protiv osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta.

Stečajni upravitelj može podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku od godinu i pol dana od otvaranja stečajnoga postupka.

Svaki stečajni vjerovnik ima pravo podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji za svoj račun i na svoj rizik troškova ako:

- stečajni upravitelj ne podnese tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku iz stavka 3. ovoga članka – u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka

- stečajni upravitelj povuče tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave pravomoćnog rješenja kojim je utvrđeno povlačenje tužbe na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova

- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj očitovao da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave očitovanja stečajnog upravitelja da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova

- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj nije u roku od tri mjeseca očitovao hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave poziva stečajnom upravitelju da se očituje hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji.

Ako se zahtjev za pobijanje pravne radnje prihvati, pobijena pravna radnja je bez učinka prema stečajnoj masi i protivna strana dužna je vratiti u stečajnu masu sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Prijedlog za ovrhu na temelju presude kojom se prihvaća zahtjev za pobijanje pravne radnje može podnijeti stečajni upravitelj u ime i za račun stečajnog dužnika odnosno stečajne mase te stečajni vjerovnik u svoje ime a za korist stečajnog dužnika odnosno stečajne mase.

Primatelj činidbe bez naknade ili uz neznatnu naknadu mora vratiti ono što je primio samo ako je time obogaćen, osim ako je znao ili je morao znati da se takvom činidbom oštećuje vjerovnike.

Pravomoćna presuda donesena u parnici za pobijanje pravnih radnji djeluje prema stečajnom dužniku, odnosno stečajnoj masi te svim stečajnim vjerovnicima, ako SZ – om nije drukčije određeno.

Ako sud u parnici prihvati zahtjev za pobijanje pravne radnje, protivna strana dužna je sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje vratiti u stečajnu masu. Nakon vraćanja novčane koristi stečene na osnovi pobijene radnje u stečajnu masu, tužitelji stečajni vjerovnici imaju pravo prvenstvenog namirenja iz koristi vraćene u stečajnu masu razmjerno visini njihove utvrđene tražbine.

Pravne radnje dužnika mogu se pobijati i isticanjem prigovora u parnici bez vremenskoga ograničenja.

Pravna radnja može se pobijati i protiv nasljednika ili drugoga univerzalnoga pravnog sljednika protivnika pobijanja.

Pravna radnja može se pobijati protiv ostalih pravnih sljednika protivnika pobijanja:

1. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja znao za okolnosti na kojima se zasniva pobojnost stjecanja njegova pravnog prednika
2. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja bio osoba koja je dužniku bliska, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva pobojnost stjecanja njegova pravnog prednika
3. ako je pravnom sljedniku ono što je stečeno ustupljeno bez naknade ili uz neznatnu naknadu.

Pravna radnja poduzeta nakon otvaranja stečajnoga postupka koja ostaje na snazi prema pravilima o zaštiti povjerenja u javne knjige, može se pobijati prema pravilima o pobijanju pravnih radnji poduzetih prije otvaranja stečajnoga postupka.

Posljednji put ažurirano: 21/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [it](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Italija

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv gospodarskih subjekata (pojedinaca ili društava) pod uvjetom da imaju nešto od navedenoga:

- a) imovinu od 300 000,00 EUR ili veću tijekom tri godine prije predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe
- b) bruto godišnji prihod od 200 000,00 EUR ili veći u svakoj od prethodne tri godine prije predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe
- c) ukupne dugove (na datum predaje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili stečajne nagodbe) od 500 000,00 EUR ili veće (neovisno o datumu njihova nastanka).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Kako bi se mogao pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti poduzeće mora biti nesolventno, a zahtjev za njegovo pokretanje može podnijeti:

- dužnik
- vjerovnik
- javni tužitelj.

b) Za dogovor s vjerovnicima (*concordato preventivo*) poduzeće mora biti u poteškoćama (tj. mora imati financijske poteškoće koje nisu dovoljno ozbiljne da bi prouzročile nesolventnost), a zahtjev može podnijeti samo dužnik.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva imovina čini dio nesolventne mase osim sljedećega:

1. strogo osobne imovine i prava
2. doplatka za uzdržavanje, nadnica, mirovina, plaća i zarade od rada nesolventne osobe koja je ograničena na onoliko koliko je potrebno za uzdržavanje sebe i svoje obitelji
3. prihoda od imovine djece nesolventne osobe koji su joj dostupni primjenom prava, imovina u fondovima ostavljena postrani za potrebe obitelji (*fondo patrimoniale*) i prihodi od njih, osim kako je predviđeno u članku 170. Građanskog zakonika
4. stvari nad kojima se u skladu sa zakonom ne može izvršiti ovrha.

Nesolventna masa obuhvaća i svu imovinu koju je nesolventna osoba stekla nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, ali ne obuhvaća obveze nastale radi stjecanja i zadržavanja te imovine.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (upravitelj) ovlašten je / obavezan je upravljati imovinom, prodati je i raspodijeliti sredstva vjerovnicima.

Upravitelj može ispitati nesolventnu osobu kako bi otkrio informacije, a nesolventna osoba može dovesti u pitanje mjere koje su poduzeli upravitelj i upravitelj kojeg je imenovao sud, ali samo ako su uvedene povredom zakona (dakle, ne samo zbog svrsishodnosti).

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Svatko tko mora platiti upravitelja u slučaju nesolventnosti može izvršiti prijeboj duga s potraživanjima (*controcredito*) u istom postupku, ali samo ako su i dug i potraživanje nastali prije pokretanja postupka

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Upravitelj može odlučiti hoće li nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ugovori koji su na snazi i dalje vrijediti ili će se raskinuti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Vjerovnici mogu poduzeti pravne radnje nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti samo ako upravitelj ne reagira, tj. (ako svjesno ili iz pukog nemara) ne poduzme takve mjere.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje je pokrenuo vjerovnik protiv osobe koja je naknadno proglasila nesolventnost može nastaviti samo upravitelj.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Odbor vjerovnika čini tri ili pet vjerovnika i ima znatne ovlasti koje se očituju u sljedećem:

- odobrava transakcije, dogovore, odustajanje od sudskih sporova, priznavanje prava trećih osoba, ukidanje hipoteka, povrat vrijednosnih papira, povrat instrumenata osiguranja, prihvaćanje nasljedstva i darova te sve ostale radnje posebne uprave
- obraća se sudu za zamjenu upravitelja
- odobrava plan likvidacije
- ovlašćuje upravitelja da preuzme ugovore na snazi na datum proglašenja nesolventnosti
- sudjeluje u popisivanju imovine nesolventne osobe
- pristupa svim dokumentima koji se odnose na postupak
- ovlašćuje upravitelja da isključi iz imovine, ili da prekine likvidaciju određenog dijela imovine ako je likvidacija očito nepovoljna
- obraća se upravitelju kojeg je imenovao sud za obustavu prodaje imovine.

Osim navedenih aktivnih administrativnih ovlasti, odbor vjerovnika iznosi mišljenja o mjerama koje su poduzeli stečajni upravitelj kojeg je imenovao sud ili sam sud, konkretno:

- ovlaštenje osiguranim vjerovnicima za prodaju imovine koja se smatra instrumentom osiguranja
- ovlaštenje upravitelju kojeg je imenovao sud da nastavi privremeno upravljati poduzećem (odbor vjerovnika mora odobriti nastavak)
- ovlaštenje upravitelju kojeg je imenovao sud za davanje poduzeća u najam (odbor vjerovnika mora odobriti najam).

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečajni upravitelj može (uz prethodno odobrenje):

- nastaviti upravljati društvom
- dati poduzeće u najam
- prodati svu imovinu radi raspodjele primitaka vjerovnicima
- odlučiti ne prodati imovinu niske vrijednosti.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svaki vjerovnik sudu može predati zahtjev za proglašenje dužnika nesolventnim. Vjerovnik ne mora imati nalog za izvršenje; važno je da postoje dokumentirani dokazi za zahtjev.

Svi vjerovnici (uključujući one koji su predali zahtjev za izjavu o nesolventnosti i dobili je) moraju predati zahtjev za svoja potraživanja nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Vjerovnici mogu prijaviti svoja potraživanja bez pravnog zastupanja.

Njihovi zahtjevi moraju sadržavati dokumentirane dokaze za potraživanja i moraju se dostaviti elektroničkim putem (službenom elektroničkom poštom).

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Prihodi od prodaje imovine raspodjeljuju se među vjerovnicima prema pravu prvenstva. Prema zakonu mnoga potraživanja (hipoteke, vrijednosni papiri, opće ili posebne privilegirane tražbine) imaju pravo prvenstva nad nekom ili svom imovinom.

Ako primici od raspolaganja imovinom nisu dovoljni kako bi se pokrila sva potraživanja (kao što je inače gotovo uvijek slučaj), raspodjeljuju se prema pravu prvenstva utvrđenom u Građanskom zakoniku, a ne proporcionalno s iznosom potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti zatvara se kad:

- nema prijavljenih potraživanja
- sva su potraživanja namirena
- svi su primici od prodaje imovine raspodijeljeni
- utvrđeno je da nema imovine koja se može prodati ili drugih primitaka.

Nakon zatvaranja postupka u slučaju nesolventnosti nesolventna osoba ponovno stječe sposobnost pokretanja tužbe i odgovora na nju te može stjecati imovinu bez obavješćivanja upravitelja.

Dogovori s vjerovnicima prestaju kad se odobri sporazum između dužnika i vjerovnika, ali kad je uvjet za sporazum raspodjela imovine (*concordato liquidatorio*), postupak se nastavlja za prodaju i stoga se zatvara nakon prodaje sve imovine i raspodjele primitaka među vjerovnicima.

Nakon prestanka dogovora s vjerovnicima, nesolventna osoba oslobođena je svih svojih dugova.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon zatvaranja postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici mogu podnijeti tužbu protiv dužnika za povrat preostalog duga (tj. dijela duga koji nije otplatio upravitelj) osim ako je došlo do razrješenja pa vjerovnici više ništa ne mogu potraživati od osobe koja je nesolventna.

Nakon prestanka dogovora s vjerovnicima, vjerovnici ne mogu ništa potraživati od dužnika. Međutim, ako dužnik ne ispuni svoje obveze, vjerovnici mogu predati zahtjev za prekid dogovora u roku od godinu dana.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi postupka u slučaju nesolventnosti podmiruju se u okviru samog postupka u slučaju nesolventnosti primicima od prodaje imovine.

Ako imovina ne postoji, država plaća upravitelja i njegove troškove.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje koje je izvršila nesolventna osoba prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se opozvati ako su izvršene u određenom roku (godina dana ili šest mjeseci) prije pokretanja postupka.

Pravne su radnje koje nesolventna osoba izvrši nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ništave.

Radnje u okviru posebne uprave izvršene tijekom dogovora s vjerovnicima i bez dopuštenja suda ništave su.

Posljednji put ažurirano: 21/07/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Cipar

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Stečaj (*ptóchevsis*): odluka o pokretanju stečajnog postupka (*diátagma ptóchevsis*) donosi se samo protiv nesolventne fizičke osobe.

Likvidacija (*ekkathárisis*): odluka o pokretanju postupka likvidacije (*diátagma ekkathárisis*) donosi se protiv pravne osobe. Dobrovoljna likvidacija (*ekoúsis ekkathárisis*), izvansudska ili pod nadzorom suda, isto se tako odnosi na pravnu osobu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: zakonodavne odredbe o stečaju fizičkih osoba mogu se pronaći u Stečajnom zakonu (*perí Ptóchevsis Nómos*, pog. 5.) koji je u posljednje dvije godine bitno izmijenjen kako bi se uzele u obzir promjenjive gospodarske i društvene okolnosti.

Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti vjerovnik ili sam dužnik, ako je riječ o dugu u iznosu većem od 15 000 EUR, pod uvjetom da je ispunjen preduvjet za pokretanje stečajnog postupka i dužnik je osobno bio u Cipru, imao je uobičajeno boravište u Cipru, poslovao je u Cipru ili je bio član poduzeća ili komanditnog društva koje je poslovalo u Cipru.

Dužnik je ispunio preduvjet za pokretanje stečajnog postupka (*práxi ptóchevsis*), među ostalim, u sljedećim slučajevima:

- vjerovnik ima pravomoćnu presudu protiv njega, za bilo koji iznos, a dužnik nije platio taj iznos;
- dužnik je podnio izjavu o nemogućnosti plaćanja svojih dugova;
- dužnik je podnio prijedlog za pokretanje stečajnog postupka;
- smatra se da osobni plan otplate čiji je dužnik potpisnik nije uspješno proveden ili je prekinut u skladu s odredbama Zakona o nesolventnosti fizičkih osoba (*perí Aferengyótitas Fysikón Prosdópon Nómos*).

Likvidacija društava: društvo se može likvidirati ako ne može plaćati svoje dugove ili na temelju posebne odluke društva o prestanku likvidacijom njegove imovine i otplatom svih ili dijela njegovih dugova. Odluka o pokretanju postupka likvidacije može se donijeti ako društvo ne može plaćati svoje dugove. Dospjeli iznos duga mora biti veći od 5000 EUR. Prijedlog za pokretanje postupka likvidacije sudu podnosi vjerovnik ili to čine članovi društva.

Dobrovoljna likvidacija:

postoje tri vrste dobrovoljne likvidacije:

dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika (*ekoúsia ekkathárisi apó pistotés*): riječ je o izvansudskoj likvidaciji koja se provodi ako je društvo **nesolventno** i njegov upravni odbor donese odluku o likvidaciji društva. Dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika započinje sazivanjem skupštine vjerovnika koja razmatra posebnu odluku o dobrovoljnoj likvidaciji koju je donijela glavna skupština članova društva

dobrovoljna likvidacija na prijedlog članova društva (*ekoúsia ekkathárisi apó méli*): riječ je isto tako o izvansudskom postupku likvidacije koji se pokreće posebnom odlukom glavne skupštine članova društva kad je društvo **solventno**

dobrovoljna likvidacija pod nadzorom suda (*ekoúsia ekkathárisi ypó tin epoptela tou Dikastírou*): nakon što društvo donese odluku o dobrovoljnoj likvidaciji, sud može donijeti odluku o provođenju likvidacije pod nadzorom suda.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: stečajna masa sastoji se od cjelokupne imovine koja pripada ili je povjerena stečajnom dužniku na početku stečajnog postupka ili koju je stečajni dužnik stekao ili je na njega prenesena prije nego što je oslobođen obveze, osim imovine koja je potrebna za život stečajnog dužnika i njegove obitelji. Imovina stečena prije početka stečajnog postupka i prije oslobođenja od obveza u okviru stečajnog postupka ili poništenja stečaja čini dio stečajne mase.

Likvidacija: imovina obuhvaćena postupkom likvidacije imovina je koja je pripadala društvu prije donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili datuma posebne odluke o dobrovoljnoj likvidaciji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, službeni upravitelj (*epísimos paralíptis*) postaje upravitelj stečajne mase. U kasnijoj fazi svaki licencirani upravitelj u slučaju nesolventnosti (*adeiodotiménos sýmoulos aferengyótítas*) može biti imenovan stečajnim upraviteljem (*diacheirístis*).

Zadaća je stečajnog upravitelja prodati imovinu stečajnog dužnika i raspodijeliti sredstva vjerovnicima. Kada službeni upravitelj ili bilo koji upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnosti stečajnog upravitelja, stečajni dužnik zadržava vlasništvo nad cjelokupnom imovinom koja mu je povjerena, iako će njome od datuma početka stečajnog postupka upravljati isključivo stečajni upravitelj.

Likvidacija: ako nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije vjerovnici ne imenuju likvidatora, službeni upravitelj automatski postaje likvidator (*ek Katharístis*), osim ako je licencirani upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan likvidatorom na zahtjev službenog upravitelja sudu ili nakon odluke skupštine vjerovnika i glavne skupštine. Zadaća je likvidatora realizirati imovinu društva koje prestaje postojati i raspodijeliti sredstva vjerovnicima i članovima društva. Nakon što službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzme dužnosti likvidatora imovine pravnog subjekta u postupku likvidacije, čak i ako društvo zadrži vlasništvo nad cjelokupnom imovinom koja mu je povjerena, tom imovinom od datuma početka postupka likvidacije upravlja likvidator u svrhu njezine realizacije.

Dobrovoljna likvidacija: u slučaju dobrovoljne likvidacije društvo od početka postupka likvidacije prestaje poslovati, osim ako je to potrebno za uspješnu provedbu likvidacije. Zadaća je likvidatora realizirati imovinu likvidiranog društva i raspodijeliti sredstva vjerovnicima i članovima društva.

Dobrovoljna likvidacija na prijedlog vjerovnika: vjerovnici i društvo, na svojim zasebnim skupštinama, kandidiraju upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg žele imenovati likvidatorom društva. U slučaju da se te dvije skupštine ne usuglase, osoba koja se imenuje likvidatorom upravitelj je u slučaju nesolventnosti kojeg su kandidirali vjerovnici.

Dobrovoljna likvidacija na prijedlog članova društva: društvo na temelju odluke glavne skupštine likvidatorom imenuje licenciranog upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji preuzima odgovornost za rješavanje poslova društva i raspodjelu njegove imovine. Imenovanjem likvidatora prestaju ovlasti direktora, osim ako glavna skupština društva ili likvidator odobri njihov nastavak.

Dobrovoljna likvidacija pod nadzorom suda: kada donosi odluku o pokretanju postupka likvidacije pod nadzorom suda, sud u toj ili kasnijoj odluci imenuje dodatnog likvidatora. Likvidator kojeg je imenovao sud ima jednake ovlasti, podliježe istim obvezama i ima jednaki položaj kao i likvidator koji je imenovan posebnom odlukom ili odlukom vjerovnika, kako je prethodno opisano.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj: zakonodavstvom je propisano da se kompenzacija može izvršiti ako postoje uzajamni krediti ili uzajamni dugovi ili drugi uzajamni poslovi između stečajnog dužnika i bilo koje druge osobe prije donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, osim ako je u trenutku odobrenja kredita ta druga osoba znala da je stečajni dužnik ispunio preduvjet za pokretanje stečajnog postupka.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Stečaj: postojeći zakoniti ugovori čiji je stečajni dužnik stranka i dalje su na snazi te je stečajni dužnik i dalje osobno odgovoran za poštovanje uvjeta tih ugovora.

Likvidacija: postojeći zakoniti ugovori čiji je društvo u postupku likvidacije stranka i dalje su na snazi. Isto se primjenjuje na zakonite ugovore koje su sklopila društva u postupku dobrovoljne likvidacije.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Stečaj: ako se nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka protiv stečajnog dužnika podnese tužba, mora se pribaviti dopuštenje suda kako bi se postupak na temelju te tužbe mogao provesti.

Likvidacija: ako se nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije protiv društva u postupku likvidacije podnese tužba, mora se pribaviti dopuštenje suda kako bi se mogao provesti postupak na temelju te tužbe.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: postupci koji su u tijeku protiv stečajnog dužnika obično se nastavljaju i nije potrebno dobiti dopuštenje suda za njihov nastavak.

Likvidacija: postupci koji su već u tijeku protiv društva u postupku likvidacije mogu se nastaviti samo uz dopuštenje suda. Poslove povezane s tim postupcima u potpunosti preuzima službeni upravitelj ili likvidator društva.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: kako bi sudjelovao u *stečajnom postupku* vjerovnik mora ispuniti obrasce prijave tražbine (*epalíthevsi chréous*) i dostaviti sve potkrjepljujuće dokaze. Službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao stečajni upravitelj potom odlučuje hoće li prihvatiti ili odbiti te prijave. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi prema redosljedu prvenstva utvrđenom u Stečajnom zakonu. Nakon što su njihove prijave prihvaćene, vjerovnici mogu sudjelovati na sastancima koje sazove službeni upravitelj ili upravitelj u slučaju nesolventnosti koji vodi postupak likvidacije društva.

Likvidacija: kako bi sudjelovao u postupku likvidacije vjerovnik mora ispuniti obrasce prijave tražbine i dostaviti sve potkrjepljujuće dokaze. Primjenjuju se isti postupci kao i u slučaju stečaja, osim što se iznosi isplaćuju u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima (*perí Etaireión Nómos*, pog. 113.)

Isto se primjenjuje i na dobrovoljnu likvidaciju, a posebno na dobrovoljnu likvidaciju na prijedlog vjerovnika, ako vjerovnici izravno sudjeluju od početka postupka, kada su sazvani da predlože svojeg kandidata za likvidatora.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečaj: stečajni upravitelj ovlašten je prodati nepokretnu imovinu na način za koji smatra da je primjeren i u interesu postupka. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi prema redosljedu prvenstva utvrđenom u Stečajnom zakonu. Kad je riječ o imovini pod hipotekom, mora se pribaviti sudski nalog.

Likvidacija: likvidator društva u postupku likvidacije može prodati nepokretnu imovinu društva na način za koji smatra da je u interesu postupka. Nakon toga vjerovnicima se isplaćuju iznosi u skladu s redosljedom prvenstva utvrđenim u Zakonu o trgovačkim društvima. Kad je riječ o imovini pod hipotekom, mora se pribaviti sudski nalog. Ista se pravila primjenjuju na dobrovoljnu likvidaciju.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka vjerovnici mogu prijaviti tražbine koje su nastale do datuma odluke o pokretanju stečajnog postupka ili postupka likvidacije i koje se odnose na tražbine u fiksnom iznosu. Tražbine koje nastanu nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka nisu obuhvaćene tim stečajnim postupkom i vjerovnici moraju pokrenuti postupak protiv samog stečajnog dužnika.

Likvidacija: nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke o dobrovoljnoj likvidaciji vjerovnici mogu prijaviti tražbine koje su nastale do datuma odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke i koji se odnose na tražbine u fiksnom iznosu. Tražbine koje nastanu nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije ili posebne odluke nisu obuhvaćene tim postupkom likvidacije i vjerovnici sami moraju pokrenuti postupak protiv službenika društva u postupku likvidacije.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečaj: nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka svaki vjerovnik mora, u roku od 35 dana od objave te odluke, službenom upravitelju ili stečajnom upravitelju dostaviti prijavu tražbine u pisanom obliku. U prijavi se moraju navesti podaci o tražbini, imena svih jamaca te podatak ima li vjerovnik instrument osiguranja. Službeni upravitelj ili stečajni upravitelj mora u roku od deset dana prihvatiti ili odbiti prijavu u pisanom obliku za potrebe isplate iznosa. Vjerovnik ili jamac koji nije zadovoljan odlukom službenog upravitelja ili stečajnog upravitelja može je osporiti na sudu u roku od 21 dana.

Likvidacija: nakon donošenja odluke o pokretanju postupka likvidacije svaki vjerovnik mora, u roku od 35 dana od objave te odluke, službenom upravitelju ili likvidatoru dostaviti prijavu tražbine u pisanom obliku. U prijavi se moraju navesti podaci o tražbini, imena svih jamaca te podatak ima li vjerovnik instrument osiguranja. Službeni upravitelj ili likvidator mora u roku od deset dana prihvatiti ili odbiti prijavu u pisanom obliku za potrebe isplate iznosa. Vjerovnik ili jamac koji nije zadovoljan odlukom službenog upravitelja ili likvidatora može je osporiti na sudu u roku od 21 dana. Ista se pravila primjenjuju na dobrovoljnu likvidaciju.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Stečaj: pri raspodjeli stečajne mase tražbine se razvrstavaju ravnopravno i razmjerno u okviru svake kategorije („pravilo pari passu“), osim ako je masa dovoljna da se svakoga isplati u potpunosti. Tražbine se razvrstavaju prema sljedećem redosljedu:

stvarni izdaci i naknada za rad stečajnog upravitelja
naknade koje treba platiti službenom upravitelju
troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka
tražbine s pravom prvenstva
neosigurane tražbine.

Likvidacija: pri raspodjeli likvidacijske mase tražbine se razvrstavaju ravnopravno i razmjerno u okviru svake kategorije („pravilo pari passu“), osim ako je masa dovoljna da se svakoga isplati u potpunosti. Tražbine se razvrstavaju prema sljedećem redosljedu:

stvarni izdaci i naknada za rad likvidatora
naknade koje treba platiti službenom upravitelju ili likvidatoru
troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka
tražbine s pravom prvenstva
promjenjiva prava na naknadu
neosigurani vjerovnici.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj: stečajni dužnik može službenom upravitelju ili stečajnom upravitelju podnijeti pisani prijedlog nagodbe (*symvivasmós*) sa svojim vjerovnicima. Održava se skupština vjerovnika na kojoj taj plan mora odobriti većina u broju koja čini tri četvrtine vrijednosti svih vjerovnika koji su prijavili svoje tražbine. Ako vjerovnici prihvate prijedlog, stečajni dužnik, službeni upravitelj ili stečajni upravitelj traži od suda da ga odobri. Odobrenje suda obvezujuće je za sve vjerovnike koji su prijavili svoje tražbine. Nakon što se ispune uvjeti nagodbe, smatra se da su prijavljene tražbine namirene u potpunosti.

Potpuno okončanje stečajnog postupka stupa na snagu poništenjem odluke o pokretanju stečajnog postupka.

Likvidacija: potpuno okončanje postupka likvidacije stupa na snagu konačnim prestankom postojanja društva ili poništenjem odluke o pokretanju postupka likvidacije.

Postupak dobrovoljne likvidacije okončava se, a likvidirano društvo konačno prestaje postojati tri mjeseca nakon što se službenom upravitelju dostave završni računi društva, koji se sastavljaju nakon dovršetka likvidacije i raspodjele imovine društva.

Međutim, ako neka osoba ima pravni interes za ponovnu uspostavu društva koje je prestalo postojati nakon dobrovoljne likvidacije ili na temelju odluke suda, može to učiniti u roku od dvije godine nakon prestanka postojanja tako da podnese sudu zahtjev u tu svrhu.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: u slučaju poništenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, ako su vjerovnici dali svoju suglasnost, a nisu isplaćeni u cijelosti, ti vjerovnici imaju pravo potraživati iznose koji im se duguju nakon poništenja odluke.

Likvidacija: u slučaju poništenja odluke o pokretanju postupka likvidacije, ako su vjerovnici dali svoju suglasnost, a nisu isplaćeni u cijelosti, ti vjerovnici imaju pravo potraživati iznose koji im se duguju nakon poništenja odluke.

Ako neka osoba ima pravni interes za ponovnu uspostavu društva koje je prestalo postojati nakon dobrovoljne likvidacije ili na temelju odluke suda, može to učiniti u roku od dvije godine nakon prestanka postojanja tako da podnese sudu zahtjev u tu svrhu.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj: trošak sastavljanja odluke o pokretanju stečajnog postupka snosi vjerovnik koji je podnio prijedlog za tu odluku. Naknada za službenog upravitelja iznosi 500 EUR. Izdaci nastali tijekom stečajnog postupka plaćaju se iz stečajne mase.

Likvidacija: trošak sastavljanja odluke o pokretanju postupka likvidacije snosi vjerovnik koji je podnio prijedlog za tu odluku. Naknada za službenog upravitelja iznosi 500 EUR. Izdaci nastali tijekom postupka likvidacije te likvidacije i raspodjele imovine društva plaćaju se iz likvidacijske mase.

Ukupni trošak podnošenja i registracije dokumenata koji se odnose na postupak dobrovoljne likvidacije kod službenog upravitelja iznosi oko 440 EUR. Izdaci nastali tijekom postupka likvidacije te likvidacije i raspodjele imovine društva plaćaju se iz likvidacijske mase.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Stečaj: stečajni upravitelj na temelju određenih odredbi koje se primjenjuju na stečajni postupak može sudu podnijeti zahtjev za povrat imovine u korist vjerovnika. Glavne su odredbe sljedeće:

A. Prijenos prijevare naravi (*dólia metavívasi*)

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je imovina društva ili fizičke osobe prenesena bez protučinidbe ili znatno ispod njezine stvarne vrijednosti, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog prijenosa ili akta prijevare naravi.

Kako bi se ova odredba mogla primijeniti, prijenos je trebao biti izvršen: (a) u razdoblju od tri godine prije datuma stečaja, osim ako je izvršen u dobroj vjeri i uz vrijednu protučinidbu ili (b) u razdoblju od deset godina prije datuma stečaja, ako u trenutku prijenosa dotična fizička osoba nije mogla platiti sav svoj dug bez pomoći prenesene imovine. Kad je riječ o društvu u postupku likvidacije, kako bi se smatralo da je neka radnja prijevarena, morala je biti počinjena u razdoblju od šest mjeseci prije početka likvidacije, odnosno datuma podnošenja prijedloga za likvidaciju.

B. Povlašteni tretman prijevare naravi (*dólia protímisi*)

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je vjerovnik imao povlašteni tretman, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog tretmana.

Likvidacija: likvidator na temelju određenih odredbi koje se primjenjuju na postupak likvidacije može sudu podnijeti zahtjev za povrat imovine u korist vjerovnika. Glavne su odredbe sljedeće:

A. Prijenos prijevare naravi

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je imovina društva ili fizičke osobe prenesena bez protučinidbe ili znatno ispod njezine stvarne vrijednosti, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog prijenosa ili akta prijevare naravi.

Kako bi se ova odredba mogla primijeniti, prijenos je trebao biti izvršen: (a) u razdoblju od tri godine prije datuma stečaja, osim ako je izvršen u dobroj vjeri i uz vrijednu protučinidbu ili (b) u razdoblju od deset godina prije datuma stečaja, ako u trenutku prijenosa fizička osoba nije mogla platiti sav svoj dug bez pomoći prenesene imovine. Kad je riječ o društvu u postupku likvidacije, kako bi se smatralo da je neka radnja prijevarena, morala je biti počinjena u razdoblju od šest mjeseci prije početka likvidacije, odnosno datuma podnošenja prijedloga za likvidaciju.

B. Povlašteni tretman prijevare naravi

Ako stečajni upravitelj ili likvidator ima dokaze da je vjerovnik imao povlašteni tretman, može sudu podnijeti zahtjev za poništenje tog tretmana.

Posljednji put ažurirano: 07/12/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Latvija

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Zakon o nesolventnosti, kojim se u Latviji utvrđuje postupak u slučaju nesolventnosti, primjenjuje se na pravne i fizičke osobe koje mogu biti predmet tog postupka iz navedenog Zakona.

Zakonom o nesolventnosti utvrđuju se tri vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: postupak pravne zaštite (postupak reorganizacije), postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu i postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu.

Napominjemo da se Zakon o nesolventnosti ne primjenjuje na postupke u slučaju nesolventnosti koji se odnose na kreditne institucije, na koje se primjenjuje Zakon o kreditnim institucijama.

Postupak pravne zaštite (uključujući izvansudski postupak pravne zaštite (*prepack*)) postupak je restrukturiranja duga koji se može primijeniti samo na pravne osobe. Valja napomenuti da područje primjene postupka pravne zaštite ne obuhvaća posebne subjekte na financijskom tržištu i tržištu kapitala, kao što su osiguravajuća poduzeća, brokeri u osiguranju i poduzeća za investicijsko posredovanje, privatni mirovinski fondovi itd.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu postupak je likvidacije dužnika (pravna osoba), a primjenjuje se na pravne osobe, partnerstva i samostalne poduzetnike. Partnerstva nemaju status pravne osobe, ali mogu stjecati prava i preuzimati obveze. Fizička osoba koja ima status samostalnog poduzetnika može obavljati poslovne transakcije (koristeći naziv samostalnog poduzetnika), dok gospodarske transakcije može obavljati kao fizička osoba. Trenutačno osoba sa statusom samostalnog poduzetnika prvo podliježe postupku u slučaju nesolventnosti pravne osobe, a nakon toga može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu za sve preostale obveze. Rješenje za samostalne poduzetnike primjenjuje se i na poljoprivredne i ribarske subjekte.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu primjenjuje se na fizičke osobe, uključujući gospodarske subjekte i potrošače, a cilj mu je pomoći da se dužnici oslobode dugova i ponovno uspostaviti solventnost. Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu može se primjenjivati na svaku fizičku osobu koja je prethodnih šest mjeseci bila porezni obveznik u Latviji.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

U skladu sa Zakonom o nesolventnosti dužnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka pravne zaštite samo ako su se pojavile, ili se očekuje da će se pojaviti, financijske teškoće. Zakonom o nesolventnosti ne utvrđuju se nikakvi posebni pokazatelji čija bi prisutnost dužniku dala pravo da podnese zahtjev za pokretanje postupka pravne zaštite. U slučaju financijskih teškoća dužnik mora ocijeniti dopušta li stupanj tih teškoća izvansudski sporazum s vjerovnicima ili je za restrukturiranje njegovih obveza pod zaštitom suda potrebno podnijeti zahtjev za pokretanje postupka pravne zaštite.

Za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka pravne zaštite plaća se državna naknada od 145 EUR.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

U slučajevima koji se navode u Zakonu o nesolventnosti otvaranje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu mogu zatražiti i dužnik i dužnikovi vjerovnici (uključujući dužnikove zaposlenike). Slično tome, zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu može podnijeti osoba iz članka 37. stavka 1. točke (a) Uredbe 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća.

Zakonom o nesolventnosti utvrđuju se slučajevi u kojima dužnik ima obvezu odmah podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu. Nepodnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti stvara administrativnu obvezu za dužnika. Dužnik ima obvezu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu u sljedećim slučajevima:

dužnik nije podmirio dug čiji je rok dospijea istekao prije više od dva mjeseca i nije sklopio sporazum o produljenju duga s vjerovnicima ili nije pokrenut postupak pravne zaštite (važno je istaknuti da pokretanje postupka pravne zaštite nije preduvjet za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu; tom se odredbom dužnika oslobađa administrativne obveze samo ako je pokušao riješiti svoje financijske teškoće kad su se pojavile, ali je postao nesolventan)

u skladu s početnim financijskim izvještajem u okviru postupka likvidacije dužnik ima dovoljno sredstava da namiri sva opravdana potraživanja vjerovnika ili je to utvrđeno za vrijeme postupka likvidacije

dužnik više ne može postupati u skladu s planom mjera u okviru postupka pravne zaštite.

Vjerovnik ima pravo podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti:

ako se sudska odluka o povratu duga od dužnika ne može provesti izvršnim mjerama

ako dužnik (društvo s ograničenom odgovornošću ili dioničko društvo) nije podmirio glavnica duga u iznosu od 4268 EUR, a vjerovnik ga je obavijestio o namjeri da podnese zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

ako dužnik (pravna osoba koja nije društvo s ograničenom odgovornošću ili dioničko društvo) nije podmirio glavnica duga u iznosu od 2134 EUR, a vjerovnik ga je obavijestio o namjeri da podnese zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

ako dužnik nije isplatio zaposleniku punu plaću, naknadu štete povezanu s nesrećom na radu ili profesionalnom bolešću ili nije uplatio obvezne doprinose za socijalno osiguranje u roku od dva mjeseca od utvrđenog dana plaćanja (ako dan plaćanja nije utvrđen u ugovoru o radu, smatra se da je to prvi radni dan sljedećeg mjeseca). U tom slučaju nepodmireni iznos nije relevantan.

Sud proglašava pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ako na dan razmatranja zahtjeva utvrdi da postoji pokazatelj naveden u zahtjevu.

Važno je navesti da, nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, i dužnik i vjerovnik moraju platiti državnu naknadu, tj. operativnu naknadu za razmatranje zahtjeva koje obavlja sud. Naknada iznosi 70 EUR za dužnika i 355 EUR za vjerovnika. Slično tome, prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, i dužnik i vjerovnik moraju platiti depozit u iznosu od dvije minimalne mjesečne plaće u Latviji.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu primjenjuje se na dužnika koji je fizička osoba ako postoji bilo koji od sljedećih pokazatelja nesolventnosti za fizičke osobe:

osoba ne može podmiriti dospjele dugove, a ukupan dug iznosi više od 5000 EUR

osoba zbog okolnosti koje se mogu dokazati neće moći podmiriti dugove koji dospijevaju u roku od godinu dana, a ukupno iznose više od 10 000 EUR

osoba ne može podmiriti dugove, od kojih se najmanje jedan temelji na nepodmirenim dodatnim obvezama ili zajedničkim obvezama dužnika i njegova bračnog druga ili srodnika, ili srodnika po tazbini do drugog stupnja, ako dug ukupno iznosi više od 5000 EUR.

Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu može podnijeti samo dužnik; vjerovnici nemaju pravo podnijeti takav zahtjev.

Za podnošenje zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu isto se tako plaća državna naknada od 70 EUR i depozit od dvije minimalne mjesečne plaće.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

Nesolventna masa u okviru postupka pravne zaštite uključuje svu imovinu dužnika, a dužnik zadržava sva prava raspolaganja tom imovinom. U skladu sa Zakonom o nesolventnosti jedna metoda u okviru postupka pravne zaštite uključuje prodaju pokretne imovine ili nekretnina ili upis tereta na tu imovinu kao stvarnog prava kako bi se osiguralo produljenje roka za ispunjavanje zahtjeva vjerovnika odnosno namirenje njihovih potraživanja. Provedivost odgovarajuće metode i postupak njezine provedbe mora se utvrditi u planu mjera u okviru postupka pravne zaštite.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Nakon objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu dužnik gubi pravo raspolaganja svojom imovinom te imovinom u vlasništvu trećih strana koju kontrolira ili drži, a ta se prava prenose na upravitelja.

U skladu sa Zakonom o nesolventnosti nesolventna masa sadržava:

dužnikove nekretnine i pokretnu imovinu, uključujući novac

novac stečen raspolaganjem imovinom dužnika

imovinu naplaćenu za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti (npr. sredstva naplaćena na temelju potraživanja od trećih strana te sredstva dobivena od članova upravljačkih tijela pravne osobe na temelju njihove odgovornosti za prouzročenu štetu)

prihod od dužnikove imovine ostvaren za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

ostalu imovinu koja je zakonito stečena za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu.

Za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu sva se imovina dužnika prodaje, a prihod se upotrebljava za pokrivanje

troškova postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu i za podmirenje potraživanja vjerovnika. Upravitelj u postupku u slučaju

nesolventnosti (upravitelj) odgovoran je za prodaju dužnikove imovine u skladu s planom prodaje imovine. Upravitelj mora osigurati da se imovina dužnika

proda po najvišoj mogućoj cijeni kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri namirila potraživanja vjerovnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Nakon objave pokretanja postupka nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu dužnik gubi pravo raspolaganja svojom imovinom te imovinom u vlasništvu trećih strana koju kontrolira ili drži (osim imovine koja je izuzeta iz ovrhe), a ta se prava prenose na upravitelja. Za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu sva se imovina dužnika prodaje, a prihod se upotrebljava za pokrivanje izravnih troškova postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu i za podmirenje potraživanja vjerovnika.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

Dužnik. Nakon objave provedbe postupka pravne zaštite dužnik zadržava kontrolu nad svojim poduzećem i upravlja vlastitom imovinom i imovinom koju kontrolira ili drži, u skladu s planom mjera u okviru postupka pravne zaštite s kojim su se složili vjerovnici i koji je odobrio sud. S druge strane, na dužnika se primjenjuje niz obveza i ograničenja kako bi se osigurala zakonitost postupka pravne zaštite i kontrola nad provedbom plana mjera koju provode nadzornik postupka pravne zaštite (nadzornik) i vjerovnici.

Glavna obveza dužnika jest postupati u skladu s planom mjera u okviru postupka pravne zaštite. Dužnik ima i sljedeće obveze:

podmiriti troškove postupka pravne zaštite

najmanje jednom mjesečno dostaviti nadzorniku pisano izvješće o provedbi plana mjera u okviru postupka pravne zaštite

na zahtjev nadzornika dostaviti, u pisanom obliku i bez odgode, sve informacije o provedbi plana mjera u okviru postupka pravne zaštite i omogućiti mu

osobni uvid u gospodarske aktivnosti i dokumente dužnika

odmah obavijestiti nadzornika o svim okolnostima koje dužnika mogu spriječiti da provede plan mjera u okviru postupka pravne zaštite itd.

Kad je riječ o ograničenjima, napominjemo da se dužniku za vrijeme postupka pravne zaštite zabranjuje sljedeće:

zaključivanje bilo kakvih transakcija ili obavljanje aktivnosti kojima se može pogoršati njegova financijska situacija ili ugroziti interesi većine vjerovnika izdavanje zajmova (kredita), osim ako izdavanje zajmova (kredita) čini glavnu djelatnost dužnika i to se odražava na plan mjera u okviru postupka pravne zaštite

izdavanje jamstava, davanje darova ili donacija, davanje bonusa ili druge vrste dodatne materijalne nagrade članovima dužnikova odbora ili vijeća.

Nadzornik. Nakon što je dužnik pripremio plan mjera u okviru postupka pravne zaštite nadzornik postupka pravne zaštite daje mišljenje o planu i ocjenjuje njegovu usklađenost sa zakonom. To mora uključivati ocjenu toga može li se planom ostvariti cilj postupka pravne zaštite utvrđen zakonom. Mišljenje nadzornika o postupku pravne zaštite podnosi se sudu s planom mjera donesenim u okviru tog postupka. Nakon objave provedbe postupka pravne zaštite nadzornik tog postupka postaje odgovoran za nadzor provedbe plana mjera u okviru postupka pravne zaštite, dostavljajući informacije vjerovnicima i prateći postupka li dužnik u skladu s ograničenjima koja su utvrđena Zakonom o nesolventnosti.

Za vrijeme postupka pravne zaštite nadzornik mora upravljati dokumentacijom povezanom s tim postupkom u elektroničkom sustavu računovodstva u slučaju nesolventnosti (Sustav).

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Dužnik. Nakon objave postupka u slučaju nesolventnosti dužnik gubi sva prava upravljačkih tijela utvrđena propisima, dužnikovim statutom ili sporazumima te se ta prava prenose na upravitelja. Upravitelj imenuje predstavnika dužnika, koji mora sudjelovati u postupku u slučaju nesolventnosti. U pravilu predstavnikom dužnika imenuju se jedan ili više članova izvršnog tijela dužnika. Odmah nakon dana objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu predstavnik dužnika mora, izjavom o prijenosu i prihvaćanju, prenijeti na upravitelja svu dužnikovu imovinu i dokumente koji se odnose na organizaciju, osoblje i računovodstvo. Predstavnik dužnika mora pripremiti popis dužnikove imovine i dokumenata koje treba prenijeti, a u trenutku prijena dokumenti moraju biti organizirani u skladu s propisima o vođenju evidencije. Za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti predstavnik dužnika mora upravitelju dostaviti informacije koje zatraži i sudjelovati na sastancima vjerovnika.

Upravitelj. Upravitelju se dodjeljuju sva prava, obveze i odgovornosti upravljačkih tijela utvrđeni propisima, dužnikovim statutom ili sporazumima.

Upravitelj među ostalim može donijeti odluku o djelomičnom ili potpunom nastavku poslovanja dužnika, ako je takav nastavak ekonomski opravdan, odgovoran je za plaćanje tekućih poreza te može likvidirati dužnikova društva kćeri.

Upravitelj isto tako obavlja aktivnosti povezane s provedbom postupka u slučaju nesolventnosti: sažimanje, razmatranje i donošenje odluka povezanih s potraživanjima vjerovnika; utvrđivanje dužnikove imovine i poduzimanje koraka za povrat te imovine (uključujući podnošenje zahtjeva protiv članova upravljačkih tijela pravne osobe i članova (dioničara) društva kapitala za naknadu štete koju su prouzročili); prodavanje dužnikove imovine i namirenje potraživanja vjerovnika u skladu sa Zakonom o nesolventnosti; ocjenjivanje transakcija zaključenih prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti; druge aktivnosti za potrebe postupka, kao što je podnošenje dokumentacije dužnika u državni arhiv.

Za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu upravitelj je odgovoran za vođenje evidencije povezane s postupkom u Sustavu. Nakon dovršetka postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu upravitelj obavlja sve zakonske aktivnosti za uklanjanje dužnika iz javnog registra u koji je bio upisan, npr. uklanjanje dužnika (gospodarskog subjekta) iz poslovnog registra.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Dužnik. Nakon objave pokretanja postupka nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu dužnik gubi pravo raspolaganja svojom imovinom te imovinom u vlasništvu trećih strana koju kontrolira ili drži (osim imovine koja je izuzeta iz ovrhe), a ta se prava prenose na upravitelja. Nakon objave pokretanja postupka nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu dužniku se zabranjuje obavljanje aktivnosti kojima se može nanijeti šteta vjerovnicima. Dužnik mora dostaviti upravitelju sve informacije potrebne za postupak u slučaju nesolventnosti.

U okviru stečajnog postupka prodaje se sva imovina u vlasništvu dužnika, a prihod od prodaje upotrebljava se za namirenje potraživanja vjerovnika u skladu sa Zakonom o nesolventnosti.

Za vrijeme postupka za podmirenje obveza dužnik mora ostvariti prihod u skladu sa svojim mogućnostima i preusmjeriti dio svojeg redovnog prihoda kako bi namirio potraživanja vjerovnika u skladu s planom za podmirenje obveza.

Upravitelj.

Ako dužnik ima novac ili imovinu za koju se očekuje da će biti prodana za vrijeme stečajnog postupka, upravitelj u njegovo ime otvara račun u kreditnoj instituciji za potrebe predmetnog postupka u slučaju nesolventnosti. Slično postupku u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, upravitelj je odgovoran za poduzimanje koraka potrebnih za postupak u slučaju nesolventnosti: sažimanje, razmatranje i donošenje odluka povezanih s potraživanjima vjerovnika; utvrđivanje imovine dužnika i poduzimanje koraka za povrat te imovine (uključujući podnošenje zahtjeva da se transakcije koje je dužnik sklopio proglase nevaljanima ako se utvrdi da je postupao u zloj vjeri); prodavanje dužnikove imovine i namirenje potraživanja vjerovnika u skladu sa Zakonom o nesolventnosti.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Postupak pravne zaštite

Prijeboj je u postupku pravne zaštite dopušten ako je potraživanje dužnika prema vjerovniku nastalo najmanje tri mjeseca prije nego što je sud donio odluku o pokretanju postupka pravne zaštite.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Prijeboj je u postupku u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu dopušten ako su uzajamna potraživanja dužnika i vjerovnika nastala najmanje šest mjeseci prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Nema posebnih pravila o prijeboju u postupku u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, stoga se, u skladu sa Zakonom o nesolventnosti, u tom slučaju primjenjuju odredbe o postupku u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, tj. prijeboj je dopušten ako su uzajamna potraživanja dužnika i vjerovnika nastala šest mjeseci prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak pravne zaštite

S obzirom na to da dužnik zadržava kontrolu nad društvom, tj. upravlja vlastitom imovinom i imovinom koju drži ili kontrolira, nakon pokretanja postupka pravne zaštite može i dalje postupati u skladu s ugovorima koje je sklopio prije pokretanja postupka pravne zaštite. Mišljenje o korisnosti daljnjeg postupanja u skladu s ugovorima daju vjerovnici pri razmatranju plana mjera u okviru postupka pravne zaštite, nadzornik postupka pravne zaštite pri sastavljanju izvješća te sud pri odobravanju plana mjera u okviru postupka pravne zaštite. Troškovi koji nastaju u okviru takvog postupanja moraju se odobriti u planu mjera u okviru postupka pravne zaštite.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Ako ugovor koji je dužnik sklopio nije proveden ili je djelomično proveden na dan objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, upravitelj može tražiti da druga ugovorna stranka provede ugovor ili da ga jednostrano raskine. Upravitelj može provesti ugovor ako to neće dovesti do smanjenja imovine dužnika.

Ako upravitelj jednostrano raskine ugovor, druga ugovorna stranka može podnijeti zahtjev kao vjerovnik.

Nastavak provedbe ugovora koji nisu raskinuti u slučajevima koji su utvrđeni Zakonom te provedba ugovora s trećim stranama koje je upravitelj za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu potpisao u ime dužnika financira se sredstvima dužnika.

Ako je dužnik osiguravajuće poduzeće, upravitelj, uzimajući u obzir interese ugovaratelja osiguranja, ocjenjuje potrebu za prijenosom, raskidanjem ili nastavkom postojećih ugovora o osiguranju te poduzima sve potrebne korake kako bi se postojeći ugovori o osiguranju prenijeli, raskinuli ili nastavili. Ustupanje dužnikove imovine koja podliježe potraživanjima vjerovnika ovlaštenom zastupniku (isto tako prokuristu i trgovačkom zastupniku) postaje nevaljano na dan objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu.

Nakon objave postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj može raskinuti ugovor o radu sa zaposlenikom dužnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Zakonom o nesolventnosti ne utvrđuju se nikakve posebne odredbe o preispitivanju ili raskidu ugovora koje je dužnik sklopio, stoga se u tom slučaju, u skladu sa Zakonom o nesolventnosti, primjenjuju odredbe za postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, tj. upravitelj ima pravo preispitati ugovore koje je dužnik potpisao prije objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu i raskinuti ih. Ta je praksa utvrđena i sudskom praksom. Nakon objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj postaje odgovoran za raspolaganje imovinom osobe kako bi riješio pitanja povezana s ispunjenjem obveza i namirenjem potraživanja vjerovnikâ. To isto tako znači da nesolventni dužnik gubi pravo na to da bude stranka u sudskim tužbama povezanim s vlasništvom, a to se pravo prenosi na upravitelja kao zakonskog zastupnika dužnika.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Bez obzira na postupak u slučaju nesolventnosti u Zakonu o nesolventnosti utvrđuje se načelo zabrane proizvoljnosti, tj. pojedinačnim aktivnostima vjerovnika i dužnika ne smije se naštetiti interesima većine vjerovnika.

Postupak pravne zaštite

Ovlašteni sudski izvršitelj obustavlja postupke izvršenja presude ako su u odnosu na dužnika pokrenuti postupci pravne zaštite ili je u slučaju izvansudskog postupka pravne zaštite donesena odluka o pokretanju postupka pravne zaštite. Ako su u trenutku pokretanja postupka sredstva već vraćena u okviru aktivnosti izvršenja, ovlašteni sudski izvršitelj zadržava iznos za troškove izvršenja i namiruje potraživanja vjerovnika. Postupci izvršenja sudskih odluka obustavljaju se tijekom cjelokupnog trajanja postupka pravne zaštite do njegova završetka osim ako založena imovina nije potrebna za provedbu postupka pravne zaštite te stoga nije uključena u plan mjera u okviru postupka pravne zaštite ili sud dopušta osiguranom vjerovniku da proda založenu imovinu.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Ako se postupci izvršenja sudskih odluka pokreću prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, moraju se završiti u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o parničnom postupku. Naime, ovlašteni sudski izvršitelj dovršava prodaju imovine koja je u tijeku ako je već najavljena ili ako je imovina prenesena društvu za trgovinu radi prodaje. Upravitelj može zatražiti otkazivanje najavljenih dražbi tako da se imovina može prodati kao dio zbirke predmeta. Ovlašteni sudski izvršitelj zadržava iznos troškova za izvršenje presude od primljenog iznosa, a preostali iznos prosljeđuje upravitelju kako bi namirio potraživanja vjerovnika u skladu s postupkom koji je utvrđen u Zakonu o nesolventnosti, uzimajući u obzir interese osiguranog vjerovnika. Ovlašteni sudski izvršitelj obavještava imatelja imovine o obvezi da se imovina čija prodaja nije počela prenese na upravitelja.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Nakon objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu vjerovniku se zabranjuje obavljanje svake pojedinačne aktivnosti kojom se može nanijeti šteta drugim vjerovnicima. Prava vlasništva vjerovnika ili treće strane koja su proizašla iz takvih aktivnosti smatraju se nevaljanima. Ako je u odnosu na dužnika objavljeno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, ovlašteni sudski izvršitelj obustavlja postupke izvršenja sudskih odluka. Ovlašteni sudski izvršitelj može dovršiti prodaju imovine koja je u tijeku samo ako je već najavljena ili ako je imovina prenesena društvu za trgovinu radi prodaje, osim ako se planom za prodaju imovine fizičke osobe propisuje odgoda prodaje stambenog objekta u skladu s člankom 148. Zakona o nesolventnosti. Ovlašteni sudski izvršitelj zadržava iznos troškova za izvršenje presude od primljenog iznosa, a preostali iznos prosljeđuje upravitelju kako bi namirio potraživanja vjerovnika u skladu s postupkom koji je utvrđen u Zakonu o nesolventnosti, uzimajući u obzir interese osiguranog vjerovnika.

S druge strane, postupci izvršenja koji se odnose na potraživanja čije namirenje nije povezano s prikupljanjem dužnikove imovine ili novca ne obustavljaju se. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu zaključuje bez poništenja obveza, postupci izvršenja nastavljaju se za preostali iznos.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

U skladu sa Zakonom o nesolventnosti pokretanje postupka pravne zaštite ne utječe na sudski postupak u kojem dužnik sudjeluje kao stranka.

Trebalo bi napomenuti da, za razliku od postupka u slučaju nesolventnosti, postupak pravne zaštite ne uključuje postupak za prihvrat potraživanja. Međutim, u okviru sudske prakse priznaje se da bi jednostranim odlučivanjem o prihvatljivosti potraživanja dužnik mogao neopravdano isključiti vjerovnika s popisa osoba čije je odobrenje potrebno za plan mjera u okviru postupka pravne zaštite. S druge strane, prijava potraživanja za naplatu duga koju je vjerovnik podnio sudu ne predstavlja pravnu osnovu za zanemarivanje interesa vjerovnika u postupku pravne zaštite. Prema tome, u okviru sudske prakse isto se tako priznaje i da se, ako se obveze dužnika odražavaju u njegovoj računovodstvenoj dokumentaciji, a nadzornik postupka pravne zaštite nije na prvi pogled utvrdio da potraživanje nije stvarno, potraživanje treba uključiti u plan mjera u okviru postupka pravne zaštite kao potraživanje vjerovnika, čak i ako dužnik i vjerovnik sudjeluju u sudskom postupku.

Isto bi tako trebalo napomenuti da, ako sud utvrdi da plan mjera u okviru postupka pravne zaštite sadržava obveze koje su predmet spora povezanog s pravima, a iznos obveza znatno utječe na proces odobrenja plana mjera, sud neće dalje razmatrati zahtjev za pokretanje postupka pravne zaštite.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Sudska presuda kojom se objavljuje pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu služi kao osnova za obustavu sudskog postupka povezanog s vlasništvom koji se vodi protiv dužnika. Nakon objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu vjerovnici mogu podnijeti svoje prijave potraživanja upravitelju u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o nesolventnosti.

Slično tome, sudska presuda kojom se objavljuje pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu služi kao osnova za ukidanje jamstva za potraživanja u skladu s postupkom koji je utvrđen Zakonom o nesolventnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Sudska odluka kojom se objavljuje pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu služi kao temelj za obustavu sudskih postupaka protiv dužnika i ukidanje jamstva za potraživanja u skladu s postupkom utvrđenim Zakonom o parničnom postupku. Nakon objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu vjerovnici mogu podnijeti svoje prijave potraživanja upravitelju u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o nesolventnosti.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

U svrhu ostvarivanja cilja postupka u slučaju nesolventnosti važno je da su vjerovnici aktivno uključeni u taj postupak. U Zakon o nesolventnosti ugrađeno je načelo jednakosti vjerovnika: vjerovnici imaju jednake mogućnosti sudjelovanja u postupcima i namirenja njihovih potraživanja u skladu s obvezama koje su između njih i dužnika utvrđene prije pokretanja postupka.

Postupak pravne zaštite

Dužnik šalje plan mjera u okviru postupka pravne zaštite svim vjerovnicima, poziva ih da odobre plan i utvrđuje rok za odobrenje. Vjerovnik ima pravo dužniku dostaviti pisane prigovore na plan mjera u okviru postupka pravne zaštite u roku od pet dana od primitka plana. Ako dužnik smatra da su prigovori opravdani, u skladu s njima mijenja plan mjera u okviru postupka pravne zaštite. Rok za provedbu postupka pravne zaštite može se produljiti, u skladu s odobrenjem većine vjerovnika. Vjerovnici imaju pravo od nadzornika zatražiti i dobiti informacije o odvijanju postupka pravne zaštite i provedbi plana te podnijeti pritužbu. Slično tome, vjerovnik može zatražiti od suda da zaključi postupak pravne zaštite ako dužnik ne postupa u skladu s planom koji je odobrio sud.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Vjerovnik isto tako može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu podnošenjem zahtjeva sudu. Slično tome, vjerovnici imaju pravo podnijeti svoje prijave potraživanja u skladu s postupkom koji je utvrđen Zakonom o nesolventnosti. Upravitelj provjerava jesu li prijave potraživanja vjerovnika opravdane i ispunjavaju li zakonske uvjete te donosi odluku o prihvaćanju, odbijanju ili djelomičnom prihvaćanju prijave. Vjerovnik može sudu podnijeti žalbu protiv odluke upravitelja u roku od mjesec dana od primitka odluke ili zahtjev za pokretanje spora zbog prava koja treba ispitati, u roku od mjesec dana od primitka odluke upravitelja. Vjerovnik ima pravo na uvid u registar potraživanja vjerovnika. Od osmog dana nakon isteka roka za podnošenje prijave potraživanja vjerovnika svaki vjerovnik ima pravo uvida u prijave potraživanja koje su podnijeli svi vjerovnici te u njihove popratne dokaze. Upravitelj dostavlja informacije vjerovnicima u skladu s postupkom koji je utvrđen Zakonom o nesolventnosti. Ako vjerovnici imaju primjedbe povezane s predmetnim informacijama, moraju o tome obavijestiti upravitelja. Ako primjedbe nisu uzete u obzir, upravitelj mora vjerovniku dostaviti obrazloženi odgovor. Ako se vjerovnici ne slažu s objavljenom odlukom upravitelja, imaju pravo osporiti postupanje tog upravitelja, podnijeti sudu zahtjev za naknadu štete koju je prouzročio ili predložiti sazivanje sastanka vjerovnika. Na sastanku vjerovnika donose se odluke o naknadi upravitelja, predlaže se njegovo razrješenje, odobravaju se opravdani troškovi u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, način prodaje imovine dužnika ili produljenje roka za prodaju te daljnje postupanje s imovinom koja je isključena iz plana prodaje imovine. Slično tome, vjerovnici čija potraživanja čine najmanje 25 % prihvaćenog iznosa glavnice potraživanja u skupini osiguranih ili neosiguranih vjerovnika mogu zatražiti reviziju rada upravitelja u okviru predmetnog postupka u slučaju nesolventnosti, koju će provesti vanjski ovlašteni revizor ili društvo ovlaštenih revizora.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Vjerovnici imaju pravo podnijeti prijave potraživanja u skladu s postupkom koji je utvrđen Zakonom o nesolventnosti. Svaki vjerovnik može sazvati sastanak vjerovnika. U roku od dva mjeseca od datuma upisa objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na dužnika u registar nesolventnosti vjerovnici mogu dostaviti upravitelju prijedlog o prekidu postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu ako imaju pristup informacijama iz Zakona o nesolventnosti, informacijama o ograničenjima primjene postupka u slučaju nesolventnosti ili postupka za podmirenje obveza. Vjerovnici isto tako imaju pravo podnijeti svoje prigovore i prijedloge koji se odnose na plan za podmirenje obveza koji je pripremio dužnik.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Postupak pravne zaštite

Dužnik zadržava kontrolu nad svojim društvom i sam raspolaže svojom imovinom.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu upravni odbor gubi svoje ovlasti, a dužnikovom imovinom i sredstvima na njegovim bankovnim računima upravlja i raspolaže imenovani upravitelj. Upravitelj stječe prava i za podjelu dužnikove imovine i za povrat imovine pod kontrolom upravljačkog tijela te je prema potrebi uključuje u plan prodaje imovine. Slično tome, nakon objave o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, upravitelj donosi odluku o djelomičnom ili potpunom prekidu ili nastavku poslovnih aktivnosti dužnika.

U roku od dva mjeseca nakon objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu upravitelj mora izraditi plan prodaje dužnikove imovine ili sastaviti izvješće kojim se potvrđuje nepostojanje imovine. Imovina se može prodati na dražbi i po slobodnoj cijeni o kojoj odlučuje vjerovnici na prijedlog upravitelja. Dužnikova imovina prodaje se po najvećoj mogućoj cijeni kako bi se namirila potraživanja vjerovnika. Prihod od prodaje imovine upotrebljava se za namirenje potraživanja vjerovnika.

Ako se dužnikova imovina ne može prodati ili trošak njezine prodaje nadmašuje očekivani prihod, upravitelj tu imovinu isključuje iz plana prodaje imovine i odmah o tome obavještava sve vjerovnike i poziva ih da zadrže početnu cijenu imovine.

Pri izradi plana prodaje imovine upravitelj uzima u obzir mogućnost prodaje dužnikova društva ili njegova samostalnog dijela. Dobit vjerovnikâ od prodaje društva ili njegova samostalnog dijela mora biti veća nego što bi bila da se dužnikova imovina prodavala odvojeno.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Upravitelj u postupku u nesolventnosti odgovoran je za prodaju dužnikove imovine u skladu s planom prodaje imovine. Upravitelj počinje prodavati imovinu najranije dva mjeseca nakon objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu.

Dužnik ima pravo zadržati prihod koji je neophodan za pokrivanje neizravnih troškova postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu i imovinu koja je apsolutno neophodna za ostvarivanje prihoda. Zakon o parničnom postupku isto tako predviđa imovinu koja se ne može ovršiti.

U skladu sa Zakonom o nesolventnosti dužnik može zadržati stambeni objekt na koji je upisana hipoteka osiguranog vjerovnika na temelju sporazuma koji je sklopljen s tim osiguranim vjerovnikom.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

Nakon objave postupka pravne zaštite osigurani vjerovnici ne mogu, do zaključenja tog postupka, ostvarivati svoja prava nad dužnikovom imovinom koja je opterećena hipotekom i uključena u plan mjera u okviru postupka pravne zaštite.

Osigurani vjerovnik može zatražiti da se dužnikova imovina pod hipotekom proda ako se ograničenjem kojim se sprečava da osigurani vjerovnik proda dužnikovu imovinu pod hipotekom znatno šteti interesima predmetnog vjerovnika (uključujući slučajeve u kojima postoji rizik od uništenja ili znatnog smanjenja vrijednosti imovine pod hipotekom). Ako je pokrenut odgovarajući postupak pravne zaštite, odluku o dopuštanju prodaje imovine pod hipotekom donosi sud.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Osigurani vjerovnik može zatražiti da se dužnikova imovina koja služi kao osiguranje (imovina pod hipotekom) proda dva mjeseca nakon datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu.

Imovina u vlasništvu trećih strana koju kontrolira ili drži dužnik ne uključuje se u dužnikovu imovinu na koju se mogu odnositi potraživanja vjerovnika.

Upravitelj čuva imovinu u vlasništvu trećih strana dok je one ne preuzmu. Ako ne preuzmu svoju imovinu nakon poziva upravitelja, treće strane moraju pokriti

troškove čuvanja svoje imovine. Ako je imovina u vlasništvu trećih strana prodana za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti, stranka koja je prouzročila prodaju te imovine mora njezinu vrijednost nadoknaditi trećim stranama. Ako prihod od prodaje dužnikove imovine pod hipotekom ne pokriva potraživanja osiguranih vjerovnika, tim se vjerovnicima odlukom upravitelja dodjeljuju prava neosiguranih vjerovnika na preostali dio potraživanja.

Obveze dužnika koje dospijevaju nakon datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu smatraju se dospjelima na datum objave tog postupka. Potraživanja koja općenito nastaju nakon objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu smatraju se troškovima postupka u slučaju nesolventnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Obveze dužnika koje dospijevaju nakon datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu smatraju se dospjelima na datum objave tog postupka. Potraživanja koja nastaju nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu smatraju se troškovima tog postupka.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Postupak pravne zaštite

Dužnik je odgovoran za navođenje svih potraživanja u planu mjera u okviru postupka pravne zaštite koja su odobrili vjerovnici. Plan mjera u okviru postupka pravne zaštite mora uključivati sve vjerovnike. Dužnik ne može neke vjerovnike uključiti u plan, a neke izostaviti.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Potraživanja vjerovnikâ prema dužniku moraju se dostaviti upravitelju u roku od mjesec dana od datuma upisa postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na dužnika u registar nesolventnosti. Ako je vjerovnik propustio rok za podnošenje prijave potraživanja iz stavka 1. ovog članka, može podnijeti svoju prijavu potraživanja prema dužniku u roku od šest mjeseci od datuma upisa objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na dužnika u registar nesolventnosti, no najkasnije do datuma izrade plana za namirenje potraživanja vjerovnika u skladu s postupcima utvrđenima tim Zakonom. Nakon tog roka ističe rok zastare, a vjerovnik gubi status vjerovnika zajedno s pravom podnošenja prijave potraživanja prema dužniku.

Upravitelj provjerava jesu li potraživanja vjerovnika opravdana i ispunjavaju li zakonske uvjete. Ako potraživanje vjerovnika ne ispunjava zakonske uvjete, upravitelj odmah traži da vjerovnik ispravi utvrđene nedostatke u roku od deset dana nakon slanja zahtjeva upravitelja. Ako vjerovnik ispravi nedostatke u navedenom roku, smatra se da je njegova prijava potraživanja podnesena u propisanom roku. Ako vjerovnik ne ispravi nedostatke u roku, upravitelj donosi odluku o odbijanju potraživanja vjerovnika ili o djelomičnom prihvaćanju tog potraživanja u roku od deset dana nakon isteka roka koji je utvrđen za ispravljanje nedostataka.

Nakon provjere potraživanja vjerovnika upravitelj donosi obrazloženu odluku o prihvaćanju, odbijanju ili djelomičnom prihvaćanju potraživanja vjerovnika.

Upravitelj odbija, djelomično ili u cijelosti, potraživanje koje je predmet spora između dužnika i vjerovnika. Upravitelj može odbiti ili djelomično prihvatiti potraživanje vjerovnika utvrđeno sudskom odlukom samo ako postoji dokaz da je dužnik, nakon stupanja na snagu sudske odluke, djelomično ili u cijelosti podmirio svoje obveze.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Prijave potraživanja vjerovnikâ prema dužniku podnose se, provjeravaju i prihvaćaju u skladu s procedurom u okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu. Ako je vjerovnik propustio rok za podnošenje prijave potraživanja, može podnijeti svoju prijavu potraživanja prema dužniku u roku od šest mjeseci od datuma upisa objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na dužnika u registar nesolventnosti, no najkasnije do datuma sastavljanja popisa troškova u okviru stečajnog postupka u skladu s postupcima utvrđenima tim Zakonom.

Ako vjerovnik ne podnese svoju prijavu potraživanja do prethodno navedenog roka, rok zastare ističe, a vjerovnik gubi status vjerovnika zajedno s pravom podnošenja prijave potraživanja prema dužniku, i za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu i poslije kad se dužnika oslobodi od njegovih obveza. Rok zastare ne odnosi se na plaćanje naknade za uzdržavanje, na potraživanja koja proizlaze iz zabranjenih aktivnosti i potraživanja koja proizlaze iz novčanih kaznih izrečenih u okviru postupaka zbog povrede dužnosti i novčanih kazni propisanih Kaznenim zakonom te na naknadu za počinjenu štetu.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Postupak pravne zaštite

Plan mjera u okviru postupka pravne zaštite može uključivati prednosti za osobe koje dodijele sredstva za provedbu plana, razmjerno iznosu dodijeljenih sredstava.

Planom mjera u okviru postupka pravne zaštite može se predvidjeti samo proporcionalna namira ili smanjenje glavnice duga, novčane kazne ili kamata u okviru skupine vjerovnika i za svaku vrstu potraživanja vjerovnika (glavnica duga, novčana kazna ili kamata). Planom mjera u okviru postupka pravne zaštite za nekog se vjerovnika mogu odrediti znatno nepovoljniji uvjeti u odnosu na druge vjerovnike, samo uz suglasnost tog vjerovnika.

Postupak pravne zaštite ne primjenjuje se na zaposlenike, osim ako su dali svoju izričitu privolu.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Prihod od postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu raspodjeljuje se prvenstveno na temelju vrste potraživanja (npr. osigurano ili neosigurano potraživanje). U posebnim slučajevima može se uzeti u obzir status vjerovnika (npr. porezno tijelo).

Prihod od prodaje imovine dužnika koja je služila kao osiguranje upotrebljava se za namirenje potraživanja osiguranog vjerovnika. Troškovi dražbe, uključujući troškove vrednovanja založene imovine, i naknada upravitelja prioritetno se zadržavaju od prihoda od prodaje založene imovine, a pritom se preostali iznos upotrebljava za namirenje potraživanja osiguranog vjerovnika. Ako nakon namirenja navedenih troškova i potraživanja preostane sredstava, ta se sredstva uključuju u imovinu dužnika i upotrebljavaju za namirenje potraživanja drugih vjerovnika.

Preostala dužnikova sredstva upotrebljavaju se prvenstveno kako bi se u cijelosti podmirili troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu.

Nakon podmirenja tih troškova potraživanje Službe za kontrolu u slučaju nesolventnosti namiruje se ako se za namirenje potraživanja dužnikovih zaposlenika koristio jamstveni fond za potraživanja zaposlenika. Zatim se namiruju potraživanja zaposlenika i poreznog tijela.

Nakon što su potraživanja navedenih vjerovnika namirena u cijelosti, preostala dužnikova sredstva raspodjeljuju se kako bi se namirila glavnica potraživanja (bez kamata) drugih osiguranih vjerovnika. U tom se krugu namiruje i neosigurani dio potraživanja osiguranih vjerovnika i nepodmireni dio potraživanja tih vjerovnika.

Ako sredstva dužnika nisu dovoljna za pokrivanje punog iznosa potraživanja vjerovnika iz stavka 5. ovog članka, predmetna potraživanja moraju se namiriti razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku.

Sredstva dužnika preostala nakon namirenja glavnice potraživanja neosiguranih vjerovnika upotrebljavaju se za namirenje daljnjih potraživanja neosiguranih vjerovnika (razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku).

Sredstva dužnika preostala nakon namirenja svih navedenih potraživanja raspodjeljuju se između sudionika (dioničari) ili članova društva dužnika razmjerno iznosu njihova pojedinačnog ulaganja, dužnika (fizička osoba), njegova nasljednika (nasljeđivanjem) ili osoba koje imaju potraživanja u odnosu na imovinu udruženja ili zaklade u skladu sa zakonodavstvom ili statutom predmetnog udruženja ili zaklade.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Za vrijeme stečajnog postupka dužnik ima pravo zadržati prihod koji je neophodan za pokrivanje neizravnih troškova postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu i imovinu koja je apsolutno neophodna za ostvarivanje prihoda.

Plaćanje naknade za uzdržavanje, uključujući doprinose Fondu za jamstva u uzdržavanju, i troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu prioritarno se namiruju iz sredstava dužnika.

Prihod od prodaje imovine dužnika koja je služila kao osiguranje upotrebljava se za namirenje potraživanja osiguranog vjerovnika.

Potraživanja neosiguranih vjerovnika objedinjuju se u jednu skupinu bez rangiranja. Preostala sredstva koriste se za namirenje potraživanja neosiguranih vjerovnika razmjerno glavnici koja se duguje svakom vjerovniku. Sredstva dužnika preostala nakon namirenja glavnice potraživanja neosiguranih vjerovnika upotrebljavaju se za namirenje daljnjih potraživanja neosiguranih vjerovnika (razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku).

Za vrijeme postupka za podmirenje obveza dužnik može zadržati do dvije trećine svojeg prihoda kako bi pokrio troškove života i imovinu koja je ključna za ostvarivanje prihoda.

Stoga, s obzirom na odredbe plana za podmirenje obveza dužnik prenosi trećinu prihoda (no najmanje trećinu bruto minimalne mjesečne plaće u Latviji) za namirenje potraživanja vjerovnika. Pri izradi plana za podmirenje obveza dužnik uključuje glavnice svih potraživanja vjerovnika i predviđa njihovo namirenje razmjerno potraživanju svakog vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak pravne zaštite

Sud zaključuje postupak pravne zaštite ako:

većina vjerovnika utvrđena Zakonom o nesolventnosti nije podržala plan mjera u okviru postupka pravne zaštite u skladu s postupkom i u roku utvrđenom Zakonom o nesolventnosti

plan mjera u okviru postupka pravne zaštite nije u skladu s odredbama Zakona o nesolventnosti.

Sud zaključuje postupak pravne zaštite i pokreće postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu:

ako je postupak pravne zaštite koji se odnosi na dužnika pokrenut drugi put u godini, ali provedba postupka pravne zaštite nije bila objavljena

ako dužnik, nakon primitka prijave vjerovnika, ne provede plan mjera u okviru postupka pravne zaštite u razdoblju duljem od 30 dana i ako nije dostavio sudu nikakve izmjene plana

ako dužnik, nakon primitka prijave koju je podnio predstavnik većine vjerovnika utvrđene Zakonom o nesolventnosti, nije proveo mjere utvrđene Zakonom o nesolventnosti ili je dostavio lažne podatke, ako dužnik ne provede plan mjera u okviru postupka pravne zaštite u razdoblju duljem od 30 dana i ako nije dostavio sudu nikakve izmjene plana ili ne postupa u skladu s ograničenjima aktivnosti utvrđenima u Zakonu o nesolventnosti.

Ako je plan mjera u okviru postupka pravne zaštite proveden, dužnik sudu podnosi zahtjev za zaključenje postupka pravne zaštite. Za razliku od toga, ako ne može podmiriti obveze utvrđene planom mjera u okviru postupka pravne zaštite, dužnik podnosi sudu zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti zajedno sa zahtjevom za zaključenje postupka pravne zaštite.

Zaključenje postupka pravne zaštite nakon provedbe plana mjera u okviru tog postupka služi kao temelj za ukidanje ograničenja aktivnosti koje je dužniku izrečeno u okviru postupka pravne zaštite te za završetak primjene metode koja se upotrebljavala za vrijeme postupka.

Ako plan mjera u okviru postupka pravne zaštite nije odobrila većina vjerovnika u skladu s postupkom i u roku utvrđenom Zakonom o nesolventnosti te je taj postupak zaključen, ukidaju se ograničenja povezana s objavom postupka pravne zaštite, a iznos novčane kazne, kamata i zatezних kamata za nepodmirene obveze obračunava se u cijelosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Postupak u slučaju nesolventnosti zaključuje se sudskom odlukom nakon što upravitelj provede plan prodaje dužnikove imovine i plan namirenja potraživanja vjerovnika. Slično tome, sud zaključuje postupak u slučaju nesolventnosti ako je upravitelj, u izvješću o nepostojanju imovine, predložio zaključivanje postupka u slučaju nesolventnosti, a vjerovnici su prihvatili taj prijedlog. U tom se slučaju dužnik (pravna osoba) uklanja iz odgovarajućeg javnog registra.

Postupak u slučaju nesolventnosti zaključuje se sudskom odlukom ako je odobren plan mjera u okviru postupka pravne zaštite, a sud je donio odluku o tome da se postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu mijenja u postupak pravne zaštite. U tom slučaju dužnik nastavlja s poslovanjem u svojem prethodnom statusu.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu može se zaključiti bez pokretanja postupka za podmirenje obveza. Sud zaključuje stečajni postupak zajedno s postupkom u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu ako su utvrđena ograničenja u pogledu zahtjeva za postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, s obzirom na dužnika. U tom se slučaju zahtjev za zaključenje stečajnog postupka podnosi upravitelju u roku od tri mjeseca od objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu. Slično tome, sud može zaključiti stečajni postupak zajedno s postupkom u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu ako vjerovnici nisu podnijeli nijednu prijavu potraživanja. U tom slučaju dužnik podnosi zahtjev za zaključenje stečajnog postupka u roku od mjesec dana nakon isteka roka za predaju prijave potraživanja vjerovnika.

Ako se postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu zaključuje istodobno sa završetkom ili zaključenjem stečajnog postupka, ukidaju se i ovlasti upravitelja i ograničenja koja dužniku onemogućuju da raspolaze svojom imovinom, vjerovnici ponovno zadobivaju pravo da zahtijevaju podmirenje dužnikovih obveza u mjeri u kojoj nisu bile podmirene za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, a postupak povezan s izvršenjem duga koji je dodijeljen, ali još nije naplaćen, te postupak podmirenja dužnikovih obveza na sudu nastavljaju se.

Ako je dužnik uspješno dovršio korake utvrđene u planu za podmirenje obveza fizičke osobe, poništavaju se obveze dužnika utvrđene u planu koje su preostale nakon provedbe plana i zaključuje se postupak izvršenja za povrat poništenih obveza.

Postupak za podmirenje obveza ne primjenjuje se ili se zaključuje u sljedećim slučajevima:

dužnik je, tijekom tri godine prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu ili za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti,

sklopio transakcije koje su dovele do nesolventnosti dužnika ili do štete za vjerovnike, a pritom je znao ili je trebao znati da takve transakcije mogu dovesti do nesolventnosti ili štete za vjerovnike

dužnik je svjesno dostavio lažne podatke o svojoj financijskoj situaciji i nije otkrio svoj stvarni prihod

dužnik ne podmiruje obveze u okviru stečajnog postupka ili postupka za podmirenje obveza, čime znatno otežava odvijanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako je postupak za podmirenje obveza zaključen, a da dužnik nije oslobođen svojih obveza, potraživanja vjerovnika nastavljaju se i obračunavaju u cijelosti, a nastavljaju se i prethodno obustavljeni sudski postupci i izvršenje presuda.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

Uobičajene odredbe o poslovanju dužnika i pravima vjerovnika primjenjuju se nakon zaključenja postupka pravne zaštite.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

U roku od pet dana od primitka sudske odluke o zaključenju postupka upravitelj podnosi Registru poduzeća zahtjev za uklanjanje dužnika iz odgovarajućeg registra. Nakon uklanjanja iz registra dužnik je likvidiran, a vjerovnici gube svoje pravo podnošenja prijave potraživanja prema dužniku jer dužnik prestaje postojati.

Trebalo bi dodati da vjerovnik može podnijeti prijavu potraživanja prema članovima upravnog odbora dužnika u visini nepodmirenog iznosa potraživanja u roku od godinu dana nakon zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti ako upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti nije primio računovodstvenu dokumentaciju dužnika ili je ta dokumentacija bila u stanju koje nije omogućivalo jasan uvid u poslovanje dužnika i njegovu financijsku situaciju tijekom tri godine prije objave postupka u slučaju nesolventnosti. Prije zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti takvu prijavu potraživanja može podnijeti upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti u ime dužnika, pri čemu vjerovnik može sudjelovati u postupku kao treća strana.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Ako se postupak u slučaju nesolventnosti zaključuje prije zaključenja postupka za podmirenje obveza, ukidaju se i ovlasti upravitelja i ograničenja koja dužniku onemogućuju da raspolaze svojom imovinom, vjerovnici ponovno zadobivaju pravo da zahtijevaju podmirenje dužnikovih obveza u mjeri u kojoj nisu bile podmirene za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, a postupak povezan s izvršenjem duga koji je dodijeljen, ali još nije naplaćen, te postupak podmirenja dužnikovih obveza na sudu nastavljaju se.

Ako je dužnik uspješno dovršio korake utvrđene u planu za podmirenje obveza fizičke osobe, poništavaju se obveze dužnika utvrđene u planu koje su preostale nakon provedbe plana i zaključuje se postupak izvršenja za povrat poništenih obveza.

Dužnik nije oslobođen od preostalih obveza utvrđenih u planu za podmirenje obveza fizičke osobe ako nije poduzeo mjere utvrđene tim planom.

Sljedeća potraživanja ne zastarijevaju u postupku za podmirenje obveza čak ni ako je plan za podmirenje obveza uspješno proveden:

potraživanja za plaćanje naknade za uzdržavanje

potraživanja koja proizlaze iz zabranjenih aktivnosti

osigurana potraživanja ako je dužnik zadržao stambeni objekt koji je služio kao osiguranje predmetnog potraživanja, osim ako je drugačije predviđeno sporazumom između dužnika i osiguranog vjerovnika; postupci izvršenja za podmirenje navedenih obveza nastavljaju se do nepodmirenog iznosa duga potraživanja koja proizlaze iz novčanih kazni izrečenih u okviru postupaka zbog povrede dužnosti i novčanih kazni propisanih Kaznenim zakonom te naknade za počinjenu štetu.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak pravne zaštite

Troškovi postupka pravne zaštite uključuju naknadu nadzornika postupka pravne zaštite i troškove nastale pri zakonitoj i učinkovitoj provedbi postupka pravne zaštite. Troškovi postupka pravne zaštite pokrivaju se sredstvima dužnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu (i naknada upravitelja i troškovi postupka u slučaju nesolventnosti) pokrivaju se sredstvima dužnika.

Ako se troškovi nastali za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ne mogu pokriti sredstvima dužnika, za pokrivanje tih troškova mogu se upotrijebiti sredstva vjerovnika ili druge fizičke ili pravne osobe ako je takav sporazum postignut u skladu sa zakonom.

U slučajevima u kojima se troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ne mogu pokriti iz navedenih izvora, a upravitelj pri planiranju zaključenja tog postupka sastavi izvješće kojim se potvrđuje nepostojanje dužnikove imovine, troškovi postupka pokrivaju se iz depozita položenog u okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, koji se prenosi na upravitelja radi pokrivanja troškova tog postupka i naknade.

Ako je zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu podnio zaposlenik dužnika koji je djelomično ili u potpunosti izuzet iz zahtjeva za plaćanje depozita, troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu pokrivaju se iz jamstvenog fonda za potraživanja zaposlenika.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

U okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu postoji razlika između izravnih i neizravnih troškova.

Izravni troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu uključuju troškove koji se odnose na odvijanje postupka:

troškovi oglašavanja, dražbi, pokretanja postupka, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje

troškovi usluga korespondencije putem pošte

troškovi povezani s vrednovanjem imovine fizičke osobe

troškovi javnobilježničkih usluga

troškovi povezani s čuvanjem imovine fizičke osobe ako je prenesena na upravitelja, provjerom transakcija te osiguranjem imovine i transakcija.

Ti se troškovi pokrivaju prihodima od prodaje imovine fizičke osobe, no ako imovina ne postoji ili ako su prihodi nedostadni za pokrivanje izravnih troškova, upravitelj može zahtijevati da troškove pokrije dužnik. Međutim, potrebno je istaknuti da dužnik može zadržati dvije trećine svojeg prihoda te se od njega može zahtijevati da za pokrivanje izravnih troškova prenese najviše trećinu tog prihoda.

Izravni troškovi postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu, kao što su plaćanje tekućeg poreza ili pristojbi, plaćanje naknade za uzdržavanje te plaćanje najma i komunalnih usluga, pokrivaju se iz prihoda fizičke osobe (dvije trećine prihoda koje dužnik smije zadržati).

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Postupak pravne zaštite

Nadzornik nema pravo osporavati transakcije sklopljene prije pokretanja postupka pravne zaštite. Nakon pokretanja postupka pravne zaštite djelovanje dužnika ograničeno je: ne smiju zaključivati nikakve transakcija ni obavljati aktivnosti kojima se može pogoršati njihova financijska situacija ili ugroziti interesi većine vjerovnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu

Upravitelj mora ocijeniti transakcije dužnika i podnijeti sudu zahtjev da se odgovarajuća transakcija proglaši nevaljanom bez obzira na vrstu, ako je izvršena: nakon datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ili četiri mjeseca prije datuma objave tog postupka, a prouzročila je štetu dužniku, bez obzira na to je li osoba s kojom ili u čiju korist je izvršena znala za štetu nanесenu vjerovnicima

tri godine prije datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu, a prouzročila je štetu dužniku te je osoba s kojom ili u čiju korist je izvršena znala za štetu nanесenu vjerovnicima.

Ako je transakcija koja je prouzročila štetu dužniku izvršena sa strankama ili u korist stranaka koje imaju udio u dužniku, smatra se da su te stranke znale za prouzročenu štetu, osim ako dokažu suprotno.

Osigurani vjerovnik može zatražiti da se transakcija koju je izvršio upravitelj proglaši nevaljanom ako se odnosi na imovinu koja je založena kao osiguranje tražbine, a ugroženi su interesi vjerovnika.

Upravitelj mora ocijeniti i podnijeti sudu zahtjev za povrat imovine ili dijela imovine koju je dužnik darovao ako je transakcija izvršena tijekom tri godine prije datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon tog datuma, pri čemu nejednakost obveza stranaka ukazuje na to da je stvarno došlo do darivanja. Protiv donacije može se uložiti žalba i zatražiti njezin povrat samo ako je bila nezakonita ili nije upotrijebljena u skladu s predviđenom namjenom. Iznosi koje je dužnik plaćao kako bi podmirio dugove tijekom šest mjeseci prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu i nakon datuma objave (osim iznosa koje je upravitelj platio za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu) vraćaju se ako je utvrđen jedan od sljedećih čimbenika:

plaćanje je izvršeno prije dospelja obveza, ako nisu podmirene druge obveze koje su dospjele, a prava i obveze stranaka iz stavka 3. ovog članka mogu se obnoviti

plaćen je dug osobama koje imaju udio u dužniku, a nisu podmirene obveze koje su dospjele prije datuma dospelja obveza prema osobama s udjelima. Ta se odredba primjenjuje i na dugove koje su naplatili službenici suda, koji su zadržali iznos troškova izvršenja.

Vjerovnik vraća iznos koji je dužnik platio u razdoblju od tri mjeseca prije datuma objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu kako bi izbjegao objavljivanje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju zahtjeva koji je podnio vjerovnik kojem je plaćen taj iznos.

Ako su iznosi koji su plaćeni radi podmirenja duga vraćeni u slučajevima utvrđenima u stavcima 1. i 2. ovog članka, obnavljaju se obveze stranaka (uključujući ponovno izvršenje obveza) i odgovarajuća prava koji su bili na snazi prije podmirenja duga.

Osim toga, upravitelj je dužan podnijeti sudu zahtjev da se ugovor o osnivanju založnog prava proglašava nevaljanom ako je pravo zaloge zasnovano nakon upisa objave postupka u slučaju nesolventnosti u odnosu na dužnika u registar nesolventnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu

Transakcije koje je dužnik sklopio mogu se osporavati u skladu s procedurom u okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ako je za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti utvrđeno sljedeće:

dužnik je, tijekom tri godine prije objave postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na fizičku osobu ili za vrijeme postupka u slučaju nesolventnosti, sklopio transakcije koje su dovele do nesolventnosti dužnika ili do štete za vjerovnike, a pritom je znao ili je trebao znati da takve transakcije mogu dovesti do nesolventnosti ili štete za vjerovnike

dužnik je svjesno dostavio lažne podatke o svojoj financijskoj situaciji i nije otkrio svoj stvarni prihod

dužnik ne podmiruje obveze u okviru stečajnog postupka ili postupka za podmirenje obveza, čime znatno otežava odvijanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Posljednji put ažurirano: 18/12/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Litva

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv pravnih i fizičkih osoba.

Pravne osobe podliježu stečajnom postupku, izvansudskom stečajnom postupku i postupku restrukturiranja.

Stečajni postupak ili izvansudski stečajni postupak mogu se pokrenuti protiv pravnih subjekata bilo koje vrste, osim proračunskih tijela, političkih stranaka, sindikata te vjerskih zajednica i udruženja.

Nakon pokretanja stečajnog postupka ili izvansudskog stečajnog postupka imovina pravnog subjekta prodaje se, a prihodi se upotrebljavaju za namirenje interesa vjerovnika, pri čemu predmetni pravni subjekt podliježe likvidaciji zbog stečaja.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti protiv pravnih subjekata bilo koje vrste, osim proračunskih tijela, političkih stranaka, sindikata, vjerskih zajednica i udruženja, kreditnih institucija, agencija za plaćanja, institucija za elektronički novac, društava za osiguranje i reosiguranje, društava za upravljanje, investicijskih društava te posrednika za trgovanje javnim vrijednosnim papirima. Postupkom restrukturiranja želi se pravnim subjektima koji se suočavaju s financijskim poteškoćama omogućiti ponovnu uspostavu solventnosti, održavanje i razvoj poslovanja, plaćanje dugova te izbjegavanje stečaja uz istodobni nastavak poslovanja. U tu se svrhu obveze pravnog subjekta u postupku restrukturiranja raspoređuju na četverogodišnje razdoblje na temelju plana restrukturiranja koji moraju odobriti i članovi i vjerovnici pravnog subjekta. Razdoblje za provedbu plana može se produljiti za jednu godinu. Izvansudski postupak restrukturiranja nije moguć.

Stečajni postupak može pokrenuti jedna fizička osoba protiv druge, uključujući poljoprivrednike i samozaposlene osobe. Izvansudski stečajni postupak protiv fizičke osobe nije moguć.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv pravne osobe ako je sud utvrdio postojanje barem jedne od sljedećih okolnosti:

poduzeće je nesolventno

poduzeće kasni s plaćanjem obveza prema zaposlenicima koje proizlaze iz radnog odnosa

poduzeće ne može ili neće moći ispuniti svoje obveze.

Nesolventnost poduzeća znači stanje u kojem poduzeće ne može ispuniti svoje obveze (ne plaća dugove, ne izvršava unaprijed plaćene poslove itd.), a vrijednost dospjelih obveza poduzeća (dugovi, kašnjenje u izvršavanju poslova itd.) prelazi polovinu knjigovodstvene vrijednosti imovine poduzeća.

U slučaju pravnog subjekta moguće je pokrenuti i izvansudski stečajni postupak, pod uvjetom da se protiv poduzeća ne vodi sudski postupak s imovinsko-pravnim zahtjevima te da se protiv poduzeća ne vodi postupak naplate na temelju izvršnih isprava koje su izdali sudovi ili druga tijela. U izvansudskom stečajnom postupku o pitanjima u nadležnosti suda odlučuje skupština vjerovnika poduzeća.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti protiv pravne osobe koja ispunjuje sljedeće uvjete:

nije prekinula poslovanje

ne prijeti joj stečaj odnosno nije već u stečaju

osnovana je najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva za restrukturiranje sudu te

prošlo je najmanje pet godina od:

(a) sudske odluke o okončanju postupka restrukturiranja

(b) sudske odluke za prekid restrukturiranja zato što su svi vjerovnici povukli svoje tražbine ili zato što je restrukturiranje poduzeća ispunilo zahtjeve svih vjerovnika prije roka utvrđenog u planu restrukturiranja.

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv fizičke osobe koja je nesolventna i djeluje u dobroj vjeri. Fizička osoba može se proglasiti nesolventnom ako ne može platiti svoje dospjele dugove u iznosu većem od 25 minimalnih mjesečnih plaća, koji odobrava litavska vlada.

Dobra vjera fizičke osobe utvrđuje se na temelju procjene toga je li osoba dala potpune i točne informacije te toga je li postala nesolventna djelujući u dobroj vjeri, odnosno zadovoljavaju li postupci fizičke osobe u posljednje tri godine kriterije dužne pažnje te je li osoba svjesno dopustila nakupljanje nepodmirenih dugova.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva imovina poduzeća u postupku stečaja ili restrukturiranja, bez obzira na vrstu imovine (pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna, imovinska prava itd.) ili mjesto u kojem se imovina nalazi, čini dio stečajne mase poduzeća. Imovina ili prihodi koje poduzeće stekne tijekom postupka stečaja ili restrukturiranja isto se tako smatraju dijelom stečajne mase poduzeća te upotrebljavaju za namirenje tražbina vjerovnika. Redoslijed naplate tražbina vjerovnika u slučaju stečaja utvrđen je zakonom, dok je u slučaju restrukturiranja redoslijed naveden u planu restrukturiranja. U okviru stečajnog postupka prodaje se cjelokupna stečajna masa, a prihod od prodaje upotrebljava se za pokrivanje troškova stečajne uprave i tražbina vjerovnika. S druge strane, u slučaju restrukturiranja prodaje se samo imovina navedena u planu restrukturiranja.

Na prihode od poslovanja poduzeća u stečaju primjenjuje se poseban postupak, odnosno ti se prihodi upotrebljavaju za pokrivanje odgovarajućih operativnih troškova. Sva plaćanja povezana s poslovnim djelatnostima obrađuju se preko posebnog računa poduzeća za poslovne djelatnosti (poslovni račun poduzeća) koji se ne može upotrebljavati za plaćanja drugim vjerovnicima.

U slučaju stečaja fizičke osobe u obzir se uzima njezina cjelokupna imovina, bez obzira na vrstu imovine (pokretna/nepokretna, materijalna/nematerijalna, imovinska prava itd.) ili mjesto u kojem se imovina nalazi. Izuzeta je samo gotovina u posjedu fizičke osobe u iznosu koji nije veći od jedne minimalne mjesečne plaće. Interesi vjerovnika namiruju se iz prihoda od prodaje cjelokupne imovine fizičke osobe (uz iznimke navedene u nastavku).

U okviru stečajnog postupka za fizičke osobe predviđeno je da fizička osoba u stečaju ima pravo iskoristiti određeni iznos svojeg prihoda za ispunjavanje svojih osnovnih potreba. Taj iznos utvrđuje sud nakon pokretanja stečajnog postupka, pri čemu uzima u obzir potrebe fizičke osobe i njezinih uzdržanih članova obitelji; nakon što sud odobri plan ponovne uspostave solventnosti fizičke osobe, iznos koji fizička osoba ima na raspolaganju utvrđuje se u tom planu.

Poseban status daje se i jedinom stambenom prostoru fizičke osobe nužnom za ispunjavanje osnovnih potreba fizičke osobe i/ili njezinih uzdržanih članova obitelji, te svakoj imovini potrebnoj za rad samozaposlene fizičke osobe i/ili za poljoprivredne djelatnosti fizičke osobe. Fizička osoba u stečaju može i zadržati pravo vlasništva nad predmetnom imovinom, čak i ako je opterećena hipotekom, pod uvjetom da je tako dogovoreno s hipotekarnim vjerovnikom te da se takvim zadržavanjem ne krše prava ostalih vjerovnika.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

U okviru stečajnog postupka za poduzeća imenovani stečajni upravitelj preuzima upravljanje poduzećem, raspolaže stečajnom masom poduzeća, organizira prodaju stečajne mase i namiruje vjerovnike iz prihoda te poduzima sve potrebne mjere za likvidaciju poduzeća. Ključne funkcije stečajnog upravitelja poduzeća:

zastupati poduzeće i braniti njegove interese te interese svih vjerovnika

preuzeti upravljanje poduzećem u stečaju i stečajnom masom

raskinuti ugovore poduzeća koji se više neće primjenjivati (uključujući ugovore s članovima upravnih tijela i osoblja)

podnijeti zahtjev za sredstva iz jamstvenog fonda radi namirenja vjerovnika/zaposlenika

sklopiti, prema potrebi, privremene ugovore o radu ili pružanju usluga koji su nužni za potrebe stečajnog postupka

provjeriti prijavljene tražbine vjerovnika te podnijeti popis tih tražbina sudu na odobrenje

nadzirati poslovanje poduzeća u stečaju

provjeriti pravne radnje poduzeća zaključene u razdoblju od tri godine prije pokretanja stečajnog postupka

pobijati pravne radnje poduzeća pred sudom ako su suprotne poslovnim ciljevima poduzeća i ako su pridonijele nesposobnosti poduzeća da namiri svoje vjerovnike

ako je to opravdano, sudu podnijeti zahtjev za proglašenje namjernog stečaja

sazivati skupštine vjerovnika

pripremiti izvješća o radu i podnijeti ih skupštini vjerovnika

sastaviti i dostaviti godišnje i privremene financijske izvještaje poduzeća

provoditi odluke suda i skupštine vjerovnika

pružati informacije o stečajnom postupku

organizirati prodaju imovine poduzeća u stečaju

iskoristiti sredstva stečena tijekom stečajnog postupka za namirenje vjerovnika

provesti sve mjere potrebne za likvidaciju poduzeća i brisanje poduzeća iz registra.

U slučaju restrukturiranja poduzeća imenovani upravitelj restrukturiranja djeluje kao stručni savjetnik i neovisna osoba koja nadzire proces restrukturiranja.

Ključne funkcije upravitelja restrukturiranja:

pridonositi izradi i razmatranju plana restrukturiranja poduzeća te poduzimati mjere kako bi se osigurali izrada, podnošenje na odobrenje i provedba plana restrukturiranja u rokovima koje odredi sud

pripremiti pisani zaključak o izvedivosti nacrtu plana restrukturiranja

nadzirati aktivnosti upravnih tijela poduzeća u postupku restrukturiranja u mjeri u kojoj se one odnose na provedbu plana restrukturiranja, obavijestiti članove upravnih tijela poduzeća o nedostacima utvrđenima u njihovim aktivnostima i odrediti rok za njihovo otklanjanje te sudu podnijeti zahtjev za razrješenje upravnih tijela poduzeća

sazivati skupštine članova poduzeća, vlasnika ili predstavnika tijela koja ostvaruju prava i obveze vlasnika državnog ili općinskog poduzeća te sudjelovati na tim skupštinama bez prava glasa

dostavljati informacije o postupku restrukturiranja te izvješćivati sud o napretku plana restrukturiranja.

Upravitelj restrukturiranja zajedno je s upravnim tijelima poduzeća u postupku restrukturiranja odgovoran za provedbu plana restrukturiranja koji je odobrio sud.

U slučaju stečaja fizičke osobe imenovani stečajni upravitelj raspolaže imovinom fizičke osobe, organizira njezinu prodaju te prihode od prodaje upotrebljava za namirenje vjerovnika. Ključne funkcije stečajnog upravitelja fizičke osobe:

raspolagati imovinom fizičke osobe i sredstvima na depozitnom računu

voditi evidenciju o svim sredstvima koje prima fizička osoba i o načinima njihova korištenja

organizirati prodaju imovine fizičke osobe i namirenje vjerovnika

sazivati skupštine vjerovnika i sudjelovati na njima bez prava glasa

pružati informacije o postupku stečaja fizičke osobe i dostaviti izvješće o provedbi plana ponovne uspostave solventnosti

predlagati izmjene plana ponovne uspostave solventnosti

zastupati fizičku osobu u postupku povrata imovine u ime fizičke osobe u stečaju te poduzimati mjere za povrat dugova od dužnikâ

braniti prava i legitimne interese fizičke osobe i svih vjerovnika

ocijeniti svrsishodnost djelatnosti samozaposlene osobe i/ili poljoprivrednih djelatnosti fizičke osobe.

Fizička osoba u stečaju dužna je učiniti sve što je u njezinoj moći da namiri tražbine vjerovnika. U tu svrhu fizička osoba u stečaju mora, u mjeri u kojoj je to moguće, biti zaposlena ili se baviti drugim djelatnostima kojima se ostvaruje prihod, aktivno tražiti posao ili bolje plaćen posao, raspoređivati prihod u svrhu namirenja tražbina vjerovnika te izraditi i, nakon odobrenja suda, provesti plan ponovne uspostave solventnosti i surađivati s imenovanim stečajnim upraviteljem.

Tijekom stečajnog postupka fizička osoba u stečaju ima pravo primiti informacije od stečajnog upravitelja, sudjelovati na skupštinama vjerovnika i osporavati nezakonite odluke skupštine, zatražiti zamjenu stečajnog upravitelja te tražiti naknadu štete u slučaju da upravitelj ne obavlja pravilno svoje dužnosti.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Kad je riječ o stečaju pravnih ili fizičkih osoba, prijeboj tražbina između osobe u stečaju i njezinih vjerovnika nije dopušten nakon donošenja sudske odluke o pokretanju stečajnog postupka, osim prijeboja koji su dopušteni na temelju odredbi poreznih zakona o prijeboju u slučaju preplate poreza (porezna razlika). Svaki prijeboj tražbina između poduzeća i njegovih vjerovnika obustavlja se od datuma donošenja sudske odluke o pokretanju postupka restrukturiranja poduzeća do datuma donošenja sudske odluke kojom se odobrava plan restrukturiranja. Takvi su prijeboji naknadno mogući u skladu s planom restrukturiranja koji je odobrio sud.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

U slučaju stečaja poduzeća imenovani stečajni upravitelj u roku od 30 dana od stupanja na snagu sudske odluke o pokretanju stečajnog postupka obavješćuje predmetne osobe da se postojeći ugovori s poduzećem (osim ugovora o radu i ugovora na temelju kojih poduzeće u stečaju ima pravo na tražbinu) neće izvršavati te da se treba smatrati da su prestali važiti.

Stupanjem na snagu sudske odluke o pokretanju stečajnog postupka upravna tijela poduzeća gube svoje ovlasti te stečajni upravitelj poduzeća, slanjem pisane obavijesti najmanje 15 dana ranije, raskida ugovore o radu ili građanske ugovore s članovima uprave i izvršnim direktorom poduzeća.

Stečajni upravitelj obavješćuje ostale zaposlenike o predstojećem raskidu njihovih ugovora o radu u roku od tri radna dana od stupanja na snagu sudske odluke o pokretanju stečajnog postupka protiv poduzeća te raskida ugovore o radu sa zaposlenicima u roku od 15 radnih dana od te obavijesti. S otpuštenim zaposlenicima koji su i dalje potrebni za provođenje stečajnog postupka poduzeća sklapaju se ugovori o radu na određeno vrijeme. Broj potrebnih članova osoblja po radnome mjestu utvrđuje skupština vjerovnika.

Restrukturiranje poduzeća ne utječe na postojeće ugovore predmetnog pravnog subjekta. Svi se potpisani ugovori ocjenjuju sa stajališta svrsishodnosti, a planom restrukturiranja predviđa se raskidanje neodrživih ugovora. Raskidaju se u skladu s općim postupkom jer zakonom nisu predviđene posebne odredbe o raskidu ugovora tijekom postupka restrukturiranja.

Kad je riječ o stečajnom postupku koji se odnosi na fizičku osobu, u planu ponovne uspostave solventnosti navode se ugovori koje treba raskinuti te oni čija se provedba treba nastaviti. Nakon što sud odobri plan ponovne uspostave solventnosti fizička osoba u stečaju dužna je obavijestiti predmetne osobe o ugovorima koji se raskidaju u skladu s planom ponovne uspostave solventnosti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

U slučaju stečaja poduzeća ili fizičke osobe tražbine pojedinih vjerovnika moraju se prenijeti na imenovanog stečajnog upravitelja. Te tražbine naknadno odobrava sud, dok se spor u pogledu činjenične osnove ili iznosa bilo koje tražbine rješava u okviru stečajnog postupka.

Kad je riječ o postupku restrukturiranja poduzeća, tražbine koje prethode datumu pokretanja postupka restrukturiranja podnose se imenovanom upravitelju restrukturiranja u roku koji utvrdi sud. Te tražbine naknadno odobrava sud, dok se spor u pogledu činjenične osnove ili iznosa bilo koje tražbine rješava u okviru postupka restrukturiranja. Tražbine pojedinih vjerovnika koje nastanu nakon pokretanja postupka restrukturiranja podnose se u okviru općeg postupka, a isto se tako rješavaju i relevantni sporovi.

Nakon pokretanja stečajnog postupka ili postupka restrukturiranja sudski izvršitelj mora obustaviti mjere izvršenja i postupke izvršenja te izvršne isprave prosljediti sudu na kojem je pokrenut predmetni stečajni postupak ili postupak restrukturiranja.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako se prije izdavanja sudske odluke kojim se određuje datum rasprave o predmetu u okviru kojeg su podneseni imovinskopravni zahtjevi protiv tuženika utvrdi da je protiv tuženika pokrenut stečajni postupak, postupak koji se odnosi na imovinskopravne zahtjeve protiv tuženika obustavlja se i upućuje sudu pred kojim je pokrenut stečajni postupak.

U drugim slučajevima, odnosno (a) ako je sudski nalog kojim se određuje datum rasprave o predmetu već izdan u trenutku kad se saznalo za činjenicu da je protiv tuženika pokrenut stečajni postupak ili (b) ako je u odnosu na tuženika pokrenut postupak restrukturiranja, činjenica da je pokrenut postupak restrukturiranja u odnosu na dužnika ne čini osnovu za upućivanje predmeta sudu pred kojim je pokrenut relevantni stečajni postupak odnosno postupak restrukturiranja.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Ključna su prava vjerovnika u stečajnom postupku za poduzeća sljedeća:

podnijeti sudu zahtjev za pokretanje stečajnog postupka protiv nesolventnog poduzeća

odlučiti o pokretanju izvansudskog stečajnog postupka

uputiti svoje tražbine imenovanom stečajnom upravitelju poduzeća u roku koji utvrdi sud

sudjelovati na skupštinama vjerovnika i glasati o sljedećem:

odobrenju izvješća o radu koje podnosi upravitelj

odobrenju i izmjeni procjene troškova stečajne uprave

odobrenju prodajne cijene imovine poduzeća

odobrenju godišnjih financijskih izvještaja poduzeća sastavljenih u okviru stečajnog postupka

poslovnim djelatnostima poduzeća (nastavak, obnova, ograničenje i prekid djelatnosti, odobrenje procjene troškova itd.)

broju članova i funkcijama osoblja koje će biti zaposleno u poduzeću tijekom stečajnog postupka

naknadi upravitelja

nagodbama s vjerovnicima

zahtjevu za razrješenje upravitelja

ostalim pitanjima

od upravitelja primiti, u skladu s postupkom koji je propisala skupština vjerovnika, informacije o napretku stečajnog postupka

pobijati pravne radnje koje je zaključilo poduzeće (*actio Pauliana*)

podnijeti sudu zahtjev za proglašenje namjernog stečaja

osporavati odluke skupštine vjerovnika

podnijeti sudu zahtjev za razrješenje upravitelja

namiriti svoje tražbine iz imovine i prihoda poduzeća u stečaju.

Ključna su prava vjerovnika u stečajnom postupku za fizičke osobe sljedeća:

u roku koji odredi sud stečajnom upravitelju prijaviti tražbine nastale prije pokretanja stečajnog postupka za fizičke osobe

zatražiti namirenje tražbina u skladu s postupkom predviđenim u planu

sudjelovati na skupštinama vjerovnika (nakon donošenja plana ponovne uspostave solventnosti za fizičku osobu u stečaju, skupština vjerovnika mora se sazvati najmanje jednom u šest mjeseci) i glasati o sljedećem:

pritužbama vjerovnika protiv radnji stečajnog upravitelja

zahtjevu da stečajni upravitelj dostavi izvješća o radu

odobrenju i izmjeni procjene troškova stečajne uprave

odobrenju prodajne cijene imovine dužnika

djelatnostima samozaposlene fizičke osobe i/ili poljoprivrednim djelatnostima fizičke osobe (nastavak, pokretanje, obnova, ograničenje, prekid itd.)

prijedlozima za ažuriranje plana ponovne uspostave solventnosti

zahtjevu za zamjenu stečajnog upravitelja

ostalim pitanjima

od stečajnog upravitelja primiti, u skladu s postupkom koji je propisala skupština vjerovnika, informacije o napretku stečajnog postupka

pružiti pomoć u ispunjavanju dužničkih obveza

iznositi prijedloge povezane s planom ponovne uspostave solventnosti

obratiti se skupštini vjerovnika u pogledu aktivnosti ili zamjene stečajnog upravitelja ili predložiti drugog kandidata za stečajnog upravitelja

uložiti žalbu na odluke skupštine vjerovnika u roku od 14 dana od dana kad su postali svjesni ili su trebali postati svjesni tih odluka

podnijeti sudu zahtjev za prekid stečajnog postupka za fizičke osobe

podnijeti sudu zahtjev za razrješenje stečajnog upravitelja

namiriti svoje tražbine iz imovine i prihoda fizičke osobe u stečaju.

Ključna su prava vjerovnika u postupku restrukturiranja poduzeća sljedeća:

imenovanom upravitelju restrukturiranja prijaviti svoje tražbine prema dužniku nastale prije pokretanja postupka restrukturiranja

sudjelovati na skupštinama vjerovnika i glasati o sljedećem:

odobrenju plana restrukturiranja

razrješenju upravitelja restrukturiranja i prijedlogu drugog kandidata za upravitelja restrukturiranja

zahtjevu za ograničenje ovlasti upravnih tijela poduzeća

zahtjevu za prekid postupka restrukturiranja poduzeća u slučaju neprovedbe ili neodgovarajuće provedbe plana restrukturiranja

zahtjevu za produljenje razdoblja provedbe plana restrukturiranja

ostalim pitanjima

od upravnog tijela poduzeća i upravitelja restrukturiranja primiti informacije o restrukturiranju poduzeća, osim informacija koje čine trgovačku/industrijsku tajnu

pružiti pomoć u ispunjavanju dužničkih obveza

podnositi prijedloge povezane s planom restrukturiranja upravitelju restrukturiranja ili upravnom tijelu poduzeća

obratiti se skupštini vjerovnika u pogledu aktivnosti ili zamjene upravitelja restrukturiranja

uložiti žalbu na odluke skupštine/odbora vjerovnika u roku od 14 dana od dana kad su postali svjesni ili su trebali postati svjesni tih odluka

namiriti tražbine tijekom razdoblja restrukturiranja.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Kad je riječ o poduzeću u stečaju, njegova upravna tijela gube svoje ovlasti nakon stupanja na snagu sudske odluke o pokretanju stečajnog postupka protiv poduzeća, a imenovani stečajni upravitelj upravlja imovinom poduzeća u stečaju i upotrebljava je te raspolaže sredstvima na bankovnim računima poduzeća.

Upravitelj organizira prodaju imovine poduzeća u stečaju te je prodaje ili prenosi na vjerovnike. Na prodaju različitih vrsta imovine primjenjuju se različiti postupci. Na primjer, nekretnine ili imovina pod hipotekom te imovina čija je vrijednost veća od iznosa od 250 osnovnih socijalnih naknada prodaju se na javnoj dražbi, a pokvarljiva roba prodaje se po cijeni koju upravitelj utvrdi na temelju tržišnih cijena. Prodajnu cijenu i postupak prodaje ostale imovine određuje skupština vjerovnika poduzeća u stečaju. Nadalje, postoje dodatni regulatorni zahtjevi u pogledu prodaje određenih vrsta imovine (kao što su vrijednosni papiri i radioaktivni materijali).

Ako je poduzeće u postupku restrukturiranja, upravna tijela poduzeća i dalje nadziru njegove aktivnosti i raspolažu njegovom imovinom, ali moraju se pridržavati odobrenog plana restrukturiranja. Tijekom restrukturiranja aktivnosti upravnih tijela poduzeća nadgleda upravitelj restrukturiranja kojeg imenuje sud. U razdoblju od pokretanja postupka restrukturiranja do odobrenja plana restrukturiranja (tj. u razdoblju pripreme plana restrukturiranja) zabranjeno je bez dozvole suda prodati, prenijeti vlasništvo ili ustupiti na besplatno korištenje poduzeće ili neki njegov dio, dugotrajnu imovinu poduzeća, nekretnine koje su klasificirane kao kratkotrajna imovina ili imovinska prava, a poduzeće u postupku restrukturiranja ne smije izdavati nikakva jamstva ili instrumente osiguranja ili na drugi način osigurati izvršenje obveza drugih strana.

Fizička osoba u stečaju nema pravo raspolaganja imovinom u njezinu posjedu. Imovinom fizičke osobe u stečaju raspolaže stečajni upravitelj na temelju plana za ponovnu uspostavu solventnosti fizičke osobe koji je odobrio sud. Fizička osoba u stečaju može iskoristiti samo mjesečni iznos koji joj je dodijeljen za osnovne potrebe te sredstva potrebna za nastavak djelatnosti. Iznos nužan za ispunjenje osnovnih potreba u razdoblju od pokretanja stečajnog postupka do odobrenja plana ponovne uspostave solventnosti određuje sud. Nakon odobrenja plana ponovne uspostave solventnosti taj se iznos utvrđuje u planu.

Tijekom stečajnog postupka za fizičke osobe prodaju imovine potrebnu za namirenje tražbina vjerovnika organizira stečajni upravitelj u skladu s redoslijedom i rokovima utvrđenima u planu ponovne uspostave solventnosti. S obzirom na prodajnu cijenu imovine navedenu u planu ponovne uspostave solventnosti i tržišnu cijenu imovine koja se prodaje, početnu prodajnu cijenu imovine odobrava skupština vjerovnika. Imovina se može prodati po cijeni nižoj od one navedene u planu ponovne uspostave solventnosti samo uz suglasnost fizičke osobe u stečaju.

Imovina pod hipotekom i nekretnine prodaju se na javnoj dražbi (osim imovine čija je početna procijenjena cijena niža od naknade za organiziranje javne dražbe). Cijenu imovine koja nije prodana na dvije javne dražbe te prodajnu cijenu i postupak prodaje ostale imovine određuje skupština vjerovnika.

Neprodana imovina može se predati vjerovnicima na njihov zahtjev te uz suglasnost skupštine vjerovnika.

Ako s fizičkom osobom žive maloljetna djeca (posvojena djeca) i/ili osobe u njezinu skrbništvu, njihov jedini stambeni prostor (bez obzira na to je li pod hipotekom) može se prodati na temelju sudske odluke najranije šest mjeseci nakon odobrenja plana. U tom razdoblju fizička osoba mora pronaći novi dom koji će kupiti ili unajmiti. Fizička osoba ima pravo s hipotekarnim vjerovnikom dogovoriti da će tijekom stečajnog postupka zadržati pravo vlasništva nad imovinom pod hipotekom (obično je riječ o stambenom prostoru). Takva se imovina ne smije prodati.

Na prodaju određenih vrsta imovine (kao što su vrijednosni papiri i radioaktivni materijali) mogu se primjenjivati dodatni regulatorni zahtjevi.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventcijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon pokretanja stečajnog postupka protiv poduzeća obično dolazi do prekida njegova poslovanja, pa stoga ne mogu nastati nove tražbine prema poduzeću. Ako poduzeće nastavlja svoje poslovanje nakon pokretanja stečaja (to je moguće ako se poslovanjem smanjuju gubici), tražbine koje proizlaze iz tih aktivnosti pokrivaju se iz prihoda koji se ostvaruju tim aktivnostima. Sve tražbine koje se ne mogu pokriti iz tih prihoda tražbine su trećeg isplatnog reda koje se namiruju u skladu s općim postupkom (vidjeti i odgovor na pitanje br. 13).

Tražbine koje nastanu nakon početka restrukturiranja poduzeća namiruju se u skladu s općim postupkom jer u zakonodavstvu nisu utvrđene posebne odredbe u tom pogledu.

Nakon pokretanja postupka stečaja fizičke osobe sud prihvaća i odobrava tražbine vjerovnika koje se odnose na djelatnosti samozaposlene osobe i/ili poljoprivredne djelatnosti te na dužničke obveze koje je fizička osoba u stečaju preuzela radi izvršenja tih djelatnosti i/ili provedbe stečajnog postupka. Plan ponovne uspostave solventnosti fizičke osobe u stečaju ažurira se nakon odobrenja tih tražbina. Tražbine podnesene nakon pokretanja stečajnog postupka protiv fizičke osobe namiruju se u skladu s općim postupkom jer u zakonodavstvu nisu utvrđene posebne odredbe u tom pogledu.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

U slučaju stečaja poduzeća i fizičkih osoba te u slučaju restrukturiranja poduzeća, sud koji je pokrenuo stečaj ili restrukturiranje određuje rok u kojem vjerovnici mogu svoje tražbine prijaviti imenovanom stečajnom upravitelju ili upravitelju restrukturiranja te podnijeti relevantne dokaze kojima se potkrjepljuju te tražbine. U slučaju stečaja ili restrukturiranja poduzeća određuje se rok od najviše 45 dana, dok se u slučaju stečaja fizičke osobe određuje rok od najmanje 15 i najviše 30 dana. Imenovani upravitelj provjerava prijavljene tražbine te ih, u slučaju izostanka bilo kakvog spora o njihovu postojanju ili iznosu, podnosi sudu na odobrenje. Ako tražbinu ili neki njezin dio osporava upravitelj, to pitanje rješava sud. Protiv sudske odluke o odobrenju tražbine vjerovnika može se podnijeti žalba. Ako su tražbine prijavljene nakon isteka roka za njihovu prijavu koji je odredio sud, taj se rok može produljiti pod uvjetom da se razlozi za propuštanje roka smatraju valjanima.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Tražbine vjerovnika osigurane zalogom ili hipotekom prvo se namiruju iz sredstava od prodaje dužnikove imovine pod hipotekom ili prijenosom imovine pod hipotekom na vjerovnika. Ako vrijednost imovine pod hipotekom nije dovoljna za namirenje tražbine hipotekarnog vjerovnika, ostali nepodmireni dio tražbine čini tražbinu trećeg isplatnog reda u slučaju stečaja poduzeća odnosno tražbinu drugog isplatnog reda u slučaju restrukturiranja ili stečaja fizičke osobe. U slučaju stečaja fizičke osobe može se postići sporazum o tome da se imovina pod hipotekom ne prodaje. U tom se slučaju u planu ponovne uspostave solventnosti predviđaju mjesečne isplate hipotekarnom vjerovniku.

Ako sredstva od prodaje imovine pod hipotekom iznose više od onog što je potrebno za namirenje hipotekarnog vjerovnika, preostali dio sredstava raspoređuje se za plaćanje tražbina ostalih vjerovnika.

Tražbine ostalih vjerovnika namiruju se prema isplatnom redu tražbine i u fazama.

Kad je riječ o stečaju poduzeća, tražbine vjerovnika namiruju se u dvije faze. U prvoj se fazi isplaćuju tražbine vjerovnika bez kamata i kazni za zakašnjelo plaćanje; kamate i kazne isplaćuju se u drugoj fazi. U svakoj se fazi tražbine vjerovnika nižeg isplatnog reda namiruju nakon što su u cijelosti namirene tražbine vjerovnika višeg isplatnog reda u predmetnoj fazi. Ako imovina nije dovoljna za potpuno namirenje tražbina određenog isplatnog reda u određenoj fazi, te se tražbine namiruju razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku.

Tražbine prvog isplatnog reda su tražbine zaposlenika koje proizlaze iz radnog odnosa; tražbine za naknadu štete zbog trajne ozljede ili druge tjelesne ozljede, profesionalne bolesti ili smrti kao posljedice nesreće na radu (te se tražbine mogu pokriti iz Jamstvenog fonda); i tražbine poljoprivrednih gospodarstava kojima se zahtijeva plaćanje prodanih poljoprivrednih proizvoda (do 40 posto takvih tražbina može se platiti iz sredstava državnog proračuna koja u tu svrhu dodjeljuje Ministarstvo poljoprivrede).

Tražbine drugog isplatnog reda su tražbine koje se odnose na poreze i druge doprinose koji se uplaćuju u državni proračun i proračun socijalnog osiguranja te na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje; tražbine koje se odnose na novac posuđen u ime države i zajmove osigurane državnim jamstvom ili jamstvom institucije za koju jamči država; i tražbine koje se odnose na bespovratna sredstva dodijeljena iz proračuna Europske unije ili državnog proračuna. Sve su ostale tražbine vjerovnika tražbine trećeg isplatnog reda.

Kad je riječ o restrukturiranju poduzeća, tražbine vjerovnika namiruju se u dvije faze. U prvoj se fazi isplaćuju tražbine vjerovnika bez kamata i kazni za zakašnjelo plaćanje; kamate i kazne isplaćuju se u drugoj fazi.

Tražbine prvog isplatnog reda su tražbine zaposlenika koje proizlaze iz radnog odnosa; tražbine za naknadu štete zbog trajne ozljede ili druge tjelesne ozljede, profesionalne bolesti ili smrti kao posljedice nesreće na radu; tražbine fizičkih i pravnih osoba kojima se zahtijeva plaćanje poljoprivrednih proizvoda isporučenih za preradu; i tražbine vjerovnika osigurane zalogom i/ili hipotekom čija vrijednost nije veća od vrijednosti založene imovine koja se ne prodaje tijekom restrukturiranja.

Tražbine drugog isplatnog reda su preostale tražbine vjerovnika, osim tražbina trećeg isplatnog reda i osiguranih tražbina, gdje se založena imovina ne nudi na prodaju tijekom restrukturiranja.

Tražbine koje se odnose na zajmove dobivene tijekom restrukturiranja i koje nisu osigurane namiruju se nakon namirenja tražbina prvog isplatnog reda, a prije namirenja tražbina drugog isplatnog reda.

Tražbine trećeg isplatnog reda su tražbine članova poduzeća u restrukturiranju koje nisu povezane s radnim odnosom, pri čemu su ti članovi postali vjerovnici poduzeća prije pokretanja postupka restrukturiranja te sami ili s drugim članovima kontroliraju poduzeće u restrukturiranju.

U svakoj se fazi tražbine vjerovnika nižeg isplatnog reda namiruju nakon što su u cijelosti namirene tražbine vjerovnika višeg isplatnog reda u predmetnoj fazi. Ako imovina nije dovoljna za potpuno namirenje tražbina određenog isplatnog reda u određenoj fazi, te se tražbine namiruju razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku.

Kad je riječ o stečaju fizičke osobe, tražbine vjerovnika namiruju se u dvije faze. U prvoj se fazi isplaćuju tražbine vjerovnika bez kamata i kazni za zakašnjelo plaćanje; kamate i kazne isplaćuju se u drugoj fazi.

Tražbine prvog isplatnog reda su tražbine zaposlenika koje proizlaze iz radnog odnosa; tražbine za naknadu štete zbog trajne ozljede ili druge tjelesne ozljede, profesionalne bolesti ili smrti kao posljedice nesreće na radu (te se tražbine mogu pokriti iz Jamstvenog fonda); tražbine za uzdržavanje djece; i tražbine poljoprivrednih gospodarstava kojima se zahtijeva plaćanje prodanih poljoprivrednih proizvoda (takve tražbine mogu se platiti iz sredstava koje u tu svrhu dodjeljuje litavsko Ministarstvo poljoprivrede).

Tražbine vjerovnika koje proizlaze iz samozapošljavanja i/ili poljoprivrednih djelatnosti u okviru postupka stečajna fizičke osobe te tražbine povezane s dužničkim obvezama koje se odnose na samozapošljavanje ili troškove stečajne uprave nalaze se između prvog i drugog isplatnog reda.

Sve su ostale tražbine vjerovnika tražbine drugog isplatnog reda.

U svakoj se fazi tražbine vjerovnika nižeg isplatnog reda namiruju nakon što su tražbine vjerovnika višeg isplatnog reda u cijelosti namirene u toj fazi. Ako imovina nije dovoljna za potpuno namirenje tražbina vjerovnika određenog isplatnog reda u određenoj fazi, te se tražbine namiruju razmjerno iznosu koji se duguje svakom vjerovniku.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Tijekom stečajnog postupka za poduzeća može se postići nagodba s vjerovnicima. Nakon potpisivanja takve nagodbe stečajni se postupak prekida te poduzeće nastavlja redovno poslovati uz istodobnu provedbu nagodbe.

U slučaju stečajna poduzeća nagodbe s vjerovnicima moguće su u bilo kojoj fazi stečajnog postupka prije stupanja na snagu sudske odluke o likvidaciji poduzeća zbog stečaja. Takve nagodbe mogu predložiti vjerovnici, upravitelj i vlasnici poduzeća. Stečajni upravitelj nagodbu s vjerovnicima mora predložiti prije početka naplate iz imovine vlasnika poduzeća s neograničenom odgovornošću (ako takvo poduzeće nema imovine ili je njegova imovina nedostatna za pokrivanje pravnih i administrativnih troškova te za namirenje tražbina vjerovnika). U nagodbi treba navesti ustupke koje su vjerovnici dali poduzeću, njihove tražbine, obveze poduzeća, metode i rokove za namirenje tražbina vjerovnika te odgovornost za nepoštovanje nagodbe.

Nagodba s vjerovnicima smatra se zaključenom ako su je potpisali vjerovnici čije nepodmirene tražbine čine najmanje dvije trećine vrijednosti svih tražbina koje su nepodmirene prije datuma nagodbe. Nagodbu odobrava sud ili, u slučaju izvansudskog stečajnog postupka, javni bilježnik.

U slučaju restrukturiranja poduzeća ili stečajna fizičke osobe nagodbe s vjerovnicima nisu moguće, iako se postupak restrukturiranja te postupak stečajna fizičke osobe mogu prekinuti ako vjerovnici odustanu od svojih tražbina ili ako dužnik isplati sve tražbine vjerovnika koje je odobrio sud i koje su navedene u planu restrukturiranja ili planu ponovne uspostave solventnosti fizičke osobe.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon prodaje imovine poduzeća u slučaju njegova stečaja, poduzeće se likvidira i briše iz registra pravnih subjekata. Sve se preostale nepodmirene tražbine vjerovnika ne namiruju. Ako se nakon likvidacije pojavi bilo kakva imovina poduzeća, njezina se vrijednost upotrebljava za namirenje svih preostalih nepodmirenih tražbina vjerovnika.

Kad je riječ o restrukturiranju, poduzeće nastavlja svoje uobičajeno poslovanje, a vjerovnici uživaju ista prava kao u slučaju poduzeća koje nije u postupku restrukturiranja.

Nakon okončanja postupka stečajna fizičke osobe vjerovnici imaju pravo zahtijevati da fizička osoba namiri sve preostale nepodmirene tražbine za naknadu štete zbog trajne ozljede ili druge tjelesne ozljede, za uzdržavanje djece, za plaćanje novčanih kazni državi za bilo koji upravni prekršaj ili kazneno djelo koje je počinila fizička osoba i za naknadu štete uzrokovane kaznenim djelom te da namiri sve preostale nepodmirene tražbine osigurane zalogom ili hipotekom (ako založena imovina nije bila predviđena za prodaju tijekom stečajnog postupka). Sve se preostale nepodmirene tražbine ostalih vjerovnika navedene u planu ponovne uspostave solventnosti otpisuju te vjerovnici gube pravo na namirenje tih tražbina.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U slučaju stečajna poduzeća administrativni troškovi pokrivaju se iz financijskih sredstava poduzeća, uključujući sve troškove nastale tijekom stečajnog postupka. Ako poduzeće nema uopće ili dovoljno financijskih sredstava za pokrivanje troškova stečajne uprave, te troškove može platiti osoba koja je podnijela zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ili se može imenovati stečajni upravitelj koji je suglasan preuzeti rizik da bi financijska sredstva dobivena tijekom stečajnog postupka mogla biti nedovoljna za pokrivanje pravnih i administrativnih troškova te da će u tom slučaju upravitelj snositi troškove stečajne uprave.

Nakon pokretanja stečajnog postupka protiv poduzeća sud određuje novčani iznos koji upravitelj može upotrijebiti za pokrivanje administrativnih troškova poduzeća u stečaju dok skupština vjerovnika ne odobri procjenu administrativnih troškova. Procjenu administrativnih troškova stečajne uprave za naknadna razdoblja odobrava skupština vjerovnika poduzeća u stečaju. Stečajni upravitelj nema pravo prekoračiti odobrenu procjenu administrativnih troškova, osim u slučaju kad je, zbog nepredviđenih okolnosti, potrebno poduzeti hitne mjere za zaštitu interesa poduzeća i njegovih vjerovnika.

U slučaju restrukturiranja poduzeća administrativni troškovi pokrivaju se iz financijskih sredstava poduzeća, uključujući sve troškove nastale tijekom postupka restrukturiranja.

Pri pokretanju postupka restrukturiranja sud odobrava procjenu administrativnih troškova za razdoblje od datuma stupanja na snagu sudske odluke o pokretanju postupka restrukturiranja do datuma stupanja na snagu sudske odluke o odobrenju plana restrukturiranja. Iznos troškova restrukturiranja za sljedeće razdoblje navodi se u odobrenom planu restrukturiranja.

Troškovi stečajne uprave za fizičke osobe pokrivaju se iz bilo koje vrste financijskih sredstava fizičke osobe, uključujući sredstva nastala tijekom stečajnog postupka. Skupština vjerovnika odobrava i izmjenjuje procjenu troškova stečajne uprave, dok se iznos naknade stečajnog upravitelja utvrđuje u ugovoru između fizičke osobe i stečajnog upravitelja.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Stečajni upravitelj ili pojedinačni vjerovnik mogu pobijati svaku pravnu radnju dužnika izvršenu na štetu prava vjerovnika na temelju *actio Pauliana* s rokom zastare od jedne godine koji počinje teći od dana kad se saznalo ili trebalo saznati za pravnu radnju. Kako bi se pravna radnja mogla pobiti na temelju *actio Pauliana*, potrebno je postojanje sljedećih uvjeta:

Vjerovnik mora imati nedvojbeno i valjano pravo na tražbinu, tj. mora biti riječ o tome da dužnik nije ispunio svoju obvezu u cijelosti ili ju je ispunio na nepravilan način.

Predmetna pravna radnja mora biti na štetu prava vjerovnika. Pravima vjerovnika nanosi se šteta ako pravna radnja uzrokuje nesolventnost dužnika ili ako solventni dužnik daje prednost drugom vjerovniku ili ako pravna radnja, iako ne uzrokuje nesolventnost dužnika, mijenja (smanjuje) sposobnost dužnika da ispuni svoju obvezu prema vjerovniku, na primjer smanjenjem vrijednosti imovine dužnika (do toga može doći npr. u slučaju kad je cijena dobivena za prodanu imovinu znatno niža od tržišne cijene).

Dužnik nije bio obavezan zaključiti spornu pravnu radnju.

Dužnik nije djelovao u dobroj vjeri jer je bio svjestan da se pravnom radnjom krše prava vjerovnika.

Treća osoba koja je zaključila bilateralnu pravnu radnju s dužnikom u zamjenu za naknadu nije djelovala u dobroj vjeri.

Osim toga, tijekom stečajnog postupka ili postupka restrukturiranja zakonom je ograničeno raspolaganje imovinom dužnika (vidjeti i odgovor na pitanje br. 10) te su pravne radnje koje dužnik zaključuje uz kršenje tih ograničenja ništave od trenutka kad su zaključene.

Posljednji put ažurirano: 09/06/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Luksemburg

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Veliko Vojvodstvo Luksemburg ima osam vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti.

Tri se odnose samo na trgovce (fizičke i pravne osobe).

Cilj je stečajnog postupka, predviđenog Trgovačkim zakonikom (*Code de Commerce*), likvidacija imovine trgovca koji je postao nesolventan i izgubio kreditnu sposobnost.

Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja, predviđena Zakonom od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), postupak je koji je, pod određenim uvjetima, otvoren za dužnike koji ispunjuju kriterije za stečaj. Ako ta nagodba uključuje predaju imovine, njezina je svrha, kao i u stečaju, likvidacija imovine dotičnog trgovca. Međutim, od stečaja se razlikuje po tome što trgovac izbjegava učinke stečajnog postupka.

Cilj je predstečajnog postupka, predviđenog Uredbom Velikog Vojvodstva od 24. svibnja 1935. o uspostavi predstečajnog postupka (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), reorganizacija poslova trgovca koji to zatraže. Međutim, taj se postupak može primijeniti i kad trgovci žele da njihova imovina bude realizirana na najbolji mogući način.

Osim tih postupaka, luksemburškim pravom (članak 593. i dalje Trgovačkog zakonika) predviđen je postupak u kojem trgovci mogu, pod određenim uvjetima, ishoditi suspenziju plaćanja.

Četvrti se postupak odnosi samo na fizičke osobe koje nisu trgovci: to je postupak prezaduženosti, predviđen Zakonom od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), čiji je cilj omogućiti podnositeljima poboljšanje njihova financijskog stanja utvrđivanjem plana otplate dugova.

Osim toga, postoje i postupci u slučaju nesolventnosti koji se posebno odnose na javne bilježnike, kreditne institucije, osiguravajuća društva i subjekte za zajednička ulaganja (u ovom informativnom članku nije opisano kako se primjenjuju na određenu profesionalnu kategoriju ili poslovni sektor).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Stečajni postupak pokreće dužnik podnošenjem zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, jedan ili više vjerovnika koji su podnijeli zahtjev za pokretanje stečajnog postupka protiv dužnika ili sud.

Trgovac mora zahtjev za pokretanje stečajnog postupka podnijeti tajništvu okružnog suda (*tribunal d'arrondissement*) nadležnog za trgovačke predmete na čijem području trgovac ima prebivalište ili sjedište. To mora učiniti u roku od jednog mjeseca od datuma kad su ispunjeni uvjeti za stečaj.

Ako jedan ili više vjerovnika dužnika odluče zatražiti proglašenje stečaja trgovca, moraju to učiniti preko sudskog službenika koji izdaje nalog kojim trgovcu nalaže da se pojavi pred okružnim sudom nadležnim za trgovačke predmete u roku od osam dana (nalog s utvrđenim datumom) kako bi se mogla donijeti odluka u pogledu merituma zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka.

Sud može pokrenuti stečajni postupak i na temelju podataka koje ima na raspolaganju. U tom slučaju sud preko sudskog tajništva upućuje sudski poziv osobi u stečaju kako bi objasnila svoju situaciju sudu koji zasjeda u vijećima.

Prije nego što proglasi stečaj trgovca, okružni sud nadležan za trgovačke predmete (dalje u tekstu „trgovački sud” – *tribunal de commerce*) mora provjeriti ispunjuje li dotična osoba ili poduzeće sljedeća tri uvjeta:

status trgovca: fizička osoba koja, kao svoju uobičajenu djelatnost (glavnu ili dopunsku), obavlja radnje koje su zakonom utvrđene kao trgovačke (npr. radnje navedene u članku 2. Trgovačkog zakonika) ili pravna osoba osnovana u jednom od oblika predviđenih izmijenjenim Zakonom od 10. kolovoza 1915. o trgovačkim društvima (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (npr. *société anonyme* (dioničko društvo), *société à responsabilité limitée* (društvo s ograničenom odgovornošću), zadruga itd.)

obustava plaćanja: to znači da nisu plaćeni nesporni dugovi dospjeli na plaćanje (npr. plaće, socijalno osiguranje itd.), pri čemu terminski ili potencijalni dugovi te prirodne obveze nisu dostatni i

gubitak kreditne sposobnosti: trgovac više ne može dobiti kredit od banaka, dobavljača ili vjerovnika.

Iako je odbijanje ili nemogućnost plaćanja jednog duga (neovisno o iznosu) koji nije sporan i dospio je na plaćanje u načelu dovoljno za utvrđivanje obustave plaćanja, jednostavni problem novčanog toka ne znači stečaj, pod uvjetom da trgovac može dobiti kredit potreban za nastavak trgovanja i ispunjavanje obveza.

2. Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja

Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja rezervirana je za „nesretne dužnike koji su djelovali u dobroj vjeri”. Te kvalitete ocjenjuje sud na temelju okolnosti predmeta.

Nakon primitka zahtjeva, trgovački sud imenuje jednog od svojih sudaca da razmotri situaciju podnositelja zahtjeva te sastavi izvješće.

Na temelju tog izvješća, sud može, ali ne mora utvrditi razdoblje počeka kako bi trgovcu omogućio iznošenje prijedloga nagodbe vjerovnicima.

3. Predstečajni postupak

Dužnik mora podnijeti obrazloženi zahtjev trgovačkom sudu u čijem okrugu ima glavno mjesto poslovanja ili, u slučaju društva, sjedište.

Trgovci mogu biti predmet predstečajnog postupka ako su izgubili kreditnu sposobnost ili ne mogu ispuniti sve svoje obveze. Osim toga, u zahtjevu se mora tražiti reorganizacija dužnikova poslovanja ili realizacija njegove imovine na najbolji mogući način. Konačno, sudska praksa zahtijeva da dužnici djeluju u dobroj vjeri. U tom kontekstu, sud ima diskrecijsko pravo ocijeniti je li, prema činjenicama i okolnostima predmeta, trgovac djelovao u dobroj vjeri, što je potrebno da bi mogao iskoristiti taj postupak.

4. Prezaduženost

Prezaduženost fizičkih osoba opisuje se kao situacija u kojoj dužnik koji ima prebivalište u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu očito nije sposoban platiti sve svoje dugove koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti i koji su dospjeli ili dopijevaju na plaćanje te izvršiti obvezu koju je preuzeo da zajednički i solidarno jamči za ili da će platiti dug samostalnog trgovca ili društva, pod uvjetom da nije bio direktor, činjenično ili pravno, tog društva.

Postupak kolektivnog namirenja dugova obuhvaća tri faze kako slijedi:

faza sporazumnog namirenja, koja se odvija pred Povjerenstvom za posredovanje u pitanjima prezaduženosti (*Commission de médiation en matière de surendettement*)

faza reorganizacije pod nadzorom suda, koja se odvija pred nižim sudom (*juge de paix*) prema prebivalištu prezaduženog dužnika

faza osobne nesolventnosti, poznata i kao „osobni stečaj” (*faillite civile*), koja se odvija pred nižim sudom prema prebivalištu prezaduženog dužnika.

Trebalo bi napomenuti da se faza osobne nesolventnosti, koja je podređena drugim dvjema fazama u postupku kolektivnog namirenja dugova, može pokrenuti samo kad se prezaduženi dužnik nalazi u nepopravljivo lošoj situaciji, koja se opisuje kao situacija u kojoj dužnik ne može provesti:

mjere iz plana sporazumnog namirenja ili

mjere koje Povjerenstvo za posredovanje predlaže u okviru sporazumnog namirenja i mjere utvrđene u postupku reorganizacije pod nadzorom suda.

Treba napomenuti da se zahtjevi za pokretanje postupka sporazumnog namirenja moraju poslati predsjedniku Povjerenstva za posredovanje. Obrazac zahtjeva za pokretanje postupka sporazumnog namirenja može se preuzeti na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Osim toga, vjerovnici prezaduženog dužnika moraju svoje tražbine prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Obrazac za prijavu tražbina može se preuzeti na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon što je izdan nalog za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka.

Taj gubitak prava odnosi se na svu pokretnu i nepokretnu imovinu stečajnog dužnika. Svrha tog mehanizma je zaštititi interese vjerovnika.

Općenito govoreći, povjerenik odlazi u prostore stečajnog dužnika i sastavlja popis imovine koja se tamo nalazi. U tom pogledu povjerenik mora razlikovati imovinu koja u potpunosti pripada stečajnom dužniku od imovine u pogledu koje se treće strane mogu pozvati na različita imovinska prava.

Prilikom realizacije pokretne i nepokretne imovine povjerenik osigurava da se svaka imovina stečajnog dužnika prodaje u najboljem interesu vjerovnika. Kako bi prodao tu imovinu, povjerenik treba dobiti odobrenje suda. Pokretna i nepokretna imovina prodaje se u skladu s Trgovačkim zakonikom. Prihodi se moraju položiti na bankovni račun otvoren na ime postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Prezaduženost

Sud nalaže procjenu financijskog i socijalnog statusa dužnika radi provjere tražbina te utvrđivanja vrijednosti imovine i obveza.

Nakon što donese odluku o pokretanju postupka osobne nesolventnosti te utvrdi da postoji imovina za likvidaciju, sud započinje likvidaciju imovine dužnika.

Sud odlučuje o svim osporenim tražbinama te nalaže likvidaciju osobne imovine dužnika. Izuzeta su samo primanja nužna za svakodnevni život i imovina nevezana za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti. Imovina prezaduženog dužnika likvidira se u postupku osobne nesolventnosti u skladu s ciljem zakona, a to je poboljšati financijsko stanje dužnika omogućujući dužniku u njegovu kućanstvu dostojanstven život.

Tijekom postupka likvidacije prava i radnje dužnika koji se odnose na njegovu imovinu ostvaruje likvidator kojeg imenuje sud.

Likvidator ima rok od šest mjeseci za prodaju imovine dužnika na sporazumnoj osnovi ili za organiziranje prisilne prodaje.

Učinci postupka osobne nesolventnosti:

ako su prihodi od likvidacije imovine dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka;

ako prihodi od likvidacije imovine nisu dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;

ako dužnik ne posjeduje ništa drugo osim primanja nužnih za svakodnevni život i imovine nevezane za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;

ako imovina nema tržišnu vrijednost ili bi njezina prodaja izazvala nerazmjerne troškove u odnosu na njezinu tržišnu vrijednost, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

Okončanje postupka zbog nedovoljne imovine ima učinak otpisa svih dugova dužnika koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti.

Međutim, od otpisa dugova dužnika nevezanih za profesionalnu djelatnost izuzeto je sljedeće:

dugovi koje je jamac ili sudužnik platio umjesto dužnika

dugovi iz članka 46. Zakona odnosno tekuća plaćanja dugova za uzdržavanje i novčanih iznosa dodijeljenih žrtvama namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede.

Međutim, dugovi iz članka 46. Zakona mogu se otpisati ako je vjerovnik pristao na otpust, reprogramiranje ili otpis predmetnih dugova.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svom svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika.

Slijedom tog naloga, upravljanje imovinom dužnika povjerava se povjereniku.

Ako je stečajni dužnik pravna osoba, nesolventna masa sastoji se od sve imovine i obveza društva, ne uključujući prava koja mogu imati partneri u tom svojstvu.

Povjerenici se odabiru među onim osobama koje mogu pružiti najbolja jamstva u smislu sposobnosti i točnosti u njihovu upravljanju.

U praksi suci okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete odabiru povjerenike s popisa odvjetnika. Međutim, u slučajevima kad je to potrebno u interesu stečajnog dužnika, sud može imenovati i javne bilježnike ili računovođe/revizore.

Kao i u svim postupcima koji uključuju trgovce, za stečaj je nadležan trgovački sud.

Stoga trgovački sud izdaje nalog za pokretanje stečajnog postupka, utvrđuje datum obustave plaćanja, imenuje različite sudionike (stečajni upravitelj, povjerenik), utvrđuje rok za prijavu tražbina i rok za izradu izvješća o provjeri tražbina, te nalaže okončanje stečajnog postupka.

Upravljanje imovinom povjerava se povjereniku kojeg imenuje sud, a koji je odgovoran za realizaciju dužnikove imovine i raspodjelu prihoda među različitim vjerovnicima u skladu s pravilima o tražbinama s pravom prvenstva i teretima na nekretninama.

Stečajni upravitelj dužan je nadzirati radnje, upravljanje i likvidaciju tijekom stečajnog postupka. Tijekom rasprave izvješćuje o svim sporovima koji mogu nastati te nalaže sve žurne mjere potrebne za zaštitu i očuvanje nesolventne mase. Osim toga, predsjedava svim sastancima s vjerovnicima stečajnog dužnika.

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, trgovac u stečaju gubi pravo upravljanja svojom imovinom te više ne može izvršavati plaćanja ili obavljati transakcije ili druge radnje u vezi s tom imovinom.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o obvezama dužnika i učinku na njegovu imovinu koji nastaju pokretanjem postupka kolektivnog namirenja dugova, treba napomenuti da dužnik podliježe obvezi dobrog ponašanja.

Tijekom razdoblja dobrog ponašanja, dužnik mora:

suradivati s tijelima vlasti i tijelima uključenim u postupak tako da pristane na spontano davanje svih informacija o svojoj imovini, dohotku i dugovima te svim promjenama u svojoj situaciji

obavljati, ako je to moguće, plaćenu djelatnost u skladu sa svojim sposobnostima

ne pogoršavati svoju nesolventnost te pošteno raditi na smanjenju svojih dugova

ne davati prednost određenom vjerovniku, osim vjerovnika uzdržavanja za tekuća plaćanja, najmodavaca za tekuća plaćanja najamnine za stanovanje koje ispunjava osnovne potrebe dužnika, dobavljača roba i usluga nužnih za dostojanstven život te vjerovnika za tekuća plaćanja u vezi s izvršenjem dužnikova plaćanja odštete dodijeljene slijedom namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede poštovati obveze preuzete u okviru postupka.

Ovisno o tome je li postupak u **fazi nagodbe ili sudskog postupka** mogu biti uključene **dvije vrste tijela**.

Faza sporazumnog namirenja odvija se pred Povjerenstvom za posredovanje. Članove Povjerenstva za posredovanje imenuje ministar. Povjerenstvo ima predsjednika i tajnika te se sastaje najmanje jednom tromjesečno. Kako bi postali članovi Povjerenstva za posredovanje, podnositelji moraju, među ostalim, dostaviti potvrdu o nekažnjavanju. Nakon imenovanja, članovi imaju zakonsku obvezu obavijestiti ministra o svakom kaznenom postupku ili osuđujućim presudama protiv njih kako bi ih se moglo zamijeniti. Članovi Povjerenstva za posredovanje primaju naknadu od 10 EUR po sjednici, dok predsjednik Povjerenstva prima naknadu od 20 EUR po sjednici.

Povjerenstvo za posredovanje odlučuje hoće li prihvatiti zahtjeve za pokretanje postupka te jesu li prijavljene tražbine dopuštene. Osim toga, odobrava ili izmjenjuje nacрте planova sporazumnog namirenja koji su mu podneseni nakon istrage Službe za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (dalje u tekstu „Služba”).

Ako zainteresirane strane u roku od šest mjeseci od suglasnosti Povjerenstva za pokretanje postupka ne prihvate predloženi plan, Povjerenstvo sastavlja izvješće o neuspješnom postupku sporazumnog namirenja. U roku od dva mjeseca od objave tog izvješća u registru dužnik može pred nižim sudom na čijem području ima prebivalište pokrenuti postupak reorganizacije pod nadzorom suda. Ako dužnik ne podnese taj zahtjev u navedenom roku, novi postupak kolektivnog namirenja dugova može pokrenuti tek nakon isteka dvije godine od datuma objavljivanja izvješća u registru.

Ako je pokrenuta **faza reorganizacije pod nadzorom suda**, niži sud uputit će strankama sudski poziv u kojem od njih može zahtijevati da dostave sve dokumente ili informacije koji omogućuju utvrđivanje dužnikove imovine i/ili obveza.

Na temelju dostavljenih informacija sud izrađuje plan reorganizacije koji uključuje mjere koje dužniku omogućuju da izvrši svoje obveze.

Plan reorganizacije koji je izradio sud primjenjuje se najviše sedam godina, pri čemu u određenom broju slučajeva njegova primjena može prestati (ako dužnik nije ispunio svoje obveze iz plana reorganizacije).

3. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku dužnik svoje ovlasti za odlučivanje prepušta upravitelju koji je zadužen za sastavljanje popisa imovine te izradu plana reorganizacije ili plana realizacije i raspodjele imovine. Osim toga, dužnik ne smije djelovati na način koji bi mogao ometati rad upravitelja imenovanog u tom postupku.

4. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prodati ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez dopuštenja delegiranog suca. Delegirani sudac sastavlja popis imovine i analizira stanje poslovanja te može, prema potrebi, zatražiti pomoć stručnjaka.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U različitim prethodno navedenim postupcima ne isplaćuju se tražbine vjerovnika s pravom prvenstva, osim u postupku nagodbe s vjerovnicima.

1. Nagodba s vjerovnicima

Vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

2. Stečaj

Kad je riječ o stečaju, ustaljena je sudska praksa da, nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, više nije moguć nikakav prijeboj po nalogu suda ili sporazumni prijeboj, čak ni između već postojećih tražbina ako, do tog trenutka, nisu imale jednu od tri kvalitete likvidnosti, dospjelosti i zamjenjivosti. Iako nalog za pokretanje stečajnog postupka stoga može spriječiti svaki zakonski prijeboj, iz toga ne treba zaključiti da to ima apsolutan ili retroaktivan učinak. Nalog za pokretanje stečajnog postupka ne utječe na **zakonski prijeboj** kad su uvjeti za to bili ispunjeni prije pokretanja stečajnog postupka. Prizivni sud (*Cour d'appel*) odlučio je da „razdoblje koje prethodi nalogu ne sprječava tu vrstu prijeboja. Zakonski prijeboj moguć je unatoč obustavi plaćanja. To nije radnja koju poduzima dužnik jer se odvija bez njegova znanja te nije obuhvaćena člankom 445. Trgovačkog zakonika.”

Kad je riječ o **prijeboju po nalogu suda**, on se ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Međutim, to je moguće tijekom razdoblja koje prethodi nalogu ako je relevantni nalog postao pravomoćan (bez mogućnosti žalbe). U tom slučaju prijeboj može proizvoditi učinak samo od datuma naloga.

Kad je riječ o **sporazumnom prijeboju**, jasno je da se on ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Nadalje, ne može se provesti niti tijekom razdoblja koje prethodi nalogu jer se, u skladu s člankom 445. Trgovačkog zakonika, smatra nedozvoljenom metodom plaćanja koja se kažnjava proglašenjem ništavosti [1].

Međutim, treba napomenuti da su Zakonom od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) predviđena posebna izuzeća od prethodno opisanih pravila u odnosu na, primjerice, sporazume o prijeboju koji stranke mogu sklopiti na dan pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ili čak i nakon toga – vidjeti članak 18. i dalje Zakona od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima).

3. Predstečajni postupak

Kad je riječ o predstečajnom postupku, nagodbi s vjerovnicima ili suspenziji plaćanja, prijeboj se ne može provesti nakon što dužnik izgubi pravo raspolaganja svojim pravima i imovinom.

[1] „La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite”, Pierre HURT, J.T., 2010., str. 30.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Jedna od glavnih poteškoća s kojima se povjerenici suočavaju nakon pokretanja stečajnog postupka odnosi se na tekuće ugovore koji su sklopljeni prije naloga za pokretanje stečajnog postupka. Osim ugovora o radu koji automatski prestaju na datum naloga za pokretanje stečajnog postupka (članak 12.1. Zakonika o radu (*Code du travail*)), tradicionalno se prihvaća da se tekući ugovori nastavljaju dok ih povjerenik ne raskine.

Pri odlučivanju trebaju li se ti ugovori privremeno nastaviti ili ne, povjerenik mora procijeniti uključene interese. Ako ugovor sadržava odredbe o raskidu u slučaju stečaja jedne od stranaka, povjerenik treba odlučiti hoće li osporavati primjenjivost tih odredbi (imajući na umu da se valjanost tih odredbi može dovesti u pitanje; na primjer, u Belgiji te se odredbe smatraju ništavima kad je riječ o poslovnom najmu).

U svakom slučaju, povjerenik je u načelu jedini odgovoran za donošenje odluke o izvršenju ili raskidu tih ugovora. Ako druga ugovorna strana koja se poziva na automatski raskid ugovora zbog stečaja to ospori, povjerenik se izlaže pravnom postupku s nesigurnim ishodom te nastanku novih troškova za nesolventijsku masu [1].

[1] Izvori: „Les procédures collectives au Luxembourg”, Yvette HAMILIUS i Brice HELLINCKX (autori poglavlja 3.), Editions Larquier, 2014., str. 86.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

1. Nagodba s vjerovnicima, stečaj, suspenzija plaćanja i predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, stečajnom postupku, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku obustavljaju se mjere izvršenja protiv trgovca i njegove imovine. Međutim, nijedan pravni tekst koji se primjenjuje u Velikom Vojvodstvu ne sprječava vjerovnike da poduzmu mjere čija je svrha zaštititi cjelovitost imovine njihova dužnika.

U svim tim postupcima dužnici gube pravo raspolaganja svojom imovinom. „Od izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka do njegova okončanja protiv stečajnog se dužnika ne može pokrenuti nikakva pravna radnja u odnosu na imovinu koja čini dio nesolventne mase” (Lux. 12. siječnja 1935., Pas. 14., str. 27.). „ Neosigurani vjerovnici, kao i vjerovnici s općim pravom prvenstva naplate tražbine, tijekom stečajnog postupka ne mogu zahtijevati izdavanje naloga protiv stečajnog dužnika ili čak povjerenika, već mogu samo prijaviti svoju tražbinu ili pokrenuti postupak za priznavanje svoje tražbine” (Kasacijski sud, 13. studenoga 1997., Pas. 3030., str. 265.).

Međutim, u određenim se slučajevima radnje raspolaganja imovinom provode uz podršku osobe koju je ovlastio trgovački sud (s obzirom na suspenziju plaćanja ili predstečajni postupak).

Nadalje, izdavanjem naloga za pokretanje stečajnog postupka dospijevaju nedospjele obveze te prestaju teći kamate.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o kolektivnom namirenju dugova, odlukom Povjerenstva za posredovanje o prihvaćanju dužnikova zahtjeva automatski se obustavljaju sve mjere izvršenja protiv imovine dužnika, osim mjera koje se odnose na obveze uzdržavanja, prestaju teći kamate te dospijevaju nedospjele obveze.

U slučaju neuspješne faze sporazumnog namirenja, niži sud pred kojim će se voditi faza sudskog postupka može obustaviti sve mjere izvršenja pod istim uvjetima kako su prethodno navedeni.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može nastaviti povjerenik koji djeluje u tom svojstvu. Međutim, podnositelji u takvim predmetima moraju regulirati postupak uključivanjem povjerenika koji jedini ima ovlasti zastupati stečajnog dužnika.

Ako je u predmetu donesena nepovoljna odluka za dužnika, vjerovnici koji su pokrenuli postupak prije pokretanja stečajnog postupka dobivaju instrument osiguranja koje mogu iskoristiti u likvidaciji. Međutim, taj instrument osiguranja ne može se izvršiti jer na temelju naloga za pokretanje stečajnog postupka dužnik gubi prava na upravljanje imovinom.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Vjerovnike se obavješćuje o stečaju dužnika objavom naloga za pokretanje stečajnog postupka u jednom ili više novina koje se distribuiraju u Luksemburgu.

Zatim moraju prijaviti svoje tražbine zajedno s instrumentima osiguranja tajništvu okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje stečajnog postupka. Sudski tajnik upisuje tražbine i izdaje potvrdu o tome.

Prijava tražbine mora biti potpisana te sadržavati prezime, ime, zanimanje i adresu vjerovnika, kao i iznos tražbine, razloge za tražbinu te sva jamstva ili instrumente osiguranja povezane s tražbinom. Zatim se različite prijavljene tražbine provjeravaju u prisutnosti povjerenika, stečajnog dužnika i stečajnog upravitelja.

U slučaju spora tijekom tog postupka, vjerovnike se može pozvati da objasne pojedinosti o svojoj tražbini, njezinu osnovu ili točan iznos tijekom unakrsnog ispitivanja.

Ako povjerenik uspije utvrditi imovinu koja se može raspodijeliti među vjerovnicima, povjerenik ih poziva na skupštinu radi izlaganja završnog računa, tijekom koje vjerovnici mogu dati mišljenje o planu raspodjele.

Ako je imovina nedovoljna, stečajni postupak se okončava.

Ako povjerenik ne ispuni svoje dužnosti na zadovoljstvo vjerovnika, vjerovnici mogu svoje pritužbe poslati stečajnom upravitelju koji, prema potrebi, može zamijeniti povjerenika.

2. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku upravitelji moraju vjerovnicima iznijeti pojedinosti o reorganizaciji ili planu realizacije imovine.

U tom se slučaju vjerovnici mogu pozvati da iznesu primjedbe. U roku od 15 dana od primitka obavijesti vjerovnici moraju obavijestiti tajništvo prihvaćaju li plan ili mu se protive, a plan se ne može provesti ako ga ne prihvati natpolovična većina vjerovnika čije tražbine predstavljaju natpolovičnu većinu obveza.

3. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, saziva se skupština vjerovnika na kojoj se raspravlja o prijedlozima nagodbe koje je izradio delegirani sudac. Stoga vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine te navesti prihvaćaju li prijedloge nagodbe ili ne.

Vjerovnici zatim mogu iznijeti svoje primjedbe na ročištu o prihvaćanju nagodbe. Osim toga, mogu podnijeti žalbu protiv naloga kojim se prihvaća nagodba ako nisu bili pozvani na skupštinu vjerovnika ili ako su glasali protiv prijedloga nagodbe.

4. Prezaduženost

U prvom stupnju postupka, tijekom faze sporazumnog namirenja, vjerovnici svoje tražbine moraju prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti. Nakon toga vjerovnici mogu aktivno sudjelovati u fazi u kojoj Služba donosi plana sporazumnog namirenja.

Povjerenstvo za posredovanje u pitanjima prezaduženosti zatim saziva vjerovnike i iznosi prijedloge iz plana sporazumnog namirenja. Da bi se plan sporazumnog namirenja smatrao prihvaćenim potrebno je da najmanje 60% vjerovnika čije tražbine čine 60% vrijednosti svih tražbina izjave da prihvaćaju plan sporazumnog namirenja. Izostanak odgovora vjerovnika smatra se njihovim pristankom.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Povjerenici u stečajnom postupku zastupaju i osobu u stečaju i njezine vjerovnike. U tom dvostrukom svojstvu povjerenici nisu samo odgovorni za upravljanje imovinom stečajnog dužnika, već su ovlašteni i nadzirati, kao tužitelji ili tuženici, sve radnje kojima je cilj očuvati imovinu koja se mora upotrijebiti kao osiguranje za vjerovnike te su isto tako ovlašteni osigurati povrat te imovine ili je povećati u zajedničkom interesu vjerovnika (Prizivni sud, 2. srpnja 1880., Pas. 2., str. 49.).

Povjerenik može pokrenuti postupke u odnosu na zajedničko osiguranje vjerovnika, koje se sastoji od imovine stečajnog dužnika, odnosno kojim se traži povrat, zaštita ili likvidacija te imovine (Prizivni sud, 25. veljače 2015., Pas. 37., str. 483.).

Kad je riječ o tekućim ugovorima nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka, povjerenik mora odlučiti hoće li te ugovore raskinuti ili bi, ako mogu dovesti do oslobođenja imovine, bilo bolje da se njihovo izvršenje nastavi u cilju naknadnog ispunjenja obveza stečajnog dužnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine bez obzira na prirodu tražbine ili na to imaju li tražbinu s pravom prvenstva. Međutim, iz tog su postupka izuzete tražbine koje proizlaze iz stečajne mase, odnosno one tražbine koje nastaju naknadno i u interesu stečajnog postupka (npr. troškovi povjerenika, najamnina koja dospijeva nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka itd.).

Kad je riječ o tražbinama koje proizlaze iz stečajne mase nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koje proizlaze iz upravljanja stečajem ili nastavka određenih djelatnosti poslovanja u stečaju, one se namiruju prve, prije raspodjele preostale imovine među vjerovnicima. Stoga se tražbine koje proizlaze iz stečajne mase u svakom slučaju namiruju prije tražbina ostalih vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

1. Stečaj

Kad je riječ o stečajnom postupku, nalog za njegovo pokretanje bit će objavljen na razne načine (tisak, opis u registar trgovačkog suda) kako bi vjerovnici stečajnog dužnika postali svjesni te situacije, a zatim se mogu javiti sudu (članak 472. Trgovačkog zakonika).

Nakon toga, vjerovnici moraju svoju tražbinu prijaviti tajništvu trgovačkog suda te dostaviti popratnu dokumentaciju (članak 496. Trgovačkog zakonika).

Obrazac na kojem vjerovnici mogu prijaviti tražbinu dostupan je na internetu na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Tražbine provjerava povjerenik odgovoran za likvidaciju koji ih može i osporiti (članak 500. Trgovačkog zakonika).

Svaka prijavljena tražbina koja je osporena upućuje se sudu.

Međutim, u slučaju sporova koji, zbog svojeg predmeta, nisu u nadležnosti okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete, takvi se sporovi upućuju nadležnom sudu radi odlučivanja o njihovu meritumu. Isto se tako upućuju na okružni sud nadležan za trgovačke predmete radi izdavanja naloga u skladu s člankom 504. o iznosima koje dotični vjerovnici mogu potraživati u kontekstu rasprava o nagodbi (članak 502.).

2. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, dužnik koji podnosi zahtjev za nagodbu mora u svojem zahtjevu navesti identitet i adresu vjerovnika te iznos njihovih tražbina (članak 3. Zakona od 14. travnja 1886.).

Vjerovnicima se preporučenom poštom šalje poziv za sudjelovanje na skupštini o nagodbi (članak 8. Zakona od 14. travnja 1886.).

Poziv se isto tako objavljuje u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine o nagodbi prijavljuju iznose svojih tražbina.

Kako je prethodno navedeno, vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

3. Suspenzija plaćanja

U postupku suspenzije plaćanja dužnik mora podnijeti i popis vjerovnika u kojem navodi njihova imena, adrese i iznos njihove tražbine.

Vjerovnike se poziva na skupštinu preporučenom poštom (članak 596. Trgovačkog zakonika) i objavom u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine moraju prijaviti iznose svojih tražbina (članak 597. Trgovačkog zakonika).

4. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku nema postupka za prijavljivanje i prihvaćanje tražbina. Dužnici u svojim zahtjevima moraju obavijestiti sud o identitetu svojih vjerovnika.

Te vjerovnike sud kasnije obavješćuje o planu reorganizacije ili realizacije imovine koji izrađuje upravitelj kojeg imenuje sud.

5. Postupak prezaduženosti

U roku od jednog mjeseca od objave obavijesti o kolektivnom namirenju dugova u registru, vjerovnici prezaduženog dužnika moraju **svoje tražbine prijaviti**

Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti.

Prijava tražbine mora biti u skladu s člancima 6. i 7. Uredbe Velikog Vojvodstva od 17. siječnja 2014. o provedbi Zakona od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Vjerovnicima je dostupan [obrazac prijave](#).

Povjerenstvo za posredovanje analizira jesu li tražbine dopuštene.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Osnovno je načelo stečajnog prava da svaki vjerovnik mora dobiti jednaki udio razmjerni iznosu njegove tražbine.

Prvi se isplaćuju vjerovnici koji su zaštićeni instrumentom osiguranja ili imaju tražbinu s pravom prvenstva.

Vjerovnici s pravom prvenstva razvrstavaju se zakonskim redosljedom koji je u skladu s javnim poretkom (najmodavci, hipotekarni vjerovnici, vjerovnici zaštićeni instrumentom osiguranja koji se odnosi na obrtni kapital te, posebno, državna riznica u najširem smislu).

Općenito, povjerenik upućuje na članke od 2096. do 2098., 2101. i 2102. Građanskog zakonika (*Code civil*).

Povjerenik mora provjeriti svaku tražbinu upućivanjem na pravo i sudsku praksu.

Neto imovina raspoloživa neosiguranim vjerovnicima mora se raspodijeliti na proporcionalnoj osnovi u skladu s člankom 561. prvim stavkom Trgovačkog zakonika.

Nakon što je saznao iznos pristojbi koje određuje sud, razvrstao vjerovnike s pravom prvenstva te mu je poznat iznos koji preostaje za raspodjelu neosiguranim vjerovnicima, povjerenik izrađuje plan raspodjele imovine koji se u prvom stupnju podnosi stečajnom upravitelju. U skladu s člankom 533.

Trgovačkog zakonika, povjerenik preporučenom poštom poziva sve vjerovnike na skupštinu radi izlaganja završnog računa te pozivu prilaže primjerak plana raspodjele imovine.

Stečajnom dužniku obavijest o skupštini mora uručiti sudski službenik ili se smatra uručenom objavom u luksemburškim novinama.

Osim ako neki vjerovnik ne ospori njegovo izlaganje završnog računa, povjerenik stečajnom upravitelju i sudskom tajniku na potpis podnosi zapisnik sa skupštine o izlaganju koje se temelji na planu raspodjele imovine.

Nakon izlaganja završnog računa, povjerenik isplaćuje vjerovnike.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

1. Stečaj

U stečajnom postupku, nakon što su plaćanja izvršena, povjerenik može podnijeti zahtjev za okončanje postupka, za kojim slijedi nalog za okončanje kojim se, kao što mu ime govori, okončava stečajni postupak.

U skladu s člankom 536. Trgovačkog zakonika, ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

U skladu s člankom 586. Trgovačkog zakonika, stečajni dužnik koji je u cijelosti otplatio sve dugove u smislu glavnice, kamata i troškova može biti oslobođen odgovornosti podnošenjem odgovarajućeg zahtjeva Vrhovnom sudu (*Cour supérieure de justice*).

2. Nagodba s vjerovnicima, suspenzija plaćanja, predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku, postupak se okončava odukom suda kojom se odobrava relevantna mjera.

Sud stečajnom dužniku može izreći građanskopravne ili kaznenopravne sankcije.

Ako sud utvrdi da je stečaj bio uzrokovan ozbiljnim i očitim propustom stečajnog dužnika, može mu zabraniti obavljanje poslovne djelatnosti, bilo izravno ili preko druge osobe. Ta se zabrana isto tako odnosi na funkciju s ovlastima za odlučivanje u trgovačkom društvu.

Ostale građanskopravne sankcije uključuju, za stečajne trgovačkih društava, mogućnost proširenja stečaja na njegove direktore i mogućnost pokretanja postupka na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika (opća pravna odgovornost) i članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (*loi sur les sociétés commerciales*).

Stečajnom dužniku isto tako mogu biti izrečene kaznenopravne sankcije (kaznenopravni stečajevi).

U postupku nagodbe s vjerovnicima osobe koje koriste taj postupak moraju namiriti svoje vjerovnike ako im se okolnosti poboljšaju (članak 25. Zakona od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja).

Nagodba s vjerovnicima nema učinak na sljedeće dugove:

poreze i ostala davanja državi

tražbine osigurane pravom prvenstva, hipotekom ili kolateralom

tražbine u pogledu uzdržavanja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, ako postoji bilo kakva imovina, vjerovnici dobivaju puni iznos ili dio iznosa svojih tražbina u skladu s uvjetima raspodjele prihvaćenim u nalogu za okončanje.

Ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje stečajnog postupka.

Vjerovnici isto tako mogu pokrenuti postupak na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika kako bi se pozvali na opću pravnu odgovornost direktora stečajnog dužnika ili postupak na temelju članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (odgovornost upravitelja i rukovoditelja pri obavljanju svojeg mandata).

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi stečajnog postupka uključeni su u troškove nesolventne mase.

Budući da su to troškovi koji nastaju u interesu stečajnog postupka, plaćaju se iz stečajne imovine prije nego što povjerenik preostalu imovinu raspodijeli različitim vjerovnicima.

U člancima 1. i 2. Zakona od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) navode se različiti troškovi koji mogu proizaći iz formalnosti koje zahtijeva stečajni postupak i utvrđuje redoslijed njihova plaćanja u slučaju nedovoljne imovine.

Nadležni okružni sud određuje visinu naknade povjereniku u skladu s Uredbom Velikog Vojvodstva od 18. srpnja 2003. (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Povjerenik okružnom sudu nadležnom za trgovačke predmete mora podnijeti izjavu o troškovima i naknadama na temelju namirenja iz imovine.

U članku 536.-1. drugom stavku Trgovačkog zakonika navodi se da će se troškovi i naknade stečajnih postupaka okončanih zbog nedovoljne imovine proslijediti Uredu za neizravne poreze (*Administration de l'Enregistrement*) u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1. Stečaj

U nalogu za pokretanje stečajnog postupka može se utvrditi datum obustave plaćanja dužnika koji prethodi datumu naloga. Međutim, taj datum ne smije prethoditi nalogu za više od šest mjeseci.

Radi zaštite interesa vjerovnika razdoblje između obustave plaćanja i naloga za pokretanje stečajnog postupka smatra se „**razdobljem koje prethodi nalogu**”.

Određene radnje provedene tijekom tog razdoblja, ako mogu naštetiti pravima vjerovnika, bit će **ništave**. To se posebno odnosi na:

sve radnje povezane s pokretnom ili nepokretnom imovinom koju je stečajni dužnik dao besplatno ili prodao ako je prodajna cijena očito znatno manja od vrijednosti predmetne imovine

sva plaćanja izvršena u gotovini ili prijenosom, prodaju, prijebom ili sličnu radnju za dugove koji još nisu dospjeli

sva plaćanja koja nisu izvršena u gotovini ili korištenjem komercijalnih instrumenata za dugove koji dospijevaju

svaku hipoteku ili druga imovinska prava koja je dužnik dodijelio za dugove ugovorene prije obustave plaćanja.

Međutim, načelo ništavosti ne primjenjuje se automatski na ostale radnje.

Zbog toga određena **plaćanja koja stečajni dužnik izvrši** za dugove koji dospijevaju i sve ostale radnje izvršene za novac tijekom razdoblja koje prethodi nalogu mogu biti proglašene ništavima ako se dokaže da su treće strane koje su primile uplate ili pregovarale sa stečajnim dužnikom **bile svjesne obustave plaćanja**.

Ako neki vjerovnik zna da dužnik ne može poštovati svoje obveze, taj vjerovnik ne smije tražiti povlašteni tretman na štetu svih ostalih vjerovnika.

 Hipoteka i pravo prvenstva koji su valjano stečeni mogu se upisati do datuma naloga za pokretanje stečajnog postupka. Međutim, prava upisana **10 dana prije datuma obustave plaćanja** ili nakon toga mogu se proglasiti ništavima ako je između datuma ugovora o hipoteci i datuma upisa u registar proteklo više od 15 dana.

Konačno, sve **radnje ili plaćanja izvršena radi prijevare vjerovnika**, odnosno kad je dužnik bio potpuno svjestan štete koju će to prouzročiti vjerovnicima (tj. smanjenje nesolventne mase, nepoštovanje redoslijeda naplate tražbina itd.) smatraju se ništavima bez obzira na datum kad su izvršena.

Razdoblje koje prethodi nalogu ne primjenjuje se na **ugovore o financijskom jamstvu** ili u slučaju **budućih tražbina prenesenih na tijelo sekuritizacije**.

2. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka postizanja nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prenijeti ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez odobrenja delegiranog suca.

3. Predstečajni postupak

Od datuma odluke o imenovanju delegiranog suca za sastavljanje popisa poslovne imovine, trgovac ne smije, pod prijetnjom ništavosti, prenijeti bilo koju imovinu ili uspostaviti instrument osiguranja ili hipoteku na njoj, preuzeti bilo koju obvezu ili primiti pokretnu kapitalnu imovinu bez pisanog dopuštenja delegiranog suca.

Treba napomenuti i da su zakonom o predstečajnom postupku predviđene kaznenopravne sankcije za trgovce koji prikrju dio svoje imovine, uvećaju iznos svojih obveza ili uključe vjerovnike čije su tražbine uvećane.

4. Prezaduženost

Sud može, ako je primjenjivo, imenovati osobe odgovorne za pružanje pomoći u socijalnim pitanjima, obrazovanju i financijskom upravljanju kako bi se osiguralo da prihodi dužnika koji nisu namijenjeni za otplatu dugova budu iskorišteni u predviđene svrhe.

Te su osobe u okviru svojih dužnosti ovlaštene poduzimati sve mjere čiji je cilj spriječiti da taj dio prihoda bude iskorišten za druge svrhe osim predviđene ili da se našteti interesima dužnikova kućanstva.

Posljednji put ažurirano: 29/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Mađarska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti za pravne osobe uređen je Zakonom XLIX. iz 1991. o stečajnom postupku i postupku likvidacije (Stečajni zakon).

Stečajnim zakonom uređene su dvije vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: stečajni postupak i postupak likvidacije.

Stečajni postupak postupak je reorganizacije čija je svrha da se nesolventnom dužniku odobri obustava plaćanja kako bi se postigao dogovor o dobrovoljnoj nagodbi te pokušala sklopiti takva nagodba radi ponovne uspostave solventnosti.

Postupak **likvidacije** postupak je čija je svrha namira vjerovnika u skladu s posebnim pravilima u slučaju kada nesolventni dužnik prestane postojati bez pravnog sljednika tijekom postupka čiji je cilj raspodjela ukupne imovine stečajne mase dužnika među vjerovnicima. Međutim, postupak likvidacije mora se prekinuti ako je dužnik u potpunosti platio svoje dugovanje i troškove postupka ili ako je sa svojim vjerovnicima sklopio dobrovoljnu nagodbu o uvjetima namire dugovanja koju je odobrio sud.

Zakoni kojima su uređene mađarske podružnice poduzeća sa sjedištem u inozemstvu, organizacije civilnog društva i poduzeća iz financijskog sektora (kreditne institucije, financijska poduzeća, osiguravajuća društva, investicijska društva, javna skladišta) sadržavaju, na primjer, posebna pravila o odstupanjima.

Stečajni postupak ne primjenjuje se na poduzeća iz financijskog sektora, ali nadzorna tijela imaju mogućnost intervenirati već u ranim fazama bilo kakvog pogoršanja njihova financijskog stanja kako bi se izbjegla nesolventnost te se moraju osigurati fondovi (fond za plaćanje odšteta, fond za zaštitu ulagača, fond za osiguranje depozita) za zaštitu korisnika i plaćanje naknade za pretrpljenu štetu.

U slučaju poduzeća iz financijskog sektora Mađarska narodna banka može, djelujući na temelju svojih ovlasti u svojstvu tijela za financijski nadzor i nakon što je opozvala njihovu dozvolu za obavljanje tih djelatnosti, pred sudom pokrenuti postupak likvidacije.

Zakon o organizacijama civilnog društva sadržava neka pravila o odstupanjima u pogledu stečajnog postupka i postupka likvidacije za organizacije civilnog društva (udruženja, zaklade), dok se u ostalim slučajevima primjenjuju odredbe Stečajnog zakona.

Postupak namire dugovanja fizičkih osoba (osobni stečaj)

Zakon CV. iz 2015. o namiri dugovanja fizičkih osoba stupio je na snagu 1. rujna 2015. Cilj je tog zakona utvrditi pravni okvir za namiru dugovanja te osigurati zaštitu u stečajnom postupku suradnjom između dužnika i njegovih vjerovnika. Zakonom se ponajprije štite hipotekarni dužnici, posebno oni koji dulje razdoblje kasne s plaćanjem svojih obveza, koji imaju dugovanja prema nekoliko vjerovnika i kojima prijeti prisilna prodaja stambene nekretnine.

Postupak se pokreće izvan suda, a koordinira ga prvi hipotekarni vjerovnik. Sudski stečajni postupak pokreće se ako se ne postigne izvansudska nagodba. I u sudskom postupku najprije se nastoji postići sporazum, ali ako se takav sporazum ne izgleda, sud određuje uvjete za namiru dugovanja.

Vlada je uspostavila Državnu službu za obiteljsku nesolventnost. Ta organizacija ima važnu ulogu u postupku namire dugovanja. Služba za obiteljsku nesolventnost provjerava ispunjuje li dužnik zakonske uvjete, vodi državnu evidenciju podataka o postupcima i zapošljava obiteljske upravitelje. Obiteljski upravitelji za sud izvršavaju pripremne zadaće i zadaće u kojima moraju surađivati s drugim osobama tijekom postupka namire dugovanja pred sudom, izvršavaju sudske odluke, pružaju podršku dužniku, nadziru vođenje dužnikova kućanstva, prodaju dužnikovu komercijalno vrijednu imovinu te isplaćuju vjerovnike.

Postupak namire dugovanja smatra se uspješno okončanim ako se kasnije ne može od dužnika potraživati dugovanje namireno tijekom tog postupka, a vjerovnici su u predvidivom roku primili konkretan dio svoje tražbine.

Postupak namire dugovanja fizičkih osoba još nije prijavljen na temelju Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća.

U skladu sa Stečajnim zakonom **stečajni postupak** može s pomoću obrasca pokrenuti organizacija dužnik uz odobrenje njezina glavnog tijela za donošenje odluka, a tijekom postupka mora imati pravnog zastupnika. Dužnik ne može podnijeti takav zahtjev ako je predmet stečajnog postupka u tijeku ili ako je donesena prvostupanjska odluka kojom se nalaže njegova likvidacija. Uvjeti i rokovi za prihvatljivost ponovljenog zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka jesu namira vjerovnikovih tražbina koje su postojale ili nastale tijekom prethodnog stečajnog postupka, protek dviju godina od konačnog zaključenja prethodnog stečajnog postupka ili, ako je prethodni zahtjev odbijen po službenoj dužnosti, protek jedne godine od objave pravomoćnog rješenja u tom predmetu.

Opće je pravilo da se, ako je dužnik nesolventan, **postupak likvidacije** može pokrenuti na zahtjev dužnika ili njegovih vjerovnika ili ga u određenim slučajevima navedenima u Stečajnom zakonu po službenoj dužnosti može pokrenuti sud. U Stečajnom zakonu izričito se navodi tko može pokrenuti postupak likvidacije te se uređuju pravila za pokretanje postupka na zahtjev ili po službenoj dužnosti.

Obje su vrste postupka **skupni postupak namire dugovanja**, dužnikovi vjerovnici moraju sudjelovati u postupku i tijekom tog postupka ne mogu zatražiti izvršenje svojih tražbina na drugi način ili u drugom postupku protiv dužnika.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti direktor dužnika, a mora ga zastupati odvjetnik ili pravni savjetnik.

U bilo kojem trenutku protiv dužnika može biti pokrenut samo jedan stečajni postupak, a pritom protiv njega ne smije biti pokrenut ni postupak likvidacije.

Ponovljeni stečajni postupak može započeti samo ako je dužnik namirio svoja dugovanja koja su se potraživala u prethodnom postupku i ako od tada nisu protekle dvije godine. Ako je sud po službenoj dužnosti odbio prethodni stečajni postupak zbog formalnih nedostataka, ponovljeni stečajni postupak ne može se pokrenuti tijekom razdoblja od jedne godine.

Postupak likvidacije

Postupak likvidacije mogu pokrenuti dužnik, vjerovnik, upravitelj koji je sudjelovao u prethodnom dobrovoljnom postupku prestanka ili sud ili upravno tijelo u slučajevima propisanim zakonom. Na primjer, sud pokreće postupak likvidacije ako tijekom stečajnog postupka nije sklopljena dobrovoljna nagodba ili ako na temelju svojih ovlasti zakonskog nadzora u svojstvu trgovačkog suda naloži prestanak poduzeća koje je počinilo tešku povredu zakona.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dužnikova imovina u nesolventnoj masi zbroj je sve dugotrajne i kratkotrajne imovine u smislu računovodstvenog zakonodavstva.

Sva povećanja imovine ostvarena tijekom stečajnog postupka isto tako čine dio imovine nesolventne mase.

Dužnik zadržava prava u pogledu upravljanja imovinom nesolventne mase, ali pod nadzorom upravitelja. U postupku likvidacije dužnik ne zadržava prava u pogledu upravljanja imovinom nesolventne mase. Ta se prava prenose na likvidatora. Likvidator je pravni zastupnik organizacije dužnika te obavlja prijavu i ocjenu prihvatljivosti tražbina vjerovnika, unovčenje imovine i raspodjelu sredstava među vjerovnicima pod nadzorom suda.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku i postupku likvidacije **dužnik** u smislu Stečajnog zakona može biti gospodarski subjekt naveden u Zakonu. Stečajni postupak pokreće dužnik, koji tijekom tog postupka može nastaviti obavljati svoje gospodarske djelatnosti. Izvršni direktori i vlasnici dužnika nisu ograničeni u ostvaranju svojih prava, ali ih smiju ostvarivati samo ako time ne krše prava stečajnog upravitelja predviđena zakonom. Dužnik u suradnji sa stečajnim upraviteljem obavlja prijavu i razvrstavanje tražbina te priprema program i prijedlog za pregovore o nagodbi kojom bi se ponovno uspostavila ili očuvala solventnost. Nagodba uključuje sporazum između dužnika i vjerovnikâ o uvjetima namire dugovanja i svemu ostalom što smatraju važnim za potrebe reorganizacije. Do početka postupka **vjerovnik** u stečajnom postupku i postupku likvidacije znači osoba koja ima dospjele, a neplaćene novčane tražbine ili tražbine izražene u novcu koje se temelje na pravomoćnoj i izvršivoj odluci suda ili javnog tijela ili koje dužnik priznaje i ne pobija. U stečajnom postupku vjerovnik znači i bilo koja osoba čije tražbine dospijevaju tijekom stečajnog postupka ili ih je naknadno prijavio stečajni upravitelj ili bilo koja osoba čije je tražbine prijavio likvidator u postupku likvidacije.

Stečajni upravitelj u stečajnom postupku pravna je osoba koju je imenovao sud i koja je ovlaštena za obavljanje zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti. Stečajni upravitelj mora imenovati zaposlenika s odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje aktivnosti stečajnog upravitelja. Dužnost je te osobe pratiti gospodarske aktivnosti dužnika kako bi se postigla nagodba, pri čemu mora voditi računa o interesima vjerovnikâ, obaviti prijavu tražbina vjerovnikâ, surađivati u izradi prijedloga nagodbe i supotpisivati zapisnike odluka donesenih tijekom pregovorâ o nagodbi.

Likvidator znači organizacija likvidator (pravna osoba ovlaštena za obavljanje zadaća upravitelja u slučaju nesolventnosti) koju je imenovao sud i pravni je zastupnik organizacije u postupku likvidacije te istodobno jamči interese vjerovnikâ i obavlja zakonom propisane zadaće. Zakonodavstvom su za organizacije likvidatore propisani strogi zahtjevi u pogledu osobnih vještina i stručnosti, uključujući redovito stručno usavršavanje.

Organizacija likvidator imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti za obavljanje aktivnosti likvidatora.

Osim toga, naziv organizacije likvidatora i ime upravitelja u slučaju nesolventnosti upisuju se u sudski registar pravnih osoba.

Stečajni postupak i postupak likvidacije izvanparnični su građanski sudski postupci. Na pitanja koja nisu uređena Stečajnim zakonom primjenjuju se pravila Zakona o parničnom postupku, uz odstupanja koja proizlaze iz posebnosti izvanparničnog postupka. Sud sam izdaje nalog za pokretanje stečajnog postupka, a nalog za pokretanje postupka likvidacije izdaje ako je dužnik proglašen nesolventnim, u drugim slučajevima propisanim zakonom ili na temelju zahtjeva drugog suda, javnog tijela ili stečajnog upravitelja. Sud pri pokretanju postupka imenuje stečajnog upravitelja ili likvidatora navedenog na popisu likvidatorâ. Kada se pokreće postupak likvidacije sud, na zahtjev vjerovnikâ, imenuje likvidatora u svojstvu privremenog upravitelja za nadzor aktivnosti dužnika do izdavanja rješenja o likvidaciji.

O prigovorima podnesenima protiv bilo kakvih nezakonitih mjera ili propusta stečajnog upravitelja ili likvidatora odlučuje sud. Kad je riječ o nezakonitoj mjeri i propustu sud od stečajnog upravitelja ili likvidatora zahtijeva da svoje aktivnosti obavlja u skladu sa zakonom, a ako se taj zahtjev prekrši, stečajnog upravitelja ili likvidatora razrješuje se funkcije u postupku te se imenuje novi stečajni upravitelj ili likvidator.

Tijekom stečajnog postupka dužnika se štiti od stečaja, postupak izvršenja obustavlja se te se dužniku odobrava zastoj obveze plaćanja ili moratorij obveze plaćanja prethodno nastalih dugovanja.

Ako većina propisana Stečajnim zakonom prihvati dobrovoljnu nagodbu i ako je ona u skladu sa zakonskim zahtjevima, sud je odobrava i ona postaje obvezujuća za dužnika.

Ako se ne postigne dogovor o dobrovoljnoj nagodbi, sud po službenoj dužnosti nalaže likvidaciju dužnika.

Sporazum između dužnika i vjerovnikâ može se postići i u postupku likvidacije. Sud određuje datum za pregovore o nagodbi tijekom postupka likvidacije, a ako se dobrovoljna nagodba izgleda i u skladu je sa zakonodavstvom, sud je odobrava. Kad je riječ o likvidaciji, uvjeti su za odobrenje dobrovoljne nagodbe ti da će na temelju te nagodbe dužnik prestati biti nesolventan te da će se tražbine s pravom prvenstva namiriti ili da je za takve tražbine raspoloživo pokriće. Sud odlučuje o registraciji stečajnog postupka ili postupka likvidacije kao okončanog ili o prekidu postupka.

Ako se postupak likvidacije okonča bez pravnog sljednika dužnika, trgovački sud nakon primitka obavijesti suda briše dužnika koji je prestao postojati na temelju likvidacije iz trgovačkog registra ili briše organizaciju civilnog društva iz registra organizacija civilnog društva.

U postupku likvidacije isplata plaća zaposlenicima zajamčena je iz sredstava jamstvenog fonda za plaće, u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu o jamstvenom fondu za plaće.

Pravne posljedice pokretanja postupka

Tijekom stečajnog postupka sud na zahtjev dužnika poduzima mjere za objavu trenutne **privremene obustave plaćanja** u Glasniku trgovačkih društava u skladu sa Stečajnim zakonom. Osnovanost zahtjeva naknadno se ispituje te sud donosi odluku o odbijanju zahtjeva po službenoj dužnosti u slučajevima utvrđenima zakonom ili, ako to nije slučaj, donosi odluku o nalogu za pokretanje stečajnog postupka. Stečajni postupak počinje objavom naloga za pokretanje postupka u Glasniku trgovačkih društava. Posljedica je pokretanja stečajnog postupka **zastoj dužnikove obveze plaćanja** u pogledu izvršavanja novčanih tražbina do 00:00 sati drugog radnog dana nakon 120. dana (uz nekoliko iznimaka), a moratorij se može produžiti čak do najviše 365 dana. Tijekom razdoblja zastoja plaćanja mogu se izvršavati samo plaćanja tražbina navedenih u pravnom aktu, nema pravnih posljedica neizvršavanja ili zakašnjelog izvršavanja obveza plaćanja i obustavlja se izvršenje novčanih tražbina protiv dužnika, te stoga dužnik ima stvarnu mogućnost pripremiti program usmjeren na ponovnu uspostavu solventnosti i namiru svojih dugovanja.

Ako sud proglasi dužnika nesolventnim jer postoji bilo koji **razlog za nesolventnost** utvrđen u zakonskom aktu, likvidacija dužnika nalaže se u obliku rješenja te se, nakon što ono stupi na snagu, imenuje likvidator rješenjem koje se objavljuje u Glasniku trgovačkih društava, a sadržava i poziv vjerovnicima da prijave svoje tražbine. Vlasnička prava prestaju kada se naloži pokretanje postupka likvidacije, čime se štiti imovina nesolventne mase, a od datuma početka likvidacije samo likvidator koji nastupa u svojstvu zastupnika dužnika može davati pravne izjave o dužnikovoj imovini. Na datum početka likvidacije svako dugovanje gospodarskog subjekta istječe (njegovu plaćanje postaje zakašnjele plaćanje).

Cilj je likvidacije raspodjela cjelokupne imovine dužnika među njegovim vjerovnicima, a mora se prekinuti čak i postupak izvršenja protiv imovine koja je predmet postupka likvidacije. Parnični i izvanparnični postupci koji su počeli prije datuma početka likvidacije nastavljaju se na sudu pred kojim je pokrenut postupak. Nakon datuma početka likvidacije svaka novčana tražbina povezana s imovinom nesolventne mase može se iznijeti samo u okviru postupka likvidacije. Bilo koje ograničenje otuđenja dužnikove nekretnine ili druge imovine ili tereta zasnovanog na dužnikovoj nekretnini ili drugoj imovini prestaje na datum početka likvidacije, a prava otkupa i opcije za kupnju te založna prava prestaju prodajom te imovine. Osoba koja ima takvo pravo može do datuma početka likvidacije namiriti svoju tražbinu iz sigurnosnog pologa koji je osigurao dužnik, a nakon toga ta osoba mora preostali iznos predati likvidatoru.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Tijekom postupka likvidacije svaki vjerovnik može iznijeti tražbinu protiv dužnika isključivo prijavom te tražbine u postupku, a prijebaj se ne može iskoristiti u izvansudskom postupku, osim kad je riječ o konačnom netiranju koje se primjenjuje na temelju međunarodnih trgovinskih konvencija. Međutim, ako je u tijeku prethodni sudski postupak između vjerovnika i dužnika, vjerovnik može izvršiti prijebaj svih tražbina navedenih u tužbi sa svojim dugovanjem prema dužniku.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Pokretanje postupka likvidacije samo po sebi nema pravni učinak raskida ugovora koje je dužnik prethodno sklopio. Raskid ugovora može biti dio postupka. Kad je riječ o stečajnom postupku, ugovori se raskidaju pod nadzorom stečajnog upravitelja, a kad je riječ o postupku likvidacije, likvidator raskida ugovore u svojstvu dužnikova pravnog zastupnika. Likvidator ima pravo raskinuti ugovore s neposrednim učinkom ili ih otkazati.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev pamica koje su u tijeku)?

Imovina dužnika ne može biti predmet izvršenja, vjerovnik koji je založni vjerovnik ne može prodati predmet zaloge, a dugovanja se namiruju tijekom postupka likvidacije.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak pamica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sud pred kojim je pokrenut postupak zaključuje prethodno podnesene tužbe. Ako je dužnik izgubio spor, stranka koja je dobila spor preuzima ulogu vjerovnika u postupku likvidacije. Ako je dužnik dobio spor, sva imovina ili sredstva na koja ima pravo uključuju se u imovinu nesolventne mase. Stečajnim zakonom na nekoliko je mjesta propisano da je pružanje informacija vjerovnicima zadaća stečajnog upravitelja ili likvidatora.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici mogu osnovati odbor vjerovnika ili izabrati predstavnika vjerovnika s kojim se likvidator mora savjetovati i kojeg je obvezan obavješćivati te čija se prešutna ili izričita suglasnost mora pribaviti za određene mjere.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Likvidator može prodati dužnikovu imovinu kupcu s najboljom ponudom u postupku javne prodaje na provjerenom internetskom portalu za prodaju.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnik može prethodno nastala dugovanja i dugovanja nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti iznijeti prijavom svoje tražbine u stečajnom postupku ili postupku likvidacije u svojstvu vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Upravitelj u slučaju nesolventnosti (stečajni upravitelj kad je riječ o stečajnom postupku ili likvidator kad je riječ o postupku likvidacije) prihvaća tražbine vjerovnika, a sporne tražbine upućuje na odlučivanje sudu pred kojim se vodi stečajni postupak ili postupak likvidacije.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Likvidator sredstva od prodaje predmeta zaloge, umanjena za određene izdatke, upotrebljava za isplatu založnog vjerovnika. Preostali iznos raspodjeljuje se među vjerovnicima u skladu s raspodjelom imovine, uzimajući u obzir redoslijed isplate vjerovnika utvrđen Stečajnim zakonom te na temelju privremene likvidacijske bilance stanja ili završne likvidacijske bilance stanja.

Nakon prodaje druge imovine sredstva se mogu raspodijeliti nakon što se prihvati privremena likvidacijska bilanca stanja ili završna likvidacijska bilanca stanja, uzimajući u obzir raspodjelu imovine koju je odobrio sud te redoslijed isplate vjerovnika utvrđen Stečajnim zakonom.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Dužnik može s vjerovnicima sklopiti dobrovoljnu nagodbu u stečajnom postupku ili u postupku likvidacije. Ako je nagodba u skladu sa zakonodavstvom, sud je odobrava i proglašava postupak okončanim. U takvim slučajevima dužnik nastavlja poslovati. Tražbine vjerovnikâ namiruju se na način utvrđen i u iznosu utvrđenom u nagodbi, a dužnik je oslobođen plaćanja svih dodatnih iznosa.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o stečajnom postupku koji je okončan dobrovoljnom nagodbom, tražbine vjerovnikâ namiruju se kako je određeno u nagodbi i u skladu s planom utvrđenim u nagodbi. Ako dužnik ne poštuje nagodbu, vjerovnici mogu podnijeti prijedlog za pokretanje postupka izvršenja ili mogu pokrenuti likvidaciju dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici plaćaju naknadu za prijavu. Naknada se plaća i za podnošenje prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti (stečajni postupak, postupak likvidacije). U svim ostalim slučajevima nastale troškove snosi dužnik.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Likvidator ili vjerovnici mogu osporiti takve transakcije podnošenjem prijedloga za proglašenje transakcije nevažećom. Sva imovina vraćena dužniku na taj način povećava imovinu nesolventne mase.

Likvidator ili vjerovnici mogu podnijeti tužbe protiv bivših direktora dužnika zbog njihovih aktivnosti kojima su naštetili interesima vjerovnikâ jer nisu obavljali svoje upravljačke funkcije uzimajući u obzir interese vjerovnikâ u situaciji kada je prijetio nastanak nesolventnosti, čime su doveli do smanjenja imovine gospodarskog subjekta, spriječili su potpunu namiru tražbina vjerovnikâ ili su propustili platiti naknadu za zaštitu okoliša. Ako se navedeno dokaže, bivši direktor dužnika mora vjerovnicima nadoknaditi prouzročenu štetu.

Posljednji put ažurirano: 15/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Malta

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) i stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s nacionalnim pravom mogu se utvrditi dva oblika osoba na koje se može primijeniti postupak u slučaju nesolventnosti, a to su trgovačka društva i trgovci. Na te vrste osoba primjenjuju se različiti sustavi. Trgovačka društva mogu se podijeliti na *javna trgovačka društva*, *komanditna društva* i društva s ograničenom odgovornošću.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv svih navedenih (fizičkih i pravnih) osoba, ali će se primjenjivati različiti postupci, pravila i zakonodavstvo. Stečajni se postupak (poglavlje 13. Zakona Malte) može pokrenuti protiv *javnih trgovačkih društava*, *komanditnih društava* i trgovaca. *Javna trgovačka društva* i *komanditna društva* zapravo se smatraju trgovcima u smislu stečajnog postupka. Pojam „trgovac” definiran je u poglavlju 13. kao svaka osoba koja po zanimanju obavlja trgovačke djelatnosti u vlastito ime i njime su obuhvaćena sva trgovačka društva.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Postupak reorganizacije može se pokrenuti u odnosu na društva kapitala u smislu poglavlja 386. članka od 327. do 329.B Zakona o trgovačkim društvima iz 1995.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nakon odluke glavne skupštine upravni odbor društva kapitala, svaki imatelj zadužnice, jedan vjerovnik ili više njih odnosno jedan obveznik doprinosa ili više njih mogu pred sudom pokrenuti postupak za prestanak i, slijedom toga, likvidaciju društva kapitala ako ono ne može plaćati svoje dugove. U smislu poglavlja 386. članka 214. stavka 2. točke (a) podtočke ii. primjenjuje se sljedeće ispitivanje.

Smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će strankama omogućiti da iznesu svoj slučaj i naposljetku odlučiti o tome postoje li preduvjeti za nesolventnost, u kojem će slučaju sud naložiti prestanak društva kapitala i smatrat će se da je datum nesolventnosti datum podnošenja zahtjeva sudu u smislu poglavlja 386. članka 223.

U razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti sud može u bilo kojem trenutku imenovati privremenog upravitelja i zadužiti ga za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje. Privremeni upravitelj ostaje na dužnosti do izdavanja naloga za likvidaciju ili odbijanja zahtjeva za pokretanje postupka likvidacije, osim ako prije toga privremeni upravitelj podnese ostavku ili ako ga sud zbog opravdanog razloga razriješi dužnosti.

Nesolventnost – dobrovoljna likvidacija koju provode vjerovnici

Osim na prethodno opisani način, prestanak društva kapitala može biti dobrovoljan, a ako direktori smatraju da imovina društva kapitala nije dovoljna za pokrivanje obveza, sazvat će se sastanak vjerovnika kako bi se imenovao upravitelj u slučaju nesolventnosti (i/ili likvidacijsko povjerenstvo) koji uživa povjerenje vjerovnika i koji će biti zadužen za likvidaciju društva kapitala bez potrebe za sudskim postupkom. Pravila koja treba poštovati utvrđena su u poglavlju 386. članku 277. i *sljedećima*.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Društvo kapitala nakon izvanredne odluke, direktori nakon odluke upravnog odbora ili vjerovnici društva kapitala koji predstavljaju više od polovine vjerovnika društva kapitala po vrijednosti mogu podnijeti sudu zahtjev za pokretanje postupka reorganizacije (postupka oporavka u smislu poglavlja 386. članka 329.B) ako društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove ili postoji vjerojatnost da uskoro više neće moći plaćati svoje dugove. Kao u prethodnom slučaju, smatra se da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove:

(a) ako je dug društva kapitala ostao u cijelosti ili djelomično nepodmiren 24 tjedna nakon provedbe izvršne isprave protiv društva kapitala bilo kojim izvršnim radnjama iz članka 273. Zakona o organizaciji i parničnom postupku ili

(b) ako je na sudu na prihvatljiv način dokazano da društvo kapitala ne može plaćati svoje dugove, uzimajući pritom u obzir potencijalne i očekivane obveze društva kapitala.

Sud će odlučiti o reorganizaciji društva kapitala i zatim izdati društvu kapitala nalog za oporavak u roku od 20 radnih dana od podnošenja zahtjeva sudu za upravljanje poslovanjem društva kapitala tijekom razdoblja koje utvrdi sud (trenutačno je to razdoblje od godine dana koje se može produljiti za dodatno razdoblje od jedne godine, ali u skladu s izmjenama koje su u pripremi ono će se skratiti na razdoblje od četiri mjeseca, uz mogućnost produljenja za dodatna razdoblja od četiri mjeseca do maksimalnog razdoblja od 12 mjeseci).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti svaki vjerovnik, neovisno o tome je li dug prema njemu komercijalni dug ili neki drugi, koji može, čak i ako taj dug još nije dospio, u hitnom postupku protiv dužnika ili njegova zakonitog predstavnika pred Glavnim građanskim sudom zahtijevati proglašenje stečaja tog dužnika.

Stečaj se proglašava ako je dužnik prestao plaćati svoje dugove. Sud će donijeti presudu o proglašenju stečaja i imenovati jednog stečajnog upravitelja ili više njih za izvršavanje dužnosti koje su im dodijeljene u skladu s poglavljem 13. Trgovačkog zakonika.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala) (uključujući dobrovoljnu likvidaciju koju provode vjerovnici)

Likvidirat će se sva imovina društva kapitala kako bi se pokrije obveze dužnika. Neće postojati razlika između imovine koja već čini dio stečajne mase dužnika i imovine prenesene na dužnika nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku koji se odnosi na trgovce te *javna trgovačka* i *komanditna* društva sva pokretna i nepokretna imovina može činiti dio stečajne mase za likvidaciju. U slučaju stečaja stečajni je dužnik nakon proglašenja stečaja lišen *ipso jure* upravljanja svojom cjelokupnom imovinom, neovisno o tome je li ta imovina povezana s njegovim poslovanjem, osim njegova prava na dnevnicu kako bi zadovoljio osnovne potrebe.

Njegova je imovina u posjedu stečajnog upravitelja koji uz odobrenje suda ima pravo prodati i ustupiti imovinu. Pokvarljivu imovinu stečajnog dužnika prodaje ovlašteni dražbovatelj nakon dobivanja odobrenja suda.

Za prodaju nepokvarljive robe i ostale imovine isto je tako potrebno odobrenje suda.

U takvim okolnostima sudac daje smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika, čak i u slučaju nastanka okolnosti u kojima je stečajnom upravitelju omogućeno da ponovno uspostavi poslove stečajnog dužnika ili poveća njegovu imovinu, sve dok je to i u korist vjerovnika.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon što naloži prestanak društva kapitala zbog nesolventnosti, sud će imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti (upravitelj u slučaju nesolventnosti).

Poglavljem 386. propisana je obveza da upravitelj u slučaju nesolventnosti treba biti fizička osoba koja je kvalificirana kao odvjetnik ili ovlašteni javni računovođa i/ili revizor ili koja je upisana u registar trgovačkih društava kao osoba koja je stručna i primjerena za izvršavanje dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Dodatno je ograničenje da upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može djelovati kao upravitelj u slučaju nesolventnosti određenog društva kapitala ako je na dužnosti direktora ili tajnika društva kapitala ili ako je imenovan na bilo koju drugu funkciju u tom društvu kapitala ili u vezi s njime u razdoblju od četiri godine prije datuma prestanka društva kapitala.

Sud ima široko diskrecijsko pravo kad utvrđuje tko je dužan platiti naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti. Naknada za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti uobičajeno se plaća iz imovine društva kapitala. Međutim, ako imovina nije dovoljna, sud može naložiti izvršenje plaćanja drugim (povezanim) osobama na osnovi koju odredi sud.

U smislu poglavlja 386. članka 296. ovlasti službenika društva kapitala (direktora i tajnika društva kapitala) prestaju s imenovanjem upravitelja u slučaju nesolventnosti i stoga direktori, uključujući sve ovlaštenike, i tajnik društva kapitala nemaju ovlast provoditi transakcije u ime i za račun predmetnog društva kapitala u likvidaciji. Upravitelj u slučaju nesolventnosti uzet će u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu i sva prava za koja opravdano smatra da ih društvo kapitala ostvaruje.

U smislu poglavlja 386. članka 238. u sudskoj likvidaciji upravitelj u slučaju nesolventnosti ima ovlast uz odobrenje suda ili likvidacijskog povjerenstva:

- (a) podnijeti ili osporiti tužbu ili pokrenuti drugi sudski postupak u ime i za račun društva kapitala;
 - (b) nastaviti poslovanje društva kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za njegovu korisnu likvidaciju;
 - (c) platiti dugove vjerovnicima u skladu s njihovim razvrstavanjem prema zakonu;
 - (d) sklopiti nagodbu ili sporazum s vjerovnicima ili osobama koje se smatraju vjerovnicima odnosno koje imaju ili tvrde da imaju bilo koju tražbinu, neovisno o tome je li sadašnja ili buduća, sigurna ili potencijalna, utvrđena ili potencijalno potraživa za naknadu štete u odnosu na društvo kapitala ili ako se može utvrditi odgovornost društva kapitala, te uputiti svako takvo pitanje na arbitražu;
 - (e) pozvati obveznike doprinosa ili navodne obveznike doprinosa te postići nagodbu ili sporazum u pogledu dugova, odgovornosti i tražbina društva kapitala, neovisno o tome jesu li sadašnji ili buduć, sigurni ili potencijalni, utvrđeni ili potencijalno potraživi za naknadu štete, postojeći ili navodno postojeći između društva kapitala i obveznika doprinosa ili navodnog obveznika doprinosa ili drugog dužnika ili navodnog dužnika, i svih pitanja koja se odnose ili utječu na imovinu ili likvidaciju društva kapitala, pod dogovorenim uvjetima, te zatražiti bilo koje jamstvo za razrješenje od takvog poziva, duga, odgovornosti ili tražbine i dati potpunu razrješnicu s tim u vezi;
 - (f) predstavljati društvo kapitala u svim pitanjima i učiniti sve potrebno za likvidaciju poslova društva kapitala i raspodjelu njegove imovine.
- Osim toga, sud može osigurati da upravitelj u slučaju nesolventnosti može, ako ne postoji likvidacijsko povjerenstvo, izvršavati svoje ovlasti iz prethodnih stavaka (a) ili (b) bez odobrenja suda.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti općenito u sudskoj likvidaciji ima sljedeće ovlasti:

- (a) prodati pokretnu i nepokretnu imovinu društva kapitala, uključujući sva prava, na javnoj dražbi ili na temelju privatnog sporazuma s ovlašću za prijenos imovine u cijelosti ili djelomično;
- (b) poduzeti sve radnje i sastaviti u ime i za račun društva kapitala sve isprave, potvrde i ostale dokumente;
- (c) prikupiti sva potrebna sredstva u svrhu osiguranja imovine društva kapitala;
- (d) imenovati opunomoćenika koji djeluje u njegovo ime u svojstvu upravitelja u slučaju nesolventnosti za određene svrhe.

Izvršenje ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti u sudskoj likvidaciji koje su mu dodijeljene ovim člankom podliježe kontroli suda te se svaki vjerovnik ili obveznik doprinosa može obratiti sudu u pogledu izvršenja ili predloženog izvršenja bilo koje od tih ovlasti.

U prijelaznom razdoblju od naloga za prestanak u slučaju nesolventnosti do podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ako sud imenuje privremenog upravitelja, ovlasti službenika društva kapitala prestaju i ako sud zaduži upravitelja za upravljanje imovinskom masom ili poslovanjem društva kapitala. Zadaće privremenog upravitelja sud može navesti u nalogu za njegovo imenovanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 329.B stavka 6. točke (a) u razdoblju tijekom kojeg je na snazi nalog za oporavak (reorganizaciju) društvo kapitala nastavlja obavljati svoje uobičajene aktivnosti pod upravom posebnog regulatora.

Posebni je regulator osoba za koju je sud na prihvatljiv način utvrdio da ima dokazane stručne sposobnosti i iskustvo za upravljanje poduzećem, da je kvalificirana i voljna prihvatiti imenovanje te da nije u sukobu interesa u pogledu svojeg imenovanja.

Naknadu za rad posebnog regulatora plaća društvo kapitala. Sud zapravo u imenovanju posebnog regulatora utvrđuje razdoblje koje nije dulje od deset radnih dana od izdavanja naloga za oporavak društva kapitala i tijekom kojeg društvo kapitala polaže određeni novčani iznos na sudu ili nudi drugo prikladno jamstvo ili drugi odgovarajući mehanizam koji je po mišljenju suda dovoljan za pokrivanje naknade za rad i troškova posebnog regulatora koji se odnose na njegovo imenovanje.

Nakon imenovanja posebnog regulatora suspendiraju se sve ovlasti dodijeljene društvu kapitala na temelju bilo kojeg prava ili njegova akta o osnivanju i statuta, osim ako je od posebnog regulatora dobivena suglasnost za izvršenje takvih ovlasti, koja se može dati općenito ili u odnosu na određeni slučaj ili slučajeve. Ako takva suglasnost ne postoji, sve se takve ovlasti prenose na posebnog regulatora.

Posebni regulator općenito ima sljedeće ovlasti:

- (a) uzeti u svoju skrb ili pod svoju kontrolu cjelokupnu imovinu društva kapitala i time preuzeti odgovornost za upravljanje njegovim aktivnostima, poslovanjem i imovinom te nadzor nad njima;
- (b) nakon što obavijesti sud, razriješiti dužnosti bilo kojeg direktora društva kapitala i imenovati bilo koju osobu koja će djelovati kao rukovoditelj;
- (c) zaposliti osobe za pružanje profesionalnih ili administrativnih usluga i obvezati društvo kapitala na plaćanje njihovih odgovarajućih naknada ili troškova i
- (d) sazvati sastanak članova ili vjerovnika društva kapitala.

Osim toga, posebni regulator ima sljedeće ovlasti uz prethodno izričito odobrenje suda:

- i. preuzeti u ime društva svaku obvezu koja traje dulje od šest mjeseci;
- ii. prekinuti radni odnos zaposlenika društva kapitala ako to smatra potrebnim za osiguravanje kontinuiteta društva kapitala kao subjekta s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kako je prethodno objašnjeno, na trgovce koji obavljaju svoje poslovanje u vlastito ime i društva osoba kao mjerodavno pravo primjenjuje se glava Trgovačkog zakonika koja se odnosi na stečaj.

Kad je riječ o ovlastima upravitelja u slučaju nesolventnosti u stečaju, upravitelj u slučaju nesolventnosti naziva se „stečajni upravitelj”, pri čemu „stečajni upravitelj” znači jedna ili više osoba koje sud smatra primjerenima za obavljanje te funkcije, čak i ako je „stečajni upravitelj” u srodstvu sa stečajnim dužnikom ili njegov vjerovnik.

Nakon što preuzme tu funkciju stečajni upravitelj preuzima u posjed cjelokupnu imovinu i sva prava bilo koje vrste koja pripadaju stečajnom dužniku. Nadalje, stečajni dužnik poduzima sve potrebne korake kako bi zaštitio prava stečajnog dužnika u odnosu na svoje dužnike i upisao u javni registar sve hipoteke koje utječu na imovinu dužnika stečajnog dužnika. Stečajni je upravitelj odgovoran za svoje postupke prema stečajnom dužniku.

Stečajni je upravitelj isto tako dužan podnijeti tužbu za plaćanje dospjelih dugova prema stečajnom dužniku, ali stečajni upravitelji ne mogu zakonski sklopiti nagodbu ili uputiti spor na arbitražu bez pisane suglasnosti većine vjerovnika stečajnog dužnika po vrijednosti te odobrenja suca.

U roku od mjesec dana od donošenja presude o stečaju stečajni upravitelj sastavlja popis imovine stečajnog dužnika.

Svaki vjerovnik ima pravo uvida u taj popis, a vjerovnik i stečajni dužnik dužni su pomoći u izradi popisa imovine.

Popis imovine sadržava potpuni popis s opisom i vrednovanjem cjelokupne imovine stečajnog dužnika.

Stečajni upravitelj ne može raspolagati imovinom bez suglasnosti suda i cijeli postupak podliježe nadzoru javnosti. Navode se primici od prodaje koju je u ime stečajnog dužnika ili društva osoba proveo stečajni upravitelj i na odgovarajući se način dokumentiraju sve potvrde i računi.

Sud je ovlašten zahtijevati od stečajnog upravitelja, stečajnog dužnika i vjerovnika davanje prisege o svim informacijama koje smatra potrebnima.

Kad je riječ o ovlastima dužnika (u ovom se slučaju smatra da je to osoba u stečaju ili društvo osoba u stečaju), dužnik ima pravo nadzirati provodi li stečajni upravitelj sve poslove koji se odnose na stečaj u skladu sa zakonom i pravilno.

Dužnik ima pravo sudu prijaviti nepravilnosti ako stečajni upravitelj postupke ne provodi u skladu s uvjetima odluke suda ili ako loše upravlja svojim poslovima.

Knjige i dokumentacija stečajnog dužnika podliježu inspekciji u svakom trenutku, što znači da dužnik ima pravo dobiti uvid u postupke stečajnog upravitelja kojeg je imenovao sud te ih provjeriti i potvrditi.

Dužnik isto tako ima zakonsko pravo na redovita sredstva za uzdržavanje kako bi zadovoljio svoje osnovne potrebe, što znači da će sud omogućiti da se dužniku iz njegove imovine dodijele sredstva koja će mu dati stečajni upravitelj i koja će biti sredstva za zadovoljavanje osnovnih potreba dužnika i njegove obitelji ako ne postoji pretpostavka da je stečajni dužnik djelovao s namjerom prijevare.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Postupak u slučaju nesolventnosti i postupak reorganizacije (društva kapitala) / stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U smislu poglavlja 459. svaka odredba o konačnom netiranju ili svaka druga ugovorna odredba kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje dospjelih iznosa svake stranke u odnosu na drugu stranku u pogledu uzajamnih kredita, uzajamnih dugova ili drugih uzajamnih poslova ili koja se odnosi na takve kompenzacije ili netiranja izvršiva je u skladu sa svojim uvjetima, bilo prije ili poslije stečaja ili nesolventnosti, u pogledu uzajamnih dugova, uzajamnih kredita ili uzajamnih poslova koji su proizašli ili nastali prije stečaja ili nesolventnosti jedne od stranaka u odnosu na:

(a) ugovorne stranke;

(b) svakog jamca ili svaku osobu koja daje jamstvo za bilo koju ugovornu stranku;

(c) upravitelja u slučaju nesolventnosti, primatelja, stečajnog upravitelja, regulatora, posebnog regulatora ili drugog sličnog službenika bilo koje ugovorne stranke i

(d) vjerovnike ugovornih stranaka.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se na sporazum o konačnom netiranju koji je sklopljen u vrijeme kad je druga stranka znala ili trebala znati da je u tijeku zahtjev za pokretanje postupka prestanka i likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti ili da je društvo kapitala u skladu s mjerodavnim pravom poduzelo formalne korake za provedbu prestanka i likvidacije zbog nesolventnosti.

Prethodno navedeno ne primjenjuje se ni ako je nesolventna stranka osoba (koja nije trgovac) ili trgovačko društvo koje nije društvo kapitala (*javno trgovačko društvo ili komanditno društvo*) i ako je druga stranka znala ili trebala znati za istovrsne događaje, kao što je navedeno u prethodnom stavku u odnosu na nesolventnu stranku.

Proglašenjem stečaja ili nesolventnosti bilo koje ugovorne stranke ne stavlja se izvan snage ni jedno odobrenje i ni jedna ovlast iz ugovora za provedbu odredbe o konačnom netiranju.

Nadalje je predviđeno da se, neovisno o odredbama bilo kojeg drugog nacionalnog prava, ničim ne ograničava ni ne odgađa primjena bilo koje odredbe ugovora kojom su predviđeni kompenzacija ili netiranje ili koja se odnosi na kompenzaciju ili netiranje i koja bi u protivnom bila izvršiva te ni jedan sudski nalog ili izvršni nalog ili zabrana ili sličan nalog koji je izdao sud ili neko drugo tijelo i ni jedan postupak bez obzira na njegovu prirodu nemaju nikakvog utjecaja na to. Međutim, neovisno o ovom stavku, ničime se ne sprečava primjena bilo kojeg prava na temelju kojeg bi u određenom slučaju netiranje ili kompenzacija bili neizvršivi zbog prijevare ili sličnih razloga odnosno kojim bi se dopustila izvršivost netiranja ili kompenzacije ako bi se bilo kojom odredbom ugovora između predmetnih stranaka poništili netiranje ili kompenzacija zbog prijevare ili sličnih razloga.

U skladu sa zakonom ugovorne stranke mogu zakonito:

dogovoriti sustav ili mehanizam kojima bi se strankama omogućili pretvorba nefinancijske obveze u novčanu obvezu jednake vrijednosti i vrednovanje takve obveze u svrhu kompenzacije ili netiranja;

dogovoriti tečaj ili metodu za utvrđivanje tečaja koji će se primjenjivati pri provedbi kompenzacije ili netiranja ako su iznosi predviđeni za netiranje ili kompenzaciju u različitim valutama te utvrditi valutu plaćanja neto iznosa;

dogovoriti da se sve transakcije ili drugi poslovi koji se provode na temelju ugovora, neovisno o tome jesu li utvrđeni posebno ili upućivanjem na vrstu ili kategoriju transakcija ili poslova, smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom u smislu ugovornih odredaba o kompenzaciji ili netiranju i da stranke ili upravitelj u slučaju nesolventnosti, primatelj, stečajni upravitelj, regulator, posebni regulator ili drugi službenik koji djeluje u ime stranaka i sud sve takve transakcije ili poslove smatraju jednom transakcijom ili jednim poslom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala smatraju prijevornom prednošću u odnosu na njegove vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijevorna prednost) ništava.

Podcjenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili

ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i

ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Osim prethodno navedenog, nema drugih odredbi koje imaju izravni učinak na ugovore.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije na ugovore.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U skladu s Trgovačkim zakonikom, a posebno njegovim člankom 485., mogu se poništiti svi akti o prijenosu imovine, sve sklopljene obveze ili sva odustajanja od nasljeđivanja stečajnog dužnika koji su provedeni bez naknade ili koji dovode do obveza te čija je svrha prijevara vjerovnika. Za razliku od Zakona o trgovačkom društvima, u Trgovačkom zakoniku nije utvrđeno vremensko ograničenje kao u poglavlju 386. članku 303. Zakona Malte. U prethodno opisanim slučajevima ako se dokaže da je stečajni dužnik znao da postoje okolnosti koje dovode do proglašenja stečaja, takvi se postupci mogu poništiti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu ne može se **započeti** predmet ili postupak (**zabrana započinjanja postupaka**), osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

- (a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;
- (b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;
- (c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;
- (d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnina ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti i
- (g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon što u stečajnom postupku protiv trgovca ili društva osoba sud imenuje stečajnog upravitelja, u skladu s poglavljem 13. člankom 500. sve tužbe u odnosu na osobu i imovinu stečajnog dužnika mogu se podnijeti samo protiv stečajnog upravitelja, ali ne i protiv stečajnog dužnika ili društva osoba u stečaju. Vjerovnik ima pravo znati, nadzirati i provjeriti kako stečajni upravitelj upravlja poslovima stečajnog dužnika i zatražiti zaštitu od suda ako je stečajni upravitelj ugrozio njegova prava.

U postupku oporavka sud ima diskrecijsko pravo izdati privremenu odluku kako bi osigurao odgodu za oporavak poslova stečajnog dužnika / društva osoba u stečaju.

Međutim, za razliku od oporavka društva kapitala, vjerovnici mogu podnositi tužbe protiv stečajnog upravitelja koji predstavlja trgovca u stečaju ili društvo osoba u stečaju.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Odmah nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (prestanka društva kapitala odlukom suda zbog nesolventnosti) predmet ili postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu **ne nastavljaju se (prekid)**, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud odredi. Zakonom nije utvrđeno u kojim bi slučajevima sud dopustio vjerovniku da započne ili nastavi sudski postupak, ali općenito je načelo da se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti imovinom društva kapitala uredno upravlja u korist svih vjerovnika i da pojedinačni vjerovnici ne bi trebali steći prednost pokretanjem postupka protiv društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nacionalnim je pravom predviđen prekid postupka tijekom postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala). U skladu s poglavljem 386. člankom 329.B stavkom 4. nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka reorganizacije (oporavka društva kapitala) i ako zahtjev nije odbijen ili tijekom razdoblja u kojem je postupak oporavka društva kapitala na snazi:

- (a) prekida se svaki zahtjev za pokretanje postupka likvidacije koji je u tijeku ili svaki takav novi zahtjev;
- (b) ne može se donijeti ili provesti odluka o prestanku i posljedičnoj likvidaciji društva kapitala;
- (c) prekida se izvršenje novčanih tražbina u odnosu na društvo kapitala i svih eventualnih kamata obračunanih na njih;
- (d) tijekom najma ni jedan najmodavac ili druga osoba kojoj se plaća najamnina ne može ostvariti pravo na prekid najma u odnosu na prostorije koje je unajmilo društvo kapitala zbog toga što društvo kapitala nije poštovalo bilo koji uvjet najma tih prostorija, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (e) ne mogu se poduzeti drugi koraci za izvršenje bilo kojeg jamstva nad imovinom društva kapitala ili oduzimanje robe koja je u posjedu društva kapitala na temelju sporazuma o kupoprodaji s obročnom otplatom, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti;
- (f) ne mogu se provesti zaštitna ili izvršna radnja ili nalog iz poglavlja 16. Zakona o organizaciji i parničnom postupku protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti i
- (g) ne može se započeti ili nastaviti sudski postupak protiv društva kapitala ili u odnosu na njegovu imovinu, osim uz dopuštenje suda i pod uvjetima koje sud smatra primjerenima odrediti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nacionalnim pravom u skladu s Trgovačkim zakonikom nije predviđen prekid postupka. Unatoč tome, na zahtjev stečajnog upravitelja bilo bi moguće zatražiti da takav zahtjev podnesen sudovima sasluša isti sudac koji provodi stečajni postupak tako da sudac može urediti i provesti poslove koji se odnose na stečaj te pritom zaštititi prava i obveze stečajnog dužnika i osigurati saslušanje i odluku o pravima u skladu sa zahtjevom koji je podnio vjerovnik.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Vjerovnici mogu intervenirati u postupku u slučaju nesolventnosti ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se kao takvi mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavješćuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U poglavlju 329.B članku 329.B posebno je navedeno da sud i posebni regulator djeluju među ostalim u najboljem interesu vjerovnika.

Posebni regulator isto je tako dužan sazivati sastanke vjerovnika, pri čemu se prvi mora održati najkasnije mjesec dana od njegova imenovanja.

Na tim je sastancima posebni regulator dužan imenovati zajedničko povjerenstvo vjerovnika i članova koje posebnom regulatoru prema potrebi pruža savjete i pomoć u upravljanju poslovima, poslovanjem i imovinom društva kapitala i njegovu oporavku kao subjektu s održivim poslovanjem.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Vjerovnici mogu intervenirati u stečajnom postupku i sudjelovati ako dokažu da imaju interes u sudskom postupku i da se mogu očitovati tijekom postupka pred sudom.

Stečajni upravitelj obavješćuje vjerovnike o tekućem postupku i održava sastanke te je vjerovnicima omogućeno da iznesu svoje mišljenje.

Vjerovnici isto tako imaju pravo dati glas i konačni pristanak u pogledu predloženog sporazuma o reorganizaciji za koji je potrebna suglasnost tri četvrtine vjerovnika po vrijednosti koji su dokazali svoju tražbinu.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventnosti ili raspolagati njome?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Upravitelj u slučaju nesolventnosti moći će prodati imovinu tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Posebni regulator neće moći raspolagati imovinom društva kapitala bez posebnog odobrenja suda ili kako je predloženo u planu oporavka koji je naknadno odobren s izmjenama suda ili bez njih. Sud će u svakom slučaju odrediti ili odobriti način raspolaganja imovinom društva kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku stečajni upravitelj raspolaže imovinom tako da dobije najpovoljniju ponudu za imovinu društva kapitala i nakon što dobije odobrenje suda za to.

U skladu s poglavljem 13. člankom 498. stečajni upravitelj se tijekom oporavka društva osoba ili stečajnog dužnika pridržava plana oporavka, ali sudac ima široko diskrecijsko pravo dati smjernice za koje smatra da su u najboljem interesu stečajnog dužnika i vjerovnika.

Unatoč tome, vjerovnik ima mogućnost usprotiviti se takvoj ovlasti suca ako dokaže da to iz opravdanog razloga nije u interesu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i onih koje su postojale prije njega. Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;
- (i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtijeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;
- (j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema razlike između tražbina koje su nastale nakon pokretanja stečajnog postupka i onih koje su postojale prije njega. U stečajnom postupku sud može, ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije onim redoslijedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redoslijed prvenstva:

- (a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci stečajnog upravitelja u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;
- (b) svi ostali izdaci ili isplate stečajnog upravitelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;
- (c) eventualna naknada za rad stečajnog upravitelja;
- (d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;
- (e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja i tajnika;
- (f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;
- (g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;
- (h) sve potrebne isplate stečajnog upravitelja tijekom njegova upravljanja, uključujući sve eventualne izdatke članova povjerenstva ili njihovih predstavnika koje je odobrio stečajni upravitelj.

Nakon što se plate ti troškovi, naknade i izdaci plaćaju se dugovi osiguranim vjerovnicima u skladu s datumom upisa tražbine, a nakon njih plaćaju se dugovi svim ostalim vjerovnicima ovisno o tome kada su upisani. Ako za plaćanje potonjih tražbina (neosiguranih vjerovnika) nema dovoljno sredstava, ona se razvrstavaju *pari passu*.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Tražbine diskrecijskim pravom prihvaća upravitelj u postupku nesolventnosti. Ne postoje posebna pravila kojima je uređen način prijave tražbina. Važno je istaknuti da se primjenjuje sljedeći obrazac za prijavu tražbina ako je službeni primatelj imenovan kao upravitelj u postupku nesolventnosti:

SLUŽBENI PRIMATELJ

c/o MFSA

Notabile Road

Attard, BKR3000

Podaci o društvu koje je prestalo poslovati	
1.	Naziv i registracijski broj
2.	Datum stupanja na snagu prestanka
Podaci o vjerovniku	
3.	Ime i prezime / registracijski broj
4.	Adresa
5.	Adresa e-pošte
6.	Broj telefona / broj mobilnog telefona
Podaci o dugu	
7.	Ukupni iznos tražbine, uključujući sve nekapitalizirane kamate dospjele na datum prestanka
8.	Ukupni iznos nekapitaliziranih kamata na datum prestanka
9.	Opišite podrijetlo duga, uključujući sve relevantne datume
	(Prema potrebi priložite dodatne stranice)
10.	Podaci o dokumentima i/ili drugim dokazima u potporu tražbini (priložite ovjerenu vjerodostojnu presliku i redom brojčano označite svaki dokument)
	(Prema potrebi priložite dodatne stranice)
Podaci o jamstvu (ako postoji)	
11.	Opišite vrstu danog / dobivenog jamstva
	(Prema potrebi priložite dodatne stranice)
12.	Datum/datumi davanja/dobivanja jamstva
13.	Iznos osiguranog duga
Izjava vjerovnika	
14.	Ja, niže potpisani, izjavljujem da su informacije navedene u ovom obrascu prema mojem najboljem saznanju istinite, točne i potpune:
	Potpis vjerovnika
	Ime i prezime velikim slovima
	Broj osobne iskaznice
15.	Ako izjavu potpisujete u ime pravne osobe, ispunite polje u nastavku: U ime i za račun _____ Reg. br. _____ u svojstvu _____.

Kad je riječ o roku za prijavu takvih tražbina, poglavljem 386. člankom 255. sudu se daje ovlast da utvrdi jedan rok ili više njih u kojima vjerovnici trebaju dokazati svoje dugove ili tražbine odnosno u kojima se vjerovnici isključuju iz koristi od bilo koje raspodjele prije nego što se dokažu ti dugovi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na učinak postupka reorganizacije u pogledu podnošenja, provjere i prihvaćanja tražbina.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Treba napomenuti da u pogledu nesolventnosti u malteškom zakonodavstvu ne postoji konačan popis razvrstavanja vjerovnika jer razvrstavanje nije obuhvaćeno posebnim propisom, nego se nalazi u više njih. Sljedećim je zakonodavstvom uređeno razvrstavanje tražbina.

U poglavlju 386. članku 302. navedeno je da su u likvidaciji društva kapitala čija imovina nije dovoljna za namirenje obveza prava osiguranih i neosiguranih vjerovnika te prvenstvo i razvrstavanje njihovih dugova uređeni zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. navedeno je i da se vjerovnici koji imaju zalog, povlastice ili hipoteke razvrstavaju u skladu sa zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U poglavlju 13. članku 535. i poglavlju 386. članku 302. navedeno je da je razvrstavanje duga uređeno zakonom koji je u tom trenutku na snazi.

U malteškom je pravu načelo *pari passu* neizravno obuhvaćeno poglavljem 16. člankom 1996. Građanskog zakonika, u kojem je navedeno da su zakoniti razlozi za davanje prednosti povlastice, hipoteke i korist od razdvajanja stečajne mase. Isto je tako navedeno da vjerovnik zakonito može podrediti ili odgoditi svoja postojeća ili buduća prava na plaćanje, izvršenje, razvrstavanje i druga slična postojeća ili buduća prava ili ih se odreći ili na neki drugi način izmijeniti u korist druge osobe. Takvo podređivanje, odgoda, odricanje, izmjena ili slična radnja mogu se provesti na temelju sporazuma s bilo kojom osobom, uključujući drugog vjerovnika, ili na temelju jednostrane izjave dane takvoj osobi, neovisno o tome je li ona utvrđena ili je tek treba utvrditi u trenutku sklapanja takvog sporazuma ili davanja takve izjave.

Stoga razlike u razvrstavanju nastaju sporazumno. Slijedom toga, ako nema povlastica, hipoteka ili koristi od razdvajanja stečajne mase, dužnici su jednako razvrstani.

Za potrebe prethodno navedenog treba razmotriti različite posebne zakone kojima se daje prvenstvo određenim tražbinama, kao što su poglavlje 406.

Zakona o porezu na dodanu vrijednost, poglavlje 452. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu i poglavlje 318. Zakona o socijalnom osiguranju.

U članku 62. Zakona o PDV-u navedeno je sljedeće:

„Povjerenik ima posebnu povlasticu nad imovinom koja čini dio gospodarske djelatnosti osobe u pogledu poreza koji je ta osoba dužna platiti na temelju ovog Zakona te se plaćanju tog poreza, neovisno o tome što je sadržano u drugim zakonima, daje prednost u odnosu na dug s bilo kojom drugom povlasticom, osim duga s općom povlasticom i duga iz članka 2009. točke (a) ili (b) Građanskog zakonika.”

U članku 20. Zakona o zapošljavanju i socijalnom dijalogu navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, svaka tražbina zaposlenika u pogledu trenutne plaće za maksimalno tri mjeseca koju poslodavac isplaćuje zaposleniku i naknade za dopust na koju zaposlenik ima pravo, uključujući svaku naknadu koja pripada zaposleniku zbog prekida radnog odnosa ili obavijest o tome, čini povlaštenu tražbinu u odnosu na imovinu poslodavca i pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine, neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne,

pod uvjetom da u svakom slučaju maksimalni iznos povlaštene tražbine ne premašuje ekvivalent nacionalne minimalne plaće koja je u vrijeme tražbine isplaćena tijekom razdoblja od šest mjeseci.”

U članku 116. stavku 3. Zakona o socijalnom osiguranju navedeno je sljedeće:

„Neovisno o odredbama bilo kojeg drugog zakona, tražbina direktora u bilo kojem dospjelom iznosu za doprinos prvog ili drugog razreda na temelju ovog članka čini povlaštenu tražbinu koja je u slučaju doprinosa prvog razreda razvrstana jednako kao i plaće zaposlenika u odnosu na imovinu poslodavca, a u slučaju doprinosa drugog razreda u odnosu na imovinsku masu predmetne samozaposlene ili samoaktivne osobe te pri plaćanju ima prednost u odnosu na sve ostale tražbine (isključujući plaće), neovisno o tome jesu li povlaštene ili hipotekarne.”

Nadalje, članci od 2088. do 2095. Građanskog zakonika posebno se odnose na redosljed prvenstva povlastica. Navedeno je među ostalim da se dugovi trebaju plaćati u skladu s redosljedom upisa. Time bi hipoteke koje su upisane istog dana bile razvrstane u istu kategoriju.

Međutim, u postupku u slučaju nesolventnosti sud može (i u većini slučajeva hoće), ako imovina nije dovoljna za namirenje obveza, izdati nalog da se iz imovine plate troškovi, naknade i izdaci nastali u postupku prestanka i likvidacije redosljedom prvenstva koji sud smatra primjerenim, pri čemu sud uzima u obzir sljedeći opći redosljed prvenstva:

(a) pravilno obračunani izdaci ili izdaci službenog primatelja ili upravitelja u postupku nesolventnosti u pogledu zaštite, realizacije ili prikupljanja imovine društva kapitala;

(b) svi ostali izdaci ili isplate službenog primatelja odnosno izdaci ili isplate pod njegovim nadzorom, uključujući one nastale ili izvršene tijekom nastavka poslovanja društva kapitala;

(c) eventualna naknada za rad privremenog upravitelja;

(d) troškovi podnositelja zahtjeva i svake osobe koja se pojavi pred sudom u pogledu zahtjeva i čije troškove sud odobri;

(e) eventualna naknada za rad posebnog upravitelja;

(f) svaki iznos plativ osobi koja je zaposlena ili ovlaštena za pružanje pomoći u pripremi pregleda financijskog stanja ili stanja računa;

(g) svaka naknada na temelju odluke suda za troškove u pogledu zahtjeva za oslobođenje od obveze podnošenja pregleda financijskog stanja ili za produljenje roka za podnošenje takvog pregleda;

(h) sve potrebne isplate upravitelja u postupku nesolventnosti tijekom njegova upravljanja, uključujući sve izdatke članova likvidacijskog povjerenstva ili drugih predstavnika koje je odobrio upravitelj u postupku nesolventnosti;

(i) naknada za rad svake osobe koju je upravitelj u postupku nesolventnosti zaposlio za pružanje usluga za društvo kapitala kako se zahtijeva ili kako je odobreno odredbama poglavlja 386.;

(j) naknada za rad službenog primatelja i upravitelja u postupku nesolventnosti.

Tijekom postupka u slučaju nesolventnosti upravitelj u slučaju nesolventnosti pripremit će izvješće koje sadržava razvrstavanje vjerovnika i plan raspodjele i podnijeti ga pred sudom. Vjerovnicima je dopušteno očitovati se ako se ne slažu sa sadržajem tog izvješća, a sud može naložiti ispravak. Sud će naposljetku odobriti navedeno razvrstavanje i plan te naložiti upravitelju u slučaju nesolventnosti da nastavi s plaćanjem dugova vjerovnicima.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nije primjenjivo

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Kao prvo, raspodjela primitaka primarno je uređena člankom 531. Trgovačkog zakonika i zakonima u skladu s Građanskim zakonikom, u kojem su vjerovnici razvrstani na vjerovnike sa zakonskom povlasticom i vjerovnike s osiguranom hipotekom. Riječ je o osiguranim vjerovnicima na temelju zakonskih propisa ili javne isprave u skladu s datumom upisa, koji su isto tako uređeni člankom 535. Trgovačkog zakonika.

Nakon toga obični su vjerovnici (koji nisu upisani vjerovnici) razvrstani *pari passu* u skladu sa svojim tražbinama.

Nakon što se proglasi stečaj osobe u roku od deset dana od proglašenja održava se sastanak na kojemu se pred sućem, tajnikom, stečajnim upraviteljem, stečajnim dužnikom i vjerovnicima analiziraju tražbine i sastavlja popis imovine.

Na sastanku se saslušava stečajni dužnik, koji isto tako predlaže uvjete stečajne nagodbe. Na njemu se raspravlja o tome postoji li u predmetu pred sudom osnova za stečajnu nagodbu te se imenuje odbor vjerovnika (koji nisu upisani na temelju povlastice ili hipoteke ili zaloga) koji zastupa sve vjerovnike, što vjerovnici imaju pravo osporiti, čak i pojedinačno, u roku od osam dana.

Održava se i drugi sastanak kojim ponovno predsjedava sudac i na kojem je za prihvaćanje odbora vjerovnika potrebno da on predstavlja tri četvrtine potvrđenih dugovanih iznosa stečajnog dužnika.

Nakon tog postupka i nakon utvrđivanja popisa imovine svih vjerovnika održava se još jedan sastanak kojim predsjedava sudac nakon objave odgovarajuće obavijesti o sastanku u skladu sa zakonom.

Na tom sastanku svaki vjerovnik izlaže svoj predmet, a ako se stečajni upravitelj usprotivi vjerovniku, vjerovnik mora dokazati svoj predmet stečajnom upravitelju i odboru vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U postupku u slučaju nesolventnosti sud će razriješiti dužnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti odmah nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja postupka nesolventnosti, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je upravitelj u slučaju nesolventnosti poštovao zahtjeve poglavlja 386. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva kapitala iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Člankom 329.B stavkom 12. predviđeni su različiti scenariji koji uključuju prekid postupka oporavka kako slijedi:

(a) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da nastavak predmetnog postupka nema korisnog učinka za društvo kapitala, posebni regulator odmah podnosi sudu zahtjev za prekid postupka oporavka društva kapitala koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu te sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala. Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti;

(b) ako posebni regulator u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrdi, nakon savjetovanja sa zajedničkim povjerenstvom vjerovnika i članova, da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, posebni regulator podnosi sudu zahtjev koji sadržava detaljne i opsežne razloge u tu svrhu i traži od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

U tom će slučaju društvo kapitala nastaviti poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(c) ako direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine u bilo koje vrijeme tijekom kojeg je postupak oporavka društva kapitala na snazi utvrde da su se poslovi društva kapitala popravili toliko da ono može plaćati svoje dugove, direktori društva kapitala ili članovi izvanredne glavne skupštine mogu podnijeti sudu zahtjev kojem prilažu odgovarajuću popratnu dokumentaciju i informacije kojima potvrđuju da su se uvjerali u prethodno navedeno i tražiti od suda da izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala, a sud bez prethodnog saslušanja posebnog regulatora ne izdaje nalog kojim prihvaća ili odbija zahtjev. Ako prihvati zahtjev, sud utvrđuje odredbe i uvjete koje smatra neophodnima u okolnostima predmeta.

Kao i u prethodnom slučaju, društvo kapitala nastavit će poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud prihvati prethodno navedeni zahtjev;

(d) na kraju razdoblja svojeg imenovanja posebni regulator sudu podnosi završno pisano izvješće koje sadržava detaljna i opsežna mišljenja i razloge u pogledu pitanja postoji li razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično i hoće li moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti.

Ako završno izvješće koje je podnio posebni regulator sadržava mišljenje da postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem u cijelosti ili djelomično, dodatno mu se prilaže točan i detaljan plan oporavka koji sadržava sve prijedloge potrebne kako bi se društvu kapitala omogućilo da nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem s objašnjenjima potrebnima za provedbu oporavka, uključujući prijedloge koji se odnose na financijska sredstva, zadržavanje zaposlenika i buduće upravljanje društvom kapitala. U predmetnom planu oporavka objašnjen je predloženi način plaćanja svih ili dijela tražbina vjerovnicima, neovisno o tome je li sa svim vjerovnicima postignuta dobrovoljna nagodba ili je predloženo da sud potvrdi nagodbu koju nisu odobrili svi vjerovnici.

Nakon što zaprimi završno izvješće i plan oporavka, sud može zatražiti objašnjenja i pojašnjenja koja smatra prikladnima i koja se dostavljaju usmeno ili u pisanom obliku kako sud odredi. Nakon toga sud može odbiti predloženi plan oporavka ili ga prihvatiti i odobriti u cijelosti ili djelomično te može zahtijevati njegove izmjene. Ako sud odobri plan oporavka koji je dostavio posebni regulator, neovisno o tome je li to s izmjenama ili bez njih kako odredi sud, plan oporavka stupa na snagu i postaje obvezujući za sve zainteresirane strane u sve zakonske svrhe. Prekid postupka prestat će odmah nakon što sud odobri plan oporavka;

(e) ako sud izda nalog za prekid postupka oporavka društva kapitala uz obrazloženje da ne postoji razumna mogućnost da društvo kapitala nastavi poslovati kao subjekt s održivim poslovanjem i da neće moći redovito plaćati svoje dugove u budućnosti, sud nalaže sudsku likvidaciju društva kapitala.

Primjenjuje se postupak predviđen poglavljem 386. koji se odnosi na postupak u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

U stečajnom postupku sud će razriješiti dužnosti stečajnog upravitelja odmah nakon što stečajni upravitelj realizira svu imovinu društva kapitala ili onoliko imovine koliko se prema njegovu mišljenju može realizirati bez nepotrebnog produljenja stečajnog postupka, raspodijeli eventualno konačno plaćanje dugova vjerovnicima, uskladi prava obveznika doprinosa među njima, izvrši eventualni konačni povrat obveznicima doprinosa i podnese izvješće na trošak društva kapitala te nakon što sud utvrdi da je stečajni upravitelj poštovao zahtjeve poglavlja 13. i druge eventualne zahtjeve koje sud odredi te uzme u obzir izvješće i sve eventualne prigovore bilo kojeg vjerovnika, obveznika doprinosa ili zainteresirane osobe.

Sud nakon toga izdaje nalog za brisanje naziva društva osoba iz registra od datuma naloga. Taj se nalog dostavlja u registar trgovačkih društava u kojem se provodi brisanje.

Naravno, prethodno navedeno primjenjuje se na društva osoba.

Kad je riječ o trgovcima, nakon proglašenja stečaja trgovca i raspodjele primitaka stečajni dužnik može na temelju zahtjeva upućenog tajniku zatražiti pojavljivanje pred sudom, pri čemu sud na taj dan poziva i vjerovnike i stečajnog upravitelja koji su uključeni u njegov stečaj kako bi se utvrdilo je li moguća sanacija trgovca u svrhu ponovnog obavljanja trgovačke djelatnosti.

Ako trgovac nije postupao prijekarno ili zlonamjerno, moguća je sanacija trgovca u svrhu obavljanja trgovačke djelatnosti. Učinak je te sanacije razrješenje stečajnog dužnika, u pogledu njegove osobe i naknadno pribavljene imovine, od svih dugova koji su se od njega mogli potraživati u bilo kojem trenutku prije proglašenja stečaja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

U smislu poglavlja 386. članka 315. stavka 1. vjerovnik može zatražiti zaštitu svojih prava u odnosu na bilo koju stranku za koju se smatra da poslovanje društva kapitala provodi s namjerom prijevare vjerovnika društva kapitala ili vjerovnika bilo koje druge osobe ili u bilo koju prijekarnu svrhu. U takvim slučajevima nakon podnošenja zahtjeva sudu sud može proglasiti da su sve osobe koje su svjesno sudjelovale u provedbi poslovanja kako je prethodno opisano osobno odgovorne, bez ograničenja odgovornosti, za sve dugove ili druge obveze društva kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata koji se odnose na prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nakon prekida stečajnog postupka, neovisno o tome odnosi li se na društvo osoba ili trgovca, vjerovnici nemaju nikakva prava, osim ako vjerovnik može dokazati da su trgovac ili društvo osoba postupili zlonamjerno ili prijekarno u odnosu na vjerovnike.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Troškove snosi osoba koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili društvo kapitala kako sud odredi.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

U postupku reorganizacije (oporavak društva kapitala) troškove postupka snosit će društvo kapitala.

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Troškove i izdatke snosi osoba koja je podnijela zahtjev ili osoba u stečaju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Postupak u slučaju nesolventnosti (društva kapitala)

Poglavljem 386. člankom 303. predviđeno je da se povlastice, hipoteke ili drugi tereti, prijenos ili drugo raspolaganje imovinom ili pravima te sva plaćanja, izvršenja ili druge radnje koje se odnose na imovinu ili prava koje je poduzelo ili provelo društvo kapitala ili koje su poduzete ili provedene u odnosu na njega te sve obveze nastale za društvo kapitala u razdoblju od šest mjeseci prije prestanka društva kapitala smatraju prijekarnom prednošću u odnosu na njegove

vjerovnike, neovisno o tome je li takva transakcija bez naknade ili dovodi do obveza, ako je riječ o **podcijenjenoj** transakciji ili ako **se daje prednost**. U takvim je slučajevima transakcija (prijevarena prednost) ništava.

Podcjenjivanje je definirano kako slijedi:

(a) društvo kapitala sklapa podcijenjenu transakciju:

- i. ako društvo kapitala daruje ili na neki drugi način sklopi transakciju pod uvjetima kojima nije predviđena nikakva naknada za društvo kapitala ili
- ii. ako društvo kapitala sklopi transakciju uz naknadu čija je vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti znatno manja od vrijednost u novcu ili novčanoj protuvrijednosti naknade koju je platilo društvo kapitala.

Prednost je definirana kako slijedi:

(b) društvo kapitala daje prednost osobi:

- i. ako je ta osoba jedan od vjerovnika društva kapitala odnosno osiguratelj ili jamac za bilo koji dug društva kapitala ili druge obveze i
- ii. ako društvo kapitala učini ili pretrpi nešto što u svakom slučaju za posljedicu ima to da će ta osoba u slučaju likvidacije društva kapitala zbog nesolventnosti biti u boljem položaju nego što bi bila da nije bilo te radnje ili tog propusta.

Iz prethodno navedenog izuzeti su slučajevi u kojima osoba u čiju je korist transakcija poduzeta, provedena ili nastala dokaže da nije znala i nije imala razloga smatrati da će vjerojatno doći do prestanka društva kapitala zbog nesolventnosti.

Postupak reorganizacije (oporavak društva kapitala)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobjonost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u postupku reorganizacije (oporavku društva kapitala).

Stečajni postupak (društva osoba i trgovci)

Nema *ad hoc* zakonskih akata kojima su predviđeni ništavost, pobjonost ili nemogućnost izvršenja pravnih akata štetnih za vjerovnike u stečajnom postupku ili postupku oporavka.

Posljednji put ažurirano: 15/02/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Slijedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Nesolventnost/stečaj - Austrija

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Austrijsko pravo u području nesolventnosti nije ograničeno na poduzetnike. Sposobnost nesolventnosti *de facto* se definira kao dio pravne sposobnosti u okviru privatnog prava: svaka osoba koja može imati prava i obveze može biti i nesolventna. S druge strane, ona nije povezana sa sposobnošću sklapanja poslova. To znači da svaka fizička osoba (čak i dijete) može biti dužnik u slučaju nesolventnosti, što vrijedi i za pravne osobe (privatne ili javne), **registrirana društva osoba** u skladu s Trgovačkim zakonikom (*Unternehmensgesetzbuch*) (javna društva (*offene Gesellschaften*), komanditna društva (*Komanditgesellschaften*)) i ostavine. S druge strane, tajna društva (*stille Gesellschaften*) i društva građanskog prava (*Gesellschaften bürgerlichen Rechts*) ne mogu biti nesolventna.

Nakon prestanka pravne osobe ili registriranog društva osoba pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dopušteno je ako imovina nije raspodijeljena (članak 68. Zakona o nesolventnosti (*Insolvenzordnung – IO*)).

Nad imovinom kreditnih institucija, društava za trgovanje vrijednosnim papirima, investicijskih društava i osiguravajućih društava može se pokrenuti stečajni postupak (*Konkursverfahren*), ali ne i postupak sanacije (*Sanierungsverfahren*) (članak 82. stavak 1. Zakona o bankama (*Bankwesengesetz – BWG*), članak 79. Zakona o nadzoru vrijednosnih papira iz 2018. (*Wertpapieraufsichtsgesetz 2018 – WAG 2018*), članak 309. stavak 3. Zakona o nadzoru osiguranja iz 2016. (*Versicherungsaufsichtsgesetz 2016 – VAG 2016*)).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Od donošenja Zakona o izmjeni prava o nesolventnosti 2010. (*Insolvenzrechtsänderungsgesetz 2010*) u austrijskom pravu postoji samo jedna vrsta **redovnog postupka u slučaju nesolventnosti**. Međutim, istodobno su predviđeni različiti nazivi ovisno o stvarnom tijeku postupka.

Postupak u slučaju nesolventnosti naziva se **stečajnim postupkom** (*Konkursverfahren*) ako pri pokretanju postupka još ne postoji plan restrukturiranja. U načelu, u okviru stečajnog postupka mogući su i likvidacija i restrukturiranje.

Postupak u slučaju nesolventnosti naziva se **postupkom sanacije** (*Sanierungsverfahren*) ako pri pokretanju postupka već postoji plan restrukturiranja.

Postupak je usmjeren na sanaciju dužnika. Dostupan je fizičkim osobama koje vode poduzeće, pravnim osobama, društvima osoba i ostavini (članak 166. Zakona o nesolventnosti).

Postupak sanacije moguć je **uz dužnika sa zadržanim ovlastima ili bez njega**. Dužnik zadržava ovlasti upravljanja (uz nadzor sanacijskog upravitelja) ako vjerovnicima u slučaju nesolventnosti u planu restrukturiranja nudi udio od najmanje 30 %, a na raspolaganju su i drugi dokumenti. Na primjer, potreban je financijski plan kojim se dokazuje da je financiranje osigurano na 90 dana.

Postupak poravnja dugova (*Schuldenregulierungsverfahren*), koji je dostupan fizičkim osobama koje ne vode poduzeće, još je jedna verzija postupka u slučaju nesolventnosti.

Zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mora podnijeti sam dužnik ili jedan od vjerovnika. U slučaju postupka sanacije zahtjev u svakom slučaju mora podnijeti dužnik i mora postojati plan restrukturiranja.

Preduvjet za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u načelu jest da je dužnik **nesolventan** (članak 66. Zakona o nesolventnosti). Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i u obliku postupka sanacije u slučaju **neinvoluntne nesolventnosti** (članak 167. stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

Postupak u slučaju nesolventnosti u pogledu registriranih društava osoba u kojima ni jedan od članova s neograničenom odgovornošću nije fizička osoba, kao i u pogledu imovine pravnih osoba i ostavine pokreće se i u slučaju **prezaduženosti** (članak 67. Zakona o nesolventnosti).

Daljnji je uvjet za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti postojanje **imovine za pokrivanje troškova**. Moraju se pokriti barem početni troškovi postupka u slučaju nesolventnosti (iznimka je postupak poravnja dugova u određenim slučajevima).

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti službeno se objavljuje na internetu (www.edikte.gv.at). Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti proizvodi pravne učinke dan nakon objave. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti bilježi se i u javnim registrima (zemljišnim knjigama (*Grundbuch*), sudskom registru (*Firmenbuch*) itd.).

Ako se postupak u slučaju nesolventnosti ne može odmah pokrenuti, stečajni sud (*Insolvenzgericht*) mora naložiti **privremene mjere** radi osiguranja mase i, konkretno, sprječavanja pobjonih pravnih radnji te osiguranja nastavka poslovanja poduzeća, pod uvjetom da zahtjev za pokretanje postupka nije očigledno

neutemeljen (članak 73. Zakona o nesolventnosti). Sud može dužniku zabraniti da provodi određene pravne radnje (npr. prodaju ili terećenje imovine) ili odrediti da te radnje podliježu odobrenju suda. Moguće je i imenovanje privremenog upravitelja.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti dužniku se oduzima pravo slobodnog raspolaganja svom imovinom koja je predmet ovrhe, a koja mu pripada u to vrijeme ili koju stekne tijekom postupka u slučaju nesolventnosti (članak 2. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Ta imovina ulazi u stečajnu masu.

U skladu s tim, stečajna masa sastoji se od sve pokretne i nepokretne imovine dužnika, kao što su udjeli u nekretninama, suvlasnički udjeli, tražbine, prava najma, nasljedstva itd. Stečajna masa ne uključuje prava dužnika na uzdržavanje, dohodak od vlastitog rada i dio plaće koji se ne može zaplijeniti (egzistencijalni minimum). Isto tako, stečajna masa ne uključuje pokretnu imovinu koja se ne može zaplijeniti (npr. predmete za osobnu upotrebu) te strogo osobna prava (npr. prava industrijskog vlasništva).

Ako dužnik živi u kući koja pripada stečajnoj masi (ili u stanu čiji je vlasnik), on i njegova obitelj u početku se ne moraju iseliti iz osnovnog stambenog prostora (članak 5. stavak 3. Zakona o nesolventnosti). Međutim, time se ne sprječava unovčenje kuće (stana čiji je vlasnik) u postupku u slučaju nesolventnosti. Stečajni sud dužniku na slobodno raspolaganje ostavlja i prava najma (ili druga prava korištenja) koja se odnose na stambene prostore neophodne za dužnika i njegovu obitelj (članak 5. stavak 4. Zakona o nesolventnosti). Time što se takva prava ostavljaju na slobodno raspolaganje dužniku ona se isključuju iz stečajne mase.

Odbor vjerovnika može odlučiti i da će, uz odobrenje stečajnog suda, iz stečajne mase isključiti tražbine koje se vjerojatno neće moći naplatiti ili predmete neznatne vrijednosti (članak 119. stavak 5. Zakona o nesolventnosti). Takvo isključenje provodi se kako bi se izbjegao trošak unovčenja svakog predmeta iz stečajne mase od kojeg ne bi bilo koristi za stečajnu masu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak

Dužnik

ima pravo podnijeti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka i podnijeti žalbu protiv pokretanja stečajnog postupka;

pod pokretanjem stečajnog postupka gubi pravo raspolaganja imovinom koja pripada masi;

ima pravo sudjelovanja na sastancima vjerovnika i odbora vjerovnika;

ima pravo podnijeti zahtjev za zaključenje plana restrukturiranja.

Stečajni upravitelj (*Masseverwalter*)

odgovoran je za praktičnu provedbu postupka u slučaju nesolventnosti;

ispituje financijski položaj dužnika;

nastavlja voditi poduzeće ako ono nije prestalo poslovati pokretanjem postupka, a vjerovnike se nastavkom poslovanja ne stavlja u nepovoljan položaj;

ispituje prijavljene tražbine;

ispituje je li plan restrukturiranja u interesu vjerovnika i je li provediv;

utvrđuje imovinu i raspolaže njome;

upravlja stečajnom masom i zastupa je;

ostvaruje pravo pobijanja kad je riječ o stečajnoj masi;

raspodjeljuje prihode od mase.

Ako se stečajni postupak odnosi na fizičke osobe koje ne vode poduzeće (postupak poravnjenja dugova), imenovanje stečajnog upravitelja čini iznimku. Ako stečajni sud ne imenuje stečajnog upravitelja, mora sam rješavati pitanja koja se povjeravaju stečajnom upravitelju u skladu sa Zakonom o nesolventnosti.

Postupak sanacije bez dužnika sa zadržanim ovlastima

Dužnik

podnosi zahtjev za pokretanje postupka sanacije i zaključenje plana restrukturiranja;

pod pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti gubi pravo raspolaganja imovinom koja pripada masi;

ima pravo sudjelovanja na sastancima vjerovnika i odbora vjerovnika.

Stečajni upravitelj

odgovoran je za praktičnu provedbu postupka u slučaju nesolventnosti;

ispituje financijski položaj dužnika;

nastavlja voditi poduzeće ako ono nije prestalo poslovati pokretanjem postupka, a vjerovnike se nastavkom poslovanja ne stavlja u nepovoljan položaj;

ispituje prijavljene tražbine;

ispituje je li plan restrukturiranja u interesu vjerovnika i je li provediv;

upravlja stečajnom masom i zastupa je;

ostvaruje pravo pobijanja kad je riječ o stečajnoj masi.

Postupak sanacije s dužnikom sa zadržanim ovlastima

Dužnik

podnosi zahtjev za pokretanje postupka sanacije s dužnikom sa zadržanim ovlastima i zaključenje plana restrukturiranja te zahtjevu prilaže nužne

dokumente za dužnika sa zadržanim ovlastima;

zadržava (ograničenu) ovlast raspolaganja i u načelu nastavlja upravljati svojom imovinom;

pod nadzorom je sanacijskog upravitelja i stečajnog suda.

Sanacijski upravitelj

nadzire dužnika i njegovo upravljanje poslovanjem;

dodjeljuje ili odbija ovlaštenje za pravne radnje koje se ne provode u uobičajenom tijeku poslovanja;

zastupa dužnika u svim pitanjima u kojima on nema pravo raspolaganja;

utvrđuje financijski položaj dužnika;

ispituje je li plan restrukturiranja provediv i postoje li razlozi za povlačenje ovlasti samostalnog upravljanja;

ispituje prijavljene tražbine;

ostvaruje pravo pobijanja kad je riječ o stečajnoj masi.

Stečajni sud mora nadzirati radnje upravitelja u slučaju nesolventnosti. Može mu izdati pisane ili usmene upute, zahtijevati izvješća i objašnjenja, pregledavati račune i druge dokumente te provoditi potrebna ispitivanja. Sud može naložiti upravitelju u slučaju nesolventnosti i da se o pojedinačnim pitanjima savjetuje s odborom vjerovnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora obavijestiti sud o određenim transakcijama prije njihova sklapanja (članak 116. Zakona o nesolventnosti); druge transakcije podliježu odobrenju odbora vjerovnika i stečajnog suda (članak 117. Zakona o nesolventnosti).

Imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti i njegova naknada

Upravitelja u slučaju nesolventnosti imenuje stečajni sud po službenoj dužnosti pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. On mora biti ugledan, pouzdan i iskusen u poslovanju te poznavati sustav nesolventnosti (članak 80. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). U postupku u slučaju nesolventnosti poduzeća potrebno je dostatno znanje o trgovačkom pravu ili upravljanju poslovanjem (članak 80. stavak 3. Zakona o nesolventnosti). Osobe koje zanimaju upravljanje u slučaju nesolventnosti mogu se upisati u popis upravitelja u slučaju nesolventnosti. Popis je dostupan na internetskoj stranici www.iv.justiz.gv.at, a upotrebljavaju ga stečajni sudovi kako bi im se olakšao odabir odgovarajućeg upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije biti bliski srodnik (članak 32. Zakona o nesolventnosti), ali ni konkurent dužnika te mora biti neovisan o dužniku i vjerovnicima (članak 80.b stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Pravne se osobe isto tako mogu imenovati upraviteljima u slučaju nesolventnosti. Moraju obavijestiti sud o imenu fizičke osobe koja ih zastupa u provedbi upravljanja u slučaju nesolventnosti (članak 80. stavak 5. Zakona o nesolventnosti).

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo na naknadu svojih novčanih izdataka i naknadu za svoj rad, uvećanu za porez na dodanu vrijednost (članak 82. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Iznos naknade upravitelja uređen je zakonom (članak 82. Zakona o nesolventnosti) i ovisi o bruto prihodima koje je upravitelj u slučaju nesolventnosti ostvario od unovčenja imovine. Međutim, to uključuje samo prihode za čije je prikupljanje bio zadužen upravitelj u slučaju nesolventnosti. Najmanja naknada za upravitelja u slučaju nesolventnosti iznosi 3000 EUR. Postoje dodatne naknade za donošenje plana restrukturiranja ili plaćanja (članak 82.a Zakona o nesolventnosti) i za unovčenje posebne stečajne mase (članak 82.d Zakona o nesolventnosti). Posebna naknada isplaćuje se i za nastavak poslovanja poduzeća (članak 82. stavak 3. Zakona o nesolventnosti).

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Mogućnost **prijeboja** s tražbinom dužnika u načelu ostaje na snazi tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

Međutim, preduvjet je da su **tražbine pri pokretanju postupka bile prihvatljive za prijeboj**. Prijeboj nije dopušten ako vjerovnik u slučaju nesolventnosti postane dužnik stečajne mase tek nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili ako je tražbina prema dužniku stečena tek nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (članak 20. stavak 1. prva rečenica Zakona o nesolventnosti). Nadalje, prijeboj je **isključen** ako je treća osoba stekla protutražbinu prema dužniku u posljednjih **šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti** i u trenutku stjecanja **znala** ili trebala znati **za nesolventnost** (članak 20. stavci 1. i 2. Zakona o nesolventnosti). U takvim slučajevima čak se i malim nemarom nanosi šteta trećoj osobi.

U postupku u slučaju nesolventnosti moguć je prijeboj s **uvjetnom tražbinom**, neovisno o tome je li tražbina vjerovnika ili dužnika u postupku u slučaju nesolventnosti uvjetna. Ako vjerovnik u slučaju nesolventnosti ima uvjetnu tražbinu, stečajni sud može odrediti da prijeboj ovisi o davanju jamstva (članak 19. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). Prijeboj u postupku u slučaju nesolventnosti nije isključen ni ako tražbina vjerovnika u slučaju nesolventnosti **nije novčana** (članak 19. stavak 2. Zakona o nesolventnosti). To ne uzrokuje poteškoće jer se takva prava pretvaraju u novčane tražbine pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti (članak 14. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Vjerovnici u slučaju nesolventnosti s tražbinama prihvatljivima za prijeboj ne moraju ih **prijaviti u postupku u slučaju nesolventnosti**, pod uvjetom da nisu obuhvaćene protutražbinom (članak 19. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Međutim, Vrhovni sud (*Oberster Gerichtshof* – OGH) odlučio je da će, ako vjerovnik u slučaju nesolventnosti ne iskoristi zakonom predviđenu mogućnost prijeboja tijekom postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 19. stavkom 1. Zakona o nesolventnosti, nakon konačne potvrde plana restrukturiranja i zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti on moći redovnim putem prebiti svoju tražbinu samo po kvoti iz plana restrukturiranja (RIS-Justiz RS0051601 [T4]).

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Dvostrani ugovori

Ako dužnik i druga stranka u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti nisu izvršili dvostrani ugovor ili ga nisu izvršili u cijelosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti može izvršiti ugovor (u cijelosti) u ime dužnika i zahtijevati od druge stranke da ga izvrši ili može poništiti ugovor (članak 21. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). U postupku sanacije s dužnikom sa zadržanim ovlastima dužnika se poziva na davanje izjave u skladu s člankom 21. Zakona o nesolventnosti. Ako želi poništiti ugovor potrebno je odobrenje sanacijskog upravitelja (članak 171. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Ako je druga stranka obvezna unaprijed izvršiti ugovor, ona može odbiti izvršenje do polaganja jamstva, osim ako je u trenutku sklapanja ugovora bila svjesna nepovoljnih financijskih okolnosti dužnika (članak 21. stavak 3. Zakona o nesolventnosti).

Najmovi

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti u pogledu najmpromca, upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo raskinuti ugovor o najmu uz poštovanje zakonskog ili dogovorenog kraćeg otkaznog roka (članak 23. Zakona o nesolventnosti).

Ugovori o radu

Ako je dužnik poslodavac, a ugovor o radu već je sklopljen, u načelu ga može raskinuti zaposlenik prijevremenim odstupanjem s dužnosti ili upravitelj u slučaju nesolventnosti uz poštovanje zakonskog otkaznog roka, otkaznog roka iz kolektivnog ugovora ili dopuštenog dogovorenog kraćeg otkaznog roka, uzimajući u obzir zakonska ograničenja u pogledu raskida, u roku od mjesec dana od objave odluke kojom se nalaže, odobrava ili utvrđuje zatvaranje poduzeća ili dijela poduzeća. Primjenjuju se posebne odredbe za postupak u slučaju nesolventnosti s dužnikom sa zadržanim ovlastima.

Prepreke za raskid ugovora

Ako bi se raskidom ugovora mogao ugroziti nastavak poslovanja dužnika, druga strana može raskinuti ugovor sklopljen s dužnikom unutar šest mjeseci od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti samo zbog važnog razloga. Pogoršanje gospodarskog položaja dužnika i dužnikovo nepodmirivanje tražbina koje su bile dospjele prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne smatraju se važnim razlozima (članak 25.a stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Ta se ograničenja ne primjenjuju ako je raskid ugovora ključan za izbjegavanje ozbiljnih osobnih ili gospodarskih poteškoća za ugovornu stranku, u slučaju prava na isplatu zajmova i u slučaju ugovora o radu (članak 25.a stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

Nevaljani ugovori

U skladu s člankom 25.b stavkom 2. Zakona o nesolventnosti ugovorna odredba kojom se poništava ili raskida ugovor ako se pokrene postupak u slučaju nesolventnosti nije dopuštena. To se, u načelu, primjenjuje na sve ugovore (malobrojne iznimke odnose se na ugovore na temelju Zakona o bankama ili Zakona o burzama (*Börsegesetz*)).

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici u slučaju nesolventnosti ne mogu više zahtijevati tražbine od dužnika sudskim putem, bilo pojedinačno ili izvan postupka u slučaju nesolventnosti (**blokada postupaka**, članak 6. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Ne mogu se izricati ni mjere u korist stečajnih tražbina. Samo u postupku sanacije s dužnikom sa zadržanim ovlastima dužnik zadržava pravo sudjelovanja u parnicama i drugim postupcima koji se odnose na pitanja samostalne uprave dužnika (članak 173. Zakona o nesolventnosti). Ako suprotno članku 6. stavku 1. Zakona o nesolventnosti dužnik podnese tužbu ili se tužba podnese protiv njega nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, mora se odbaciti.

Nadalje, nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne može se steći založno pravo ni pravo namirenja kako bi se izvršilo plaćanje stečajne tražbine (**blokada izvršenja**, članak 10. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). U pogledu izlučnog i razlučnog prava koje je već utvrđeno prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne postoji općenita blokada izvršenja; stoga se izvršenje može zahtijevati i u postupku u slučaju nesolventnosti.

Blokade postupaka i izvršenja moraju se poštovati **po službenoj dužnosti** i odnositi se na sve vjerovnike u slučaju nesolventnosti.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje su u tijeku s obzirom na stečajnu masu **zastaju** *ex lege* pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti (članak 7. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Zastoj postupka provodi se po službenoj dužnosti.

Postupci koji se odnose na stečajne tražbine u svakom se slučaju ne smiju nastaviti prije ispitnog sastanka (članak 7. stavak 3. Zakona o nesolventnosti). Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ili jedan od vjerovnika koji na to imaju pravo **ospore** pravo na ispitnom sastanku, postupak koji je u zastoju može se **nastaviti kao ispitni postupak** (članak 113. Zakona o nesolventnosti).

Postupak koji se odnosi na prava koja ne podliježu prijavljivanju u postupku u slučaju nesolventnosti mogu se **odmah** nastaviti.

Ovršni postupci započeti prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u načelu ne zastaju. Međutim, založna prava i prava namirenja stečena radi izvršenja plaćanja unutar 60 dana prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti prestaju vrijediti *ex lege*, osim ako su uspostavljena u korist tražbina na temelju javnog prava (članak 12. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). U slučaju da prestanu vrijediti, **ovršni postupci radi unovčenja** moraju **zastati** na zahtjev stečajnog suda ili upravitelja u slučaju nesolventnosti (članak 12. stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Skupština vjerovnika

Skupština vjerovnika glavno je tijelo vjerovnika u slučaju nesolventnosti i služi tomu da se vjerovnicima u slučaju nesolventnosti omogući da sudjeluju u postupku. Stečajni sud odgovoran je za sazivanje skupštine vjerovnika i predsjedanje njome (članak 91. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Prva skupština vjerovnika saziva se pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti i propisana je zakonom. Daljnje skupštine saziva stečajni sud prema vlastitu nahođenju. Skupština vjerovnika posebno se saziva na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, odbora vjerovnika ili najmanje dvaju vjerovnika čije tražbine predstavljaju približno četvrtinu stečajnih tražbina, pri čemu se navode točke dnevnog reda.

Skupština vjerovnika ima pravo iznositi određene prijedloge (npr. za imenovanje odbora vjerovnika ili razrješenje upravitelja u slučaju nesolventnosti).

Odgovorna je i za glasovanje o donošenju plana restrukturiranja.

Za odluke i zahtjeve skupštine vjerovnika općenito je potrebna apsolutna većina glasova koja se izračunava na temelju iznosa tražbina (članak 92. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Odbor vjerovnika

Odbor vjerovnika ne imenuje se nužno uvijek u postupcima u slučaju nesolventnosti, nego samo ako je to preporučljivo s obzirom na prirodu ili poseban opseg poduzeća. Ako je prodaja ili najam poduzeća ili dijela poduzeća u tijeku (članak 117. stavak 1. točka 1. Zakona o nesolventnosti), uvijek se mora imenovati odbor vjerovnika. Njegova je uloga nadzirati upravitelja u slučaju nesolventnosti i pomagati mu (članak 89. stavak 1. Zakona o nesolventnosti).

Upravitelj se mora savjetovati s odborom vjerovnika u pogledu važnih dogovora (članak 114. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Suglasnost odbora vjerovnika preduvjet je valjanosti za određene važne poslove (npr. prodaju poduzeća).

Odbor vjerovnika ima najmanje tri člana, a najviše sedam njih. Imenuje ga sud po službenoj dužnosti ili na temelju zahtjeva. Članovima se, uz vjerovnike, mogu imenovati i druge fizičke ili pravne osobe.

Udruženja za zaštitu vjerovnika

Interese vjerovnika u slučaju nesolventnosti u praksi u brojnim slučajevima zastupaju **udruženja za zaštitu vjerovnika**. Ta udruženja prijavljuju tražbine, sudjeluju na sastancima i izvršavaju prava glasa vjerovnika koje zastupaju u pogledu plana restrukturiranja. Udruženja za zaštitu vjerovnika prate i isplate koje vrši upravitelj u slučaju nesolventnosti.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Od stečajnog upravitelja u načelu se zahtijeva da raspolaže predmetima koji pripadaju stečajnoj masi izvan suda, posebno **prodajom na otvorenom tržištu**.

Sudska dražba u skladu s Ovršnim zakonom (*Exekutionsordnung*) provodi se samo u iznimnim slučajevima, ako tako odluči stečajni sud na zahtjev stečajnog upravitelja.

Uz odobrenje stečajnog suda odbor vjerovnika može odlučiti da se tražbine koje se vjerojatno neće moći naplatiti i predmeti neznatne vrijednosti predaju *na slobodno raspolaganje* dužniku.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajne tražbine

Riječ je o tražbinama onih vjerovnika koji imaju novčane tražbine prema dužniku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (članak 51. Zakona o nesolventnosti). Međutim, kamate na stečajne tražbine koje nastanu od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, troškovi sudjelovanja u tom postupku, novčane kazne za sve vrste kaznenih djela i tražbine povezane s darovima te, ako je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti nad ostavinom, *ostaviteljeve tražbine* nisu stečajne tražbine (članak 58. Zakona o nesolventnosti).

Načelo jednakog postupanja načelno se primjenjuje na stečajne tražbine. Ni javna tijela ni zaposlenici nemaju prednost u postupku u slučaju nesolventnosti. Međutim, tražbine dioničara u pogledu povrata zajma dioničara kojim se zamjenjuje vlasnički kapital tražbine su nižeg isplatnog reda.

Ako se vjerovnik želi namiriti iz stečajne mase, mora prijaviti svoju stečajnu tražbinu u postupku u slučaju nesolventnosti, čak i ako je parnica u tijeku ili je u tom pogledu već donesena odluka.

Tražbine u pogledu stečajne mase

Tražbine u pogledu stečajne mase jesu tražbine koje se javljaju tek nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i izričito su navedene u Zakonu.

Tražbine u pogledu stečajne mase jesu tražbine prema stečajnoj masi koje se namiruju iz stečajne mase prema isplatnim redovima, odnosno prije nego što se namire vjerovnici u slučaju nesolventnosti (članak 47. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Najvažnije su tražbine u pogledu stečajne mase sljedeće (članak 46. stavak 1. Zakona o nesolventnosti):

troškovi postupka u slučaju nesolventnosti,

isplate povezane s očuvanjem i administracijom stečajne mase te upravljanjem njome,

svi javni troškovi povezani s masom, ako i u mjeri u kojoj se okolnosti koje uzrokuju troškove ostvare nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti,

tražbine zaposlenika u pogledu redovne naknade za razdoblja nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti,

tražbine u pogledu ispunjenja dvostranih ugovora koje je sklopio upravitelj u slučaju nesolventnosti,

tražbine na temelju pravnih radnji upravitelja u slučaju nesolventnosti,

tražbine na temelju neosnovanog bogaćenja stečajne mase,

tražbine na temelju prekida radnog odnosa ako je ugovor o radu sklopljen tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

Tražbine u pogledu stečajne mase ne moraju se prijaviti u postupku u slučaju nesolventnosti. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odbije ispuniti tražbine u pogledu stečajne mase, dotični vjerovnik može svoje tražbine zahtijevati putem sudova.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečajne tražbine moraju se pisanim putem prijaviti stečajnom sudu. Prijava se mora izvršiti u nacionalnoj valuti (euro); sve zamjene valute provode se na dan pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Pri prijavi tražbine nužno je odrediti njezin iznos i činjenice na kojima se temelji, kao i činjenice koje se mogu dostaviti radi dokazivanja navodne tražbine. Vjerovnik mora navesti i postoji li pridržaj prava vlasništva u vezi s tražbinom te koja je imovina obuhvaćena takvim pridržajem, kao i je li zatražen prijebor te ako jest, iznose međusobnih tražbina koje postoje na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Vjerovnik mora dostaviti svoju adresu e-pošte i pojedinosti o bankovnom računu.

Tražbine se trebaju prijaviti s pomoću obrasca dostupnog na internetskim stranicama <http://www.justiz.gv.at/>. Ako vjerovnik prijavi tražbinu ne koristeći se tim obrascem, tražbina svejedno mora sadržavati sve informacije navedene u tom obrascu.

Uredba EU-a o nesolventnosti primjenjuje se na tražbine koje prijave strani vjerovnici. Standardni se obrazac nalazi u Provedbenoj uredbi; ako se vjerovnik ne koristi tim obrascem, prijavljena tražbina svejedno mora sadržavati sve informacije navedene u Uredbi o nesolventnosti.

Stečajne tražbine moraju se prijaviti unutar roka za prijavu tražbina, što se navodi u oglasu o nesolventnosti. Ako kasno prijavi svoju tražbinu, vjerovnik će možda morati platiti povezane troškove posebnog ispitnog ročišta. Tražbine prijavljene unutar 14 dana prije ročišta radi ispitivanja završnih financijskih izvještaja neće se uzeti u obzir (članak 107. stavak 1. zadnja rečenica Zakona o nesolventnosti).

Ako je prijavljenu tražbinu priznao upravitelj u slučaju nesolventnosti i nije je osporio ni jedan od ostalih vjerovnika u slučaju nesolventnosti, ta se tražbina smatra utvrđenom. To konkretno znači da se vjerovnik u slučaju nesolventnosti uzima u obzir pri diobi.

Ako prijavljenu tražbinu ospori upravitelj ili vjerovnik u slučaju nesolventnosti, tražbina se može ispitati samo u parničnom postupku. O ishodu tog parničnog postupka tada ovisi hoće li se tražbina smatrati utvrđenom u postupku u slučaju nesolventnosti.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Dioba prihoda uređena je člancima od 128. do 138. Zakona o nesolventnosti.

Tražbine u pogledu stečajne mase imaju prednost pri namirivanju, nakon čega slijede tražbine vjerovnika u slučaju nesolventnosti.

Vjerovnici u pogledu stečajne mase moraju se namiriti čim su njihove tražbine utvrđene i dospjele, bez obzira na status postupka. Ako dostupna sredstva nisu dovoljna za potpuno pokrivanje tražbina u pogledu stečajne mase, one se moraju namiriti prema sljedećem redoslijedu (članak 47. Zakona o nesolventnosti):

novčani izdaci koje je unaprijed platio upravitelj u slučaju nesolventnosti,

ostali troškovi postupka,

troškovi koje je unaprijed platila treća osoba u iznosu koji je bio potreban za pokrivanje troškova postupka,

tražbine zaposlenika, ako nisu osigurane na temelju Zakona o osiguranju naknada u slučaju nesolventnosti (*Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*),

tražbine zaposlenika koje proizlaze iz prekida radnog odnosa, ako nisu osigurane na temelju Zakona o osiguranju naknada u slučaju nesolventnosti,

ostale tražbine u pogledu stečajne mase.

Iznos koji preostaje nakon što su u potpunosti namirene tražbine u pogledu stečajne mase raspodjeljuje se kao kvota **vjerovnicima u slučaju nesolventnosti**.

Namirenje vjerovnika u slučaju nesolventnosti može početi tek nakon glavnog ispitnog ročišta. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora u načelu provesti diobu nakon savjetovanja s odborom vjerovnika i na temelju odobrenja plana raspodjele koje je izdao stečajni sud.

Osigurani vjerovnici imaju prednost pred vjerovnicima u slučaju nesolventnosti i vjerovnicima u pogledu stečajne mase ako su njihove tražbine pokriveno imovinom koja služi kao jamstvo (npr. instrumentom osiguranja). Svaki višak iz prihoda od raspolaganja prenosi se na zajedničku stečajnu masu (članak 48. stavci 1. i 2. Zakona o nesolventnosti).

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Plan restrukturiranja

Plan restrukturiranja ugovor je koji u okviru postupka u slučaju nesolventnosti sklapaju dužnik i vjerovnici u slučaju nesolventnosti u pogledu smanjenja i zaustavljanja plaćanja stečajnih tražbina i upotrebljava se za poravnanje dugova. On podliježe odobrenju većine vjerovnika i potvrdi stečajnog suda. Ako u okviru postupka u slučaju nesolventnosti većina vjerovnika odobri dužnikov predloženi plan restrukturiranja i ako plan restrukturiranja potvrdi stečajni sud, dužnik se oslobađa obveza koje premašuju kvotu iz plana restrukturiranja.

Dužnik može u načelu sklopiti plan restrukturiranja u bilo kojem obliku postupka u slučaju nesolventnosti, tj. ne samo u postupku sanacije, nego i u stečajnom postupku (stečajni postupak nije prvenstveno usmjeren na unovčenje imovine i podjelu; umjesto toga i u stečajnom postupku trebalo bi najprije ispitati je li moguć plan restrukturiranja).

U planu restrukturiranja dužnik mora vjerovnicima u slučaju nesolventnosti ponuditi da će im u roku od dvije godine platiti najmanje 20 % stečajnih tražbina. U slučaju fizičkih osoba koje ne vode poduzeće razdoblje plaćanja može iznositi do pet godina. Plan restrukturiranja ne smije utjecati na prava izlučnih i različnih vjerovnika. Vjerovnici u pogledu stečajne mase moraju se u potpunosti namiriti i s vjerovnicima u slučaju nesolventnosti mora se u načelu jednako postupati.

Postupak u slučaju nesolventnosti naziva se postupkom sanacije ako pri pokretanju postupka već postoji plan restrukturiranja.

Postupak poravnanja dugova

Plan restrukturiranja nije dostupan samo poduzećima i pravnim osobama, nego i fizičkim osobama koje ne vode poduzeće. Ako se tijekom postupka poravnanja dugova ne ostvari plan restrukturiranja, imovina dužnika unovčuje se. Dodatna je mogućnost za oslobađanje od dugova plan plaćanja ili, podredno, postupak zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme (*Abschöpfungsverfahren*). Plan plaćanja poseban je oblik plana restrukturiranja. Glavna razlika odnosi se na nepostojanje određene minimalne kvote.

Ako vjerovnici ne odobre plan plaćanja, sud mora odlučiti o zahtjevu dužnika da provede postupak zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme uz otpust preostalog duga. Odobrenje vjerovnika u tom slučaju nije nužno. Najprije se zapljuje zapljenjivi dio prihoda. Dužnik mora na povjerenika vjerovnika prenijeti odgovarajuće tražbine (od plaća) na razdoblje od pet godina. Nakon isteka ugovora o prijenosu vlasništva sud mora zaključiti postupak zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme koji je još u tijeku i istodobno izjaviti da se dužniku otpuštaju preostali neplaćeni dugovi prema vjerovnicima u slučaju nesolventnosti (otpust preostalog duga - *Restschuldbefreiung*).

Zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti

Ako stečajni sud potvrdi plan restrukturiranja (ili plan plaćanja), postupak u slučaju nesolventnosti zaključuje se kad odluka o potvrdi postane pravomoćna. Automatsko zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti slijedi i nakon konačne uspostave postupka zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme. Ako se ne ostvari plan restrukturiranja ili plaćanja, postupak u slučaju nesolventnosti zaključuje stečajni sud odlukom nakon što se dostavi dokaz o dovršetku završne diobe.

Postupak u slučaju nesolventnosti mora se zaključiti i ako to odobre svi vjerovnici u pogledu stečajne mase i vjerovnici u slučaju nesolventnosti ili ako se tijekom postupka u slučaju nesolventnosti dokaže da imovina nije dovoljna za pokrivanje troškova postupka u slučaju nesolventnosti.

Odluke o zaključenju postupka u slučaju nesolventnosti objavljuju se u bazi podataka o postupcima u slučaju nesolventnosti (*Insolvenzdatei*).

Kao rezultat završnog zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti dužnik ponovno stječe sve ovlasti raspolaganja svojom imovinom (osim u slučaju pokretanja postupka zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme); ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti prestaju. Nadalje, dužnik ponovno

stječe neograničenu mogućnost da tuži i bude tužen. U parnicama koje su u tijeku dolazi do zakonske promjene stranke s mase na dužnika. U određenim sektorima dužnik može ponovno voditi poduzeće samo uz administrativna ograničenja (npr. na temelju trgovinskih zakona (*Gewerbeordnung*)) ili ograničenja struke (npr. zakona o odvjetnicima (*Rechtsanwaltsordnung*)). Za namjerno nanošenje štete vjerovnicima predviđene su kaznenopravne sankcije.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako postupak u slučaju nesolventnosti ne završi otpustom duga (kao rezultat plana restrukturiranja, plana plaćanja ili otpusta preostalog duga nakon postupka zapljene dijela primanja dužnika na određeno vrijeme), vjerovnici u slučaju nesolventnosti **slobodni su prijaviti dodatnu tražbinu** nakon završnog zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti, tj. ponovno mogu zahtijevati namirivanje preostalog duga koji nije namiren u postupku u slučaju nesolventnosti provođenjem pravne radnje ili ovrhe nad bivšim dužnikom u slučaju nesolventnosti.

S druge strane, učinak inačica otpusta duga u postupku u slučaju nesolventnosti jest takav da preostali dug koji premašuje kvotu i dalje čini samo prirodnu obvezu, tj. dug bez odgovornosti koji je plativ, ali nije obavežno izvršiv.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškove postupka u slučaju nesolventnosti snosi stečajna masa.

Međutim, ako ne postoje dostatna sredstva za pokrivanje troškova, postupak u slučaju nesolventnosti i dalje se pokreće ako vjerovnik koji podnosi zahtjev uplati predujam za pokrivanje troškova. Tražbina vjerovnika u pogledu povrata ima prednost pred tražbinama drugih vjerovnika u pogledu stečajne mase (članak 46. točka 1. Zakona o nesolventnosti).

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje dužnika prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

Određene pravne radnje koje su poduzete prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i štetne su za vjerovnike pobojne su (članak 27. i dalje Zakona o nesolventnosti). Mogu se pobijati i pozitivne pravne radnje i propusti povezani s imovinom dužnika. Preduvjet za uspješno pobijanje jest da je učinak pravnog posla koji se pobija **štetan** za vjerovnike u slučaju nesolventnosti. To je slučaj ako se pobijanom pravnom radnjom prouzročio gubitak namirenja za ostale vjerovnike, na primjer umanjenjem imovine ili povećanjem obveza. Daljnji je uvjet za uspješno pobijanje da se, kao rezultat pobijanja, **poboljšavaju izgledi za namirenje** vjerovnika. Uz te opće uvjete moraju se ispuniti značajke jedne od sljedećih situacija za pobijanje pravne radnje:

Pobojnost na temelju namjere da se vjerovnike stavi u nepovoljan položaj (članak 28. točke od 1. do 3. Zakona o nesolventnosti)

Ako je dužnik postupao s namjerom da vjerovnike stavi u nepovoljan položaj, a treća osoba bila je toga svjesna, pobojnost obuhvaća razdoblje od deset godina prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (članak 28. točka 1. Zakona o nesolventnosti). U slučaju da se kao posljedica nemara nije znalo za namjeru stavljanja vjerovnika u nepovoljan položaj, pobijanje se ograničava na razdoblje od dvije godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Pobojnost na temelju rasipanja imovine (članak 28. točka 4. Zakona o nesolventnosti)

Ugovori o kupnji, razmjeni i opskrbi sklopljeni u posljednjoj godini prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti pobojni su u mjeri u kojoj su uzrokovali rasipanje imovine na štetu vjerovnika, a druga je stranka bila toga svjesna ili je trebala biti svjesna.

Pobojnost na temelju raspolaganja za koja se ne plaća naknada (članak 29. Zakona o nesolventnosti)

Raspolaganja za koja se ne plaća naknada i koja je dužnik proveo u dvjema godinama prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti pobojna su.

Pobojnost na temelju povlaštenog tretmana (članak 30. Zakona o nesolventnosti)

Ta okolnost omogućuje pobojnost određenih pravnih radnji na temelju kojih se jedan vjerovnik stavlja u povoljniji položaj od ostalih. Uvjet za pobojnost jest da je radnja poduzeta unutar posljednje godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Istodobno, uvjet je da je došlo do nesolventnosti ili prezaduženosti ili da postoji zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili da je radnja poduzeta u posljednjih 60 dana prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je pokriće (namirenje ili jamstvo) bilo nesukladno (tj. vjerovnik ga nije mogao prijaviti u skladu sa sadržajem pravnog odnosa ili to nije mogao učiniti u tom obliku ili u to vrijeme), ne postoje daljnji (subjektivni) uvjeti za pobojnost. Isto tako, namirenje ili jamstvo koji ispunjuju te uvjete (tj. koji se trebaju platiti drugoj stranci u određenom obliku ili u određeno vrijeme) mogu biti pobojni u skladu s člankom 30. Zakona o nesolventnosti. U tim slučajevima pobojnost ovisi o namjeri povlaštenog postupanja dužnika i svjesnom ili nesvjesnom nehaju druge stranke.

Pobojnost na temelju saznanja o nesolventnosti (članak 31. Zakona o nesolventnosti)

Tom su okolnošću obuhvaćene pravne radnje provedene u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i nakon nastanka nesolventnosti (prezaduženosti) u mjeri u kojoj je druga stranka znala ili je barem trebala znati za nesolventnost, prezaduženost ili zahtjev za pokretanje postupka. Dodatni je preduvjet da vjerovnik dobije jamstvo ili namirenje pravnom radnjom ili da je pravni posao izravno štetan.

Samo upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo na prigovor. Prije toga mora dobiti izjavu odbora vjerovnika (članak 114. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). Prigovor se izjavljuje prijedlogom za poništenje, obranom (članak 43. stavak 1. Zakona o nesolventnosti), prigovorom u ovršnom postupku radi unovčenja ili prijave u postupku u slučaju nesolventnosti stranke koja se protivi pobijanju. Prigovor se mora podnijeti u roku od godine dana od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, inače zahtjev istječe. Taj se rok može produljiti ako se upravitelj u slučaju nesolventnosti i stranka koja se protivi pobijanju tako dogovore, ali samo jednom i samo za najviše tri mjeseca (članak 43. stavak 2. Zakona o nesolventnosti).

Pravne radnje dužnika nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti

Ako dužnik nema pravo na samostalno upravljanje, pravne radnje koje je dužnik poduzeo nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koje utječu na stečajnu masu u načelu više nisu valjane s obzirom na vjerovnike u slučaju nesolventnosti (članak 3. stavak 1. Zakona o nesolventnosti). To se smatra **nemogućnošću izvršenja**. Dužnik može preuzimati ugovorne obveze čak i nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, ali tražbine koje proizlaze iz tih obveza ne mogu se zahtijevati na štetu vjerovnika u slučaju nesolventnosti prije zaključenja postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, upravitelj u slučaju nesolventnosti može takve poslove staviti na snagu naknadnim odobrenjem.

Posljednji put ažurirano: 11/03/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nesolventnost/stečaj - Poljska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U Poljskoj je stečajni postupak u smislu članka 1. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka) uređen dvama aktima:

Zakonom od 28. veljače 2003. – Stečajni zakon (*Prawo upadłościowe*, Službeno glasilo zakona (*Dziennik Ustaw*) 2016., br. 2171) – u daljnjem tekstu: „Stečajni zakon”

Zakonom od 15. svibnja 2015. – Zakon o restrukturiranju (*Prawo restrukturyzacyjne*, Službeno glasilo zakona 2016., br. 1574) – u daljnjem tekstu: „Zakon o restrukturiranju”.

Odredbama Stečajnog zakona uređen je postupak likvidacije koji se odnosi na nesolventnost odnosno „stečaj” (*upadłość*). Zakonom o restrukturiranju uređen je postupak restrukturiranja koji se odnosi na rizik nesolventnosti, odnosno „postupak odobrenja nagodbe” (*postępowanie o zatwierdzenie układu*, članci 210.–226., „ubrzan postupak nagodbe” (*przyspieszone postępowanie układowe*, članci 227.–264.), „postupak nagodbe” (*postępowanie układowe*, članci 267.–282.) i „postupak sanacije” (*postępowanie sanacyjne*, članci 283.–323.).

Cilj je **stečajnog postupka** namiriti tražbine vjerovnikâ u najvećoj mogućoj mjeri te, ako je razumno moguće, održati poslovanje dužnikova poduzeća.

Navedeni se postupak pokreće isključivo na zahtjev i sastoji se od dvije faze: postupka za proglašenje stečaja i postupka nakon proglašenja stečaja.

Postupak odobrenja nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe tako da glasove vjerovnika prikupi sâm, bez uključivanja suda. Taj se postupak može pokrenuti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Ubrzani postupak nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren na pojednostavnjen način. Taj se postupak može provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Postupak nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren. Taj se postupak može provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Postupak sanacije omogućuje dužniku da poduzme sanacijske mjere (za reorganizaciju dužnikova poduzeća) te sklopi nagodbu nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren. Sanacijske mjere uključuju pravne i praktične mjere za poboljšanje ekonomske situacije dužnika kako bi ponovno mogao ispunjavati svoje obveze, a istodobno ga štite od postupka izvršenja.

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv poduzetnika. U skladu s člankom 43.1 poljskog Građanskog zakonika (*kodeks cywilny*) poduzetnik je fizička osoba, pravna osoba ili organizacijska jedinica bez pravne osobnosti čija se poslovna sposobnost temelji na zakonu i koja u vlastito ime obavlja poslovnu ili profesionalnu djelatnost.

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik i svaki od njegovih osobnih vjerovnika.

Stečajni postupak može se pokrenuti i protiv:

društava s ograničenom odgovornošću i dioničkih društava koja ne obavljaju poslovnu djelatnost;

partnera u poslovnom partnerstvu koji neograničeno, cjelokupnom svojom imovinom, odgovaraju za ispunjenje obveza iz tog partnerstva;

partnera u profesionalnom partnerstvu.

Stečajni postupak može se pokrenuti i protiv fizičkih osoba koje ne obavljaju poslovnu djelatnost (članak 491.1 i dalje Stečajnog zakona). Taj se postupak provodi samo na zahtjev dužnika, osim ako je dužnik bivši poduzetnik, a u tom slučaju zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti i vjerovnik u razdoblju od najviše jedne godine nakon brisanja poduzetnika iz odgovarajućeg registra.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti u odnosu na:

poduzetnike u smislu članka 43.1 Građanskog zakonika;

društva s ograničenom odgovornošću (*spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*) i dionička društva (*spółka akcyjna*) koja ne obavljaju poslovnu djelatnost;

partnere u poslovnom partnerstvu (*osobowa spółka handlowa*) koji neograničeno, cjelokupnom svojom imovinom, odgovaraju za ispunjenje obveza iz tog partnerstva;

partnere u partnerstvu (*spółka partnerska*).

Postupak restrukturiranja ne pokreće se u odnosu na fizičke osobe koje ne obavljaju poslovnu djelatnost. Postupak restrukturiranja provodi se samo na zahtjev dužnika, osim u slučaju postupka sanacije, koji se može pokrenuti i na zahtjev vjerovnika ako je dužnik nesolventan.

Postupak odobrenja nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe tako da glasove vjerovnika prikupi sâm, bez uključivanja suda. Taj se postupak može provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina.

Ubrzani postupak nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren na pojednostavnjen način. Taj se postupak može provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Postupak nagodbe omogućuje dužniku sklapanje nagodbe nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren. Taj se postupak može provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Postupak sanacije omogućuje dužniku poduzimanje sanacijskih mjera (za reorganizaciju dužnikova poduzeća) te sklapanje nagodbe nakon što je popis tražbina sastavljen i odobren. Sanacijske mjere uključuju pravne i praktične mjere za poboljšanje ekonomske situacije dužnika kako bi ponovno mogao ispunjavati svoje obveze, a istodobno ga štite od postupka izvršenja.

Stečajni postupak može se pokrenuti protiv poduzetnika. U skladu s člankom 43.1 Građanskog zakonika poduzetnik je fizička osoba, pravna osoba ili organizacijska jedinica bez pravne osobnosti čija se poslovna sposobnost temelji na zakonu i koja u vlastito ime obavlja poslovnu ili profesionalnu djelatnost.

Osim toga, stečajni postupak može se pokrenuti i protiv:

društava s ograničenom odgovornošću i dioničkih društava koja ne obavljaju poslovnu djelatnost;

partnera u poslovnom partnerstvu koji neograničeno, cjelokupnom svojom imovinom, odgovaraju za ispunjenje obveza iz tog partnerstva;

partnera u partnerstvu.

Postupak za proglašenje stečaja može se pokrenuti i protiv fizičkih osoba koje ne obavljaju poslovnu djelatnost (članak 491.1 i dalje Stečajnog zakona).

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti u odnosu na:

poduzetnike u smislu [Zakona](#) od 23. travnja 1964. – Građanski zakonik (*kodeks cywilny*, Službeni glasnik zakona 2016., točke 380. i 585.), u daljnjem tekstu „Građanski zakonik”;

društva s ograničenom odgovornošću (*spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*) i dionička društva (*spółka akcyjna*) koja ne obavljaju poslovnu djelatnost;

partnere u poslovnom partnerstvu (*osobowa spółka handlowa*) koji neograničeno, cjelokupnom svojom imovinom, odgovaraju za ispunjenje obveza iz tog partnerstva;

partnere u partnerstvu (*spółka partnerska*).

Postupak restrukturiranja ne pokreće se u odnosu na fizičke osobe koje ne obavljaju poslovnu djelatnost. Postupak restrukturiranja provodi se samo na zahtjev dužnika, osim u slučaju postupka sanacije, koji se može pokrenuti i na zahtjev vjerovnika ako je dužnik nesolventan.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak pokreće se protiv dužnika koji je postao nesolventan (članak 10. Stečajnog zakona).

Dužnik je nesolventan ako ne može ispuniti svoje financijske obveze po njihovu dospijeću. Smatra se da dužnik ne može ispuniti svoje financijske obveze ako kasni s plaćanjem više od tri mjeseca. Dužnik koji je pravna osoba ili organizacijska jedinica bez pravne osobnosti čija se poslovna sposobnost temelji na posebnom zakonodavnom aktu nesolventan je i kada su njegove financijske obveze veće od vrijednosti njegove imovine te takvo stanje traje duže od 24 mjeseca. Sud može odbiti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ako nema kratkoročnog rizika da dužnik neće moći ispunjavati svoje financijske obveze po njihovu dospijeću.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti u odnosu na nesolventnog dužnika ili dužnika kojem prijete nesolventnost. Nesolventni dužnik jest dužnik koji je nesolventan u smislu članaka 10. i 11. Stečajnog zakona. Dužnik kojem prijete nesolventnost dužnik je na temelju čije se ekonomske situacije može zaključiti da u kratkom roku može postati nesolventan.

Sud će odbiti pokretanje postupka restrukturiranja ako bi takav postupak bio štetan za vjerovnike.

Nadalje, Zakonom o restrukturiranju utvrđeni su i posebni uvjeti za pokretanje svake vrste postupka restrukturiranja.

Postupak odobrenja nagodbe i ubrzani postupak nagodbe mogu se provesti ako iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi.

Postupak nagodbe i postupak sanacije mogu se provesti ako je iznos osporenih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi. Osim toga, sud odbija pokretanje takvog postupka ako ne postoje dokazi *prima facie* da će dužnik moći kontinuirano snositi troškove postupka i ispunjavati obveze koje proizlaze iz njegova pokretanja.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku stečajna masa obuhvaća imovinu u vlasništvu stranke u stečaju na datum proglašenja stečaja te imovinu koju ta stranka stekne tijekom *stečajnog postupka* (članak 62. Stečajnog zakona). Iznimke od tog pravila navedene su u člancima od 63. do 67.a Stečajnog zakona.

U stečajnu masu ne ulazi imovina izuzeta od postupka izvršenja u skladu sa Zakonom od 17. studenoga 1964. – Zakon o parničnom postupku (Službeni glasnik zakona 2016., točke 1822., 1823., 1860. i 1948.), naknada za rad stranke u stečaju u dijelu koji ne podliježe pljenidbi, iznos stečen izvršenjem na temelju zaloge ili hipoteke, ako je stranka u stečaju bila založni ili hipotekarni administrator, u dijelu koji u skladu sa sporazumom o administraciji pripada drugim vjerovnicima.

Nadalje, odlukom skupštine vjerovnika iz stečajne mase može se isključiti druga imovina stranke u stečaju.

U stečajnu masu isto tako ne ulazi imovina namijenjena za pomoć zaposlenicima stranke u stečaju i njihovim obiteljima u obliku gotovine na posebnom računu fonda poduzeća za socijalna davanja zaposlenika uspostavljenom u skladu s **odredbama** o fondu poduzeća za socijalna davanja zaposlenika, zajedno s iznosima koje treba uplatiti na taj račun nakon proglašenja stečaja, uključujući otplatu stambenih kredita, isplatu bankovnih kamata obračunanih na gotovinu u fondu i pristojbe naplaćene korisnicima socijalnih usluga i naknada koje financira taj fond te organizira stranka u stečaju.

U postupku restrukturiranja u masu nagodbe ulazi imovina koja se upotrebljava za poslovanje poduzeća i imovina u vlasništvu dužnika (članci 240., 273. i 294. Zakona o restrukturiranju).

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku (postupku usmjerenom na likvidaciju imovine dužnika) dužniku se oduzima pravo upravljanja njegovom imovinom. Upravljanje imovinom (stečajnom masom) preuzima stečajni upravitelj (*syndyk*). Upravitelj isto tako preuzima odgovornosti povezane s poslovanjem dužnikova poduzeća – vođenje poduzeća, ispunjavanje obveze izvješćivanja itd.

Dužnik ostaje sudionik u stečajnom postupku i može osporiti neke odluke koje sud izdaje tijekom tog postupka, odnosno odluke koje se odnose na isključivanje imovine iz stečajne mase i naknadu za rad stečajnog upravitelja.

U postupku restrukturiranja ovlasti dužnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti razlikuju se ovisno o vrsti postupka.

U postupku odobrenja nagodbe dužnik može obavljati sve radnje, osim u razdoblju od datuma na koji je izdana odluka o odobrenju nagodbe do datuma na koji ta odluka postala pravomoćna. U tom se razdoblju primjenjuju ista pravila kao u slučaju ubrzanog postupka nagodbe, odnosno dužnik može obavljati uobičajene radnje upravljanja. Za radnje koje nisu uobičajeno upravljanje potrebna je suglasnost nadzornika nagodbe.

U postupku nagodbe i ubrzanom postupku nagodbe dužnik može obavljati uobičajene radnje upravljanja, ali je za radnje koje nisu uobičajeno upravljanje potrebna suglasnost sudskog nadzornika, osim ako je potrebna suglasnost odbora vjerovnika.

U postupku restrukturiranja dužniku se oduzima pravo upravljanja, a radnje obavlja upravitelj u slučaju nesolventnosti, osim ako je za njih potrebna suglasnost odbora vjerovnika.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U stečajnom postupku može se izvršiti *prijeboj* tražbina stranke u stečaju s tražbinama vjerovnika ako su obje tražbine postojale na datum proglašenja stečaja, čak i ako jedna od njih još nije dospjela (članak 93. Stečajnog zakona).

Prijeboj se ne prihvaća ako je vjerovnik stranke u stečaju stekao tražbinu ustupom ili prijenosom nakon proglašenja stečaja ili ju je stekao u razdoblju od 12 mjeseci prije proglašenja stečaja, pri čemu je bio svjestan da postoje razlozi za proglašenje stečaja, osim ako je to stjecanje bilo povezano s otplatom duga za koji je bila odgovorna stranka stjecatelj (bez obzira na to je li riječ o osobnoj odgovornosti ili obvezi osiguranoj određenom imovinom) (članak 94. Stečajnog zakona).

Prijeboj se ne prihvaća ako je vjerovnik postao dužnik stranke u stečaju nakon datuma proglašenja stečaja (članak 95. Stečajnog zakona).

Vjerovnik koji želi iskoristiti pravo *prijeboja* podnosi izjavu u tu svrhu najkasnije na dan prijave tražbine (članak 96. Stečajnog zakona).

U postupku restrukturiranja opća pravila za prijeboj međusobnih tražbina podliježu sljedećim ograničenjima:

vjerovnik je postao dužnikov dužnik nakon datuma pokretanja postupka restrukturiranja

nakon pokretanja postupka restrukturiranja, dužnik dužnika koji podliježe postupku restrukturiranja postao je njegov vjerovnik stjecanjem, ustupom ili prijenosom tražbine nastale prije datuma pokretanja postupka restrukturiranja.

Prijeboj međusobnih tražbina može se izvršiti ako je tražbina stečena kao rezultat otplate duga za koji je bila odgovorna stranka stjecatelj (osobna odgovornost ili obveza osigurana određenom imovinom) te ako je stranka stjecatelj postala odgovorna za dug prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje ubrzanog postupka nagodbe.

Vjerovnik koji želi iskoristiti *prijeboj* u postupku restrukturiranja u tu svrhu podnosi izjavu dužniku ili, ako je dužniku oduzeto pravo upravljanja, upravitelju u slučaju nesolventnosti najkasnije 30 dana nakon pokretanja postupka restrukturiranja ili, ako su razlozi za *prijeboj* nastali kasnije, najkasnije 30 dana nakon nastanka razloga za *prijeboj*. Izjava je valjana i ako se podnese sudskom nadzorniku (članci 253., 273. i 297. Zakona o restrukturiranju).

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Posebne odredbe o učincima proglašenja stečaja na obveze stranke u stečaju navedene su u člancima od 83. do 118. Stečajnog zakona, na nasljedstvo stranke u stečaju u člancima od 119. do 123. te na režim bračne stečevine stranke u stečaju u člancima od 124. do 126.

Člancima 81. i 82. Stečajnog zakona zabranjeno je imovinu koja ulazi u stečajnu masu opteretiti založnim pravom, registarskim založnim pravom ili hipotekom.

Odredbe ugovora kojeg je pojedinac u stečaju strana koje sprečavaju ili ometaju postizanje cilja stečajnog postupka smatraju se ništavim u odnosu na stečajnu masu. Ugovor o prijenosu vlasništva nad imovinom, tražbine ili drugog prava sklopljen radi osiguranja tražbine valjan je u odnosu na stečajnu masu ako je sklopljen u pisanom obliku na ovjereni datum, osim ugovora kojim se uspostavlja financijsko jamstvo (članak 84. Stečajnog zakona).

U člancima 85. i 85.a utvrđena su detaljna pravila o okvirnim ugovorima koji se odnose na terminske / buduće financijske operacije ili prodaju vrijednosnih papira na temelju repo ugovora.

Financijske obveze stranke u stečaju koje još nisu dospjele dospijevaju na datum proglašenja stečaja. Na datum proglašenja stečaja sve nefinancijske obveze postaju financijske obveze i dospijevaju na naplatu tog datuma, čak i ako rok za njihovo izvršenje još nije istekao (članak 91. Stečajnog zakona). Tražbinu koja proizlazi iz ugovora sklopljenog na temelju ponude koju je dostavila stranka u stečaju vjerovnik može naplatiti u stečajnom postupku samo ako je izjava o prihvatanju ponude stranci u stečaju dostavljena prije proglašenja stečaja.

Ako na datum proglašenja stečaja obveze iz ugovora o uzajamnom izvršenju nisu izvršene u cijelosti ili djelomično, stečajni upravitelj može, uz suglasnost stečajnog suca (*sędzia komisarz*), izvršiti obveze stranke u stečaju te od druge stranke zatražiti da ispuni uzajamnu obvezu ili se povuče iz ugovora s učinkom od datuma proglašenja stečaja. Ako je stranka u stečaju na datum proglašenja stečaja strana drugog ugovora koji nije ugovor o uzajamnom izvršenju, stečajni upravitelj može se povući iz tog ugovora, osim ako je drukčije predviđeno zakonom.

Na zahtjev druge strane podnesen na ovjereni datum, stečajni upravitelj će u roku od tri mjeseca izdati izjavu povlači li se iz ugovora ili zahtijeva njegovo izvršenje. Propust stečajnog upravitelja da podnese takvu izjavu u navedenom roku smatra se povlačenjem iz ugovora.

Druga strana koja je trebala svoju obvezu izvršiti ranije može obustaviti izvršenje svoje obveze do izvršenja ili osiguranja izvršenja uzajamne obveze. Druga strana nema pravo na to ako je u vrijeme sklapanja ugovora bila svjesna ili je trebala biti svjesna razloga za proglašenje stečaja (članak 98. Stečajnog zakona).

Ako se stečajni upravitelj povuče iz ugovora, druga stranka ima pravo na povrat izvršene obveze, čak i ako je ona dio stečajne mase. U stečajnom postupku strana može zatražiti naknadu za izvršenu obvezu i nastale gubitke podnošenjem takvog zahtjeva stečajnom sucu (članak 99. Stečajnog zakona).

Prodavatelj može zahtijevati povrat pokretne imovine, uključujući vrijednosne papire, koja je poslana stranci u stečaju bez primitka iznosa cijene, ako tu imovinu stranka u stečaju ili osoba koju je stranka u stečaju ovlastila za prodaju te imovine nije stekla prije proglašenja stečaja. Na povrat ima pravo i primatelj koji je stranci u stečaju poslao predmetnu imovinu. Prodavatelj ili primatelj kojem je vraćena imovina dužan je nadoknaditi troškove koji su nastali ili će nastati te primljene predujmove. Međutim, stečajni upravitelj može vratiti imovinu ako plati ili osigura plaćanje cijene i troškova koje je stranka u stečaju dužna platiti. Stečajni upravitelj to može učiniti u roku od mjesec dana od podnošenja zahtjeva za povrat (članak 100. Stečajnog zakona).

Ugovori o posredovanju ili komisijskoj prodaji koje je stranka u stečaju sklopila i u kojima je bila platitelj provizije ili pošiljatelj te ugovori o upravljanju vrijednosnim papirima prestaju važiti u trenutku proglašenja stečaja. Druga strana može se povući iz ugovora o posredovanju ili komisijskoj prodaji koje je stranka u stečaju sklopila i u kojima je bila primatelj provizije ili primatelj na datum proglašenja stečaja (članak 102. Stečajnog zakona).

Ugovor o zastupanju prestaje važiti na datum kada bilo koja strana proglašava stečaj. U slučaju stečaja platitelja provizije zastupnik može u stečajnom postupku zahtijevati naknadu gubitaka koje je pretrpio zbog prestanka važenja ugovora (članak 103. Stečajnog zakona).

Ako zajmodavac ili zajmoprimac proglašava stečaj, ugovor o namjenskom zajmu prestaje vrijediti na zahtjev bilo koje strane ako je predmet zajma već izvršen. Ako predmet još nije izvršen, ugovor prestaje važiti (članak 104. Stečajnog zakona).

Ako bilo koja strana ugovora o zajmu proglašava stečaj, ugovor o zajmu prestaje važiti ako predmet zajma još nije izvršen (članak 105. Stečajnog zakona).

Ugovor o najmu ili zakupu nekretnine obvezuje ugovorne strane ako je predmet ugovora stavljen na raspolaganje najmoprimcu ili zakupniku (članci od 106. do 108. Stečajnog zakona). U skladu s odlukom stečajnog suca stečajni upravitelj raskida ugovor o najmu ili zakupu nekretnine koji je sklopila stranka u stečaju dostavom prethodne obavijesti o raskidu tri mjeseca ranije, čak i ako raskid tog ugovora ne bi bio dopušten stranci u stečaju (članci 109. i 110. Stečajnog zakona).

Ugovor o kreditu prestaje važiti u trenutku proglašenja stečaja ako zajmodavac nije sredstva stavio na raspolaganje stranci u stečaju prije tog datuma (članak 111. Stečajnog zakona).

Proglašenje stečaja ne utječe na ugovor o bankovnom računu, ugovor o računu vrijednosnih papira ili ugovor o zbirnom računu stranke u stečaju (članak 112. Stečajnog zakona).

U postupku restrukturiranja, od datuma njegova pokretanja do datuma njegova zaključenja ili datuma na koji je odluka o obustavi postupka postala pravomoćna, dužnik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije izvršavati obveze koje proizlaze iz tražbina koje su u skladu sa zakonom obuhvaćene nagodbom.

Ako je podnesen zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja ili ako je takav postupak pokrenut, ugovorne odredbe kojima se propisuje promjena ili prestanak pravnog odnosa u kojem je dužnik strana smatraju se ništavim.

Odredbe ugovora kojeg je dužnik strana koje sprečavaju ili ometaju postizanje cilja postupka restrukturiranja smatraju se ništavim u odnosu na masu nagodbe.

U članku 250. Zakona o restrukturiranju utvrđena su detaljna pravila o okvirnim ugovorima koji se odnose na terminske/buduće financijske operacije ili prodaju vrijednosnih papira na temelju repo ugovora.

Od datuma pokretanja postupka restrukturiranja do datuma njegova zaključenja ili datuma na koji je odluka o obustavi postupka postala pravomoćna zakupodavac ne smije, bez suglasnosti odbora vjerovnika, raskinuti ugovor o najmu ili zakupu prostora ili nekretnine u kojoj posluje dužnikovo poduzeće. Prethodno opisana pravila za ugovor o najmu ili zakupu primjenjuju se *mutatis mutandis* na ugovore o zajmu s obzirom na sredstva stavljena na raspolaganje zajmoprimcu prije datuma pokretanja postupka, zakup, osiguranje imovine, ugovore o bankovnom računu, ugovore o jamstvu, ugovore koji obuhvaćaju dozvole izdane dužniku te jamstva ili akreditive izdane prije datuma pokretanja postupka restrukturiranja (članci 256., 273. i 297. Zakona o restrukturiranju).

Nadalje, **u postupku sanacije** upravitelj u slučaju nesolventnosti može se, uz suglasnost stečajnog suca, povući iz ugovora o uzajamnom izvršenju koji nije izvršen u cijelosti ili djelomično prije datuma pokretanja postupka sanacije ako je izvršenje druge strane na temelju tog ugovora nedjeljivo. Ako je izvršenje druge strane na temelju tog ugovora djeljivo, ta se odredba primjenjuje *mutatis mutandis* u mjeri u kojoj je druga strana trebala izvršiti ugovor nakon pokretanja postupka sanacije. Ako se upravitelj u slučaju nesolventnosti povuče iz ugovora, druga strana može zahtijevati povrat obveza izvršenih nakon pokretanja postupka sanacije, a prije nego što je ta strana zaprimila obavijest o povlačenju, ako to izvršenje čini dio imovine dužnika. Ako to nije moguće, druga strana može samo zatražiti naknadu za izvršenje i nastale gubitke. Te tražbine ne podliježu nagodbi (članak 298. Zakona o restrukturiranju).

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev pamica koje su u tijeku)?

Nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje **stečajnog postupka** sud može, na zahtjev dužnika, privremenog nadzornika ili vjerovnika koji je podnio zahtjev za pokretanje stečajnog postupka, obustaviti postupak izvršenja i opozvati pljenidbu bankovnog računa ako je to potrebno za ostvarenje ciljeva stečajnog postupka (članak 39. Stečajnog zakona).

Nakon proglašenja stečajnog postupka *izvršenja* koji se odnosi na imovinu u stečajnoj masi i pokrenut je prije proglašenja stečajnog postupka obustavlja se u skladu sa zakonom na datum proglašenja stečajnog postupka. U skladu sa zakonom postupak se prekida kada odluka o proglašenju stečajnog postupka postane pravomoćna (članak 146. Stečajnog zakona).

Nakon proglašenja stečajnog postupka samo stečajni upravitelj može pokrenuti i voditi sudske i upravne postupke te postupke pred upravnim sudom koji se odnose na stečajnu masu, ili se ti postupci mogu pokrenuti protiv njega. Vjerovnik ne može pokrenuti postupak u pogledu tražbine koja podliježe prijavi (članak 144. Stečajnog zakona).

U postupku restrukturiranja postupak *izvršenja* koji se odnosi na tražbinu koja je u skladu sa zakonom obuhvaćena nagodbom te je započet prije pokretanja postupka restrukturiranja u skladu sa zakonom obustavlja se na datum pokretanja tog postupka (članci 259. i 278. Zakona o restrukturiranju). U postupku sanacije obustava se odnosi na sve postupke izvršenja u odnosu na imovinu dužnika koja ulazi u masu u postupku sanacije (članak 312. Zakona o restrukturiranju).

Postupci *izvršenja* i osiguranja koji se vode protiv dužnika radi namirenja tražbina koje su obuhvaćene nagodbom prekidaju se u skladu sa zakonom na datum kada odluka o odobrenju nagodbe postane pravomoćna. Obustavljeni postupci *izvršenja* i osiguranja koji se vode protiv dužnika radi namirenja tražbina koje nisu obuhvaćene nagodbom mogu se nastaviti na zahtjev vjerovnika (članak 170. Zakona o restrukturiranju).

Pokretanje postupka nagodbe, ubrzanog postupka nagodbe ili postupka sanacije ne sprečava vjerovnika da pokrene sudski postupak, upravni postupak, postupak pred upravnim sudom ili postupak pred arbitražnim sudom radi naplate tražbina koje podliježu uvrštenju na popis tražbina (članci 257., 276. i 310. Zakona o restrukturiranju).

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon proglašenja stečajnog postupka sud obustavlja postupke po službenoj dužnosti ako se odnose na stečajnu masu, odnosno ako njihov ishod može utjecati na stečajnu masu (odnose se na predmet koji ulazi u stečajnu masu), a proglašen je stečaj, te ako je u postupku za proglašenje stečajnog postupka imenovan prisilni upravitelj (članak 174. stavci 1., 4. i 5. Zakona o parničnom postupku (*kodeks postępowania cywilnego*)). Sud poziva stečajnog ili prisilnog upravitelja da sudjeluje u postupku (članak 174. stavak 3. Zakona o parničnom postupku). Ako je stranka u stečaju (dužnik) tužitelj, sud po službenoj dužnosti nastavlja obustavljeni postupak odmah nakon imenovanja stečajnog (prisilnog) upravitelja (članak 180. stavci 1. i 5. Zakona o parničnom postupku).

Postupak protiv stečajnog upravitelja može se pokrenuti samo ako u stečajnom postupku tražbina nije uvrštena na popis tražbina nakon što su iscrpljene mogućnosti propisane Zakonom (članak 145. Stečajnog zakona).

U postupku restrukturiranja tekući sudski postupak (u tijeku u trenutku pokretanja postupka) obustavlja se ako se odnosi na masu nagodbe (ili masu u postupku sanacije) te je imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti u postupku restrukturiranja ili ako je imenovan privremeni upravitelj u postupku za pokretanje postupka sanacije, a postupak se odnosi na imovinu obuhvaćenu osiguranjem (članak 174. stavci 1., 4. i 5. Zakona o parničnom postupku). Sud poziva privremenog upravitelja ili upravitelja u slučaju nesolventnosti da sudjeluje u postupku (članak 174. stavak 3. Zakona o parničnom postupku). Dužnikovo priznavanje tražbine, odricanje od tražbine, nagodba ili priznavanje činjenica relevantnih za predmet u takvim slučajevima nemaju pravni učinak bez suglasnosti sudskog nadzornika (članak 258. Zakona o restrukturiranju).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Sudjelovanje vjerovnika u stečajnom postupku uređeno je člancima od 189. do 213. Stečajnog zakona. Vjerovnici čije su tražbine priznate imaju pravo sudjelovati i glasovati na skupštini vjerovnika.

Stečajni sudac, po službenoj dužnosti ili na zahtjev, uspostavlja odbor vjerovnika te imenuje i razrješava njegove članove. Odbor pomaže stečajnom upravitelju, nadzire njegove postupke, razmatra stanje sredstava koja čine stečajnu masu, daje dozvolu za radnje koje se mogu izvršiti samo uz odobrenje odbora vjerovnika te, na zahtjev stečajnog suca ili upravitelja, iznosi svoje mišljenje o drugim pitanjima. Odbor vjerovnika može od stranke u stečaju ili stečajnog upravitelja zatražiti pojašnjenja te može pregledati poslovne knjige i dokumentaciju koja se odnosi na stečaj ako se time ne krši povjerljivost poslovnih podataka.

Kako bi bile valjane, za sljedeće radnje stečajnog upravitelja potrebno je odobrenje odbora vjerovnika:

nastavak upravljanja poduzećem pod vodstvom stečajnog upravitelja ako će trajati duže od tri mjeseca od proglašenja stečajnog postupka;

odricanje od prodaje poduzeća u cjelini;

izravna prodaja imovine koja ulazi u stečajnu masu;

ugovaranje zajmova ili kredita te opterećenje imovine stranke u stečaju ograničenim stvarnim pravima;

priznavanje, odricanje od sklapanja nagodbe u pogledu osporenih tražbina te pokretanje spora pred arbitražnim sudom.

Iznimka je moguća ako neku od prethodno navedenih radnji treba izvršiti odmah, a odnosi se na vrijednost od najviše 10 000 PLN. U tom je slučaju stečajni upravitelj, sudski nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti može izvršiti bez odobrenja odbora.

Nadalje, odobrenje odbora vjerovnika nije potrebno za prodaju pokretne imovine ako procijenjena vrijednost sve pokretne imovine koja ulazi u stečajnu masu, kako je navedena na popisu imovine, nije veća od 50 000 PLN te za prodaju tražbina i ostalih prava ako nominalna vrijednost svih tražbina i ostalih prava koje ulaze u stečajnu masu, kako je navedena na popisu imovine, nije veća od 50 000 PLN.

U stečajnom postupku vjerovnik može podnijeti prijedlog za nagodbu.

Vjerovnici isto tako mogu osporiti odluku stečajnog suda ili stečajnog suca koja se odnosi na odobrenje računovodstvenih izvješća stečajnog upravitelja, odluke koje se odnose na popis imovine te na tražbine ostalih vjerovnika, plan raspodjele, naknadu stečajnog upravitelja te odluku o obustavi ili prekidu stečajnog postupka.

Sudjelovanje vjerovnikâ u **postupku restrukturiranja** uređeno je člancima od 104. do 139. Zakona o restrukturiranju. Vjerovnici čije su tražbine uvrštene na odobreni popis tražbina te vjerovnici koji se pojave na skupštini vjerovnika i stečajnom sucu podnesu nalog za izvršenje kojim se potvrđuje njihova tražbina imaju pravo sudjelovati i glasovati na skupštini vjerovnika.

Na skupštini vjerovnika može se postići nagodba ako na njoj sudjeluje najmanje petina vjerovnika koji imaju pravo glasanja o nagodbi.

Stečajni sudac uspostavlja odbor vjerovnika te, po službenoj dužnosti ili na zahtjev, imenuje i razrješava njegove članove. Odbor vjerovnika pomaže sudskom nadzorniku ili upravitelju u slučaju nesolventnosti, nadzire njegove postupke, razmatra stanje sredstava koja čine masu nagodbe ili masu u postupku sanacije, daje odobrenje za radnje koje se mogu izvršiti samo uz odobrenje odbora vjerovnika te, na zahtjev stečajnog suca, sudskog nadzornika, upravitelja u slučaju nesolventnosti ili dužnika, iznosi svoje mišljenje o drugim pitanjima. Skupština vjerovnika i njezini članovi mogu stečajnom sucu dostaviti svoje primjedbe o radu dužnika, sudskog nadzornika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti. Odbor može od dužnika, sudskog nadzornika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti zatražiti pojašnjenja te može pregledati poslovne knjige i dokumentaciju dužnika ako se time ne krši povjerljivost poslovnih podataka. U ostalim slučajevima i u slučaju dvojbe stečajni sudac određuje opseg posebnih prava članova odbora vjerovnika u pogledu pregleda poslovnih knjiga i dokumentacije dužnikova poduzeća.

Kako bi bile valjane, za sljedeće radnje dužnika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti potrebna je suglasnost odbora vjerovnika:

elementi koji masu nagodbe ili masu u postupku sanacije opterećuju hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom ili pomorskom hipotekom radi osiguranja tražbine koja nije obuhvaćena nagodbom

prijenos vlasništva nad predmetom ili pravom radi osiguranja tražbine koja nije obuhvaćena nagodbom elementi koji masu nagodbe ili masu u postupku sanacije opterećuju drugim pravima ugovaranja kredita ili zajmova

sklapanje ugovora o davanju u zakup dužnikova poduzeća ili njegova organiziranog dijela ili drugi sličan ugovor

(budući da su izvršene uz suglasnost odbora vjerovnika, prethodno navedene radnje ne mogu se smatrati neizvršivima u odnosu na stečajnu masu)

prodaja nekretnina ili druge imovine čija je vrijednost veća od 500 000 PLN, a provodi je dužnik.

Vjerovnici isto tako mogu osporiti odluku suda restrukturiranja ili stečajnog suca koja se odnosi na odobrenje računovodstvenih izvješća upravitelja u slučaju nesolventnosti, odluke koje se odnose na popis tražbina (postupak nagodbe i postupak sanacije) i tražbine drugih vjerovnika, naknadu sudskog nadzornika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti te odluku o obustavi ili prekidu stečajnog postupka.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventijske mase ili raspolagati njome?

U stečajnom postupku, nakon proglašenja stečaja, stečajni upravitelj sastavlja popis imovine, procjenjuje stečajnu masu te izrađuje plan likvidacije. Planom likvidacije utvrđuje se predloženi način prodaje imovine stranke u stečaju, posebno poduzeća, vrijeme prodaje, procjena troškova i ekonomska opravdanost za nastavak poslovanja poduzeća (članak 306. Stečajnog zakona). Nakon sastavljanja popisa imovine i financijskog izvješća ili nakon podnošenja općeg izvješća u pisanom obliku, stečajni upravitelj likvidira stečajnu masu (članak 308. Stečajnog zakona).

Nakon likvidacije stečajni upravitelj može nastaviti upravljati poduzećem stranke u stečaju ako je moguća nagodba s vjerovnicima ili ako je moguća prodaja cjelokupnog poduzeća stranke u stečaju ili njegovih organiziranih dijelova (članak 312. Stečajnog zakona).

U postupku restrukturiranja, odnosno ubrzanom postupku nagodbe ili postupku nagodbe, dužnik obično nastavlja upravljati svojim poduzećem. U skladu s člankom 239. stavkom 1. i člankom 295. Zakona o restrukturiranju dužniku se može oduzeti pravo upravljanja poduzećem:

ako je dužnik, namjerno ili na neki drugi način, svojim upravljanjem prekršio zakon, što za posljedicu ima štetu za vjerovnike ili mogućnost nastanka takve štete u budućnosti;

ako je očito da način upravljanja ne jamči provedbu nagodbe ili ako je imenovan povjerenik (*kurator*) dužnika u skladu s člankom 68. stavkom 1.;

ako dužnik ne postupa u skladu s uputama koje je izdao stečajni sudac ili sudski nadzornik, posebno ako ne podnese zakonite prijedloge nagodbe u roku koji odredi stečajni sudac.

U postupku sanacije, ako učinkovito provođenje takvog postupka zahtijeva osobno sudjelovanje dužnika ili njegovih zastupnika, koji istodobno jamče pravilno upravljanje, sud može odobriti dužniku da upravlja cijelim svojim poduzećem ili nekim njegovim dijelom u okviru uobičajenih radnji upravljanja (članak 288. stavak 3. Zakona o restrukturiranju).

U postupku odobrenja nagodbe dužnik upravlja svojim poduzećem tijekom cijelog trajanja postupka.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku prijavljuju se sve tražbine osobnih vjerovnika. Tražbinu može prijaviti i vjerovnik čija je tražbina osigurana hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom, založnim pravom na sredstvima, pomorskom hipotekom ili drugim upisom u zemljišne knjige i registar založnih prava ili registar plovila (ako je ne prijavi vjerovnik, bit će uvrštena na popis po službenoj dužnosti). Tražbine iz radnog odnosa uvrštavaju se na popis po službenoj dužnosti (članak 236. stavci 1. i 2. i članak 237. Stečajnog zakona).

Troškovi stečajnog postupka namiruju se prvi, prije obveza stečajne mase koje su nastale nakon proglašenja stečaja (članak 230. stavak 2. i članak 343. stavci 1. i 1.1 Stečajnog zakona) i bez izrade plana raspodjele.

U postupku restrukturiranja popis tražbina obuhvaća osobne tražbine u odnosu na dužnika koje su nastale prije pokretanja postupka restrukturiranja (članak 76. Zakona o restrukturiranju). U popisu tražbina odvojeno se navode tražbine koje su obuhvaćene nagodbom u skladu sa zakonom i tražbine obuhvaćene nagodbom uz suglasnost vjerovnika (članak 86. Zakona o restrukturiranju).

U postupku restrukturiranja tražbine se ne prijavljuju. Nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis tražbina na temelju računovodstvenih knjiga i druge dokumentacije dužnika te upisa u zemljišne knjige i registar založnih prava te druge registre.

Nagodba je obvezujuća za vjerovnike čije su tražbine, u skladu sa Zakonom, obuhvaćene nagodbom, čak i ako nisu navedene na popisu tražbina.

Nagodba nije obvezujuća za vjerovnike koje dužnik nije objavio i koji nisu sudjelovali u postupku (članak 166. Zakona o restrukturiranju).

Nagodba ne može obuhvaćati tražbine koje se odnose na naknade za uzdržavanje, naknade isplaćene kao odšteta za prouzročenje bolesti, nesposobnosti za rad, invaliditeta ili smrti te rente dodijeljene u zamjenu za prava na temelju ugovora o renti; tražbine koje se odnose na prijenos imovine i prestanak povrede prava; tražbine za koje je dužnik odgovoran u pogledu stjecanja nasljedstva nakon pokretanja postupka restrukturiranja, nakon uključivanja nasljedstva u masu nagodbe ili masu u postupku sanacije; tražbine koje se odnose na dio doprinosa socijalnog osiguranja koje financira osiguranik ako je dužnik uplatitelj.

Nagodba isključuje i tražbine iz radnog odnosa i tražbine osigurane imovinom dužnika, odnosno hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom, založnim pravom na sredstvima ili pomorskom hipotekom, u dijelu koji je obuhvaćen osiguranjem, osim ako vjerovnik pristane na njihovo uključivanje u nagodbu (članak 151. Zakona o restrukturiranju).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Pravila kojima se uređuju prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina u stečajnom postupku utvrđena su u člancima od 239. do 266. Stečajnog zakona.

U stečajnom postupku za prijavu tražbina odgovorni su vjerovnici. Tražbine se moraju prijaviti najkasnije 30 dana nakon objave odluke o proglašenju stečaja u Službenom listu za sudove i trgovinu (*Monitor Sądowy i Gospodarczy*), a zatim u Središnjem registru za restrukturiranje i stečajeve (*Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości*) (članak 51. Stečajnog zakona i članak 455. Zakona o restrukturiranju).

Tražbine iz radnog odnosa ne moraju se prijaviti. Tražbine te vrste uvrštavaju se na popis tražbina po službenoj dužnosti (članak 237. Stečajnog zakona).

Vjerovnik svoju tražbinu prijavljuje u pisanom obliku, u dva primjerka. U prijavi bi trebalo navesti ime i adresu vjerovnika, njegov osobni identifikacijski broj (PESEL) ili broj upisa u nacionalni sudski registar (KRS) ili, ako ne postoje, pojedinosti koje omogućuju jasnu identifikaciju vjerovnika, utvrditi tražbine zajedno sa sporednim davanjima te vrijednosti nenovčane tražbine, dokaze koji potvrđuju postojanje te tražbine (ako je tražbina uvrštena na popis tražbina sastavljen u postupku restrukturiranja, to je dovoljno za pozivanje na tu činjenicu), kategoriju u koju može biti uključena, vrijednosne papire povezane s njom te status predmeta ako je u tijeku sudski postupak, upravni postupak, postupak pred upravnim sudom ili postupak pred arbitražnim sudom koji se odnosi na tražbinu. Ako stranka u stečaju nije osobni dužnik tražbine koja se prijavljuje, potrebno je navesti predmet osiguranja koji treba iskoristiti za namirenje tražbine. Ako je vjerovnik partner ili dioničar u poduzeću u stečaju, mora navesti broj i vrstu dionica koje posjeduje.

Stečajni sudac prosljeđuje odgovarajuće podnesenu prijavu stečajnom upravitelju, koji provjerava potvrđuju li računovodstvene knjige ili druga dokumentacija stranke u stečaju ili upisi u zemljišne knjige i registar založnih prava ili druge registre prijavljene tražbine te poziva stranku u stečaju da u određenom roku izjavi priznaje li tražbinu. Ako računovodstvene knjige ili druga dokumentacija stranke u stečaju ili upisi u zemljišne knjige i registar založnih prava ili druge

registre ne potvrđuju prijavljenu tražbinu, stečajni upravitelj poziva vjerovnika da u roku od tjedan dana dostavi dokumente navedene u prijavi tražbine pod prijetnjom odbijanja priznavanja tražbine. Međutim, stečajni upravitelj može uzeti u obzir dokumente dostavljene nakon tog roka ako se time ne odgađa podnošenje popisa stečajnom sucu.

Vjerovnik može uložiti prigovor stečajnom sucu u roku od dva tjedna od objave da je popis tražbina priložen u spis predmeta. To može učiniti i stranka u stečaju ako smatra da nacrt popisa tražbina nije u skladu s njezinim zahtjevima ili izjavama. Ako stranka u stečaju nije dala nikakve izjave iako je pozvana da to učini, prigovor može uložiti samo ako dokaže da izjavu nije dala zbog razloga izvan njezine kontrole.

Stečajni sudac izmjenjuje popis tražbina nakon pravomoćnosti odluke o prigovoru – a u slučaju da se ta odluka osporava, nakon pravomoćnosti odluke suda – te odobrava popis tražbina. Ako nema prigovora, stečajni sudac odobrava popis tražbina nakon isteka roka za prigovor. Stečajni sudac može izmijeniti popis tražbina po službenoj dužnosti. Ako se utvrdi da su na popis tražbina uvrštene tražbine koje su u cijelosti ili djelomično nepostojeće ili da na popis nisu uvrštene tražbine koje su trebale biti uvrštene po službenoj dužnosti, stečajni sudac može izmijeniti popis tražbina po službenoj dužnosti.

Tražbina koju ne treba prijaviti, a prijavljena je ili objavljena nakon roka, navodi se u dopuni popisu tražbina. Popis tražbina ispravlja se u skladu s pravomoćnim presudama. Pri izradi plana raspodjele ili glasovanju na skupštini vjerovnika uzima se u obzir promjena iznosa tražbine do koje je došlo nakon što je popis tražbina sastavljen.

Nakon zaključenja ili obustave stečajnog postupka, izvadak iz popisa tražbina koji je odobrio stečajni sudac i u kojem se navode tražbina i iznos koji je vjerovnik primio služi kao nalog za izvršenje protiv stranke u stečaju (to se ne odnosi na vjerovnike kojima stranka u stečaju nije bila osobni dužnik). Stranka u stečaju može zatražiti da se za tražbinu uvrštenu na popis tražbina utvrdi da ne postoji ili da postoji u manjoj mjeri ako stranka u stečaju nije priznala tražbinu prijavljenu u stečajnom postupku te sud još nije donio pravomoćnu presudu o njoj. Nakon što je izvadak iz popisa proglašen izvršnim, stranka u stečaju može uložiti prigovor da tražbina uvrštena na popis tražbina ne postoji ili postoji u manjoj mjeri pokretanjem postupka za proglašenje naloga za izvršenje neizvršnim.

Pitanje izrade popisa tražbina u **postupku restrukturiranja** uređeno je člancima od 84. do 102. Zakona o restrukturiranju.

Nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis tražbina na temelju računovodstvenih knjiga i druge dokumentacije dužnika te upisa u zemljišne knjige i registar založnih prava te druge registre. U postupku sanacije pokrenutom na temelju pojednostavnjenog zahtjeva popis tražbina sastavlja se, koliko je to moguće, na temelju popisa tražbina sastavljenog u postupku restrukturiranja koji mu je prethodio. Ako prijedlog nagodbe uključuje razvrstavanje vjerovnika u skupine, popis tražbina sastavlja se uzimajući u obzir predloženo razvrstavanje.

U popisu tražbina odvojeno se navode tražbine koje su obuhvaćene nagodbom u skladu sa zakonom i tražbine obuhvaćene nagodbom uz suglasnost vjerovnika.

U ubrzanom postupku nagodbe vjerovnik može uložiti prigovor na uvrštenje tražbine na popis tražbina. Takva se tražbina smatra osporenom tražbinom. U tom slučaju stečajni sudac u skladu s time izmjenjuje popis tražbina i popis osporenih tražbina.

U postupku nagodbe i postupku sanacije sudionici u postupku stečajnom sucu mogu uložiti prigovor na uvrštenje tražbine na popis tražbina u roku od dva tjedna od objave datuma podnošenja popisa tražbina i popisa osporenih tražbina. Dužnik može uložiti prigovor ako popis tražbina nije u skladu s njegovom izjavom o priznavanju ili odbijanju priznavanja tražbine. Ako dužnik nije dao izjavu, prigovor može uložiti samo ako dokaže da izjavu nije dao zbog razloga izvan njegove kontrole. U istom roku dužnik ili vjerovnik koji nije naveden na popisu tražbina može uložiti prigovor zbog toga što nije naveden na popisu. Ako je prigovor podnesen nakon isteka tog roka ili je nedopušten zbog drugih razloga ili prigovor sadržava nedostatke koje podnositelj prigovora nije otklonio ili u pogledu kojeg podnositelj prigovora nije platio propisanu naknadu u utvrđenom roku, stečajni sudac dužan ga je odbiti.

Stečajni sudac ne uzima u obzir izjave i dokaze koji nisu navedeni u prigovoru, osim ako podnositelj prigovora dostavi dokaze *prima facie* da ih je propustio navesti u prigovoru bez svoje krivnje ili da uključivanje kasnijih izjava i dokaza neće odgoditi razmatranje predmeta.

Činjenice koje opravdavaju prigovor mogu se dokazati dokumentiranim dokazima ili mišljenjem vještaka. Ako je tražbina utvrđena pravomoćnom sudskom presudom, prigovor protiv uvrštenja na popis tražbina može se temeljiti samo na događajima koji su nastupili nakon okončanja sudskog postupka u kojem je donesena presuda.

Stečajni sudac, njegov zamjenik ili imenovani sudac razmatra prigovor na ročištu zatvorenom za javnost u roku od dva mjeseca od njegova podnošenja. Ako sudac koji razmatra prigovor odluči da je potrebno održati raspravu, o tome obavješćuje sudskog nadzornika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti, dužnika i vjerovnika na čiju je tražbinu uloženi prigovor. Njihovo nepojavljivanje na raspravi, čak i ako je opravdano, ne sprečava donošenje odluke. Stečajni sudac, njegov zamjenik ili imenovani sudac može odustati od izvođenja dokaza koji se temelje na mišljenju vještaka ako je vještak izdao mišljenje u drugom postupku pred sudom, arbitražnim sudom ili upravnim tijelom. U tom se slučaju dokumenti koji sadržavaju mišljenje vještaka smatraju dokazom.

Žalbu protiv odluke o predmetu prigovora mogu podnijeti dužnik, sudski nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici.

Ako je tako navedeno u odluci, popis tražbina izmjenjuje se nakon što odluka kojom se podržava prigovor postane pravomoćna. U ubrzanom postupku nagodbe stečajni sudac odobrava popis tražbina na skupštini vjerovnika.

U postupku nagodbe i postupku sanacije stečajni sudac odobrava popis tražbina po isteku roka za prigovore ili, ako je uloženi prigovor, nakon pravomoćnosti odluke o prigovoru.

Stečajni sudac odobrava popis tražbina na koje ne utječu prigovori o kojima će tek biti donesena pravomoćna presuda ako iznos tražbina na koje se ti prigovori odnose nije veći od 15% vrijednosti svih tražbina koje vjerovnicima daju pravo glasovanja o nagodbi. Sud ili stečajni sudac obustavlja postupke o tim prigovorima u kojima do trenutka glasovanja o nagodbi nije donesena pravomoćna presuda.

Ako se utvrdi da popis tražbina uključuje tražbinu koja u cijelosti ili djelomično ne postoji ili se odnosi na osobu koja nije osoba navedena na popisu kao vjerovnik, stečajni sudac može ukloniti tražbinu s popisa po službenoj dužnosti. Odluka o uklanjanju tražbine s popisa dostavlja se vjerovniku na kojeg se odnosi, dužniku, sudskom nadzorniku ili upravitelju u slučaju nesolventnosti. Te osobe nemaju pravo na žalbu protiv odluke.

Sudski nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti izrađuje dopunu popisu tražbina ako je nakon podnošenja popisa otkrivena tražbina koja nije uvrštena na popis.

Nakon pravomoćnosti odluke o odbijanju odobrenja nagodbe ili pravomoćnosti odluke o obustavi postupka restrukturiranja, izvadak iz odobrenog popisa tražbina u kojem se navodi ime vjerovnika i njegova tražbina služi kao nalog za izvršenje protiv dužnika.

Nakon pravomoćnosti odluke o odobrenju nagodbe, izvadak iz odobrenog popisa tražbina zajedno s izvatom iz pravomoćne odluke o odobrenju nagodbe služi kao nalog za izvršenje protiv dužnika i strane koja je izdala osiguranje kojim se jamči provedba nagodbe, ako je dokument kojim se potvrđuje osiguranje podnesen sudu, te protiv strane koja je dužna izvršiti dodatno plaćanje, ako su nagodbom predviđena dodatna plaćanja među vjerovnicima.

Dužnik može zatražiti da se za tražbinu uvrštenu na popis tražbina utvrdi da ne postoji ili da postoji u manjoj mjeri ako je dužnik uložio prigovor u postupku restrukturiranja te sud još nije donio pravomoćnu presudu o tražbini.

Nakon što je izvadak iz odobrenog popisa tražbina proglašen izvršnim, strana u stečaju može uložiti prigovor da tražbina uvrštena na popis tražbina ne postoji ili postoji u manjoj mjeri pokretanjem postupka za proglašenje naloga za izvršenje neizvršnim.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

U stečajnom postupku pravila koja uređuju raspodjelu sredstava od realizacije imovine utvrđena su u člancima od 335. do 351. Stečajnog zakona.

Prvo se namiruju troškovi postupka, a zatim, ako to sredstva omogućuju, ostale obveze stečajne mase kako odgovarajući iznosi ulaze u stečajnu masu. Zahtjeve za uzdržavanje u razdoblju nakon proglašenja stečaja namiruje stečajni upravitelj po njihovu dospijeću do izrade konačnog plana raspodjele, svaki put za svaku ovlaštenu stranu u iznosu koji nije veći od minimalne plaće. Ostatak tih tražbina ne namiruje se iz stečajne mase.

Tražbine koje se isplaćuju iz stečajne mase (nakon potpunog namirenja troškova postupka, obveza stečajne mase i zahtjeva za uzdržavanje) razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

prva kategorija – tražbine iz radnog odnosa za razdoblje prije proglašenja stečaja (primjenjuje se *mutatis mutandis* na tražbine iz fonda za zajamčena davanja zaposlenicima za otplatu, iz stečajne mase, naknadâ zaposlenicima stranke u stečaju), osim tražbina u pogledu naknade zastupnika stranke u stečaju ili osobe koja obavlja radnje povezane s upravljanjem poduzećem stranke u stečaju ili nadzorom nad njime, tražbina poljoprivrednika na temelju ugovora o opskrbi prehrambenim proizvodima sa svojih gospodarstava, tražbina u pogledu naknada za uzdržavanje i naknada isplaćenih kao odšteta za prouzročenje bolesti, nesposobnosti za rad, invaliditeta ili smrti te rente dodijeljene u zamjenu za prava na temelju ugovora o renti u razdoblju od tri godine prije proglašenja stečaja, tražbina koje se odnose na doprinose socijalnog osiguranja i tražbina nastalih u postupku restrukturiranja koje se mogu pripisati radnjama upravitelja u slučaju nesolventnosti ili tražbina koje se mogu pripisati radnjama dužnika izvršenima nakon pokretanja postupka restrukturiranja koje ne zahtijevaju suglasnost odbora vjerovnika ili suglasnost sudskog nadzornika ili koje su izvršene uz suglasnost odbora vjerovnika ili suglasnost sudskog nadzornika, ako je stečaj proglašen kao rezultat razmatranja pojednostavnjenog zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, kao i tražbina koje se odnose na kredite, zajmove, obveznice, jamstva ili akreditive ili drugo financiranje predviđeno nagodbom donesenom u postupku restrukturiranja te odobreno u vezi s provedbom te nagodbe, ako je stečaj proglašen kao rezultat razmatranja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka koji je podnesen najkasnije tri mjeseca nakon pravomoćne odluke o poništenju nagodbe;

druga kategorija – ostale tražbine, ako nisu namirene u drugim kategorijama, a posebno porezi i javna davanja te ostale tražbine koje se odnose na doprinose socijalnog osiguranja;

treća kategorija – kamate na tražbine obuhvaćene prethodnim kategorijama redosljedom kojim se isplaćuju iznosi glavnice te sudske i upravne novčane kazne i tražbine koje se odnose na donacije i legate;

četvrta kategorija – tražbine partnera ili dioničara koje se odnose na zajam ili drugi pravni akt sa sličnim učincima, a posebno na isporuke proizvoda s odgodom plaćanja stranci u stečaju koja je u pet godina prije proglašenja stečaja bila društvo kapitala, s kamatama.

Ako iznos za raspodjelu nije dovoljan za namirenje svih tražbina, tražbine sljedeće kategorije namiruju se samo nakon potpunog namirenja tražbina prethodne kategorije te, ako iznos za raspodjelu nije dovoljan za namirenje svih tražbina određene kategorije, te se tražbine namiruju razmjerno njihovu iznosu.

Tražbine osigurane hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom, založnim pravom na sredstvima i pomorskom hipotekom te pravima koja istječu u skladu s odredbama Zakona i učincima otkrivanja osobnih prava i tražbina koje terete nekretnine, pravom doživotnog plodouživanja, pravom vlasništva člana zadruge nad stambenim prostorom ili pomorskim plovilom upisanim u registar plovila, namiruju se iz iznosa dobivenog likvidacijom opterećene strane i umanjenog za troškove likvidacije te strane i ostale troškove stečajnog postupka u iznosu koji nije veći od jedne desetine iznosa dobivenog likvidacijom. Međutim, dio oduzet za troškove stečajnog postupka ne smije biti veći od dijela koji odgovara razmjernoj vrijednosti opterećenog predmeta u odnosu na vrijednost ukupne stečajne mase. Te se tražbine i prava namiruju prema njihovu redu prvenstva. Ako se iznos dobiven likvidacijom opterećene strane iskoristi za namirenje tražbina osiguranih hipotekom i prava koja istječu te osobnih prava i tražbina, red prvenstva ovisi o trenutku kada je upis hipoteke, prava ili tražbine u zemljišnim knjigama i registru založnih prava počeo proizvoditi pravne učinke.

Tražbine osigurane kolateralom u skladu s posebnim [odredbama](#) namiruju se u jednakoj mjeri kao i prethodno navedene tražbine. Iznos koji pripada vjerovniku prvo se obračunava s obzirom na glavnu tražbinu, zatim na kamate i druge tražbine osigurane kolateralom te, na kraju, na troškove postupka. Ako je nekretnina, pravo doživotnog plodouživanja, pravo vlasništva člana zadruge nad stambenim prostorom ili pomorskim plovilom upisanim u registar plovila prodano prije namirenja tražbina osiguranih hipotekom ili pomorskom hipotekom te drugim pravima, uključujući osobna prava i tražbine kojima je prodani predmet opterećen i koja su istekla kao rezultat prodaje, namiruju se tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje i naknada isplaćenih kao odšteta za prouzročenje bolesti, nesposobnosti za rad, invaliditeta ili smrti te rente dodijeljene u zamjenu za prava na temelju ugovora o renti u razdoblju nakon proglašenja stečaja te naknade za rad zaposlenika obavljen na nekretnini, plovilu ili poslovnom prostoru u razdoblju od tri mjeseca koji prethode prodaji, ali samo do iznosa tri minimalne plaće.

U postupku restrukturiranja tražbine se namiruju u skladu s nagodbom koju je odobrio sud. Pravila kojima se uređuje namirenje tražbina utvrđena su u člancima od 155. do 163. Zakona o restrukturiranju.

Nagodbom se može predvidjeti raspodjela vjerovnika u skupine koje obuhvaćaju različite kategorije interesa, konkretno:

vjerovnike s tražbinama iz radnog odnosa koji su pristali biti obuhvaćeni nagodbom

poljoprivrednike s tražbinama koje se odnose na opskrbu prehrambenim proizvodima sa svojih gospodarstava

vjerovnike čije su tražbine osigurane imovinom dužnika, odnosno hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom, založnim pravom na sredstvima ili pomorskom hipotekom te prijenosom vlasništva nad predmetom, tražbinom ili drugim pravom na vjerovnika i koji su pristali biti obuhvaćeni nagodbom

vjerovnike koji su partneri ili dioničari dužnika koji je društvo kapitala te posjeduje dionice poduzeća koje mu daju najmanje 5% glasova na skupštini partnera ili glavnoj skupštini dioničara.

Uvjeti restrukturiranja dužnikovih obveza jednaki su za sve vjerovnike te, ako se glasovanje o nagodbi provodi po skupinama vjerovnika, jednaki za vjerovnike uvrštene u istu skupinu, osim ako vjerovnik izričito pristane na nepovoljnije uvjete.

Primjena povoljnijih uvjeta restrukturiranja dužnikovih obveza prihvatljiva je za vjerovnika koji je, nakon pokretanja postupka restrukturiranja, osigurao ili će osigurati financiranje u obliku kredita, obveznica, bankovnih jamstava, akreditiva ili drugog financijskog instrumenta potrebnog za provedbu nagodbe.

Uvjetima restrukturiranja tražbina iz radnog odnosa ne može se zaposlenicima uskratiti pravo na minimalnu plaću.

Restrukturiranje se primjenjuje jednako na financijske i nefinancijske obveze. Ako u roku od tjedan dana od datuma primitka obavijesti o skupštini vjerovnika s preslikom prijedloga nagodbe vjerovnik prigovori na restrukturiranje svoje tražbine kao nenovčane tražbine podnošenjem izjave nadzorniku ili upravitelju u slučaju nesolventnosti, ili restrukturiranje nije moguće zbog naravi nenovčane tražbine, ta se tražbina pretvara u novčanu tražbinu. Taj učinak nastupa pokretanjem postupka.

Uvjeti restrukturiranja tražbina iz članka 161. stavka 1. točke 3. mogu se razlikovati prema njihovu redu prvenstva.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Sud zaključuje **stečajni postupak** nakon provedbe konačnog plana raspodjele ili kada su tijekom postupka namireni svi vjerovnici.

Na dan kada odluka o zaključenju stečajnog postupka postane pravomoćna, stranka u stečaju ponovno stječe pravo upravljanja i raspolaganja svojom imovinom.

Svi postupci koje je stečajni upravitelj pokrenuo radi proglašenja ništavosti radnje koju je stranka u stečaju izvršila na štetu vjerovnika prekidaju se nakon zaključenja stečajnog postupka te prestaju vrijediti međusobne tražbine za povrat troškova postupka. U ostalim građanskim postupcima stranka u stečaju zamjenjuje stečajnog upravitelja.

U roku od 30 dana od objave odluke o zaključenju stečajnog postupka stranka u stečaju koja je fizička osoba može podnijeti zahtjev za izradu plana isplate vjerovnika i za otpis preostalog duga koji nije namiren u stečajnom postupku. Sud odbija zahtjev ako je stranka u stečaju prouzročila svoju nesolventnost ili znatno povećala njezin opseg namjerno ili zbog krajnje nepažnje te ako:

dokazi u predmetu ukazuju na činjenice koje pružaju osnovu da se stranci u stečaju uskrati pravo obavljanja poslovne djelatnosti kao samozaposlene osobe ili kao dijela partnerstva prema građanskom pravu te djelovanja u svojstvu člana nadzornog odbora ili člana revizorskog odbora, zastupnika fizičke osobe koja obavlja poslovnu djelatnost u istom poslovnom sektoru, trgovačkog društva, poduzeća u državnom vlasništvu, zadruga, zaklade ili udruge ili stranka u stečaju nije pravilno izvršila svoje obveze utvrđene u stečajnom postupku ili

u razdoblju od deset godina prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka stranka u stečaju bila je predmet stečajnog postupka u kojem su joj otpisani svi dugovi ili dio njih, osim ako je nesolventnost stranke u stečaju nastala ili se njezin opseg povećao unatoč dužnoj pažnji stranke u stečaju ili u razdoblju od deset godina prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka poništen je plan isplate vjerovnika izrađen za stranku u stečaju u skladu s člankom 370.e stavkom 1. ili 2. ili člankom 491.20 ili

u razdoblju od pet godina prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka pravomoćnom je odlukom utvrđeno da je pravna radnja koju je izvršila stranka u stečaju štetna za vjerovnike

– osim ako je otpis preostalog duga stranke u stečaju opravdan razlozima pravičnosti ili humanitarne potrebe.

U svojoj odluci o izradi plana isplate vjerovnika sud navodi u kojem stupnju i razdoblju (najviše 36 mjeseci) dužnik mora platiti svoje dugove priznate na popisu tražbina koji nisu otplaćeni tijekom stečajnog postupka na temelju planova raspodjele i koji će dio obveza stranke u stečaju nastalih prije proglašenja stečaja biti otpisan nakon provedbe plana isplate vjerovnika. Tijekom provedbe plana isplate vjerovnika ne može se pokrenuti stečajni postupak u odnosu na tražbine nastale prije proglašenja stečaja (osim tražbina koje proizlaze iz obveza iz članka 370.f stavka 2. i tražbina koje stranka u stečaju nije objavila ako vjerovnik nije sudjelovao u postupku) te stranka u stečaju ne može izvršiti pravne radnje koje mogu narušiti njezinu sposobnost za provedbu plana isplate vjerovnika (u iznimnim slučajevima sud može, na zahtjev stranke u stečaju, dati suglasnost ili odobriti takvu pravnu radnju).

Do kraja travnja svake godine stranka u stečaju mora sudu podnijeti izvješće o provedbi plana isplate vjerovnika za prethodnu kalendarsku godinu u kojem se navode ostvareni prihodi, otplaćeni iznosi i stečena imovina čija je vrijednost veća od prosječne mjesečne naknade u poduzetničkom sektoru, isključujući isplatu dividende na osnovi dobiti u trećem kvartalu prethodne godine.

Na zahtjev stranke u stečaju i nakon saslušanja vjerovnika sud može izmijeniti plan isplate vjerovnika ako stranka u stečaju ne može ispuniti obveze iz tog plana. Sud isto tako može produžiti rok za otplatu dugova za najviše 18 mjeseci.

Ako se ekonomska situacija stranke u stečaju znatno poboljša tijekom provedbe plana isplate vjerovnika te se to poboljšanje može pripisati razlozima koji nisu povećanje plaća ili prihoda ostvarenih komercijalnom djelatnošću koju stranka u stečaju osobno obavlja, vjerovnik i stranka u stečaju mogu podnijeti zahtjev za izmjenu plana isplate vjerovnika. Sud izdaje odluku o izmjeni plana isplate vjerovnika nakon saslušanja stranke u stečaju i vjerovnika obuhvaćenih planom isplate.

Sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev vjerovnika poništava plan isplate vjerovnika ako stranka u stečaju nije izvršila obveze iz plana isplate vjerovnika nakon saslušanja stranke u stečaju i vjerovnika obuhvaćenih planom isplate, osim ako je neizvršenje obveza neznatno ili je otpis preostalog duga stranke u stečaju opravdan razlozima pravičnosti ili humanitarne potrebe. To se primjenjuje *mutatis mutandis* ako je stranka u stečaju:

propustila pravodobno podnijeti izvješće o provedbi plana isplate vjerovnika;

propustila u izvješću o provedbi plana isplate vjerovnika navesti ostvarene prihode ili stečenu imovinu;

izvršila pravnu radnju koja može narušiti njezinu sposobnost za provedbu plana isplate vjerovnika bez suglasnosti suda ili tu radnju sud nije odobrio;

prikrivala imovinu ili je pravomoćnom odlukom utvrđeno da je izvršila pravnu radnju štetnu za vjerovnike.

Ako je plan isplate poništen, obveze stranke u stečaju nije moguće otplaćivati.

Sud izdaje odluku kojom potvrđuje provedbu plana isplate i otpisa obveza stranke u stečaju nastalih prije proglašenja stečaja koje nisu namirene provedbom plana isplate vjerovnika nakon što je stranka u stečaju izvršila obveze navedene u planu isplate vjerovnika. Otpis ne uključuje tražbine u pogledu naknada za uzdržavanje i naknada isplaćenih kao ošteta za prouzročenje bolesti, nesposobnosti za rad, invaliditeta ili smrti, novčane kazne koje utvrdi sud te obveze naknade nanese štete i patnje, obveze isplate dodatne štete ili novčanih naknada koje sud utvrdi kao kaznenu ili probacijsku mjeru, kao i obveze naknade štete koja je posljedica kaznenog djela ili prekršaja za koje je pravomoćnom presudom utvrđeno da je počinjeno te tražbine koje je stranka u stečaju namjerno propustila otkriti, ako vjerovnik nije sudjelovao u postupku.

Promjene u pravnim odnosima izvršene u skladu s odredbama Zakona obvezujuće su za stranku u stečaju te isto tako za drugu stranku nakon zaključenja stečajnog postupka, osim ako je posebnim zakonodavnim aktom predviđeno drukčije.

Postupak restrukturiranja zaključuje se nakon pravomoćnosti odluke suda o odobrenju ili odbijanju odobrenja nagodbe. Nakon toga dužnik ponovno stječe pravo upravljanja svojom imovinom ako mu je ono oduzeto ili je bilo ograničeno, osim ako je nagodbom predviđeno drukčije (članak 171. Zakona o restrukturiranju).

Nakon provedbe nagodbe ili nakon izvršenja tražbina obuhvaćenih nagodbom, na zahtjev dužnika, nadzornika nagodbe ili druge osobe koja je u skladu s nagodbom ovlaštena provesti ili nadzirati provedbu nagodbe, sud izdaje odluku kojom potvrđuje provedbu nagodbe (članak 172. Zakona o restrukturiranju).

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako se nakon zaključenja **stečajnog postupka** protiv fizičkih osoba koje obavljaju gospodarsku ili profesionalnu djelatnost izrađuje plan isplate, vjerovnik može od suda zatražiti da poništi plan isplate vjerovnika ako stranka u stečaju nije izvršila obveze navedene u planu ili nije podnijela izvješće o provedbi plana na vrijeme, ako u izvješću o provedbi plana isplate vjerovnika nije navela ostvarene prihode ili stečenu imovinu, ako je bez suglasnosti suda izvršila pravnu radnju koja može narušiti njezinu sposobnost za provedbu plana isplate vjerovnika ili tu radnju sud nije odobrio, ako nije objavila svoju imovinu ili je pravomoćnom presudom utvrđeno da je izvršila pravnu radnju štetnu za vjerovnike (članak 370.e Stečajnog zakona).

U **postupku restrukturiranja** vjerovnik može od suda zatražiti da poništi nagodbu ako dužnik ne poštuje njezine odredbe ili je očito da nagodba neće biti provedena (pretpostavlja se da nagodba neće biti provedena ako dužnik ne ispunjava obveze potvrđene nakon odobrenja nagodbe). Podnositelj zahtjeva može podnijeti žalbu protiv odluke o odbijanju zahtjeva (članak 176. Zakona o restrukturiranju).

Ako se nagodba poništi ili prestane važiti, postojeći vjerovnici mogu svoje tražbine naplatiti u izvornom iznosu, a iznosi koji su isplaćeni na temelju nagodbe ubrajaju se u taj iznos. Tražbina se osigurava hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom, založnim pravom na sredstvima ili pomorskom hipotekom do iznosa koji još nije namiren (članak 177. Zakona o restrukturiranju).

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak u osnovi ima dvije faze, odnosno postupak za proglašenje stečaja i postupak nakon proglašenja stečaja.

Prvo se namiruju troškovi postupka za proglašenje stečajna, i to iz predujma koji je podnositelj zahtjeva uplatio u iznosu jednakom prosječnoj mjesečnoj naknadi u poduzetničkom sektoru, isključujući isplatu dividende na osnovi dobiti u trećem kvartalu prethodne godine, kako je objavio ravnatelj Središnjeg ureda za statistiku. Ako je postupak pokrenut na zahtjev vjerovnika, njegove troškove snosi stranka u stečaju ako je proglašen stečaj ili ako je zahtjev odbijen zbog nedostatka stečajne mase.

Troškovi postupka nakon proglašenja stečajna namiruju se iz stečajne mase. Ako imovina nesolventnog dužnika nije dostatna za namirenje troškova postupka ili je dostatna samo za namirenje tih troškova, sud odbija zahtjev za pokretanje stečajnog postupka.

Troškove **postupka restrukturiranja** snosi dužnik. Troškove koje treba platiti dužnik kojem je oduzeto pravo upravljanja plaća upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev suda ili stečajnog suca.

Sudionici u postupku snose troškove koji se odnose na njihovo sudjelovanje.

Troškove postupka koji je pokrenut na temelju prigovora na uvrštenje tražbine dužnik plaća vjerovniku koji je uložio prigovor ako je prigovor doveo do odbijanja uvrštenja osporene tražbine, osim ako je dužnik osporio uvrštenje tražbine na popis tražbina u izjavi podnesenoj u skladu s člankom 86. stavkom 2. točkom 9. ili je uložio prigovor.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobjonost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

U stečajnom postupku pravne radnje koje stranka u stečaju izvrši u odnosu na stečajnu masu smatraju se ništavima. Isto se tako smatra ništavim ako stranka u stečaju izvrši prodaju cijelog ili dijela nasljedstva ili udjela u nasljedstvu te ako ta stranka izvrši prodaju udjela u predmetu uključenom u nasljedstvo ili drugom nasljedniku da suglasnost za prodaju udjela u predmetu uključenom u nasljedstvo.

Za sljedeće je radnje potrebna suglasnost odbora vjerovnika, u suprotnom se smatraju ništavima (članak 206. Stečajnog zakona):
nastavak upravljanja poduzećem pod vodstvom stečajnog upravitelja ako će trajati duže od tri mjeseca od proglašenja stečajna;

odricanje od prodaje poduzeća u cjelini;

izravna prodaja imovine koja ulazi u stečajnu masu;

ugovaranje zajmova ili kredita te opterećenje imovine stranke u stečaju ograničenim stvarnim pravima;

priznavanje, odricanje od sklapanja nagodbe u pogledu osporenih tražbina te pokretanje spora pred arbitražnim sudom.

Iznimka je moguća ako neku od prethodno navedenih radnji treba izvršiti odmah, a odnosi se na vrijednost od najviše 10 000 PLN, u kojem slučaju je stečajni upravitelj, sudski nadzornik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti može izvršiti bez suglasnosti odbora.

Nadalje, suglasnost odbora vjerovnika nije potrebna za prodaju pokretne imovine ako procijenjena vrijednost sve pokretne imovine koja ulazi u stečajnu masu, kako je naznačena na popisu imovine, nije veća od 50 000 PLN te za prodaju tražbina i ostalih prava ako nominalna vrijednost svih tražbina i ostalih prava koje ulaze u stečajnu masu, kako je navedena na popisu imovine, nije veća od 50 000 PLN. Isto vrijedi i za suglasnost za prodaju tražbina i ostalih prava ako nominalna vrijednost svih tražbina i ostalih prava koje ulaze u stečajnu masu, kako je navedena na popisu tražbina, nije veća od protuvrijednosti 50 000 PLN.

Upis u zemljišne knjige i registar založnih prava ili drugi registar kojim se imovina stranke u stečaju opterećuje ograničenim stvarnim pravom izvršen bez suglasnosti koja se zahtijeva u skladu s člankom 1. podliježe brisanju po službenoj dužnosti. Osnova za brisanje jest pravomoćna odluka stečajnog suca kojom se utvrđuje da je upis nedopušten (članak 206. stavak 5. Stečajnog zakona).

Stečajni sudac navodi koje radnje stečajni upravitelj ne smije izvršiti bez njegove suglasnosti ili suglasnosti odbora vjerovnika. To znači da stečajni sudac može proširiti katalog radnji iz članka 206. za koje je potrebna suglasnost odbora vjerovnika pod prijetnjom ništavosti.

Pravne radnje kojima je stranka u stečaju prodala svoju imovinu u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka smatraju se ništavima ako su izvršene besplatno ili uz naknadu, ali je vrijednost činidbe stranke u stečaju očito veća od vrijednosti protučinidbe koju je ta stranka dobila ili koja je rezervirana za tu stranku ili za treću osobu. To se pravilo primjenjuje *mutatis mutandis* i na sudsku nagodbu, priznavanje tražbine i odricanje od tražbine.

Isto tako, osiguranje otplate te otplate duga koji nije dospio na plaćanje nemaju učinka ako ih je stranka u stečaju sklopila u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka. Međutim, strana koja je primila plaćanje ili osiguranje može podnošenjem zahtjeva ili prigovora zahtijevati priznavanje učinka tih radnji ako u trenutku izvršenja tih radnji nije bila svjesna da postoje razlozi za proglašenje stečajna.

Prethodno navedena pravila ne primjenjuju se na vrijednosne papire uspostavljene prije proglašenja stečajna koji se odnose na terminske/buduće financijske operacije, zaduživanja na temelju financijskih instrumenata ili prodaju vrijednosnih papira na temelju repo ugovora iz članka 85. stavka 1.

Na zahtjev treće osobe stečajni sudac može naložiti da se izvrši povrat uzajamnog izvršenja te osobe iz stečajne mase ako je to izvršenje bilo povezano s pravnom radnjom između te treće osobe i stranke u stečaju u odnosu na imovinu koja ulazi u stečajnu masu. Na tu se vrstu izvršenja *mutatis mutandis* primjenjuju [odredbe](#) o nepropisnom izvršenju. Povrat tog izvršenja može se naložiti ako je pravna radnja nastupila nakon proglašenja stečajna i prije objave odluke o stečaju u registru, a treća osoba uz dužnu pažnju nije mogla znati za proglašenje stečajna (članak 77. Zakona o restrukturiranju).

Ustup buduće tražbine nema učinka u odnosu na stečajnu masu ako je ta tražbina nastala nakon proglašenja stečajna, osim ako je ugovor o ustupu tražbine sklopljen najmanje šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka u pisanom obliku na ovjereni datum.

Stečajni sudac, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stečajnog upravitelja, pravnu radnju izvršenu uz plaćanje proglašava ništavom u odnosu na stečajnu masu ako ju je stranka u stečaju u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka izvršila sa svojim bračnim drugom, srodnikom, uključujući tazbinu, u ravnoj liniji, srodnikom, uključujući tazbinu, u pobočnoj liniji do uključivo drugog koljena, s osobom koja je u stvarnom odnosu s osobom u stečaju, s kojom živi u zajedničkom kućanstvu ili koja je njegov posvojitelj ili posvojenik, osim ako druga strana u toj radnji dokaže da to nije bilo štetno za interese vjerovnika. Protiv odluke stečajnog suca može se podnijeti žalba.

Prethodno navedeno pravilo vrijedi i za radnje koje je stranka u stečaju izvršila s poduzećem u kojem je član uprave ili jedini partner ili dioničar ili s poduzećima u kojima su osobe navedene u prvom stavku članovi uprave ili jedini partneri ili dioničari. To se pravilo primjenjuje *mutatis mutandis* i na radnje koje je izvršila stranka u stečaju koja je poduzeće ili pravna osoba, ako ju je izvršila sa svojim partnerima, njihovim zastupnicima ili bračnim drugovima te s povezanim poduzećima, njihovim partnerima i zastupnicima te bračnim drugovima tih osoba te na radnje koje je stranka u stečaju koja je poduzeće izvršila s drugim poduzećem, ako je jedno od njih matično poduzeće ili ako je to poduzeće matično poduzeće stranke u stečaju i druge strane koja sudjeluje u radnji. Stečajni sudac, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stečajnog upravitelja, proglašava određeni dio naknade koji se odnosi na razdoblje prije proglašenja stečajna, ali najviše šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, ništavim u odnosu na stečajnu masu ako je naknada za rad osobe koja zastupa stranku u stečaju ili zaposlenika koji obavlja zadaće upravljanja poduzećem ili naknada osobi koja pruža usluge povezane s upravljanjem poduzećem stranke u stečaju ili nadzorom nad njime kako je utvrđeno ugovorom o radu, ugovorom o djelu ili odlukom upravljačkog tijela stranke u stečaju koja je zaključena ili donesena prije proglašenja stečajna očito veća od prosječne naknade za tu vrstu rada ili usluga te nije opravdana količinom rada, čak i ako je ta naknada već isplaćena.

Stečajni sudac može naknadu prethodno navedenim osobama za razdoblje nakon proglašenja stečajna proglasiti u cijelosti ili djelomično ništavom u odnosu na stečajnu masu ako nije opravdana količinom rada jer je upravljanje preuzeo stečajni upravitelj.

Na zahtjev stečajnog upravitelja stečajni sudac proglašava ništavim u odnosu na stečajnu masu i sljedeće radnje:

opterećivanje imovine stranke u stečaju hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom ili pomorskom hipotekom ako stranka u stečaju nije bila osobni dužnik osiguranom vjerovniku te je teret uspostavljen u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka te stranka u stečaju nije primila nikakvu protučinidbu u vezi s njegovom uspostavom

opterećivanje imovine stranke u stečaju hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom ili pomorskom hipotekom ako je teret na nekretnini uspostavljen u zamjenu za protučinidbu čija je vrijednost nerazmjerno niža u usporedbi s vrijednošću uspostavljenog osiguranja

prethodno navedene terete bez obzira na vrijednost protučinidbe ako se njima osiguravaju dugovi osoba iz članka 128. Stečajnog zakona (bliske osobe i srodnici stranke u stečaju), osim ako druga stranka dokaže da to nije bilo štetno za interese vjerovnika

ugovorne kazne predviđene za neizvršenje ili nepropisno izvršenje obveze, ako je stranka u stečaju u velikoj mjeri izvršila obvezu ili ako je ugovorna kazna očito previsoka.

Pravne radnje koje je stranka u stečaju izvršila na štetu vjerovnika u pitanjima koja nisu obuhvaćena Stečajnim zakonom uređena su *mutatis mutandis* odredbama [Građanskog zakonika](#) o zaštiti vjerovnika od nesolventnosti dužnika.

U postupku restrukturiranja, u skladu s člankom 129. Zakona o restrukturiranju, suglasnost odbora vjerovnika potrebna je za sljedeće radnje dužnika ili upravitelja u slučaju nesolventnosti, u suprotnom se smatraju ništavima:

elementi koji masu nagodbe ili masu u postupku sanacije opterećuju hipotekom, založnim pravom, registarskim založnim pravom ili pomorskom hipotekom radi osiguranja tražbine koja nije obuhvaćena nagodbom

prijenos vlasništva nad predmetom ili pravom radi osiguranja tražbine koja nije obuhvaćena nagodbom

elementi koji masu nagodbe ili masu u postupku sanacije opterećuju drugim pravima

ugovaranje kredita ili zajmova

sklapanje ugovora o davanju u zakup dužnikova poduzeća ili njegova organiziranog dijela ili drugi sličan ugovor

(prethodno navedene radnje koje su izvršene uz suglasnost odbora vjerovnika ne mogu se smatrati ništavima u odnosu na stečajnu masu)

prodaja nekretnina ili druge imovine čija je vrijednost veća od 500 000 PLN, a provodi je dužnik.

Odredbe ugovora kojeg je dužnik strana koje sprečavaju ili ometaju postizanje cilja ubrzanog postupka nagodbe smatraju se ništavima u odnosu na masu nagodbe (članci 248., 273. i 297. Zakona o restrukturiranju).

U postupku sanacije pravne radnje dužnika u kojima je prodao svoju imovinu, ako je vrijednost činidbe koju je pružio dužnik znatno veća od vrijednosti protučinidbe pružene dužniku ili rezervirane za dužnika ili za treću osobu, a izvršene su u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka sanacije, smatraju se ništavima u odnosu na masu u postupku sanacije. To se pravilo primjenjuje *mutatis mutandis* i na sudsku nagodbu, priznavanje tražbine i odricanje od tražbine.

Vrijednosni papiri koji se odnose na masu u postupku sanacije isto se tako smatraju ništavima ako su uspostavljeni u izravnoj vezi s protučinidbom koju prima dužnik, a koje je dužnik uspostavio u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka sanacije te vrijednosni papiri u dijelu koji je, na dan uspostave vrijednosnog papira, za više od polovine veći od vrijednosti osigurane protučinidbe koju prima dužnik zajedno s tražbinama osiguranima kolateralom navedenima u dokumentu koji čini osnovu za uspostavu vrijednosnog papira, a koji je uspostavljen u razdoblju od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka sanacije (članak 304. Zakona o restrukturiranju).

U postupku sanacije stečajni sudac, po službenoj dužnosti ili na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, proglašava određeni dio naknade koji se odnosi na razdoblje prije proglašenja stečaja, ali najviše tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka sanacije, ništavim u odnosu na masu u postupku sanacije ako je naknada za rad dužnikova zastupnika ili zaposlenika koji obavlja zadaće upravljanja poduzećem ili naknada osobi koja pruža usluge povezane s upravljanjem poduzećem dužnika ili nadzorom nad njime kako je utvrđeno ugovorom o radu, ugovorom o djelu ili odlukom upravljačkog tijela dužnika koja je zaključena ili donesena prije pokretanja postupka sanacije očito veća od prosječne naknade za tu vrstu rada ili usluga te nije opravdana količinom rada, čak i ako je ta naknada već isplaćena.

Stečajni sudac može naknadu prethodno navedenim osobama za razdoblje nakon pokretanja postupka sanacije proglasiti u cijelosti ili djelomično ništavom u odnosu na masu u postupku sanacije ako nije opravdana količinom rada jer je upravljanje preuzeo upravitelj u slučaju nesolventnosti (članak 305. Zakona o restrukturiranju).

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može pokrenuti postupak za proglašenje radnji ništavima te druge postupke u kojima se tražbina temelji na ništavosti radnje.

Radnja se ne može proglasiti ništavom nakon isteka jedne godine od pokretanja postupka sanacije, osim ako je ta ovlast istekla ranije u skladu s [Građanskim zakonikom](#). Taj se rok ne primjenjuje ako je zahtjev za proglašenje radnje ništavom podnesen u obliku prigovora.

Pravne radnje koje je stranka u stečaju izvršila na štetu vjerovnika u pitanjima koja nisu obuhvaćena prethodno opisanim odredbama mogu se osporavati u skladu s odredbama [Građanskog zakonika](#) o zaštiti vjerovnika od nesolventnosti dužnika (članci od 306. do 308. Zakona o restrukturiranju).

Posljednji put ažurirano: 09/12/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Nesolventnost/stečaj - Portugal

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Prethodna napomena:

Pravna osnova za informacije navedene u ovom dokumentu jest Zakon o nesolventnosti i oporavku poduzeća (Código de Insolvência e Recuperação de Empresas), odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 53/2004 od 18. ožujka 2004. i nedavno revidiran Uredbom sa zakonskom snagom br. 84/2019 od 28. lipnja 2019., koji će se dalje u tekstu navoditi kao CIRE, prema njegovoj pokradi na portugalskom jeziku.

CIRE je dostupan na portugalskom jeziku, u načelu u svojoj najnovijoj verziji na internetskim stranicama Ureda glavnog javnog tužitelja za okrug Lisabon: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=85&tabela=leis

Uzimajući u obzir preporuku Europske komisije da se na ovaj upitnik odgovori detaljno, vrlo specijaliziranu prirodu pitanja te zahtjev koji proizlazi iz članka 86. Uredbe 2015/848 za kontaktne točke Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima kojim ih se obvezuje na pružanje informacija o nacionalnom pravu kako bi se pomoglo stručnjacima koji se bave prekograničnim predmetima u slučaju nesolventnosti u drugim državama članicama, u brojnim sam odgovorima u nastavku odlučio citirati zakonske odredbe primjenjive na svaku situaciju. To sam učinio kako bi se izbjegla svaka netočnost u zahtijevanim tehničkim informacijama te zato što mi se činilo da bi zamjena sadržaja tih odredbi drukčijim objašnjenjem rezultirala još duljim

tekstom. U drugim slučajevima smatrao sam dovoljnim uputiti na zakonske odredbe bez njihova citiranja te sažeto opisati odgovarajuću situaciju na koju se primjenjuju.

Odgovori u ovom dokumentu sadržavaju informacije o postupku u slučaju nesolventnosti iz članka 1. stavka 1. CIRE-a.

Osim samog postupka u slučaju nesolventnosti u CIRE-u se predviđaju još dva posebna postupka: posebni postupak restrukturiranja ili „revitalizacije” iz članka 1. stavka 2. CIRE-a i posebni postupak postizanja sporazuma o plaćanju iz članka 1. stavka 3. CIRE-a. Informacije o obama posebnim postupcima nalaze se u odgovoru na pitanje br. 2.

Informacije koje se stavljaju na raspolaganje javnosti u postupku u slučaju nesolventnosti (utvrđene u članku 24. Uredbe 2015/848), u posebnom postupku revitalizacije ili postupku za postizanje sporazuma o plaćanju mogu se pregledati na internetskim stranicama za sudove Citius koje vodi Ministarstvo pravosuđa:

<https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/ConsultasCire.aspx>

VRSTE POSTUPAKA

Člankom 1. CIRE-a predviđaju se tri različite vrste postupka koje se mogu pokrenuti u odnosu na različite kategorije vjerovnika:

postupak u slučaju nesolventnosti, koji se može primijeniti na poduzeća ili fizičke osobe

posebni postupak revitalizacije, koji se primjenjuje samo na poduzeća (članci od 17.-A do 17.-J CIRE-a)

posebni postupak za postizanje sporazuma o plaćanju, koji se može primijeniti na svakog dužnika osim poduzeća (članci od 222.-A do 222.-J CIRE-a).

Članak 1. CIRE-a glasi:

Članak 1.

Svrha

1. Postupak u slučaju nesolventnosti sastoji se od univerzalnog postupka izvršenja čiji je cilj namiriti vjerovnike na način utvrđen u nesolventnom planu koji se temelji na oporavku poduzeća upotrebom nesolventne mase ili, ako to nije moguće, likvidacijom imovine dužnika i raspodjelom prihoda među vjerovnicima.

2. Ako se poduzeće nalazi u teškoj gospodarskoj situaciji ili mu prijete neizbježna nesolventnost, to poduzeće može od suda zatražiti pokretanje posebnog postupka revitalizacije u skladu s člancima od 17.-A do 17.-J.

3. Ako se dužnik bilo koje druge vrste nalazi u teškoj gospodarskoj situaciji ili mu prijete neizbježna nesolventnost, taj dužnik može od suda zatražiti pokretanje posebnog postupka za postizanje sporazuma o plaćanju u skladu s člancima od 222.-A do 222.-J.

U članku 2. CIRE-a posebno se navodi da se postupak u slučaju nesolventnosti može pokrenuti protiv:

svake fizičke ili pravne osobe

ležeće ostavine

udruženja bez pravne osobnosti i posebnih odbora

društava građanskog prava

trgovačkih društava ili društava građanskog prava koja imaju komercijalni oblik do datuma konačne registracije ugovora o njihovu osnivanju

zadruga prije registracije njihova osnivanja

pojedinačnih društava s ograničenom odgovornošću

sve ostale zasebne imovine.

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti protiv:

javnih pravnih osoba ili korporativnih javnih subjekata

osiguravajućih društava, kreditnih institucija, finansijskih korporacija, investicijskih društava koja pružaju usluge koje uključuju raspolaganje sredstvima ili

vrijednosnim papirima trećih strana i poduzeća za zajednička ulaganja jer je postupak u slučaju nesolventnosti nespojiv s posebnim sustavima predviđenima za takve subjekte.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

POSTUPAK U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

Uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti iz članka 1. stavka 1. CIRE-a:

Postupak u slučaju nesolventnosti može se temeljiti na oporavku poduzeća ili likvidaciji imovine i isplati vjerovnika.

U okviru postupka u slučaju nesolventnosti člancima od 235. do 266. CIRE-a predviđene su i posebne odredbe u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, uključujući nepoduzetnike i obrtnike, te u slučaju nesolventnosti oba bračna druga.

Pokretanje postupka

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 3. CIRE-a:

Članak 3.

Nesolventnost

1. Dužnik se smatra nesolventnim ako ne može ispuniti svoje dospjele obveze.

2. Pravne osobe i zasebna imovina u pogledu čijih dugova nijedna fizička osoba nema osobnu i neograničenu odgovornost, bilo izravno ili neizravno, isto se tako smatraju nesolventnima ako su im obveze očito veće od imovine, kako je ocijenjeno u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima.

3. Odredbe prethodnog stavka ne primjenjuju se ako je imovina veća od obveza, kako je ocijenjeno u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) kad je riječ o imovini i obvezama, uzimaju se u obzir stavke koje se mogu utvrditi, čak i ako se ne pojavljuju u bilanci, po njihovoj fer vrijednosti;

(b) ako je dužnik vlasnik poduzeća, ocjena se temelji na izgledima za nastavak poslovanja ili likvidaciju, ovisno o tome što je vjerojatnije, ali u svakom slučaju isključuje stavku komercijalnog prijenosa;

(c) dugovi koji isključivo trebaju biti plaćeni sredstvima za raspodjelu ili imovinom preostalom nakon što su namirena ili zaštićena prava ostalih vjerovnika dužnika nisu obuhvaćeni obvezama.

4. Neizbježna nesolventnost smatra se jednakom stvarnoj nesolventnosti ako je dužnik proglasio nesolventnost.

Aktivna i pasivna legitimacija

Nadalje, u člancima 18., 19. i 20. CIRE-a, koji su citirani u nastavku, utvrđuje se tko može zatražiti, a tko mora proglasiti nesolventnost te pod kojim okolnostima:

Članak 18.

Obveza proglašenja nesolventnosti

1. Dužnik mora zatražiti proglašenje svoje nesolventnosti u roku od 30 dana od datuma kad je postao svjestan takve nesolventnosti, kako je opisano u članku 3. stavku 1., ili na datum kad je toga trebao postati svjestan.

2. Fizičke osobe koje nisu vlasnici poduzeća na datum nesolventnosti izuzete su od obveze proglašenja nesolventnosti.

3. Ako je dužnik vlasnik poduzeća, mora se pretpostaviti da je svjestan nesolventnosti nakon isteka najmanje tri mjeseca od općeg neispunjavanja obveza bilo koje vrste navedene u članku 20. stavku 1. točki (g).

Članak 19.

Tko može zatražiti proglašenje nesolventnosti?

Ako dužnik nije sposobna fizička osoba, za proglašenje nesolventnosti odgovorno je predmetno korporativno tijelo ili, ako to nije slučaj, bilo koji od direktora.

Članak 20.

Ostale osobe i subjekti koji mogu zatražiti proglašenje nesolventnosti

1. Proglašenje nesolventnosti dužnika može zatražiti osoba koja je zakonski odgovorna za dugove, bilo koji vjerovnik, čak i ako je njegova tražbina uvjetovana te neovisno o njezinoj prirodi, ili ured javnog tužitelja koji zastupa subjekte čiji su mu interesi povjereni zakonom ako nastupi bilo koje od sljedećeg:

(a) opća obustava plaćanja dospjelih obveza;

(b) neispunjenje jedne obveze ili više njih koje, zbog iznosa o kojem je riječ ili okolnosti neispunjenja, dokazuju nesposobnost dužnika da odmah podmiri većinu svojih obveza;

(c) bijeg vlasnika poduzeća ili direktora dužnika ili napuštanje registriranog sjedišta ili glavnog mjesta poslovanja povezani s nedostatkom kreditne sposobnosti dužnika te neimenovanje primjerenog zamjenika;

(d) disperzija, napuštanje, žuma ili štetna likvidacija imovine i fiktivno davanje kredita;

(e) nedostatnost imovine koja se može zaplijeniti za plaćanje predmetne tražbine u postupku izvršenja pokrenutom protiv dužnika;

(f) neispunjenje obveza utvrđenih u nesolventcijskom planu ili planu isplate, kako je predviđeno člankom 218. stavkom 1. točkom (a) i stavkom 2.;

(g) opće neispunjenje, u prethodnih šest mjeseci, obveza plaćanja bilo kojeg od sljedećeg:

i. poreza;

ii. doprinosa i davanja za socijalno osiguranje;

iii. dugova koji proizlaze iz ugovora o radu te povrede ili raskida takvog ugovora;

iv. plaćanja bilo koje vrste zakupa, uključujući financijski zakup, plaćanja kupovne cijene ili zajma osiguranog hipotekom s obzirom na mjesto u kojem dužnik obavlja svoju djelatnost ili u kojem ima registrirano sjedište ili boravište;

(h) ako je dužnik jedan od subjekata iz članka 3. stavka 2., u slučaju da ima veće obveze od imovine, kako je prikazano u posljednjoj odobrenoj bilanci, ili ako više od devet mjeseci kasni s odobrenjem i podnošenjem financijskih izvještaja, a to je zakonski obavezan učiniti.

2. Odredbama iz prethodnog stavka ne dovodi se u pitanje mogućnost zastupanja javnih subjekata u skladu s člankom 13.

Oblik i sadržaj zahtjeva

Osnove koje se moraju iznijeti i potkrijepiti dokazima pri podnošenju zahtjeva za proglašenje nesolventnosti navedene su u člancima od 23. do 25. CIRE-a:

Članak 23.

Oblik i sadržaj zahtjeva

1. Zahtjev za proglašenje nesolventnosti podnosi se u pisanom obliku, a u njemu se navode činjenice na kojima se temelji zatraženo proglašenje te se iznosi odgovarajući zahtjev.

2. U zahtjevu podnositelj zahtjeva mora:

(a) ako je stvarni dužnik, navesti je li već nesolventan ili je nesolventnost neizbježna te, u slučaju fizičke osobe, zahtijeva li izuzeće od preostalih obveza u skladu s odredbama poglavlja I. glave XII.;

(b) navesti identitet direktora dužnika koji su zakonski imenovani te stvarno obavljaju tu dužnost te njegovih pet najvećih vjerovnika, uključujući samog podnositelja zahtjeva;

(c) ako je dužnik u braku, navesti identitet bračnog druga te režim bračne stečevine;

(d) priložiti potvrdu iz građanskog registra, poslovnog registra ili bilo kojeg drugog javnog registra kojem dužnik podliježe.

3. Ako podnositelj zahtjeva ne može dostaviti informacije i priloge iz prethodnog stavka, zahtijeva se da takve informacije i priloge dostavi sam dužnik.

Članak 24.

Dokumenti koje dostavlja dužnik

1. Ako je podnositelj zahtjeva dužnik, zahtjevu mora priložiti sljedeće dokumente:

(a) abecedni popis svih vjerovnika u kojem se navode njihove adrese, iznosi koji im se duguju, datumi dospijeca i vrsta tih tražbina, jamstva kojima su osigurane te moguće postojanje posebnih odnosa u skladu s odredbama članka 49.;

(b) popis i podatke za identifikaciju svih postupaka i mjera izvršenja pokrenutih protiv dužnika;

(c) dokument u kojem se navodi djelatnost ili djelatnosti kojima se dužnik bavio u posljednje tri godine i objekti u njegovu vlasništvu te razlozi koji su, prema mišljenju dužnika, doveli do situacije u kojoj se nalazi;

(d) dokument u kojem se navodi identitet osobe čijom se nesolventcijskom masom upravlja, ako se radi o ležećoj ostavini, i partnera, suradnika ili poznatih članova pravne osobe, ako je primjenjivo, te, u drugim situacijama u kojima se nesolventnost ne odnosi na fizičku osobu, onih osoba koje su zakonski odgovorne za tražbine u slučaju nesolventnosti;

(e) popis imovine koju dužnik drži u okviru aranžmana za najam, zakup ili financijski najam ili prodaju koji podliježu zadržavanju prava vlasništva, te sve ostale imovine i prava koje posjeduje uz navođenje njihove vrste, mjesta gdje se nalaze, pojedinosti o registraciji i, ako je primjenjivo, nabavne vrijednosti te procjene njihove trenutne vrijednosti;

(f) ako dužnik ima organizirane financijske izvještaje, godišnje financijske izvještaje za posljednje tri financijske godine te povezana izvješća o upravljanju, nadzoru i reviziji, mišljenja nadzornog tijela i službeno ovjerene dokumente, ako su obvezni ili postoje, te informacije o najvažnijim promjenama u vlasništvu nekretnina nakon datuma objave najnovijih financijskih izvještaja te o aktivnostima koje zbog svoje naravi, predmeta ili veličine prelaze okvire svakodnevnog poslovanja dužnika;

(g) ako je poduzeće obuhvaćeno konsolidacijom financijskih izvještaja, konsolidirana izvješća o upravljanju, konsolidirane godišnje financijske izvještaje i ostalu računovodstvenu dokumentaciju za posljednje tri financijske godine te odgovarajuća izvješća o nadzoru i reviziji, mišljenja nadzornog tijela, službeno ovjerene dokumente i izvješće o aktivnostima provedenima unutar grupe u istom razdoblju;

(h) izvješća i posebne financijske izvještaje te tromjesečne i polugodišnje podatke, na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi, koji su objavljeni na datume nakon završetka posljednje financijske godine koje poduzeće mora dostaviti u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima i uredbama Komisije o tržištu vrijednosnih papira;

(i) popis osoblja koje dužnik zapošljava.

2. Nadalje, od dužnika se zahtijeva:

(a) da dostavi dokument kojim se potvrđuju ovlasti direktora koji zastupaju dužnika te presliku dokumenta u kojem se navodi odluka odgovarajućeg tijela korporativnog upravljanja o pokretanju zahtjeva, ako je primjenjivo;

(b) da opravda nepodnošenje ili neusklađenost bilo kojeg dokumenta iz stavka 1.

3. Ne dovodeći u pitanje naknadno podnošenje, u skladu s odredbama članka 223. i dalje zahtjevu koji je dužnik podnio može se priložiti nesolventnijski plan.
Članak 25.

Zahtjev druge osobe ili subjekta ovlaštenog za podnošenje

1. Ako zahtjev ne podnosi sam dužnik, osoba ili subjekt koji podnosi zahtjev za proglašenje nesolventnosti mora u zahtjevu opravdati podrijetlo, narav i iznos svoje tražbine ili svoju odgovornost za tražbine u slučaju nesolventnosti, ovisno o slučaju, te navesti sve informacije koje ima o imovini i obvezama dužnika.

2. Podnositelj zahtjeva isto tako mora dostaviti sve dokaze koji su mu na raspolaganju te predložiti svjedoke u skladu s ograničenjima iz članka 511. Zakona o pamičnom postupku.

Datum početka postupka i rokovi

Datum početka postupka i rokovi za podnošenje prigovora i/ili donošenje odluka te odluke o proglašenju nesolventnosti u osnovi su utvrđeni u članku 4., člancima od 27. do 30. i člancima 35. i 36. CIRE-a:

Članak 4.

Datum proglašenja nesolventnosti i početak postupka

1. U slučaju da je točnost važan čimbenik, upućivanja u ovom Zakonu na datum proglašenja nesolventnosti trebaju se tumačiti kao vrijeme kada je donesena predmetna presuda.

2. Svi rokovi u ovom Zakonu koji istječu s početkom postupka u slučaju nesolventnosti obuhvaćaju i razdoblje od tog datuma do proglašenja nesolventnosti.

3. Ako je nesolventnost proglašena u postupku koji je trebao biti obustavljen u skladu s člankom 8. stavkom 2. zbog prethodno pokrenutog postupka protiv istog dužnika koji je u tijeku, za potrebe rokova iz prethodnog stavka upotrebljava se datum početka potonjeg postupka. Isto se primjenjuje ako je stariji postupak obustavljen zbog primjene članka 264. stavka 3. točke (b).

Članak 27.

Preliminarna procjena

1. Na dan podnošenja zahtjeva ili, ako to nije izvedivo, najkasnije tri radna dana nakon toga, sudac:

(a) izdaje preliminarnu odluku o odbacivanju zahtjeva za proglašenje nesolventnosti ako je zahtjev očito neutemeljen ili ako je došlo do neizbježnih iznimki koje su uzrokovale kašnjenje, o čemu bi sudac po službenoj dužnosti trebao imati saznanja;

(b) odobrava podnositelju zahtjeva rok od najviše pet dana da ispravi nedostatke u zahtjevu – ili će u suprotnom zahtjev biti odbijen – posebno ako nisu ispunjeni pravni zahtjevi ili nisu priloženi potrebni dokumenti u slučajevima kada takav nedostatak nije opravdan.

2. U slučajevima zahtjeva za proglašenje nesolventnosti, preliminarna odluka o odbacivanju koje nisu u cijelosti ili djelomično utemeljene na nedostatku dokumenata koji se zahtijevaju člankom 24. stavkom 2. točkom (a) objavljuju se na internetskim stranicama Citijs u roku predviđenom u članku 38. stavku 8. te sadržavaju informacije iz članka 37. stavka 8.

Članak 28.

Neposredno proglašenje stanja nesolventnosti

Ako zahtjev za proglašenje nesolventnosti podnosi dužnik, smatra se da je potvrdio svoju nesolventnost, koja se mora proglasiti najkasnije tri radna dana nakon podnošenja početnog zahtjeva ili, ako postoje nedostaci koji se mogu ispraviti, nakon što su ispravljeni.

Članak 29.

Dostava poziva dužniku

1. Ne dovodeći u pitanje članak 31. stavak 3., ako zahtjev nije podnio dužnik te nema razloga za preliminarno odbijanje, sudac će dužniku dostaviti osobni sudski poziv u roku utvrđenom u prethodnom članku.

2. Dostavom poziva dužnika se obavješćuje o sankcijama predviđenima stavkom 5. članka u nastavku te o tome da dokumenti iz članka 24. stavka 1. moraju biti spremni za slanje upravitelju u slučaju nesolventnosti bez odlaganja ako se proglašeni nesolventnost.

Članak 30.

Prigovor dužnika

1. Dužnik može podnijeti prigovor u roku od 10 dana, u kojem se slučaju primjenjuju odredbe članka 25. stavka 2.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe prethodnog stavka, dužnik je pri podnošenju prigovora obavezan navesti, pod prijetnjom odbijanja tog prigovora, popis svojih pet najvećih vjerovnika, osim podnositelja zahtjeva, u kojem se navodi njihovo prebivalište.

3. Prigovor dužnika na zahtjev za proglašenje nesolventnosti može se temeljiti na nepostojanju činjenice na kojoj se zahtjev temelji ili nepostojanju stanja nesolventnosti.

4. Dužnik je odgovoran za dokazivanje solventnosti, ako je primjenjivo, na temelju zakonski propisanih računovodstvenih evidencija koje su uredno organizirane i pravilno prikazane, pri čemu se ne dovode u pitanje odredbe članka 3. stavka 3.

5. Ako se ne odustane od saslušanja dužnika u skladu s člankom 12. i dužnik ne podnese prigovor, smatra se da su činjenice navedene u početnom zahtjevu prihvaćene te se nesolventnost proglašava na prvi radni dan nakon isteka roka iz stavka 1., pod uvjetom da takve činjenice odgovaraju bilo kojoj situaciji navedenoj u točkama članka 20. stavka 1.

Članak 35.

Rasprava i saslušanje za donošenje presude

1. Ako je dužnik podnio prigovor ili se nije odustalo od saslušanja, rasprava i saslušanje za donošenje presude odmah se zakazuju za jedan od sljedećih pet dana, pri čemu se podnositelj zahtjeva, dužnik i svi zakonski imenovani direktori ili direktori navedeni u početnom zahtjevu obavješćuju o obvezi da se pojave osobno ili pošalju svojeg pravnog zastupnika.

2. Ako se dužnik ili imenovani zastupnik ne pojave, smatra se da su činjenice navedene u početnom zahtjevu prihvaćene ako se nije odustalo od saslušanja dužnika u skladu s člankom 12.

3. Ako ne dođe do situacije opisane u prethodnom stavku, nepojavljivanje podnositelja zahtjeva ili zastupnika smatra se jednakim povlačenju zahtjeva.

4. Sudac bez odlaganja donosi, ovisno o slučaju, odluku o proglašenju nesolventnosti (ako su činjenice navedene u početnom zahtjevu obuhvaćene člankom 20. stavkom 1.) ili odluku koja je istovrijedna povlačenju zahtjeva.

5. Ako su prisutne obje stranke ili samo podnositelj zahtjeva ili njegov zastupnik, ali se odustalo od saslušanja dužnika, sudac izdaje nalog za utvrđivanje predmeta spora i navođenje predmeta dokazivanja.

6. Zatim se odlučuje o prijavljenim tražbinama, nakon čega slijedi izvođenje dokaza.

7. Nakon okončanja izvođenja dokaza iznose se usmeni podnesci, a zatim sud donosi presudu.

8. Ako se presuda ne može donijeti odmah, donosi se u roku pet dana.

Članak 36.

Presuda o proglašenju nesolventnosti

1. U presudi o proglašenju nesolventnosti sudac:

- (a) navodi datum i vrijeme donošenja predmetne odluke, pri čemu se u slučaju izostanka takve naznake smatra da je presuda donesena u podne;
- (b) navodi identitet nesolventnog dužnika te adresu njegova registriranog sjedišta ili boravišta;
- (c) navodi i utvrđuje adresu boravišta direktora dužnika koji su zakonski imenovani i stvarno obavljaju tu dužnost te adresu boravišta dužnika ako je dužnik fizička osoba;
- (d) imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti te navodi njegovu poslovnu adresu;
- (e) odlučuje da će nesolventnom masom upravljati dužnik ako su ispunjeni zahtjevi iz članka 224. stavka 2.;
- (f) odlučuje da će dužnik bez odlaganja upravitelju u slučaju nesolventnosti poslati dokumente iz članka 24. stavka 1. koji još nisu priloženi spisu;
- (g) nalaže zapljenu, radi neposredne predaje upravitelju u slučaju nesolventnosti, računovodstvene dokumentacije dužnika i sve njegove imovine, čak i ako je zaplijenjena, založena na bilo koji način oduzeta, ne dovodeći pritom u pitanje odredbe članka 150. stavka 1.;
- (h) nalaže da se stavke koje upućuju na moguće počinjenje kaznenog djela predaju javnom tužitelju radi daljnjeg postupanja;
- (i) ako posjeduje informacije koje opravdavaju pokretanje postupka u svrhu ispitivanja odgovornosti za nesolventnost, proglašava pokretanje takvog postupka koji može biti potpun ili djelomičan, ne dovodeći pritom u pitanje odredbe članka 187.;
- (j) utvrđuje rok od najviše 30 dana za prijavu tražbina;
- (l) upozorava vjerovnike da su obvezni upravitelja u slučaju nesolventnosti bez odlaganja obavijestiti o svim stvarnim jamstvima kojima su osigurani;
- (m) savjetuje dužnike nesolventne stranke da plaćanja koja trebaju izvršiti izvrše u korist upravitelja u slučaju nesolventnosti, a ne nesolventne stranke;
- (n) utvrđuje datum i vrijeme održavanja, u sljedećih 45 do 60 dana, skupštine vjerovnika kako je utvrđena u članku 156., a koja se naziva skupština za ocjenu izvješća, ili, na temelju opravdanih razloga, odlučuje odustati od održavanja te skupštine.

2. Odredbe zadnjeg dijela stavka 1. točke (n) ne primjenjuju se u slučajevima kad se očekuje podnošenje nesolventnog plana ili ako je odlučeno da nesolventnom masom upravlja dužnik.

3. U slučajevima kad nije utvrđen datum održavanja skupštine za ocjenu izvješća u skladu sa stavkom 1. točkom (n), a bilo koja zainteresirana strana u roku utvrđenom za prijavu tražbina od suda zatraži da sazove takvu skupštinu, sudac će utvrditi datum i vrijeme održavanja skupštine u roku od 45 do 60 dana nakon donošenja presude o proglašenju nesolventnosti.

4. U slučajevima kad nije utvrđen datum održavanja skupštine za ocjenu izvješća u skladu sa stavkom 1. točkom (n), rokovi predviđeni ovim Zakonom koji se računaju s obzirom na održavanje te skupštine računaju se od 45. dana nakon datuma donošenja presude o proglašenju nesolventnosti.

5. Sudac koji odluči ne održati skupštinu za ocjenu izvješća mora, u vrijeme donošenja presude, prilagoditi raspored postupka toj činjenici, uzimajući u obzir posebne okolnosti tog predmeta.

Obavijest o presudi i objava presude

Pravila u pogledu obavijesti o presudi i objavi presude o proglašenju nesolventnosti utvrđena su člancima 37. i 38. CIRE-a:

Članak 37.

Obavijest o presudi i sudski poziv

- 1. Direktori dužnika čija je adresa boravišta utvrđena o presudi se obavješćuju osobno u skladu s postupovnim pravom o sudskom pozivu i na način predviđen tim pravom. Isto tako im se šalju preslike početnog zahtjeva.
- 2. Ne dovodeći u pitanje slanje bilo kojih obavijesti koje se pokazuju potrebnima u skladu s radnim zakonodavstvom, konkretno u odnosu na jamstveni fond za plaće, o presudi se obavješćuju i javni tužitelj, zavod za socijalno osiguranje, podnositelj zahtjeva za proglašenje nesolventnosti i dužnik pod uvjetima navedenima u sudskom pozivu, ako presuda nije u okviru postupka već osobno dostavljena dužniku i, ako je dužnik vlasnik poduzeća, odboru radnika.
- 3. Pet najvećih poznatih vjerovnika, osim podnositelja zahtjeva, obavješćuje se u skladu s odredbama stavka 1. ili preporučenom poštom, ovisno o tome imaju li uobičajeno boravište, registrirano sjedište ili prebivalište u Portugalu ili ne.
- 4. Poznati vjerovnici koji imaju uobičajeno boravište, prebivalište ili registrirano sjedište u državi članici različitoj od one u kojoj je postupak pokrenut, uključujući porezna tijela i tijela socijalnog osiguranja tih država članica, odmah se obavješćuju preporučenom poštom u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015.
- 5. Ako postoje tražbine države, javnih ustanova koje nisu javna poduzeća ili ustanova socijalnog osiguranja, ti se subjekti obavješćuju preporučenom poštom.
- 6. Odredbama prethodnih stavaka ne isključuje se mogućnost slanja obavijesti i sudskog poziva elektroničkim putem u skladu s provedbenom odlukom ministra koju je izdalo Ministarstvo pravosuđa.
- 7. Drugi vjerovnici i ostale zainteresirane strane obavješćuju se putem javne obavijesti, uz razdoblje počeka od pet dana, istaknute na adresi registriranog sjedišta ili boravišta dužnika, u objektima dužnika i na samom sudu te putem obavijesti objavljene na internetskim stranicama Citius.
- 8. U javnim obavijestima iz prethodnog stavka mora se navesti broj predmeta, razdoblje počeka i informacije o mogućnosti žalbe ili podnošenju prigovora te informacije iz članka 36. točaka od (a) do (e) i od (i) do (n), uz napomenu da rok za podnošenje žalbe ili prigovora te prijavu tražbina počinje teći tek nakon isteka razdoblja počeka, pri čemu se to razdoblje počeka računa od datuma objave obavijesti iz prethodnog stavka.

Članak 38.

Objava i upis u registar

[...]

2. Proglašenje nesolventnosti i imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti automatski se, na temelju odgovarajuće potvrde koju je tajništvo poslalo u tu svrhu, upisuje:

- (a) u građanski registar, ako je dužnik fizička osoba;
 - (b) u poslovni registar, ako postoje činjenice povezane s nesolventnim dužnikom koje podliježu takvom upisu;
 - (c) u registar subjekta odgovornog za bilo koju drugu vrstu upisa kojoj dužnik podliježe.
3. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 43. stavka 5. Zakona o zemljišnim knjigama, proglašenje nesolventnosti bilježi se i u zemljišne knjige u odnosu na imovinu koja čini dio nesolventne mase na temelju potvrde suda o pravomoćnoj presudi o proglašenju nesolventnosti, ako služba za registraciju ne može potrebnim informacijama pristupiti elektroničkim putem, te na temelju izjave upravitelja u slučaju nesolventnosti koji je utvrdio imovinu.
4. Kad se upis predviđen prethodnim stavkom obavlja privremeno, to se čini na temelju informacija na elektroničkim stranicama suda u skladu sa stavkom 6. točkom (b) te na temelju izjave upravitelja u slučaju nesolventnosti koji je utvrdio imovinu.
5. Ako postoje evidencije o stjecanju ili priznavanju prava na imovinu ili posjedovanju u korist bilo koje osobe osim nesolventne stranke u odnosu na imovinu koja čini dio nesolventne mase, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora u spis predmeta priložiti potvrdu o takvim evidencijama.
6. Tajništvo čini sljedeće:

- (a) automatski upisuje proglašenje nesolventnosti i imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti u računalni registar izvršenja uspostavljen Zakonom o pamičnom postupku;
- (b) evidentira navođenje tih informacija i rok za prijavu tražbina na elektroničkim stranicama suda;
- (c) obavješćuje Banku Portugala o proglašenju nesolventnosti kako bi mogla provesti odgovarajući upis u svoju središnju bazu podataka o kreditnom riziku.
7. Poslovna adresa upravitelja u slučaju nesolventnosti bilježi se pri upisu imenovanja tog upravitelja.
8. Sve objave i upisi u registre povezani s presudom obavljaju se u roku od pet dana.
9. Objava i upis u javne registre odluke o pokretanju stranog postupka u slučaju nesolventnosti i, prema potrebi, odluke kojom se imenuje upravitelj u slučaju nesolventnosti, kako je navedeno u člancima 28. i 29. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015., mora se zatražiti od portugalskog suda nadležnog za područje na kojem se nalazi poslovni nastan dužnika ili, ako to nije slučaj, Trgovačkog suda u Lisabonu. Sud može zatražiti ovjereni prijevod od osobe ovlaštene za to u skladu s pravom države članice Europske unije.
10. Ne dovodeći u pitanje odredbe prethodnog stavka, ako se pravom države u kojoj se vodi postupak u slučaju nesolventnosti predviđaju mehanizmi upisa koje portugalsko pravo ne poznaje, upis se izvršava na način koji ima najveće sličnosti.
11. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 9., objavu predviđenu člankom 29. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. automatski utvrđuju odjeli nadležni za registraciju ako je dužnik vlasnik objekta koji se nalazi u Portugalu.

Mjere predostrožnosti

Mogućnost određivanja mjera predostrožnosti predviđena je člankom 31. CIRE-a:

Članak 31.

Mjere predostrožnosti

1. Ako postoji opravdana zabrinutost da može doći do nepravilnosti u upravljanju, sudac automatski ili na zahtjev podnositelja zahtjeva nalaže mjere predostrožnosti koje smatra potrebnima ili odgovarajućima za sprječavanje smanjenja vrijednosti imovine dužnika do donošenja presude.
2. Mjere predostrožnosti mogu uključivati imenovanje privremenog sudskog upravitelja koji ima isključive ovlasti za upravljanje imovinom dužnika ili pomaganje dužniku u takvom upravljanju.
3. Mjere predostrožnosti mogu se provesti prije slanja obavijesti dužniku ako se takvo rano djelovanje smatra neophodnim kako bi se izbjeglo ugrožavanje njihova korisnog učinka. Međutim, ta se obavijest ne smije ni u kojem slučaju poslati više od 10 dana nakon isteka roka koji bi se inače primjenjivao.

POSEBNI POSTUPAK REVITALIZACIJE

Uvjeti za pokretanje posebnog postupka revitalizacije iz članka 1. stavka 2. CIRE-a:

Drugi prethodno navedeni postupak predviđen člankom 1. stavkom 2. CIRE-a jest posebni postupak revitalizacije (PER – *Processo Especial de Revitalização*) koji može zatražiti poduzeće koje se suočava s gospodarskim poteškoćama ili se nalazi u situaciji neizbježne nesolventnosti.

Svrha posebnog postupka revitalizacije i povezane formalnosti

Svrha posebnog postupka revitalizacije, zahtjev za pokretanje tog postupka i formalnosti povezane s njim te pojam teške gospodarske situacije navedeni su u člancima 17.-A, 17.-B odnosno 17.-C CIRE-a.

Članak 17.-A

Svrha i priroda posebnog postupka revitalizacije

1. Svrha posebnog postupka revitalizacije jest poduzeću za koje se pokaže da se nalazi u teškoj gospodarskoj situaciji ili mu prijeti neizbježna nesolventnost, ali se još može oporaviti, omogućiti da pregovara sa svojim vjerovnicima kako bi s njima mogao sklopiti sporazum koji će dovesti do revitalizacije poduzeća.
2. Postupak iz prethodnog stavka može upotrijebiti svako poduzeće koje u pisanoj i potpisanoj izjavi potvrdi činjenicu da ispunjava uvjete potrebne za revitalizaciju te dodatno dostavi izjavu, potpisanu najviše 30 dana ranije, ovlaštenog računovođe ili zakonskog revizora, neovisno o tome kad se revizija financijskih izvještaja zahtijeva zakonom, kojom se potvrđuje da poduzeće trenutačno nije u stanju nesolventnosti u skladu s kriterijima iz članka 3.
3. Posebni postupak revitalizacije hitne je prirode, a na njega se primjenjuju sva pravila utvrđena ovim Zakonom koja nisu nespojiva s njegovom prirodom.

Članak 17.-B

Pojam teške gospodarske situacije

Za potrebe ovog Zakona poduzeće se nalazi u teškoj gospodarskoj situaciji ako je suočeno s ozbiljnim poteškoćama u pravodobnom ispunjavanju svojih obveza zbog nedostatka likvidnosti ili nemogućnosti dobivanja kredita.

Članak 17.-C

Zahtjev i formalnosti

1. Posebni postupak revitalizacije počinje kada poduzeće ili jedan vjerovnik ili više njih koji nisu posebno povezani s poduzećem, a imaju povezane tražbine koje nisu razvrstane u niže isplatne redove u iznosu od najmanje 10 % u skladu sa stavkom 3. točkom (b), pisanom izjavom podnesu zahtjev za pokretanje pregovora koji će dovesti do revitalizacije poduzeća putem odobrenog plana oporavka.
 2. Izjavu iz prethodnog stavka potpisuju i datiraju svi potpisnici izjave.
 3. Poduzeće obavješćuje sud nadležan za proglašenje njegove nesolventnosti podnošenjem prijedloga u kojem navodi svoj zahtjev iz stavka 1. te mu prilaže sljedeće:
 - (a) prethodno navedenu pisanu izjavu;
 - (b) primjerak dokumenata navedenih u članku 24. stavku 1., koji ostaju dostupni na uvid vjerovnicima u tajništvu tijekom cijelog postupka;
 - (c) predloženi plan oporavka kojem je priložen najmanje opis imovine, financijskog stanja i zajmova poduzeća.
 4. Po primitku zahtjeva iz prethodnog stavka, sudac bez odlaganja putem službenog naloga imenuje privremenog sudskog upravitelja, pri čemu se odredbe članka od 32. do 34. primjenjuju *mutatis mutandis*.
 5. Poduzeće se bez odlaganja obavješćuje o službenom nalogu iz prethodnog stavka, pri čemu se odredbe članaka od 37. do 38. primjenjuju *mutatis mutandis*.
 6. Na temelju obrazloženog zahtjeva poduzeća i jednog ili više vjerovnika koji, u skladu s odredbama stavka 1., imaju tražbine u vrijednosti od najmanje 5 % prijavljenih tražbina, ili na temelju obrazloženog zahtjeva poduzeća, sudac može smanjiti granicu od 10 % iz stavka 1. uzimajući pri ocjeni zahtjeva u obzir ukupni iznos prijavljenih tražbina te sastav svih vjerovnika.
 7. U spis predmeta automatski se ili na zahtjev privremenog sudskog upravitelja prilažu svi posebni postupci revitalizacije koje su pokrenula trgovačka društva s kojima je poduzeće u nadzornom ili grupnom odnosu u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima. Takav zahtjev mogu podnijeti i sva poduzeća u tim okolnostima koja su pokrenula posebni postupak revitalizacije.
 8. Prilaganje iz prethodnog stavka može se zahtijevati samo do početka roka za pregovore utvrđenog u članku 17.-D stavku 5. u postupku kojem moraju biti priloženi svi ostali dokumenti, pri čemu se odredbe članka 86. stavka 4. primjenjuju *mutatis mutandis*.
- Nadalje, člancima od 17.-D do 17.-I CIRE-a u pogledu posebnih postupaka revitalizacije propisuju se:

naknadne faze postupka (npr. poziv svim vjerovnicima koji nisu potpisali izjavu koja je dovela do pokretanja postupka da sudjeluju u pregovorima s ciljem revitalizacije)

učinci (npr. postupak sprječava pokretanje bilo kakvih drugih postupaka za povrat dugova protiv dužnika)

okončanje pregovora uz odobrenje plana oporavka koji će dovesti do revitalizacije ili bez odobrenja plana

jamstva dogovorena između dužnika i vjerovnika

odobrenje izvansudskih sporazuma za oporavak dužnika.

POSEBNI POSTUPAK ZA POSTIZANJE SPORAZUMA O PLAĆANJU

Uvjeti za pokretanje posebnog postupka za postizanje sporazuma o plaćanju iz članka 1. stavka 3. CIRE-a:

Treći prethodno navedeni postupak iz članka 1. stavka 3. CIRE-a jest posebni postupak za postizanje sporazuma o plaćanju koji je predviđen člancima od 222.-A do 222.-J CIRE-a.

Posebni postupak za postizanje sporazuma o plaćanju hitne je prirode i može se upotrijebiti u odnosu na svakog dužnika koji nije poduzeće i za kojeg je potvrđeno da se suočava s teškom gospodarskom situacijom ili mu prijeti neizbježna nesolventnost.

U skladu s člankom 222.-B CIRE-a dužnik se nalazi u teškoj gospodarskoj situaciji ako je suočen s ozbiljnim poteškoćama u pravodobnom ispunjavanju svojih obveza zbog nedostatka likvidnosti ili nemogućnosti dobivanja kredita.

Taj posebni postupak započinje:

pisanom izjavom dužnika i jednog ili više vjerovnika u kojoj iznose zahtjev da započnu pregovore koji će dovesti do sastavljanja sporazuma o plaćanju ili

podnošenjem izvansudskog sporazuma koji su potpisali dužnik i vjerovnici koji predstavljaju barem većinu glasova.

Prethodno navedena izjava ili sporazum, kojima su priloženi popis vjerovnika i popis svih mjera povrata duga koje su u tijeku, podnosi se sudu. Po primitku izjave ili sporazuma sud imenuje privremenog sudskog upravitelja.

Odmah nakon što je obaviješten o službenom nalogu kojim se imenuje privremeni sudski upravitelj dužnik mora poslati preporučeno pismo svim vjerovnicima koji nisu potpisali početnu izjavu ili sporazum u kojem ih poziva na sudjelovanje. U slučajevima kad je dužnik podnio izvansudski sporazum o plaćanju tajništvo obavješćuje vjerovnike koji nisu sudjelovali u tom sporazumu, a koji se pojavljuju na popisu tražbina koji je dostavio dužnik.

Nakon objave službenog naloga kojim se imenuje privremeni sudski upravitelj na internetskim stranicama Citius, svi vjerovnici imaju 20 dana za prijavu tražbina tom sudskom upravitelju.

Zatim privremeni sudski upravitelj sastavlja popis tražbina i dostavlja ga tajništvu suda. Popis se objavljuje i na internetskim stranicama Citius. Taj se popis može osporiti u roku od pet radnih dana.

Učinci su na ostale postupke sljedeći:

nakon pokretanja posebnog postupka za postizanje sporazuma o plaćanju i naknadnog imenovanja privremenog sudskog upravitelja protiv dužnika se više ne smiju pokretati drugi postupci za povrat dugova

zabranjuje se obustava pružanja ključnih javnih usluga

obustavlja se svaki prethodni postupak u slučaju nesolventnosti u kojem se zahtijevalo proglašenje nesolventnosti dužnika, pod uvjetom da u takvom postupku nije donesena presuda o proglašenju nesolventnosti (obustavljaju se odmah nakon odobrenja sporazuma o plaćanju)

obustavljaju se mjere povrata duga koje su u tijeku (ukidaju se odmah nakon odobrenja sporazuma o plaćanju, osim ako je tim sporazumom predviđen njihov nastavak)

obustavljaju se rokovi zastare ili konačni rokovi koje dužnik može osporiti.

Nakon pokretanja postupka dužniku je zabranjeno poduzimati radnje od posebne važnosti bez prethodnog odobrenja sudskog upravitelja.

Pregovori između dužnika i vjerovnika podliježu uvjetima koje su dogovorile sve uključene strane ili, u suprotnom, pravilima koje je utvrdio privremeni sudski upravitelj.

Ako se pregovori okončaju jednoglasnim odobrenjem sporazuma o plaćanju kojim su obuhvaćeni svi vjerovnici, taj sporazum moraju potpisati sve uključene strane, bez odlaganja ga priložiti spisu i podnijeti sucu na prihvaćanje ili odbijanje.

Ako se pregovori okončaju odobrenjem sporazuma o plaćanju kojim nisu obuhvaćeni svi vjerovnici, taj se sporazum podnosi sucu na prihvaćanje ili odbijanje te se objavljuje na internetskim stranicama Citius. Zainteresirane strane imaju rok od 10 dana od datuma objave da podnesu zahtjev za neodobrenje plana.

Sporazum o plaćanju smatra se prihvaćenim:

ako za njega glasaju vjerovnici čije tražbine čine najmanje jednu trećinu svih tražbina povezanih s glasačkim pravima te dobije više od dvije trećine svih danih glasova, a više od polovine danih glasova odnosi se na tražbine koje nisu razvrstane u niže isplatne redove, pri čemu se ne uzimaju u obzir suzdržani glasovi

ili

ako za njega glasaju vjerovnici čije tražbine čine više od polovine svih tražbina povezanih s glasačkim pravima, a više od polovine tih glasova odnosi se na tražbine koje nisu razvrstane u niže isplatne redove, pri čemu se ne uzimaju u obzir suzdržani glasovi.

Ako dužnik ili većina vjerovnika zaključuje da nije moguće postići sporazum ili ako istekne rok od dva mjeseca za okončanje pregovora, postupak pregovora prekida se. U slučaju da se sporazum ne postigne, okončanje postupka dovodi do ukidanja svih njegovih učinaka na dužnika ako se dotični dužnik još ne nalazi u stanju nesolventnosti. U suprotnom, okončanje postupka dovodi do nesolventnosti dužnika.

Jamstva dogovorena s dužnikom tijekom posebnog postupka za postizanje sporazuma o plaćanju u pogledu pružanja financijskih sredstava dužniku za nastavak njegova poslovanja zadržavaju se, čak i kad je po okončanju postupka proglašena nesolventnost dužnika, na rok od dvije godine. Nadalje, vjerovnici koji su financirali poslovanje dužnika tijekom postupka i svrhu poštovanja sporazuma o plaćanju uživaju opće pravo prvenstva namirenja iz imovine koje ima prednost pred općim pravom prvenstva namirenja iz imovine koje se dodjeljuje radnicima.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Imovina koja čini dio nesolvencijske mase utvrđena je u članku 46. CIRE-a:

Članak 46.

Pojam nesolvencijske mase

1. Nesolvencijska masa služi za namirenje tražbina vjerovnika u slučaju nesolventnosti nakon otplaćivanja vlastitih dugova i, osim ako je drukčije predviđeno, obuhvaća svu imovinu dužnika na datum proglašenja nesolventnosti te imovinu i prava koje je dužnik stekao tijekom postupka.

2. Imovina izuzeta od zapljene uključuje se u nesolvencijsku masu samo ako je dužnik dobrovoljno uključio, a zaštita od zapljene takve imovine nije apsolutna.

U tom se pogledu u članku 736. portugalskog Zakona o parničnom postupku navodi da je, osim robe izuzete od zapljene posebnim odredbama, od zapljene apsolutno zaštićeno sljedeće: neotuđivi predmeti i prava; imovina u javnom vlasništvu države i ostalih javnih pravnih osoba; predmeti čija bi zapljena bila u suprotnosti s moralnim načelima ili bi zahtijevala gospodarsko opravdanje zbog njihove umanjene komercijalne vrijednosti; predmeti posebno namijenjeni za vjerske obrede; grobna mjesta; instrumenti i predmeti koji su neophodni za osobe s invaliditetom i za liječenje pacijenata.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Te su ovlasti predviđene člancima 223. i 224. CIRE-a:

Upravljanje koje provodi dužnik

Članak 223.

Ograničenje na poduzeća

Odredbе iz ovog Zakona primjenjuju se samo na slučajeve kad se nesolventnijska masa odnosi na poduzeće.

Članak 224.

Preduvjeti za upravljanje koje provodi dužnik

1. U presudi o proglašenju nesolventnosti sudac može odlučiti da će nesolventnijskom masom upravljati dužnik.

2. Na odluku iz prethodnog stavka primjenjuju se sljedeći preduvjeti:

(a) dužnik je zatražio takvo upravljanje;

(b) dužnik je već podnio ili se obvezao u roku od 30 dana nakon donošenja presude o proglašenju nesolventnosti podnijeti nesolventnijski plan kojim se osigurava nastavak poslovanja poduzeća;

(c) nema razloga za zabrinutost u pogledu kašnjenja u rješavanju predmeta ili drugih nedostataka za vjerovnike;

(d) podnositelj zahtjeva za proglašenje nesolventnosti dao je svoj pristanak, ako taj podnositelj zahtjeva nije dužnik.

3. Upravljanje se dužniku povjerava i ako je dužnik to zatražio, a vjerovnici na skupštini za ocjenu izvješća ili skupštini koja joj je prethodila tako odlučili, neovisno o tome jesu li ispunjeni preduvjeti iz stavka 2. točaka (c) i (d), pri čemu se rok predviđen stavkom 2. točkom (b) računa od datuma odluke vjerovnika.

Imenovanje i status upravitelja

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti i potrebne kvalifikacije utvrđene su u člancima 52., 53. i 55. CIRE-a:

Članak 52.

Imenovanje koje provodi sudac i status

1. Za imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti nadležan je sudac.

2. Na imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti primjenjuju se odredbe članka 32. stavka 1., pri čemu sudac može u obzir uzeti informacije koje dostavi dužnik ili odbor vjerovnika, ako postoji, ili vjerovnici. To se primjenjuje i ako se nesolventnijska masa odnosi na poduzeće s objektom ili objektima u pogonu ili ako je postupak u slučaju nesolventnosti posebno složen, a prednost se daje, pri prvom imenovanju, privremenom sudskom upravitelju koji obavlja tu dužnost na datum proglašenja nesolventnosti.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe ovog Zakona, postupak uvrštavanja upravitelja u slučaju nesolventnosti na službene popise i njihov status utvrđeni su posebnim zakonom.

4. Ako je postupak u slučaju nesolventnosti posebno složen ili ako zahtijeva posebno znanje upravitelja u slučaju nesolventnosti, sudac može automatski ili na zahtjev bilo koje zainteresirane strane imenovati više od jednog upravitelja u slučaju nesolventnosti. U slučaju takvog zahtjeva podnositelj zahtjeva odgovoran je dostaviti obrazloženi prijedlog za imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti te isplatiti naknadu predloženom upravitelju u slučaju nesolventnosti ako taj upravitelj bude imenovan, a nesolventnijska masa nije dostatna za isplatu takve naknade.

5. U slučaju neslaganja između upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg je imenovao sudac u skladu sa stavkom 1. i upravitelja u slučaju nesolventnosti koji su imenovani na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, prednost ima mišljenje upravitelja u slučaju nesolventnosti kojeg je imenovao sudac.

6. Ako je dužnik trgovačko društvo koje je u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima u nadzornom ili grupnom odnosu s drugim poduzećima za koja je predloženo pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, sudac automatski ili na zahtjev dužnika ili vjerovnika može imenovati jednog upravitelja u slučaju nesolventnosti za sva poduzeća. U tom je slučaju sudac općenito obavezan imenovati i dodatnog upravitelja u slučaju nesolventnosti čije su dužnosti ograničene na ocjenu tražbina prijavljenih u odnosu na dužnike unutar iste grupe odmah nakon što je postojanje takvih tražbina potvrdio prvi upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Članak 53.

Odabir drugog upravitelja kojeg izabiru vjerovnici

1. Pod uvjetom da je prije glasovanja u spis predmeta priložen dokument kojim se potvrđuje prihvaćanje prijedloga, vjerovnici na skupštini vjerovnika mogu, nakon imenovanja upravitelja u slučaju nesolventnosti, izabrati drugu osobu za obavljanje te funkcije, neovisno o tome je li upisana u službeni popis, te odlučiti o njegovoj naknadi na temelju odobrenja većine glasača i danih glasova. Suzdržani glasovi ne uzimaju se u obzir.

2. Izbor osobe koja nije upisana u službeni popis moguć je samo u slučajevima kad je to opravdano veličinom poduzeća u nesolventnijskoj masi, posebnom vrstom djelatnosti poduzeća ili složenosti predmeta.

3. Sudac može odbiti imenovanje osobe koju vjerovnici izaberu kao upravitelja u slučaju nesolventnosti umjesto sadašnjeg upravitelja samo ako smatra da ta osoba nema dobru reputaciju ili nije sposobna obavljati tu funkciju, da je naknada koju su odobrili vjerovnici očito pretjerana ili, ako dotična osoba nije upisana u službeni popis, da nisu nastupile situacije iz prethodnog stavka.

Članak 55.

Dužnosti i obavljanje dužnosti

1. Uz ostale zadatke koji su mu povjereni, upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je, u suradnji s odborom vjerovnika i pod njegovim nadzorom, ako postoji, za sljedeće zadatke:

(a) pripremu plaćanja dugova nesolventne stranke novcem raspoloživim u nesolventnijskoj masi, točnije iznosima dobivenima od prodaje imovine u toj nesolventnijskoj masi za čiju je provedbu odgovoran upravitelj u slučaju nesolventnosti;

(b) očuvanje i ostvarivanje, u međuvremenu, prava nesolventne stranke te, ako je to slučaj, nastavak poslovanja poduzeća i izbjegavanje pogoršanja gospodarske situacije u mjeri u kojoj je to moguće.

2. Ne dovodeći u pitanje slučajeve u kojima je pravno zastupanje obvezno ili potrebu za dobivanjem prethodne suglasnosti od odbora vjerovnika, upravitelj u slučaju nesolventnosti osobno obavlja dužnosti povezane s tom funkcijom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može, u pisanom obliku, delegirati određene radnje drugom upravitelju u slučaju nesolventnosti koji je upisan u službeni popis.

3. Upravitelju u slučaju nesolventnosti pri obavljanju njegovih dužnosti može, pod njegovom odgovornošću, pomagati specijalističko ili drugo pomoćno osoblje, plaćeno ili neplaćeno, uključujući samog dužnika, a podložno prethodnoj suglasnosti odbora vjerovnika ili, ako takav odbor ne postoji, suca.

4. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može, na određeno ili neodređeno vrijeme, zaposliti radnike potrebne za likvidaciju nesolventne mase ili nastavak poslovanja poduzeća. Međutim, novi ugovori prestaju važiti po konačnom zatvaranju objekta u kojem su radnici pružali takve usluge ili, osim ako je dogovoreno drukčije, u trenutku prijenosa.

5. Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je i za pravodobno pružanje svih potrebnih informacija o upravljanju i likvidaciji nesolventne mase odboru vjerovnika i sudu.

6. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti te kad god upravitelj u slučaju nesolventnosti nema izravan pristup potrebnim informacijama, sudac nalaže javnim subjektima i kreditnim institucijama da, na temelju svojih evidencija, dostave informacije koje se smatraju potrebnima ili korisnima za potrebe postupka, točnije s obzirom na imovinu koja čini dio nesolventne mase.

7. Za naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti iz zadnjeg dijela stavka 2. odgovoran je upravitelj u slučaju nesolventnosti koji je delegirao takve zadatke, a potomji je upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran i za radnje koje poduzima delegirani upravitelj na temelju delegiranja ovlasti iz istog stavka.

8. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ovlašten je, podložno suglasnosti odbora vjerovnika, prestati, nastaviti ili započeti sudjelovati u bilo kojem sudskom predmetu u kojem je nesolventna stranka ili nesolventna masa stranka.

Sudski nadzor

Sudac nadzire aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 58. CIRE-a:

Članak 58.

Nadzor koji provodi sudac

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavlja dužnosti pod nadzorom suca koji može u bilo kojem trenutku zahtijevati informacije o bilo kojem pitanju ili podnošenje izvješća o provedenim aktivnostima i stanju upravljanja i likvidacije.

Odbor vjerovnika isto je tako ovlašten nadzirati aktivnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 68. CIRE-a.

Naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti

Naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti određuje se u skladu s člankom 60 CIRE-a:

Članak 60.

Naknada

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti kojeg imenuje sudac ima pravo na naknadu predviđenu njegovim uvjetima imenovanja te na nadoknadu troškova koje je opravdano smatrao korisnima ili neophodnima.

2. Ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti izabran na skupštini vjerovnika, njegova se naknada utvrđuje u predmetnoj odluci.

3. Upravitelj u slučaju nesolventnosti koji nije prethodno pristao na naknadu utvrđenu na skupštini vjerovnika za izradu nesolventnog plana, upravljanje poduzećem nakon skupštine za ocjenu izvješća ili nadzor odobrenog nesolventnog plana može se povući s funkcije, pod uvjetom da to učini na skupštini na kojoj je ta odluka donesena.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Tražbine iz nesolventne mase mogu se prebiti s dugovima prema toj nesolventnoj masi ako su ispunjeni zahtjevi iz članka 99. CIRE-a:

Članak 99.

Kompenzacije

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Zakona, nakon proglašenja nesolventnosti podnositelji zahtjeva za proglašenje nesolventnosti mogu svoje tražbine prebiti s dugovima prema nesolventnoj masi ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

(a) pravni preduvjeti za kompenzaciju ispunjeni su prije datuma proglašenja nesolventnosti;

(b) tražbina iz nesolventne mase ispunila je zahtjeve iz članka 847. Zakona o parničnom postupku prije protutražbine iz nesolventne mase.

2. Za potrebe prethodnih točaka (a) i (b) ne primjenjuje se sljedeće:

(a) gubitak pogodnosti u pogledu roka iz članka 780. stavka 1. Zakona o parničnom postupku;

(b) prijevremeno dostižeće i konverzija u gotovinu koje proizlaze iz odredaba članka 91. stavka 1. i članka 96.

3. Činjenica da obveze kao svoj predmet imaju različite valute ili obračunske jedinice ne utječe na kompenzacije ako je njihova recipročna konverzija besplatna u mjestu plaćanja protutražbine te se konverzija provede po tečaju važećem na datum na koji kompenzacija proizvodi učinke.

4. Kompenzacije nisu dozvoljene:

(a) ako je dug prema nesolventnoj masi nastao nakon datuma proglašenja nesolventnosti, točnije kao posljedica poništenja radnji u korist nesolventne mase;

(b) ako je vjerovnik u slučaju nesolventnosti tražbinu stekao od druge osobe nakon datuma proglašenja nesolventnosti;

(c) za dugove nesolventne stranke za koju nesolventna masa nije odgovorna;

(d) između dugova prema nesolventnoj masi i podređenih tražbina u slučaju nesolventnosti.

Osim općeg pravila iz članka 99. CIRE-a postoje i druge zakonske odredbe kojima se predviđa mogućnost kompenzacije: članak 102. stavak 3. točka (e), članak 154. stavak 1., članak 242. stavak 3. i članak 286. CIRE-a.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Učinci nesolventnosti na postojeće ugovore čija je dužnik stranka ovise o prirodi ugovora te su posebno utvrđeni u člancima od 102. do 119. CIRE-a: Članak 102.

Opće načelo u pogledu tekućeg poslovanja

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka u nastavku, kad je riječ o bilo kojem bilateralnom ugovoru u pogledu kojeg na datum proglašenja nesolventnosti još nije došlo do potpunog ispunjenja ugovornih obveza nesolventne stranke ili druge stranke, takvo se ispunjenje obustavlja dok upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči hoće li izvršiti ugovor ili odbiti ispunjenje ugovora.

2. Međutim, druga stranka može odrediti razuman rok u kojem upravitelj u slučaju nesolventnosti može iskoristiti tu mogućnost, nakon čega se ispunjenje ugovora smatra odbijenim.

3. Nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti odbije ispunjenje ugovora te ne dovodeći u pitanje razdvajanje predmeta, ako je primjenjivo:

(a) nijedna stranka nema pravo na povrat onoga što je već izvršeno;

(b) nesolventna masa ima pravo zahtijevati vrijednost naknade koja odgovara plaćanju koje je dužnik već izvršio ako druga stranka to još nije izvršila;

(c) druga stranka ima pravo, kao tražbinu u slučaju nesolventnosti, potraživati vrijednost dijela plaćanja koji dužnik nije ispunio umanjenu za vrijednost odgovarajuće naknade koja još nije izvršena;

(d) pravo na nadoknadu štete uzrokovane drugoj stranci neispunjenjem ugovora:

i. postoji samo do vrijednosti bilo koje obveze određene u skladu s točkom (b);

ii. odbija se od iznosa na koji druga stranka ima pravo primjenom točke (c);

iii. čini tražbinu u slučaju nesolventnosti;

(e) bilo koja stranka može proglasiti kompenzaciju obveza iz točaka (c) i (d) s onima iz točke (b) do visine predmetnih iznosa.

4. Mogućnost izvršenja zloupotrebljava se ako je očito da pravodobno ispunjenje ugovornih obveza iz nesolventne mase nije vjerojatno.

Članak 103.

Nedjeljive usluge

1. Ako se ugovorom od druge stranke zahtijeva pružanje usluge koja po svojoj prirodi nije zamjenjiva ili koja se po isporuci može podijeliti na različite stavke koje se ne mogu jednostavno zamijeniti i koje su funkcionalno povezane, a upravitelj u slučaju nesolventnosti odbije ispunjenje ugovora:

(a) pravo iz stavka 3. točke (b) prethodnog članka zamjenjuje se pravom da se od druge stranke zahtijeva povrat onoga što je izvršeno, u mjeri koja odražava odgovarajuću imovinsku korist na datum proglašenja nesolventnosti;

(b) cilj prava predviđenog stavkom 3. točkom (c) prethodnog članka jest razlika, ako je povoljna za drugu stranku, između vrijednosti svih ugovornih usluga; (c) druga stranka, kao podnositelj zahtjeva za proglašenje nesolventnosti, ima pravo na nadoknadu troškova ili povrat vrijednosti dijela usluge izvršenog prije proglašenja nesolventnosti, ovisno o tome je li takva usluga zamjenjiva ili ne.

2. Međutim, druga stranka ima pravo završiti pružanje svoje usluge te zahtijevati, kao tražbinu u slučaju nesolventnosti, dio naknade koji joj se duguje, u kojem se slučaju odredbe iz stavka 1. prethodnog članka više ne primjenjuju.

3. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne odbije ispunjenje ugovora, pravo druge stranke na naknadu samo čini tražbinu iz nesolventne mase u dijelu koji premašuje vrijednost koja bi bila izračunana primjenom odredaba stavka 1. točke (c) ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči odbiti ispunjenje ugovora.

4. Ako usluga koja se pruža pripada vrsti iz stavka 1. koju je nesolventna stranka obvezna pružiti u skladu s ugovorom, a upravitelj u slučaju nesolventnosti odbije takvo ispunjenje ugovora:

(a) pravo iz stavka 3. točke (b) prethodnog članka više se ne primjenjuje ili se zamjenjuje pravom na povrat vrijednosti dijela plaćanja izvršenog prije proglašenja nesolventnosti, ovisno o tome je li takva usluga zamjenjiva ili ne;

(b) odredbe iz stavka 1. točke (b) primjenjuju se ako i druga stranka ima pravo na nadoknadu onoga što je već izvršeno te na tražbinu u slučaju nesolventnosti.

5. Ako usluga koja se pruža pripada vrsti iz stavka 1. koju je nesolventna stranka obvezna pružiti u skladu s ugovorom, a upravitelj u slučaju nesolventnosti ne odbije takvo ispunjenje ugovora, pravo druge stranke na naknadu koju joj se duguje u cijelosti čini tražbinu iz nesolventne mase.

6. Ako je nedjeljiva usluga podijeljena na zasebne dijelove te je plaćanje za jedan takav dio ili više njih već izvršeno, odredbe prethodnih stavaka primjenjuju se samo na preostale dijelove, pri čemu se naknada na odgovarajući način dijeli između njih.

Članak 104.

Prodaja uz pridržaj prava vlasništva i slične operacije

1. U kupoprodajnom ugovoru uz pridržaj prava vlasništva u kojem je prodavatelj nesolventna stranka druga stranka može zahtijevati ispunjenje ugovora ako je stavka već bila isporučena na datum proglašenja nesolventnosti.

2. U slučaju nesolventnosti zakupodavca odredbe iz prethodnog stavka primjenjuju se na ugovor o financijskom zakupu te na ugovor o zakupu s klauzulom u kojoj se navodi da će zakupljeni predmet postati vlasništvo zakupnika nakon što su izvršena sva dogovorena plaćanja.

3. Ako je kupac ili zakupnik nesolventna stranka, a predmet se nalazi u posjedu tog kupca ili zakupnika, rok koji je upravitelj u slučaju nesolventnosti odredio u skladu s člankom 102. stavkom 2. ne može isteći prije nego što prođe pet dana od skupštine za ocjenu izvješća, osim ako bi se vrijednost predmetne imovine znatno smanjila u tom razdoblju, a druga stranka izričito upozori upravitelja u slučaju nesolventnosti na tu činjenicu.

4. Klauzulu o pridržaju prava vlasništva u ugovorima koji se odnose na prodaju određenog predmeta u kojem je kupac nesolventna stranka može osporiti isključivo nesolventna masa, ako je tako propisano u pisanom obliku, do trenutka isporuke tog predmeta.

5. Učinci odbijanja ispunjenja ugovora na temelju odluke upravitelja u slučaju nesolventnosti, kad je to dopušteno, utvrđeni su u članku 102. stavku 3. Podrazumijeva se da je cilj prava utvrđenog u točki (c) isplata, kao tražbine u slučaju nesolventnosti, razlike između iznosa plaćanja ili najamnina predviđenih do kraja ugovora, ako je ta razlika pozitivna, ažurirane s obzirom na datum proglašenja nesolventnosti primjenom odredaba iz članka 91. stavka 2., i vrijednosti predmeta na datum odbijanja ako je druga stranka prodavatelj ili zakupodavac, ili razlike, ako je pozitivna, između te potonje vrijednosti i tog iznosa ako je navedena druga stranka kupac ili zakupnik.

Članak 105.

Prodaja bez isporuke

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 107., ako obveza prodavatelja u pogledu isporuke još nije ispunjena, ali je imovina već prenesena:

(a) upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može odbiti ispunjenje ugovora ako je došlo do nesolventnosti dobavljača;

(b) odbijanje ispunjenja ugovora na temelju odluke upravitelja u slučaju nesolventnosti, ako je došlo do nesolventnosti kupca, ima učinke utvrđene u članku 104. stavku 5. koji se primjenjuju mutatis mutandis.

2. Odredbe prethodnog stavka isto se tako primjenjuju mutatis mutandis na ugovore kojima se prenose ostala stvarna prava korištenja.

Članak 106.

Predugovor

1. U slučaju nesolventnosti prodavatelja iz predugovora upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može odbiti ispunjenje predugovora sa stvarnim učinkom ako je predmet već predan kupcu iz predugovora.

2. Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odbije ispunjenje kupoprodajnog predugovora, odredbe članka 104. stavka 5. primjenjuju se mutatis mutandis neovisno o tome odnosi li se nesolventnost na kupca ili prodavatelja iz predugovora.

Članak 107.

Operacije s određenim datumom isporuke

1. Ako se isporuka robe ili izvršenje financijskih usluga koje imaju tržišnu cijenu mora obaviti na određeni datum ili u određenom roku, a taj datum ili rok nastupe nakon proglašenja nesolventnosti, nijedna stranka ne može zahtijevati izvršenje. Kupac ili prodavatelj ili pružatelj usluga, ovisno o slučaju, imaju pravo na isplatu razlike između prilagođene cijene i tržišne cijene robe ili financijske usluge na drugi dan nakon datuma proglašenja nesolventnosti s obzirom na ugovore s istim datumom ili rokom za ispunjenje, a ta razlika, stoga što je može zahtijevati nesolventna stranka, čini tražbinu u slučaju nesolventnosti.

2. U svakom je slučaju prodavatelj ili pružatelj usluga dužan vratiti iznose koji su već plaćeni, a takvu obvezu može kompenzirati tražbinom koja mu je dodijeljena prethodnim stavkom do visine predmetnih iznosa. Ako je prodavatelj ili pružatelj usluga nesolventna stranka, pravo povrata čini tražbinu druge stranke u slučaju nesolventnosti.

3. Za potrebe prethodnog stavka financijskim uslugama smatraju se:

(a) isporuka vrijednosnih papira, osim ako su time obuhvaćeni udjeli koji čine najmanje 10 % kapitala poduzeća, a namira predviđena ugovorom nije samo financijske prirode;

(b) isporuka plemenitih metala;

(c) plaćanja izvršena u gotovini koja su izravno ili neizravno određena tečajem strane valute, zakonskom kamatnom stopom, obračunskom jedinicom ili cijenom ostale robe ili usluga;

(d) opcije ili druga prava na prodaju ili isporuku robe iz točaka (a) i (b) ili na plaćanja iz točke (c).

4. Ako su različite transakcije povezane s financijskim uslugama uključene u okvirni ugovor koji se u slučaju neispunjenja može raskinuti samo kao cjelina, taj skup transakcija smatra se bilateralnim ugovorom za potrebe ovog članka i članka 102.

5. Operacije s određenim datumom isporuke koje nisu obuhvaćene stavkom 1. podliježu odredbama članka 104. stavka 5. mutatis mutandis.

Članak 108.

Zakup ako je zakupnik nesolventna stranka

1. Proglašenjem nesolventnosti ne obustavlja se ugovor o zakupu u kojem je zakupnik nesolventna stranka, ali upravitelj u slučaju nesolventnosti može u svakom trenutku otkazati takav ugovor slanjem obavijesti najmanje 60 dana ranije, ako obavijest s kraćim rokom nije dovoljna u skladu sa zakonom ili ugovorom.

2. Iznimka od prethodnog stavka primjenjuje se ako se zakup odnosi na mjesto boravišta nesolventne stranke, u kojem slučaju upravitelj u slučaju nesolventnosti može samo objaviti da pravo na plaćanje najma dospjelo nakon 60 dana nije izvršivo u postupku u slučaju nesolventnosti. U tom slučaju zakupodavac ima pravo prijaviti tražbinu u slučaju nesolventnosti radi nadoknade štete nastale u slučaju deložacije zbog neizvršavanja jednog ili više prethodno navedenih plaćanja s osnove zakupa do iznosa plaćanja koji odgovara jednom tromjesečju.

3. Otkazivanje ugovora na temelju odluke upravitelja u slučaju nesolventnosti predviđeno stavkom 1. zahtijeva plaćanje, kao tražbine u slučaju nesolventnosti, dospjelih iznosa koji odgovaraju razdoblju između datuma proizvodnje učinaka i isteka roka utvrđenog u ugovoru ili datuma na koji bi nesolventna stranka inače mogla otkazati ugovor umanjenih za troškove zakupodavčeva pružanja usluge tijekom tog razdoblja te za prihode stečene alternativnom primjenom zakupljene nekretnine, pod uvjetom da se mogu pripisati prijevremenom raskidu ugovora, uz ažuriranje svih iznosa u skladu s člankom 91. stavkom 2. u odnosu na datum proizvodnje učinaka otkazivanja ugovora.

4. Zakupodavac ne može zahtijevati otkazivanje ugovora nakon proglašenja nesolventnosti zakupnika na temelju bilo kojeg od sljedećih razloga:

(a) neplaćanje zakupa ili najma koji se odnose na razdoblje prije datuma proglašenja nesolventnosti;

(b) pogoršanje financijske situacije zakupnika.

5. Ako zakupljeni predmet još nije predan zakupniku na datum proglašenja nesolventnosti tog zakupnika, upravitelj u slučaju nesolventnosti i zakupnik mogu otkazati ugovor te svaki od njih može odrediti različit razuman rok u tu svrhu nakon kojeg pravo na otkazivanje istječe.

Članak 109.

Zakup ako je zakupodavac nesolventna stranka

1. Proglašenjem nesolventnosti ne obustavlja se izvršenje ugovora o zakupu ako je nesolventna stranka zakupodavac, a otkazivanje ugovora na inicijativu bilo koje stranke moguće je samo po isteku roka koji je u tijeku, ne dovodeći u pitanje slučajeve obvezne obnove ugovora.

2. Međutim, ako predmet nije predan zakupniku na datum proglašenja nesolventnosti, odredbe članka 108. stavka 5. primjenjuju se mutatis mutandis.

3. Prodaja tako zakupljenog predmeta u postupku u slučaju nesolventnosti ne lišava zakupodavca prava koja se priznaju građanskim pravom u takvim okolnostima.

Članak 110.

Ugovori o zastupanju i upravljanju

1. Ugovori o zastupanju, uključujući ugovore o proviziji, koji su obuhvaćeni nesolventnom masom prestaju važiti u trenutku proglašenja nesolventnosti glavnog obveznika, čak i ako je zastupanje dodijeljeno u interesu zastupnika ili treće strane. Zastupnik nema pravo na nadoknadu pretrpljene štete.

2. Međutim, smatra se da se ugovor o zastupanju nastavlja:

(a) ako zastupnik treba provesti radnje kako bi se izbjegla predvidljiva šteta nesolventnoj masi dok upravitelj u slučaju nesolventnosti ne poduzme potrebne korake;

(b) u razdoblju tijekom kojeg je zastupnik obavljao dužnosti jer nije bio svjestan, a za to nije kriv, da je proglašena nesolventnost glavnog obveznika.

3. U slučaju iz stavka 2. točke (a) naknada i nadoknada troškova zastupnika čine dug nesolventne mase, a u slučaju iz stavka 2. točke (b) dug u slučaju nesolventnosti.

4. Odredbe prethodnog stavka primjenjuju se mutatis mutandis na sve ostale ugovore kojima je nesolventna stranka upravljanje imovinskim pitanjima povjerila trećoj strani uz minimum autonomije, točnije ugovore o upravljanju portfeljem i imovinom.

Članak 111.

Dugoročni ugovor o uslugama

1. Ugovori kojima se zahtijeva dugoročno pružanje usluga u interesu nesolventne stranke, a koji ne prestaju važiti kad nastupe učinci odredaba iz članka 110., ne obustavljaju se u trenutku proglašenja nesolventnosti te ih bilo koja stranka može otkazati u skladu s člankom 108. stavkom 1. koji se primjenjuje mutatis mutandis.

2. Prijevremeno otkazivanje ugovora nameće samo obvezu plaćanja nadoknade za štetu nastalu kad upravitelj u slučaju nesolventnosti provede takvo otkazivanje, a u tom se slučaju nadoknada izračunava mutatis mutandis u skladu s člankom 108. stavkom 3. te za drugu stranku čini tražbinu u slučaju nesolventnosti.

Članak 112.

Punomoći

1. Osim u slučajevima iz članka 110. stavka 2. točke (a), punomoći povezane s imovinom nesolventne stranke prestaju važiti u trenutku proglašenja nesolventnosti zastupane stranke, čak i ako su dodijeljene u interesu osobe koja djeluje kao punomoćnik ili treće strane.

2. Na radnje koje osoba koja djeluje kao punomoćnik poduzme nakon prestanka važenja punomoći primjenjuju se mutatis mutandis odredbe članka 81. stavaka 6. i 7.

3. Osoba koja djeluje kao punomoćnik i nije svjesna proglašenja nesolventnosti zastupane stranke, a za to nije kriva, nije odgovorna prema trećim stranama za neučinkovitost radnje zbog opoziva ovlasti za zastupanje.

Članak 113.

Nesolventnost radnika

1. Proglašenjem nesolventnosti radnika ne obustavlja se ugovor o radu.

2. Plaćanje nadoknade za štetu koja proizlazi iz moguće povrede ugovornih obveza može se potraživati od nesolventne stranke.

Članak 114.

Dužnikovo pružanje usluge

1. Odredbe članka 113. primjenjuju se na ugovore na temelju kojih je nesolventna stranka, kao fizička osoba, obvezna pružiti uslugu, osim ako takva usluga čini dio djelatnosti poduzeća čiji je vlasnik ta fizička osoba i po prirodi nije zamjenjiva.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe prethodnog stavka, odredbe članka 111. primjenjuju se mutatis mutandis na ugovore koji kao predmet imaju dužnikovo dugoročno pružanje usluge. Međutim, obveza nadoknade štete postoji samo ako ugovor otkáže druga stranka.

Članak 115.

Ustup i zalag budućih tražbina

1. Ako je dužnik fizička osoba te je prije proglašenja nesolventnosti ustupio ili založio buduće tražbine koje proizlaze iz ugovora o radu ili pružanju usluga ili prava na druga buduća plaćanja kao što su naknada za nezaposlene i mirovina, učinkovitost takve radnje ograničena je na prihode koji se odnose na razdoblje prije proglašenja nesolventnosti, ostatak tekućeg mjeseca na taj datum te sljedeća 24 mjeseca.

2. Učinkovitost ustupa ili zaloga koje je dužnik izvršio prije proglašenja nesolventnosti, a koji kao predmet imaju plaćanja zakupa ili najma na temelju ugovora o zakupu koji upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može otkazati ili raskinuti u skladu s člankom 104. stavkom 2. odnosno člankom 109. stavkom 1.

ograničena je, neovisno o tome je li dužnik fizička osoba ili ne, na plaćanja koja se odnose na razdoblje prije proglašenja nesolventnosti, ostatak tekućeg mjeseca na taj datum te sljedeći mjesec.

3. Dužnik s tražbinama iz prethodnih stavaka može ih prebiti s dugovima prema nesolventnoj masi, ne dovodeći pritom u pitanje odredbe članka 99. stavka 1. točke (b) i članka 99. stavka 4. točaka od (b) do (d).

Članak 116.

Tekući računi

Proglašenje nesolventnosti zahtijeva raskid ugovora o tekućim računima čiji je potpisnik nesolventna stranka te zatvaranje odgovarajućih računa.

Članak 117.

Udruženja partnera

1. Udruženja partnera otkazuju se u slučaju nesolventnosti ugovorne stranke suradnika.

2. Ugovorna stranka suradnik dužna je u nesolventnoj masi suradnika predati svoj dio, još nenamiren, gubitaka u kojima je obvezna sudjelovati, međutim zadržavajući pravo na potraživanje, kao tražbine u slučaju nesolventnosti, izvršenih plaćanja koja se ne mogu uključiti u njezino sudjelovanje u gubicima.

Članak 118.

Komplementarno udruženje poduzeća i europskih gospodarskih interesnih udruženja

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe utvrđene u ugovoru, komplementarno udruženje poduzeća i europska gospodarska interesna udruženja ne raspuštaju se kao posljedica nesolventnosti jednog člana udruženja ili više njih.

2. Član koji je proglašen nesolventnim može istupiti iz komplementarnog udruženja poduzeća.

3. Ugovorne klauzule kojima se od člana koji je proglašen nesolventnim zahtijeva nadoknada štete uzrokovane ostalim članovima udruženja ništave su.

Članak 119.

Obvezujuće odredbe

1. Bilo koji sporazum stranaka kojim se isključuje ili ograničava primjena prethodnih odredaba ovog poglavlja ništav je.

2. Posebno su ništave klauzule koje dodjeljuju stanju nesolventnosti jedne od stranaka vrijednost raskidnog uvjeta u odnosu na transakciju ili u takvom slučaju drugoj stranci dodjeljuju pravo na nadoknadu, otkazivanje ili povlačenje u skladu s uvjetima koji se razlikuju od onih utvrđenih u ovom poglavlju.

3. Odredbe prethodnih stavaka ne sprječavaju da stanje nesolventnosti čini opravdani razlog za otkazivanje ili povlačenje zbog prirode i sadržaja ugovornih plaćanja.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Učinci na postupke

Proglašenje nesolventnosti sprječava da vjerovnici u slučaju nesolventnosti pokrenu bilo kakav postupak izvršenja u slučaju nesolventnosti [članak 88. stavak 1. CIRE-a].

Učinci na tražbine

Učinci nesolventnosti na tražbine koje postoje u odnosu na nesolventnu masu utvrđeni su u člancima od 90. do 101. CIRE-a:

Članak 90.

Ostvarivanje tražbina povezanih s nesolventnošću

Vjerovnici u slučaju nesolventnosti mogu ostvariti svoja prava samo u skladu s odredbama ovog Zakona tijekom postupka u slučaju nesolventnosti.

Članak 91.

Dugovi koji odmah dospijevaju na naplatu

1. Proglašenje nesolventnosti dovodi do toga da sve obveze nesolventne stranke koje ne podliježu suspenzivnim uvjetima odmah dospijevaju na naplatu.

2. Sve obveze čije se ispunjenje ne može zahtijevati na datum proglašenja nesolventnosti, a za koje se ne obračunava kompenzacijska kamata ili za koje se kamata obračunava po stopi nižoj od zakonske kamatne stope, smatraju se umanjenima na iznos koji bi, ako bi obračunana kamata bila dodana tom iznosu po zakonskoj stopi ili po stopi koja je jednaka razlici između zakonske stope odnosno ugovorene stope za razdoblje za koje je datum dospeljeća pomaknut unaprijed, odgovarao vrijednosti predmetne obveze.

3. U slučaju obveze koja se može podijeliti odredbe prethodnog stavka primjenjuju se na svako od plaćanja koja se još ne mogu zahtijevati.

4. Pri izračunu razdoblja za koje je datum dospeljeća pomaknut unaprijed smatra se da bi plaćanje nastupilo na datum na koji bi se ispunjenje obveza moglo zahtijevati ili na koji bi to vjerojatno nastupilo ako taj datum nije određen.

5. Umanjenje iznosa duga predviđeno prethodnim stavcima primjenjuje se čak i ako je gubitak koristi od roka nastupio zbog stanja nesolventnosti koje još nije zakonski proglašeno, kako je utvrđeno člankom 780. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku.

6. Subrogacija prava vjerovnika koja proizlaze iz ispunjenja obveze nesolventne stranke prema trećoj strani provodi se razmjerno iznosu plaćenom s obzirom na visinu takvog duga prema trećoj strani koji je ažuriran u skladu sa stavkom 2.

7. Odredbe prethodnog stavka primjenjuju se na pravo na pravnu zaštitu u odnosu na druge sudužnike.

Članak 92.

Planovi nagodbe

Neposredno dospeljeće na plaćanje dugova u skladu s člankom 91. stavkom 1. koji su obuhvaćeni planom nagodbe u pogledu poreza ili doprinosa socijalnog osiguranja ima učinke koje odgovarajući zakoni pripisuju neispunjavanju tog plana. Iznosi čije se plaćanje može zahtijevati izračunavaju se u skladu s odredbama tih zakona.

Članak 93.

Doplatak za uzdržavanje

Pravo zahtijevanja doplatka za uzdržavanje od nesolventne stranke za razdoblje nakon proglašenja nesolventnosti može se ostvariti protiv nesolventne mase samo ako nijedna osoba iz članka 2009. Zakona o parničnom postupku ne može osigurati takav doplatka. U tom slučaju odgovarajući iznos određuje sudac.

Članak 94.

Tražbine koje podliježu raskidnom uvjetu

Tražbine koje podliježu raskidnom uvjetu rješavaju se u postupku u slučaju nesolventnosti kao bezuvjetne tražbine do trenutka ispunjenja uvjeta, ne dovodeći pritom u pitanje obvezu povrata izvršenih plaćanja kad se uvjet potvrdi.

Članak 95.

Solidarna odgovornost i jamci

1. Vjerovnici mogu svoje tražbine potraživati od svake od različitih nesolventnih masa solidarno odgovornih dužnika i jamaca, iako ukupna visina iznosa primljenih od svih takvih dužnika ne smije biti veća od iznosa tražbine.

2. Prava protiv nesolventnog dužnika koja proizlaze iz mogućeg budućeg plaćanja duga koje će izvršiti solidarno odgovorni sudužnik ili jamac mogu se ostvariti samo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, u obliku tražbine pod suspenzivnim uvjetom, ako ga vjerovnik tog duga ne potražuje.

Članak 96.

Konverzija tražbina

1. Za potrebe sudjelovanja relevantnog vlasnika u postupku:

(a) nenovčane tražbine namiruju se na temelju procijenjene vrijednosti u eurima na datum proglašenja nesolventnosti;

(b) novčane tražbine čiji iznosi nisu utvrđeni namiruju se na temelju procijenjene vrijednosti u eurima na datum proglašenja nesolventnosti;

(c) tražbine izražene u stranim valutama ili indeksima namiruju se na temelju vrijednosti u eurima po tečaju važećem na datum proglašenja nesolventnosti u mjestu relevantnog plaćanja.

2. Nakon što su priznate, tražbine iz stavka 1. točaka (a) i (c) smatraju se trajno konvertiranima u eure.

Članak 97.

Poništenje prava prvenstva namirenja i stvarnih jamstava

1. U trenutku proglašenja nesolventnosti poništava se sljedeće:

(a) opća prava prvenstva namirenja koja su sporedna u odnosu na tražbine u slučaju nesolventnosti koje imaju država, lokalna tijela i ustanove socijalnog osiguranja, a koja su uspostavljena više od 12 mjeseci prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) posebna prava prvenstva namirenja koja su sporedna u odnosu na tražbine u slučaju nesolventnosti koje imaju država, lokalna tijela i ustanove socijalnog osiguranja, a koja su dospjela više od 12 mjeseci prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

(c) pravne hipoteke čiji je upis zatražen unutar dva mjeseca prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, a koje su sporedne u odnosu na tražbine u slučaju nesolventnosti koje imaju država, lokalna tijela i ustanove socijalnog osiguranja;

(d) ako nisu neovisna o upisu, stvarna jamstva na nekretninama i pokretninama koja podliježu upisu i čine dio nesolventne mase, a koja su sporedna u odnosu na tražbine u slučaju nesolventnosti te koja su već uspostavljena, ali nisu još upisana i ne podliježu obvezi podnošenja zahtjeva za upis;

(e) stvarna jamstva na imovini koja čini dio nesolventne mase, a koja su sporedna u odnosu na tražbine koje se smatraju tražbinama nižih isplatnih redova.

2. Nakon proglašenja nesolventnosti upis pravnih hipoteka kojima se jamči za tražbine u slučaju nesolventnosti nije dozvoljen, uključujući nakon okončanja postupka, osim ako je odgovarajući zahtjev podnesen prije prethodno navedenog proglašenja ili, kad je riječ o hipotekama iz stavka 1. točke (c), dva mjeseca prije tog datuma.

Članak 98.

Davanje prava prvenstva vjerovniku na zahtjev

1. Na zahtjev osobe čija je nesolventnost proglašena tražbine vjerovnika koje nisu razvrstane u niže isplatne redove bit će osigurane općim pravom prvenstva namirenja, posljednjeg stupnja, iz svih pokretnina koje čine dio nesolventne mase u odnosu na četvrtinu predmetnog iznosa, što odgovara najvećem iznosu od 500 jedinica valute.

2. Ako je postupku koji je pokrenuo vjerovnik naštetilo proglašenje nesolventnosti dužnika u postupku pokrenutom na kasniji datum, pravo iz prethodnog stavka dodjeljuje se podnositelju zahtjeva u starijem postupku. U slučaju predviđenom člankom 264. stavkom 3. točkom (b), za opće pravo prvenstva namirenja iz pokretnina bračnog druga koji podnosi zahtjev te polovine zajedničke imovine odgovoran je podnositelj zahtjeva u početnom postupku, neovisno o obustavi njegovih učinaka.

Članak 99.

Kompenzacije

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Zakona, nakon proglašenja nesolventnosti podnositelji zahtjeva za proglašenje nesolventnosti mogu svoje tražbine prebiti s dugovima prema nesolventnoj masi ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

(a) pravni preduvjeti za kompenzaciju ispunjeni su prije datuma proglašenja nesolventnosti;

(b) tražbina iz nesolventne mase ispunila je zahtjeve iz članka 847. Zakona o parničnom postupku prije protutražbine iz nesolventne mase.

2. Za potrebe prethodnih točaka (a) i (b) ne primjenjuje se sljedeće:

(a) gubitak pogodnosti u pogledu roka iz članka 780. stavka 1. Zakona o parničnom postupku;

(b) prijevremeno dospijeće i konverzija u gotovinu koje proizlaze iz odredaba članka 91. stavka 1. i članka 96.

3. Činjenica da obveze kao svoj predmet imaju različite valute ili obračunske jedinice ne utječe na kompenzacije ako je njihova recipročna konverzija besplatna u mjestu plaćanja protutražbine te se konverzija provede po tečaju važećem na datum na koji kompenzacija proizvodi učinke.

4. Kompenzacije nisu dozvoljene:

(a) ako je dug prema nesolventnoj masi nastao nakon datuma proglašenja nesolventnosti, točnije kao posljedica poništenja radnji u korist nesolventne mase;

(b) ako je vjerovnik u slučaju nesolventnosti tražbinu stekao od druge osobe nakon datuma proglašenja nesolventnosti;

(c) za dugove nesolventne stranke za koju nesolventna masa nije odgovorna;

(d) između dugova prema nesolventnoj masi i tražbina nižih isplatnih redova u slučaju nesolventnosti.

Članak 100.

Obustava rokova zastare i preskripcije

Presuda o proglašenju nesolventnosti dovodi do obustave svih rokova zastare i preskripcije koje dužnik može osporiti tijekom postupka.

Članak 101.

Sustavi likvidacije

Pravila iz ovog poglavlja primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe članka 283. i dalje Zakona o vrijednosnim papirima.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na postupke koji su u tijeku utvrđeni su u člancima od 85. do 89. CIRE-a:

Članak 85.

Učinci na postupke koji su u tijeku

1. Nakon proglašenja nesolventnosti svi postupci u kojima se razmatraju pitanja povezana s imovinom nesolventne mase, a koji su pokrenuti protiv dužnika ili čak protiv trećih strana, ali čiji ishod može utjecati na vrijednost nesolventne mase, te svi postupci koje je pokrenuo dužnik koji se odnose isključivo na imovinu prilažu se u spis postupka u slučaju nesolventnosti pod uvjetom da je takvo prilaganje zatražio upravitelj u slučaju nesolventnosti i kad je to primjereno za potrebe postupka.
2. Sudac od suda ili nadležnog tijela zahtijeva slanje, za potrebe prilaganja u spis predmeta u slučaju nesolventnosti, svih predmeta u kojima je izvršena bilo koja radnja zapljene ili zadržavanja robe povezana s nesolventnom masom.
3. Upravitelj u slučaju nesolventnosti zamjenjuje nesolventnu stranku u svim predmetima iz prethodnog stavka, neovisno o prilaganju u spis postupka u slučaju nesolventnosti ili pristanku druge stranke.

Članak 86.

Prilaganje postupaka u slučaju nesolventnosti u spis

1. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti u spis predmeta u slučaju nesolventnosti prilažu se predmeti u kojima je proglašena nesolventnost osoba koje su zakonski odgovorne za dugove nesolventne stranke ili, u slučaju fizičke osobe u braku, bračnog druga, ako režim bračne stečevine ne uključuje razdvajanje nesolventne mase.
2. Ako je dužnik trgovačko društvo, isti se učinci primjenjuju na predmete u kojima je proglašena nesolventnost poduzeća s kojima je, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, to trgovačko društvo u nadzornom ili grupnom odnosu.
3. Prilaganje u spis predviđeno stavkom 2. može automatski odrediti sudac u predmetu kojemu su priloženi dokumenti ili to mogu zatražiti svi dužnici koji su proglašeni nesolventnima u predmetima koji se prilažu.
4. Ako su u tijeku postupci pred sudovima različitih nadležnosti zbog predmeta postupka, prilaganje se može odrediti samo ako ga je upravitelj u slučaju nesolventnosti zatražio u postupku pokrenutom pred sudom specijalizirane nadležnosti ili ako o nesolventnosti odlučuje sudac uključen u isti predmet.

Članak 87.

Arbitražni sporazumi

1. Učinci arbitražnih sporazuma povezanih sa sporovima u koje je uključena nesolventna stranka, a čiji ishod može utjecati na vrijednost nesolventne mase, obustavljaju se ne dovodeći pritom u pitanje odredbe primjenjivih međunarodnih ugovora.
2. Predmeti koji su u tijeku na datum proglašenja nesolventnosti nastavljaju se ne dovodeći pritom u pitanje, ako je primjenjivo, odredbe članka 85. stavka 3. i članka 128. stavka 5.

Članak 88.

Postupci izvršenja

1. Proglašenje nesolventnosti dovodi do obustave svih postupaka ili mjera izvršenja koje su pokrenuli vjerovnici u slučaju nesolventnosti, a koji utječu na imovinu nesolventne mase, te sprječava pokretanje ili vođenje bilo kojeg postupka izvršenja koji pokrenu vjerovnici u slučaju nesolventnosti. Međutim, ako se te radnje odnose na postupak protiv drugih stranaka, izvršenje protiv tih stranaka nastavlja se.
2. Ako se postupak izvršenja vodi protiv drugih stranaka i nema potrebe za prilaganjem u spis postupka u skladu s člankom 85. stavkom 2., za potrebe prilaganja šalje se samo prijepis predmeta povezanih s nesolventnom strankom.
3. Postupci izvršenja koji su obustavljeni u skladu sa stavkom 1. prekidaju se u odnosu na nesolventnu stranku odmah nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 230. stavkom 1. točkama (a) i (d), osim za potrebe ostvarenja zakonskog prava na poništenje.
4. Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je za obavješćivanje, u pisanom obliku i po mogućnosti elektroničkim putem, službenika za izvršenje imenovanih u postupcima izvršenja na koje utječe proglašenje nesolventnosti s kojima je taj upravitelj u slučaju nesolventnosti upoznat, ili za obavješćivanje suda, ako je postupak izvršenja pokrenuo sudski službenik, o nastanku činjenica opisanih u prethodnom stavku.

Članak 89.

Postupci koji se odnose na dugove nesolventne mase

1. U razdoblju od tri mjeseca nakon datuma proglašenja nesolventnosti nije dopušteno predlaganje postupka izvršenja radi podmirenja dugova nesolventne mase.
2. Postupci, uključujući postupke izvršenja, koji se odnose na dugove nesolventne mase nastavljaju se kroz postupak u slučaju nesolventnosti, uz iznimku izvršenja u pogledu poreznih dugova.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Tijela koja sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti jesu upravitelj u slučaju nesolventnosti, odbor vjerovnika i skupština vjerovnika. Odbor vjerovnika i skupština vjerovnika uključuju sudjelovanje vjerovnika u skladu s odredbama članaka od 66. do 80. CIRE-a:

Članak 66.

Imenovanje odbora vjerovnika koje provodi sudac

1. Prije održavanja skupštine vjerovnika, odnosno pri donošenju presude o proglašenju nesolventnosti, sudac imenuje odbor vjerovnika koji se sastoji od tri ili pet članova i dva zamjenika. Odborom po mogućnosti predsjedava najveći vjerovnik poduzeća, a odabirom ostalih članova osigurava se odgovarajuća zastupljenost različitih kategorija vjerovnika, uz iznimku vjerovnika nižih isplatnih redova.
2. Sudac može odlučiti ne provesti imenovanje iz prethodnog stavka ako to smatra opravdanim zbog male veličine nesolventne mase, jednostavnosti likvidacije ili ograničenog broja vjerovnika u slučaju nesolventnosti.
3. Za potrebe stavka 1. jedan od članova odbora zastupa radnike s tražbinama protiv poduzeća, a odabir tog člana mora biti u skladu s odabirom samih radnika ili, ako postoji, odbora radnika.
4. Članovi odbora vjerovnika mogu biti fizičke ili pravne osobe. Ako je odabrana pravna osoba, ta je pravna osoba dužna imenovati svojeg predstavnika putem punomoći ili isprave koju je potpisala osoba čiji potpis obvezuje poduzeće.
5. Država i ustanove socijalnog osiguranja mogu predsjedati odborom vjerovnika samo ako spis predmeta sadržava službeni nalog koji je izdao član Vlade koji ima nadzor nad predmetnim subjektima, a kojim se odobrava obavljanje te funkcije i određuje predstavnik.

Članak 67.

Intervencija skupštine vjerovnika

1. Skupština vjerovnika može raspustiti odbor vjerovnika, zamijeniti bilo kojeg člana ili zamjenika odbora koje je imenovao sudac, izabrati dva dodatna člana te, ako sudac nije uspostavio odbor, na vlastitu inicijativu uspostaviti odbor koji se sastoji od tri, pet ili sedam članova i dva zamjenika, imenovati predsjednika i u bilo kojem trenutku promijeniti sastav tog odbora neovisno o postojanju opravdanih razloga.
2. Članovi odbora vjerovnika izabrani na skupštini ne moraju biti vjerovnici, a pri njihovu odabiru i imenovanju predsjednika skupština nije obvezna poštovati kriterije predviđene člankom 66. stavkom 1., nego samo kriterij iz članka 66. stavka 3.
3. Odluke skupštine vjerovnika iz stavka 1. donose se većinom iz članka 53. stavka 1., osim ako se radi o razrješenju člana iz opravdanih razloga.

Članak 68.

Dužnosti i ovlasti odbora vjerovnika

1. Uz ostale zadatke koji su mu posebno povjereni, odbor je odgovoran za nadzor upravitelja u slučaju nesolventnosti i suradnju s njim.
2. Pri obavljanju svojih dužnosti odbor može slobodno ispitati stavke računa dužnika te od upravitelja u slučaju nesolventnosti zatražiti dostavu informacija koje smatra potrebnima.

Članak 69.

Odluke odbora vjerovnika

1. Odbor vjerovnika sastaje se kad ga sazove njegov predsjednik ili druga dva člana.
2. Odbor ne može donositi odluke ako nije prisutna većina njegovih članova. Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova, a u slučaju jednakog broja glasova odlučujući glas ima predsjednik.
3. Glasovanje pisanim putem dopušteno je pri donošenju odluka ako su na to prethodno pristali svi članovi.
4. Odluke odbora vjerovnika sugu priopćava predsjednik.
5. Protiv odluka odbora vjerovnika ne može se podnijeti žalba sudu.

Članak 70.

Odgovornost članova odbora

Članovi odbora odgovaraju vjerovnicima u slučaju nesolventnosti za štetu koja proizlazi iz neizvršavanja njihovih dužnosti, pri čemu se primjenjuju odredbe članka 59. stavka 4.

Članak 71.

Nadoknada troškova

Članovi odbora vjerovnika ne primaju naknadu i imaju pravo samo na nadoknadu troškova koji su nužno potrebni za obavljanje njihovih dužnosti.

Članak 72.

Sudjelovanje na skupštini vjerovnika

1. Svi podnositelji zahtjeva za proglašenje nesolventnosti imaju pravo sudjelovanja na skupštini vjerovnika, kao i imatelji prava iz članka 95. stavka 2. koja se, u skladu s tom odredbom, ne mogu ostvariti u postupku.
2. Odredbe stavaka 1. i 4. sljedećeg članka primjenjuju se mutatis mutandis na pravo sudjelovanja na skupštini imatelja tražbina nižih isplatnih redova.
3. Vjerovnike može zastupati predstavnik s posebnim ovlastima u tom pogledu.
4. Ako je to potrebno za neometano odvijanje poslovanja, sudac može sudjelovanje na skupštini ograničiti na imatelje tražbina čije tražbine dosežu određeni iznos, koji ne može biti viši od 10 000 EUR. Vjerovnike na koje to utječe može zastupati drugi vjerovnik čija je tražbina najmanje jednaka utvrđenom iznosu ili se takvi vjerovnici mogu grupirati kako bi dosegli zahtijevani iznos te sudjelovati preko zajedničkog predstavnika.
5. Upravitelj u slučaju nesolventnosti, članovi odbora vjerovnika, dužnik i direktori dužnika imaju pravo i obvezu sudjelovati na skupštini.
6. Na skupštini mogu sudjelovati i do tri predstavnika odbora radnika ili, ako takav odbor ne postoji, do tri predstavnika radnika koje oni imenuju. Osim toga, na skupštini može sudjelovati i ured javnog tužitelja.

Članak 73.

Glasačka prava

1. Tražbinama se dodjeljuje jedan glas za svaki euro ili njegov dio ako su takve tražbine već priznate konačnom odlukom donesenom u priloženom predmetu kojom se utvrđuju i razvrstavaju tražbine ili u kasnijoj mjeri za utvrđivanje, ili ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
(a) vjerovnik je već prijavio tražbinu u postupku ili se, ako rok za prijavu tražbina utvrđen u presudi nije istekao, takve tražbine prijavljuju na samoj skupštini isključivo radi sudjelovanja na toj skupštini;
(b) upravitelj u slučaju nesolventnosti ili vjerovnik s glasačkim pravima nije osporio tražbine na skupštini.
2. Broj glasova koji se dodjeljuje tražbini pod suspenzivnim uvjetom uvijek određuje sudac, uzimajući u obzir vjerojatnost ispunjenja tog uvjeta.
3. Tražbinama nižih isplatnih redova ne dodjeljuju se glasačka prava, osim kad se odluka skupštine vjerovnika odnosi na odobrenje nesolventnijskog plana.
4. Na zahtjev zainteresirane strane sudac može dodijeliti glasove osporenim tražbinama, pri čemu određuje odgovarajući iznos procjenom svih relevantnih pitanja, uključujući vjerojatnost iznosa i vrstu tražbine nižeg isplatnog reda te, kad je riječ o tražbinama koje podliježu suspenzivnom uvjetu, vjerojatnost ispunjenja tog uvjeta.
5. Protiv odluke suca iz prethodnog stavka nije dopuštena žalba.
6. Odluke donesene na skupštini ni u kojim se okolnostima ne mogu smatrati nevažećima kao posljedica naknadne potvrde da su vjerovnici zapravo imali pravo na broj glasova različit od onog koji im je dodijeljen.
7. Ne dovodeći u pitanje druga pitanja utvrđena u prethodnim stavcima, tražbinama sa stvarnim jamstvima za koje dužnik nije osobno odgovoran dodjeljuje se jedan glas za svaki euro predmetnog iznosa ili, ako je manja, vrijednosti dane kao jamstvo.

Članak 74.

Predsjedništvo

Skupštinom vjerovnika predsjedava sudac.

Članak 75.

Sazivanje skupštine vjerovnika

1. Skupštinu vjerovnika saziva sudac na vlastitu inicijativu ili na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, odbora vjerovnika ili vjerovnika ili skupine vjerovnika čije tražbine, prema procjeni suca, čine najmanje jednu petinu ukupnih tražbina koje nisu razvrstane u niže isplatne redove.
2. O datumu, vremenu i mjestu održavanja skupštine vjerovnika te njezinu dnevnom redu odmah se obavješćuju zainteresirane strane najmanje 10 dana prije održavanja skupštine putem obavijesti objavljene na internetskim stranicama Citiu i obavijesti istaknutih na vratima dužnikova registriranog sjedišta ili boravišta te dužnikovih objekata.
3. O datumu, vremenu i mjestu održavanja skupštine obavješćuju se i pet najvećih vjerovnika, dužnik, direktori dužnika i odbor radnika slanjem objava preporučenom poštom u istom roku kao u slučaju prethodne obavijesti.
4. U obavijestima i objavama iz prethodnih stavaka isto se tako navodi:
(a) identifikacijska oznaka postupka;
(b) naziv odnosno ime dužnika te adresa njegova registriranog sjedišta ili boravišta, ako je poznata;
(c) obavijest imateljima tražbina koji još nisu prijavili svoje tražbine o potrebi da to učine i, ako rok za prijavu tražbina utvrđen u presudi nije istekao, u kojoj ih se obavješćuje da se tražbine za jednostavno sudjelovanje na skupštini mogu podnijeti na samoj skupštini ako prethodno navedeni rok nije istekao na datum održavanja skupštine;
(d) moguća ograničenja sudjelovanja iz članka 72. stavka 4., uz informacije o mogućnosti grupiranja ili zastupanja.

Članak 76.

Obustava rada skupštine

Sudac može odlučiti privremeno obustaviti rad skupštine donošenjem odluke u kojoj se navodi da taj rad treba ponovo početi u sljedećih 15 radnih dana.

Članak 77.

Većina

Osim u slučajevima kad je ovim Zakonom propisana veća većina ili su utvrđeni drugi zahtjevi, odluke na skupštini vjerovnika donose se većinom danih glasova. Suzdržani se glasovi ne smatraju glasovima neovisno o broju prisutnih ili zastupljenih vjerovnika ili postotku tražbina koje imaju.

Članak 78.

Podnošenje pritužbe sucu i žalba

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ili svaki vjerovnik s glasačkim pravima može, usmeno ili u pisanom obliku, podnijeti pritužbu sucu da su odluke skupštine suprotne zajedničkom interesu vjerovnika, pod uvjetom da se pritužba podnese na samoj skupštini.

2. Protiv odluke kojom se prihvata pritužba žalbu može podnijeti svaki vjerovnik koji je glasovao za stranu koja je dobila više glasova; protiv odluke kojom se pritužba odbacuje žalbu može podnijeti samo podnositelj pritužbe.

Članak 79.

Informiranje

Na zahtjev skupštine upravitelj u slučaju nesolventnosti skupštini dostavlja informacije o svim pitanjima u okviru njegovih dužnosti.

Članak 80.

Ovlasti skupštine vjerovnika

Skupština može opozvati sve odluke donesene na skupštini vjerovnika, a povoljnom odlukom skupštine odobravaju se samo radnje čije izvršavanje zahtijeva odobrenje skupštine vjerovnika u skladu s ovim Zakonom.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu nesolventne mase ili raspolagati njome u skladu s odredbama članaka 149., 150., 157. i 158. CIRE-a:

Članak 149.

Zapljena imovine

1. Nakon donošenja presude o proglašenju nesolventnosti zapljenuju se računovodstvena dokumentacija i sva imovina koja čini nesolventnu masu, čak i u sljedećim slučajevima:

(a) ako podliježe nalogu za blokadu, založena je ili zaplijenjena ili oduzeta na bilo koji način u bilo kojem postupku, osim one imovine koja je zaplijenjena kao rezultat prekršaja, bez obzira na to je li riječ o kaznenom djelu ili upravnom prekršaju;

(b) ako je dodijeljena vjerovnicima u skladu s člankom 831. i dalje Zakona o parničnom postupku.

2. U slučaju da je imovina već prodana, zapljenuju se prihodi od prodaje ako ti prihodi nisu već isplaćeni vjerovnicima ili podijeljeni među njima.

Članak 150.

Predaja zaplijenjene imovine

1. Ovlašt za zapljenu imovine proizlazi iz proglašenja nesolventnosti, a upravitelj u slučaju nesolventnosti mora, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 756. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku, osigurati da mu se imovina odmah preda kako bi ostala pod njegovom odgovornošću. Takva skrb uređena je općim pravilima, posebno onima koja se odnose na pravno skrbništvo nad založenom imovinom.

2. Zapljenu provodi upravitelj u slučaju nesolventnosti, a pomaže mu odbor vjerovnika ili predstavnik tog odbora, ako postoji, te se zapljena provodi, prema potrebi, u prisutnosti vjerovnika koji je podnio zahtjev za proglašenje nesolventnosti i nesolventne stranke.

3. Ako upravitelju u slučaju nesolventnosti nije praktično zaplijeniti imovinu osobno jer se roba nalazi u okrugu koji nije okrug u kojem je nastupio slučaj nesolventnosti, takvu zapljenu provodi sudski upravitelj, a imovina se povjerava posebnom skrbniku, ali na nalog upravitelja u slučaju nesolventnosti.

4. Zapljena se provodi oduzimanjem imovine ili izravnom predajom s pomoću popisa stavki u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) ako je imovina već povjerena sudskom skrbniku, i dalje ostaje kod njega, ali može biti stavljena na raspolaganje isključivo na nalog upravitelja u slučaju nesolventnosti;

(b) ako se suoči s poteškoćama pri skrbi o imovini ili ima sumnje u pogledu toga koja je imovina zaplijenjena, upravitelj u slučaju nesolventnosti može od sudskog službenika zatražiti da ode na mjesto na kojem se drži imovina te se, nakon što su poteškoće uklonjene ili sumnje razjašnjene, imovina predaje tom službeniku;

(c) ako se zapljena osporava ili se pruža otpor pri zapljeni, upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatražiti pomoć policijskih službenika te naložiti nasilno otvaranje vrata ili sefa, a o tome se sastavlja službena obavijest;

(d) pljenidba se sastoji od opisa, procjene i oduzimanja imovine;

(e) kad se imovina zapljenuje ili predaje s pomoću popisa stavki, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili njegov pomoćnik sastavljaju dokument u kojem se imovina opisuje i numerira kao na popisu te se navodi, kad god je to prikladno, vrijednost pripisana imovini, je li imovina predana upravitelju u slučaju nesolventnosti ili posebnom skrbniku te sva druga pitanja relevantna za postupak;

(f) dokument potpisuje osoba koja svjedoči postupku te vlasnik ili imatelj imovine koja se zapljenuje ili, ako potonji ne može ili ne želi potpisati, dva raspoloživa svjedoka.

5. U slučaju deložacije nesolventne stranke iz njezina uobičajenog boravišta primjenjuju se odredbe članka 862. Zakona o parničnom postupku.

6. Svi iznosi koje upravitelj u slučaju nesolventnosti primi u gotovini, osim onih iznosa koji su izričito nužni za pokrivanje tekućih administrativnih troškova, moraju se bez odlaganja položiti kod kreditne institucije koju odabere upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Članak 157.

Prijevremeno zatvaranje

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatvoriti sve objekte dužnika, samo jedan objekt ili neke od njih prije održavanja skupštine za ocjenu izvješća:

(a) kad ima pozitivno mišljenje odbora vjerovnika, ako takav odbor postoji;

(b) pod uvjetom da se, ako ne postoji odbor vjerovnika, dužnik ne protivi ili ako, unatoč protivljenju dužnika, sudac odobri zatvaranje jer bi odlaganje takve mjere do datuma održavanja prethodno navedene skupštine dovelo do znatnog smanjenja nesolventne mase.

Članak 158.

Početak prodaje imovine

1. Nakon što presuda o proglašenju nesolventnosti postane pravomoćna te se održi skupština za ocjenu izvješća, upravitelj u slučaju nesolventnosti bez odlaganja prodaje svu zaplijenjenu imovinu nesolventne mase, neovisno o obvezama, pod uvjetom da se odluke vjerovnika donesene na prethodno navedenoj skupštini ne protive takvoj prodaji.

2. Međutim, upravitelj u slučaju nesolventnosti provest će prijevremenu prodaju imovine nesolventne mase koja se ne može očuvati jer se može pokvariti ili izgubiti vrijednost.

3. Ako odluči provesti prijevremenu prodaju imovine iz prethodnog stavka, upravitelj u slučaju nesolventnosti o toj činjenici obavješćuje dužnika, odbor vjerovnika, ako takav odbor postoji, i suca najmanje dva dana prije prodaje te objavljuje odluku na internetskim stranicama Citiuz.

4. Sudac na vlastitu inicijativu ili na zahtjev dužnika, odbora vjerovnika ili bilo kojeg vjerovnika u slučaju nesolventnosti ili vjerovnika nesolventne mase može zaustaviti prijevremenu prodaju imovine iz stavka 2. O toj se odluci odmah obavješćuje upravitelj u slučaju nesolventnosti, dužnik, odbor vjerovnika i vjerovnik koji je podnio zahtjev. Žalba nije dopuštena.

5. U zahtjevu iz prethodnog stavka zainteresirana strana mora navesti obrazložene razloge za sprečavanje prodaje imovine te predložiti, kad god je to moguće, izvedivu alternativu za operaciju koju planira upravitelj u slučaju nesolventnosti.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventničku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kategorije tražbina u slučaju nesolventnosti te postupanje s tražbinama prijavljenima nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, uključujući dugove nesolventne mase, u osnovi su propisani člancima od 47. do 51. CIRE-a:

Članak 47.

Pojam vjerovnika u slučaju nesolventnosti i kategorije tražbina u slučaju nesolventnosti

1. Nakon proglašenja nesolventnosti svi nositelji tražbina koje se odnose na imovinu nesolventne stranke ili su zajamčene imovinom koja čini dio nesolventne mase, a koje su zasnovane prije datuma proglašenja, smatraju se vjerovnicima u slučaju nesolventnosti, neovisno o njihovom državljanstvu ili prebivalištu.

2. Tražbine iz prethodnog stavka, kao i istovrijedne tražbine te odgovarajući dugovi, u ovom se Zakonu nazivaju tražbine u slučaju nesolventnosti odnosno dugovi u slučaju nesolventnosti.

3. Tražbine za koje se pokaže da su stečene tijekom postupka istovrijedne su tražbinama u slučaju nesolventnosti na datum proglašenja nesolventnosti.

4. U smislu ovog Zakona, tražbine u slučaju nesolventnosti sljedeće su:

(a) „zajamčene“ i „povlaštene“ tražbine koje su osigurane stvarnim jamstvima, uključujući posebna prava prvenstva namirenja, odnosno općim pravima prvenstva namirenja iz imovine koja čini dio nesolventne mase, do iznosa koji odgovara vrijednosti imovine osigurane jamstvom ili općim pravima prvenstva, uzimajući u obzir moguće prevladavajuće terete;

(b) tražbine „nižih isplatnih redova“, kako su navedene u sljedećem članku, osim ako su osigurane općim ili posebnim pravima prvenstva namirenja ili pravnim hipotekama koji ne istječu zbog proglašenja nesolventnosti;

(c) „obične“ tražbine koje uključuju sve ostale tražbine.

Članak 48.

Tražbine nižih isplatnih redova

Za sljedeće se tražbine smatra da su nižeg isplatnog reda te na isplatu dolaze nakon ostalih tražbina u slučaju nesolventnosti:

(a) tražbine osoba u posebnom odnosu s dužnikom, pod uvjetom da je poseban odnos već postojao kad je tražbina stečena, te tražbine osoba na koje su tražbine prenesene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) kamate na tražbine koje nisu razvrstane u niže isplatne redove nastale nakon proglašenja nesolventnosti, osim tražbina osiguranih stvarnim jamstvom i općim pravima prvenstva namirenja, do vrijednosti odgovarajuće imovine;

(c) tražbine za koje su niži isplatni red dogovorile stranke;

(d) tražbine koje kao predmet imaju plaćanja dužnika bez naknade;

(e) tražbine u slučaju nesolventnosti koje se, zbog poništenja radnji u korist nesolventne mase, obračunavaju u korist treće strane kao rezultat loše vjere;

(f) kamate na tražbine nižih isplatnih redova nastale nakon proglašenja nesolventnosti;

(g) tražbine koje se odnose na zajmove dioničara.

Članak 49.

Osobe u posebnom odnosu s dužnikom

1. Za sljedeće se osobe smatra da su u posebnom odnosu s dužnikom koji je fizička osoba:

(a) bračni drug i osobe razvedene od dužnika u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) srodnici u uzlaznoj ili silaznoj liniji te braća i sestre dužnika ili bilo kojih osoba iz prethodnog stavka;

(c) bračni drugovi srodnika u uzlaznoj ili silaznoj liniji te braće i sestara dužnika;

(d) osobe koje su živjele s dužnikom u zajedničkom kućanstvu u razdoblju od dvije godine prije početka postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Za sljedeće se osobe smatra da su u posebnom odnosu s dužnikom koji je pravna osoba:

(a) partneri, suradnici ili članovi koji su zakonski odgovorni za dugove te osobe koje su imale taj status u razdoblju od dvije godine prije početka postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) subjekti koji su, ako je primjenjivo, bili u nadzornom ili grupnom odnosu s poduzećem u skladu s člankom 21. Zakona o vrijednosnim papirima u razdoblju od dvije godine prije početka postupka u slučaju nesolventnosti;

(c) zakonski ili de facto direktori dužnika te one osobe koje su bile zakonski ili de facto direktori u razdoblju od dvije godine prije početka postupka u slučaju nesolventnosti;

(d) subjekti povezani s bilo kojom osobom iz prethodnih točaka u bilo kojem obliku iz stavka 1.

3. U slučajevima kad se nesolventnost odnosi samo na jednu zasebnu imovinu, osobe za koje se smatra da su u posebnom odnosu jesu predmetni vlasnici i direktori te osobe povezane s tim osobama u bilo kojem obliku utvrđenom u prethodnim točkama ili, ako je riječ o ležećoj ostavini, osobe povezane s osobom čijom se nesolventničkom masom upravlja u bilo kojem obliku iz stavka 1. na datum početka upravljanja u slučaju nesolventnosti ili u prethodne dvije godine.

Članak 50.

Tražbine koje podliježu suspenzivnom uvjetu

1. U smislu ovog Zakona tražbine koje podliježu suspenzivnom uvjetu odnosno tražbine koje podliježu raskidnom uvjetu one su tražbine čije uspostavljanje ili nastavak postojanja podliježe nastupanju nekog budućeg, nesigurnog događaja ili na drugi način izvršiv u skladu sa zakonom, sudskom odlukom ili pravnim poslom.

2. Tražbine koje podliježu suspenzivnom uvjetu sljedeće su:

(a) tražbine koje proizlaze iz odbijanja izvršenja ili prijevremenog raskida bilateralnih ugovora koji su u tijeku na datum proglašenja nesolventnosti na temelju odluke upravitelja u slučaju nesolventnosti ili one koje proizlaze iz poništenja radnji u korist nesolventne mase, a takav raskid, odbijanje ili poništenje nije nastupilo;

(b) tražbine koje se ne mogu ostvariti protiv nesolventne stranke bez prethodne prisilne naplate iz imovine druge stranke, a takva prisilna naplata nije nastupila;

(c) tražbine koje se odnose na nesolventnost za koju nesolventna stranka nije osobno odgovorna, a dug se ne može potraživati.

Članak 51.

Dugovi nesolventijske mase

1. Osim ako je izričito drukčije predviđeno zakonom, uz ostale dugove koji su utvrđeni kao takvi ovim Zakonom, dugovi nesolventijske mase obuhvaćaju sljedeće:

(a) troškove postupka u slučaju nesolventnosti;

(b) naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti te nadoknadu njegovih troškova i troškova odbora vjerovnika;

(c) dugove koji proizlaze iz upravljanja, likvidacije i raspodjele nesolventijske mase;

(d) dugove koji proizlaze iz radnji koje upravitelj u slučaju nesolventnosti poduzima pri obavljanju svojih dužnosti;

(e) svaki dug koji proizlazi iz bilateralnog ugovora čije ispunjenje upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može odbiti, osim ako se odnosi na razdoblje prije proglašenja nesolventnosti;

(f) svaki dug koji proizlazi iz bilateralnog ugovora čije ispunjenje upravitelj u slučaju nesolventnosti ne može odbiti, osim ako odgovara naknadi koju je druga stranka već pružila prije proglašenja nesolventnosti ili se odnosi na razdoblje prije proglašenja nesolventnosti;

(g) svaki dug koji proizlazi iz ugovora čiji je predmet dugotrajno plaćanje koje odgovara naknadi koju je druga stranka već pružila, a čije ispunjenje mora zahtijevati privremeni sudski upravitelj;

(h) dugove koji proizlaze iz radnji koje privremeni sudski upravitelj poduzima pri obavljanju svojih dužnosti;

(i) dugove koji se temelje na stjecanju bez osnove u odnosu na nesolventijsku masu;

(j) obvezu plaćanja uzdržavanja koje se odnosi na razdoblje prije datuma proglašenja nesolventnosti u skladu s odredbama članka 93.

2. Tražbine koje odgovaraju dugovima nesolventijske mase te imatelji takvih tražbina u ovom se Zakonu nazivaju dugovi nesolventijske mase odnosno vjerovnici nesolventijske mase.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Pravila koja se odnose na prijavljivanje, provjeru i priznavanje tražbina utvrđena su u člancima od 128. do 140. CIRE-a:

Članak 128.

Prijava tražbina

1. Od vjerovnika u slučaju nesolventnosti, uključujući ured javnog tužitelja u obrani interesa subjekata koje zastupa, zahtijeva se da u roku utvrđenom za to u presudi o proglašenju nesolventnosti dostave zahtjev za utvrđivanje tražbina kojem je priložena sva raspoloživa popratna dokumentacija u kojoj se navodi:

(a) podrijetlo, datum dospijeca, iznos kapitala i kamata;

(b) uvjeti kojima podliježu, suspenzivni i raskidni;

(c) vrsta tražbina, bilo da su obične, nižih isplatnih redova, povlaštene ili zajamčene te, u potonjem slučaju, imovinu ili prava koja su predmet jamstva i relevantne informacije o upisu jamstva, ako je primjenjivo;

(d) postojanje bilo kakvih osobnih jamstava, uz navođenje identiteta jamaca;

(e) primjenjiva stopa zatezne kamate.

2. Zahtjev se naslovljuje na upravitelja u slučaju nesolventnosti te šalje elektroničkim prijenosom podataka u skladu s odredbama članka 17. stavka 2. relevantne Provedbene odluke ministra.

3. Ako vjerovnici u slučaju nesolventnosti nisu sponzorirani, zahtjev za prijavu tražbina podnosi se na poslovnu adresu upravitelja u slučaju nesolventnosti ili šalje e-poštom ili preporučenom poštom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti po primitku potpisuje potvrdu o primitku ili je šalje vjerovniku u roku od tri dana od primitka na isti način na koji je dostavljena tražbina.

4. Prijava tražbina iz stavka 1. može se provesti ispunjavanjem posebnog obrasca u tu svrhu na internetskim stranicama koje se utvrđuju u Provedbenoj odluci ministra koju izdaje član vlade odgovoran za pravosuđe ili predložka za prijavu tražbina iz članka 54. i 55. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. u slučajevima u kojima se primjenjuje ta uredba.

5. Svrha utvrđivanja tražbina jest provjeriti sve tražbine u slučaju nesolventnosti, neovisno o njihovoj vrsti ili osnovi, te su čak i vjerovnici čije su tražbine priznate pravomoćnom odlukom obvezni, ako žele ishoditi isplatu, prijaviti takve tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti.

Članak 129.

Popis priznatih i nepriznatih tražbina

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora u roku od 15 dana od isteka roka za prijavu tražbina tajništvu suda podnijeti popis svih priznatih vjerovnika i popis nepriznatih vjerovnika, navedenih abecednim redom, koji se odnose ne samo na one koji su prijavili tražbine, nego i na one čija su prava utvrđena u računovodstvenoj dokumentaciji dužnika ili kojih je upravitelj u slučaju nesolventnosti svjestan na bilo koji drugi način.

2. U popisu priznatih vjerovnika navodi se identitet svakog vjerovnika, vrsta tražbine, iznos kapitala i kamata na datum isteka roka za prijavu tražbina, osobna i stvarna jamstva, prava prvenstva, primjenjiva stopa zatezne kamate, svaki suspenzivni ili raskidni uvjet te vrijednost imovine koja čini nesolventijsku masu osiguranu stvarnim jamstvima za koje dužnik nije osobno odgovoran.

3. U popisu nepriznatih vjerovnika navodi se obrazloženje za nepriznavanje.

4. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora preporučenom poštom ili na jedan od načina iz članka 128. stavaka 2. i 3. obavijestiti sve nepriznate vjerovnike i one čije su tražbine priznate iako nisu bili obvezni prijaviti tražbinu ili pod uvjetima drukčijima od onih navedenih u prijavljenoj tražbini; ako su uključeni poznati vjerovnici koji imaju uobičajeno boravište, prebivalište ili registrirano sjedište poduzeća u državi članici različitoj od one u kojoj je postupak pokrenut, uključujući porezna tijela i tijela socijalnog osiguranja tih država članica, isto ih se tako mora obavijestiti u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) br. 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015.

5. Obavijest iz prethodnog stavka može se poslati e-poštom u slučajevima kad je tražbina prijavljena e-poštom te se smatra poslanom na datum slanja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti prilaže dokaz o isporuci u dokumentaciju predmeta.

Članak 130.

Osporavanje popisa priznatih vjerovnika

1. Svaka zainteresirana strana može u roku od 10 dana nakon isteka roka iz članka 129. stavka 1. osporiti popis priznatih vjerovnika podnošenjem zahtjeva sucu u kojem se navode razlozi za nepropisno uključivanje ili isključenje tražbina ili netočan iznos ili netočno razvrstavanje priznatih tražbina.

2. Za vjerovnike koje se obavješćuje preporučenom poštom rok od 10 dana počinje teći trećeg radnog dana od datuma slanja obavijesti.

3. Ako nema osporavanja, presuda o utvrđivanju i razvrstavanju tražbina donosi se odmah i njome se, ako ne postoji očita pogreška, odobrava popis priznatih vjerovnika koji je sastavio upravitelj u slučaju nesolventnosti te se tražbine razvrstavaju na temelju tog popisa.

Članak 131.

Odgovor na osporavanje

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može odgovoriti na svako osporavanje, kao što to može učiniti i svaka zainteresirana strana koja zauzme suprotno stajalište, uključujući dužnika.
2. Međutim, ako se osporavanje temelji na nepropisnom uvrštenju određene tražbine na popis priznatih vjerovnika ili na nenavođenju uvjeta kojima podliježe ili na činjenici da joj je pripisan prekomjeran iznos ili da je razvrstana u viši red od onog koji bi bio ispravan, odgovoriti može samo odgovarajući imatelj tražbine.
3. Odgovor se podnosi u roku od 10 dana nakon isteka roka iz članka 130. ili obavijesti poslane imatelju tražbine koja podliježe osporavanju, ovisno o slučaju, pod prijetnjom prihvatanja osporavanja.

Članak 132.

Podnošenje osporavanja i odgovora

Popis tražbina koje je upravitelj u slučaju nesolventnosti priznao i nije priznao, osporavanja i odgovora prilaže se u spis kao jedan prilog.

Članak 133.

Analiza tražbina i računa nesolventne stranke

U razdoblju određenom za osporavanja i odgovore te za to da bilo koja zainteresirana strana ili odbor vjerovnika analizira tražbine upravitelj u slučaju nesolventnosti mora tražbine, dokumentaciju povezanu s tražbinama te računovodstvenu dokumentaciju nesolventne stranke staviti na raspolaganje na prikladnom mjestu koje se navodi na kraju popisa priznatih i nepriznatih vjerovnika.

Članak 134.

Dokazna sredstva, primjerci i odricanje od obavijesti

1. Na osporavanja i odgovore primjenjuju se odredbe članka 25. stavka 2.
2. Podnositelj zahtjeva mora za potrebe uvida zainteresiranih strana osigurati samo dva primjerka podnesene dokumentacije, od kojih je jedan namijenjen za arhivu suda, a drugi ostaje kod tajništva suda. Ako je podnesena na digitalnom mediju, takvu dokumentaciju može pripremiti tajništvo.
3. Iznimno, u slučajevima kad se osporavanje odnosi na priznate tražbine, a nije ga podnio odgovarajući imatelj tražbine, prilaže se ili priprema dodatni primjerak koji se uručuje tom imatelju tražbina.
4. O osporavanjima se obavješćuju samo odgovarajući imatelji tražbina koji nisu podnijeli osporavanje.
5. U razdoblju određenom za osporavanja i odgovore spis ostaje kod tajništva suda za potrebe analize i uvida zainteresiranih strana.

Članak 135.

Mišljenje odbora vjerovnika

Odbor vjerovnika mora u roku od 10 dana nakon isteka roka za odgovor na osporavanja priložiti svoje mišljenje o osporavanjima u dokumentaciju predmeta.

Članak 136.

Zaključenje postupka

1. Nakon što je mišljenje odbora vjerovnika priloženo ili je rok iz prethodnog članka istekao, a to mišljenje nije priloženo, sudac u rješenju koje ima snagu presude proglašava da se, osim u slučaju očite pogreške, tražbine na odgovarajućem popisu koje nisu osporene smatraju utvrđenima. Sudac može utvrditi datum i vrijeme održavanja bilo kakvog pokušaja mirenja u sljedećih 10 dana, o čemu obavješćuje sve koji su podnijeli osporavanja i odgovore, odbor vjerovnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti kako bi se mogli pojaviti osobno ili poslati svoje punomoćnike s potrebnim posebnim ovlastima.
2. Tražbine koje su tijekom pokušaja mirenja dobile odobrenje svih prisutnih pod istim odgovarajućim uvjetima smatraju se priznatima.
3. Nakon što je pokušaj mirenja zaključen sudac bez odlaganja zaključuje postupak kako bi se mogao izdati službeni nalog u skladu s odredbama članaka 595. i 596. Zakona o parničnom postupku.
4. (Stavljeno izvan snage.)
5. Sve ostale tražbine koje je moguće priznati s obzirom na dokaze iz dokumentacije predmeta također se smatraju priznatima.
6. Kad je riječ o priznatim tražbinama, pravomoćni službeni nalog ima oblik i snagu presude kojom se takve tražbine proglašavaju utvrđenima te se razvrstavaju u skladu sa zakonskim odredbama.
7. Ako utvrđivanje određenih tražbina zahtijeva podnošenje dokaza, razvrstavanje svih tražbina provodi se pri donošenju konačne presude, osim ako sudac smatra da osporavanja koja se u tom trenutku analiziraju, s obzirom na njihov iznos ili vrstu, neće spriječiti neposredno donošenje presude, pri čemu se u potpunosti uzimaju u obzir odredbe članka 180. stavka 1.
8. U slučaju da sudac smatra neprikladnim održati pokušaj mirenja, taj sudac odmah izdaje službeni nalog iz stavka 3.

Članak 137.

Istražne mjere

Ako se prije rasprave i ročišta za donošenje presude trebaju provesti istražne mjere, sudac nalaže poduzimanje potrebnih koraka kako bi mjere bile zaključene u roku od 20 dana od naloga kojim se utvrđuju te mjere, pri čemu se svim zainteresiranim stranama dostavljaju dokazi proizašli iz njihove provedbe.

Članak 138.

Određivanje datuma ročišta

Nakon što su dostavljeni dokazi te je istekao rok naveden u obavijestima, datum održavanja rasprave i ročišta za donošenje presude zakazuje se u sljedećih 10 dana.

Članak 139.

Ročište

Tijekom ročišta za donošenje presude primjenjuju se uvjeti utvrđeni za obične predmete, uz sljedeće posebnosti:

- (a) upravitelj u slučaju nesolventnosti ili odbor vjerovnika mogu, prema potrebi, biti saslušani u vrijeme koje odredi sud;
- (b) dokazi se izvode redoslijedom kojim su podnesena osporavanja;
- (c) tijekom rasprave prvi imaju riječ odvjetnici strana koje su podnijele osporavanje, a zatim onih koji odgovaraju na osporavanje, pri čemu nije dopušten odgovor.

Članak 140.

Izreka

1. Nakon završetka ročišta za donošenje presude sudac mora odlučiti o utvrđivanju i razvrstavanju tražbina u roku od sljedećih 10 dana.
2. Razvrstavanje je opće za imovinu nesolventne mase te posebno za imovinu povezanu sa stvarnim jamstvima i pravima prvenstva namirenja.
3. Pri razvrstavanju tražbina prednost se ne dodjeljuje na temelju sudske hipoteke ili hipoteke koja proizlazi iz zaloga. Međutim, troškovi koje plaćaju podnositelj zahtjeva ili vjerovnik čine dugove nesolventne mase.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Pravilima koja se primjenjuju na isplatu vjerovnika predviđene su razlike u postupanju ovisno o tome jesu li tražbine zajamčene, povlaštene, obične ili nižeg isplatnog reda. Ta su pravila utvrđena u člancima od 172. do 184. CIRE-a. Tim su odredbama isto tako predviđeni mogućnost da isplata duga prema trećoj strani podliježe subrogaciji i mehanizmi koji se primjenjuju u slučaju solidarne odgovornosti dužnika.

Članak 172.

Plaćanje dugova nesolventne mase

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora prije isplate tražbina u slučaju nesolventnosti od nesolventne mase oduzeti imovinu ili prava potrebna za plaćanje dugova te nesolventne mase, uključujući one koji se mogu predvidjeti do okončanja postupka.
2. Dugovi nesolventne mase dodjeljuju se prihodima nesolventne mase, a višak se razmjerno dodjeljuje prihodima od svake imovine, pokretne ili nepokretne. Međutim, dodijeljeni iznos ne smije biti veći od 10 % prihoda od imovine koja podliježe stvarnim jamstvima, osim ako je to nužno za potpunu otplatu dugova nesolventne mase ili ako to ne dovodi u pitanje potpuno plaćanje zajamčenih tražbina.
3. Plaćanje dugova nesolventne mase provodi se na odgovarajuće datume dospijeca bez obzira na status postupka.
4. U slučaju podnošenja tužbe radi utvrđivanja prava na povrat ili razdvajanje imovine koja je već prodana, a u okviru koje je podnesen prigovor, iznos jednak prihodima od prodaje, kad se može utvrditi, ostaje deponiran te se isključuje iz plaćanja vjerovnicima nesolventne mase ili vjerovnicima u slučaju nesolventnosti, pri čemu učinci prigovora ostaju na snazi. Ako prihode nije moguće utvrditi, potrebno je ostaviti deponiran iznos jednak odredbama popisa imovine. Odredbe članka 180. stavaka 2. i 3. primjenjuju se mutatis mutandis.

Članak 173.

Početak isplate tražbina u slučaju nesolventnosti

Isplata tražbina u slučaju nesolventnosti obuhvaća samo one tražbine koje su utvrđene pravomoćnom presudom.

Članak 174.

Isplata vjerovnika zaštićenih na temelju jamstva

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 172. stavaka 1. i 2., nakon prodaje imovine opterećene stvarnim jamstvima i odbijanja odgovarajućih troškova bez odlaganja se isplaćuju vjerovnici zaštićeni na temelju jamstva s obzirom na njihovo pravo prvenstva. Kad je riječ o vjerovnicima koji nisu u cijelosti isplaćeni i prema kojima dužnik odgovara svojom općom imovinom, predmetni saldo uvrštava se u obične tražbine te, ako se ne podudaraju, zamjenjuje procijenjeni saldo.
2. Procijenjeni se saldo koji je priznat kao obična tražbina prije prodaje imovine uzima u obzir pri raspodjeli među običnim vjerovnicima. Međutim, raspodijeljeni iznosi moraju ostati deponirani do potvrde stvarnog salda. Povlačenje sredstava dopušta se nakon što su iznosi potvrđeni.
3. Plaćanje duga prema trećoj strani koji se ne može zahtijevati:
 - (a) neće nastupiti u slučaju iz prvog dijela članka 164. stavka 5. ili ako se dotični imatelj tražbina odrekao jamstva;
 - (b) ne može prijeći iznos duga koji je ažuriran na datum plaćanja primjenom članka 91. stavka 2.;
 - (c) uključuje subrogaciju prava vjerovnika razmjerno iznosu plaćenom u odnosu na iznos duga, koji je ažuriran pod istim uvjetima.

Članak 175.

Isplata vjerovnika s pravom prvenstva

1. Povlaštene tražbine isplaćuju se upotrebom imovine koja nije obuhvaćena prevladavajućim stvarnim jamstvima s obzirom na njihovo pravo prvenstva i razmjerno iznosima u odnosu na koje su jednako povlaštene.
2. Odredbe drugog dijela članka 174. stavaka 1. i 2. primjenjuju se mutatis mutandis.

Članak 176.

Isplata običnih vjerovnika

Ako nesolventna masa nije dostatna za potpunu isplatu, obični vjerovnici isplaćuju se razmjerno svojim tražbinama.

Članak 177.

Isplata vjerovnika nižih isplatnih redova

1. Isplata tražbina nižih isplatnih redova provodi se samo nakon potpune isplate običnih tražbina redosljedom kojim su takve tražbine navedene u članku 48. i razmjerno njihovim odgovarajućim iznosima, u odnosu na one navedene u istoj točki, ako nesolventna masa nije dostatna za potpunu isplatu.
2. Ako postoji dogovor o razvrstavanju tražbina u niže isplatne redove, stranke mogu tražbini, osim onoj koja proizlazi iz odredaba članka 48., pripisati pravo prvenstva.

Članak 178.

Djelomična raspodjela

1. Ako su iznosi deponirani tako da je osigurana distribucija ne manje od 5 % vrijednosti povlaštenih tražbina, običnih tražbina ili tražbina nižih isplatnih redova, sudski upravitelj u slučaju nesolventnosti podnosi plan i tablicu raspodjele za koje smatra da se trebaju provesti, kako bi se priložili glavnom predmetu uz mišljenje odbora vjerovnika, ako takav odbor postoji.
2. Sudac odlučuje o isplatama koje smatra opravdanima.

Članak 179.

Isplata u slučaju solidarno odgovornih dužnika

1. Ako uz nesolventnu stranku postoji još jedan solidarno odgovoran dužnik u istoj situaciji, vjerovnik ne smije primiti nikakav iznos bez podnošenja potvrde o primljenim iznosima u okviru postupka u slučaju nesolventnosti koji uključuje preostale dužnike; upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako šalje obavijest o isplati u drugom postupku.
2. Solidarno odgovornog dužnika koji samo djelomično plaća dug ne može se isplatiti u postupku u slučaju nesolventnosti sudužnika ako vjerovnik nije u potpunosti isplaćen.

Članak 180.

Preventivne mjere zaštite

1. U slučaju žalbe protiv presude o utvrđivanju i razvrstavanju tražbina ili prigovora putem tužbe koja je u tijeku, tražbine onih koji su podnijeli prigovor ili tražbine koje su predmet žalbe smatraju se uvjetno utvrđenima, u potpunosti u slučaju na najviši iznos koji bi mogao proizaći iz saznanja o tome, kako bi se to uzelo u obzir pri raspodjeli. Međutim, tako pripisani iznosi moraju ostati deponirani.
2. Nakon pravomoćne odluke o žalbi ili tužbi, povlačenje deponiranih iznosa odobrava se u mjeri u kojoj je to potrebno ili, ako se provodi raspodjela među vjerovnicima, ovisno o slučaju. U slučaju djelomičnog povlačenja, raspodjela se temelji na preostalom iznosu.
3. Osobe koje zbog svoje žalbe ili prigovora nisu dopustile povlačenje bilo kojeg iznosa, a koje budu neuspješne u takvoj žalbi ili prigovoru, dužne su platiti naknadu vjerovnicima koji su pretrpjeli štetu plaćanjem zakonom propisane stope zatezne kamate na zakašnjeni iznos od datuma raspodjele u koju je takav iznos uključen.

4. Ako je prigovor podnesen nakon što je provedena bilo koja raspodjela, dodatni iznos potreban za obnovu jednakosti s istovrijednim vjerovnicima pripisuje se tim vjerovnicima u kasnijim raspodjelama, ne dovodeći pritom u pitanje da taj iznos ostaje deponiran ako još nije donesena pravomoćna odluka o tužbi.

Članak 181.

Tražbine koje podliježu suspenzivnom uvjetu

1. Tražbine koje podliježu suspenzivnom uvjetu namiruju se u nominalnoj vrijednosti pri djelomičnim raspodjelama. Međutim, iznosi koji su im pripisani moraju ostati deponirani dok je u tijeku ispunjenje uvjeta.

2. Međutim, ako uvjet nije ispunjen pri konačnoj raspodjeli:

(a) ne uzimaju se u obzir tražbine koje nemaju nikakvu vrijednost zbog očite nemogućnosti da se uvjet potvrdi, u kojem se slučaju iznosi deponirani u skladu s prethodnim stavkom raspodjeljuju među ostalim vjerovnicima;

(b) ako situacija iz prethodne točke ne nastupi, upravitelj u slučaju nesolventnosti deponira iznos koji odgovara nominalnoj vrijednosti tražbine kod kreditne institucije, a koji se treba predati imatelju tražbina nakon ispunjenja suspenzivnog uvjeta ili ga treba raspodijeliti među ostalim vjerovnicima nakon što postane jasno da ispunjenje takvog uvjeta nije moguće.

Članak 182.

Konačna raspodjela

1. Kad je likvidacija nesolventne mase okončana, tajništvo suda provodi distribuciju i konačnu raspodjelu nakon što je predmet poslan na izračun troškova te samom tajništvu. Na zaključenje likvidacije ne utječe djelatnost dužnika koja donosi prihode koji se dodaju nesolventnoj masi.

2. Novčana sredstva preostala nakon likvidacije koja nisu dostatna ni za pokrivanje troškova raspodjele dodjeljuju se tijelu Ministarstva pravosuđa odgovornom za upravljanje financijama i imovinom.

3. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može tijekom postupka podnijeti prijedlog distribucije i konačne raspodjele uz priloženu relevantnu popratnu dokumentaciju, a tajništvo suda ocijenit će takve informacije.

Članak 183.

Plaćanja

1. Sva se plaćanja provode, bez potrebe za zahtjevom, po mogućnosti bankovnim transferom na IBAN odgovarajućeg primatelja, a preneseni iznos povlači se s računa u slučaju nesolventnosti.

2. Ako nije moguće provesti isplatu tražbine u skladu s prethodnim stavkom, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora upotrijebiti ček kojim povlači iznos s računa u slučaju nesolventnosti.

3. Ako se ček ne podnese na isplatu u roku od jedne godine od datuma dostave obavijesti vjerovniku, predmetna tražbina prestaje vrijediti, a iznos se vraća Institutu za upravljanje financijama i opremom Ministarstva pravosuđa (Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I. P.).

4. Upotreba bilo kojeg načina plaćanja iz stavaka 1. i 2. ne oslobađa odgovornosti upravitelja u slučaju nesolventnosti za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih zakonom ili ugovorom u pogledu upotrebe računa u slučaju nesolventnosti. Članak 167. stavak 2. primjenjuje se mutatis mutandis.

Članak 184.

Ostalo

1. Ako su prihodi od likvidacije dostatni za potpunu isplatu tražbina u slučaju nesolventnosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti preostali saldo predaje dužniku.

2. Ako dužnik nije fizička osoba, upravitelj u slučaju nesolventnosti predaje sudionicima u postupku onaj dio salda koji bi im pripadao da je likvidacija provedena izvan postupka u slučaju nesolventnosti ili upravitelj u slučaju nesolventnosti postupa drukčije u skladu s onim što je predviđeno zakonom i propisima.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti utvrđeni su u člancima od 231. do 234. CIRE-a. U tim se odredbama utvrđuju situacije koje se odnose na: odobrenje nesolventnog plana ako se sadržajem tog plana ne osporava okončanje postupka; završetak nesolventnosti; likvidaciju i konačnu raspodjelu; i nedostatnost nesolventne mase.

Članak 231.

Okončanje postupka na zahtjev dužnika

1. O zahtjevu dužnika za okončanje postupka koji se temelji na završetku nesolventnosti obavješćuju se vjerovnici kako bi, ako to žele, mogli osporiti okončanje postupka, što mogu učiniti u roku od osam dana. Primjenjuju se odredbe članka 41. stavaka 3. i 4.

2. Zahtjevu dužnika koji se ne temelji na završetku nesolventnosti moraju biti priloženi dokumenti kojim se potvrđuje suglasnost svih vjerovnika koji su prijavili tražbine ako se zahtjev podnosi nakon roka za prijavu tražbina ili, u suprotnom, svih poznatih vjerovnika.

3. Prije donošenja odluke o zahtjevu sudac mora, u oba slučaja, saslušati upravitelja u slučaju nesolventnosti te odbor vjerovnika, ako postoji.

Članak 232.

Okončanje postupka zbog nedostatnosti nesolventne mase

1. Ako se utvrdi da je nesolventna masa nedostatna za namirenje troškova postupka i preostalih dugova nesolventne mase, upravitelj u slučaju nesolventnosti obavještava suca o toj činjenici; tog suca može se i automatski obavijestiti o tome.

2. Nakon što je saslušao dužnika, skupštinu vjerovnika i vjerovnike nesolventne mase, sudac proglašava okončanje postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako zainteresirana strana, na nalog suda, ne deponira iznos za koji sudac utvrdi da se može smatrati razumno potrebnim za osiguranje plaćanja troškova postupka i preostalih dugova nesolventne mase.

3. Nakon upućivanja predmeta na izračun troškova te tajništvu suda, to tajništvo mora, nakon što su troškovi plaćeni, distribuirati postojeće novčane iznose u nesolventnoj masi među vjerovnicima nesolventne mase razmjerno njihovim tražbinama.

4. Nakon što je nedostatnost nesolventne mase potvrđena, upravitelj u slučaju nesolventnosti može odmah prekinuti odgovarajuću likvidaciju.

5. Ako je postupak u slučaju nesolventnosti okončan zbog nedostatnosti nesolventne mase, ali postupak ispitivanja odgovornosti za nesolventnost koji je pokrenut još nije zaključen, taj se postupak nastavlja u ograničenom obliku.

6. Odredbe prethodnog stavka ne primjenjuju se kada dužnik ima pravo na pogodnost odgode plaćanja troškova u skladu s člankom 248. stavkom 1. u razdoblju dok je ta pogodnost na snazi.

7. Nesolventna masa smatra se nedostatnom ako je vrijednost imovine manja od 5 000 EUR.

Članak 233.

Učinci okončanja postupka

1. Nakon okončanja postupka, a ne dovodeći u pitanje odredbe članka 217. stavka 5. u odnosu na posebne neposredne učinke odluke o odobrenju nesolventnog plana, vrijedi sljedeće:

- (a) ukidaju se svi učinci koji proizlaze iz proglašenja nesolventnosti, a dužnik ponovno stječe pravo raspolaganja svojom imovinom i slobodnog upravljanja svojim poslovanjem, ne dovodeći pritom u pitanje učinke utvrđene odgovornosti za nesolventnost i odredbe sljedećeg članka;
- (b) završavaju sve zadaće odbora vjerovnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti, uz iznimku onih povezanih s podnošenjem financijskih izvještaja i, ako je primjenjivo, onih koji su utvrđeni nesolventcijskim planom;
- (c) vjerovnici u slučaju nesolventnosti mogu ostvariti svoja prava protiv dužnika bez ograničenja, osim onih utvrđenih u nesolventcijskom planu ili planu isplate te u članku 242. stavku 1., u čiju se svrhu izvršna isprava sastoji od presude o odobrenju plana isplate i presude o utvrđivanju tražbina ili odluke donesene u kasnijoj tužbi zbog utvrđivanja, zajedno s presudom o odobrenju nesolventcijskog plana, ako je primjenjivo;
- (d) vjerovnici nesolventcijske mase mogu od dužnika potraživati prava koja nisu namirena.
2. Okončanje postupka u slučaju nesolventnosti prije konačne raspodjele dovodi do:
- (a) prestanka poništenja radnji u korist nesolventcijske mase, osim ako su nesolventcijskim planom upravitelju u slučaju nesolventnosti dodijeljene ovlasti za obranu u postupcima usmjerenima na osporavanje takvog poništenja te u slučajevima kad se takvo poništenje više ne može osporiti jer je počeo teći rok iz članka 125. ili kad je osporavanje odbačeno pravomoćnom odlukom;
- (b) prekida postupaka u tijeku za utvrđivanje tražbina i za povrat ili razdvajanje imovine koja je već likvidirana, osim ako je presuda o utvrđivanju i razvrstavanju tražbina već donesena kako je predviđeno člankom 140. ili ako okončanje postupka proizlazi iz odobrenja nesolventcijskog plana, u kojem se slučaju žalbe podnesene protiv takve presude nastavljaju do zaključenja, kao i tužbe čiji podnositelji ili dužnik to žele, u roku od 30 dana;
- (c) prekida postupaka u tijeku protiv osoba koje su zakonski odgovorne za dugove nesolventne stranke na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti, osim ako su nesolventcijskim planom upravitelju u slučaju nesolventnosti dodijeljene ovlasti za nastavak takvih predmeta.
3. Troškovi tužbi kojima se osporava poništenje radnji u korist nesolventcijske mase, a koje su prihvaćene u skladu sa stavkom 2. točkom (a), podmiruju se iz nesolventcijske mase ako je predmet okončan zbog nedostatnosti te nesolventcijske mase.
4. Uz iznimku postupka za utvrđivanje tražbina, svaka tužba koja ovisi o postupku u slučaju nesolventnosti i koja se ne može odbaciti u skladu sa stavkom 2. točkom (b) ili koju upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije pokrenuti u skladu s nesolventcijskim planom izdvaja se iz predmeta i upućuje nadležnom sudu. Dužnik nakon toga ima isključivi legitimitet za predmet, neovisno o kvalifikaciji ili sporazumu s drugom ugovornom strankom.
5. Upravitelj u slučaju nesolventnosti dužan je u roku od 10 dana nakon okončanja postupka predati sudu, u svrhu arhiviranja, svu dokumentaciju povezanu s postupkom koju posjeduje te sve računovodstvene dokumente dužnika koji se ne trebaju vratiti tom dužniku.
6. Ako je postupak u slučaju nesolventnosti okončan bez pokretanja postupka za ispitivanje odgovornosti za nesolventnost u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (i), sudac mora u svojoj odluci, kako je predviđeno člankom 230., izričito navesti slučajni karakter nesolventnosti.
7. Okončanjem postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 230. stavkom 1. točkom (e) ako postoje imovina ili prava za likvidaciju određuje se samo početak razdoblja za dodjelu raspoloživog dohotka.

Članak 234.

Učinci na trgovačka društva

1. Ako se okončanje postupka temelji na odobrenju nesolventcijskog plana kojim se predviđa nastavak poslovanja trgovačkog društva, takvo ponovno pokretanje djelatnosti ne zahtijeva odluku partnera.
2. Partneri mogu odučiti ponovno pokrenuti djelatnost ako se okončanje temelji na članku 230. stavku 1. točki (c).
3. Nakon konačne raspodjele te upisa okončanja postupka smatra se da poduzeće više ne postoji.
4. Ako je do okončanja postupka došlo zbog nedostatnosti nesolventcijske mase, likvidacija poduzeća provodi se u skladu s pravnim režimom za upravne postupke prestanka i likvidacije trgovačkih društava. Sudac mora obavijestiti nadležni registar o okončanju postupka te u odnosu na imovinu poduzeća.

Učinci na fizičke osobe

Ako je dužnik fizička osoba, na zahtjev dužnika može mu biti odobreno oslobođenje od tražbina u slučaju nesolventnosti koje nisu u potpunosti isplaćene tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili u razdoblju od pet godina nakon okončanja postupka, kako je predviđeno člancima od 235. do 248. CIRE-a. Oslobođenje fizičke osobe od njezinih obveza, ako je dopušteno, zahtijeva da raspoloživi dohodak koji dužnik zarađuje bude dodijeljen povjereniku kojeg sud imenuje u razdoblje od pet godina nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (razdoblje dodjele). Na kraju svake godine tijekom razdoblja dodjele povjerenik upotrebljava primljene iznose: (a) za plaćanje nepodmirenih troškova postupka u slučaju nesolventnosti; (b) za nadoknadu troškova koje je tijelo Ministarstva pravosuđa odgovorno za upravljanje financijama i imovinom imalo u pogledu plaćanja naknade i troškova upravitelja u slučaju nesolventnosti i povjerenika; (c) za plaćanje vlastite naknade i troškova; (d) za raspodjelu preostalog iznosa među vjerovnicima u slučaju nesolventnosti u skladu s odredbama u pogledu isplate vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti.

Nakon isteka razdoblja dodjele sud može dužniku odobriti oslobođenje, a u tom se slučaju ukidaju sve tražbine u slučaju nesolventnosti koje su preostale na datum oslobođenja, uključujući one koje nisu bile prijavljene ili utvrđene. Međutim, oslobođenje ne obuhvaća: (a) zahtjeve za uzdržavanje; (b) nadoknadu štete za nezakonite radnje dužnika protiv kojih je podnesen odštetni zahtjev; (c) tražbine za globe i ostale novčane kazne za kaznena djela ili upravne prekršaje; (d) porezne tražbine.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti obuhvaćena su odgovorom na prethodno pitanje. U načelu nakon okončanja postupka vjerovnici u slučaju nesolventnosti mogu ostvariti svoja prava protiv dužnika bez ikakvih ograničenja, osim onih utvrđenih u potencijalnom nesolventcijskom planu ili planu isplate te u članku 242. stavku 1. CIRE-a.

Kako bi ostvarili svoja prava, izvršna isprava sastoji se od presude o odobrenju plana isplate i presude o utvrđivanju tražbine ili, ako je primjenjivo, odluke donesene u kasnijoj tužbi zbog utvrđivanja, zajedno s presudom o odobrenju nesolventcijskog plana.

U članku 242. stavku 1. CIRE-a navodi se da, u slučaju oslobođenja fizičke osobe od njezinih obveza, protiv imovine dužnika koja je namijenjena namirenju tražbina u slučaju nesolventnosti tijekom razdoblja dodjele nisu dopuštene mjere izvršenja.

Postupak u slučaju nesolventnosti smatra se okončanim u vrijeme utvrđeno u članku 230. CIRE-a. Vrijeme okončanja postupka ovisi o okolnostima kojima je to okončanje određeno, kako je navedeno u nastavku.

Članak 230.

Okončanje postupka

1. Ako se postupak nastavlja nakon proglašenja nesolventnosti, sudac može odlučiti okončati postupak:
 - (a) nakon provedbe konačne raspodjele, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 239. stavka 6.;
 - (b) nakon pravomoćnosti odluke o odobrenju nesolventcijskog plana, pod uvjetom da se tim planom ne osporava okončanje postupka;
 - (c) na zahtjev dužnika, ako dužnik nije u stanju nesolventnosti, ili uz suglasnost svih vjerovnika;
 - (d) ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti potvrdio nedostatnost nesolventcijske mase za namirenje troškova postupka i ostalih dugova;
 - (e) ako okončanje postupka još nije proglašeno prvobitnom odlukom o oslobođenju od obveza kako je navedeno u članku 237. točki (b).

2. O odluci o okončanju postupka obavješćuju se vjerovnici te se odluka objavljuje i upisuje u registar kako je predviđeno člancima 37. i 38. uz navođenje odgovarajućih osnova.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi i izdaci postupka u slučaju nesolventnosti smatraju se dugovima nesolventne mase u skladu s člankom 51. CIRE-a koji je prethodno naveden. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora prije isplate tražbina u slučaju nesolventnosti odbiti imovinu ili prava potrebna za plaćanje troškova i izdataka postupka, uključujući one koji se mogu predvidjeti do okončanja postupka. Plaćanje troškova i izdataka postupka dodjeljuje se u skladu s prethodno navedenim člankom 172. CIRE-a.

U slučaju oslobođenja fizičke osobe od obveza, povjerenik će tijekom razdoblja dodjele na kraju svake godine primljene iznose prvo upotrijebiti za plaćanje troškova i izdataka postupka u skladu s člankom 241. CIRE-a.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Člancima od 120. do 127. CIRE-a predviđena je mogućnost poništenja radnji koje su štetne za kolektivne interese vjerovnika, pod uvjetom da su nastupile okolnosti navedene u tim člancima.

Članak 120.

Opća načela

1. Radnje štetne za nesolventnu masu koje su provedene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se poništiti u korist nesolventne mase.
2. Radnje kojima se umanjuje, sprječava, ometa, ugrožava ili odgađa isplata vjerovnika u slučaju nesolventnosti smatraju se štetnima za nesolventnu masu.
3. Radnje bilo koje vrste navedene u sljedećem članku, čak i ako ih se poduzelo ili propustilo poduzeti izvan rokova utvrđenih u tom članku, smatraju se štetnima za nesolventnu masu osim ako se dostavi dokaz o suprotnome.
4. Osim u slučajevima navedenima u sljedećem članku, poništenje podrazumijeva postupanje treće strane u lošoj vjeri, što se pretpostavlja u odnosu na radnje koje se poduzelo ili propustilo poduzeti u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u kojima je sudjelovala osoba u posebnom odnosu s nesolventnom strankom ili od koje je osoba u posebnom odnosu s nesolventnom strankom imala koristi, čak i ako takav poseban odnos nije postojao na taj datum.
5. Lošom vjerom smatraju se saznanja, u vrijeme poduzimanja radnje, o bilo kojoj od sljedećih činjenica:
 - (a) o tome da se dužnik nalazi u stanju nesolventnosti;
 - (b) o štetnoj naravi radnje te da se dužnik u tom trenutku nalazi u stanju neizbježne nesolventnosti;
 - (c) o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.
6. Pravne transakcije provedene u okviru posebnog postupka revitalizacije ili posebnog postupka za postizanje sporazuma o plaćanju uređenih ovim Zakonom kao mjere oporavka i reorganizacije ili u vezi s donošenjem mjera sanacije iz odjeljka VIII. Općih pravila za kreditne institucije i financijska poduzeća koja su odobrena Uredbom sa zakonskom snagom br. 298/92 od 31. prosinca 1992. ne mogu se poništiti primjenom pravila navedenih u ovom poglavlju. Isto se primjenjuje i na transakcije provedene u okviru Programa izvansudske reorganizacije poduzeća ili bilo kojeg drugog postupka predviđenog posebnim propisima čija je svrha dužniku osigurati dostatna sredstva za financiranje kako bi oporavak bio moguć.

Članak 121.

Bezuvjetno poništenje

1. Sljedeće radnje mogu se poništiti u korist nesolventne mase bez potrebe za ispunjavanjem bilo kojeg drugog zahtjeva:
 - (a) raspodjela koja je provedena u razdoblju kraćem od jedne godine prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u kojoj je udio nesolventne stranke u osnovi namiren imovinom koja se lako može prikriti, pri čemu su drugim zainteresiranim stranama dodijeljene opća imovina i vrijednosti;
 - (b) radnje koje je dužnik proveo bez naplate u razdoblju od dvije godine prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, uključujući odbijanje nasljedstva ili ostavine, osim donacija danih u uobičajenom tijeku događaja;
 - (c) dužnikova uspostava stvarnih jamstava koja se odnose na već postojeće obveze ili druge obveze kojima se zamjenjuju takve obveze u razdoblju od šest mjeseci prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (d) jamstva, dodatna jamstva, ostali instrumenti osiguranja ili prava koja je nesolventna stranka odobrila u razdoblju iz prethodne točke, a kojima se ne poštuje poslovanje u stvarnom interesu nesolventne stranke;
 - (e) uspostava stvarnih jamstava koja odobrava dužnik uz istodobno uspostavljanje zajamčenih obveza u razdoblju od 60 dana prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (f) isplata ili druge radnje za raskid obveza čiji je datum dospelja bio nakon datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koje su provedene u razdoblju od šest mjeseci prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili nakon tog datuma, ali prije datuma dospelja;
 - (g) isplata ili drugi načini raskida obveza koji su provedeni u razdoblju od šest mjeseci prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti pod uvjetima koji nisu uobičajeni u pravnim poslovima i koje vjerovnik ne može zahtijevati;
 - (h) činidbe koje je nesolventna stranka provela u razdoblju od jedne godine prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u kojima su obveze koje je preuzela očito veće od onih druge ugovorne stranke;
 - (i) povrat zajmova dioničara ako je proveden u razdoblju iz prethodne točke.
2. Pravni propisi kojima se, iznimno, uvijek zahtijeva postojanje loše vjere ili propisuju drugi zahtjevi imaju prednost nad odredbama prethodnog stavka.

Članak 122.

Sustavi plaćanja

Radnje obuhvaćene sustavom plaćanja utvrđenim u članku 2. točki (a) Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja ili usporedivim sustavom ne mogu se poništiti.

Članak 123.

Oblik poništenja i istek prava

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može poništenje provesti slanjem preporučene pisma s povratnicom u razdoblju od šest mjeseci nakon što je radnja otkrivena, ali to ne može učiniti ako je od datuma proglašenja nesolventnosti prošlo više od dvije godine.
2. Međutim, ako pravni posao nije zaključen, poništenje se može proglasiti te, iznimno, ne podliježe roku.

Članak 124.

Učinci u odnosu na primatelje

1. Učinci poništenja radnje u odnosu na kasnije primatelje podrazumijevaju njihovo postupanje u lošoj vjeri, osim u slučaju univerzalnih sljednika ili ako je novi prijenos proveden besplatno.
2. Odredbe prethodnog stavka primjenjuju se mutatis mutandis na uspostavljanje prava na imovinu prenesenu u korist treće strane.

Članak 125.

Osporavanje poništenja

Pravo na osporavanje poništenja istječe nakon tri mjeseca, uz odgovarajuću tužbu podnesenu protiv nesolventne mase koja je u tijeku i ovisi o postupku u slučaju nesolventnosti.

Članak 126.

Učinci poništenja

1. Poništenje ima retroaktivne učinke, odnosno mora se ponovno uspostaviti stanje koje bi postojalo da se radnju nije poduzelo ili propustilo poduzeti, ovisno o slučaju.

2. Tužba koju upravitelj u slučaju nesolventnosti pokrene radi postizanja svrhe iz prethodnog stavka ovisi o postupku u slučaju nesolventnosti.

3. Kazne koje se primjenjuju na treće strane koje ne dostave imovinu ili vrijednosti koje se moraju vratiti u nesolventnu masu u roku utvrđenom u presudi one su predviđene postupovnim pravom za depozitara založene imovine koji ih propusti predati na vrijeme.

4. Predmet koji dostavi treća strana vraća se samo ako ga se može utvrditi i izdvojiti od onih koji pripadaju preostalom dijelu nesolventne mase.

5. Ako situacija iz prethodnog stavka ne nastupi, obveza povrata odgovarajuće vrijednosti čini dug nesolventne mase razmjeran odgovarajućoj stečenoj koristi na datum proglašenja nesolventnosti te dug u slučaju nesolventnosti s obzirom na svaki mogući preostali iznos.

6. Obveza povrata, na trošak kupca i besplatno, postoji samo u razmjeru s njegovim stjecanjem koristi, osim u slučaju stvarnog ili pretpostavljenog postupanja u lošoj vjeri.

Članak 127.

Actio Pauliana (paulijanska tužba)

1. Vjerovnicima u slučaju nesolventnosti nije dopušteno pokretanje novih paulijanskih tužbi kojima se pobijaju radnje dužnika čije je poništenje proglasio upravitelj u slučaju nesolventnosti.

2. Paulijanske tužbe koje su u tijeku na datum proglašenja nesolventnosti ili one predložene nakon toga ne prilažu se postupku u slučaju nesolventnosti i, u slučaju poništenja radnje na temelju odluke upravitelja u slučaju nesolventnosti, nastavljaju se samo ako je takvo poništenje naknadno proglašeno nevažećim pravomoćnom odlukom koja je obvezujuća s obzirom na tužbe u pogledu pitanja koja je ocijenio upravitelj u slučaju nesolventnosti, pod uvjetom da to nije u suprotnosti s predmetom u kojem je prethodno donesena presuda.

3. Ako je paulijanska tužba potvrđena, interes vjerovnika koji podnosi tu tužbu ocjenjuje se u smislu članka 616. Zakona o parničnom postupku, bez obzira na promjene u predmetnoj tražbini koje su uvedene mogućim nesolventnijskim planom ili planom isplate.

Upozorenje: Sadržaj ovog dokumenta s informacijama nije obvezujući za kontaktnu točku ni sudove te se njime ne isključuje potreba uvida u važeće propise ili njihove izmjene. Prethodno navedenim odredbama CIRE-a uzima se u obzir verzija Uredbe sa zakonskom snagom br. 53/2004 od 18. ožujka 2004. do revizije donesene Uredbom sa zakonskom snagom br. 84/2019 od 28. lipnja 2019. i uključujući tu reviziju.

Posljednji put ažurirano: 23/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: već su prevedeni.

Nesolventnost/stečaj - Rumunjska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupci utvrđeni u Zakonu br. 85/2014 o postupku za sprečavanje nesolventnosti i postupku u slučaju nesolventnosti (*Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*) primjenjuju se na poduzetnike (*profesioniști*) kako su definirani u članku 3. stavku 2. Građanskog zakonika, osim onih koji obavljaju slobodne djelatnosti i onih čija je nesolventnost uređena posebnim pravilima (članak 3. Zakona br. 85/2014 o postupku za sprečavanje nesolventnosti i postupku u slučaju nesolventnosti).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako se postupak pokreće na zahtjev dužnika, mora postojati stanje nesolventnosti u kojem raspoloživa sredstva nisu dostatna za plaćanje utvrđenih, likvidnih i dospjelih dugova čiji je iznos manji od 40 000 RON. Ako se postupak pokreće na zahtjev vjerovnika, mora postojati stanje nesolventnosti u kojem raspoloživa sredstva nisu dostatna za podmirivanje utvrđene, likvidne i dospjele tražbine čiji je iznos manji od 40 000 RON (dugovanje nije plaćeno u roku od 60 dana od datuma dospeljeća).

Postupak u slučaju nesolventnosti primjenjuje se i na autonomne uprave (članak 3. stavak 2. Zakona br. 85/2014).

Postupak u slučaju nesolventnosti ne primjenjuje se na predseučilišne i sveučilišne obrazovne ustanove i institucije te na tijela navedena u članku 7.

Vladine uredbe br. 57/2002 o znanstvenim istraživanjima i tehnološkom razvoju, koja je odobrena izmjenama Zakona br. 324/2003, kako je izmijenjen i dopunjen (članak 2. stavak 3. Zakona br. 85/2014).

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Imovina dužnika sastoji se od čitave imovine i vlasničkih prava, među ostalim imovine i prava stečenih tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, koji mogu biti predmet prisilnog povrata (*executare silită*) na temelju Zakona o parničnom postupku (članak 5. stavak 5. Zakona br. 85/2014).

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti imenuju se posebni upravitelj (*administrator special*) i upravitelj u slučaju nesolventnosti (*practician în insolvență*). Ovisno o vrsti postupka, upravitelj u slučaju nesolventnosti može biti sudski upravitelj (*administrator judiciar*) kad je riječ o reorganizaciji pod nadzorom suda ili sudski likvidator (*lichidator judiciar*) kad je riječ o likvidaciji (*faliment*).

Posebna uprava

Posebni upravitelj (*administrator special*) je fizička ili pravna osoba koju je imenovala glavna skupština dioničara, partnera ili članova društva dužnika i koja je ovlaštena zastupati njihove interese u postupcima te, ako je dužniku dopušteno da upravlja svojim poslovima, obavljati potrebne upravne radnje u ime i za račun dužnika (članak 5. stavak 4. Zakona br. 85/2014).

Posebni upravitelj ima sljedeće dužnosti:

- sudjelovati, u svojstvu dužnikova zastupnika, u sudskim postupcima koji se odnose na vrste radnji iz članaka od 117. do 122. ili na radnje koje su posljedica nepostupanja u skladu s člankom 84.
- podnositi prigovore u skladu s postupkom uređenim Zakonom

c) predložiti plan reorganizacije

d) nakon potvrđivanja plana i pod uvjetom da dužniku nije oduzeto pravo da upravlja svojim poslovima, voditi njegove poslove pod nadzorom sudskog upravitelja

e) nakon početka postupka likvidacije sudjelovati u popisivanju imovine i potpisati zapisnik, primiti završno izvješće i financijski izvještaj te sudjelovati na sastanku sazvanom radi rješavanja prigovora i odobrenja izvješća

f) primiti obavijest o okončanju postupka.

Ako je dužniku oduzeto pravo da upravlja svojim poslovima, zastupa ga sudski upravitelj ili likvidator, koji vodi i njegovo poslovanje. U tom je slučaju zadaća posebnog upravitelja ograničena na zastupanje interesa dioničara, partnera ili članova društva (članak 56. Zakona br. 85/2014).

Sudski upravitelj (*administrator judiciar*)

Sudski upravitelj može biti fizička ili pravna osoba (uključujući zastupnika pravne osobe) te mora biti upravitelj u slučaju nesolventnosti u skladu sa zakonom. Njegove su glavne dužnosti:

a) preispitati ekonomsku situaciju dužnika i podnesene dokumente, pripremiti izvješće u kojem se predlaže pokretanje pojednostavnjenog postupka ili nastavak razdoblja praćenja u okviru redovnog postupka te podnijeti to izvješće na odobrenje nadležnom sucu (*judex actor-sindic*) u roku koji je on odredio, a koji ne može biti dulji od 20 dana od dana imenovanja upravitelja

b) preispitati dužnikovo poslovanje i pripremiti podrobno izvješće u kojem se utvrđuju uzroci i okolnosti koji su doveli do stanja nesolventnosti, navode svi potencijalni preliminarni dokazi ili indicije u pogledu osoba kojima bi se mogla pripisati odgovornost za to stanje i postojanje pravnih osnova na temelju kojih bi one mogle snositi odgovornost, te u kojem se istražuju sve stvarne mogućnosti za reorganizaciju dužnikova poslovanja ili obrazlaže zašto reorganizacija ne bi bila moguća te uvrstiti to izvješće u spis predmeta u roku koji je odredio nadležni sudac, a koji ne može biti dulji od 40 dana od dana imenovanja upravitelja

c) ako dužnik nije u zakonskim rokovima ispunio obvezu da dostavi računovodstvenu evidenciju, pripremiti tu evidenciju, a ako ju je dužnik dostavio, provjeriti je, ispraviti i dopuniti

d) pripremiti plan za reorganizaciju dužnikova poslovanja, ovisno o sadržaju izvješća iz točke (a)

e) nadzirati dužnikove aktivnosti upravljanja imovinom

f) voditi dužnikovo poslovanje, u potpunosti ili djelomično, a u potpunosti u slučaju tako da se poštuju izričite upute nadležnog suca u pogledu dužnosti upravitelja i uvjeta za izvršenje plaćanja s dužnikova računa imovine

g) sazivati sastanke vjerovnika ili dioničara, partnera ili članova društva dužnika koji je pravna osoba, predsjedati njima i osigurati tajničke usluge

h) podnositi tužbe za poništenje prijevornih radnji ili transakcija koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika te određenih prijenosa imovine, poslovnih transakcija i jamstava koje je dužnik zaključio i kojima bi se mogla narušiti prava vjerovnika

i) hitno obavijestiti nadležnog suca ako utvrdi da dužnik nema imovinu ili je ona nedostatna za pokriće pravnih troškova

j) raskinuti određene ugovore koje je sklopio dužnik

k) provjeriti tražbine i, prema potrebi, osporiti ih, obavijestiti vjerovnike ako one nisu prihvaćene ili su prihvaćene samo djelomično te pripremiti njihov popis

l) naplatiti tražbine, tražiti naplatu tražbina u pogledu dužnikove imovine ili novčanik iznosa koje je dužnik prenio prije pokretanja postupka te podnijeti tužbu i sudjelovati u sudskom postupku u kojem se traži naplata dužnikovih tražbina, te u tu svrhu može upotrijebiti usluge odvjetnika

m) sklapati nagodbe, namiriti dugovanja, namiriti jamce i odreći se kolaterala, što mora potvrditi nadležni sudac

n) obavijestiti nadležnog suca o svim pitanjima o kojima će on kasnije morati donijeti odluku

o) sastaviti popis dužnikove imovine

p) naručiti procjenu dužnikove imovine, koja mora biti dovršena do datuma određenog za podnošenje završnog popisa tražbina

q) poslati obavijest za objavu u Glasniku postupaka u slučaju nesolventnosti (BPI) o unosu izvješća o procjeni u spis predmeta, u roku od dva dana od unosa.

Nadležni sudac može odlukom (*incheiere*) sudskom upravitelju dodijeliti druge dužnosti uz one navedene u stavku 1., osim onih koje su u skladu sa zakonom u okviru isključive nadležnosti suca.

Sudski upravitelj podnosi mjesečno izvješće u kojem opisuje kako je obavljao svoje dužnosti, među ostalim one koje se odnose na naknadno praćenje aktivnosti izvršenih na temelju prethodnog odobrenja, opravdava izdatke nastale u upravljanju postupkom i sve druge izdatke isplaćene iz dužnikove imovine te, prema potrebi, opisuje napredak u izradi popisa imovine. Izvješće će uključivati informacije o ispunjavanju fiskalnih obveza, dobivanju ili obnavljanju odobrenja za obavljanje djelatnosti, dokumentima koje su sastavila nadzorna tijela i naknadi za rad sudskog upravitelja, te će se navesti način izračuna i naknade (članak 59. stavak 1. Zakona br. 85/2014).

Kako bi izvršio svoje dužnosti, sudski upravitelj može upotrijebiti usluge stručnjaka kao što su odvjetnici, računovođe, procjenitelji i drugi specijalisti. Ne može se imenovati osoba u skladu sa stavkom 1. ako je obvezana ugovorom koji bi mogao dovesti do sukoba interesa. U tom se slučaju ona mora sama izuzeti ili se njezino izuzeće može tražiti pod uvjetima navedenima u člancima 43. i 44. Zakona br. 134/2010 o Zakonu o parničnom postupku, ponovno objavljenom, kako je izmijenjen i dopunjen (članak 61. stavak 2.). Sudski upravitelj i bilo koji vjerovnik mogu podnijeti prigovor na izvješća o procjeni pripremljena u okviru predmeta.

Sudski likvidator (*lichidator judiciar*)

Ako nadležni sudac izda nalog za likvidaciju, imenuje likvidatora za njegovu primjenu. Dužnosti sudskog upravitelja prestaju na datum kad nadležni sudac utvrdi dužnosti likvidatora. Glavne su dužnosti sudskog likvidatora:

a) preispitati poslovanje dužnika u pogledu kojeg je pokrenut pojednostavnjeni postupak, s obzirom na činjenično stanje, i pripremiti podrobno izvješće o uzrocima i okolnostima koji su doveli do nesolventnosti, u kojem se navode osobe kojima bi se mogla pripisati odgovornost za to stanje i postojanje pravnih osnova na temelju kojih bi one mogle snositi odgovornost

b) voditi dužnikovo poslovanje

c) podnositi tužbe za poništenje prijevornih radnji i transakcija koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika te određenih prijenosa imovine, poslovnih transakcija koje je on zaključio i osnova za dodjelu prava prvenstva koje je dužnik uspostavio i kojima bi se mogla narušiti prava vjerovnika

d) upotrebljavati pečate, sastaviti popis imovine i poduzimati odgovarajuće mjere za njezino očuvanje

e) raskinuti određene ugovore koje je sklopio dužnik

f) provjeriti tražbine i, prema potrebi, osporiti ih, obavijestiti vjerovnike ako one nisu prihvaćene ili su prihvaćene samo djelomično te pripremiti njihov popis

g) tražiti naplatu tražbina u pogledu dužnikove imovine koje su nastale jer je dužnik prije pokretanja postupka izvršio prijenos imovine ili novčanik iznosa te podnijeti tužbu i sudjelovati u sudskom postupku u kojem se traži naplata dužnikovih tražbina, te u tu svrhu može upotrijebiti usluge odvjetnika

h) u ime dužnika primiti plaćanja i položiti ih na dužnikov račun imovine

i) prodati imovinu dužnika u skladu sa zakonom

j) sklapati nagodbe, namiriti dugovanja, namiriti jamce i odreći se kolaterala, što mora potvrditi nadležni sudac

k) obavijestiti nadležnog suca o svim pitanjima o kojima će on kasnije morati donijeti odluku l) obavljati sve druge dužnosti koje mu nadležni sudac dodijeli na temelju odluke.

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima (*concordat preventiv*) dužnik u njemu sudjeluje preko svojih pravnih ili dogovorenih zastupnika.

Dužnosti **upravitelja u postupku nagodbe s vjerovnicima** (*administrator concordatar*) jesu:

- preprijeti popis vjerovnika, među ostalim onih čije su tražbine osporene ili su predmet sudskog postupka u tijeku, te popis vjerovnika koji su potpisali nagodbu; ako vjerovnik ima tražbinu u odnosu na dužnika sa zajedničkom i solidarnom odgovornošću u okviru postupka nagodbe s vjerovnicima, on se uvrštava na popis vjerovnika s nominalnom vrijednošću tražbine sve dok ne bude u potpunosti pokrivena
- preprijeti, zajedno s dužnikom, prijedlog nagodbe i njezine sastavne dijelove ili nacrt nagodbe i plana oporavka
- poduzeti mjere za sporazumno rješenje svakog spora koji nastane između dužnika i vjerovnika ili među vjerovnicima
- nadležnom sucu podnijeti zahtjev za odobrenje nagodbe
- nadzirati ispunjenje obveza koje je dužnik preuzeo u nagodbi
- hitno obavijestiti skupštinu vjerovnika koji su stranke nagodbe ako dužnik ne izvrši svoje obveze ili ih ne izvrši propisno
- preprijeti i slati mjesečna ili tromjesečna izvješća skupštini vjerovnika koji su stranke nagodbe o svojem radu i poslovanju dužnika; izvješće upravitelja u postupku nagodbe trebalo bi uključivati i njegovo mišljenje o tome postoje li razlozi za prijevremeni raskid nagodbe
- sazvati sastanak skupštine vjerovnika koji su stranke nagodbe
- sudu podnijeti zahtjev za okončanje postupka nagodbe s vjerovnicima
- obavljati sve druge dužnosti iz ovog poglavlja koje su predviđene u postupku nagodbe s vjerovnicima ili koje je odredio nadležni sudac (članak 19. Zakona br. 85/2014).

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ne utječe na pravo vjerovnika da izvrši prijebaj svoje tražbine s tražbinom koju dužnik ima u odnosu na njega ako su na dan pokretanja postupka ispunjeni zakonom utvrđeni zahtjevi u pogledu zakonitih prijebaja. Prijebaj može evidentirati i sudski upravitelj ili likvidator. Primjenjuje se i na uzajamne tražbine nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Tekući ugovori ostaju na snazi nakon pokretanja postupka. Bilo koja odredba ugovora kojom se predviđa prestanak, prijevremeni prestanak ugovora ili prijevremeno plaćanje na temelju pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ništavna je. Pravilo da tekući ugovori ostaju na snazi te pravilo o ništavnosti odredbi o prekidu ili prijevremenom izvršenju obveza ne primjenjuju se na kvalificirane financijske ugovore ili bilateralne transakcije netiranja na temelju kvalificiranog financijskog ugovora ili bilateralnog ugovora o netiranju.

Kako bi se što više povećala vrijednost dužnikove imovine u roku zastare od tri mjeseca od pokretanja postupka, sudski upravitelj ili likvidator može raskinuti bilo koji ugovor, zakupe koji nisu istekli i svaki drugi dugoročni ugovor, pod uvjetom da sve uključene strane te ugovore nisu izvršile u potpunosti ili u znatnom opsegu. U slučaju takvog prekida ugovora druga strana može protiv dužnika podnijeti zahtjev za naknadu.

Ako u prva tri mjeseca nakon pokretanja postupka izvođač dostavi obavijest u kojoj od sudskog upravitelja ili likvidatora zatraži da raskine ugovor, upravitelj ili likvidator mora odgovoriti u roku od 30 dana od primitka te obavijesti. Ako to ne učini, smatra se da je ugovor raskinut te upravitelj ili likvidator više neće moći zatražiti njegovo izvršenje.

Zakonom je uređen i status određenih ugovora, kao što su ugovori o pružanju komunalnih usluga, ugovori o zakupu ili glavni ugovori o netiranju.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Od datuma obavijesti o odluci o odobrenju nagodbe s vjerovnicima pojedinačni postupci koje su vjerovnici potpisnici pokrenuli protiv dužnika i rok zastare za pravo na podnošenje zahtjeva za izvršenje njihovih tražbina protiv dužnika automatski se obustavljaju.

Ne mogu se obustaviti kamate, novčane kazne i drugi troškovi nastali u pogledu vjerovnika potpisnika, osim ako su dali pisanu suglasnost da je takva obustava moguća i ako je ta suglasnost navedena u nacrtu nagodbe s vjerovnicima.

Nadležni sudac u odluci o odobrenju nagodbe s vjerovnicima obustavlja sve postupke prisilne naplate.

Na zahtjev upravitelja u postupku nagodbe i pod uvjetom da je dužnik dao jamstva vjerovnicima, nadležni sudac može vjerovnicima koji nisu potpisnici nagodbe odrediti razdoblje odgode datuma dospijea njihove tražbine od najviše 18 mjeseci. U tom se razdoblju ne obračunavaju kamate, novčane kazne ili drugi troškovi koji se odnose na tražbinu. Pravilo o odgodi datuma dospijea tražbine ne primjenjuje se na kvalificirane financijske ugovore ili bilateralne transakcije netiranja na temelju kvalificiranog financijskog ugovora ili bilateralnog ugovora o netiranju.

Nagodba s vjerovnicima proizvodi učinke za vjerovnike javnog proračuna (*creditori bugetari*) ako je u skladu s pravnim odredbama o državnoj potpori iz domaćeg i europskog zakonodavstva.

Tijekom trajanja odobrene nagodbe s vjerovnicima protiv dužnika se ne može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti.

Svaki vjerovnik koji tijekom postupka pribavi izvršnu ispravu protiv dužnika može podnijeti zahtjev za priključenje nagodbi ili svoju tražbinu naplatiti drugim sredstvima propisanim zakonom.

Svi sudski i izvansudski postupci te sve mjere prisilne naplate tražbina protiv dužnikove imovine automatski se obustavljaju od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici svoja prava mogu ostvariti samo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, to jest podnošenjem zahtjeva za prihvaćanje njihovih tražbina. Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti obustavljaju se svi rokovi zastare za podnošenje tužbi.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi sudski i izvansudski postupci te sve mjere prisilne naplate tražbina protiv dužnikove imovine automatski se obustavljaju od pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Obustava se ne primjenjuje na:

- žalbe koje dužnik podnese protiv postupaka koje je pokrenuo vjerovnik ili više njih prije pokretanja postupka te građanske tužbe spojene s kaznenim postupcima (*acțiunile civile din procesele penale*) protiv dužnika
- sudske postupke pokrenute protiv sudažnikâ i/ili jamaca treće strane
- izvansudske postupke koji su u tijeku pred sportskim komisijama u okviru sportskih saveza koji djeluju na temelju [Zakona](#) br. 69/2000 o tjelesnom odgoju i sportu (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*), kako je kasnije izmijenjen i dopunjen, a odnose se na jednostrano povlačenje igračâ iz pojedinačnih ugovora o radu ili građanskih ugovora i sportske kazne koje se primjenjuju u takvim situacijama, te sve druge sporove koji se odnose na pravo igračâ da sudjeluju u natjecanjima
- sudske postupke za utvrđivanje postojanja i/ili iznosa tražbina protiv dužnika nastalih nakon datuma pokretanja postupka. Za takve se tražbine tijekom razdoblja praćenja i reorganizacije može sastaviti i poslati zahtjev za plaćanje za koji se dobiva potvrda o primitku. Sudski upravitelj proučit će taj zahtjev u roku od 15 dana od dana primitka, u skladu s odredbama članka 106. stavka 1., koje će se na odgovarajući način primjenjivati, tako da se te tražbine ne uvrste u popis tražbina.

Protiv mjera koje je naložio sudski upravitelj može se podnijeti žalba.

Treba napomenuti da se navedena obustava postupaka primjenjuje samo na tužbe koje uključuju tražbine protiv dužnikove imovine, a ne na postupke koji se odnose na nematerijalna prava i obveze, koji se nastavljaju na sudu pred kojim je pokrenut postupak.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Održava se skupština svih vjerovnika nesolventnog dužnika.

Skupštinu vjerovnika (*adunarea creditorilor*) saziva i njome predsjedava sudski upravitelj ili likvidator. Upravitelj ili likvidator poziva poznate vjerovnike u slučajevima izričito propisanim zakonom i prema potrebi.

Vjerovnici se pozivaju preko obavijesti objavljene u Glasniku postupaka u slučaju nesolventnosti najmanje pet dana prije održavanja skupštine. Ta obavijest mora sadržavati dnevni red skupštine. Vjerovnike na skupštini mogu predstavljati zastupnici koji imaju posebnu i vjerodostojnu punomoć ili, kad je riječ o vjerovnicima javnog proračuna i drugim pravnim osobama, delegirani akt koji je potpisao voditelj jedinice. Osim ako je to izričito zabranjeno zakonom, vjerovnicima se omogućuje i dopisno glasanje.

Osim ako je zakonom propisana posebna većina, skupština vjerovnika može valjano djelovati ako su prisutni vlasnici tražbina koje čine najmanje 30 % ukupne vrijednosti tražbina s pravom glasa u pogledu dužnikove imovine, a odluke skupštine donose se većinom glasova, u smislu vrijednosti tražbina, koje su za predmetnu odluku izričito dali prisutni vlasnici tražbina s pravom glasa. Uvjetno glasanje smatra se glasom protiv. Smatra se da su prisutni i vjerovnici koji su valjano glasali dopisnim glasanjem.

Nakon sazivanja prve skupštine nadležni sudac i vjerovnici mogu imenovati odbor koji, ovisno o broju vjerovnika, čine tri ili pet vjerovnika među vjerovnicima s pravom glasa, koji imaju tražbine s pravom prvenstva, proračunske tražbine i neosigurane tražbine po redu vrijednosti. Odbor vjerovnika (*comitetul creditorilor*) ima sljedeće zadaće:

- a) preispitati dužnikovu situaciju i skupštini vjerovnika dati preporuke u pogledu nastavka njegova poslovanja i predloženih planova reorganizacije
- b) pregovarati o uvjetima imenovanja s upraviteljem ili likvidatorom kojeg vjerovnici žele da sud imenuje
- c) primiti na znanje izvješća koje pripremi sudski upravitelj ili likvidator, preispitati ih i, prema potrebi, dostaviti prigovore na njih
- d) pripremiti izvješća koja će se predstaviti na skupštini vjerovnika o mjerama koje je poduzeo sudski upravitelj ili likvidator i njihovim učincima te predlagati druge mjere i obrazložiti ih
- e) zatražiti da se dužniku oduzme pravo da upravlja svojim poslovima
- f) pokretati pravne postupke za poništenje prijevornih radnji ili transakcija koje je dužnik izvršio na štetu vjerovnika ako takve pravne postupke nije pokrenuo sudski upravitelj ili likvidator.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Ovisno o konkretnoj situaciji dužnika i o tome jesu li mu oduzeta prava da upravlja svojim poslovima, upravitelj u slučaju nesolventnosti ima dužnosti opisane u nastavku.

Sudski upravitelj nadzire dužnikove aktivnosti upravljanja imovinom. Vodi dužnikovo poslovanje, u potpunosti ili djelomično, a u potonjem slučaju poštuje izričite upute nadležnog suca u pogledu dužnosti upravitelja i u pogledu uvjeta za izvršenje plaćanja s dužnikova računa imovine.

Naplaćuje tražbine, sklapa nagodbe, sastavlja popis imovine i prodaje imovinu koja pripada dužniku.

Dužnik može upotrebljavati imovinu samo ako je zadržao pravo da upravlja svojim poslovima te u okvirima trenutačnog poslovanja, a pritom ga nadzire i kontrolira sudski upravitelj.

Nakon početka postupka likvidacije sudski likvidator upravlja dužnikovim poslovanjem, raskida ugovore, naplaćuje tražbine, prodaje imovinu, sklapa nagodbe, prima plaćanja na dužnikov račun itd. U postupku likvidacije dužnikovom imovinom može raspolagati samo sudski likvidator.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi vjerovnici čije su tražbine nastale prije pokretanja postupka, osim zaposlenika, čije tražbine sudski upravitelj prijavljuje na temelju računovodstvene evidencije, moraju podnijeti zahtjev za prihvaćanje njihovih tražbina u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje postupka te priložiti potrebnu popratnu dokumentaciju. Pretpostavlja se da su sve tražbine podnesene za prihvaćanje i upis u sudski registar valjane i točne ako ih ne ospore dužnik, sudski upravitelj ili vjerovnici. Tražbine uvrštene na popis tražbina isplaćuju se u okviru postupka u slučaju nesolventnosti u skladu s redoslijedom raspodjele utvrđenim zakonom.

Tražbine nastale nakon pokretanja postupka, u razdoblju praćenja ili tijekom sudskog postupka reorganizacije, isplatit će se u skladu s dokumentima koji ih potkrepljuju i ne moraju se uključiti u nesolventnu masu. To se pravilo primjenjuje i na one nastale nakon pokretanja postupka likvidacije.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Osim zaposlenika, čije tražbine prijavljuje sudski upravitelj na temelju računovodstvene evidencije, svi vjerovnici čije su tražbine nastale prije pokretanja postupka moraju podnijeti zahtjev za prihvaćanje njihovih tražbina u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje postupka. Zahtjev mora sadržavati ime/naziv vjerovnika te kućnu adresu ili sjedište, iznos dugovanja, osnove za tražbinu te pojedinosti o svim potencijalnim osnovama za pravo prvenstva. Dokumente kojima se potkrepljuje tražbina i sve osnove za pravo prvenstva treba priložiti zahtjevu najkasnije do roka utvrđenog za podnošenje zahtjeva.

Zahtjev za prihvaćanje tražbine mora se podnijeti čak i ako tražbina nije potkrepljena izvršnom ispravom. Tražbine koje na datum pokretanja postupka još nisu dospjele ili koje podliježu uvjetima prihvatiti će se za uvrštenje u nesolventnu masu.

Ako se podnosi zahtjev za prihvaćanje tražbine koju je oštećena stranka iznijela u parničnom postupku koji je spojen s kaznenim progonom, ta će tražbina biti prijavljena i može se ukloniti do pravomoćne odluke u postupku u korist oštećene stranke.

Tražbine koje ispunjavaju uvjete za tražbine s pravom prvenstva uvrštavaju se na završni popis u iznosu do tržišne vrijednosti jamstva, koja se utvrđuje na temelju procjene koju naručuje sudski upravitelj ili likvidator, a provodi procjenitelj (*evaluator*).

Sve će tražbine biti predmet postupka provjere, osim onih utvrđenih u izvršivim presudama i izvršivim arbitražnim odlukama te tražbina javnog proračuna koje proizlaze iz izvršne isprave koja nije osporena u rokovima utvrđenima posebnim zakonima.

Sudski upravitelj ili likvidator priprema preliminarni popis tražbina koji svaka zainteresirana stranka, dužnik ili vjerovnik može osporiti pred nadležnim sucem. Osim ako pokretanje postupka nije oglašeno u skladu s pravilima o pozivima i obavješćivanju o postupovnim radnjama, vlasnik tražbine nastale prije pokretanja postupka koji nije podnio zahtjev za prihvaćanje tražbine u utvrđenom roku (rok je naveden u oglasu i nije dulji od 45 dana od pokretanja postupka) izgubit će pravo na uvrštenje na popis vjerovnika i neće steći položaj vjerovnika koji ima pravo sudjelovanja u postupku u pogledu te tražbine.

Vjerovnik nakon okončanja postupka neće imati pravo izvršiti tražbinu protiv dužnika, ili protiv bilo kojeg člana ili partnera pravne osobe s neograničenom odgovornošću koja je dužnik, osim ako je dužnik osuđen za kazneno djelo stečaja (*bancrută simplă*) ili lažnog stečaja (*bancrută frauduloasă*) ili je odgovoran za plaćanja ili prijenose izvršene u svrhu prijevare. Gubitak prava utvrdit će sudski upravitelj ili likvidator te tog vjerovnika neće uvrstiti na popis vjerovnika.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Sredstva dobivena prodajom imovine i prava iz nesolventne mase dužnika osiguranih u korist vjerovnika s pravom prvenstva raspodijelit će se u skladu sa sljedećim redoslijedom:

pristojbe, biljezi i drugi izdaci koji proizlaze iz prodaje predmetne imovine, među ostalim potrebni izdaci za očuvanje te imovine i upravljanje njome, izdaci vjerovnika u postupku prisilne naplate, tražbine komunalnih poduzeća nastale nakon pokretanja postupka, te naknada za rad osoba zaposlenih u zajedničkom interesu svih vjerovnika na datum raspodjele, koji će se isplatiti na proporcionalnoj osnovi u skladu s razmjernim udjelom u vrijednosti čitave dužnikove imovine

tražbine vjerovnika s pravom prvenstva nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti; te tražbine uključuju glavnica, kamate i, prema potrebi, druge dodatne troškove

tražbine vjerovnika s pravom prvenstva, među ostalim čitava glavnica, kamate te uvećanja i novčane kazne bilo koje vrste.

Ako sredstva dobivena prodajom te imovine nisu dostatna za potpunu isplatu predmetnih tražbina, vjerovnici za preostali iznos, ovisno o slučaju, imaju neosiguranu tražbinu ili tražbinu javnog proračuna, koja se razvrstava s drugim tražbinama u odgovarajuću kategoriju. Ako nakon isplate prethodno navedenih iznosa preostane višak, sudski likvidator polaže ga na račun dužnikove nesolventne mase. Tražbine u postupku likvidacije isplaćuju se u skladu sa sljedećim redoslijedom:

1. pristojbe, biljezi i drugi izdaci koji proizlaze iz postupaka na temelju iste glave Zakona, među ostalim potrebni izdaci za očuvanje dužnikove imovine i upravljanje njome, izdaci za nastavak poslovanja te izdaci za plaćanje naknada za rad osoba zaposlenih za potrebe postupka
2. tražbine koje proizlaze iz financiranja odobrenog tijekom postupka
3. tražbine koje proizlaze iz radnih odnosa
4. tražbine koje proizlaze iz nastavka dužnikova poslovanja nakon pokretanja postupka, tražbine koje se u dobroj vjeri duguju suizvođačima i trećim osobama kupcima ili daljnjim kupcima koji u dužnikovu nesolventnu masu vrte svoju imovinu ili njezinu vrijednost
5. tražbine proračuna
6. tražbine u pogledu iznosa koje dužnik duguje trećim osobama na temelju obveza uzdržavanja, doplataka za maloljetnu djecu ili plaćanja redovitih iznosa za osnovne životne potrebe
7. tražbine za iznose koje je nadležni sudac odredio za potporu dužniku u njegovoj obitelji, ako je dužnik fizička osoba
8. tražbine koje proizlaze iz bankovnih zajmova, s povezanim troškovima i kamatama, tražbine koje proizlaze iz isporuka robe, pružanja usluga ili drugih poslova, tražbine na temelju najamnina i tražbine povezane sa zakupom, među ostalim obveznice
9. druge neosigurane tražbine

10. određene tražbine, u skladu sa sljedećim redoslijedom prvenstva:

a) tražbine koje proizlaze iz imovine trećih osoba koje su kupile robu od dužnika u zloj vjeri, tražbine daljnjih kupaca u zloj vjeri nakon prihvaćanja tužbi za poništenje te zajmova koje je dužniku koji je pravna osoba odobrio partner ili dioničar koji ima najmanje 10 % temeljnog kapitala ili prava glasa u glavnoj skupštini ili, ako je primjenjivo, član gospodarskog interesnog udruženja (*grupu de interes economic*)

b) tražbine koje proizlaze iz djela obavljenih bez naknade.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Ako je **postupak nagodbe s vjerovnicima** okončan uspješno ili u roku utvrđenom u ugovoru, nadležni sudac donijet će odluku o upisu ostvarenja ciljeva nagodbe. Izmjene tražbina utvrđenih u nagodbi s vjerovnicima tada postaju pravomoćne (članak 36. Zakona br. 85/2014).

Postupak reorganizacije s nastavkom poslovanja ili u svrhu planirane likvidacije (*lichidare pe bază de plan*) bit će okončan presudom donesenom na temelju izvješća koje je sastavio sudski upravitelj i u kojem je utvrđeno da su sve obveze plaćanja preuzete u potvrđenom planu ispunjene i da su sve tražbine koje su trenutačno dospjele plaćene. Ako se postupak pokrenut u svrhu reorganizacije pretvori u postupak likvidacije, on se okončava u skladu s pravilima o postupku likvidacije. Od datuma potvrđivanja plana reorganizacije pod nadzorom suda i tijekom reorganizacije dužnik je oslobođen plaćanja razlike između vrijednosti obveza koje je imao prije potvrđivanja plana i vrijednosti navedene u planu.

Postupak likvidacije okončava se kad nadležni sudac odobri završno izvješće, kad su sva sredstva i imovina iz dužnikove nesolventne mase raspodijeljena i kada su sredstva u pogledu kojih ne postoje tražbine položena u banku. Nakon okončanja postupka izdaje se nalog za uklanjanje dužnika iz registara u koje je bio upisan.

Okončanjem postupka nadležni sud, sudski upravitelj ili likvidator i sve osobe koje su im pomagale oslobađaju se svih dužnosti ili obveza povezanih s postupkom, dužnikom i dužnikovom nesolventnom masom, vjerovnicima, nositeljima prava prvenstva, dioničarima ili partnerima.

Okončanjem postupka likvidacije dužnik koji je fizička osoba (koja obavlja gospodarske djelatnosti) oslobađa se svojih obveza prije likvidacije, osim ako je osuđen za lažni stečaj ili za plaćanja ili prijenose izvršene u svrhu prijevare. U tim slučajevima oslobađa se obveza samo u opsegu u kojem su ispunjene u okviru postupka.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja bilo koje vrste postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici ne mogu od dužnika potraživati tražbine nastale prije pokretanja tog postupka u slučaju nesolventnosti.

Međutim, vjerovnici i dalje mogu potraživati čitavu vrijednost tražbina od sudužnika i jamaca dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi troškovi koji proizlaze iz zakonski utvrđenih postupaka, među ostalim oni u pogledu obavijesti, poziva i dostave postupovnih dokumenata koje je izvršio sudski upravitelj ili likvidator, naplaćuju se iz dužnikove nesolventne mase (članak 39. Zakona br. 85/2014). Ako su dužnikova financijska sredstva nedostatna, troškovi se naplaćuju iz likvidacijskog fonda (*fondul de lichidare*).

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Sudski upravitelj ili likvidator može podnijeti **tužbe za poništenje prijevornih radnji i transakcija** koje je dužnik izvršio na štetu prava vjerovnika u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka.

Sljedeće radnje ili transakcije koje je izvršio dužnik mogu se poništiti kako bi se vratila prenesena imovina ili vrijednost drugih ostvarenih koristi:

- a) radnje prijenosa bez naknade izvršene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka, osim sponzorstava u humanitarne svrhe
- b) transakcije iz kojih je jasno da je vrijednost koju dužnik daje veća od vrijednosti koju prima, izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka
- c) radnje izvršene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka u kojima su sve strane namjeravale spriječiti da se vjerovnici naplate iz imovine ili naštetiti njihovim pravima na bilo koji drugi način
- d) radnje prijenosa vlasništva na vjerovnika u svrhu namirenja prethodnog dugovanja, izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka, ako je iznos koji je vjerovnik mogao dobiti u slučaju likvidacije dužnika manji od vrijednosti radnje prijenosa vlasništva
- e) uspostava prava prvenstva u pogledu neosigurane tražbine u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka
- f) plaćanje dugova unaprijed izvršeno u razdoblju od šest mjeseci prije pokretanja postupka, ako je datum dospeljeća trebao biti datum nakon pokretanja postupka
- g) radnje prijenosa ili preuzimanja obveza koje je dužnik izvršio u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka s namjerom prikrivanja ili odgađanja stanja nesolventnosti ili počinjenja prijevare protiv vjerovnika.

Sljedeće se radnje ili transakcije isto tako mogu poništiti, a koristi vratiti, ako su zaključene u razdoblju od dvije godine prije pokretanja postupka s osobama u pravnim odnosima s dužnikom:

a) radnje ili transakcije zaključene s komanditorom (*asociat comanditat*) ili članom komanditnog društva koji drži najmanje 20 % kapitala komanditnog društva ili prava glasa u glavnoj skupštini članova komanditnog društva, ako je dužnik to komanditno društvo (*societate în comandită*) ili poljoprivredno društvo (*societate agricolă*), poduzeće u obliku komanditnog društva (*societate în nume colectiv*) ili privatno društvo s ograničenom odgovornošću (*societate cu răspundere limitată*)

b) radnje ili transakcije zaključene s članom ili direktorom ako je dužnik gospodarsko interesno udruženje

c) radnje ili transakcije zaključene s dioničarom koji drži najmanje 20 % dionica u dužniku ili prava glasa u glavnoj skupštini dioničara ako je dužnik dioničko društvo (*societate pe acțiuni*)

d) radnje ili transakcije zaključene s direktorom, rukovoditeljem ili članom dužnikovih nadzornih tijela ako je dužnik zadruga, dioničko društvo ili poljoprivredno društvo

e) radnje ili transakcije zaključene s bilo kojom fizičkom ili pravnom osobom koja ima položaj kontrole nad dužnikom ili njegovim poslovanjem

f) radnje ili transakcije zaključene sa suvlasnikom ili stranom koja je suvlasnik zajedničke imovine

g) radnje ili transakcije zaključene s bračnim drugom, krvnim srodnikom ili bračnim srodnicima (do četvrtog koljena i uključujući to koljeno) fizičkih osoba navedenih u točkama od (a) do (f).

Sudski upravitelj ili likvidator može podnijeti tužbu za poništenje prijevornih radnji koje je dužnik izvršio na štetu vjerovnika u roku od godine dana od isteka roka utvrđenog za pripremu prvog izvješća sudskog upravitelja ili likvidatora, a najkasnije 16 mjeseci od pokretanja postupka. Ako je tužba prihvaćena, stranke ponovno stječu svoj prethodni položaj te će se obveze koje su postojale na datum prijenosa ponovno upisati.

Odbor vjerovnika ili vjerovnik koji drži više od 50 % vrijednosti tražbina uvrštenih u nesolventijsku masu može podnijeti takvu tužbu nadležnom sucu ako to nije učinio sudski upravitelj ili likvidator.

Tužba za poništenje ne može se podnijeti protiv osnivačkog akta (*act de constituire*) u okviru imovinskog prava ili radnje prijenosa vlasništva u okviru imovinskog prava ako ju je dužnik zaključio u uobičajenom tijeku svakodnevnog poslovanja. Zahtjev za poništenje osnivačkog akta ili radnje prijenosa vlasništva automatski će se upisati u odgovarajuće javne registre.

U pogledu prethodno navedenih radnji i transakcija postoji oboriva pretpostavka prijave na štetu vjerovnika.

Nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti sve radnje, transakcije i plaćanja koje dužnik izvrši automatski su ništavni, osim mjera koje su potrebne za vođenje tekućeg poslovanja, onih koje je odobrio nadležni sudac i onih koje je potvrdio sudski upravitelj.

Posljednji put ažurirano: 17/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Slovenija

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupci u slučaju nesolventnosti i postupak preventivnog restrukturiranja utvrđeni su u [Zakonu o financijskom poslovanju, postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilnoj likvidaciji \(Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju\)](#) (dalje u tekstu „ZFPPIPP”).

I. POSTUPCI U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

1. Postupak financijskog restrukturiranja – reorganizacija

Postupak prisilne nagodbe može se pokrenuti protiv:

– pravne osobe koja je organizirana kao trgovačko društvo ili zadruga, osim ako je zakonom propisano drukčije za pojedina trgovačka društva ili zadruge s obzirom na djelatnost koju obavljaju,

– poduzetnika ili

– bilo koje pravne osobe kada je to propisano zakonom.

Postupak prisilne nagodbe sadržava i **posebna pravila za prisilnu nagodbu u slučaju velikog, srednjeg ili malog društva**. U tom se postupku nudi širi spektar mjera za financijsko restrukturiranje dužnikovih obveza (npr. osigurane tražbine vjerovnika).

Postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe može se voditi samo protiv trgovačkog društva koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima (*Zakon o gospodarskih družbah*) smatra mikropoduzećem ili protiv poduzetnika koji ispunjuje kriterije za mikropoduzeća ili mala poduzeća.

2. Stečajni postupci

Stečajni postupak protiv pravne osobe može se pokrenuti protiv bilo koje pravne osobe, osim ako je drukčije propisano zakonom kojim se uređuje konkretni pravni oblik ili vrsta pravne osobe ili konkretna pravna osoba. Stečajni postupak protiv društva osoba s invaliditetom može se pokrenuti samo ako Vlada Republike Slovenije da prethodnu suglasnost.

Osobni stečaj može se pokrenuti nad imovinom:

– poduzetnika,

– pojedinca (liječnik, javni bilježnik, odvjetnik, poljoprivrednik ili druga fizička osoba koja nije poduzetnik, a koja obavlja određenu djelatnost kao zanimanje) ili – potrošača.

Stečaj ostavine može se pokrenuti nad imovinom prezaduženog oporučitelja – preminule fizičke osobe.

II. PRETHODNI POSTUPAK U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

Postupak preventivnog restrukturiranja

Postupak preventivnog restrukturiranja može se pokrenuti samo protiv društva kapitala koje se u skladu s pravilima Zakona o trgovačkim društvima smatra velikim, srednjim ili malim poduzećem.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Nesolventnost

Ključni je zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti postojanje nesolventnosti. **Nesolventnost** je definirana kao stanje u kojem je:

– dužnik **dulje vrijeme nesolventan** jer ne može podmiriti sve svoje obveze koje su dospjele u tom razdoblju ili

– dužnik postao **dugoročno nesolventan** jer je vrijednost njegove imovine manja od zbroja njegovih obveza (**prezaduženost**) ili jer je u slučaju dužnika koji je društvo kapitala gubitak tekuće godine zajedno s prenesenim gubitcima premašio polovinu temeljnog kapitala, a taj gubitak ne može se pokriti iz prenesene dobiti ili rezervi.

Prethodni i glavni postupak u slučaju nesolventnosti

Postupak u slučaju nesolventnosti obuhvaća „prethodni“ i „glavni“ postupak u slučaju nesolventnosti. Prethodni postupak u slučaju nesolventnosti pokreće se podnošenjem prijedloga (prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti). Tijekom prethodnog postupka u slučaju nesolventnosti sud odlučuje o uvjetima za pokretanje postupka. Glavni postupak pokreće se odlukom u kojoj sud odlučuje o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti (pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti).

Stranke prethodnog i glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

U prethodnom postupku postupovne radnje mogu obavljati predlagatelj postupka, dužnik protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, ako dužnik nije predlagatelj te vjerovnik koji može dokazati vjerojatnost postojanja tražbine prema dužniku protiv kojeg je podnesen prijedlog za pokretanje postupka, pod uvjetom da taj vjerovnik prijavi svoju namjeru sudjelovanja u prethodnom postupku.

U glavnom postupku postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik koji prijavi tražbinu u postupku protiv nesolventnog dužnika te nesolventni dužnik (u postupku prisilne nagodbe, pojednostavnjene prisilne nagodbe i osobnom stečaju).

Pokretanje i oglašavanje postupka

Odluka o pokretanju postupka objavljuje se na dan njezina donošenja na internetskim stranicama namijenjenima javnoj objavi sudskih dokumenata, dokumenata sudionika i drugih informacija o postupcima u slučaju nesolventnosti. Sud o pokretanju postupka obavješćuje vjerovnike putem obavijesti koja se mora objaviti istog dana i u isto vrijeme kao i odluka o pokretanju postupka. U toj odluci sud objavljuje važne informacije o postupku. Pravne posljedice pokretanja postupka nastaju na dan objave obavijesti o pokretanju stečajnog postupka.

Predlagatelj postupka

Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik ili osobno odgovoran član društva dužnika. Prijedlog za pokretanje **postupka prisilne nagodbe protiv velikog, srednjeg ili malog poduzeća** mogu podnijeti i vjerovnici čije ukupne tražbine čine najmanje 20 % svih financijskih tražbina. To su, na primjer, banke koje se smatraju dobro informiranim subjektima i imaju potrebne informacije, infrastrukturu i osoblje te mogu predložiti i plan financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika.

Postupak prisilne nagodbe odvija se s namjerom da se nesolventnom dužniku provedbom prikladnih mjera financijskog restrukturiranja omogući da ponovno postane kratkoročno i dugoročno sposoban za plaćanje. Kako bi se dužniku omogućilo redovito poslovanje (i osigurala likvidnost koja je potrebna za tekuće poslovanje) tijekom razdoblja nesigurnosti za vrijeme trajanja postupka prisilne nagodbe nije dopušteno prisilno raspolaganje dužnikovom imovinom. Kao protuteža toj „pogodnosti“ i kako bi se spriječio dužnika da je zloupotrebljava, njegovo se poslovanje tijekom postupka ograničuje samo na redovito poslovanje.

Prijedlog za pokretanje **postupka pojednostavnjene prisilne nagodbe** može podnijeti samo nesolventni dužnik. U tom su postupku predmet restrukturiranja samo neosigurane obične tražbine. Pojednostavnjena prisilna nagodba nema učinak na prioritete ili osigurane tražbine niti na tražbine na temelju poreza i doprinosa.

Prijedlog za pokretanje **stečajnog postupka** može podnijeti dužnik, odgovorni član društva dužnika, vjerovnik ili Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije (*Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije*). Vjerovnik mora dokazati vjerojatnost uspješne naplate tražbine od dužnika, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem te tražbine dulje od dva mjeseca. Javni jamstveni, alimentacijski i invalidski fond Republike Slovenije mora dokazati vjerojatnost postojanja tražbina radnika prema dužniku protiv kojega se predlaže pokretanje postupka, kao i da dužnik kasni s podmirivanjem tih tražbina dulje od dva mjeseca.

Postupak preventivnog restrukturiranja vodi se kako bi se dužniku, za kojeg je vjerojatno da će postati nesolventan u roku od godine dana, omogućilo da na temelju sporazuma o financijskom restrukturiranju provede određene mjere restrukturiranja svojih financijskih obveza i druge mjere financijskog restrukturiranja koje su potrebne za uklanjanje uzroka moguće nesolventnosti. Prijedlog za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja može podnijeti samo dužnik. O prijedlogu za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja moraju se usuglasiti vjerovnici čiji udio u svim financijskim tražbinama prema dužniku iznosi najmanje 30 %. Dužnik uz prijedlog mora priložiti izjavu vjerovnika o suglasnosti za pokretanje postupka ovjerenu kod javnog bilježnika.

Internetske stranice za javne objave u postupcima u slučaju nesolventnosti

Kad je riječ o svim postupcima u slučaju nesolventnosti, na tim se internetskim stranicama mora objaviti sljedeće:

informacije o pojedinačnom postupku prisilne nagodbe, stečaja, prisilne likvidacije, pojednostavnjene prisilne nagodbe, preventivnog restrukturiranja i stečaja ostavine,

sudske odluke donesene u postupcima (osim u određenim slučajevima utvrđenima zakonom),

obavijesti o pokretanju postupka, obavijesti o datumima održavanja rasprave i druge obavijesti i pozivi na glasanje koje u skladu sa zakonom izdaje sud, zapisnici s rasprava i sastanaka odbora vjerovnika,

izvješća upravitelja i nesolventnih dužnika u postupcima prisilne nagodbe,

popisi utvrđenih tražbina,

podnesci stranaka u postupcima i druga sudska pismena koja se moraju objaviti u skladu s ZFPPIPP-om i

sve obavijesti o javnim dražbama u stečajnom postupku i svi pozivi na podnošenje ponuda u vezi s unovčenjem stečajne mase.

Internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*; dalje u tekstu „AJPES“). U pogledu objave utvrđena je nepobojna zakonska pretpostavka da su stranke u postupcima u slučaju nesolventnosti i svaka druga osoba doznale za sudske odluke, prijedloge drugih stranaka u postupku i druge pravne radnje u roku od osam dana od njihove objave. Zbog toga su internetske stranice **javne i besplatne**.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupci prisilne nagodbe

Nakon pokretanja **postupka prisilne nagodbe** dužnik mora zadržati svoju imovinu. Može prodati samo onu imovinu koja nije potrebna za njegovo poslovanje ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine utvrđena kao mjera financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik smije uzimati zajmove ili kredite samo uz suglasnost suda i najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe.

Tražbine koje su proizašle iz financiranja redovitog poslovanja dužnika tijekom postupka prisilne nagodbe i postupka preventivnog restrukturiranja u mogućem se kasnijem stečajnom postupku plaćaju iz opće stečajne mase prije plaćanja prioriteta tražbina (odnosno troškova postupka).

Stečajni postupak

Stečajna masa **dužnika koji je pravna osoba** obuhvaća imovinu stečajnog dužnika u trenutku pokretanja postupka, svu imovinu stečenu unovčenjem stečajne mase i upravljanjem njome te pobijanjem pravnih radnji stečajnog dužnika te imovinu stečenu nastavkom poslovanja ako stečajni dužnik u skladu s ZFPPIPP-om nastavlja poslovati nakon pokretanja stečajnog postupka. Stečajna masa uključuje i imovinu stečenu ostvarivanjem zahtjeva protiv osobno odgovornih članova društva stečajnog dužnika, osim stvari koje su potonjem nužno potrebne za zadovoljenje osnovnih životnih potreba.

Stečajna masa **dužnika u osobnom stečaju** uključuje svu imovinu koju stečajni dužnik stekne tijekom razdoblja utvrđivanja sve do oslobođenja od obveza ili do zaključenja stečajnog postupka. U osobnom stečaju iz stečajne mase izuzeti su:

– predmeti (predmeti za osobnu upotrebu (odjeća, obuća itd.), kućanski predmeti (namještaj, hladnjak, štednjak, perilica rublja itd.) koji su nužno potrebni dužniku i članovima njegova kućanstva, predmeti koji su nužno potrebni za obavljanje dužnikova posla, odličja i priznanja, vjenčani prsten, osobna pisma, rukopisi i drugi osobni dokumenti (slike i fotografije članova obitelji itd.) i

– prihodi (prihodi na temelju zakonskog uzdržavanja, prihodi na temelju naknade štete za tjelesnu ozljedu u skladu s pravilima o invalidskom osiguranju, prihodi na temelju novčane socijalne pomoći itd.).

Osim toga, stečajna masa u osobnom stečaju ne uključuje dio dužnikove zarade koja dužniku osigurava socijalni minimum (npr. dužnik zadržava najmanje 76 % minimalne plaće, a ako dužnik uzdržava člana obitelji ili drugu osobu koju mora uzdržavati u skladu sa zakonom, i iznos koji je propisan za uzdržavanu osobu).

U osobnom stečaju dužniku se jamči jednak socijalni minimum koji bi primio u slučaju pojedinačne ovrhe.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Nadležnost i zadaće suda

Za odlučivanje u postupku u slučaju nesolventnosti nadležan je okružni sud. U postupku u slučaju nesolventnosti sudi sudac pojedinac. Za odlučivanje o žalbama u svim je postupcima u slučaju nesolventnosti mjesno nadležan Viši sud u Ljubljani (*Višje sodišče v Ljubljani*).

Imenovanje upravitelja i njegove ovlasti

Upravitelj izvršava ovlasti i obavlja zadaće u postupku u slučaju nesolventnosti u skladu sa zakonom u svrhu zaštite interesa vjerovnika. Upravitelj se imenuje u postupku prisilne nagodbe i u stečajnim postupcima. Upravitelja imenuje sud u odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. U postupku prisilne nagodbe protiv velikih, srednjih ili malih društava sud upravitelja imenuje posebnom odlukom dan nakon primitka prijedloga za pokretanje postupka. U **postupku prisilne nagodbe** upravitelj nadzire poslovanje dužnika. U tu svrhu dužnik mora pružiti sve informacije koje su potrebne za nadzor i omogućiti pregled poslovnih knjiga i dokumentacije. U postupku prisilne nagodbe poslovna je sposobnost dužnika ograničena. Nakon pokretanja postupka dužnik smije obavljati samo redovite (tekuće) poslove povezane s njegovim djelatnostima i podmirenjem njegovih obveza iz tih poslova. Nakon pokretanja postupka dužnik smije raspolagati svojom imovinom samo koliko je potrebno za obavljanje redovitih poslova, ne smije uzimati zajmove ili kredite, davati jamstva ili avale ili sklapati ugovore ili obavljati bilo koje druge radnje čija bi posljedica moglo biti nejednako postupanje prema vjerovnicima ili onemogućavanje provedbe financijskog restrukturiranja. Nakon pokretanja postupka prisilne nagodbe dužnik može uz redovne poslove, ako dobije suglasnost suda, prodati imovinu koju više ne treba za svoje poslovanje, ako je u planu financijskog restrukturiranja prodaja te imovine navedena kao mjera financijskog restrukturiranja. Dužnik smije uzimati zajmove ili kredite najviše u ukupnom iznosu likvidnih sredstava koja su potrebna za financiranje redovitog poslovanja i pokriće troškova postupka prisilne nagodbe. Sud o davanju suglasnosti odlučuje na temelju mišljenja upravitelja ili odbora vjerovnika.

Pokretanjem **stečajnog postupka protiv pravne osobe** prestaju ovlasti dužnikovih zastupnika, prokurista i drugih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika te ovlasti uprave dužnika za vođenje njegovih poslova. Te ovlasti stječe upravitelj koji u stečajnom postupku vodi poslove nesolventnog dužnika u skladu s potrebama postupka i zastupa ga u:

postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s utvrđivanjem tražbina te razlučnim i izlučnim pravima,

postupovnim i drugim pravnim radnjama u vezi s pobijanjem pravnih radnji nesolventnog dužnika,

pravnim poslovima i drugim radnjama potrebnima za unovčenje stečajne mase,

ostvarivanju odricanja i ostalih prava koje nesolventni dužnik stječe kao pravnu posljedicu pokretanja stečajnog postupka i

drugim pravnim poslovima koje nesolventni dužnik može obavljati u skladu sa zakonom.

Pokretanjem **postupka osobnog stečaja** poslovna sposobnost stečajnog dužnika ograničuje se na način da:

1. ne može sklapati ugovore i obavljati druge pravne poslove ili radnje čiji je predmet raspolaganje njegovom imovinom koja je uključena u stečajnu masu;

2. bez suglasnosti suda ne može:

uzimati zajmove ili kredite, ili davati jamstva,

otvoriti bankovni račun i drugi novčani račun ili

odreći se nasljedstva ili drugih imovinskih prava.

Pravni posao ili druga pravna radnja stečajnog dužnika u suprotnosti s tim pravilima nema pravni učinak, osim ako druga ugovorna stranka prilikom sklapanja pravnog posla ili obavljanja pravne radnje čiji je predmet bilo raspolaganje imovinom dužnika uključenom u stečajnu masu nije znala ili nije mogla znati da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja. Pravilo je, a suprotni dokaz nije dovoljan, da je druga ugovorna stranka znala da je protiv dužnika pokrenut postupak osobnog stečaja, ako je ugovor sklopljen ili pravni posao obavljen više od osam dana nakon objave oglasa o pokretanju postupka osobnog stečaja na javnim internetskim stranicama za objave u postupcima u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj nije uključen u **postupak preventivnog restrukturiranja**. U tom se postupku dužnikova poslovna sposobnost ne ograničuje. Upravitelj nije uključen ni u **postupak pojednostavnjene prisilne nagodbe**.

Dozvola za obavljanje poslova upravitelja

Posao upravitelja može obavljati samo osoba koja ima valjanu dozvolu ministra nadležnog za pravosuđe za obavljanje poslova upravitelja u postupcima u slučaju nesolventnosti i prisilne likvidacije.

Ministar nadležan za pravosuđe izdaje dozvolu za obavljanje poslova upravitelja osobi koja ispunjuje sljedeće uvjete:

državljanin je Republike Slovenije ili države članice Europske unije, države članice Europskoga gospodarskog prostora ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj te posjeduje aktivno znanje slovenskog jezika,

ima poslovnu sposobnost te je općenito u dobrom zdravstvenom stanju,

ima najmanje visokoškolsko obrazovanje prvoga stupnja ili usporedivo obrazovanje stečeno u inozemstvu, nostrificirano, priznato ili vrednovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje vrednovanje i priznavanje obrazovanja, ili dozvolu za obavljanje poslova revizora ili ovlaštenog revizora,

ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci,

ima sklopljenu policu osiguranja kojom je pokrivena njegova odgovornost za naknadu štete na osigurani iznos od najmanje 500 000 EUR za pojedinu godinu, položio je stručni ispit za obavljanje poslova upravitelja,

osoba je vrijedna javnog povjerenja za obavljanje te funkcije,

ministru nadležnom za pravosuđe dala je izjavu da će savjesno i odgovorno obavljati svoju ulogu upravitelja te da će u svakom postupku u slučaju nesolventnosti u kojem je imenovana raditi na brzom završetku postupka i što povoljnijim uvjetima plaćanja vjerovnicima.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe

Ako prilikom pokretanja **postupka prisilne nagodbe** postoji tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku te protutražbina nesolventnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i

tražbine koje prilikom pokretanja postupka prisilne nagodbe još nisu dospjele na plaćanje. Pokretanje postupka prisilne nagodbe nema učinak na osigurane i prioritetne tražbine i razlučna prava. U postupku u slučaju nesolventnosti protiv velikih, srednjih ili malih društava osigurane tražbine mogu biti predmet financijskog restrukturiranja.

Prijeboj tražbina prilikom pokretanja stečajnog postupka

Ako prilikom pokretanja **stečajnog postupka** postoji tražbina vjerovnika prema stečajnom dužniku te protutražbina stečajnog dužnika prema tom vjerovniku, smatra se da je prilikom pokretanja stečajnog postupka izvršen prijeboj tih tražbina. To se pravilo primjenjuje i na nenovčane tražbine i tražbine koje prilikom pokretanja stečajnog postupka još nisu dospjele na plaćanje. Vjerovnik svoju tražbinu prema stečajnom dužniku ne prijavljuje u stečajnom postupku, već o prijeboju mora obavijestiti upravitelja u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik ne obavijesti upravitelja o prijeboju, stečajnom dužniku odgovara za troškove i ostalu štetu koju je stečajni dužnik pretrpio zbog vjerovnikova propusta. Ako je vjerovnikova tražbina prema stečajnom dužniku uvjetovana, prijeboj se izvršava ako vjerovnik zatraži prijeboj, a sud da suglasnost za izvršenje prijeboja.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ili koju je novi vjerovnik stekao prije pokretanja stečajnog postupka na temelju ustupa od prethodnog vjerovnika ne može biti predmet prijeboja s protutražbinom stečajnog dužnika prema novom vjerovniku ako je ta tražbina nastala prije pokretanja stečajnog postupka.

Tražbina prema stečajnom vjerovniku koja je nastala prije pokretanja stečajnog postupka ne može biti predmet prijeboja s protutražbinom stečajnog dužnika prema tom vjerovniku ako je ta tražbina nastala nakon pokretanja stečajnog postupka.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Nalozi za izvršenje pravnog posla ili druge pravne radnje za račun dužnika prestaju vrijediti ako ih je dužnik izdao prije pokretanja stečajnog postupka. Nakon pokretanja stečajnog postupka pružatelj usluga plaćanja ne smije izvršiti ni jedno plaćanje na teret novčanih sredstava nesolventnog dužnika na temelju odluke o izvršenju ili rješenja o prisilnoj naplati. Ponude koje je stečajni dužnik dao prije pokretanja stečajnog postupka prestaju vrijediti, osim ako je adresat prihvatio ponudu prije početka stečajnog postupka.

Upravitelj nakon pokretanja stečajnog postupka može raskinuti ugovore o najmu i zakupu ako je stečajni dužnik te ugovore sklopio prije pokretanja stečajnog postupka, uz otkazni rok od mjesec dana, bez obzira na opća zakonska pravila i uvjete ugovora. Ako stečajni dužnik ostvari svoje pravo na raskid, otkazni rok započinje posljednjeg dana mjeseca u kojem je druga ugovorna stranka primila izjavu stečajnog dužnika o raskidu, a istječe posljednjeg dana sljedećeg mjeseca. Druga ugovorna stranka ima pravo od stečajnog dužnika zatražiti naknadu štete koja je nastala zbog ostvarenja prava na raskid protivno općim pravilima. Zahtjev za naknadu štete treba prijaviti u stečajnom postupku, a isplaćuje se iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika. Pokretanje stečajnog postupka nema učinak na sporazum o nagodbi ili na kvalificirani financijski ugovor na koji se primjenjuju pravila utvrđena u sporazumu o nagodbi. Ako nakon poravnanja međusobnih prava i obveza u skladu s pravilima utvrđenima u sporazumu o nagodbi nastane neto novčana tražbina druge ugovorne stranke prema stečajnom dužniku, druga ugovorna stranka mora tu tražbinu prijaviti u stečajnom postupku, a tražbina se isplaćuje iz stečajne mase u skladu sa zakonom o plaćanju tražbina vjerovnika.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Nedopuštenost izvršenja ili osiguranja

Nakon **pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti** protiv nesolventnog dužnika u načelu nije u skladu sa zakonom dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju, osim ako je zakonom određeno drukčije.

Nakon **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** protiv nesolventnog dužnika nije dopušteno donijeti odluku o izvršenju ili osiguranju financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja.

Prekid pokrenutih postupaka izvršenja ili osiguranja

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika **prije pokretanja postupka prisilne nagodbe** prekida se nakon pokretanja potonjeg postupka, a može se nastaviti samo na temelju odluke suda koji vodi postupak prisilne nagodbe za koju je u zakonu navedeno da je osnova za nastavak postupka izvršenja ili osiguranja.

Pokretanje stečajnog postupka ima sljedeće pravne posljedice za postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv nesolventnog dužnika prije početka stečajnog postupka:

ako u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka još nije stekao razlučno pravo, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,

ako je u postupku izvršenja ili u postupku osiguranja zasnivanjem založnog prava na pokretnoj ili nepokretnoj imovini vjerovnik do pokretanja stečajnog postupka stekao razlučno pravo te ako prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava još nije obavljena do pokretanja stečajnog postupka, postupak izvršenja ili osiguranja zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka,

ako je vjerovnik u postupku izvršenja stekao razlučno pravo prije pokretanja stečajnog postupka i ako je do pokretanja stečajnog postupka u postupku izvršenja obavljena prodaja imovine koja je predmet razlučnog prava, pokretanje stečajnog postupka nema učinak na postupak izvršenja i postupak osiguranja na temelju privremene mjere ili prethodne mjere zastaje u trenutku pokretanja stečajnog postupka i poništavaju se sve radnje izvršene u tom postupku.

Postupak izvršenja ili osiguranja koji je pokrenut protiv dužnika prije **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja** radi izvršenja ili osiguranja financijske tražbine koja je predmet financijskog restrukturiranja prekida se u trenutku početka postupka preventivnog restrukturiranja. O prekidu postupka izvršenja ili osiguranja odlučuje sud izvršenja na prijedlog dužnika.

Načelo koncentracije stečajnog postupka

Svoj zahtjev za ispunjenje obveze koja je nastala do pokretanja stečajnog postupka u odnosu prema stečajnom dužniku vjerovnik može prijaviti samo u stečajnom postupku protiv tog dužnika i u skladu s pravilima tog postupka (pravila o prijavi i utvrđivanju tražbina, upute na pravni lijek (podnošenje žalbe) u pogledu spornih tražbina itd.).

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Ako je vjerovnik podnio tužbu za utvrđivanje tražbine prije pokretanja stečajnog postupka, taj se sudski postupak prekida na temelju pravila Zakona o parničnom postupku (*Zakon o pravdnem postupku*). Vjerovnik koji je podnio tužbu prije pokretanja stečajnog postupka mora svoju tražbinu prijaviti u stečajnom postupku.

Na dan objave odluke o utvrđivanju tražbina prestaje razlog za prekid sudskog postupka kao posljedice stečajnog postupka. Ako je vjerovnikova tražbina priznata, njegov pravni interes za nastavak sudskog postupka prestaje te se sudski postupak prekida. Vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznate u stečajnom postupku.

Ako upravitelj osporava tražbinu vjerovnika u stečajnom postupku, vjerovnik mora podnijeti prijedlog za nastavak sudskog postupka u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina. U tom slučaju vjerovnik u sudskom postupku traži samo utvrđivanje postojanja tražbine. Ako je vjerovnikovu

tražbinu osporio drugi vjerovnik, vjerovnik mora u roku od mjesec dana nakon objave odluke o utvrđivanju tražbina proširiti tužbu na vjerovnika koji je osporio tražbinu kao novog tuženika. Ako je njegova tražbina utvrđena u sudskom postupku, vjerovnika se isplaćuje u jednakom razmjernom dijelu kao ostale vjerovnike čije su neosigurane obične tražbine priznane u stečajnom postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

U glavnom postupku u slučaju nesolventnosti postupovne radnje može obavljati svaki vjerovnik u postupku koji traži utvrđivanje svoje tražbine prema nesolventnom dužniku. Opće je pravilo da svaki vjerovnik (kao stranka) u postupku u slučaju nesolventnosti ima pravo na žalbu protiv bilo koje odluke suda, osim ako je zakonom propisano da žalbu protiv konkretne odluke mogu podnijeti samo određene stranke. Žalba se mora podnijeti u roku od 15 dana. Rok od 15 dana za osobe kojima se odluka mora uručiti u skladu sa ZFPPIPP-om počinje teći od dana uručivanja odluke, a za druge osobe taj rok od 15 dana počinje teći od dana objave odluke.

U postupku u slučaju nesolventnosti vjerovnik postupovne radnje može obavljati i putem odbora vjerovnika koji je, kao tijelo vjerovnika, za račun svih vjerovnika koji su stranke u postupku ovlašten za obavljanje postupovnih radnji utvrđenih zakonom. Odbor vjerovnika uspostavlja se u postupku prisilne nagodbe, a u stečajnom postupku uspostavlja se samo ako to zatraže vjerovnici.

Postupak prisilne nagodbe

Odbor vjerovnika

U postupku prisilne nagodbe sud uspostavlja odbor vjerovnika koji radi ostvarivanja svojih prava i ovlasti ima pravo pregledati poslovnu evidenciju dužnika (tj. pregled poslovanja i financijskog stanja dužnika) kako bi se zaštitio interes vjerovnika te davati prijedloge i mišljenja koja su potrebna za zaštitu vjerovnika u postupku. U postupku prisilne nagodbe odbor vjerovnika može za potrebe financijskog restrukturiranja nesolventnog dužnika pod određenim zakonskim uvjetima donijeti odluku o povećanju temeljnog kapitala doprinosima u novcu ili u naravi, a koji su predmet tražbina vjerovnika prema nesolventnom dužniku. Izmjena zakona koja je krajem 2013. izvršena kako bi se olakšalo učinkovito financijsko restrukturiranje velikih i srednjih društava uključivala je posebna pravila za prisilnu nagodbu u pogledu takvih društava, čime je znatno ojačan položaj vjerovnika. Pravila tog postupka primjenjuju se i na mala društva na temelju izmjene zakona iz 2016. Za pravilno obavljanje zadaća upravitelja u postupku prisilne nagodbe potrebno je šire iskustvo i osposobljenost te se zbog toga za imenovanje upravitelja ne primjenjuje pravilo o automatskom redosljedju imenovanja, već sud odabire upravitelja u skladu sa svojom procjenom. Ako vjerovnici u skladu s novom zakonskom odredbom predlože pokretanje postupka prisilne nagodbe protiv nesolventnog dužnika, sud imenuje upravitelja kojeg su predložili vjerovnici. U skladu s novim sustavom, odbor vjerovnika isto tako može imenovati zastupnika vjerovnika. Time se odboru vjerovnika omogućuje da učinkovitije prati poslovanje dužnikova društva te postupke uprave u provedbi mjera financijskog restrukturiranja u okviru njegovih ovlasti (na primjer, mjere poslovnog restrukturiranja u svrhu optimalizacije troškova poslovanja ili povećanja učinkovitosti poslovanja društva). Ovlasti odbora vjerovnika dodatno su proširene i uključuju mogućnost odbora vjerovnika da izmijeni plan financijskog restrukturiranja.

Pravna sredstva pojedinačnog vjerovnika u postupku prisilne nagodbe

Svaki vjerovnik ili upravitelj može uložiti prigovor protiv vođenja postupka prisilne nagodbe:

ako dužnik nije nesolventan i može u potpunosti i pravodobno plaćati sve svoje obveze,

ako nesolventni dužnik može ispuniti svoje obveze u većem dijelu ili u kraćem roku nego što je ponuđeno u prijedlogu za prisilnu nagodbu,

ako nije vjerojatno da će se provedbom plana financijskog restrukturiranja dužniku omogućiti da postane kratkoročno ili dugoročno sposoban za plaćanje;

ako nije vjerojatno da će vjerovnici potvrđivanjem prisilne nagodbe kako ju je predložio dužnik imati povoljnije uvjete za plaćanje njihovih tražbina nego da je pokrenut stečajni postupak ili

ako nesolventni dužnik postupka protivno pravilima kojima se njegovo poslovanje ograničuje tijekom postupka prisilne nagodbe ili ako više od 15 dana kasni s isplatom plaća zaposlenicima do iznosa minimalne plaće ili s plaćanjem poreza i doprinosa koje dužnik mora obračunati ili platiti istodobno s isplatom plaće radnicima.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik može u potpunosti platiti vjerovnikovu tražbinu. Tužba za utvrđivanje poboje tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi. Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način. Tužba za utvrđivanje poboje tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Stečajni postupak

Odbor vjerovnika

U stečajnom postupku odbor vjerovnika ima pravo uvida u svu dokumentaciju koju je preuzeo upravitelj u stečajnom postupku i dokumentaciju koju upravitelj mora voditi u vezi s tim postupkom. U stečajnom postupku odbor vjerovnika daje:

svoje mišljenje o završetku potrebnih poslova stečajnog dužnika,

svoju suglasnost za nastavak poslovanja stečajnog dužnika,

svoje mišljenje o upraviteljevu prijedlogu plana odvijanja stečajnog postupka,

svoje mišljenje o odluci o prodaji imovine,

svoju suglasnost ako je isključna ili početna cijena manja od polovine vrijednosti imovine koja je procijenjena na temelju likvidacijske vrijednosti,

svoje mišljenje o upraviteljevom predračunu troškova stečajnog postupka i njegovoj izmjeni i

svoje mišljenje o zaključenju stečajnog postupka.

U postupku prisilne nagodbe i postupku preventivnog restrukturiranja ne uspostavlja se odbor vjerovnika.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventničke mase ili raspolagati njome?

U stečajnom postupku upravitelj je pravni zastupnik stečajnog dužnika te je kao takav ovlašten upravljati stečajnom masom i unovčiti je.

Stečajni upravitelj **upravlja stečajnom masom**, prvenstveno davanjem imovine stečajnog dužnika u najam te povećanjem novčanih sredstava stečajnog dužnika. Upravitelj može isto tako sklopiti sudsku ili izvansudsku nagodbu za koju je potrebno mišljenje odbora vjerovnika i suglasnost suda. Nakon pokretanja stečajnog postupka imovina stečajnog dužnika može se dati u najam ili zakup samo ako se time ne odgađa prodaja imovine. Ugovor o najmu ili zakupu može se sklopiti samo na određeno razdoblje koje ne smije biti dulje od godine dana. Upravitelj može uz suglasnost suda u korist najmoprimca zasnovati pravo prvokupa na imovini koja je predmet najma.

Upravitelj ima zakonsku obvezu u pogledu ulaganja novčanih sredstava stečajnog dužnika. Novčana sredstva mogu se ulagati samo u dužničke vrijednosne papire koje je izdala Republika Slovenija ili druga država članica Europske unije, Europska središnja banka, banka Slovenije ili središnja banka druge države članice Europske unije, ili u dužničke vrijednosne papire (osim podređenih vrijednosnih papira) koje je izdala banka sa sjedištem u Republici Sloveniji ili kreditna institucija sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije. Bankovne novčane depozite može položiti samo u banci sa sjedištem u Republici Sloveniji ili u kreditnoj instituciji sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije.

U okviru **unovčenja**, stečajni upravitelj može prodati imovinu stečajnog dužnika, naplaćivati njegove tražbine i obavljati sve druge pravne radnje za unovčenje njegovih imovinskih prava. Ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može se sklopiti samo na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje

ponuda. Samo iznimno ugovor se može sklopiti na temelju izravnih pregovora s kupcem. Prodaja počinje s (prvom) odlukom suda o prodaji. Sud donosi odluku o prodaji na prijedlog upravitelja i na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Ako se prodaje imovina na kojoj razlučni vjerovnik ima pravo prvenstva u slučaju isplate (zasnovano založno pravo), potrebno je i mišljenje tog vjerovnika. Sud u odluci kojom prvi put odlučuje o prodaji konkretne imovine utvrđuje:

1. način prodaje,
2. isključnu cijenu na javnoj dražbi ili početnu cijenu u obvezujućem pozivu na podnošenje ponuda i
3. iznos pologa.

Ako javna dražba ili poziv na podnošenje ponuda za prodaju konkretne imovine na temelju prve odluke nisu bili uspješni, sud može u sljedećoj odluci o prodaji:

1. ili
 - ponovno odlučiti da se prodaja obavlja na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda i
 - odrediti nižu isključnu ili početnu cijenu od one u prvoj odluci ili

2. odlučiti da se provede neobvezujuće prikupljanje ponuda za prodaju na temelju izravnih pregovora.

Sud određuje početnu cijenu u postupku prikupljanja obvezujućih ponuda na temelju procijenjene vrijednosti imovine. U prvoj odluci o prodaji početna cijena ne smije biti niža od polovine vrijednosti imovine kako je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti. U kasnijoj odluci o prodaji sud može odrediti isključnu ili početnu cijenu u iznosu koji je manji od polovine vrijednosti imovine kakao je procijenjena na temelju njezine likvidacijske vrijednosti, ako za to svoju suglasnost da odbor vjerovnika ili razlučni vjerovnik.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

U stečajnom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine prema stečajnom dužniku koje su nastale prije pokretanja stečajnog postupka, osim onih koje se u skladu sa zakonom ne trebaju prijaviti. Vjerovnik koji je odgovoran za obvezu stečajnog dužnika kao solidarni sudužnik, jamac ili založni dužnik u stečajnom postupku mora prijaviti i svoju potencijalnu regresivnu tražbinu koja do pokretanja stečajnog postupka još nije nastala, pod odgovornim uvjetom da će vjerovnik steći regresnu tražbinu prema stečajnom dužniku na temelju plaćanja te tražbine koje će se izvršiti nakon pokretanja stečajnog postupka. Ako su za ispunjenje vjerovnikove tražbine osim stečajnog dužnika odgovorni i drugi solidarni sudužnici ili jamci, vjerovnik u stečajnom postupku može prijaviti i tražiti utvrđivanje punog iznosa tražbine sve dok nije plaćen u potpunosti, pod suspenzivnim uvjetom koji se ostvaruje kada vjerovnikovu tražbinu plati drugi solidarni sudužnik ili jamac. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu, njegova tražbina prema stečajnom dužniku prestaje, a sud odbacuje zakašnjelu prijavu tražbine.

U stečajnom postupku **nije potrebno prijaviti prioritetne tražbine** za isplatu plaća i naknada plaća zaposlenicima čiji rad zbog pokretanja stečajnog postupka postane nepotreban, za razdoblje od pokretanja stečajnog postupka do isteka otkaznog roka te otpremnine zaposlenicima čiji je ugovor o radu upravitelj raskinuo jer je njihov rad zbog pokretanja stečajnog postupka ili tijekom postupka postao nepotreban. Isto se tako ne prijavljuju određene tražbine koje se odnose na obračun i plaćanje poreza.

Ako je **tražbina osigurana razlučnim pravom**, vjerovnik mora u stečajnom postupku u roku za prijavu te osigurane tražbine prijaviti i razlučno pravo. Ako je u skladu sa stanjem u trenutku pokretanja stečajnog postupka na nekretnini upisano vlasničko pravo u korist stečajnog dužnika i to je vlasničko pravo ograničeno upisanom hipotekom ili maksimalnom hipotekom čiji je opis proizvodio učinke prije pokretanja stečajnog postupka, smatra se da su u stečajnom postupku ta hipoteka ili maksimalna hipoteka i tražbina pravodobno prijavljeni.

Vjerovnici moraju prijaviti svoja **izlučna prava** koja su nastala prije početka stečajnog postupka u roku od tri mjeseca nakon objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka. Ako vjerovnik propusti rok za prijavu izlučnih prava, izlučno pravo ne prestaje. Ako upravitelj proda imovinu koja je predmet neprijavljenog izlučnog prava, izlučni vjerovnik gubi izlučno pravo, ali može zatražiti da mu se plati novčani iznos ostvaren prodajom te imovine, umanjen za troškove u vezi s prodajom. Izlučni vjerovnik nema pravo zatražiti povrat štete. Vjerovnik gubi izlučno pravo i pravo na plaćanje novčanog iznosa ako to pravo ne prijavi do objave plana prve opće diobe.

Obveze stečajnog dužnika koje nastanu nakon pokretanja stečajnog postupka (uz određene iznimke) smatraju se **troškovima postupka**. Dije se na:

– tekuće troškove (na primjer, plaće i druge naknade strankama koje obavljaju usluge za potrebe stečajnog postupka, uključujući poreze i doprinose koje dužnik mora obračunati i platiti zajedno s tim plaćanjima, troškove upravitelja, troškove električne energije, vode, grijanja, telefona i druge troškove povezane s upotrebom poslovnih prostora za potrebe stečajnog postupka, premije osiguranja za osiguranje imovine koja je uključena u stečajnu masu, troškove objava, pravne troškove stečajnog dužnika za pobijanje tražbina, troškove računovodstvenih, administrativnih i drugih usluga za potrebe stečajnog postupka itd.) i

– povremene troškove (plaćanje tražbina vjerovnika koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe, ispunjavanje obveza na temelju uzajamno neizvršenih dvostranih ugovora, ispunjavanje obveza na temelju završetka hitnih pravnih poslova i, u slučaju nastavka poslovanja, troškove procjene vrijednosti imovine i drugih radnji koje se odnose na prodaju itd.).

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijavom tražbine vjerovnik stječe pravo obavljati postupovne radnje u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti. Tražbine se moraju prijaviti u propisanom roku. Prijavljuju se samo tražbine koje su nastale prije pokretanja stečajnog postupka.

U postupku prisilne nagodbe, prijava i utvrđivanje tražbina provode se prvenstveno radi procjene postupovne legitimacije vjerovnika za glasovanje o prisilnoj nagodbi. Tražbine se moraju prijaviti u roku od 30 dana od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidencije i povezane usluge (AJPES). Ako ne prijavi tražbinu ili zakasni s prijavom tražbine vjerovnik ne gubi samu tražbinu, ali gubi svoje pravo glasa.

U stečajnom postupku prijava i utvrđivanje tražbina čine osnovu za određivanje diobe stečajne mase. U tom postupku vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine u roku od tri mjeseca od dana objave oglasa o pokretanju stečajnog postupka na internetskim stranicama AJPES-a.

U osobnom stečaju vjerovnik ne gubi tražbinu ako je ona prijavljena nakon roka, ali je upravitelj uvrštava u popis dodatnih tražbina.

Vjerovnik protiv kojega je podnesena tužba za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika u roku od mjesec dana od dana uručenja tužbe u stečajnom postupku mora prijaviti svoju tražbinu kao uvjetovanu tražbinu koja će nastati ako tužbeni zahtjev bude pravomoćno potvrđen. Svoju tražbinu za povrat štete zbog upraviteljeva raskida ugovora o zakupu ili uzajamno neizvršenog dvostranog ugovora vjerovnik mora prijaviti u roku od mjesec dana nakon primitka izjave stečajnog dužnika o ostvarivanju njegova prava na raskid ili odricanje.

Sadržaj tražbine

Prijava tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti mora sadržavati:

1. iznos koji treba priznati kao tražbinu u postupku i
2. opis činjenica iz kojih proizlazi utemeljenost zahtjeva te dokaze o njima, uključujući dostavljenu dokumentaciju.

Prijava tražbine u stečajnom postupku mora sadržavati i bankovni račun na koji se izvršava plaćanje tražbine. Ako je vjerovnik pokrenuo sudski ili drugi postupak prije pokretanja stečajnog postupka, prijava mora sadržavati i informacije o sudu ili drugom nadležnom tijelu pred kojim se taj postupak vodi te poslovni broj predmeta.

Zahtjev za utvrđivanje tražbine mora sadržavati:

1. iznos glavnice tražbine;
2. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i kamate; kapitalizirani iznos kamata obračunanih za razdoblje od dospjeća do pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti; u slučaju prioriteta tražbina upravitelja obračunava kapitalizirani iznos kamata;
3. ako vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti osim glavnice tražbine traži i troškove koji su nastali izvršenjem tražbine u sudskom ili drugom postupku koji je pokrenut prije pokretanja stečajnog postupka: iznos tih troškova;
4. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao prioriteta tražbinu: izričit prijedlog da se prilikom diobe tražbina smatra prioriteta tražbinom i
5. ako vjerovnik želi utvrditi tražbinu kao uvjetovanu tražbinu: izričit opis okolnosti čiji nastanak znači ostvarenje odgovornog ili suspenzivnog uvjeta s kojim je tražbina povezana.

U stečajnom postupku vjerovnik jednim zahtjevom može prijaviti više tražbina.

Postupak utvrđivanja tražbina

Postupak utvrđivanja tražbina odvija se u tri faze:

1. Izjava upravitelja o prijavljenim tražbinama:

O priznanju ili pobijanju tražbina upravitelj se očituje tako da pripremi *osnovni popis utvrđenih tražbina (osnovni seznam preizkušanih tražbina)*. U tom popisu upravitelj za svaku tražbinu navodi je li priznata ili osporena. Sud objavljuje popis na internetskim stranicama namijenjenima objavama u postupcima u slučaju nesolventnosti. Vjerovnici mogu izjaviti prigovor na bilo koju pogrešku u pogledu prijavljenih tražbina na osnovnom popisu u roku od 15 dana od njegove objave podnošenjem *prigovora na osnovni popis (ugovor proti osnovnom seznamu)*. Ako je vjerovnikov prigovor utemeljen, upravitelj mora izdati ispravak osnovnog popisa.

2. Izjava vjerovnika o prijavljenim tražbinama drugih vjerovnika:

Svaki vjerovnik koji je pravodobno prijavio svoju tražbinu u postupku može izjaviti prigovor na tražbine drugih vjerovnika podnošenjem *prigovora kojim se osporava tražbina (ugovor o prerekanju tražbina)*. Prigovor kojim se osporava tražbina vjerovnik u postupku prisilne nagodbe mora podnijeti u roku od 15 dana, a u stečajnom postupku u roku od mjesec dana od objave osnovnog popisa utvrđenih tražbina. U postupku osobnog stečaja i postupku prisilne nagodbe takav prigovor može kao stranka u postupku podnijeti i nesolventni dužnik. Upravitelj unosi izjave vjerovnika i dužnika u pogledu osporenih tražbina u *dopunjeni popis utvrđenih tražbina (dopolnjeni seznam preizkušanih tražbina)*. Sve pogreške u pogledu nerješavanja podnesenog prigovora iznose se u prigovoru na dopunjeni popis.

3. Odluka suda o utvrđivanju tražbina:

Sud o utvrđivanju tražbina odlučuje na temelju *odluke o utvrđivanju tražbina (sklep o preizkusu tražbina)*. Na temelju te odluke upravitelj priprema *završni popis utvrđenih tražbina (končni seznam preizkušanih tražbina)* koji sud objavljuje zajedno s odlukom o utvrđivanju tražbina.

U odluci o utvrđivanju tražbina sud odlučuje o prigovorima, utvrđenim i osporenim tražbinama, o vjerojatno dokazanim tražbinama te o tome tko mora svoju tražbinu utvrditi u drugom postupku (npr. u pamičnom postupku). Rok za podnošenje tužbe jest mjesec dana.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Stečajna masa imovina je stečajnog dužnika koja se unovčuje kako bi se pokrili troškovi postupka i isplatile tražbine vjerovnika. U zakonu se razlikuju „stečajna masa” i „posebna stečajna masa”. Posebna stečajna masa imovina je koja podliježe razlučnom pravu ili novčana sredstva dobivena unovčenjem te imovine. Kad je riječ o svakoj imovini koja je predmet razlučnog prava, potrebno je utvrditi posebnu stečajnu masu i tom imovinom upravljati odvojeno od imovine koja je dio opće stečajne mase i imovine koja pripada drugim posebnim stečajnim masama.

Unovčeni dio stečajne mase diobna je masa i namijenjena je plaćanju tražbina vjerovnika. Opću diobnu masu čine novčana sredstva ostvarena unovčenjem opće stečajne mase, umanjeno za troškove stečajnog postupka. Posebna su diobna masa novčana sredstva ostvarena unovčenjem posebne stečajne mase, umanjeno za troškove tog unovčenja.

Kad je riječ o pravu na prioriteta isplatu u stečajnom postupku, tražbine vjerovnika koje su nastale prije pokretanja postupka razvrstavaju se kako slijedi: osigurane tražbine, čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom koje uključuje pravo na prioriteta isplatu tražbine iz određene imovine i neosigurane tražbine, među kojima se prvo plaćaju prioriteta tražbine, potom obične tražbine, zatim podređene tražbine i na kraju korporativna prava.

Osigurane tražbine jesu tražbine čije je plaćanje osigurano razlučnim pravom. Razlučno pravo svako je pravo koje uključuje pravo na prioriteta isplatu tražbine iz određene imovine. Najčešće je razlučno pravo založno pravo. U stečajnom postupku osigurane tražbine isplaćuju se prioriteta iz novca dobivenog prodajom imovine koja je bila predmet razlučnog prava.

Neosigurane tražbine jesu tražbine koje nisu osigurane razlučnim pravom. Te su tražbine podređene otplati osiguranih tražbina u smislu isplate iz imovine koja je bila predmet razlučnog prava. Plaćanja iz preostale imovine izvršavaju se prema sljedećem redoslijedu: 1. prioriteta tražbine, 2. obične tražbine i 3. sve podređene tražbine.

Prioriteta tražbine jesu one (neosigurane) tražbine koje se u skladu sa zakonom moraju platiti prioriteta, prije plaćanja običnih (neosiguranih) tražbina (npr. plaće i naknada plaće za posljednjih šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, otpremnina radnicima, neplaćeni doprinosi itd.). Ako stečajni postupak započne jer postupak prisilne nagodbe nije bio uspješan, tražbine koje su nastale tijekom postupka prisilne nagodbe imaju apsolutni prioritet i plaćaju se prije plaćanja prioriteta tražbina,

obične tražbine neosigurane su tražbine koje nisu ni prioriteta ni podređene tražbine,

podređene tražbine neosigurane su tražbine koje se na temelju pravnog odnosa između vjerovnika i dužnika, ako dužnik postane nesolventan, plaćaju tek nakon plaćanja svih neosiguranih tražbina prema dužniku. U prisilnoj nagodbi podređene tražbine mogu se pretvoriti u vlasnički udjel. Ako nisu prenesene kao doprinosi u naravi, na temelju potvrđene prisilne nagodbe prestaju postojati.

Korporativna prava (dionice ili poslovni udjeli) nemaju značajke (pravnu prirodu) obligacijskog prava, a dioničarima ili članovima društva daju pravo na razmjerni dio ostatka stečajne mase.

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka (diobna masa). Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redoslijedu: različni vjerovnici, čije su tražbine osigurane razlučnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja (posebna diobna masa). Iz opće diobne mase prvo se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu. Potom se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak unovčene imovine dijeli se među članovima društva.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Postupak prisilne nagodbe

Prisilnu nagodbu koju izglasuju vjerovnici mora potvrditi i sud. U odluci o potvrđivanju prisilne nagodbe sud:

1. odlučuje o potvrđivanju prisilne nagodbe;
2. utvrđuje sadržaj prisilne nagodbe navodeći:
 - postotak plaćanja tražbina vjerovnika,
 - rokove za njihov plaćanje i
 - kamatnu stopu za tražbine vjerovnika u razdoblju od otvaranja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje,
3. odlučuje koje su tražbine utvrđene u postupku prisilne nagodbe i
4. nalaže dužniku da mora vjerovnicima platiti tražbine, kako su utvrđene u postupku prisilne nagodbe, u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u prisilnoj nagodbi.

U postupku se primjenjuje pravilo apsolutnog prioriteta. Provedba financijskog restrukturiranja dužnikova poslovanja u postupku prisilne nagodbe znači da: članovi društva dužnika mogu zadržati samo onaj udio u temeljnom kapitalu dužnika koji odgovara vrijednosti ostatka dužnikove imovine koji bi primili u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak,

se vjerovnicima moraju osigurati povoljniji uvjeti plaćanja njihovih tražbina nego u slučaju da je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak, uzimajući u obzir redoslijed i druga pravila za plaćanje prioriteta, običnih i podređenih tražbina te osiguranih tražbina u stečajnom postupku i nastavlja se poslovanje dužnikova poduzeća ili njegova održivog dijela.

Financijsko restrukturiranje provodi se na način da dužnik vjerovnicima ponudi da pristanu na smanjenje svojih običnih tražbina odnosno odgodu rokova za njihovo plaćanje. Dužnik svim vjerovnicima mora ponuditi jednak postotak plaćanja njihovih običnih tražbina, jednake rokove za njihovo plaćanje i istu kamatnu stopu od pokretanja postupka prisilne nagodbe do isteka roka za njihovo plaćanje. Ako je dužnik društvo kapitala, može vjerovnicima ponuditi da odaberu:

pristati na smanjenje ili odgodu datuma dospelja svojih običnih tražbina ili

da se tražbine prenesu na dužnika kao doprinos u naravi na temelju povećanja temeljnog kapitala dužnika (*zamjena duga za vlasnički udjel*).

Prisilna nagodba nema učinak na prioriteta tražbine ili izlučna prava. Podređene tražbine prestaju postojati. U prisilnoj nagodbi osigurane tražbine mogu se restrukturirati samo dobrovoljno. U **postupku prisilne nagodbe u pogledu velikih, srednjih i malih društava** osigurane tražbine mogu se restrukturirati odgodom dospelja ili smanjenjem kamatne stope u smislu da se odluka većine od 75 % primjenjuje na one različite vjerovnike koji nisu glasovali za prisilnu nagodbu.

U tom je postupku kao mjera financijskog restrukturiranja moguće izdvajanje održivog dijela poslovanja dužnika u drugo društvo (*spin-off*). Isto je tako dopušteno restrukturirati različna prava u zajedničko različno pravo (za to je potrebna većina od 85 %).

Stečajni postupak protiv pravne osobe

Stečajni postupak provodi se s namjenom unovčenja stečajne mase i plaćanja vjerovnicima. Opće je pravilo da se ugovor o prodaji imovine stečajnog dužnika može sklopiti na temelju javne dražbe ili obvezujućeg poziva na podnošenje ponuda. Javna dražba može se organizirati kao javna dražba s povećanjem isključne cijene ili javna dražba sa smanjenjem isključne cijene. U stečajnom postupku poslovanje ili djelatnost društva može se očuvati prodajom društva na javnoj dražbi kao poslovne jedinice ili prodajom njegova održivog dijela (*sale of a business as a going concern*).

Prije plaćanja vjerovnicima, iz stečajne mase izdvaja se iznos koji je potreban za plaćanje troškova stečajnog postupka. Vjerovnici se isplaćuju prema sljedećem redoslijedu: različni vjerovnici, čije su tražbine osigurane različnim pravom (npr. hipotekom), prvi se isplaćuju iz imovine koja je bila predmet osiguranja; potom se isplaćuju vjerovnici tražbina na temelju ugovora ili drugih pravnih poslova koje je stečajni dužnik sklopio u razdoblju od pokretanja postupka prisilne nagodbe do pokretanja stečajnog postupka, u skladu s pravilima o ograničenju poslovanja u postupku prisilne nagodbe utvrđenima u zakonu; zatim se isplaćuju vjerovnici s povlaštenim tražbinama (radnici), a naposljetku ostali vjerovnici – vjerovnici neosiguranih običnih tražbina i vjerovnici podređenih tražbina. Bilo koji ostatak unovčene imovine dijeli se među članovima društva.

Osobni stečaj

Kao i u stečajnom postupku koji se odnosi na pravne osobe, postupak osobnog stečaja provodi se u svrhu razmjernog i istodobnog plaćanja tražbina svih vjerovnika. Vjerovnici se stoga razmjerno i istodobno isplaćuju iz dužnikove imovine. Stečajna masa uključuje svu imovinu prezadužene osobe u trenutku pokretanja stečajnog postupka, osim ako je isključena iz ovrhe u skladu s odredbama Zakona o ovrši i osiguranju (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*). S obzirom na to da, za razliku od pravne osobe, fizička osoba ne prestaje postojati na kraju stečajnog postupka, tražbine vjerovnika koje nisu isplaćene u stečajnom postupku ne prestaju. Za razliku od tražbina vjerovnika u stečajnom postupku protiv pravne osobe, izvršenje tražbina u postupku osobnog stečaja ne prestaje nakon zaključenja stečajnog postupka. Odluka o zaključenju postupka osobnog stečaja koja uključuje popis neplaćenih priznatih tražbina osnova je na temelju koje neplaćeni vjerovnici mogu tražiti izvršenje tih tražbina.

Kako bi se oslobodio od svojih obveza, stečajnom dužniku daje se mogućnost da prije donošenja odluke o zaključenju postupka osobnog stečaja podnese prijedlog za oslobođenje od obveza koje su nastale prije pokretanja postupka osobnog stečaja u dijelu u kojem u tom postupku neće biti plaćene. Ako stečajni dužnik podnese prijedlog za oslobođenje od obveza i ako je postupak za oslobođenje od obveza nakon završetka razdoblja provjere za njega uspješno riješen, oslobođen je dijela svojih obveza koje bi inače bile ovršene na temelju odluke o zaključenju stečajnog postupka, čime prestaju i prava vjerovnika na sudsku ovrhu tih obveza.

Čak i ako se dužniku odobri oslobođenje od obveza, to oslobođenje nema učinak na sljedeće vrste dužnikovih obveza:

1. prioriteta prava radnika;
2. tražbine prema stečajnom dužniku koje se temelje na zakonskom uzdržavanju, naknade za štetu nastalu zbog smanjenja osnovnih djelatnosti ili smanjenja ili gubitka sposobnosti za rad te naknada za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti osobe koja ga je osiguravala;
3. tražbine na temelju novčane kazne ili oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom, izrečene u kaznenom postupku;
4. tražbine na temelju uvjetne kazne koja ovisi o povratu imovinske koristi stečene kaznenim djelom ili povrata štete prouzročene kaznenim djelom;
5. tražbine na temelju novčane kazne ili povrata imovinske koristi stečene prekršajem, izrečene u prekršajnom postupku;
6. tražbine na temelju oduzimanja protuzakonito stečene imovine i
7. tražbine na temelju povrata štete koja je prouzročena s namjerom ili zbog grube nepažnje.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak prisilne nagodbe zaključuje se pravomoćnom odlukom suda o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako nesolventni dužnik većim dijelom ili u potpunosti može platiti obične tražbine takvih vjerovnika. Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od isteka roka za plaćanje tražbine kako je utvrđen u potvrđenoj prisilnoj nagodbi.

Svaki vjerovnik na čije tražbine utječe potvrđena prisilna nagodba može od suda zatražiti da poništi potvrđenu prisilnu nagodbu ako je donesena na prijevaran način.

Tužba za utvrđivanje pobjodne tražbine mora se podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke o potvrđivanju prisilne nagodbe.

Za odlučivanje o tužbi nadležan je sud koji je donio odluku o potvrđivanju prisilne nagodbe.

U odluci kojom poništava potvrđenu prisilnu nagodbu sud može naložiti dužniku da u roku koji odredi i koji ne može biti dulji od godine dana nakon pravomoćnosti odluke plati neplaćeni dio tražbina na koje je utjecala potvrđena prisilna nagodba.

Zaključenje stečajnog postupka protiv pravne osobe

Stečajni postupak protiv pravne osobe zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka. Sud tu odluku donosi na temelju upraviteljeva završnog izvješća, nakon što je obavio sve zakonom utvrđene radnje te na temelju mišljenja odbora vjerovnika. Upravitelj sudu mora dostaviti završno izvješće u roku od mjesec dana nakon provedbe završne diobe.

Ako se imovina koja je pripadala stečajnom dužniku pronađe nakon što je sud donio odluku o zaključenju stečajnog postupka, na prijedlog vjerovnika koji je u stečajnom postupku protiv dužnika bio ovlašten obavljati postupovne radnje i čije pravo da to čini nije prestalo do kraja stečajnog postupka, ili na prijedlog člana društva stečajnog dužnika, pokreće se stečajni postupak u pogledu naknadno pronađene imovine.

Zaključenje osobnog stečaja

Osobni stečaj zaključuje se odlukom o zaključenju stečajnog postupka.

Ako je dužniku u osobnom stečaju **odobreno oslobođenje od obveza**, svaki vjerovnik na čiju tražbinu utječe pravomoćna odluka o oslobođenju od obveza može od suda zatražiti da poništi oslobođenje od obveza koje je bilo predmet odluke ako je dužnik odluku o oslobođenju od obveza dobio prikriivanjem ili lažnim predstavljanjem informacija o svojoj imovini ili nekom drugom prijevarnom radnjom. Tužba se mora podnijeti u roku od tri godine od pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza (članak 411. ZFPPIPP-a). Vjerovnici koji nakon pravomoćnosti odluke o oslobođenju od obveza pronađu imovinu dužnika koju je dužnik posjedovao prije odobrenja oslobođenja od obveza (i prikrio je) mogu isto tako zatražiti poništenje tog oslobođenja od obveza na temelju prijedloga o pokretanju stečajnog postupka u pogledu te imovine. U tom se slučaju tužba za poništenje oslobođenja od obveza ne mora podnijeti u roku od tri godine.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Svaki vjerovnik mora snositi vlastite troškove sudjelovanja u **postupku u slučaju nesolventnosti**.

U **postupku prisilne naplate koji je pokrenut na prijedlog dužnika**, troškove postupka i sve druge izdatke snosi dužnik.

U **postupku prisilne naplate protiv velikih, srednjih ili malih društava koji je pokrenut na prijedlog vjerovnika**, početne troškove postupka plaća predlagatelj postupka. U tom postupku predlagatelj snosi i troškove upraviteljeve naknade. Dužnik protiv kojeg je pokrenut postupak snosi troškove plaćanja:

– na temelju ugovora sklopljenih s kvalificiranim pravnim i financijskim savjetnicima o pravnim i financijskim uslugama koje su potrebne za pripremu izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika, plana financijskog restrukturiranja i drugih dokumenata koji se moraju priložiti prijedlogu za prisilnu nagodbu,

– na temelju ugovora s revizorom o reviziji izvješća o financijskom stanju i poslovanju dužnika i

– na temelju ugovora s ovlaštenim procjeniteljem o preispitivanju plana financijskog restrukturiranja.

U **stečajnom postupku**, troškovi postupka i izdaci tijekom postupka terete se na račun stečajne mase prije plaćanja tražbina iz diobne mase. Ako prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnese vjerovnik, on mora sam dati polog za pokriće početnih troškova stečajnog postupka, a ima pravo na povrat iznosa pologa plaćenog u skladu s pravilima o plaćanju troškova stečajnog postupka.

U **postupku preventivnog restrukturiranja**, dužnik mora vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku vratiti njihov razmjerni udio u troškovima za koje je u skladu s opće utvrđenom poslovnom praksom uobičajeno da ih snosi dužnik. Dužnik i vjerovnici se o povratu tih troškova usuglašavaju u sporazumu o financijskom restrukturiranju.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Uvjeti za pobijanje

Vjerovnici i stečajni upravitelj imaju pravo pobijati pravne radnje dužnika. Tužba ili prigovor podnose se protiv osobe u čiju je korist pobijana radnja izvršena. Pobijati se može svaka pravna radnja (uključujući propuste) čija je posljedica nejednako ili umanjeno plaćanje stečajnih vjerovnika ili stavljanje određenog vjerovnika u povoljniji položaj (dodjela pogodnosti vjerovnicima, koja se naziva **objektivni element pobožnosti**). Podnositelj zahtjeva prilikom pobijanja mora dokazati i da je druga stranka u čiju je korist pobijana radnja izvršena znala ili je morala znati za dužnikovo loše financijsko stanje (**subjektivni element pobožnosti**). U zakonu su predviđene zakonske pretpostavke kada se smatra da je taj uvjet ispunjen i slučajevi kada nije moguće pobijati pravne radnje. U zakonu se podrobno utvrđuju i sadržaj zahtjeva za pobijanje te način ostvarivanja zahtjeva za pobijanje.

Razdoblje u kojem su pobijane radnje mogle biti počinjene

U stečajnom postupku mogu se pobijati pravne radnje koje su počinjene u razdoblju od posljednje godine prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Neplaćene pravne radnje (ili pravne radnje za koje je plaćena nerazmjerno niska protuvrijednost) mogu se pobijati ako su počinjene u razdoblju od početka posljednjih 36 mjeseci prije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka do pokretanja stečajnog postupka. Tužba za pobijanje mora se podnijeti u roku od 12 mjeseci nakon pravomoćnosti odluke o pokretanju stečajnog postupka.

Koje se radnje ne mogu pobijati

Nije moguće pobijati pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik tijekom postupka prisilne nagodbe, u skladu s pravnim pravilima koja se primjenjuju na poslovanje dužnika u tom postupku, pravne radnje koje je izvršio stečajni dužnik u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika u skladu s udjelima, rokovima i kamatnim stopama utvrđenima u potvrđenoj prisilnoj nagodbi i plaćanja za mjenice ili čekove, ako je druga stranka morala primiti plaćanje da stečajni dužnik ne bi izgubio pravo na povrat u odnosu na drugog obveznika iz predmetne mjenice ili čeka.

Pobijati se ne mogu ni pravne radnje koje je dužnik izvršio u svrhu plaćanja tražbina vjerovnika ili ispunjenja obveza u skladu s potvrđenim sporazumom o financijskom restrukturiranju.

Posebne značajke osobnog stečaja

Razdoblje pobožnosti za neplaćene pravne radnje i za pravne radnje koje je stečajni dužnik izvršio u korist blisko povezane osobe u osobnom stečaju jest pet godina. To pravilo uključuje ugovore s blisko povezanim fizičkim osobama te pravnim osobama koje su povezane sa stečajnim dužnikom ili blisko povezanim fizičkim osobama. To su pravne osobe u kojima stečajni dužnik ili osobe s kojima je dužnik blisko povezan pojedinačno ili zajedno imaju najmanje 25 % upisanog kapitala ili 25 % prava glasa ili pravo imenovati ili opozvati osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe, ili su te osobe ovlaštene zastupati pravnu osobu, ili u korist s njima povezanih društava.

Posljednji put ažurirano: 23/05/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Slovačka

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

U Slovačkoj se protiv dužnika mogu pokrenuti različite vrste postupaka u slučaju nesolventnosti.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Uvjeti za pokretanje pojedinačnih vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti:

Uvjeti za proglašavanje stečaj ili imenovanje prinudne uprave

Postupak za proglašenje stečaja i imenovanje prinudne uprave („stečajni postupak“) podijeljen je u dva dijela. Prvi dio pokreće se podnošenjem prijedloga za pokretanje stečajnog postupka i traje do donošenja odluke o proglašenju stečaja. Drugi dio počinje donošenjem odluke o proglašenju stečaja i traje do okončanja stečajnog postupka.

Uvjeti za prvi dio uključuju postojanje osobe koja ispunjuje uvjete za podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka (ako se postupak pokreće podnošenjem prijedloga), na temelju čega je razumno pretpostaviti da je dužnik nesolventan i da je sudu uplaćen predujam.

Uvjeti za drugi dio (donošenje odluke o proglašenju stečaja) uključuju postojanje više vjerovnika, činjenicu da dužnik ima prekomjeran dug ili je platno nesposoban i postojanje dostatne imovine za namirenje troškova stečajnog postupka.

Osoba koja ispunjuje uvjete za podnošenje prijedloga: postupak se može pokrenuti prijedlogom ili bez njega. Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik, vjerovnik, likvidator ili druga osoba utvrđena zakonom. Stečajni postupak pokreće se bez prijedloga prvenstveno ako je postupak reorganizacije bio neuspješan, u kojem slučaju sud odlučuje pokrenuti stečajni postupak i proglašiti stečaj u jedinstvenoj odluci.

Prijedlog mora ispunjavati opće i određene posebne formalnosti, pri čemu potonje ovise o tome tko podnosi prijedlog. Ako je riječ o vjerovniku, prijedlog mora sadržavati dokaze o platnoj nesposobnosti dužnika. Ako dužnik podnosi prijedlog (pretpostavlja se platna nesposobnost ili prekomjerni dug), on mora sadržavati popis dužnikove imovine, obveza, povezanih strana i najnovije financijske izvještaje, ako su dostupni.

Predlagatelj mora uplatiti predujam na bankovni račun suda prije podnošenja prijedloga.

Nesolventnost znači da dužnik ima prekomjeran dug ili da je platno nesposoban. Dužnik ima prekomjeran dug ako je obvezan voditi računovodstvo u skladu s primjenjivim zakonodavstvom (Zakon br. 431/2002 o računovodstvu), ako ima više od jednog vjerovnika i ako je vrijednost njegovih obveza veća od vrijednosti njegove imovine. Pravna osoba platno je nesposobna ako više od 30 dana kasni s plaćanjem dviju ili više novčanih obveza prema najmanje dvojici vjerovnika. Fizička osoba platno je nesposobna ako ne može platiti najmanje jednu novčanu obvezu 180 dana nakon dospijea.

Dostatna imovina – ako je upitno postoji li dostatna imovina za namirivanje troškova stečajnog postupka, sud imenuje privremenog povjerenika ili privremenog upravitelja („upravitelj“ ili „upravitelj u slučaju nesolventnosti“) koji će ispitati slučaj.

Uvjeti za pokretanje postupka reorganizacije

Postupak reorganizacije, kao i stečajni postupak, podijeljen je u dva dijela. U prvom dijelu (pokretanje postupka reorganizacije) sud ispituje jesu li ispunjeni uvjeti za reorganizaciju. To počinje nakon što osoba koja ispunjuje uvjete (dužnik ili vjerovnik) podnese prijedlog zajedno s preporukom upravitelja u slučaju nesolventnosti da se dužnik reorganizira. Drugi dio počinje nakon što je reorganizacija odobrena, te dužnik, pod nadzorom upravitelja u slučaju nesolventnosti i suda te u suradnji s vjerovnicima, sastavlja, pregovara i odobrava plan reorganizacije koji potvrđuje i sud.

Dužnik može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka reorganizacije ako je zatražio mišljenje upravitelja u slučaju nesolventnosti, a on je u mišljenju koje nije starije od 30 dana preporučio reorganizaciju dužnika.

Vjerovnik može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka reorganizacije ako je zatražio mišljenje upravitelja u slučaju nesolventnosti, a on je u mišljenju koje nije starije od 30 dana preporučio reorganizaciju dužnika, te je dužnik pristao na podnošenje prijedloga.

Uvjeti za pokretanje postupka za otpust duga

Uvjeti za pokretanje postupka za otpust duga: dužnik je fizička osoba (poduzetnik ili potrošač), stečajni postupak je okončan, dužnik je podnio prijedlog te je ispunio svoje obveze tijekom stečajnog postupka. Međutim, dužnik nema pravo tražiti oslobađanje od duga ako je stečajni postupak okončan jer imovina dužnika nije bila dostatna čak ni za tražbine iz stečajne mase. Ostali su uvjeti da je dužnik platno nesposoban i da je proglasio platnu nesposobnost, da je od posljednjeg otpusta duga prošlo deset godina, da je protiv dužnika pokrenut postupak zapljene (odnosno preuzimanje nadzora nad robom) ili sličan postupak, te da dužnik ne izdržava kaznu zatvora.

Prijedlog se može podnijeti zajedno s prijedlogom za pokretanje stečajnog postupka ili tijekom stečajnog postupka sve do njegova okončanja. Podnosi ga dužnik, kojeg mora zastupati Centar za pravnu pomoć (*Centrum právnej pomoci*), te se može podnijeti samo elektroničkim putem.

Dužniku se odobrava otpust duga nakon što sud donese odluku o proglašenju stečaja (otpust duga u okviru stečaja) ili naloži plan otplate (otpust duga u okviru plana otplate). Za otpust duga nisu potrebna druga rješenja.

Ispunjenje obveza: sud dopušta otpust duga ako utvrdi da je dužnik tijekom stečajnog postupka ispunio obveze utvrđene primjenjivim zakonom, u protivnom odbija prijedlog. Poštena namjera – pretpostavlja se poštena namjera dužnika, koju vjerovnici mogu osporiti u „klasičnom“ građanskom postupku, ali ne u postupku otpusta duga.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni postupak primjenjuje se na sljedeće:

imovinu koja je pripadala dužniku u trenutku donošenja odluke o proglašenju stečaja

imovinu koju je dužnik stekao tijekom stečajnog postupka

imovinu kojom su osigurane dužnikove obveze

ostalu imovinu, ako je tako utvrđeno zakonom.

Imovina koja podliježe stečajnom postupku čini stečajnu masu koja se dijeli na opću stečajnu masu i zasebnu stečajnu masu za osigurane vjerovnike.

Iz stečajnog postupka izuzima se sljedeće: imovina koja se ne može zaplijeniti u postupku sudskog izvršenja ili zapljene, carinske obveznice do iznosa carinskog duga, porezno jamstvo i imovina izuzeta iz stečajnog postupka na temelju posebnog zakonodavstva. Dohodak dužnika podliježe stečajnom postupku u onoj mjeri u kojoj se može zaplijeniti u postupku izvršenja ili zapljene. Taj dio neto plaća koji bi se inače mogao odbiti za namirivanje tražbina s pravom prvenstva podliježe stečajnom postupku samo u onoj mjeri u kojoj se tražbina namiruje iz stečajne mase.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Uloge stranaka u raznim vrstama postupaka

• Opće obveze dužnika

o Dužnik je obvezan spriječiti nesolventnost. Ako je nesolventnost neminovna, dužnik je obvezan bez nepotrebnog odlaganja poduzeti odgovarajuće i razmjerne mjere da je otkloni. Podnošenje prijedloga za pokretanje postupka reorganizacije dužnika ne oslobađa od obveze da podnese i prijedlog za pokretanje stečajnog postupka (stečajni postupak se obustavlja ako se odobri reorganizacija).

Uloge stranaka u stečajnom postupku

• Upravitelj u slučaju nesolventnosti

o Tijekom stečajnog postupka upravitelj u slučaju nesolventnosti prvenstveno upravlja imovinom koja podliježe stečajnom postupku, realizira je te prihod upotrebljava za namirivanje dužnikovih vjerovnika.

o Nakon donošenja odluke o proglašenju stečaja, prava dužnika na raspolaganje imovinom koja podliježe stečajnom postupku te pravo na djelovanje u ime dužnika u pitanjima koja se odnose na tu imovinu prelaze na upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji sada djeluje u ime i za račun dužnika.

Uloge stranaka u postupku reorganizacije

• Upravitelj u slučaju nesolventnosti

- o Glavna je uloga upravitelja u slučaju nesolventnosti da u suradnji s dužnikom i vjerovnicima pripremi nacrt plana reorganizacije.
- o Upravitelj u slučaju nesolventnosti ispituje prijavljene tražbine te ih utvrđuje ili osporava.
- o Upravitelj u slučaju nesolventnosti nadzire dužnika. Jedan je od oblika nadzora odobravanje pravnih radnji dužnika koje su navedene u sudskoj odluci o odobrenju reorganizacije.
- Dužnik
- Dužnik obavlja zadatke utvrđene u planu reorganizacije.
- Dužnik ima i pravo upravitelju u slučaju nesolventnosti podnijeti prijedlog za osporavanje prijavljene tražbine.
- Dužnik djeluje u svoje ime i za svoj račun.

Uloge stranaka u postupku za otpust duga (obje vrste)

• Dužnik

- o Dozvolom otpusta duga počinje trogodišnje probno razdoblje tijekom kojeg je dužnik, na kraju svake godine, upravitelju u slučaju nesolventnosti obavezan dati novčani iznos koji sud odredi, ali ne više od 70 % njegova ukupnog neto dohotka za proteklu probnu godinu. Nakon odbitka svoje naknade, upravitelj u slučaju nesolventnosti razmjerno raspodjeljuje novac dužnikovim vjerovnicima u skladu s konačnim planom raspodjele.
- o Tijekom probnog razdoblja dužnik je obavezan poduzeti sve što je opravdano moguće da nađe zaposlenje ili odgovarajuće samozaposlenje kao izvor dohotka, i da upravitelju u slučaju nesolventnosti pruži sve informacije koje on traži, uključujući informacije o prihodima i rashodima te o promjeni prebivališta, zaposlenja ili mjesta zaposlenja.
- o Za pravne radnje dužnika tijekom probnog razdoblja potrebna je pisana suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti u okviru utvrđenom sudskom odlukom o odobrenju otpusta duga.
- o Dužnik, kojeg zastupa Centar za pravnu pomoć, podnosi prijedlog koji uključuje njegov životopis, popis povezanih strana, sadašnju i prošlu imovinu i popis vjerovnika. Dužnik proglašava svoju platnu nesposobnost i dokazuje postojanje postupka zapljene.
- o Tijekom tog postupka dužnik mora prihvatiti da pravo raspolaganja njegovom imovinom prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti.
- Upravitelj u slučaju nesolventnosti
- o Upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis imovine u stečajnoj masi i raspolaže njome (odnosno imovinom koja podliježe stečajnom postupku).
- o Upravitelj u slučaju nesolventnosti raskida određene ugovore.
- o Upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira imovinu iz stečajne mase, plaća troškove stečajnog postupka, predlaže plan raspodjele prihoda te ga nakon toga i provodi.
- o Ako se u stečajnom postupku upotrebljava plan otplate, upravitelj u slučaju nesolventnosti priprema ga i dostavlja sudu na odobrenje.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj: tražbina koja je dužniku dospjela prije proglašenja stečaja ne može biti predmet prijeba s tražbinom koja je dužniku dospjela nakon proglašenja stečaja. Isto se odnosi i na potencijalne tražbine prijavljene u stečajnom postupku. Tražbine koje nisu prijavljene na način utvrđen zakonom, prijavljene tražbine stečene ustupom ili prijenosom nakon proglašenja stečaja te tražbine stečene na temelju spornih pravnih radnji ne mogu biti predmet prijeba ni sa jednom tražbinom dužnika. Nijedna tražbina ne može biti predmet prijeba s tražbinom koja proizlazi iz odgovornosti dužnika zbog nepodnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka. To ne isključuje prijebom ostalih tražbina.

Reorganizacija: primjenjuju se nepromijenjene odredbe građanskog prava.

Otpust duga u okviru stečaja: tražbina koja nastane nakon proglašenja stečaja ne može biti predmet prijeba s protutražbinom dužnika koja je nastala prije proglašenja stečaja. Tražbina koja je nastala prije proglašenja stečaja ne može biti predmet prijeba s protutražbinom dužnika koja nastane nakon proglašenja stečaja. To ne isključuje prijebom ostalih tražbina.

Otpust duga u okviru plana otplate: primjenjuju se nepromijenjene odredbe građanskog prava.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Stečaj: ako je dužnik prije proglašenja stečaja sklopio ugovor koji obje ugovorne strane izvršavaju i izvršio ga, ali druga ugovorna strana još nije izvršila ugovor ili ga je samo djelomično izvršila u trenutku proglašenja stečaja, upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatražiti da se ugovor izvrši ili može odustati od njega. Ako je druga ugovorna strana sada djelomično izvršila ugovor, upravitelj u slučaju nesolventnosti može odustati samo od onih obveza iz ugovora koje druga ugovorna strana još nije ispunila.

Ako je prije proglašenja stečaja dužnik sklopio ugovor koji obje ugovorne strane izvršavaju, a druga ugovorna strana ga je sada izvršila, no dužnik nije ili ga je samo djelomično izvršio u trenutku proglašenja stečaja, druga ugovorna strana može odustati od onih obveza iz ugovora koja dužnik još nije ispunio. Međutim, tražbine druge ugovorne strane koje proizlaze iz odustajanja od ugovora mogu se uključiti u stečajni postupak samo ako ih se prijavi kao potencijalnu tražbinu.

Ako je prije proglašenja stečaja dužnik sklopio ugovor koji obje ugovorne strane izvršavaju, a ni dužnik ni druga ugovorna strana nisu ga izvršili ili su ga samo djelomično izvršili u trenutku proglašenja stečaja, upravitelj u slučaju nesolventnosti i druga ugovorna strana mogu odustati od onih obveza u ugovoru koje još nisu ispunjene. Međutim, tražbine druge ugovorne strane koje proizlaze iz odustajanja od ugovora mogu se uključiti u stečajni postupak samo ako ih se prijavi kao potencijalnu tražbinu.

Ako je prije proglašenja stečaja dužnik sklopio ugovor kojim se obvezuje na kontinuiranu ili ponovljenu aktivnost ili na suzdržavanje od određene aktivnosti ili toleriranje određene aktivnosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti može raskinuti ugovor s otkaznim rokom od dva mjeseca, osim ako je zakonom ili ugovorom predviđeno kraće vrijeme za raskid ugovora. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može raskinuti ugovor čak i ako je ugovoren na određeno vrijeme. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može raskinuti ugovor o zakupu samo u skladu s uvjetima utvrđenima u Građanskom zakoniku (*Občiansky zákonník*). Ova se odredba ne odnosi na ugovore sklopljene u skladu sa Zakonikom o radu (*Zákonník práce*).

Ako je druga ugovorna strana obvezna unaprijed izvršiti ugovor koji je sklopljen s dužnikom prije proglašenja stečaja, ona može odbiti izvršiti ugovor dok joj se ne osigura uzajamno izvršenje.

Na temelju ugovora sklopljenog s dužnikom prije proglašenja stečaja, tražbine druge ugovorne strane za njezino izvršenje ugovora prema upravitelju u slučaju nesolventnosti nakon proglašenja stečaja čine tražbinu iz stečajne mase. Osim ako je zakonom utvrđeno drugačije, na temelju ugovora sklopljenog s dužnikom prije proglašenja stečaja bilo koja druga tražbina druge ugovorne strane nastala nakon proglašenja stečaja može se u stečajni postupak uključiti samo ako je prijavljena kao potencijalna tražbina.

Ako je prije proglašenja stečaja dužnik prodao predmet uz pridržaj prava vlasništva i dostavio ga kupcu, kupac može vratiti predmet ili inzistirati na izvršenju ugovora.

Ako je prije proglašenja stečaja dužnik kupio i preuzeo isporuku predmeta s pridržajem prava vlasništva, ali nije stekao vlasništvo nad predmetom, prodavatelj ne može zahtijevati povrat predmeta ako upravitelj u slučaju nesolventnosti bez nepotrebnog odlaganja ispuni obveze iz ugovora nakon što to

prodavatelj zatraži. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može ispuniti obveze iz takvog sporazuma o kupovini predmeta s pridržajem prava vlasništva ako je predmet u posjedu dužnika a upravitelj u slučaju nesolventnosti utvrdi, postupajući s profesionalnom pažnjom, da je ispunjavanje obveza povoljnije za stečajnu masu. Ako predmet nije u posjedu dužnika, tražbine se mogu uključiti u stečajni postupak samo ako se prijave.

Te se odredbe primjenjuju *mutatis mutandis* na ugovor o zakupu predmeta prema ugovorenoj zakupnini na određeno vrijeme, radi preuzimanja vlasništva nad zakupljenim predmetom.

Reorganizacija: druga ugovorna strana ne može raskinuti ili odustati od ugovora sklopljenog s dužnikom zbog kašnjenja dužnika u izvršavanju, na što je druga ugovorna strana imala pravo prije početka postupka reorganizacije. Raskid ili odustajanje od ugovora zbog tog razloga nema učinka. Ugovorna rješenja koja drugoj ugovornoj strani omogućuju raskid ili odustajanje od ugovora sklopljenog s dužnikom zbog razloga reorganizacije ili stečajnog postupka nemaju učinka.

Otpust duga u okviru stečaja: nakon proglašenja stečaja moguće je raskinuti ugovor čiji je predmet obveza kontinuirane ili ponovljene aktivnosti ili suzdržavanje od određene aktivnosti ili njezino toleriranje, pod uvjetom da je sklopljen prije proglašenja stečaja. Ako se ugovor odnosi na imovinu koja podliježe stečajnom postupku, upravitelj u slučaju nesolventnosti može raskinuti ugovor, a u drugim slučajevima to može učiniti dužnik. Raskid stupa na snagu nakon dostave obavijesti drugoj ugovornoj strani. Ugovor se može raskinuti čak i ako je sklopljen na određeno vrijeme. Ugovor o najmu stana u odnosu na treću stranu koja je najmprimac može se raskinuti samo pod uvjetima utvrđenima u Građanskom zakoniku i posebnim zakonima.

Dužnik, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili druga ugovorna strana mogu odustati od drugog ugovora ako je sklopljen prije proglašenja stečaja i još uvijek nije u potpunosti izvršen. Odustajanje od ugovora moguće je samo u odnosu na obveze koje ugovorne strane još nisu uzajamno ispunile.

Odredbe o prodaji predmeta s pridržajem prava vlasništva te o ugovoru o zakupu predmeta prema ugovorenoj zakupnini na određeno vrijeme, radi preuzimanja vlasništva nad zakupljenim predmetom, primjenjuju se isto kao u stečajnom postupku.

Prethodno navedene odredbe ne primjenjuju se na ugovore i sporazume sklopljene u skladu sa Zakonikom o radu.

Otpust duga u okviru plana otplate: nema posebnih odredbi o ugovornim odnosima dužnika, a primjenjuju se „klasična” pravila građanskog i trgovačkog prava.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Učinci proglašenja stečaja

Postupak izvršenja ili zapljene ne može se pokrenuti u odnosu na imovinu koja podliježe stečajnom postupku tijekom trajanja stečajnog postupka. Već pokrenuti postupci izvršenja ili zapljene obustavljaju se nakon proglašenja stečaja.

Izvršenje instrumenta osiguranja ne može se pokrenuti ili nastaviti za imovinu koja pripada dužniku, a u vezi s dužnikovom obvezom koja je osigurana instrumentom osiguranja. Taj se učinak ne odnosi na sljedeće:

izvršenje instrumenta osiguranja povezanog s novcem ili tražbinama s računa u banci ili podružnici strane banke

državne obveznice

prenosive vrijednosne papire.

Ako je prije proglašenja stečaja predmet dražbe dodijeljen na temelju posebnog zakonodavstva, a taj predmet podliježe stečajnom postupku, pri čemu je ponuditelj voditelju dražbe platio cijenu utvrđenu na dražbi, vlasništvo ili drugo pravo na predmet dražbe prelazi na ponuditelja. Prihodi od dražbe ulaze u relevantnu stečajnu masu, a troškovi dražbe postaju tražbina iz stečajne mase. Ako je dražbu zatražio vjerovnik s osiguranom tražbinom, prihod se isplaćuje vjerovniku do iznosa osigurane tražbine, kao da stečaj nije proglašen.

Učinci reorganizacije

- Postupak izvršenja ili zapljene ne može se pokrenuti u odnosu na imovinu koja pripada dužniku za tražbinu koja je prijavljena u postupku reorganizacije. Već pokrenuti postupci izvršenja ili zapljene zaustavljaju se nakon proglašenja stečaja, a kasnije u postupku se obustavljaju. Ako je imovina u ovom postupku već realizirana, a prihod tek treba isplatiti stranci koja na to ima pravo, prihod se vraća dužniku umanjen za troškove postupka. Nije moguće pokrenuti ili nastaviti izvršenje instrumenta osiguranja na imovini koja pripada dužniku za osiguranu tražbinu koja je prijavljena u postupku reorganizacije.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Nakon proglašenja stečaja, svi se sudski i drugi postupci zaustavljaju te njihovi rokovi prestaju teći.

Postupak se može nastaviti na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji podnošenjem prijedloga za nastavak postupka postaje stranka u postupku umjesto dužnika.

Ne zaustavljaju se sljedeći postupci:

postupak za rješavanje kriza na financijskom tržištu u smislu Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014.

porezni postupak

carinski postupak

postupak izvlaštenja

postupak o uzdržavanju

kazneni postupak (ali ne može biti doneseno rješenje o naknadi štete)

čak i u gore navedenim postupcima, upravitelj u slučaju nesolventnosti može podnijeti pravni lijek u roku od 30 dana od prve skupštine vjerovnika.

Reorganizacija

Nakon odobrenja reorganizacije zaustavljaju se svi sudski i drugi postupci koji se odnose na tražbine prijavljene u postupku reorganizacije.

Tražbine se moraju prijaviti (osporavanje i utvrđivanje tražbina).

Otpust duga u okviru stečaja

Obustavljaju se sudski postupci za tražbine koje se mogu namiriti samo u stečajnom postupku. Međutim, rok zastare ističe tek 60 dana nakon proglašenja stečaja.

Ako se stečaj kasnije obustavi jer nije bilo preduvjeta za stečajni postupak, obustava postupka ne uzima se u obzir.

Ako je drugi vjerovnik osporio tražbinu koja ne podliježe otpustu duga, osporavanje tražbine daje tom vjerovniku pravo da intervenira u postupku.

Otpust duga u okviru plana otplate

To nema učinka na sudske i druge postupke.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Vjerovnici

Vjerovnici samostalno izvršavaju svoju volju u pogledu provedbe stečajnog postupka, bilo neovisno ili preko tijela vjerovnika. Na taj način mogu utjecati na stečajni postupak te nadgledati upravljanje i realizaciju imovine. Vjerovnici mogu davati upute o postupanju upravitelju u slučaju nesolventnosti, mogu osporavati tražbine itd.

Tijekom stečajnog postupka sud nadzire rad upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Reorganizacija

Vjerovnici

Uloga je vjerovnika da putem tijela vjerovnika sudjeluju u izradi i odobravanju plana reorganizacije.

Vjerovnik koji upravitelju u slučaju nesolventnosti prijavi tražbinu ima pravo podnijeti mu i prijedlog za osporavanje (druge) prijavljene tražbine.

Otpust duga u okviru stečaja

Vjerovnici

Vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine.

Osigurani vjerovnici mogu razmotriti prijavljivanje svojih tražbina, ali mogu i izvršiti svoje instrumente osiguranja.

Vjerovnik može osporiti tražbine drugih vjerovnika.

Vjerovnik može djelovati kao predstavnik vjerovnika.

Naknadno (nakon okončanja postupka), vjerovnik može pokrenuti postupak protiv dužnika radi poništavanja otpusta duga zbog nepoštene namjere.

Otpust duga u okviru plana otplate

Vjerovnici

Plan otplate odnosi se samo na neosigurane vjerovnike. Na osigurane vjerovnike ne utječe otpust duga u okviru plana otplate.

Vjerovnici moraju prihvatiti zaštitu od vjerovnika koju pruža sud.

Vjerovnik na kojeg utječe plan otplate može uložiti prigovor na plan otplate nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti objavi izradu plana otplate te na postotak za namirivanje neosiguranih vjerovnika.

Naknadno (nakon okončanja postupka), vjerovnik može pokrenuti postupak protiv dužnika radi poništavanja otpusta duga zbog nepoštene namjere.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečaj

Nakon donošenja odluke o proglašenju stečaja, prava dužnika na raspolaganje imovinom koja podliježe stečajnom postupku te pravo na djelovanje u ime dužnika u pitanjima koja se tiču takve imovine prelazi na upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji sada djeluje u ime i za račun dužnika.

Ako su pravne radnje dužnika tijekom stečajnog postupka na štetu imovine koja podliježe stečajnom postupku, one nemaju učinka u odnosu na vjerovnike, ali to ne utječe na njihovu valjanost.

U stečajnom postupku, osobe čiji dugovi podliježu stečajnom postupku obvezne su platiti ih upravitelju u slučaju nesolventnosti. Ta se obveza i dalje primjenjuje ako dugove isplate drugoj stranci, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti primi takve isplate.

Dužnik za vrijeme stečajnog postupka može odbiti dar ili nasljedstvo samo uz suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti. U protivnom, odbijanje dara ili nasljedstva nema učinka u odnosu na vjerovnike.

Ako je odluka o proglašenju stečaja donesena za pravnu osobu u likvidaciji, likvidacija se prekida dok se stečajni postupak ne poništi.

Nadležno tijelo (odbor vjerovnika, osigurani vjerovnik ili, u posebnim slučajevima, sud) upućuje i daje preporuke upravitelju u slučaju nesolventnosti u pogledu upravljanja imovinom, upravljanja poduzećem ili dijelom poduzeća dužnika te realizacije imovine. To uključuje davanje imovine ili njezina znatnog dijela u zakup (uz ograničenja u slučaju kada poduzeće posluje).

Nadležno tijelo izdaje upute i za sljedeće:

sklapanje sporazuma o privremenom osiguranju financijskih sredstava u vezi s upravljanjem poduzećem dužnika

nastavak upravljanja poduzećem ako je dužnik određena vrsta financijske institucije

zasnivanje založnog prava na imovini dužnika

sklapanje sporazuma u vezi s upravljanjem poduzećem dužnika, u kojem se upravitelj u slučaju nesolventnosti obvezuje nastaviti izvršavati obveze i nakon određenog razdoblja ili određenog postotka prometa.

Prije poduzimanja prve pravne radnje po tom pitanju, upravitelj u slučaju nesolventnosti mora zatražiti i pričekati uputu. Ako nadležno tijelo ne odgovori, upravitelj traži od suda da donese odluku o postupanju koja je obvezujuća za upravitelja. Zahtjev upravitelja mora sadržavati sve relevantne informacije.

U drugim slučajevima, nadležno tijelo može preporučiti upravitelju u slučaju nesolventnosti kako postupiti, a ako upravitelj odbije tu preporuku, nadležno tijelo može tražiti od suda da donese odluku o postupanju koja je obvezujuća za upravitelja.

Ako nadležno tijelo uputi upravitelja u slučaju nesolventnosti da postupa na način koji je u suprotnosti s interesima drugih vjerovnika ili s pravilima realizacije imovine, on odbija takvu uputu i traži od tijela da je izmijeni. Ako tijelo to ne učini, upravitelj u slučaju nesolventnosti traži od suda da donese odluku o postupanju koja je za njega obvezujuća.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti upravlja imovinom koja podliježe stečajnom postupku postupajući s profesionalnom pažnjom kako bi se osiguralo da je na odgovarajući način zaštićena od gubitka, oštećenja, uništenja ili drugog umanjenja vrijednosti i da je visina rashoda nastalih u upravljanju imovinom neophodna, nakon ocjene svrsishodnosti i ekonomičnosti tih rashoda.

Pri upravljanju imovinom koja podliježe stečajnom postupku, upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije davati prednost ni jednom od vjerovnika ni osobnim interesima ili interesima drugih nad zajedničkim interesima svih vjerovnika.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može imovinu dužnika koja podliježe stečajnom postupku dati u zakup. Upravitelj je obavezan sklopiti ugovor o zakupu u kojem je zakupnina barem u iznosu za koju se takav predmet obično daje u zakup u danom mjestu i vremenu, te mora osigurati da ugovorom o zakupu nisu utvrđene nikakve druge obveze za dužnika osim onih zakonskih, te da su obveze zakupca prema ugovoru o zakupu na odgovarajući način osigurane.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora osigurati i da se ugovor o zakupu može raskinuti s otkaznim rokom od mjesec dana. Ako ti uvjeti nisu ispunjeni, upravitelj može sklopiti ugovor o zakupu samo uz suglasnost nadležnog tijela. Prihodi od davanja u zakup smatraju se prihodima od realizacije imovine koja podliježe stečajnom postupku.

Nakon proglašenja stečaja, upravitelj u slučaju nesolventnosti može nastaviti s određenim aktivnostima povezanim s poslovanjem dužnika ako se time povećava vrijednost imovine koja podliježe stečajnom postupku ili sprječava umanjenje njezine vrijednosti. Ako su troškovi tih aktivnosti veći od prihoda od njih, upravitelj ih bez odlaganja obustavlja.

Realizacija imovine

Svrha je realizacije imovine koja podliježe stečajnom postupku ostvariti najveći mogući prihod u najkraćem mogućem roku i uz najmanje moguće troškove.

Pri realizaciji imovine, upravitelj u slučaju nesolventnosti postupajući s profesionalnom pažnjom odabire metodu koja će najbolje ispuniti svrhu realizacije i biti u skladu s pravilima za realizaciju utvrđenima zakonom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u trenutku proglašenja stečajna odmah realizira svu imovinu koja je u neposrednoj opasnosti od propadanja, uništenja ili drugih značajnih umanjenja vrijednosti. Za to nije potrebna uputa nadležnih tijela ni sudsko rješenje. Ostalu imovinu upravitelj može početi realizirati nakon prve skupštine vjerovnika.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti vodi transparentnu evidenciju o realizaciji imovine koja podliježe stečajnom postupku, s odvojenim evidencijama za opću stečajnu masu i za svaku zasebnu stečajnu masu. Nakon realizacije svake stavke imovine, upravitelj dodjeljuje prihod onom dijelu popisa koji je bio predmet realizacije. Ako upravitelj skupno realizira nekoliko dijelova te nije moguće utvrditi pojedinačne prihode, upravitelj razmjerno dijeli zajedničke prihode između predmetnih dijelova u skladu s njihovim relativnim vrijednostima prema vrijednostima navedenima u popisu.

Prihod od realizacije imovine koja podliježe stečajnom postupku upravitelj uplaćuje na račun u banci ili podružnici strane banke. Kamate koje banka ili podružnica strane banke plaća za stanje na računu smatra se prihodom od realizacije imovine koja podliježe stečajnom postupku.

Za potrebe realizacije imovine, upravitelj u slučaju nesolventnosti može:

- (a) raspisati postupak javnog nadmetanja
- (b) povjeriti prodaju imovine voditelju dražbe
- (c) povjeriti prodaju imovine trgovcu vrijednosnim papirima
- (d) održati dražbu, provesti nadmetanje ili drugi natječajni postupak koji vodi prodaji imovine
- (e) prodati imovinu na drugi odgovarajući način.

Pri realizaciji poduzeća upravitelj u slučaju nesolventnosti ugovorom prenosi na kupca sve predmete, prava i ostalu imovinu koja pripada poduzeću. Od obveza koje se odnose na poduzeće, jedine obveze koje se prenose na kupca one su koje nastaju u vezi s poslovanjem poduzeća dužnika nakon proglašenja stečaja, zajedno s nenovčanim obvezama iz radnih odnosa navedenih u ugovoru (ne primjenjuje se načelo *nemo plus iuris*).

Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira imovinu koja podliježe stečajnom postupku na drugi način, a ne prodajom poduzeća, dijela poduzeća ili znatnog dijela imovine koja pripada tom poduzeću, upravitelj može realizirati nekretnine koje podliježu stečajnom postupku samo na dražbi. Upravitelj dražbu najavljuje u Trgovačkom glasilu (*Obchodný vestník*).

Pri realizaciji imovine upravitelj u slučaju nesolventnosti nije obvezan pravom da prihvati prijenos dionica, pravom da zatraži prijenos dionica, pravom da zatraži stjecanje dionica ili bilo kojim ugovornim pravima prvokupa. Ako realizira imovinu koja podliježe zakonskom pravu prvokupa ili pravu prvokupa koje je uspostavljeno kao stvarno pravo, upravitelj u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku nudi predmet prava prvokupa onome tko ima to pravo. Upravitelj u slučaju nesolventnosti nije obvezan ovim pravom prvokupa ako stranka koja ima to pravo ne ostvari isto u roku od 60 dana od primitka pisane ponude.

Realizacijom imovine prestaju svi instrumenti osiguranja, osim založnog prava koje je upravitelj u slučaju nesolventnosti zasnovao nakon proglašenja stečaja kao odgovor na upute nadležnog tijela, ili instrumenta osiguranja na imovini treće strane koja je višeg isplalnog reda od instrumenta osiguranja koji osigurava dužnikovu obvezu.

Pri prijenosu predmeta uz naknadu kupac stječe vlasništvo čak i ako dužnik nije vlasnik predmeta, osim ako je kupac znao ili morao znati da dužnik ili treća strana čijom je imovinom osigurana dužnikova obveza nije vlasnik predmeta. Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je izvornom vlasniku predmeta za svaku pretrpljenu štetu, osim ako može dokazati da je postupio s profesionalnom pažnjom.

Otpust duga u okviru stečaja

Nakon donošenja odluke o proglašenju stečaja prava dužnika na raspolaganje imovinom koja podliježe postupku u slučaju nesolventnosti te pravo na djelovanje u ime dužnika u pitanjima koja se tiču takve imovine prelaze na upravitelja u slučaju nesolventnosti, koji sada djeluje u ime i za račun dužnika. Ako su pravne radnje dužnika tijekom stečajnog postupka na štetu imovine koja podliježe stečajnom postupku, one nemaju učinka u odnosu na vjerovnike, ali to ne utječe na njihovu valjanost.

Dužnik i, uz suglasnost dužnika, njemu bliska osoba mogu upotrebljavati predmet koji podliježe stečajnom postupku na uobičajeni način; međutim, obvezni su ga zaštititi od gubitka, oštećenja ili uništenja i suzdržavati se od svega što bi moglo umanjiti njegovu vrijednost, osim uobičajenog trošenja i habanja. Svako tko upotrebljava predmet koji je dio stečajne mase obvezan je u svakom trenutku omogućiti upravitelju u slučaju nesolventnosti da ga pregleda. Netko drugi osim dužnika ili bliske osobe može upotrebljavati takav predmet samo uz dozvolu upravitelja. Sav dohodak od toga što treća strana upotrebljava predmet dio je stečajne mase.

Nekretnine veće vrijednosti koje podliježu stečajnom postupku upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira na dražbi. Nekretnine manje vrijednosti koje podliježu stečajnom postupku upravitelj realizira kao pokretnu imovinu.

Najniža ponuda pri realizaciji nekretnina na dražbi iznos je koji je odredio prijavljeni osigurani vjerovnik čiji je instrument osiguranja na predmetu koji se prodaje na dražbi najvišeg isplalnog reda, ili predstavnik vjerovnika ako za predmet koji se prodaje na dražbi ne postoji instrument osiguranja.

Realizacija dužnikova doma

Upravitelj u slučaju nesolventnosti dom dužnika može realizirati samo na dražbi.

Dom dužnika ne može se realizirati ako nakon odbitka izuzete vrijednosti doma (10 000 EUR) prihod ne bi pokrio troškove realizacije doma i barem dio tražbina registriranih vjerovnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti procjenjuje vrijednost dužnikova doma. Međutim, ako netko od vjerovnika dostavi mišljenje vještaka i uplati predujam za javnobilježničku naknadu u vezi s provjerom tijeka dražbe, odluka se temelji na mišljenju vještaka. Ako se predmet tada ne realizira, taj je vjerovnik obvezan platiti troškove realizacije.

Ako se dom dužnika realizira, upravitelj u slučaju nesolventnosti uplaćuje iznos koji odgovara izuzetoj vrijednosti dužnikova doma (izvan plana raspodjele) na posebni bankovni račun koji je upravitelj u tu svrhu otvorio u ime i za račun dužnika te o tome odmah obavješćuje dužnika. Samo je upravitelj ovlašten uplatiti ili prenijeti sredstva na poseban račun dužnika.

Sredstva na posebnom računu dužnika 36 mjeseci nakon otvaranja računa ne podliježu stečajnom postupku, postupku zapljene ili sličnom postupku izvršenja.

Tijekom tih 36 mjeseci dužniku nije dopušteno raspolagati tim posebnim računom, ali ima pravo zatražiti od banke ili podružnice strane banke podizanje gotovine s računa, pri čemu je najviši mjesečni iznos utvrđen u propisu slovačke vlade (250 EUR).

Ako se dom dužnika realizira, a u suvlasništvu je bračnih drugova, upravitelj u slučaju nesolventnosti otvara i poseban račun dužnika za bivšeg suvlasnika.

Realizacija pokretnina

Upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira pokretnine koje podliježu stečajnom postupku kao jedan ili više skupova imovine u postupku nadmetanja. U tu svrhu, upravitelj u Trgovačkom glasilu objavljuje skup imovine za nadmetanje i rok za podnošenje ponuda, koji ne smije biti kraći od deset kalendarskih dana od objave postupka nadmetanja u Trgovačkom glasilu. U obzir se uzimaju samo ponude u kojima je zainteresirana strana uplatila na račun upravitelja cjelokupni predujam za ponuđenu kupoprodajnu cijenu. Odluka o prodaji donosi se prema najvišoj ponuđenoj kupoprodajnoj cijeni. Ako nekoliko zainteresiranih strana da istu ponudu, upravitelj odlučuje ždrijebom. Kupac je obvezan organizirati uklanjanje predmeta o svom trošku.

Ako se pokretnina koja podliježe stečajnom postupku ne uspije realizirati u trećem postupku nadmetanja, ona prestaje podlijezati stečajnom postupku. Ako vjerovnik s prijavljenom tražbinom izrazi interes za taj skup pokretnina, upravitelj u slučaju nesolventnosti prenosi ga vjerovniku s prijavljenom tražbinom koji da najvišu ponudu u roku od deset dana od završetka trećeg nadmetanja. Ako nekoliko vjerovnika s prijavljenom tražbinom da istu ponudu, upravitelj odlučuje ždrijebom. Vjerovnik je obavezan organizirati uklanjanje predmeta o svom trošku.

Kao odgovor na pisanu uputu predstavnika vjerovnika ili dotičnog osiguranog vjerovnika, upravitelj u slučaju nesolventnosti može pokretninu realizirati na drugi način. Ako je riječ o nekoliko osiguranih vjerovnika, pisanu uputu može uputiti samo onaj vjerovnik čiji je instrument osiguranja najvišeg isplalnog reda. Realizacija potraživanja i ostale imovine

Ako potraživanja dužnika čine dio stečajne mase, upravitelj u slučaju nesolventnosti nastoji ih naplatiti, međutim, ne podnosi zahtjev za plaćanje na sudu ili drugom nadležnom tijelu. Ako upravitelj u roku od šest mjeseci nakon proglašenja stečaja ne uspije izvršiti povrat potraživanja, potraživanja se realiziraju ustupanjem kao pokretnine. Upravitelj nije obavezan nikakvim dogovorima koji zabranjuju ili ograničavaju ustupanje potraživanja. Ta se ograničenja prestaju primjenjivati nakon ustupa potraživanja.

Ako potraživanje čini dio stečajne mase, rok zastare obustavlja se i nastavlja tek kada potraživanje prestane podlijezati stečajnom postupku. Sud ili drugo tijelo zaustavlja svaki postupak koji uključuje potraživanje koje podliježe stečajnom postupku sve dok potraživanje ne prestane podlijezati stečajnom postupku.

Ostalu imovinu upravitelj u slučaju nesolventnosti realizira na sličan način kao pokretnine ili potraživanja.

Pravo na otkup imovine iz stečajne mase

Uz suglasnost dužnika, ovlaštena osoba (definirana u nastavku) ima pravo u svakom trenutku otkupiti bilo koji dio imovine iz stečajne mase po cijeni utvrđenoj mišljenjem vještaka. U ovom se slučaju ne primjenjuju odredbe o pravilima za realizaciju.

Uz suglasnost dužnika, ovlaštena osoba ima pravo otkupiti imovinu iz stečajne mase po cijeni postignutoj na dražbi ili u nadmetanju, ili po cijeni koju je vjerovnik ponudio, pod uvjetom da ovlaštena osoba upravitelju u slučaju nesolventnosti uplati iznos cijene u roku od deset dana od završetka dražbe, nadmetanja ili od datuma podnošenja ponude vjerovnika.

Ako uz suglasnost dužnika član njegove uže obitelji, brat/sestra ili bračni drug ostvare pravo na otkup dužnikova doma iz stečajne mase, vrši se prijeboj izuzete vrijednosti dužnikova doma s kupoprodajnom cijenom.

Za potrebe ostvarivanja prava na otkup imovine iz stečajne mase ovlaštena osoba znači član uže obitelji dužnika, brat/sestra, bračni drug ili općina u kojoj se nekretnina nalazi.

Ako je povrijeđeno pravo ovlaštene osobe na otkup imovine iz stečajne mase, ta osoba ima pravo tražiti od stjecatelja da joj ponudi taj predmet imovine na prodaju. To pravo prestaje ako se ne ostvari u roku od tri mjeseca od realizacije predmeta.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventničku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Vjerovnik može prijaviti sve tražbine koje ima prema dužniku, uključujući tražbine koje još nisu dospjele za naplatu.

Može se prijaviti i osigurana tražbina (s instrumentom osiguranja na imovini dužnika).

Osigurana tražbina koju vjerovnik ima prema osobi koja nije dužnik može se prijaviti ako se instrument osiguranja odnosi na dužnikovu imovinu (postoje određena ograničenja u pogledu namirenja u takvim slučajevima). Ako se takva tražbina ne prijavi, smatrat će se tražbinom nižeg isplalnog reda iz stečajne mase.

Mogu se prijaviti i buduće i potencijalne tražbine.

Tražbine koje nisu prijavljene podnošenjem zahtjeva nazivaju se tražbine iz stečajne mase.

Dijele se na tražbine iz opće stečajne mase i tražbine iz zasebne stečajne mase (osigurane instrumentom osiguranja).

To se, na primjer, odnosi na sljedeće:

troškove realizacije stečajne mase, plan raspodjele, naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti te naknadu i izdatke privremenog upravitelja

pravo na povrat predujma za troškove stečajnog postupka

nadoknadu nužnih izdataka upravitelja u slučaju nesolventnosti za vođenje stečajnog postupka

naknadu za uzdržavanje djeteta koja je dospjela nakon proglašenja stečaja i za kalendarski mjesec u kojem je proglašen stečaj

troškove u vezi s upravljanjem imovinom i tražbine nastale u vezi s upravljanjem poduzećem tijekom stečajnog postupka, uključujući tražbine iz ugovora koje je sklopio upravitelj u slučaju nesolventnosti

naknadu za likvidatora i odgovornog predstavnika te nadoknadu njihovih nužnih izdataka nakon proglašenja stečaja

plaće zaposlenika i druga prava iz ugovora o radu ili ugovora o radu izvan radnog odnosa („prava iz radnog odnosa”) koja su nastala nakon proglašenja

stečaja i za kalendarski mjesec u kojem je proglašen stečaj, u iznosu koji utvrđuje upravitelj u slučaju nesolventnosti ili koji su dogovorili upravitelj u slučaju nesolventnosti i zaposlenik kojem je upravitelj dodijelio posao koji se odnosi na upravljanje stečajnom masom

prava iz radnog odnosa zaposlenika koja su nastala nakon proglašenja stečaja i za kalendarski mjesec u kojem je proglašen stečaj, u iznosu koji je utvrdio

upravitelj u slučaju nesolventnosti ili koji su dogovorili upravitelj u slučaju nesolventnosti i zaposlenik kojem je upravitelj dodijelio posao koji se odnosi na

upravljanje poduzećem tijekom stečajnog postupka

tražbine za poreze, naknade, carinske pristojbe, doprinose za zdravstveno osiguranje, doprinose za socijalnu sigurnost, doprinose za mirovinsko osiguranje i doprinose za dopunsko mirovinsko osiguranje koje su nastale nakon proglašenja stečaja, ako se odnose na upravljanje poduzećem za vrijeme stečajnog postupka

prava iz radnog odnosa koja su nastala nakon proglašenja stečaja i za kalendarski mjesec u kojem je proglašen stečaj, i to najviše u iznosu četiri puta većem od minimalnih mjesečnih troškova života za svaki kalendarski mjesec u kojem se radni odnos nastavio od proglašenja stečaja, uključujući kalendarski mjesec u kojem je stečaj proglašen i kalendarski mjesec u kojem je prestao radni odnos

tražbine za poreze, naknade, carinske pristojbe, doprinose za zdravstveno osiguranje, doprinose za socijalnu sigurnost, doprinose za mirovinsko osiguranje i

doprinose za dopunsko mirovinsko osiguranje koje su nastale nakon proglašenja stečaja, ako se odnose na upravljanje imovinom i njezinu realizaciju

zahtjeve za povrat iz jamstvenog fonda ako se odnose na naknade isplaćene zaposleniku za prava iz radnog odnosa zaposlenika, koji čine tražbinu iz stečajne mase.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti kontinuirano namiruje tražbine iz opće stečajne mase. Ako se tražbine istog isplalnog reda iz opće stečajne mase ne mogu u potpunosti namiriti, namiruju se razmjerno.

Tražbine iz zasebne stečajne mase odnose se na zasebnu stečajnu masu.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti kontinuirano namiruje tražbine iz zasebne stečajne mase. Ako se tražbine istog isplalnog reda iz zasebne stečajne mase ne mogu u potpunosti namiriti, namiruju se razmjerno.

Tražbine iz stečajne mase prijavljuju se upravitelju u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev obavješćuje vjerovnika je li prihvatio pravnu osnovu i iznos vjerovnikove tražbine iz stečajne mase, uključujući njegov isplatni red.

Ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne prihvati tražbinu iz stečajne mase, vjerovnika se poziva da pokrene postupak protiv upravitelja u slučaju nesolventnosti, tražeći od suda da utvrdi pravnu osnovu ili iznos tražbine iz stečajne mase. Ako vjerovnik ne pokrene postupak pravodobno, tražbina iz stečajne mase ne uzima se u obzir u stečajnom postupku u onoj mjeri u kojoj je upravitelj u slučaju nesolventnosti nije priznao.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je vjerovnicima i drugim osobama za štetu koja im je prouzročena njegovim nerazumnim ili neekonomičnim izdacima upravljanja ili realizacije imovine ili upravljanja poduzećem, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti dokaže da je postupao s profesionalnom pažnjom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti vodi transparentnu evidenciju tražbina iz stečajne mase i obvezan je sudu dostaviti ispis te evidencije.

Otpust duga u okviru stečaja

Postoje tri skupine tražbina koje se priznaju za otpust duga.

Tražbine koje se mogu namiriti samo u stečajnom postupku ili u okviru plana otplate. To su u osnovi tražbine koje su nastale prije proglašenja stečaja ili prije pružanja zaštite od vjerovnika, te dopunske tražbine i tražbine koje se odnose na raskid ili odustajanje od ugovora sklopljenog prije stečaja.

Tražbine koje su izuzete iz namirenja, odnosno koje se ne mogu naplatiti od dužnika u okviru otpusta duga. To se odnosi na nepredviđene troškove tražbina (određeni dio njih), tražbine na temelju mjenice ili zadužnice, ugovorne kazne, druge novčane kazne, tražbine povezanih strana i troškove sudionika u otpustu duga.

Tražbine na koje ne utječe otpust duga (vjerovnik može odabrati hoće li ih prijaviti):

tražbine koje nisu prijavljene u stečajnom postupku za otpust duga jer upravitelj u slučaju nesolventnosti nije pisanim putem obavijestio vjerovnika da je stečaj proglašen za otpust duga

tražbine prema Centru za pravnu pomoć

osigurane tražbine u iznosu u kojem su pokriven predmetom instrumenta osiguranja

tražbina na temelju odgovornosti za osobne ozljede prouzročene s namjerom, uključujući nepredviđene troškove

tražbina za uzdržavanje djeteta, uključujući nepredviđene troškove

prava iz radnog odnosa koja su dospjela za naplatu od dužnika

novčana kazna na temelju kaznenog prava

nenovčana tražbina.

Ako osigurana tražbina u stečajnom postupku za otpust duga nije prijavljena, osigurani vjerovnik samo ima pravo tražiti namirenje iz predmeta instrumenta osiguranja.

U stečajnom postupku za otpust duga ne postoji pojam tražbina iz stečajne mase. Nakon realizacije stečajne mase i okončanja svih sporova koji mogu utjecati na plan raspodjele prihoda, upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja plan raspodjele prihoda bez nepotrebnog odlaganja te najkasnije 60 dana nakon proglašenja stečaja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti objavljuje namjeru sastavljanja plana raspodjele u Trgovačkom glasilu.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti od prihoda prvo oduzima troškove stečajnog postupka, nakon toga izuzetu vrijednost dužnikova doma, ako je ima, zatim namiruje prijavljene tražbine za uzdržavanje djece dužnika, te preostali dio razmjerno raspodjeljuje svim registriranim vjerovnicima u skladu s visinom njihovih utvrđenih tražbina. Svaki vjerovnik snosi troškove namirenja.

Troškovi stečajnog postupka jesu sljedeći:

naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti te troškovi realizacije imovine i izrade plana raspodjele

nužni izdaci upravitelja u slučaju nesolventnosti za vođenje stečajnog postupka

troškovi upravljanja imovinom koja podliježe stečajnom postupku

predujam za troškove mišljenja vještaka

troškovi istraživanja koje je upravitelj u slučaju nesolventnosti proveo na zahtjev vjerovnika, u iznosu koji odobri predstavnik vjerovnika ili skupština vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Prijava tražbina u stečajnom postupku

Tražbina koja nije tražbina iz stečajne mase prijavljuje se u stečajnom postupku podnošenjem zahtjeva.

Primjerak zahtjeva podnosi se upravitelju u slučaju nesolventnosti u uobičajenom roku za prijavu tražbina od 45 dana nakon proglašenja stečaja. Vjerovnik jedan primjerak zahtjeva šalje i sudu.

Ako vjerovnik upravitelju u slučaju nesolventnosti naknadno pošalje zahtjev, on se uzima u obzir, ali vjerovnik ne može ostvariti prava glasa ili druga prava povezana s prijavljenom tražbinom. To ne dovodi u pitanje pravo vjerovnika na razmjerno namirenje. Međutim, vjerovnika se može namiriti samo iz prihoda koji su dodijeljeni u planu raspodjele prihoda iz opće stečajne mase, pri čemu je namjera sastavljanja plana raspodjele objavljena u Trgovačkom glasilu nakon što je upravitelj u slučaju nesolventnosti primio zahtjev. Upravitelj u slučaju nesolventnosti u Trgovačkom glasilu objavljuje upis ove tražbine na popis tražbina, s imenom vjerovnika i novčanom iznosom.

Kad je riječ o osiguranoj tražbini, u zahtjevu koji se dostavlja upravitelju u slučaju nesolventnosti potrebno se propisno i pravodobno pozvati na instrument osiguranja, u uobičajenom roku za prijavu tražbina od 45 dana nakon proglašenja stečaja, u protivnom instrument osiguranja prestaje vrijediti. Zahtjev se može upotrijebiti i za buduću tražbinu ili tražbinu koja ovisi o ispunjenju određenog uvjeta („potencijalna tražbina”). Međutim, vjerovnik može ostvarivati prava povezana s potencijalnom tražbinom samo nakon što upravitelju u slučaju nesolventnosti dokaže da je potencijalna tražbina nastala.

Dostava zahtjeva upravitelju u slučaju nesolventnosti ima iste pravne učinke na zastaru i istek prava kao i u slučaju ostvarivanja prava pred sudom.

U stečajnom postupku vjerovnik koji ima dospjelu tražbinu od osobe koja nije dužnik isto tako prijavljuje tražbinu ako je osigurana instrumentom osiguranja na imovini dužnika.

Ako vjerovnik ne prijavi takvu osiguranu tražbinu u uobičajenom roku, njegov instrument osiguranja ne uzima se u obzir u stečajnom postupku. Međutim, vjerovnik ima pravo iz relevantne stečajne mase tražiti predaju onoga čime je relevantna stečajna masa obogaćena, i može ostvariti to pravo iz relevantne stečajne mase kao tražbinu iz stečajne mase, no takva se tražbina namiruje tek nakon što su namirene sve ostale tražbine iz te stečajne mase.

Podaci za podnošenje zahtjeva u stečajnom postupku

Zahtjev se mora podnijeti s pomoću propisanog obrasca i mora sadržavati bitne podatke. U protivnom, zahtjev se ne uzima u obzir. Bitni podaci uključuju sljedeće:

(a) ime, prezime i adresu vjerovnika, ili naziv i statutarno sjedište vjerovnika

(b) ime, prezime i adresu dužnika, ili naziv i statutarno sjedište dužnika

(c) pravnu osnovu za nastanak tražbine

(d) isplatni red po kojem se tražbina treba namiriti iz opće stečajne mase

(e) ukupan iznos tražbine

(f) potpis vjerovnika.

Za svaku osiguranu tražbinu treba podnijeti zaseban zahtjev i navesti osigurani iznos te vrstu, isplatni red, predmet i pravnu osnovu za instrument osiguranja. U zahtjevu za potencijalnu tražbinu potrebno je navesti i situaciju u kojoj će tražbina nastati ili uvjet o kojem tražbina ovisi.

Ukupni se iznos tražbine u zahtjevu dijeli na glavnici i nepredviđene troškove, a nepredviđeni troškovi dijele se prema pravnoj osnovi na kojoj nastaju.

Tražbine se izražavaju u eurima. U protivnom, upravitelj u slučaju nesolventnosti preračunava iznos tražbine prema referentnom tečaju koji je utvrdila i objavila Europska središnja banka ili Narodna banka Slovačke (*Národná banka Slovenska*) na dan proglašenja stečaja. Ako se tražbina izražava u valuti za koju ni Europska središnja banka ni Narodna banka Slovačke ne utvrđuju ili ne objavljuju referentni tečaj, upravitelj u slučaju nesolventnosti određuje iznos tražbine postupajući s profesionalnom pažnjom.

Zahtjevu se prilažu dokumenti koji dokazuju činjenice navedene u njemu. Vjerovnik koji je računovodstveni subjekt u zahtjev mora uključiti izjavu o tome je li tražbinu uključio u poslovne evidencije vjerovnika i u kojoj mjeri ili navesti razloge ako to nije učinio.

Zahtjev za novčanu tražbinu mora sadržavati mišljenje vještaka kojim se utvrđuje vrijednost novčane tražbine. U protivnom, zahtjev se ne uzima u obzir. Vjerovnik koji u Slovačkoj nema boravište ili statutarno sjedište ili organizacijsku jedinicu vjerovnikova poduzeća obavezan je imenovati predstavnika za dostavu pismena koji u Slovačkoj ima boravište ili statutarno sjedište, te u pisanom obliku obavijestiti upravitelja u slučaju nesolventnosti o imenovanju takvog predstavnika. U protivnom će se dokumenti vjerovniku dostavljati samo objavljivanjem u Trgovačkom glasilu.

Neispravne prijave u stečajnom postupku

Nakon isteka uobičajenog roka za prijavu tražbina, upravitelj u slučaju nesolventnosti bez nepotrebnog odlaganja sudu podnosi popis podnesaka za koje smatra da se ne mogu smatrati zahtjevima, navodeći svoje mišljenje. Sud bez nepotrebnog odlaganja odlučuje trebaju li se ti podnesci smatrati zahtjevima. Sud upravitelju u slučaju nesolventnosti dostavlja svoju odluku, a upravitelj obavješćuje zainteresirane strane.

Zahtjev za prijavu tražbina u stečajnom postupku ne može se ispraviti ni izmijeniti.

Popis tražbina u stečajnom postupku

Upravitelj u slučaju nesolventnosti prijavljene tražbine upisuje u popis tražbina. Na zahtjev vjerovnika upravitelj odmah izdaje potvrdu je li vjerovnikova tražbina upisana u popis tražbina.

U stečajnom postupku popis tražbina osnova je za ostvarivanje prava povezanih s prijavljenom tražbinom.

Osporavanje i utvrđivanje tražbina u stečajnom postupku

U slovačkom pravu ne govori se o „priznavanju” ili „nepriznavanju” tražbina, već o „osporavanju” ili „utvrđivanju” tražbina.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti uspoređuje svaku prijavljenu tražbinu s dužnikovim poslovnim evidencijama i drugom dokumentacijom, te s popisom obveza, pritom uzimajući u obzir izjave dužnika i ostalih strana. Upravitelj provodi i vlastito istraživanje, a ako utvrdi da je tražbina upitna, obavezan je osporiti upitne dijelove tražbine.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ili vjerovnik koji je prijavio tražbinu mogu osporiti tražbinu (potonji slanjem propisanog obrasca upravitelju) na temelju pravne osnove, izvršivosti, iznosa, isplatnog reda ili osiguravanja instrumentom osiguranja, ili isplatnog reda instrumenta osiguranja. Ako tražbinu prijavi tijelo, institucija ili agencija Europske unije, pravna osnova i iznos koji je tijelo, institucija ili agencija Europske unije navela ne mogu se osporiti.

Tražbina se može osporiti:

u roku od 30 dana od isteka uobičajenog roka za prijavu tražbina

u roku od 30 dana od upisa tražbine na popis tražbina u Trgovačkom glasilu, ako je tražbina naknadno prijavljena.

Zbog velikog broja zahtjeva ili drugih ozbiljnih razloga sud može više puta produljiti rok u kojem upravitelj u slučaju nesolventnosti može osporiti tražbinu, bilo kao odgovor na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti ili bez prijedloga, i to svaki put za najviše 30 dana.

Svatko tko osporava tražbinu uvijek mora navesti razlog za to. Ako se osporava određeni iznos ta osoba mora navesti osporeni iznos, ako se osporava isplatni red potrebno je navesti isplatni red koji ta osoba prihvaća, a ako se osporava instrument osiguranja potrebno je navesti osporeni opseg. U protivnom osporavanje nema učinka. Ako je osporenu tražbinu barem djelomično potvrdio sud, osoba koja je osporila tražbinu odgovorna je dotičnom vjerovniku za svaku štetu nastalu osporavanjem tražbine, osim ako ta osoba ne može dokazati da je to učinila postupajući s profesionalnom pažnjom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti bez nepotrebnog odlaganja upisuje osporavanje tražbine u popis tražbina i pisanim putem obavješćuje vjerovnika čija je tražbina osporena.

Vjerovnikovo osporavanje tražbine proizvodi učinak:

ako je podneseno upotrebom propisanog obrasca, i

ako je na bankovni račun upravitelja u slučaju nesolventnosti uplaćen iznos od 350 EUR, s brojem tražbine u popisu tražbina kao „varijabilnim simbolom”. U tu svrhu, upravitelj u slučaju nesolventnosti u Trgovačkom glasilu objavljuje bankovni račun na koji se uplaćuje polog. Polog se može uplatiti samo u roku za osporavanje tražbina, te je potrebno uplatiti zaseban polog za svako osporavanje tražbine koje se podnosi zasebnim zahtjevom. Polog čini dio opće stečajne mase. Ako postoji cjelovita ili djelomična osnova za osporavanje tražbine, vjerovnik koji osporava tražbinu ima pravo na povrat pologa, što se može primijeniti kao tražbina iz stečajne mase.

Dužnik ima pravo prigovora na prijavljenu tražbinu i mora to učiniti u roku koji je vjerovnicima utvrđen za osporavanje tražbina. Prigovor se upisuje u popis tražbina, ali ne utječe na utvrđivanje tražbine.

Vjerovnik ima pravo pokrenuti postupak kojim traži određivanje osporene tražbine na sudu, a postupak je potrebno pokrenuti protiv svih koji su tražbinu osporili. To se pravo mora ostvariti na sudu protiv svih ovih osoba u roku od 30 dana od dana dostave pisane obavijesti upravitelja u slučaju nesolventnosti o osporavanju tražbine vjerovniku, u protivnom ono prestaje. Postupak se može pokrenuti na sudu koji vodi stečajni postupak. Pravo na određivanje osporene tražbine ostvareno je pravodobno i ako je postupak pokrenut u tom roku pred sudom koji nije nadležan. Sam postupak uređen je općim postupovnim propisima.

Ako vjerovnik tražbine čiji je isplatni red osporen ne pokrene postupak, primjenjuje se najniži prihvaćeni isplatni red.

Ako je tražbina vjerovnika osporena, ali je tijelo koje nije sud nadležno za odlučivanje o tražbini, sud nadležan za ocjenu zakonitosti takve odluke nadležan je i za postupak određivanja te tražbine. To se primjenjuje i ako tijelo koje nije sud nije donijelo takvu odluku.

Vjerovnik u postupku može tražiti utvrđivanje pravne osnove, izvršivosti, isplatnog reda i iznosa tražbine ili njezina osiguravanja instrumentom osiguranja ili isplatnog reda instrumenta osiguranja. Vjerovnik u postupku može tražiti najviše ono što je naveo u zahtjevu.

Rješenje o određivanju osporene tražbine proizvodi učinak za sve strane u stečajnom postupku.

Nakon isteka roka za osporavanje tražbine, tražbina se smatra utvrđenom u mjeri u kojoj nije osporena.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može prihvatiti tražbinu koju je on osporio i tražbinu koju je osporio vjerovnik uz suglasnost vjerovnika ako sud još nije odlučio o njezinu određivanju. Prihvatanje osporene tražbine znači da se ona smatra utvrđenom u dozvoljenom opsegu.

Tražbina određena pravomoćnom odlukom suda ili drugog javnog tijela smatra se utvrđenom u dozvoljenom opsegu.

Na zahtjev osporenog vjerovnika, upravitelj u slučaju nesolventnosti bez nepotrebnog odlaganja sudu podnosi zahtjev za tražbinu koju je drugi vjerovnik učinkovito osporio, zajedno s dokumentima koje su podnijeli prijavljeni (osporeni) vjerovnik i vjerovnik koji osporava te izjavom upravitelja u slučaju nesolventnosti u kojoj se navodi je li i u kojoj mjeri tražbina evidentirana u poslovnim evidencijama, je li ju i u kojoj mjeri dužnik osporio, te je li ju i u kojoj mjeri upravitelj u slučaju nesolventnosti prihvatio, i na temelju čega. Na temelju tih dokumenata sud bez nepotrebnog odlaganja odlučuje hoće li i u kojoj mjeri odobriti vjerovniku prava glasa i druga prava povezana s osporenom tražbinom. Sud dostavlja svoje rješenje upravitelju u slučaju nesolventnosti i vjerovniku o čijim se pravima povezanima s osporenom tražbinom odlučivalo. To se rješenje ne objavljuje u Trgovačkom glasilu. Vjerovnik o čijim je pravima povezanima s osporenom tražbinom sud odlučio može podnijeti žalbu protiv rješenja.

Prijava tražbina u postupku reorganizacije

Zahtjev se podnosi upravitelju u slučaju nesolventnosti u roku od 30 dana od odobrenja reorganizacije. Zahtjev dostavljen nakon tog roka ne uzima se u obzir.

Podaci za zahtjev u postupku reorganizacije

Odredbе o podacima za zahtjev u stečajnom postupku primjenjuju se *mutatis mutandis*. Kad je riječ o osiguranoj tražbini, u zahtjevu se potrebno propisno i pravodobno pozvati na instrument osiguranja. U protivnom se tražbina smatra neosiguranom tražbinom.

Tražbina se može ispraviti ili izmijeniti samo zamjenom izvornog zahtjeva novim zahtjevom koji se dostavlja upravitelju, i to samo do krajnjeg roka za prijavu tražbina.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev izdaje potvrdu da je vjerovnikova tražbina upisana u popis tražbina.

U slučaju sumnje upravitelj u slučaju nesolventnosti može u bilo kojem trenutku tijekom postupka reorganizacije podnijeti zahtjev sudu da odluči hoće li zahtjev uzeti u obzir.

Popis tražbina u postupku reorganizacije

Upravitelj u slučaju nesolventnosti upisuje prijavljene tražbine i podatke navedene u zahtjevima u popis tražbina, tako da se popis sastavlja u roku od deset dana nakon isteka roka za prijavu tražbina.

Istodobno sa sastavljanjem popisa tražbina upravitelj u slučaju nesolventnosti poziva dužnika da dostavi primjedbe na upisane tražbine u roku koji određuje upravitelj, a koji nije kraći od pet radnih dana ni dulji od deset radnih dana.

U roku od tri dana nakon isteka roka za osporavanje tražbina upravitelj u slučaju nesolventnosti sudu dostavlja primjerak popisa tražbina s naznakom osporenih tražbina. Podaci upisani u popis tražbina koji je dostavljen sudu presudni su za ocjenjivanje opsega osporavanja prijavljenih tražbina.

U slučaju promjene podataka upisanih u popis tražbina tijekom reorganizacije, upravitelj u slučaju nesolventnosti evidentirat će promjenu u popis tražbina čim za to sazna, te odmah o toj izmjeni popisa tražbina pisanim putem obavijestiti sud.

Popis tražbina dio je spisa upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Osporavanje i utvrđivanje tražbina u postupku reorganizacije

Upravitelj u slučaju nesolventnosti postupajući s profesionalnom pažnjom uspoređuje svaku prijavljenu tražbinu s dužnikovim poslovnim evidencijama i drugom dokumentacijom, te s popisom dužnikovih obveza, pritom uzimajući u obzir izjave dužnika i ostalih strana. Upravitelj provodi i vlastito istraživanje, a ako utvrdi da je tražbina upitna s obzirom na njezinu pravnu osnovu, izvršivost, iznos, isplatni red ili osiguranje instrumentom osiguranja, ili isplatni red instrumenta osiguranja, obvezan je osporiti upitne dijelove tražbine.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti tražbinu može osporiti samo u roku od 30 dana od isteka roka za prijavu tražbina. Upravitelj osporava tražbinu tako da u popis tražbina upisuje osporavanje tražbine te razloge i opseg takvog osporavanja. Ako upravitelj ospori iznos tražbine, u popis tražbina upisuje i utvrđeni iznos tražbine. Nakon isteka roka za osporavanje tražbine tražbina se smatra utvrđenom u mjeri u kojoj nije osporena. Za potrebe ostvarivanja prava povezanih s prijavljenom tražbinom, prijavljena tražbina smatra se utvrđenom i kada je osporen samo njezin iznos.

Dužnik ili vjerovnik koji je upravitelju u slučaju nesolventnosti prijavio tražbinu ima pravo upravitelju podnijeti prijedlog za osporavanje prijavljene tražbine.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obvezan je svaki prijedlog ocijeniti postupajući s profesionalnom pažnjom te svakog predlagatelja obavijestiti o tome kako je s prijedlogom postupio. Upravitelj u slučaju nesolventnosti u popis tražbina upisuje prijedlog koji se odnosi na osporavanje tražbine te način na koji je s prijedlogom postupio.

U roku od 30 dana nakon isteka roka za osporavanje tražbina vjerovnik koji ima osporenu tražbinu može pokrenuti postupak protiv dužnika i tražiti od suda da utvrdi pravnu osnovu, izvršivost, iznos, osiguranje instrumentom osiguranja ili isplatni red instrumenta osiguranja osporene tražbine. Vjerovnik u postupku može tražiti najviše ono što je naveo u zahtjevu. Postupak se pokreće na sudu koji vodi postupak reorganizacije.

Ako vjerovnik koji ima osporenu tražbinu ne pokrene postupak za određivanje osporene tražbine u zakonskom roku ili povuče prijedlog za određivanje osporene tražbine, tražbina koju je vjerovnik prijavio ne uzima se u obzir u mjeri u kojoj je osporena u postupku reorganizacije, a ako sud potvrdi plan reorganizacije tražbina se ne može izvršiti u odnosu na dužnika u mjeri u kojoj je osporena.

Sudsko rješenje kojim se određuje osporena tražbina ima učinak za sve strane. Nakon što sudsko rješenje kojim se određuje osporena tražbina postane konačno, tražbina se smatra utvrđenom u onoj mjeri koju je sud odredio. Tražbina se ne može izvršiti u odnosu na dužnika izvan te mjere.

Dok ne istekne rok za pokretanje postupka za određivanje tražbine ili dok sud ne donese konačno rješenje o određivanju tražbine, dužnik može prihvatiti osporenu tražbinu u pisanoj obliku u odnosu na vjerovnika. Kao posljedica toga, osporena tražbina smatra se utvrđenom u prihvaćenom opsegu. Ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti osporio tražbinu na zahtjev vjerovnika, dužnik može prihvatiti osporenu tražbinu samo uz suglasnost tog vjerovnika.

Tijekom reorganizacije utvrđivanje tražbine upisuje se u popis tražbina. Upravitelj u slučaju nesolventnosti obvezan je odmah nakon što je tražbina utvrđena ili nakon što dužnik prihvati tražbinu upisati utvrđivanje tražbine u popis tražbina.

Ako tijekom postupka za određivanje osporene tražbine sud proglasi stečaj dužnika, svojom odlukom sud obustavlja postupak za određivanje osporene tražbine.

Prijava tražbina u postupku otpusta duga

Otpust duga u okviru stečaja

Dužnik je obvezan prijedlogu za pokretanje postupka otpusta duga u okviru stečaja priložiti popis vjerovnika, na temelju čega upravitelj u slučaju nesolventnosti pisanim putem obavještuje svakog vjerovnika na popisu da je proglašen stečaj.

Vjerovnik može prijaviti tražbinu u roku od 45 dana od proglašenja stečaja, ili kasnije, sve dok upravitelj u slučaju nesolventnosti ne objavi namjeru sastavljanja plana raspodjele.

Ako vjerovnik upravitelju u slučaju nesolventnosti dostavi zahtjev nakon roka od 45 dana, on se uzima u obzir, ali vjerovnik ne može ostvariti prava glasa.

Odredbе o stečaju na zahtjev se primjenjuju *mutatis mutandis* (obrazac, sadržaj zahtjeva, valuta i dodaci). Odredbe o neispravnim zahtjevima i popisu tražbina također se primjenjuju *mutatis mutandis*.

Prijavljenu tražbinu može osporiti jedino drugi registrirani vjerovnik. Odredbe o osporavanju i prijavi tražbina u stečaju primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Međutim, za utvrđivanje osporene tražbine dovoljno je prihvaćanje vjerovnika koji je osporio tražbinu te u tom slučaju nije potrebna suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti.

U otpustu duga u okviru stečajna dužnika se oslobađa od svih tražbina (ne samo prijavljenih tražbina).

Međutim, to se može ukinuti pokretanjem postupka za poništavanje otpusta duga zbog nepoštene namjere dužnika, gdje je u zakonodavstvu kao primjer nepoštene namjere izričito naveden propust da se vjerovnika (fizičku osobu) uključi u popis vjerovnika, čak i ako to zatraži upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Otpust duga u okviru plana otplate

Dužnik je obvezan prijedlogu za otpust duga priložiti popis svojih obveza.

U ovoj vrsti postupaka vjerovnici ne prijavljuju tražbine, već upravitelj u slučaju nesolventnosti istražuje okolnosti dužnika.

Nakon utvrđivanja plana otplate, dužnika se oslobađa od duga. Međutim, to se može ukinuti pokretanjem postupka za poništavanje otpusta duga zbog nepoštene namjere dužnika, gdje je u zakonodavstvu kao primjer nepoštene namjere izričito naveden propust da se vjerovnika (fizičku osobu) uključi u popis vjerovnika, čak i ako to zatraži upravitelj u slučaju nesolventnosti.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Raspodjela prihoda u stečaju

U stečajnom postupku raspodjela prihoda ovisi o vrsti vjerovnika (osigurani vjerovnici, neosigurani vjerovnici, vjerovnici s podređenim tražbinama, ugovorne kazne i tražbine vjerovnika koji su povezani s dužnikom).

Osigurana tražbina osiguranog vjerovnika namiruje se (u mjeri u kojoj je utvrđena) iz prihoda ostvarenih realizacijom imovine koja čini zasebnu stečajnu masu osiguranog vjerovnika, nakon odbitka tražbina iz stečajne mase koja je dodijeljena popisu stavki imovine koja čini zasebnu stečajnu masu. Ako se osigurana tražbina osiguranog vjerovnika ne može namiriti u cijelosti, u preostalom iznosu namiruje se kao neosigurana tražbina.

Neosigurane tražbine namiruju se (u mjeri u kojoj su utvrđene) iz prihoda ostvarenih realizacijom imovine koja čini opću stečajnu masu, nakon odbitka tražbina iz stečajne mase koja je dodijeljena popisu stavki imovine koja čini opću stečajnu masu. Ako se neosigurane tražbine ne mogu namiriti u cijelosti, namiruju se razmjerno njihovoj relativnoj visini.

Podređene tražbine namiruju se (u mjeri u kojoj su utvrđene) iz prihoda ostvarenih realizacijom imovine koja čini opću stečajnu masu, i koji su preostali u općoj stečajnoj masi nakon što su ostale neosigurane tražbine u cijelosti namirene. Ako se podređene tražbine ne mogu namiriti u cijelosti, namiruju se razmjerno njihovoj relativnoj visini. Na isti se način namiruju ugovorne kazne i tražbine vjerovnika povezanih s dužnikom.

Raspodjela prihoda u stečajnom postupku temelji se na planu raspodjele. Prije sastavljanja plana upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja popis tražbina iz stečajne mase koje je potrebno namiriti iz prihoda dodijeljenih relevantnoj stečajnoj masi (bilo da se radi o zasebnoj stečajnoj masi za osiguranu imovinu ili općoj stečajnoj masi). Upravitelj u slučaju nesolventnosti u Trgovačkom glasilu objavljuje taj popis i najavljuje namjeru sastavljanja plana raspodjele. Osobe utvrđene zakonom, prvenstveno tijela vjerovnika i vjerovnici, mogu pregledati popis i podnijeti prigovore protiv njega u zadanom roku. Prigovori se mogu odnositi na isplatni red tražbine, propust ustupa tražbine, izuzeće tražbine i visinu tražbine. Nakon isteka roka upravitelj u slučaju nesolventnosti izrađuje plan raspodjele i dostavlja ga odboru vjerovnika na odobrenje (ako odbor nije aktivan, plan raspodjele dostavlja se sudu). Nakon odobrenja plana upravitelj u slučaju nesolventnosti isplaćuje nesporni dio prihoda relevantnom vjerovniku, a sporni dio zadržava dok sud ne donese odluku.

Općenito, plan raspodjele (bilo iz zasebne ili opće stečajne mase) sastavlja se odmah nakon realizacije relevantnog dijela imovine. Ako priroda slučaja to dopušta, upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja i djelomični plan raspodjele, međutim u velikoj većini stečaja postoji samo jedan (konačni) plan raspodjele.

Plan raspodjele sadržava i potencijalne i osporene tražbine. Osporene tražbine namiruju se samo ako ih sud odluči utvrditi. Potencijalne tražbine namiruju se samo kad nastanu.

Nakon što u potpunosti realizira popisanu imovinu i okonča sve povezane sporove, upravitelj u slučaju nesolventnosti izrađuje konačni plan raspodjele prihoda za neosigurane vjerovnike. Taj konačni plan raspodjele uključuje i sve prethodne planove raspodjele.

U postupcima reorganizacije i otpusta duga prihodi se ne raspodjeljuju u okviru plana otplate.

Otpust duga u okviru stečaja

Nakon realizacije stečajne mase i okončanja svih sporova koji mogu utjecati na plan raspodjele prihoda, upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja plan raspodjele prihoda bez nepotrebnog odlaganja te najkasnije 60 dana nakon proglašenja stečaja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti objavljuje namjeru sastavljanja plana raspodjele u Trgovačkom glasilu.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti od prihoda prvo oduzima troškove stečajnog postupka, nakon toga izuzetno vrijednost doma dužnika, ako je ima, zatim razmjerno namiruje prijavljene tražbine za uzdržavanje djece dužnika, te preostali dio razmjerno raspodjeljuje svim registriranim vjerovnicima u skladu s visinom njihovih utvrđenih tražbina. Svaki vjerovnik snosi troškove namirenja.

Plaćanja za koja upravitelj u slučaju nesolventnosti nije mogao utvrditi bankovni račun ili adresu vjerovnika tri mjeseca nakon sastavljanja plana raspodjele ulaze u državni proračun. Upravitelj u slučaju nesolventnosti uplaćuje te iznose na bankovni račun suda koji je proglasio stečaj.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je vjerovnicima za svaku štetu koju pretrpe jer je plan raspodjele prihoda proveden protivno pravilima utvrđenima u zakonodavstvu, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti može dokazati da je postupio s profesionalnom pažnjom.

Troškovi stečajnog postupka namiruju se iz prihoda dodijeljenih neosiguranim vjerovnicima, prema sljedećem isplatnom redu:

naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti te troškovi realizacije imovine i izrade plana raspodjele

nužni izdaci upravitelja u slučaju nesolventnosti za vođenje stečajnog postupka

troškovi upravljanja imovinom koja podliježe stečajnom postupku

predujam za troškove mišljenja vještaka

troškovi istraživanja koje je upravitelj u slučaju nesolventnosti proveo na zahtjev vjerovnika, u iznosu koji odobri predstavnik vjerovnika ili skupština vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj

Sud odlučuje, na temelju prijedloga ili bez njega, o okončanju stečajnog postupka ako utvrdi da dužnikova imovina nije dostatna ni za namirivanje tražbina iz stečajne mase. Sud u svojoj odluci utvrđuje i naknadu i izdatke upravitelja u slučaju nesolventnosti koji se plaćaju iz dužnikove imovine, predujam za naknadu i izdatke privremenog upravitelja te predujam za troškove stečajnog postupka.

Sud isto tako odlučuje, na temelju prijedloga ili bez njega, o okončanju stečajnog postupka ako utvrdi da nisu ispunjeni preduvjeti za stečaj. U tom slučaju sud utvrđuje naknadu i izdatke upravitelja u slučaju nesolventnosti na isti način kao za okončanje stečajnog postupka zbog nedostatne imovine.

Kao odgovor na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti sud odlučuje o okončanju stečajnog postupka nakon provedbe konačnog plana raspodjele prihoda.

Sud odmah objavljuje svoju odluku o okončanju stečajnog postupka u Trgovačkom glasilu te je dostavlja dužniku i upravitelju u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnik čija utvrđena tražbina nije namirena u potpunosti ni čak djelomično imaju pravo na žalbu protiv takve odluke.

Sud u Trgovačkom glasilu objavljuje pravomoćnost svoje odluke o okončanju stečajnog postupka. Nakon objave te obavijesti prestaje nekoliko učinaka i funkcija odbora vjerovnika, ako je uspostavljen. Obavijest ne utječe na valjanost i učinke radnji provedenih tijekom stečajnog postupka.

Na dan okončanja stečajnog postupka upravitelj u slučaju nesolventnosti zatvara poslovne evidencije i sastavlja pojedinačni skup financijskih izvještaja u skladu s posebnim zakonodavstvom. Osim toga, upravitelj u slučaju nesolventnosti dužniku i likvidatoru predaje svu potrebnu dokumentaciju i preostalu imovinu te poduzima potrebne radnje u vezi s okončanjem stečajnog postupka. Nakon što upravitelj u slučaju nesolventnosti obavi navedene zadaće, sud ga razrješuje dužnosti.

Stečajni postupak može se okončati i odlukom kojom žalbeni sud ukida rješenje prvostupanjskog suda ili mijenja dio koji se odnosi na proglašavanje stečaja. Tu odluku sud dostavlja dužniku i upravitelju u slučaju nesolventnosti. Odluka se odmah objavljuje i u Trgovačkom glasilu, nakon čega učinci stečajnog postupka prestaju, instrumenti osiguranja koji su prestali obnavljaju se te prestaje dužnost upravitelja u slučaju nesolventnosti i odbora vjerovnika, ako je uspostavljen.

Odlukom iz prethodne rečenice sud odlučuje o naknadi upravitelja u slučaju nesolventnosti, koju prema sudskoj odluci plaća podnositelj prijedloga za pokretanje stečajnog postupka.

Ako je dužnik fizička osoba koja premine tijekom stečajnog postupka, njezino mjesto zauzimaju nasljednici dužnika u mjeri u kojoj imovina podliježe stečajnom postupku, odnosno država ako nema nasljednika ili ako su nasljednici odbili nasljedstvo.

Na temelju izvataka iz popisa tražbina, nakon okončanja stečajnog postupka može se podnijeti prijedlog za pokretanje postupka izvršenja ili zapljene za utvrđenu tražbinu na koju dužnik nije izričito prigovorio u roku koji je odredio upravitelj u slučaju nesolventnosti. Nakon okončanja stečajnog postupka upravitelj u slučaju nesolventnosti pohranjuje popis tražbina na sudu.

Reorganizacija

Sud odlučuje o prijedlogu koji podnosi inicijator plana i kojim se traži potvrđivanje plana koji je donesen na sastanku za odobrenje. Inicijator je obavezan podnijeti taj prijedlog u roku od deset dana od sastanka za odobrenje te on mora sadržavati zapisnik sa sastanka za odobrenje i doneseni plan.

Prijedlog za potvrđivanje plana može se podnijeti čak i ako plan nije donesen na sastanku za odobrenje ili usuglašen s dužnikom.

Ako inicijator plana ne dostavi prijedlog u zakonskom roku za potvrđivanje plana, upravitelj u slučaju nesolventnosti odmah će zatražiti od suda da proglasi stečaj.

Ako neka od skupina nije dobila većinu glasova potrebnih za donošenje plana, u prijedlogu za potvrđivanje plana inicijator plana može zatražiti sud da donošenje plana u skupini zamijeni sudskim rješenjem, pod uvjetom:

da plan ne znači da će stranke koje su dodijeljene skupini koja je glasala protiv njegova donošenja biti u očito lošijem položaju nego što bi bile da plan nije donesen da sud temelji svoju odluku na njihovu vjerojatnom namirenju u stečajnom postupku na dan pokretanja postupka reorganizacije, na temelju podataka navedenih u planu, osim ako se dokaže suprotno

da je većina skupina uspostavljenih u skladu s planom dobila većinu glasova potrebnih za donošenje plana i

da su prisutni vjerovnici glasali za donošenje plana apsolutnom većinom glasova izračunanom prema iznosu njihovih utvrđenih tražbina.

Sud u svojoj odluci o potvrđivanju ili odbijanju plana odlučuje i o zamjeni odobrenja.

Ako nema razloga za odbijanje plana, sud ga odlučuje potvrditi u roku od 15 dana od primitka prijedloga za potvrđivanje plana. Plan koji je sud potvrdio sadržava i prilog toj odluci. U svojoj odluci o potvrđivanju plana sud odlučuje i o okončanju postupka reorganizacije.

Sud odmah objavljuje svoju odluku u Trgovačkom glasilu. Plan koji je sud potvrdio ne objavljuje se. To se ne odnosi na odredbe o novom zajmu.

Plan koji je sud potvrdio dio je spisa predmeta. Stranke plana i njihovi predstavnici imaju pravo pregledati spis predmeta i plan koji je sud potvrdio te iz njega vaditi izvratke i praviti kopije i fotokopije, ili tražiti od suda da im izradi fotokopije u zamjenu za plaćanje troškova.

Sud odlučuje **odbiti plan**:

ako je došlo do bitne povrede zakonodavstva u vezi s podacima u planu, postupkom izrade plana, glasanjem o planu ili drugim odredbama koje se odnose na plan, i ako je to negativno utjecalo na bilo koju od stranaka plana;

ako je donošenje plana postignuto prijevremenim postupanjem ili nuđenjem posebnih prednosti bilo kojoj od stranaka plana

ako plan nije donesen na sastanku za odobrenje; to se ne primjenjuje ako je odobrenje sa sastanka zamijenjeno sudskim rješenjem

ako se u skladu s planom udjeli ili druga sudjelovanja u kapitalu dužnika ili subjekta štjecatelja ne smiju izdavati u zamjenu za nova novčana ulaganja ili razmjenom tražbina vjerovnika u skupini za neosigurane tražbine, s izuzetkom vjerovnika u skupini za neosigurane tražbine zaposlenika, i to barem u visini raspodjele dobiti u posljednje dvije godine

ako je plan nepravedan prema skupinama vjerovnika u mjeri u kojoj se njime predviđa da neko pravo ili obveze sadržane u planu mogu nastati, promijeniti se ili prestati tako da vjerovnici u skupinama za neosigurane tražbine budu namireni poslije osiguranih vjerovnika, bez pravičnog razloga koji to opravdava

ako je plan bitno suprotan zajedničkom interesu vjerovnika

ako je namirenje bilo koje neosigurane tražbine niže od 50 % tražbine; to se ne primjenjuje ako dotični vjerovnik pisanim putem pristane na takvo niže namirenje

ako se prema ključnom dijelu plana plaćanja za namirenje bilo koje neosigurane tražbine vrše u razdoblju duljem od pet godina; to se ne primjenjuje ako dotični vjerovnik pisanim putem pristane na takvo dulje razdoblje za namirenje vjerovnikovih tražbina.

Sud odmah u Trgovačkom glasilu objavljuje svoju odluku o odbijanju plana. Inicijator plana može podnijeti žalbu protiv odluke u roku od 15 dana od njezine objave u Trgovačkom glasilu. Žalbeni sud odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana njezina podnošenja.

Nakon što odluka o odbijanju plana postane konačna, sud donosi jedinstvenu odluku o obustavi postupka reorganizacije, pokreće stečajni postupak i proglašava stečaj na imovini dužnika. U svojoj odluci sud imenuje i upravitelja u slučaju nesolventnosti koji se odabire nasumično. Sud odmah objavljuje tu odluku u Trgovačkom glasilu, nakon čega prestaju učinci pokretanja postupka reorganizacije i funkcija odbora vjerovnika te dužnost upravitelja u slučaju nesolventnosti. Sud odluku dostavlja dužniku i upravitelju u slučaju nesolventnosti koji je odlukom imenovan.

Otpust duga u okviru stečaja

Postupak se okončava u tri slučaja:

ako upravitelj u slučaju nesolventnosti otkrije da stečajna masa neće pokriti troškove stečajnog postupka (dužniku je i dalje otpušten dug)

ako se nijedan vjerovnik ne registrira za stečajni postupak (dužniku je i dalje otpušten dug)

ako upravitelj u slučaju nesolventnosti provede plan raspodjele prihoda (odnosno nakon realizacije imovine upravitelj u slučaju nesolventnosti raspodijeli novac vjerovnicima), dužniku je i dalje otpušten dug

ako nisu ispunjeni preduvjeti za stečajni postupak, sud poništava i otpust duga.

U oba slučaja upravitelj u slučaju nesolventnosti javno objavljuje okončanje stečajnog postupka. Po okončanju stečajnog postupka:

prestaje dužnost upravitelja u slučaju nesolventnosti

prestaje dužnost predstavnika vjerovnika

prestaje ovlaštenje upravitelja u slučaju nesolventnosti da upravlja imovinom dužnika i da postupa u pitanjima koja se odnose na tu imovinu

prestaje dužnikova obveza da upravitelju u slučaju nesolventnosti plaća tražbine u stečajnom postupku

prestaje nedopuštenost prijeloja tražbina

prestaju ograničenja u vezi s raskidom i odustajanjem od ugovora okončavaju se postupci za određivanje osporenih tražbina.

Otpust duga u okviru plana otplate – okončanje

Postupak se okončava ako sud utvrdi da uvjeti za pružanje zaštite od vjerovnika nisu ispunjeni nakon što je podnesen prijedlog za izradu plana otplate.

Postupak se okončava ako je sud u odluci o pružanju zaštite od vjerovnika naložio dužniku da uplati predujam za upravitelja u slučaju nesolventnosti, a dužnik to nije učinio u roku od sedam dana od zahtjeva upravitelja u slučaju nesolventnosti.

Postupak se okončava ako upravitelj u slučaju nesolventnosti javno objavi da okolnosti dužnika ne dopuštaju utvrđivanje plana otplate.

Postupak se okončava ako sud odluči da okolnosti dužnika ne dopuštaju utvrđivanje plana otplate.

Postupak se okončava nakon što sud utvrdi plan otplate (samo se u tom slučaju dužniku otpušta dug).

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Na temelju izvataka iz popisa tražbina, nakon okončanja stečajnog postupka može se podnijeti prijedlog za pokretanje postupka izvršenja ili zapljene za utvrđenu tražbinu na koju dužnik nije izričito prigovorio u roku koji je odredio upravitelj u slučaju nesolventnosti. Nakon okončanja stečajnog postupka upravitelj u slučaju nesolventnosti pohranjuje popis tražbina na sudu.

Reorganizacija

Prijedlog za proglašavanje plana neučinkovitim u odnosu na vjerovnika može se podnijeti na temelju čimbenika navedenih u nastavku:

mora biti riječ o vjerovniku koji je glasao protiv donošenja plana i koji je unio utemeljeni prigovor u zapisnik sa sastanka za odobrenje

ili o stranci plana koja može biti davatelj državne pomoći

u skladu s planom tražbine dodijeljene istoj skupini kao i utvrđene tražbine vjerovnika namiruju se u različitom iznosu ili na drugi način, što znači da vjerovnici s takvim tražbinama imaju prednost nad vjerovnikom ili

u skladu s planom imovinska prava dioničara dodijeljena istoj skupini kao imovinska prava vjerovnika kao dioničara namiruju se u različitom iznosu ili na drugi način, što znači da dioničari s takvim imovinskim pravima imaju prednost nad vjerovnikom ili

inicijator plana nije dodijelio vjerovnikovu utvrđenu tražbinu skupini koju je vjerovnik zatražio, što je vjerovnika stavilo u lošiji položaj nego što bi bio da plan nije donesen. a sud svoju odluku temelji na vjerojatnom namirenju vjerovnika u stečajnom postupku ili

inicijator plana nije dodijelio vjerovnikovu utvrđenu tražbinu skupini za osigurane tražbine u mjeri u kojoj je vjerovnik to zatražio, što je vjerovnika stavilo u lošiji položaj nego što bi bio da plan nije donesen, a sud svoju odluku temelji na vjerojatnom namirenju vjerovnika u stečajnom postupku; ili

provedbom potvrđenog plana doći će do pružanja neodobrene državne potpore

osim toga, svaki vjerovnik može navesti i sljedeće razloge za proglašenje neučinkovitosti:

ako dužnik ili subjekt stjecatelj propisno i pravodobno ne namire tražbinu ili neku drugu obvezu u skladu s planom u odnosu na stranku plana u roku od 30 dana od primitka obavijesti, plan postaje neučinkovit s obzirom na tražbinu te stranke

nakon okončanja postupka reorganizacije, dužnik ili subjekt stjecatelj ne mogu svojim članovima raspodijeliti dobit ili druge fondove vlasničkog kapitala prije namirenja tražbina vjerovnika u skupini za neosigurane tražbine do visine njihovih utvrđenih tražbina u skladu s planom (u stečajnom postupku raspodjela dobiti ili drugih fondova vlasničkog kapitala može se osporiti). Prijedlog za proglašenje neučinkovitosti podnosi neosigurani vjerovnik

ako dužnik ili subjekt stjecatelj ostvare dobit koja je prikazana u financijskim izvještajima te koja nije nužna za održavanje poslovanja poduzeća ili njegova bitnog dijela, kako je predviđeno planom, neosigurani vjerovnik ima pravo od suda koji je potvrdio plan tražiti namirenje vjerovnikove prvotne tražbine iz te dobiti, s razlikom između iznosa potrebnog za namirenje tražbine i plaćanja koje je vjerovniku izvršeno u skladu s planom. Međutim, sud vjerovniku ne može dodijeliti više dobiti nego što je razmjerno u odnosu na ostale vjerovnike u istoj skupini

ako je plan neučinkovit u odnosu na vjerovnika, dužnik i subjekt stjecatelj solidarno su obvezni namiriti vjerovnikovu prvotnu tražbinu u mjeri u kojoj je tražbina prijavljena i utvrđena, zajedno s kamatama izračunatima na utvrđeni dio tražbine od pokretanja postupka reorganizacije. Dužnik i subjekt stjecatelj obvezni su namiriti vjerovnikovu tražbinu u prvotnom roku plaćanja

ako je plan neučinkovit u odnosu na dioničara dužnika, dužnik i subjekt stjecatelj solidarno su obvezni dioničaru isplatiti iznos koji odgovara udjelu dioničara u dužnikovim prihodima od likvidacije u trenutku kada je sud potvrdio plan. Ako dioničar ne može dokazati drugačije, smatra se da je vrijednost prihoda od likvidacije jednaka nuli

ako je plan neučinkovit u odnosu na dužnika ili subjekt stjecatelj, moguće je provesti postupak izvršenja ili zapljene za vjerovnikovu prvotnu tražbinu.

Otpust duga u okviru stečaja

Poštena namjera – pretpostavlja se poštena namjera dužnika pri podnošenju prijedloga, koju vjerovnici mogu osporiti u „klasičnom” građanskom postupku.

Poštena namjera ne može se osporavati tijekom postupka otpusta duga, već nakon njegova okončanja.

Otpust duga u okviru plana otplate

Poštena namjera – pretpostavlja se poštena namjera dužnika pri podnošenju prijedloga, koju vjerovnici mogu osporiti u „klasičnom” građanskom postupku.

Poštena namjera ne može se osporavati tijekom postupka otpusta duga, već nakon njegova okončanja.

Dužnik nema poštenu namjeru:

ako nije naveo dio svoje imovine na popisu imovine, čak ni nakon što je to upravitelj u slučaju nesolventnosti zatražio, iako je dužnik s obzirom na okolnosti znao ili morao znati za takvu imovinu; imovina zanemarive vrijednosti ne uzima se u obzir

ako na popisu vjerovnika nije imenovao vjerovnika (fizičku osobu), čak ni nakon što je to upravitelj u slučaju nesolventnosti zatražio, te zbog tog razloga vjerovnik nije prijavio svoju tražbinu, iako je dužnik s obzirom na okolnosti znao ili morao znati za takvu osobu; mali vjerovnici ne uzimaju se u obzir

ako je pružio važne informacije koje su neistinite, ili nije pružio važne informacije, u prijedlogu ili u dodacima prijedlogu ili kad ga je to zatražio upravitelj u slučaju nesolventnosti, iako je dužnik s obzirom na okolnosti znao ili morao znati da su takve informacije važne

ako, bez valjanog razloga, nije u potrebnoj mjeri surađivao s upraviteljem u slučaju nesolventnosti, a takva se suradnja mogla razumno tražiti od dužnika

ako se na temelju dužnikova ponašanja prije podnošenja prijedloga može zaključiti da je dužnik namjerno postao platno nesposoban kako bi mogao podnijeti prijedlog

ako dužnik nije bio platno nesposoban u trenutku podnošenja prijedloga i za to je znao ili morao znati s obzirom na okolnosti

ako se na temelju dužnikova ponašanja prije podnošenja prijedloga može zaključiti da je pri preuzimanju obveza dužnik računao da će moći riješiti svoje dugove u okviru stečaja ili plan otplate

ako se na temelju dužnikova ponašanja prije podnošenja prijedloga može zaključiti da je dužnik namjerno želio naštetiti ili dati prednost nekome od vjerovnika ako propisno i pravodobno ne provodi plan otplate koji je utvrdio sud, bez valjanog razloga

ako ne plaća naknadu za uzdržavanje djece koja je dospjela nakon odgovarajućeg datuma na propisan i pravodoban način, bez valjanog razloga; na taj se razlog može pozvati samo dijete ili zakonski skrbnik djeteta

ako propisno i pravodobno ne ispuni obvezu prema Centru za pravnu pomoć u vezi s povratom predujma za paušalnu naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti bez valjanog razloga; na taj se razlog može pozvati samo Centar za pravnu pomoć

ako je tražio oslobođenje od dugova unatoč činjenici da u trenutku podnošenja prijedloga nije imao središte glavnih interesa u Slovačkoj.

Sud će strože razmatrati čimbenike koji utječu na poštenu namjeru dužnika ako dužnik ima ili je imao znatnu imovinu i poslovno iskustvo i radi ili je radio kao viši rukovoditelj, ili služi ili je služio u upravljačkim tijelima pravne osobe, ili ima neko drugo relevantno iskustvo.

Sud će blaže razmatrati čimbenike koji utječu na poštenu namjeru dužnika ako dužnik ima samo osnovno obrazovanje, ako je navršio ili je blizu navršavanja dobi za stjecanje prava na odlazak u mirovinu, ako ima ozbiljne zdravstvene probleme, ako je privremeno ili trajno beskućnik, ili ako je pogođen nekim drugim nesretnim događajem koji mu je otežao funkcioniranje u društvu.

Sud ispituje poštenu namjeru dužnika samo u postupku u vezi s prijedlogom za poništavanje otpusta duga zbog nepoštene namjere. U stečajnom postupku ili postupku za utvrđivanje plana otplate sud ne ispituje poštenu namjeru dužnika.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

U načelu, troškovi sazivanja i održavanja skupštine vjerovnika čine tražbinu u odnosu na stečajnu masu. Iznimke od ovog načela navedene su u nastavku.

Ako je skupština vjerovnika održana na inicijativu vjerovnika, vjerovnik koji je zatražio skupštinu obavezan je platiti troškove sazivanja i održavanja skupštine, osim ako skupština vjerovnika odluči drugačije.

Uvjet za podnošenje prijedloga za određivanje osporene tražbine, ako tražbinu osporava samo vjerovnik, propisna je i pravodobna uplata predujma za troškove. Ako predlagatelj ne dokaže uplatu predujma, sud obustavlja postupak.

Za obnašanje svoje dužnosti član odbora vjerovnika ima pravo na nadoknadu izdataka koje je taj član stvarno imao tijekom obnašanja dužnosti. Ti troškovi predstavljaju tražbinu iz opće stečajne mase u iznosu koji je odobrio odbor vjerovnika.

Ako je imovina koja podliježe stečajnom postupku realizirana u postupku izvršenja ili zapljene, ali prihod još nije isplaćen stranci koja na njega ima pravo, ti prihodi postaju dio relevantne stečajne mase, a troškovi postupka tražbina iz te mase.

Troškovi mišljenja vještaka koje je zatražio odbor vjerovnika čine tražbinu u odnosu na opću stečajnu masu. Troškovi mišljenja vještaka koje je zatražio osigurani vjerovnik čine tražbinu u odnosu na zasebnu stečajnu masu tog vjerovnika (predmet instrumenta osiguranja).

Ovisno o sudskoj odluci, troškovi postupka za izuzeće imovine iz popisa čine tražbinu u odnosu na predmetnu stečajnu masu.

Troškovi stranaka u stečajnom postupku i povezanim postupcima izuzeti su iz namirenja u stečajnom postupku (međutim, posebnim se propisom može utvrditi drukčije, npr. iznos za određivanje osporene tražbine i za mišljenja vještaka).

Reorganizacija

Troškove u načelu snosi dužnik. Dužnik plaća:

mišljenje o pokretanju postupka reorganizacije

naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti (paušalna naknada za obnašanje dužnosti) i izdatke

troškove sazivanja i održavanja skupštine vjerovnika

izdatke koji su članu odbora vjerovnika definitivno nastali u obnašanju dužnosti. Dužnik snosi ove troškove u iznosu koji je odobrio odbor vjerovnika.

Otpust duga u okviru stečaja

Pri otpustu duga u okviru stečaja pretpostavlja se da dužnik ima vrlo ograničenu imovinu te su stoga troškovi svedeni na najmanju moguću mjeru i snose ih vjerovnici. Ako vjerovnici znaju za određenu imovinu, moraju o svojem trošku poduzeti potrebne mjere da je prenesu u stečajnu masu.

Troškovi koje su stranke u postupku imale u vezi sa sudjelovanjem u stečajnom postupku ili postupku za utvrđivanje plana otplate ne mogu se, nakon realizacije otpusta duga, naplatiti od dužnika.

Pri istraživanju dužnikove situacije upravitelj u slučaju nesolventnosti temelji svoj rad na popisu imovine, popisu vjerovnika i podacima koje daju dužnik, vjerovnici i druge osobe. Upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi istraživanje imovine i obveza postupajući s profesionalnom pažnjom, kao i sva druga istraživanja koja zahtijevaju malo vremena i mogu se provesti uz skromne troškove.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi druga istraživanja na zahtjev vjerovnika ako vjerovnik uplati predujam za troškove takvih istraživanja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti provodi takvo istraživanje o trošku vjerovnika. U stečajnom postupku vjerovnik ima pravo na nadoknadu tih troškova, koji se smatraju troškovima stečajnog postupka, u iznosu koji odobri predstavnik vjerovnika ili skupština vjerovnika ako predstavnik vjerovnika nije imenovan.

Postoje posebni propisi o troškovima osiguranog vjerovnika zbog toga što osigurani vjerovnik može odabrati želi li biti stranka u postupku ili ne.

Opterećena imovina postaje dio stečajne mase samo ako se registrira osigurani vjerovnik s pravom prvenstva.

Ako se registrira samo kasniji osigurani vjerovnik, opterećena imovina podliježe stečajnom postupku samo ako se može pretpostaviti da će doći do namirenja osiguranog vjerovnika s kasnijim instrumentom osiguranja. U svrhu ocjene podliježe li opterećena imovina stečajnom postupku, njezina se vrijednost procjenjuje u skladu s mišljenjem vještaka koje je dostavljeno prema uputama upravitelja u slučaju nesolventnosti, a na zahtjev i trošak tog kasnijeg osiguranog vjerovnika. Ako kasniji osigurani vjerovnik ne uplati predujam za troškove mišljenja vještaka u roku koji utvrdi upravitelj u slučaju nesolventnosti, pretpostavlja se da opterećena imovina ne podliježe stečajnom postupku.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može (ali ne mora) sazvati skupštinu vjerovnika ako smatra da je to potrebno. Upravitelj saziva skupštinu na zahtjev bilo kojeg registriranog vjerovnika koji uplati predujam za troškove sazivanja i održavanja skupštine te plati paušalnu naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti za održavanje skupštine.

Otpust duga u okviru plana otplate

Troškove ovog postupka prvenstveno snosi dužnik.

Sustav je osmišljen tako da se postupak pokreće (osim dijela koji se odnosi na službeni prijedlog) nakon uplate predujma za naknadu upravitelja u slučaju nesolventnosti i potrebne troškove postupka.

Troškovi koje su stranke u postupku imale u vezi sa sudjelovanjem u stečajnom postupku ili postupku za utvrđivanje plana otplate ne mogu se, nakon realizacije otpusta duga, naplatiti od dužnika.

Ako se vjerovnik ne slaže s predloženim planom otplate, može uložiti prigovor upravitelju u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti očituje se na prigovor, a o njemu odlučuje sud.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Zakonom o stečaju (Zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii) propisane su štetne radnje za vjerovnike, koje su utvrđene kao neučinkovite pod određenim uvjetima. Neučinkovitost ima posljedice samo ako se ospore radnje dužnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti i vjerovnici imaju pravo osporiti ih, međutim vjerovnik to pravo ima samo ako upravitelj u slučaju nesolventnosti ne postupi na zahtjev vjerovnika da se pravna radnja ospori u razumnom roku.

Pravo na osporavanje pravne radnje prestaje ako se ne ostvari u odnosu na dužnika ili na sudu u roku od godine dana od proglašenja stečaja. Smatra se da je pravo na osporavanje pravne radnje ostvareno u odnosu na dužnika samo ako dužnik prizna to pravo pisanim putem. U skladu sa zakonodavstvom mogu se osporavati i pravne radnje na temelju kojih su prava izvršiva ili već namirena.

Ako je prije proglašenja stečaja u tijeku bio postupak reorganizacije za vrijeme kojeg je stečaj proglašen, za utvrđivanje razdoblja u kojem je pravna radnja koja se može osporiti na temelju Zakona o stečaju poduzeta presudan je početak postupka reorganizacije.

Pravne radnje mora poduzeti dužnik te one moraju biti poduzete bez nadoknade ili davanja prednosti ili nanošenja štete namirenju prijavljene tražbine za bilo kojeg dužnikova vjerovnika. Riječ mora biti o pravnim radnjama koje se odnose na imovinu dužnika.

Zakonom o stečaju utvrđena su i druga detaljna pravila u vezi s dokazivanjem namjere nanošenja štete vjerovniku. U nekim slučajevima namjeru uopće ne treba dokazivati, dok je u drugim slučajevima to pretpostavka koju je moguće osporiti. Zakonom su utvrđene i pravne posljedice pobjonosti primijenjene na sudu, a to su povrat imovine koju je stekla stranka protiv koje je pravo ostvareno.

U postupku reorganizacije radnje štetne za vjerovnika važne su za ispitivanje najboljih interesa vjerovnika: kad uspoređuje ishod plana reorganizacije i mogućeg stečaja, upravitelj u slučaju nesolventnosti u obzir mora uzeti i pobjojne pravne radnje.

Osim toga, u postupku reorganizacije pravne se radnje ne osporavaju.

Međutim, u nekim slučajevima Zakonom su obuhvaćene pretpostavke za prelazak s postupka reorganizacije na stečajni postupak, a ako se to dogodi, određene pravne radnje postaju pobjojne.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može odobriti pravne radnje dužnika samo ako se njima povećava vrijednost dužnikove imovine ili ako su potrebne za postizanje ciljeva reorganizacije. Ako dužnik poduzme pravnu radnju za koju je potrebna suglasnost upravitelja u slučaju nesolventnosti bez te suglasnosti, valjanost pravne radnje time nije dovedena u pitanje, ali se pravna radnja može osporiti u stečajnom postupku ako je stečaj proglašen na imovini dužnika u roku od dvije godine od pokretanja postupka reorganizacije.

Nakon okončanja postupka reorganizacije, dužnik ili subjekt stjecatelj ne mogu svojim članovima raspodijeliti dobit ili druge fondove vlasničkog kapitala prije namirenja tražbina vjerovnika u skupini za neosigurane tražbine do visine njihovih utvrđenih tražbina u skladu s planom. U stečajnom postupku raspodjela dobiti ili drugih fondova vlasničkog kapitala može se osporiti te isto tako čini razlog za neučinkovitost plana.

Osim toga, sve pravne radnje koje dužnik ili upravitelj u slučaju nesolventnosti poduzme tijekom postupka reorganizacije a koje stranci u planu daju prednost koja nije predviđena planom smatraju se ništavnima.

U postupku otpusta duga pravo vjerovnika da traže namirenje na temelju građanskog prava iz bilo čega što je izuzeto iz dužnikove imovine koristeći pobjojnu pravnu radnju ostaje nepromijenjeno. Osim toga, u svim naknadnim postupcima o utvrđivanju poštene namjere u obzir se uzima ponašanje dužnika, iz kojeg se može prosuditi je li dužnik namjerno postao nesolventan, ili je li dužnik želio naštetiti ili dati prednost nekome od vjerovnika.

Posljednji put ažurirano: 06/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Finska

Postupak u slučaju nesolventnosti u Finskoj

Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove. Ovdje se postupak u slučaju nesolventnosti odnosi na postupak koji se istodobno primjenjuje na sve dužnikove dugove.

U Finskoj postoje tri različite vrste postupaka u slučaju nesolventnosti: stečaj, restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičke osobe. Stečajni postupci uređeni su Stečajnim zakonom (*Konkursilaki* 120/2004), koji je stupio na snagu 1. rujna 2004. Zakon o restrukturiranju poduzeća (*Laki yrityksen saneerauksesta* 47/1993) i Zakon o prilagodbi dugova fizičke osobe (*Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä* 57/1993) stupili su na snagu 8. veljače 1993. Stečaj je postupak likvidacije čiji je cilj unovčenje dužnikove imovine i raspodjela sredstava vjerovnicima. Restrukturiranje poduzeća i prilagodba dugova fizičkih osoba reorganizacijske su mjere kojima se dužnicima omogućuje da prevladaju svoje financijske poteškoće.

Dužnik isto tako može sa svojim vjerovnicima sklopiti sporazum o plaćanju dugova i druge dogovore izvan službenog postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, ne postoje pravne odredbe kojima se uređuju dogovori koji se sklapaju na dobrovoljnoj osnovi pa u ovom dokumentu neće biti riječi o takvim dogovorima.

U nastavku se navodi opis glavnih značajki prethodno navedenih postupaka u slučaju nesolventnosti.

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Područje primjene stečaja opće je, što znači da i fizičke i pravne osobe mogu proglasiti stečaj. Pravna osoba može proglasiti stečaj čak i ako je izbrisana iz mjerodavnog registra ili je prestala postojati. Stečaj se može proglasiti i u pogledu ostavine ili stečajne mase preminule osobe.

Restrukturiranje

Sva poduzeća koja obavljaju gospodarsku djelatnost mogu biti predmet postupka restrukturiranja, a to vrijedi i za društva, privatne poduzetnike i samozaposlene osobe.

Međutim, određena poduzeća, kao što su kreditne institucije i osiguravateljska društva, koja podliježu posebnim propisima i kontroli, isključena su iz područja primjene postupka restrukturiranja.

Prilagodba duga

Prilagodba duga može se odobriti samo fizičkoj osobi. Pod određenim se uvjetima prilagodba duga može odobriti i fizičkoj osobi koja djeluje kao trgovac pojedinac ili koja obavlja poslovnu djelatnost u javnom trgovačkom društvu ili kao komplementar u komanditnom društvu.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Opći uvjet za pokretanje svih triju vrsta postupka u slučaju nesolventnosti jest nesolventnost dužnika. Nesolventnost znači da dužnik trajno ne može plaćati svoje dospjele dugove.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako postoji opasnost da dužnik postane nesolventan.

Stečaj

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Opći je uvjet za proglašenje stečaja nesolventnost dužnika. Stečajnim zakonom propisuju se pretpostavke nesolventnosti kako bi se jednostavnije utvrdilo je li osoba nesolventna; dužnik koji ispunjava te pretpostavke smatra se nesolventnim, osim ako se dokaže drukčije.

Smatra se da je dužnik nesolventan u sljedećim slučajevima:

ako dužnik izjavi da je nesolventan i ne postoje posebni razlozi da se ta izjava ne prihvati;

ako je dužnik obustavio plaćanja;

ako je u postupku izvršenja u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka utvrđeno da dužnik ne može otplatiti tražbinu u cijelosti; ili

ako dužnik, koji jest ili je bio obvezan voditi računovodstvene evidencije tijekom godine koja je prethodila godini podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, nije otplatio nespornu i dospjelu tražbinu vjerovnika u roku od tjedan dana od primitka opomene.

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ako se njegova tražbina prema dužniku temelji na sudskoj odluci ili drugoj osnovi za izvršenje, obvezi koju je potpisao dužnik i koju dužnik ne osporava očitim obrazloženjem, ili je na drugi način nesporna. Iznos koji se potražuje ne mora biti dospio i neplaćen. Postoje ograničenja u pogledu podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka ako je riječ o neznatnim tražbinama i u slučajevima u kojima vjerovnik ima jamstvom osiguranu tražbinu.

Stečajni postupak započinje kad sud proglasi stečaj dužnika. Sud istodobno imenuje stečajnog upravitelja. Na početku stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase.

Stečajni upravitelj obvezan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju stečajnog postupka. Strane vjerovnike, kako su navedeni u Uredbi (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća o postupku u slučaju nesolventnosti, potrebno je obavijestiti kako je propisano tom uredbom.

Bilješka o pokretanju stečajnog postupka upisuje se i u, na primjer, registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar, registar vlasničkih prava i hipoteka, registar brodova, registar brodova u izgradnji, registar zrakoplova, registar poslovnih hipoteka, registar vozila i podataka o vozačima te knjigovodstveni registar.

Protiv odluke okružnog suda (*kärjäoikeus*) o donošenju rješenja o pokretanju stečajnog postupka ili o odbijanju zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka može se podnijeti žalba drugostupanjskom sudu.

Restrukturiranje

Zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Vjerovniku za pokretanje postupka restrukturiranja nije potrebna suglasnost dužnika. Većinu zahtjeva podnose dužnici.

Postupak restrukturiranja može se pokrenuti ako je dužnik nesolventan i ne postoje zakonske prepreke za pokretanje postupka. Prepreka postoji, na primjer, ako je vjerojatno da se programom restrukturiranja neće riješiti nesolventnost ili da dužnikova imovina nije dostatna za pokrivanje troškova postupka restrukturiranja. Postupak restrukturiranja može se pokrenuti i ako je dužnik suočen s neminovnom nesolventnošću. Postupak restrukturiranja na temelju neminovne nesolventnosti može se pokrenuti na prijedlog vjerovnika samo ako se tražbina odnosi na znatan financijski interes. Osim toga, postupak restrukturiranja mogu pokrenuti najmanje dva vjerovnika čije ukupne tražbine čine barem petinu dužnikovih poznatih dugova i koji podnesu zajednički zahtjev s dužnikom ili izjave da podupiru dužnikov zahtjev.

Pravne posljedice pokretanja postupka restrukturiranja automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev podnositelja zahtjeva ili dužnika, naložiti da zabrana otplate dugova i pružanja jamstva za dugove, zabrana naplate duga ili zabrana ovrhe ili drugih mjera izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti obvezan je obavijestiti vjerovnike o pokretanju postupka. O pokretanju postupka restrukturiranja moraju se obavijestiti i određena tijela te se pokretanje postupka restrukturiranja upisuje, na primjer, u registar stečajnih postupaka i postupaka reorganizacije, sudski registar te registar vlasničkih prava i hipoteka.

Protiv odluke okružnog suda o pokretanju postupka restrukturiranja ili o odbijanju zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja može se podnijeti žalba drugostupanjskom sudu.

Prilagodba duga

Postupak prilagodbe duga pokreće se na zahtjev dužnika. Za pokretanje postupka prilagodbe duga potrebno je da je dužnik nesolventan i ne može primjereno poboljšati svoju sposobnost plaćanja kako bi mogao podmiriti svoje dugove. Glavni razlog za nesolventnost mora biti bitno smanjenje dužnikove sposobnosti plaćanja zbog toga što je došlo do promjene u okolnostima za koju nije prvenstveno kriv dužnik, kao što je bolest. Prilagodba duga može se odobriti i ako inače postoji dobar razlog za to s obzirom na iznos dugova i drugih obveza dužnika u odnosu na njegovu sposobnost plaćanja. Prilikom ocjenjivanja dužnikove sposobnosti plaćanja u obzir se uzimaju, na primjer, imovina, dohodak i potencijal za zaradu dužnika.

Ne smije postojati pravna prepreka za postupak prilagodbe duga (npr. dug nastao zbog kaznenog djela ili nerazborito i neodgovorno zaduživanje). Međutim, prilagodba duga može se odobriti neovisno o općoj prepreci ako za to postoji dobar razlog. U takvim slučajevima posebna se pozornost mora posvetiti mjerama koje dužnik poduzima u svrhu podmirivanja svojih dugova, tomu koliko su dugo potraživani iznosi dospjeli i neplaćeni te drugim okolnostima u kojima se nalazi dužnik, kao i važnosti prilagodbe duga za dužnika i vjerovnike.

Prilagodba duga ne može se odobriti ako dužnik nema raspoloživa financijska sredstva zbog razloga koji se smatra privremenim ili ako su raspoloživa financijska sredstva dužnika zbog takvog razloga dostatna za pokrivanje tek neznatnog dijela njegovih dugova.

Pravni učinci pokretanja postupka prilagodbe duga automatski stupaju na snagu od datuma sudske odluke o pokretanju postupka. Nakon podnošenja zahtjeva sud može, na zahtjev dužnika, naložiti da privremena zabrana otplate dugova i pružanja jamstva za dugove ili naplate duga ili ovrhe i drugih mjera izvršenja stupe na snagu prije pokretanja postupka.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Imovina koju dužnik posjeduje na početku stečajnog postupka i imovina koju dužnik stekne prije zaključenja stečajnog postupka čine dio stečajne mase. Prihodi od imovine stečajne mase te imovina koja se može vratiti u masu na temelju Zakona o povratu imovine u stečajnu masu (*Laki takaisinsaannista konkurssipesään* 758/1991) ili na nekoj drugoj osnovi isto tako čine dio imovine stečajne mase.

Imovina izuzeta od ovrhe u pravilu ne čini dio stečajne mase. Osim toga, imovina koju je fizička osoba stekla ili dohodak koji je zaradila nakon pokretanja stečajnog postupka ne čine imovinu njezine stečajne mase.

Restrukturiranje

U postupku restrukturiranja za dužnika se sastavlja program restrukturiranja. Taj program mora sadržavati, na primjer, prikaz financijskog položaja dužnika, tj. njegove imovine, obveza i drugih preuzetih obveza. Program restrukturiranja mora se sastaviti na temelju ukupne imovine dužnika u trenutku pokretanja postupka. Moguć je i povrat: transakcija koja se mogla vratiti u nesolventnu masu možda će se morati poništiti u postupku restrukturiranja zbog istih razloga kao i u slučaju stečaja.

Iako je u iznimnim slučajevima program restrukturiranja moguće izmijeniti nakon njegova odobrenja, iznosi plaćanja koje treba izvršiti prema svakom vjerovniku više se ne mogu povećati izmjenom programa. Međutim, imovina prenesena na dužnika nakon odobrenja programa restrukturiranja može vjerovnicima poslužiti kao osnova za zahtijevanje dodatnih plaćanja od dužnika. Dužniku se može naložiti da izvrši dodatna plaćanja navedena u programu ako se financijski položaj dužnika smatra boljim u odnosu na razdoblje u kojem je program sastavljen. Zahtjev za dodatna plaćanja može se podnijeti ako za to postoji opravdan razlog. Takav se zahtjev mora podnijeti sudu najkasnije godinu dana od predstavljanja završnog izvješća sudu.

Prilagodba duga

U postupku prilagodbe duga za dužnika se potvrđuje raspored plaćanja u skladu s njegovom sposobnošću plaćanja. Pri ocjenjivanju dužnikove sposobnosti plaćanja čimbenici koji se moraju uzeti u obzir jesu, među ostalim, financijska sredstva prikupljena likvidacijom imovine dužnika, dužnikov dohodak i

potencijal za zaradu, nužni troškovi života i obveza uzdržavanja. U postupku prilagodbe duga sav dohodak dužnika koji premašuje njegove nužne životne troškove i obvezu uzdržavanja upotrebljava se za podmirivanje dugova, kao i njegova ostala imovina koja ne služi za ispunjavanje njegovih osnovnih potreba. Imovinom kojom se ispunjavaju osnovne potrebe smatra se dom u vlasništvu dužnika u kojem on i živi, kućni namještaj u razumnoj mjeri te osobni predmeti i predmeti koje dužnik upotrebljava za rad u mjeri u kojoj su razumno potrebni. Imovina kojom se ispunjavaju osnovne potrebe dužnika može se likvidirati samo u zakonom propisanim slučajevima.

Osim toga, na temelju rasporeda plaćanja od dužnika se može zahtijevati izvršenje dodatnih plaćanja ako tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja ostvari dodatni dohodak ili primi imovinu. Dužnik je obavezan vjerovnicima platiti određeni dio svih darova i drugih jednokratnih plaćanja koje primi tijekom razdoblja primjene rasporeda plaćanja. Ako dohodak dužnika premašuje dohodak utvrđen za raspored plaćanja, dužniku se može naložiti da određeni dio dodatnog dohotka plati vjerovnicima.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

O proglašenju stečaja odlučuje sud. Sud imenuje i stečajnog upravitelja. Osoba može biti imenovana stečajnim upraviteljem ako pristane na imenovanje, ima sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za tu funkciju te je i inače prikladna za njezino obnašanje. Stečajni upravitelj ne smije imati odnos s dužnikom ili vjerovnikom kojim bi se narušila neovisnost stečajnog upravitelja o dužniku ili nepristranost prema vjerovnicima ili njegova sposobnost da obavlja tu zadaću na odgovarajući način. Pravna osoba ne može biti imenovana stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima središnju ulogu u upravljanju stečajnom masom. Dužnosti stečajnog upravitelja uključuju zastupanje stečajne mase, brigu o tekućem upravljanju stečajnom masom, sastavljanje popisa predmeta stečajne mase i opisa dužnika, zaprimanje prijave tražbina i sastavljanje nacrtu diobnog popisa i njegove konačne verzije. Stečajni upravitelj brine i o upravljanju imovinom i prodaji imovine koja pripada stečajnoj masi te za isplatu financijskih sredstava. Nakon pokretanja stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase. Suradnja dužnika obvezna je i potrebna kako bi se stečajni postupak mogao zaključiti. Dužnik mora stečajnom upravitelju staviti na raspolaganje informacije koje su potrebne kako bi se sastavio i potvrdio popis predmeta stečajne mase. Dužnik ima pravo primiti informacije o stečajnoj masi, prisustvovati skupštinama vjerovnika i izražavati mišljenja o pitanjima o kojima se odlučuje.

Restrukturiranje

Nakon pokretanja postupka restrukturiranja poduzeća sud imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti punoljetna i dokazano poštena osoba, ne smije biti u stečaju i mora imati punu pravnu sposobnost. Mora imati i sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obnašanje te funkcije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je za ostvarenje svrhe postupka restrukturiranja te za zaštitu interesa vjerovnika. Upravitelj u slučaju nesolventnosti sastavlja izvješće o dužnikovoj imovini i obvezama te prijedlog programa restrukturiranja (određene druge stranke, na primjer dužnik, imaju pravo sastaviti vlastiti prijedlog programa restrukturiranja). Upravitelj u slučaju nesolventnosti isto tako nadzire djelatnosti dužnika.

Sud može imenovati odbor vjerovnika koji zastupa vjerovnike i djeluje kao savjetodavno tijelo kako bi pomogao upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti. Odbor se ne imenuje ako se smatra da je to nepotrebno zbog malog broja vjerovnika ili zbog nekog drugog razloga.

Dužnik zadržava ovlasti nad svojom imovinom i djelatnostima, osim ako je zakonom propisano drukčije. Međutim, nakon pokretanja postupka dužnik ne smije, na primjer, bez suglasnosti upravitelja u slučaju nesolventnosti preuzimati nove dugove, osim ako je dug povezan s uobičajenim djelatnostima dužnika te njegov iznos i uvjeti nisu neuobičajeni. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti ili vjerovnika ovlasti dužnika mogu se ograničiti i na druge načine ako postoji opasnost da će dužnik postupiti na način koji bi naštetio interesima vjerovnika ili ih ugrozio. Dužnik je obavezan surađivati sa sudom, upraviteljem u slučaju nesolventnosti i odborom vjerovnika te im pružati informacije.

Dužnik u pravilu i dalje može izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili će tek biti pokrenuti, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu.

Prilagodba duga

Sud može imenovati upravitelja u slučaju nesolventnosti za prilagodbu duga ako se to smatra potrebnim za razjašnjavanje financijskog položaja dužnika ili likvidaciju njegove imovine ili u druge svrhe za ostvarenje prilagodbe duga. Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti punoljetna i dokazano poštena osoba koja je spremna pristati na imenovanje, ne smije biti u stečaju i mora imati punu pravnu sposobnost. Mora imati i sposobnost, vještine i iskustvo koji su potrebni za obnašanje te funkcije. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ne smije imati odnos s dužnikom ili bilo kojim od vjerovnika kojim bi se narušila njegova neovisnost o dužniku ili njegova nepristranost prema vjerovnicima. Pravna osoba ne može biti imenovana upraviteljem u slučaju nesolventnosti.

Dužnost je upravitelja u slučaju nesolventnosti, ako ga se imenuje, da sastavi nacrt rasporeda plaćanja i obavlja ostale dužnosti koje mu sud odredi. Prilikom sastavljanja nacrtu rasporeda plaćanja upravitelj u slučaju nesolventnosti mora pregovarati s dužnikom i vjerovnicima te im pružati potrebne informacije o prilagodbi duga i davati im mogućnost da dostave izjavu o prijedlogu i nacrtu rasporeda plaćanja. Upravitelj u slučaju nesolventnosti se imenovati i kako bi obavio likvidaciju imovine dužnika te izvršio prijenos tako prikupljenih financijskih sredstava vjerovnicima. Ako nije imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti, za sastavljanje nacrtu rasporeda plaćanja odgovoran je dužnik. O početku postupka prilagodbe duga odlučuje sud. Sud je odgovoran i za potvrđivanje rasporeda plaćanja.

Dužnik zadržava vlasnička prava i prava na posjed imovine. Međutim, sva imovina dužnika kojom se ne ispunjavaju osnovne potrebe dužnika upotrebljava se za podmirivanje dugova. Dužnik je obavezan sudu, vjerovnicima i, ako je imenovan, upravitelju u slučaju nesolventnosti pružiti sve potrebne informacije o pitanjima koja su relevantna za prilagodbu duga. Dužnik je obavezan i surađivati u urednom izvršavanju prilagodbe duga.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Stečaj

Osim određenih iznimki, vjerovnik ima pravo tražbinu u stečajnom postupku upotrijebiti za prijeboj duga prema dužniku na početku stečajnog postupka, čak i ako dug prema dužniku ili tražbina još nisu ni dospjeli. Pravo na prijeboj ne primjenjuje se na tražbinu na temelju koje vjerovnik nema pravo na isplatu iz stečajne mase ni na bilo koju tražbinu koja je podređena u odnosu na druge tražbine. Vjerovnik je dužan dostaviti informacije o tražbini koja će se upotrijebiti za prijeboj.

Restrukturiranje

Unatoč zabrani naplate dugova vjerovnik ima pravo izvršiti prijeboj tražbine s dugom prema dužniku pri pokretanju postupka pod istim uvjetima kao u stečajnom postupku. Obavijest o prijeboju mora se uručiti i upravitelju u slučaju nesolventnosti.

Pravo na prijeboj ne primjenjuje se na prijeboj koji kreditna institucija izvršava u pogledu financijskih sredstava koja je dužnik položio u toj instituciji kada zabrana naplate stupi na snagu ili nakon toga, ni na financijska sredstva koja se nalaze u kreditnoj instituciji u trenutku prijenosa na račun dužnika ako se taj račun može upotrijebiti za plaćanja.

Prilagodba duga

Nakon početka prilagodbe duga protiv dužnika se ne smiju poduzimati mjere naplate duga koji je predmet obustave plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Obustava plaćanja uključuje i prijeboj između dužnikovih tražbina i dugova vjerovniku. Međutim, ta se obustava ne primjenjuje na prijeboj poreza.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

U pravilu ugovori koji ne obuhvaćaju tražbine koje su predmet postupka u slučaju nesolventnosti ostaju valjani i nepromijenjeni u svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti.

Stečaj

Ako na početku stečajnog postupka dužnik nije izvršio ugovor čija je strana, druga ugovorna strana mora zatražiti izjavu o tome hoće li se ugovorne obveze prema njoj izvršavati iz stečajne mase. Ako se da takva izjava i ako se položi prihvatljivo jamstvo za izvršenje ugovora, ugovor se ne može raskinuti.

Međutim, druga ugovorna strana može raskinuti ugovor ako je ugovor osobne prirode ili ako postoji neki drugi poseban razlog zbog kojeg druga strana ne mora ostati u ugovornom odnosu sa stečajnom masom.

Ako poslodavac proglašuje stečaj, ugovor o radu može raskinuti bilo koja strana, neovisno o njegovu trajanju. Otkazni rok traje 14 dana, bez obzira na to koliko bi trajao u uobičajenim okolnostima. Plaća dospjela u razdoblju stečaja isplaćuje se iz stečajne mase.

Iz stečajne mase plaća se i najam koji proizlazi iz ugovora o zakupu poslovnog prostora za bilo koje razdoblje tijekom kojeg se prostor upotrebljava, čak i ako nije preuzeta odgovornost za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ugovora o zakupu iz stečajne mase. Ako u roku od najmanje mjesec dana koji utvrđuje zakupodavac nije dana izjava o tome da će se nakon početka stečajnog postupka obveze koje proizlaze iz ugovora o zakupu ispunjavati iz stečajne mase, zakupodavac ima pravo poništiti ugovor o zakupu.

Ako u skladu s ugovorom o ustupanju pokretne imovine odredbe o zadržavanju vlasničkih prava ili povratu imovine prestaju važiti nakon uplate kupoprodajne cijene, ugovorne obveze mogu se izvršavati iz stečajne mase te se o tome obavješćuje prodavatelja i plaća se neplaćena kupoprodajna cijena, uvećana za zatezne kamate, u skladu s izvornim uvjetima. Obavijest se dostavlja i cijena plaća u razumnom roku nakon što prodavatelj zatraži plaćanje ili povrat imovine. Pojedinačna transakcija može se poništiti na temelju osnove za povrat iz Zakona o povratu imovine u stečajnu masu.

Restrukturiranje

Pokretanje postupka restrukturiranja ne utječe na postojeće preuzete obveze dužnika, osim ako je drukčije propisano zakonom.

Ugovor o zakupu ili ugovor o *leasingu* u kojem je dužnik zakupnik može raskinuti dužnik na način da ugovor prestaje dva mjeseca nakon dostave obavijesti o raskidu, neovisno o bilo kakvim odredbama u ugovoru koje se odnose na trajanje ugovora ili rok za dostavu obavijesti.

Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati uobičajenim dijelom djelatnosti dužnika. Ako je riječ o drugoj vrsti ugovora sklopljenog prije pokretanja postupka i ako dužnik u vrijeme pokretanja postupka nije ispunio svoje obveze plaćanja u skladu s ugovorom, upravitelj u slučaju nesolventnosti na zahtjev druge stranke izjaviti će hoće li se dužnik pridržavati ugovora. Ako je odgovor negativan ili ako nije dan u razumnom roku, druga ugovorna strana ima pravo otkazati ugovor.

Ugovor u skladu s kojim je dužnik obavezan izvršiti plaćanje na temelju ili u pogledu duga koji se restrukturira ništavan je, osim ako se obveza plaćanja temelji na odobrenom programu restrukturiranja.

Ako je poslodavac predmet postupka restrukturiranja, poslodavac ima pravo raskinuti ugovor o radu bez obzira na njegovo trajanje uz otkazni rok od dva mjeseca pod određenim uvjetima.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za pokretanje postupka restrukturiranja podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku restrukturiranja pod istim uvjetima utvrđenima Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

Prilagodba duga

Dužnik ima pravo raskinuti ugovor o zakupu ili bilo koji drugi ugovor u kojem je dužnik zakupnik, ili bilo koji potrošački ugovor ili ugovor o najmu s pravom kupnje, uz otkazni rok od dva mjeseca.

Dužnik se mora odrediti sve imovine kojom se ne ispunjavaju njegove osnovne potrebe, a koju je stekao na temelju sustava djelomičnog plaćanja ili najma s pravom kupnje.

Ugovor u skladu s kojim je dužnik obavezan izvršiti plaćanje na temelju ili u pogledu duga koji se prilagođava ništavan je, osim ako se obveza plaćanja temelji na odobrenom rasporedu plaćanja ili zakonu.

Osoba koja se prije početka postupka dužniku obvezala izvršavati ugovor, ali koja to izvršavanje nije dovršila u trenutku pokretanja postupka ima pravo na naknadu za svoje izvršenje ako se to izvršenje može smatrati uobičajenim dijelom djelatnosti dužnika.

Transakcija koja se mogla poništiti da je umjesto zahtjeva za prilagodbu duga podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se poništiti na zahtjev vjerovnika u postupku prilagodbe duga pod istim uvjetima utvrđenima Zakonom o povratu imovine u stečajnu masu.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Stečaj

Nakon početka stečajnog postupka protiv stečajne mase ne smije se podnijeti tužba u svrhu dobivanja osnova za izvršenje u pogledu tražbine u stečajnom postupku te se u pogledu imovine u stečajnoj masi ne provode mjere izvršenja u svrhu naplate tražbine u stečajnom postupku. Međutim, vjerovnik koji je zaštićen instrumentom osiguranja može podnijeti tužbu kako bi naplatio tražbinu iz instrumenta osiguranja.

Restrukturiranje

Nakon pokretanja postupka restrukturiranja dužnik u pravilu podliježe zabrani otplate, a vjerovnici podliježu zabrani naplate duga. Protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji se restrukturira ili mjere osiguranja njegova plaćanja. U određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatilo. To može biti moguće ako je jasno da, s obzirom na dogovore o restrukturiranju, imovinu koja služi kao jamstvo nije potrebno zadržati u posjedu dužnika.

U pravilu se nakon pokretanja postupka protiv dužnika ne smiju provoditi mjere osiguranja koje se temelje na službenim odlukama.

Prilagodba duga

Kao i u postupku restrukturiranja, u postupku prilagodbe duga vjerovnik podliježe obustavi naplate duga. Ako je dug obuhvaćen područjem primjene obustave plaćanja, protiv dužnika se ne smiju provoditi mjere naplate duga koji je predmet plaćanja ili mjere osiguranja njegova plaćanja. Osim toga, na dužnika se ne primjenjuju kazne za zakašnjelo plaćanje. Međutim, u određenim slučajevima osigurani vjerovnik može od suda zatražiti da mu odobri upotrebu jamstva kako bi se naplatilo. To može biti moguće ako imovina koja služi kao instrument osiguranja nije namijenjena ispunjavanju osnovnih potreba dužnika ili ako dužniku ta imovina nije potrebna za obavljanje njegove poslovne djelatnosti.

Vjerovnik može podnijeti tužbu ili pokrenuti drugi postupak kako bi zadržao svoje pravo na izvršenje ili stekao osnovu za izvršenje. U pravilu, neovisno o odredbama o zabranama u pogledu pokretanja postupka prilagodbe duga, vjerovnik može zatražiti i nalog za izricanje mjera predostrožnosti te izvršenje takvog naloga.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Na početku stečajnog postupka dužnik gubi svoje ovlasti nad imovinom stečajne mase u korist stečajnog upravitelja. Kao posljedica toga stečajna masa ima pravo zauzeti položaj stranke u pitanjima koja se odnose na imovinu koja pripada stečajnoj masi: stečajna masa mora zadržati mogućnost nastavka sudskog postupka koji je u tijeku između dužnika i trećih osoba, a odnosi se na imovinu stečajne mase. Ako stečajna masa ne iskoristi tu mogućnost, dužnik može nastaviti postupak.

Slično tomu, stečajna masa mora zadržati mogućnost nastavka sudskog postupka koji se odnosi na tražbinu o kojoj se odlučuje u stečajnom postupku protiv dužnika. Ako stečajna masa odbije odgovoriti na tužbu, a dužnik ne želi nastaviti postupak, tužitelj može zatražiti donošenje odluke o predmetu.

Restrukturiranje

Dužnik i dalje može izvršavati svoje pravo na tužbu u sudskim postupcima koji su u tijeku ili u drugim odgovarajućim postupcima u kojima je stranka, osim ako upravitelj u slučaju nesolventnosti odluči preuzeti izvršavanje dužnikova prava na tužbu. Ista se odredba primjenjuje na sudske postupke ili druge postupke koji će se pokrenuti nakon početka postupka restrukturiranja.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti ima pravo podnošenja tužbenih zahtjeva i pokretanja sudskih postupaka ili drugih odgovarajućih postupaka u ime dužnika te izvršavanja dužnikova prava na tužbu u postupku. Osim toga, upravitelj u slučaju nesolventnosti može prihvaćati obavijesti u ime dužnika.

Prilagodba duga

Pokretanje postupka prilagodbe duga ne utječe na sudske postupke u tijeku ili na dužnikovo pravo na tužbu u postupku.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za proglašenje stečaja.

U stečajnom postupku vjerovnici imaju vrhovne ovlasti. Ovlasti u stečajnoj masi izvršavaju vjerovnici osim ako o tom pitanju u skladu sa zakonom odlučuje ili ga rješava stečajni upravitelj. Osim toga, vjerovnici mogu zadržati ovlasti u pitanjima tekućeg upravljanja stečajnom masom ili neke od svojih ovlasti ustupiti stečajnom upravitelju. Ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku započinju pokretanjem stečajnog postupka, a prestaju njegovim zaključenjem.

Pravo na izvršavanje ovlasti vjerovnika pripada onim vjerovnicima koji imaju tražbinu u stečajnom postupku protiv dužnika i koji su tu tražbinu prijavili. Nakon datuma prijave pravo pripada samo onim vjerovnicima koji su prijavili tražbinu ili čija se tražbina zbog drugih razloga može uzeti u obzir u diobnom popisu te vjerovnicima koji su zaštićeni instrumentom osiguranja i koji su podnijeli izjavu o svojoj tražbini.

Najvažnije je tijelo za donošenje odluka skupština vjerovnika, ali mogu se primijeniti i drugi postupci za donošenje odluka. Vjerovnici mogu uspostaviti i odbor vjerovnika koji djeluje kao tijelo za pregovore i povezivanje između stečajnog upravitelja i vjerovnika. Prava glasa vjerovnika određuju se na temelju njihove trenutačne tražbine u stečajnom postupku. Odluku skupštine vjerovnika čini mišljenje koje podupiru oni vjerovnici čija prava glasa čine natpolovičnu većinu svih vjerovnika koji sudjeluju u glasovanju. U alternativnim postupcima za donošenje odluka glasovi se broje na temelju prava glasa vjerovnika koji su izrazili stajalište.

Restrukturiranje

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja.

Odbor vjerovnika može se imenovati kao zajednički predstavnik vjerovnika. Odbor predstavlja sve skupine vjerovnika, a dužnost mu je pomagati upravitelju u slučaju nesolventnosti u obavljanju njegovih dužnosti te pratiti njegove aktivnosti u ime vjerovnika. Odbor donosi odluke običnom većinom.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti pri pripremi nacrt programa restrukturiranja mora pregovarati s odborom vjerovnika i, ako je potrebno, s pojedinačnim vjerovnicima. Osim toga, vjerovnici ili skupine vjerovnika čije tražbine premašuju ograničenje utvrđeno zakonom imaju pravo predložiti nacrt programa restrukturiranja. Nakon što se sastavi nacrt programa restrukturiranja prosljeđuje se vjerovnicima na odobrenje. U slučaju da nema zapreka odobrenju programa, program se može odobriti na temelju suglasnosti svih vjerovnika, suglasnosti većine članova u skupinama vjerovnika i, u određenim okolnostima, čak i bez suglasnosti većine u svim skupinama vjerovnika.

Prilagodba duga

Vjerovnik ne može podnijeti zahtjev za prilagodbu duga fizičke osobe. Međutim, u pravilu dužnik prije podnošenja zahtjeva za prilagodbu duga mora utvrditi postoji li mogućnost za pregovore o nagodbi s vjerovnicima. U skladu s ustaljenim praksama kreditiranja i naplate dugova, vjerovnik mora surađivati u svrhu postizanja nagodbe.

Vjerovnicima se mora dati mogućnost da podnesu izjavu o zahtjevu za prilagodbu duga te o nacrtu rasporeda plaćanja. Prema potrebi, vjerovnici moraju dostaviti pojedinosti o svojim tražbinama u pisanom obliku. Odobreni raspored plaćanja može se izmijeniti na zahtjev vjerovnika ili se može naložiti da prestaje važiti pod određenim uvjetima.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Stečaj

Imovinom stečajne mase mora se upravljati s dužnom pažnjom i svrsishodno te u skladu s pravilnom upravnom praksom.

Jedna od dužnosti stečajnog upravitelja jest briga o prodaji imovine koja pripada stečajnoj masi. Stečajna masa mora likvidirati imovinu iz stečajne mase na način koji je najpovoljniji za stečajnu masu kako bi rezultat prodaje bio što bolji. Instrument osiguranja koji pripada stečajnoj masi može se prodati samo ako vjerovnik zaštićen instrumentom osiguranja za to da suglasnost ili ako sud za to da dopuštenje.

Imovina koja pripada stečajnoj masi ne može se prenijeti na stečajnog upravitelja, njegove pomoćnike ili na osobe povezane sa stečajnim upraviteljem ili pomoćnikom.

Restrukturiranje i prilagodba duga

Prava upravitelja u slučaju nesolventnosti ograničena su na pravo pristupa informacijama koje su potrebne za ispunjavanje njegovih obveza. Dužnik zadržava pravo vlasništva i pravo posjedovanja svoje imovine, a upravitelj u slučaju nesolventnosti nema pravo na upotrebu ili prijenos imovine dužnika. Međutim, dužnik mora imati suglasnost upravitelja za niz aktivnosti prijenosa imovine.

Prilagodba duga

U postupku prilagodbe duga upravitelju u slučaju nesolventnosti može se naložiti da likvidira imovinu i provede povezane mjere i dogovore te da tako stečena financijska sredstva prosljedi primateljima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Tražbina u stečajnom postupku znači dug koji duguje dužnik, a temelji se na pravnoj osnovi koja je nastala prije proglašenja stečaja. Osim toga, sve tražbine osigurane instrumentom osiguranja i tražbine čija su osnova ili iznos uvjetovani, sporni ili na neki drugi način nejasni smatraju se tražbinama u stečajnom postupku. U odnosu u kojem se dug nastavlja, dio duga iz razdoblja prije početka stečajnog postupka smatra se tražbinom u stečajnom postupku.

Stečajne mase u Finskoj imaju pravo neovisnog sklapanja ugovora te stoga imaju vlastita prava i obveze. Tražbine koje su nastale nakon početka stečajnog postupka smatraju se administrativnim troškovima, tj. dugom stečajne mase koji se plaća u cijelosti upotrebom imovine stečajne mase. Stečajna masa odgovorna je za dugove koji proizlaze iz stečajnog postupka ili na temelju ugovora ili obveze koje je sklopila stečajna masa te za dugove za koje je stečajna

masa odgovorna u skladu s pravom. Takvi su dugovi uglavnom naknada stečajnog upravitelja, plaće zaposlenika i troškovi najma proizišli iz ugovorâ o zakupu poslovnog prostora.

Restrukturiranje

Dug koji se restrukturira pojam je koji označuje sve dugove dužnika nastale prije podnošenja zahtjeva, uključujući osigurane dugove i dugove čija su osnova ili iznos uvjetovani ili sporni ili na neki drugi način nejasni. Ti se dugovi otplaćuju kako je utvrđeno u rasporedu plaćanja u okviru odobrenog programa restrukturiranja.

Dugovi koji nastaju nakon podnošenja zahtjeva otplaćuju se u skladu s njihovim dospijecem. Isto se primjenjuje na naknade, davanja i druge tekuće izdatke koji se temelje na trajnom ugovornom odnosu ili na trajnom ugovoru o upotrebi ili posjedu ako se odnose na razdoblje nakon podnošenja zahtjeva.

Prilagodba duga

Prilagodba duga obuhvaća sve dugove dužnika koji su postojali prije početka prilagodbe duga. To uključuje obveze na temelju instrumenata osiguranja i dugove koji su uvjetovani, sporni ili na neki drugi način neodređeni u pogledu iznosa ili osnove te kamate na takve dugove koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga i potvrđivanja rasporeda plaćanja, kao i troškove naplate i izvršenja u pogledu takvih dugova, ako je određeno da ih plaća dužnik.

Dugovi izvan postupka prilagodbe duga otplaćuju se u skladu s njihovim dospijecem.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Stečaj

Kako bi imao pravo na isplatu, vjerovnik mora prijaviti tražbinu u stečajnom postupku u pisanom obliku (pismo prijave) i dostaviti ga stečajnom upravitelju najkasnije do datuma prijave. U pismu prijave moraju se navesti, na primjer, glavnica tražbine, obračunane kamate i osnova za tražbinu te za kamate. Prijava se može revidirati ili dopuniti nakon datuma prijave. Tražbina se može prijaviti i retroaktivno ako vjerovnik stečajnoj masi plati dodatnu naknadu, osim ako je postojao valjan razlog zašto tražbina nije prijavljena do datuma prijave. Stečajni upravitelj može u nacrtu diobnog popisa uzeti u obzir i neprijavljeni tražbinu u stečajnom postupku ako nema prigovora u pogledu osnove i iznosa tražbine.

Stečajni upravitelj mora provjeriti zakonitost prijavljenih tražbina i njihov mogući redosljed prema isplatom redovima. Tražbine na temelju kojih se stječe pravo na isplatu moraju se navesti u nacrtu diobnog popisa. Stečajni upravitelj, vjerovnik ili dužnik mogu osporiti tražbinu u nacrtu diobnog popisa, navodeći pojedinosti i razloge. Ako je tražbina vjerovnika osporena, stečajni upravitelj mora vjerovniku dati mogućnost da bude saslušan u tom sporu i predoči dokaze u potporu svojoj tražbini. Tražbina koja nije osporena na vrijeme mora se smatrati prihvaćenom.

Nakon toga stečajni upravitelj mora sastaviti diobni popis uzimajući u obzir sporove i izjave te podnijeti popis sudu na potvrđivanje. Sud odlučuje o sporovima i drugim nesuglasjima bez odlaganja ili u parničnom postupku te na kraju potvrđuje diobni popis.

Restrukturiranje

Dužnik uz svoj zahtjev za pokretanje postupka restrukturiranja mora priložiti izjavu o vjerovnicima, dugovima i njihovim instrumentima osiguranja. Sud pri izdavanju naloga o pokretanju postupka restrukturiranja određuje datum do kojeg vjerovnici moraju upravitelju prijaviti svoje tražbine u pisanom obliku ako se te tražbine razlikuju od onih koje je prijavio dužnik.

Nakon što se sudu dostavi nacrt programa restrukturiranja, sud strankama u postupku mora dati mogućnost da upravitelju u slučaju nesolventnosti u pisanom obliku izjave svoje prigovore u pogledu tražbina iz nacrta programa te da u određenom roku podnesu pisanu izjavu o tom nacrtu ili mora pozvati te stranke na saslušanje pred sudom. Upravitelj u slučaju nesolventnosti i dužnik mogu podnijeti prigovore u ime dužnika. Prigovori se razmatraju, a o pitanju se odlučuje zajedno s odlučivanjem o nacrtu, ako je to moguće, ili se o tom pitanju može odlučiti u zasebnom sudskom postupku. Nakon što sud donese odluku o restrukturiranju nejasnog duga osobi koja je pripremila nacrt daje se mogućnost da ga ispravi, preispita ili dopuni. Nakon toga vjerovnici glasuju o nacrtu programa restrukturiranja.

U pravilu, u okviru restrukturiranja, dug koji nije prijavio dužnik ili vjerovnik i za koji upravitelj u slučaju nesolventnosti nije na drugi način doznao prije odobrenja programa restrukturiranja postaje nevažeći u trenutku odobrenja programa restrukturiranja.

Prilagodba duga

Pri podnošenju zahtjeva za prilagodbu duga dužnik mora dostaviti popis svojih vjerovnika i dugova. Kad izdaje nalog o pokretanju postupka prilagodbe duga, sud vjerovnicima mora poslati primjerke sudskog naloga, zahtjeva i dužnikova nacrta rasporeda plaćanja. Sud mora i odrediti rok za pisane obavijesti vjerovnika o iznosu dugova koji će se prilagoditi, ako se razlikuju od onih koje je prijavio dužnik, rok za pisane izjave vjerovnika o zahtjevu i dužnikovu nacrtu rasporeda plaćanja te rok za moguće prigovore na dugove navedene u popisu.

Sud će obrađivati i rješavati prigovore povezane s postupkom prilagodbe duga u rasporedu plaćanja, ako je to moguće a da se pritom ne prouzroči znatno kašnjenje prilagodbe duga. U suprotnom, sud upućuje to pitanje na rješavanje u zasebnoj tužbi ili drugom postupku. Nakon toga raspored plaćanja može se potvrditi, pod uvjetom da je dužniku odobrena prilagodba duga.

Raspored plaćanja može se izmijeniti na prijedlog dužnika ili vjerovnika ako se nakon potvrde rasporeda plaćanja dozna za postojanje duga koji se može prilagoditi, a koji nije bio poznat u trenutku potvrde rasporeda plaćanja.

Ako se dug koji se može prilagoditi pojavi nakon dovršetka rasporeda plaćanja i bilo bi moguće izmijeniti raspored plaćanja zbog tog duga, dužnik mora otplatiti taj dug u iznosu koji bi bio dodijeljen vjerovniku da je dug bio uključen u raspored plaćanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

U pravilu se tražbine u svim vrstama postupka u slučaju nesolventnosti smatraju ravnopravnima, tj. svaki vjerovnik ima jednako pravo primiti plaćanje iz isplaćenih finansijskih sredstava razmjerno svojoj tražbini. Iznimke od tog pravila odnose se na odredbe o pravu prvenstva i najnižem redu prvenstva tražbina.

Stečaj

Isplate vjerovnicima u stečajnom postupku izvršavaju se u skladu s potvrđenim diobnim popisom. Odredbe o određivanju reda prvenstva tražbina u stečajnom postupku u slučaju da imovina dužnika nije dostatna za pokrivanje svih tražbina utvrđene su u Zakonu o prvenstvu tražbina (*Laki velkoijen maksunsaantijärjestyksestä* 1578/1992).

Tražbine osigurane instrumentom osiguranja ili pravom pridržaja tražbine su s pravom prvenstva, kao i tražbine koje su nastale u vezi s restrukturiranjem poduzeća, uzdržavanjem koje se plaća za dijete i poslovnim hipotekama. Tražbine koje su podređene ostalim tražbinama i njihov međusobni poredak utvrđeni su zasebnim odredbama. Takve tražbine uključuju kamate i kazne za zakašnjelo plaćanje u pogledu podređenih tražbina koje su nastale nakon početka stečajnog postupka te druge naknade koje se temelje na javnom pravu, osim novčanih i ugovornih kazni.

Restrukturiranje

Vjerovnici koji bi izvan postupka restrukturiranja imali jednako pravo na plaćanje njihovih tražbina u ravnopravnom su položaju u dogovorima u pogledu duga u okviru programa restrukturiranja. Međutim, u programu restrukturiranja može se predvidjeti da vjerovnici s malim tražbinama budu isplaćeni u cijelosti.

Na osigurane dugove mogu se primijeniti samo ograničene mjere na temelju dogovora o dugu jer se glavnica osiguranog duga ne može smanjiti. Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva.

U dogovoru o dugu kamate i drugi troškovi kreditiranja koji se obračunavaju tijekom postupka restrukturiranja za restrukturiranje dugova koji nisu osigurani dugovi smatraju se dugovima najnižeg reda prvenstva.

Prilagodba duga

Dužnikova raspoloživa financijska sredstva i financijska sredstva od likvidacije njegove imovine moraju se podijeliti na neosigurane dugove razmjerno njihovu iznosu. Na neosigurani dug mogu se primijeniti sve raspoložive mjere prilagodbe duga, ali se obveza plaćanja u pogledu osiguranih dugova ne može ukinuti. Dogovor o dugu ne utječe na postojanje ili sadržaj vjerovnikova stvarnog prava jamstva.

Mora se primijeniti mehanizam koji je najmanje štetan za vjerovnika, ali je i dalje dostatan za poboljšanje financijskog položaja dužnika. Posljednje obveze koje se raspoređuju za plaćanje iz dužnikovih raspoloživih financijskih sredstava i sredstava dobivenih likvidacijom jesu dugovi koji bi bili podređeni da je dužnik proglasio stečaj i kamate koje se obračunavaju od početka prilagodbe duga do potvrđivanja rasporeda plaćanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Stečaj

Stečajni upravitelj sastavlja diobni popis kako je opisano u odjeljku 12. Stečajni postupak na sudu u pravilu završava potvrđivanjem diobnog popisa. Sveukupni stečajni postupak završava nakon što vjerovnici odobre završno poravnanje računa. Stečajni upravitelj sastavlja završno poravnanje računa nakon što je stečajna masa popisana, a imovina koja pripada stečajnoj masi likvidirana. Završno poravnanje računa može se sastaviti čak i ako je stečajna masa djelomično nepopisana jer instrumenti osiguranja ili druga imovina male vrijednosti nisu prodani ili jer tražbina u stečajnom postupku ili neznatan dio tražbina nisu jasni.

Nagodba kojom se zaključuje stečajni postupak može se postići u okviru stečajnog postupka ako je podupiru dužnik i većina vjerovnika. Potvrđivanjem nagodbe prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku.

Sud može izdati rješenje o prestanku stečajnog postupka ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove stečajnog postupka ili ako zbog drugog razloga nastavak stečaja ne bi bilo svrsishodan. Međutim, sud ne može izdati rješenje o prestanku stečajnog postupka ako se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave. Razlozi za nastavak stečaja u okviru javne prinudne uprave mogu uključivati, na primjer, potrebu za nadzorom dužnika. Javna prinudna uprava završava završnim poravnanjem računa.

Poništenje stečaja može se naložiti na temelju valjanog razloga u roku od osam dana od rješenja o pokretanju stečaja. Tada prestaju pravni učinci stečaja. Obveza u pogledu dugova nastavlja se i nakon stečaja. Dužnik nije oslobođen obveze u pogledu dugova u stečajnom postupku koji nisu u cijelosti otplaćeni u okviru stečajnog postupka.

Restrukturiranje

Sudski postupak u pogledu restrukturiranja završava odobrenjem programa restrukturiranja. Odobrenjem programa dužnik ponovno stječe slobodu djelovanja i prestaju pravni učinci povezani s pokretanjem postupka, kao što su zabrana plaćanja i naplate dugova. Nakon odobrenja programa restrukturiranja uvjeti predmetnih dugova uređeni su programom restrukturiranja, a u pravilu će svi nepoznati dugovi u okviru restrukturiranja postati nevažeći. Sud može, na zahtjev nadzornika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja programa restrukturiranja ako je dužnik počinio težu povredu programa. Program restrukturiranja prestat će važiti i ako je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak prije zaključenja programa. Sud isto tako može naložiti prestanak važenja dogovora u pogledu duga iz programa restrukturiranja koji se odnosi na određenog vjerovnika, na primjer, ako je dužnik bitno zanemario svoje obveze prema vjerovniku na temelju programa restrukturiranja. Nakon prestanka važenja programa restrukturiranja vjerovnik će imati ista prava koja je imao prije njegova odobrenja.

Prilikom zaključenja programa restrukturiranja nadzornik ili, ako on ne postoji, dužnik mora predstaviti završno izvješće o provedbi programa.

Prilagodba duga

Sudski postupak u pogledu prilagodbe duga završava nakon što sud potvrdi raspored plaćanja. Nakon potvrde rasporeda plaćanja uvjeti predmetnih dugova uređeni su rasporedom plaćanja. Obveze plaćanja utvrđene u rasporedu plaćanja obvezujuće su za dužnika sve do ispunjenja svih navedenih obveza. Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja, dužnikove obveze navedene u rasporedu ostaju na snazi ako nisu ispunjene. Dužnik nije oslobođen otplate preostalih dugova sve dok se ne ispune sve obveze utvrđene u rasporedu plaćanja.

Raspored plaćanja prestat će važiti ako se prije zaključenja rasporeda proglasi stečaj dužnika. Sud može, na zahtjev dužnika ili vjerovnika, naložiti prestanak važenja rasporeda plaćanja ako je dužnik zanemario svoje obveze propisane zakonom. Nakon prestanka važenja rasporeda plaćanja vjerovnik će imati ista prava koja je imao prije prilagodbe duga.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Činjenica da je stečajni postupak završen ne znači da je dužnik oslobođen svojih obveza u pogledu dugova. Drugim riječima, dužnik i dalje odgovara za dugove u stečajnom postupku koji u tom postupku nisu u cijelosti otplaćeni.

Restrukturiranje

Vjerovnici imaju pravo naplate svojih tražbina navedenih u programu restrukturiranja, a restrukturiranje ne završava sve dok obveze iz programa nisu ispunjene. Nakon zaključenja programa vjerovnici više nemaju pravo naplate.

Može se i naložiti prestanak važenja programa restrukturiranja, kako je opisano u odjeljku 14. To znači da program više nije na snazi i da vjerovnici imaju isto pravo na plaćanje u okviru duga koji se restrukturira koje bi imali da program restrukturiranja nije odobren. Prestanak važenja programa ne utječe na valjanost transakcija koje su već zaključene na temelju programa.

Prilagodba duga

Uvjeti dugova koji se mogu prilagoditi uređeni su rasporedom plaćanja. Raspored plaćanja mora imati određeno trajanje. Dužnika se u potpunosti oslobađa nepodmirenih obveza koje nisu uključene u raspored plaćanja.

Bez obzira na završetak rasporeda plaćanja, dužnikove obveze utvrđene u rasporedu ostaju na snazi sve dok nisu ispunjene. Nakon zaključenja rasporeda plaćanja vjerovnici više nemaju pravo naplate.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečaj

Troškovi stečajnog postupka sastoje se od sudskih pristojbi koje se ubiru za taj postupak, naknade stečajnog upravitelja i svih drugih troškova koji proizlaze iz nadzora stečajne mase i upravljanja njome.

Troškovi stečajnog postupka podmiruju se iz financijskih sredstava stečajne mase. Ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za troškove, vjerovnik može preuzeti odgovornost za troškove kako bi izbjegao prestanak stečajnog postupka.

Sud isto tako može odlučiti da se stečaj nastavlja u okviru javne prinudne uprave, ako se to smatra opravdanim, na primjer zbog nedostatnih sredstava stečajne mase. U tom slučaju prestaju imenovanje stečajnog upravitelja i ovlasti vjerovnika u stečajnom postupku. Troškovi stečajnog postupka koji proizlaze iz javne prinudne uprave plaćaju se iz državnih sredstava ako financijska sredstva stečajne mase nisu dostatna za podmirenje tih troškova.

Restrukturiranje

Troškovi postupka, kao što je naknada upravitelja u slučaju nesolventnosti, plaćaju se iz imovine dužnika. Druga stranka može isto tako preuzeti odgovornost za troškove jer je jedna od prepreka pokretanju postupka restrukturiranja postojanje vjerojatnosti da dužnikova imovina nije dostatna za pokriće troškova postupka. Ipak, treće strane rijetko preuzimaju odgovornost za troškove.

Za naknadu troškova odbora vjerovnika odgovorni su vjerovnici, osim ako je drukčije utvrđeno u programu restrukturiranja.

Osoba koja želi ostvariti pravo na predstavljanje nacrt programa restrukturiranja mora sastaviti njegov nacrt sama i o vlastitom trošku.

Prilagodba duga

Troškovi postupka sastoje se od razumne naknade za usluge upravitelja u slučaju nesolventnosti i naknade za njegove troškove. U pravilu dužnik mora platiti naknadu i troškove upravitelja u slučaju nesolventnosti do iznosa koji ne premašuje raspoloživa financijska sredstva dužnika tijekom četiri mjeseca nakon potvrde rasporeda plaćanja ili izmijenjenog rasporeda plaćanja. Dio naknade i troškova koje ne pokrije dužnik plaća se iz državnih sredstava. Ako je zahtjev za prilagodbu duga odbijen, cjelokupna naknada i cjelokupni troškovi plaćaju se iz državnih sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobožnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Odredbе o povratu primjenjuju se na sve vrste postupaka u slučaju nesolventnosti.

Imovina koja je prenesena prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koja ispunjava uvjete utvrđene zakonom može se vratiti podnošenjem tužbe za povrat, tužbe u pogledu prava vlasništva ili tužbe za proglašenje ništavosti. U svim vrstama postupaka u slučaju nesolventnosti na povrat se primjenjuju odredbe Zakona o povratu imovine u stečajnu masu. Mora postojati osnova za povrat.

Preduvjeti za postojanje osnove za povrat, a time i za poništenje transakcije, sljedeći su:

transakcija je upotrijebljena kako bi se na neodgovarajući način pogodovalo jednom vjerovniku na štetu ostalih vjerovnika, kako bi se prenijela imovina izvan dohvata vjerovnika ili povećao ukupan iznos duga na štetu vjerovnika,

dužnik je bio nesolventan u trenutku transakcije ili je transakcija pridonijela nesolventnosti dužnika; ako se transakcija odnosi na dar, drugi preduvjet je da je dužnik bio prezadužen ili je postao prezadužen zbog transakcije,

druga strana u transakciji znala je ili je trebala znati da je dužnik nesolventan/prezadužen ili za učinke transakcije na financijsko stanje dužnika te za druge čimbenike koji tu transakciju čine neprikladnom.

Ako je druga strana u transakciji bila bliski srodnik dužnika, smatra se da je ta osoba znala za prethodno navedene čimbenike, osim ako može dokazati da je postupala u dobroj vjeri. Ako je transakcija zaključena više od pet godina prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, može se poništiti samo ako je bliski srodnik dužnika bio jedna od strana u toj transakciji.

Otplate dugova izvršene više od tri mjeseca prije datuma podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti mogu se poništiti ako su za otplatu upotrijebljena neuobičajena sredstva plaćanja ili ako je otplata izvršena preuranjeno ili ako se otplaćeni iznos smatra znatnim s obzirom na financijska sredstva stečajne mase. Međutim, otplate se ne mogu poništiti ako se smatraju uobičajenima s obzirom na okolnosti. Plaćanja na temelju ovrhe isto se tako mogu poništiti, pod uvjetom da je ovrha izvršena više od tri mjeseca prije roka. Primjenjivi rok dulji je za bliske srodnike dužnika. Plaćanja se mogu poništiti čak i ako je vjerovnik postupao u dobroj vjeri.

Postoje i zasebne odredbe kojima se uređuje poništenje, na primjer, darova, podjele imovine, prijeboja i instrumenata osiguranja.

Posljednji put ažurirano: 15/02/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Švedska

UVOD

U Švedskoj su stečaj, reorganizacija poslovanja i restrukturiranje duga uređeni Uredbom o nesolventnosti (*insolvensförordning*). U nastavku su ukratko objašnjeni određeni aspekti švedskog zakonodavstva kojim su uređeni ti postupci u skladu s člankom 86. stavkom 1. revidirane Uredbe o nesolventnosti.

Njihov opis ne smatra se cjelovitim.

STEČAJ

Općenito

Stečaj (*konkurs*) je oblik općeg izvršenja tražbina u kojem svi vjerovnici određenog dužnika zajedno uzimaju ukupnu imovinu dužnika, na obveznoj osnovi, kako bi naplatili svoje tražbine. Tijekom stečaja imovina čini stečajnu masu (*konkursbo*) kojom se upravlja za korist vjerovnikâ. Stečajnom masom upravlja jedan stečajni upravitelj (*konkursförvaltare*) ili više njih. Jedina je zadaća stečajnog upravitelja upravljanje stečajnom masom. Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka ocjenjuje se, donosi se odluka o pokretanju stečajnog postupka, a sam se stečaj rješava u stečajnom postupku koji se vodi pred okružnim sudom (*tingsrätt*). Tijekom stečajnog postupka sud donosi odluke u pogledu brojnih pitanja: na primjer, o načinu diobe stečajne mase ili tome je li potrebno dokazati da dugovi postoje. Na sudu se odvijaju i drugi koraci, kao što je polaganje zakletve kojom dužnik potvrđuje točnost popisa imovine. Stečajnog upravitelja nadzire Služba za izvršenje (*Kronofogdemyndigheten*).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Općenito

Trgovcu koji se suočava s poteškoćama u plaćanju sudskom se odlukom može dopustiti da se podvrgne posebnom postupku u svrhu reorganizacije svojeg poslovanja (*företagsrekonstruktion*). Sud imenuje službenika za reorganizaciju poslovanja (*rekonstruktör*) kako bi istražio može li se poslovanje dužnika djelomično ili u potpunosti nastaviti i, ako može, na koji način te jesu li uvjeti povoljni za postizanje financijske namire (*uppgörelse*) ili nagodbe (*ackord*) s vjerovnicima. Službenik za reorganizaciju poslovanja pri izvršavanju svojih dužnosti mora postupati na način kojim se osigurava da se ne zanemaruju interesi vjerovnikâ. Odlukom o reorganizaciji poslovanja službeno se ne ograničava kontrola dužnika nad njegovim vlasništvom.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Općenito

Restrukturiranjem duga (*skuldsanering*) dužnika se oslobađa od cjelokupne odgovornosti (ili nekog njezina dijela) za plaćanje dugova koji su obuhvaćeni područjem primjene postupka restrukturiranja. U Švedskoj se od studenoga 2016. upotrebljavaju dvije vrste restrukturiranja duga: restrukturiranje duga (*skuldsanering*) u skladu sa Zakonom o restrukturiranju duga (*skuldsaneringslagen*) i restrukturiranje poslovnog duga (*Fskuldsanering*) u skladu sa Zakonom o restrukturiranju poslovnog duga (*skuldsaneringslagen för företagare*). Obje su vrste opisane u nastavku.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Stečajni postupak može se pokrenuti u pogledu pravnih i fizičkih osoba (uključujući fizičke osobe koje se ne bave poslovnom djelatnošću).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Postupak reorganizacije poslovanja može se pokrenuti u pogledu pravnih i fizičkih osoba, pod uvjetom da je dotična osoba trgovac. Određene su pravne osobe isključene iz Zakona, na primjer banke, kreditne institucije i društva koja trguju vrijednosnim papirima.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Restrukturiranje duga može se dopustiti fizičkim osobama (uključujući fizičke osobe koje se bave privatnom poslovnom djelatnošću (*enskild näringsverksamhet*)).

Zahtjeve za pokretanje postupka restrukturiranja duga rješava Služba za izvršenje u prvom stupnju.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Restrukturiranje poslovnog duga može se dopustiti fizičkoj osobi koja je:

1. trgovac koji se bavi poslovnom djelatnošću, ako njegov dug u najvećem dijelu proizlazi iz te djelatnosti;
2. trgovac koji se bavi poslovnom djelatnošću, ako može platiti dugove koji proizlaze iz te djelatnosti, ili ako je njegova nemogućnost plaćanja tih dugova samo privremena ili
3. član obitelji poduzetnika, ako dug tog člana obitelji u najvećem dijelu proizlazi iz poslovne djelatnosti poduzetnika.

„Član obitelji” (*närstående*) znači supružnik, izvanbračni partner, roditelj, brat ili sestra, dijete ili djeca supružnika ili izvanbračnog partnera.

Zahtjeve za pokretanje postupka restrukturiranja poslovnog duga rješava Služba za izvršenje u prvom stupnju.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Dužnik mora biti nesolventan kako bi se mogao pokrenuti stečajni postupak. „Nesolventan” (*obestånd, insolvens*) znači da dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove i ta nemogućnost plaćanja nije samo privremena. Izjava dužnika u kojoj potvrđuje da je nesolventan prihvatit će se ako nema opravdanog razloga da se to ne učini. Postoje i određene pretpostavke u pogledu dokaza o nesolventnosti. Na primjer, dužnika se mora smatrati nesolventnim, osim ako se dokaže suprotno, ako je pokrenut ovršni postupak u skladu s poglavljem 4. Ovršnog zakona (*utsökningsbalken*) iz kojeg proizlazi da, u roku šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, dužnik nije imao dostatnu imovinu za potpuno plaćanje tražbine čije se podmirivanje traži. Isto vrijedi i ako je dužnik izjavio da je obustavio plaćanja.

Zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može podnijeti dužnik ili vjerovnik.

Ako postoji utemeljena osnova za odobrenje zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka i postoji vjerojatnost da bi dužnik mogao otuđiti dio svoje imovine, sud može naložiti blokadu (*kvarstad*) imovine dužnika dok zahtjev ne bude ocijenjen. Taj je sud ovlašten odrediti i zabranu putovanja.

Okružni sud mora odmah objaviti odluku o stečaju. Odluka stupa na snagu odmah, a dužnik gubi kontrolu nad svojom imovinom čim se objavi odluka, ali postoji određena zaštita legitimnih očekivanja trećih osoba. Vidjeti i informacije navedene o odjeljku „Koje su ovlasti dužnika i stečajnog upravitelja?”

U pogledu odluke okružnog suda kojom se proglašava stečaj ili odbija zahtjev za pokretanje stečajnog postupka može se podnijeti žalba višem sudu.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Zahtjev za reorganizaciju poslovanja može podnijeti dužnik ili vjerovnik. Odluka o dopuštanju reorganizacije poslovanja može se donijeti samo ako se može prihvatiti da dužnik ne može platiti dospjele dugove ili ih uskoro neće moći platiti. Odluka o dopuštanju reorganizacije poslovanja ne može se donijeti ako postoji opravdana sumnja u postizanje njezina cilja. Zahtjev koji je podnio vjerovnik može se odobriti samo uz suglasnost dužnika.

Ako se zahtjev koji je dostavio dužnik smatra dopuštenim, sud ga mora odmah ocijeniti, osim ako je dužnik dostavio zahtjev nakon zahtjeva vjerovnika, a sud je odlučio da je potrebno održati ročište radi preispitivanja zahtjeva. Ako se zahtjev koji je dostavio vjerovnik smatra dopuštenim, sud mora odrediti datum ročišta na kojem će ga preispitati. Ročište se mora održati u roku od dva tjedna od podnošenja zahtjeva sudu. Može se održati i kasnije ako postoje posebni razlozi za to, ali u svakom slučaju u roku od najviše šest tjedana.

Ako se zahtjev odobri, sud mora bez odlaganja imenovati službenika za reorganizaciju poslovanja. Može se imenovati više službenika za reorganizaciju poslovanja ako za to postoje posebni razlozi. U roku od jednog tjedna od donošenja odluke kojom se dopušta reorganizacija, službenik za reorganizaciju poslovanja mora o toj odluci obavijestiti sve poznate vjerovnike. Odluka o reorganizaciji poslovanja primjenjiva je odmah, osim ako sud odluči drukčije.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Zahtjev za restrukturiranje duga može podnijeti dužnik. Ako se zahtjev ne odbije kao nedopušten ili neutemeljen, odluka o pokretanju restrukturiranja duga mora se donijeti što je brže moguće. Zahtjev se može odbiti kao neutemeljen ako je, na primjer, iz samog zahtjeva ili iz nekog drugog dostupnog izvješća jasno da nisu ispunjeni uvjeti za restrukturiranje duga.

Restrukturiranje duga može se dopustiti u sljedećim slučajevima:

1. dužnik je fizička osoba čiji su glavni interesi u Švedskoj,
2. dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove te se može očekivati, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, da će se ta nemogućnost plaćanja nastaviti u doglednoj budućnosti (dužnika se mora smatrati nesolventnim) i
3. to je razumno uzmu li se u obzir osobne i financijske okolnosti dužnika.

Primjenjuju se sljedeća ograničenja:

1. restrukturiranje duga ne može se dopustiti ako je dužniku izrečena zabrana nastavka poslovanja (*näringsförbud*),
 2. ako je dužnik trgovac, restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako se financijske okolnosti poslovanja mogu jednostavno istražiti i
 3. ako je dužniku prethodno dopušteno restrukturiranje duga, novo restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako za to postoji posebna osnova.
- Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Žalba protiv odluke o pokretanju postupka restrukturiranja duga može se podnijeti u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke.

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine (*utmätning*) radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga može podnijeti dužnik. Ako se zahtjev ne odbije kao nedopušten ili neutemeljen, odluka o pokretanju postupka restrukturiranja poslovnog duga mora se donijeti što je brže moguće. Zahtjev se može odbiti kao neutemeljen ako je, na primjer, iz samog zahtjeva ili iz nekog drugog dostupnog izvješća jasno da nisu ispunjeni uvjeti za restrukturiranje poslovnog duga.

Restrukturiranje poslovnog duga može se dopustiti u sljedećim slučajevima:

1. glavni su interesi dužnika u Švedskoj,

2. dužnik ne može pravodobno plaćati svoje dugove te se može očekivati, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, da će se ta nemogućnost plaćanja nastaviti u doglednoj budućnosti (dužnika se mora smatrati nesolventnim) i

3. to je razumno uzmu li se u obzir osobne i financijske okolnosti dužnika.

Primjenjuju se sljedeća ograničenja:

1. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako je dužniku izrečena zabrana nastavka poslovanja,
2. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako je dužnik trgovac koji provodi ili je provodio svoje poslovanje na neodgovoran način,
3. restrukturiranje poslovnog duga ne može se dopustiti ako dužnikova tromjesečna marža za plaćanje iznosi manje od jedne sedmine osnovice za plaćanje (*prisbasbeloppet*) utvrđene u poglavlju 2. odjeljcima 6. i 7. Zakona o socijalnom osiguranju (*socialförsäkringsbalken*) (koja je 2016. iznosila približno 6300 SEK) i

4. ako je dužniku prethodno dopušteno restrukturiranje duga, novo restrukturiranje duga može se dopustiti samo ako za to postoji posebna osnova.

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja poslovnog duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja poslovnog duga.

Žalba protiv odluke o pokretanju postupka restrukturiranja poslovnog duga može se podnijeti u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke.

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja poslovnog duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Osim ako je drukčije predviđeno posebnim pravilima o izuzeću u pogledu pravnih akata koje izvršava dužnik ili bilo koja druga strana neposredno nakon donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka, stečajna masa uključuje svu imovinu koja je pripadala dužniku u trenutku objave odluke o pokretanju stečajnog postupka ili koja se pripisuje dužniku tijekom stečajnog postupka i koja može služiti za izvršavanje tražbina. Uključena je i sva imovina koja se može dodati stečajnoj masi povratom tražbina. Kad je riječ o fizičkim osobama, postoje posebna pravila koja se primjenjuju na nadnice i drugu imovinu koja je dužniku potrebna za život. Dužnik može zadržati dio te imovine.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja mora obavijestiti sve poznate vjerovnike o odluci o restrukturiranju poslovanja u roku od jednog tjedna od donošenja odluke. Među ostalim, toj je obavijesti potrebno priložiti preliminarni popis imovine i obveza dužnika. Iz toga slijedi da je sva imovina obuhvaćena postupkom. Međutim, važno je naglasiti da reorganizacija poslovanja može, ali ne mora, završiti nagodbom s vjerovnicima.

Sve tražbine koje se temelje na sporazumu koji je dužnik sklopio tijekom postupka restrukturiranja poslovanja uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja općenito imaju prednost (*allmän förmånsrätt*). Primjer takvog sporazuma može biti sporazum o financiranju poslovanja koji se sklapa uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja tijekom postupka restrukturiranja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje duga mora se utvrditi plan plaćanja. Plan plaćanja traje pet godina osim ako postoje utemeljene osnove za utvrđivanje kraćeg trajanja. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Međutim, dužnik počinje plaćati na datum odluke o pokretanju postupka, a razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje odluka o pokretanju obično se mora odbiti od trajanja plana plaćanja.

Iznos koji dužnik mora platiti utvrđuje se tako da se restrukturiranje duga primjenjuje na svu imovinu i prihod dužnika nakon odbitka onoga što se mora zadržati radi uzdržavanja dužnika i njegove obitelji. Na plaćanje tražbine koja nije obuhvaćena restrukturiranjem duga mogu se staviti rezerve.

Ako se financijske okolnosti dužnika znatno poboljšaju nakon odluke o restrukturiranju duga, a do toga je došlo zbog nepredviđenih okolnosti, vjerovnici i dužnik mogu zatražiti ponovnu ocjenu odluke.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

U slučaju restrukturiranja poslovnog duga mora se utvrditi plan plaćanja. Taj plan plaćanja traje tri godine. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Međutim, dužnik počinje plaćati na datum odluke o pokretanju postupka, a razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje odluka o pokretanju obično se mora odbiti od trajanja plana plaćanja.

Iznos koji dužnik mora platiti utvrđuje se tako da se restrukturiranje poslovnog duga primjenjuje na svu imovinu i prihod dužnika nakon odbitka onoga što se mora zadržati radi uzdržavanja dužnika i njegove obitelji. Na plaćanje tražbine koja nije obuhvaćena restrukturiranjem poslovnog duga mogu se staviti rezerve.

Ako se financijske okolnosti dužnika znatno poboljšaju nakon odluke o restrukturiranju poslovnog duga, vjerovnici i dužnik mogu zatražiti ponovnu ocjenu odluke.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Nakon objave odluke o pokretanju stečajnog postupka dužnik gubi kontrolu nad cjelokupnom imovinom koja je uključena u stečajnu masu. Dužnik ne smije sklapati obveze koje bi mogle biti na snazi tijekom stečajnog postupka. Postoje određena izuzeća. Tijekom stečajnog postupka stečajnu masu zastupa upravitelj. Upravitelja imenuje okružni sud te on mora imati posebno znanje i iskustvo potrebno za izvršavanje te dužnosti i u svakom smislu biti prikladan za to. Osobu zaposlenu na sudu ne može se imenovati upraviteljem. Osobu se ne može imenovati upraviteljem ako je u sukobu interesa.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja mora imati posebno znanje i iskustvo potrebno za izvršavanje te dužnosti, mora imati povjerenje vjerovnika te mora u svakom smislu biti prikladan za tu dužnost.

Službenik za reorganizaciju poslovanja ispituje financijsko stanje dužnika i u savjetovanju s dužnikom sastavlja plan za postizanje ciljeva restrukturiranja.

Plan se mora dostaviti sudu i vjerovnicima. Službenik za reorganizaciju poslovanja može potražiti pomoć stručnjaka.

Dužnik je obavezan dostaviti službeniku za reorganizaciju poslovanja sve informacije u pogledu svojih financijskih okolnosti relevantne za reorganizaciju poslovanja. Dužnik mora slijediti upute službenika za reorganizaciju poslovanja u pogledu načina upravljanja poslovanjem. Postoje određene pravne radnje koje dužnik ne može izvršavati bez suglasnosti službenika za reorganizaciju poslovanja. To su, na primjer, plaćanje dugovanja nastalih prije odluke, preuzimanje novih obveza te ustup ili zalog imovine koja je važna za poslovanje dužnika. Međutim, ako dužnik ne ispuni te obveze, predmetna pravna radnja ostaje valjana.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne imenuje se upravitelj. Dužnik zadržava kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka restrukturiranja duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne imenuje se upravitelj. Dužnik zadržava kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka restrukturiranja duga.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

STEČAJ

Vjerovnik koji ima tražbinu prema dužniku na koju se može pozvati tijekom stečajnog postupka može izvršiti prijebaj te tražbine s tražbinom koju je dužnik imao prema vjerovniku u trenutku objavljivanja odluke o pokretanju stečajnog postupka. To nije primjenjivo ako je prijebaj isključen iz stečaja zbog prirode predmetnih tražbina. Posebna se pravila primjenjuju na uvjetne tražbine. Postoje i druga izuzeća za nedavno stečene tražbine (uglavnom u pogledu odredbi o povratu u stečajnu masu).

Kad je riječ o financijskim tržištima, postoje posebne odredbe kojima se osigurava da će se sporazumi o netiranju i drugi sporazumi povezani s među ostalim financijskim instrumentima primjenjivati u pogledu stečajne mase i vjerovnika.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Svaka osoba koja je imala tražbinu prema dužniku u trenutku dostavljanja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja može izvršiti prijebaj te tražbine s tražbinom koju je dužnik imao prema vjerovniku, čak i ako ta tražbina još nije dospjela za plaćanje. To se ne primjenjuje ako je prijebaj isključen zbog prirode predmetnih tražbina ili zbog odredbi Zakona o reorganizaciji poslovanja. Postoje i druga izuzeća za nedavno stečene tražbine (uglavnom u pogledu odredbi o povratu u stečajnu masu).

Kad je riječ o financijskim tržištima, postoje posebne odredbe kojima se osigurava da će se sporazumi o netiranju i drugi sporazumi povezani s među ostalim financijskim instrumentima primjenjivati u pogledu stečajne mase i onih vjerovnika čije su tražbine obuhvaćene javnom nagodbom s vjerovnicima.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu prijebaja.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu prijebaja.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

STEČAJ

Stečajni zakon ne sadržava nikakva općenita pravila o tome je li stečajna masa obvezana sporazumima koje je sklopio dužnik. Stečajna masa u načelu je neovisna pravna osoba i nije odgovorna za izvršavanje obveza koje mogu proizlaziti iz takvog sporazuma. Stečajna masa može odabrati izvršavati sporazume koje je sklopio dužnik ako to može dovesti do likvidacije stečajne mase. To će obično ovisiti o suglasnosti druge stranke u sporazumu.

Postoje posebne odredbe u drugim zakonodavnim aktima kao što je Zakon o prodajnom pravu (*köplagen*) i Zakon o trgovanju financijskim instrumentima (*lagen om handel med finansiella instrument*). U skladu sa Zakonom o prodajnom pravu, stečajna masa može odabrati izvršiti sporazum ako je protiv jedne od stranaka pokrenut stečajni postupak. Druga stranka može od stečajne mase zatražiti da je pravodobno obavijesti ako želi izvršiti ugovor.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Ako je prije donošenja odluke o reorganizaciji poslovanja druga stranka imala pravo raskinuti sporazum zbog nastanka ili mogućnosti nastanka spora u vezi s plaćanjem ili izvršavanjem neke druge obveze, ta druga stranka ne smije raskinuti sporazum zbog tog spora nakon donošenja odluke, ako dužnik pravodobno i uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja zatraži izvršavanje predmetnog ugovora. Na zahtjev druge stranke dužnik mora pravodobno obavijestiti drugu stranku o tome hoće li se sporazum izvršiti. Ako će se sporazum izvršiti, postoje posebna pravila kojima se uređuje način izvršenja. Postoje i posebne odredbe u Zakonu o prodajnom pravu i posebna pravila kojima su uređena pitanja kao što su ugovor o radu i financijski instrumenti.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu učinka restrukturiranja duga na ugovor koji je na snazi.

Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nema posebnih pravila u pogledu učinka restrukturiranja poslovnog duga na ugovor koji je na snazi.

Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

STEČAJ

Nakon objavljivanja odluke o pokretanju stečajnog postupka imovina koja je uključena u stečajnu masu općenito ne smije biti zaplijenjena (*utmåta*) kako bi se mogle izvršiti tražbine prema dužniku. To se automatski primjenjuje nakon pokretanja stečajnog postupka. Postoje određena izuzeća koje se primjenjuju na tražbine koje imaju određenu prednost. Svaka je zapljena (*utmätning*) do koje dođe protivno ovoj zabrani ništavna. Imovina se može zaplijeniti bez obzira na stečajni postupak ako postoji založno pravo (*panträtt*) na predmetnoj imovini radi izvršavanja tražbine.

Ako je do zapljene došlo prije objave odluke o pokretanju stečaja, ovrha se općenito može nastaviti bez obzira na stečajni postupak. Postoje određena izuzeća.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Dok traje postupak reorganizacije, protiv dužnika se ne smiju provoditi zapljene ni druge vrste ovrhe u skladu s Ovršnim zakonom. Postoje iznimke, na primjer ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja (*retentionsrätt*) za namirenje tražbina. Ne smije se pružati pomoć u skladu sa Zakonom o kupoprodajnim ugovorima među trgovcima (*lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*). Tijekom postupka reorganizacije poslovanja ne mogu se donositi odluke kojima se izriče sekvestracija (*kvarstad*) ili zasniva založno pravo (*betalningsåkring*).

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi namirenja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

Ako je dužnik proglasio stečaj, zahtjev za restrukturiranje duga prestaje vrijediti.

Ako se zahtjev za raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima primi na razmatranje nakon što je dužnik dostavio zahtjev za restrukturiranje duga, postupak restrukturiranja duga mora se obustaviti. Ako se nagodba potvrdi, zahtjev za restrukturiranje duga prestaje vrijediti.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Nakon odluke o pokretanju postupka nije moguća zapljena imovine radi izvršavanja tražbina nastalih prije te odluke, sve dok se pitanje restrukturiranja poslovnog duga ne utvrdi pravomoćnom odlukom. Međutim, to se ne primjenjuje na tražbine koje nisu obuhvaćene restrukturiranjem. Ne primjenjuje se ni ako, nakon žalbe, sud na zahtjev vjerovnika odluči da zapljenu ne bi trebalo dopustiti.

Ako je dužnik proglasio stečaj, zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga prestaje vrijediti.

Ako se zahtjev za raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima primi na razmatranje nakon što je dužnik dostavio zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga, postupak restrukturiranja duga mora se obustaviti. Ako se nagodba potvrdi, zahtjev za restrukturiranje poslovnog duga prestaje vrijediti.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Ako je u tijeku parnica između dužnika i neke druge stranke koja se odnosi na imovinu koja je dio stečajne mase, stečajna masa može nastaviti taj postupak umjesto dužnika. Ako stečajna masa ne zamijeni dužnika, smatra se da imovina nije uključena u stečajnu masu. Ako je postupak pokrenut protiv dužnika radi namirenja tražbine koja se može zahtijevati u stečajnom postupku, stečajna masa može se uključiti u parnicu na strani dužnika. Postoje dodatne odredbe u pogledu tog postupka.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Izvršenje tražbina u načelu je zabranjeno tijekom postupka reorganizacije poslovanja, ali time se ne sprječava nastavak i završetak parnice koja je u tijeku između dužnika i druge stranke.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Vidjeti podnaslov „Koje učinke postupak u slučaju nesolventnosti ima na postupke koje pokreću pojedinačni vjerovnici?“.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Vidjeti podnaslov „Koje učinke postupak u slučaju nesolventnosti ima na postupke koje pokreću pojedinačni vjerovnici?“.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Vjerovnici nemaju službenu ulogu u stečajnom postupku. Upravitelj se mora savjetovati s vjerovnicima koji su posebno pogođeni ako se to ne može spriječiti. Vjerovnici imaju i pravo primati informacije od upravitelja te na primjer prisustvovati polaganju prisega. Vjerovnik može zatražiti da se imenuje nadzornik (*granskningssman*) koji bi u ime vjerovnika pratio upravljanje stečajnom masom.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Kad sud donese odluku u korist reorganizacije poslovanja, mora odrediti datum za održavanje skupštine vjerovnika, koja će se održati na sudu. Skupština se mora održati u roku od tri tjedna od datuma donošenja odluke o reorganizaciji poslovanja ili unutar duljeg razdoblja ako to nije moguće izbjeći.

Na skupštini vjerovnika vjerovnici imaju mogućnost izraziti svoje stavove u pogledu nastavka reorganizacije poslovanja. Ako vjerovnik to zatraži, sud će izabrati odbor vjerovnika među svim vjerovnicima. Odbor ne smije imati više od tri člana. U određenim slučajevima zaposlenici će moći imenovati svojeg predstavnika kao dodatnog člana odbora. Sud može imenovati dodatne članove ako za to postoje posebne osnove. Službenik za reorganizaciju poslovanja mora se savjetovati s odborom vjerovnika u pogledu važnih pitanja ako to ničime nije spriječeno.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Vidjeti podnaslov „Kojim su pravilima uređeni prijava, provjera i prihvaćanje tražbina?“.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

STEČAJ

Tijekom stečaja, imovina čini stečajnu masu kojom se upravlja u korist vjerovnikâ (vidjeti prethodno navedeno). Stečajnom masom upravlja jedan stečajni upravitelj ili više njih. Općenito je pravilo da se imovinu iz stečajne mase mora prodati što je prije moguće. Ako je dužnik obavljao poslovnu djelatnost, upravitelj može pod određenim uvjetima voditi poslovanje u ime stečajne mase.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Dužnik ne gubi kontrolu nad svojom imovinom tijekom postupka reorganizacije poslovanja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne imenuje se upravitelj.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne imenuje se upravitelj.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

U Švedskoj je stečaj podijeljen u dvije kategorije, stečaj bez dokaza o dugu (*bevakning*) i stečaj uz dokaz o dugu. Ako se ne utvrdi drukčije, smatra se da nema dokaza o dugu. To je zbog toga što vjerovnici bez prioritetne tražbine obično ne dobivaju ništa u slučaju stečaja. Okružni sud može na zahtjev upravitelja odlučiti da dugove treba dokazati. To će se učiniti ako se može pretpostaviti da će tražbine koje nisu prioritetne biti djelomično namirene nakon diobe u okviru stečajnog postupka. Ako se odluči da je potrebno provesti postupak utvrđivanja dokaza o dugu, tražbina koja se može zahtijevati u okviru stečajnog postupka općenito se mora dokazati kako bi vjerovnik mogao biti uključen u diobu. Pravo prvenstva isto se tako mora dokazati. Ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja na imovini, nema potrebe za dokazivanjem duga kako bi vjerovnik imao pravo na isplatu iz predmetne imovine. Činjenica da dužnik gubi kontrolu nad svojom imovinom znači da je dužnik spriječen od preuzimanja obveza koje bi se mogle zahtijevati tijekom stečajnog postupka. Ako dužnik preuzme ili stekne bilo kakve obveze nakon početka stečajnog postupka, te se obveze općenito ne mogu dokazati tijekom stečaja. Uvriježena je sudska praksa ta da, u određenim slučajevima, dužnik može i dalje imati kontrolu nad određenom imovinom ako se upravitelj izričito odrekne preuzimanja te imovine.

Stečajna masa koju zastupa upravitelj može preuzeti prava i odgovornosti, na primjer sklapanjem sporazuma. Ta prava i odgovornosti dovode do tražbina prema samoj stečajnoj masi (*massafordringar*). U načelu, tražbine prema samoj stečajnoj masi imaju prednost pred običnim tražbinama u stečajnom postupku (*konkursfordringar*). Međutim, naknada za upravitelja i drugi slični dugovi (troškovi stečaja, *konkurskostnader*) moraju se naplatiti iz stečajne mase prije bilo kojih drugih dugova koje je snosila stečajna masa. Ako se troškovi stečaja ne mogu naplatiti iz stečajne mase, općenito ih mora platiti država. U načelu, tražbine u stečajnom postupku namiruju se tek nakon namirenja troškova stečaja i tražbina prema samoj stečajnoj masi.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Nema općenitih pravila za prijavu tražbina u slučaju reorganizacije poslovanja. Međutim, u okviru predmeta reorganizacije poslovanja sud može, na zahtjev dužnika, odlučiti dopustiti raspravu o javnoj nagodbi s vjerovnicima (*offentligt ackord*). Vjerovnik mora prijaviti svoje tražbine u okviru rasprave o javnoj nagodbi (vidjeti u nastavku). U raspravi o nagodbi sudjeluju samo oni vjerovnici čije su tražbine nastale prije podnošenja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja. Ipak, ne sudjeluju svi vjerovnici u toj raspravi: na primjer, ne sudjeluju oni vjerovnici čija se tražbina može namiriti prijebijem ili oni vjerovnici koji imaju prioritetnu tražbinu. Službenik za reorganizaciju poslovanja sastavlja popis imovine i obveza iz stečajne mase dužnika. Ako osoba ima tražbinu koja nije navedena na popisu stečajne mase ili se u međuvremenu ispostavilo da ona postoji te ta osoba želi sudjelovati u raspravi o nagodbi, trebala bi dostaviti pisani zahtjev službeniku za reorganizaciju poslovanja najkasnije tjedan dana prije održavanja skupštine vjerovnika.

Potraživanja koja se temelje na sporazumima koje je dužnik sklopio uz suglasnost službenika za reorganizaciju poslovanja tijekom postupka reorganizacije poslovanja obično imaju prednost.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Restrukturiranjem duga u biti su obuhvaćene sve novčane tražbine prema dužniku koje su nastale prije datuma objave odluke o pokretanju postupka. Vjerovnici bi zato trebali prijaviti sve tražbine koje su nastale prije odluke o pokretanju postupka i koje su obuhvaćene restrukturiranjem duga jer u suprotnome postoji rizik da će dužnik biti oslobođen obveze plaćanja predmetnog duga (vidjeti podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?“).

Međutim, restrukturiranjem duga nije obuhvaćeno sljedeće:

1. tražbina za uzdržavanje obitelji, pod uvjetom da Agencija za socijalno osiguranje (Försäkringskassan) ili strano tijelo javne vlasti nisu preuzeli pravo stranke koja ima pravo na sredstva za uzdržavanje;
2. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima založno pravo ili drugo pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 6. ili 7. Zakona o pravu prvenstva (förmånsrättslagen (1970:979)), ili pravo pridržaja, pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se namiri tražbina;
3. tražbina u pogledu koje je vjerovnik stekao pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 8. Zakona o pravu prvenstva prije objavljivanja odluke o pokretanju postupka u pogledu imovine za koju je potrebno naplatiti tražbinu;
4. tražbina koja nije dospjela za plaćanje i koja ovisi o protučinidbi vjerovnika ili
5. sporna tražbina.

Ako je tražbina uvjetna, nema definirani iznos ili još nije dospjela za plaćanje, može se odlučiti da se ne uključuje u restrukturiranje duga. Ako se može prihvatiti da je određena tražbina neosnovana, mora se odlučiti da neće biti obuhvaćena restrukturiranjem duga.

Tražbine koje nastaju nakon odluke o pokretanju postupka nisu obuhvaćene restrukturiranjem duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Restrukturiranjem poslovnog duga u biti su obuhvaćene sve novčane tražbine prema dužniku koje su nastale prije datuma objave odluke o pokretanju postupka. Vjerovnici bi zato trebali prijaviti sve tražbine koje su nastale prije odluke o pokretanju postupka i koje su obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga jer u suprotnome postoji rizik da će dužnik biti oslobođen obveze plaćanja predmetnog duga (vidjeti podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?“).

Međutim, restrukturiranjem poslovnog duga nije obuhvaćeno sljedeće:

1. tražbina za uzdržavanje obitelji, pod uvjetom da Agencija za socijalno osiguranje ili strano tijelo javne vlasti nisu preuzeli pravo stranke koja ima pravo na sredstva za uzdržavanje;
2. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 5. Zakona o pravu prvenstva (1970:979), pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se tražbina namiri;
3. tražbina u pogledu koje vjerovnik ima založno pravo ili drugo pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 6. ili 7. Zakona o pravu prvenstva ili pravo pridržaja, pod uvjetom da je jamstvo dostatno da se tražbina namiri;
4. tražbina u pogledu koje je vjerovnik stekao pravo prvenstva u skladu s odjeljkom 8. Zakona o pravu prvenstva prije objavljivanja odluke o pokretanju postupka u pogledu imovine za koju je potrebno naplatiti tražbinu;
5. tražbina koja nije dospjela za plaćanje i koja ovisi o protučinidbi vjerovnika ili
6. sporna tražbina.

Ako je tražbina uvjetna, nema definirani iznos ili još nije dospjela za plaćanje, može se odlučiti da se tražbina ne uključuje u restrukturiranje poslovnog duga. Ako se može prihvatiti da je određena tražbina neosnovana, mora se odlučiti da neće biti obuhvaćena restrukturiranjem poslovnog duga.

Tražbine koje nastaju nakon odluke o pokretanju postupka nisu obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

STEČAJ

Općenito se tijekom stečajnog postupka mogu zahtijevati samo tražbine koja su nastale prije objavljivanja odluke o pokretanju stečaja. Određena se tražbina može zahtijevati tijekom stečajnog postupka čak i ako je uvjetna ili nije dospjela za plaćanje.

U slučajevima u kojima se ne provodi dokazivanje duga nema pravila kojima se od vjerovnika zahtijeva da prijavi svoje tražbine na neki određeni način. U slučaju stečajnog postupka bez dokazivanja duga upravitelj mora samostalno osigurati da se za svaku prioritetnu tražbinu omogući odgovarajući udio u diobi. U načelu se vjerovnika ničime ne sprječava da općenito zahtijeva svoje tražbine do isteka roka za podnošenje prigovora na predloženu diobu.

Ako se može pretpostaviti da je imovina dostatna za plaćanje vjerovnika koji nemaju prednost, mora postojati dokaz o dugu (vidjeti prethodno navedeno o dokazivanju duga). Ako okružni sud odluči da je potrebno dokazati dugove, odredit će razdoblje od četiri do deset tjedana za dostavu tih dokaza. Odluka o pozivu za dokazivanje dugova objavljuje se. Vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine u pisanom obliku unutar određenog roka. Ako vjerovnik ima založno pravo ili pravo pridržaja na imovini, ne mora dostavljati dokaz o dugu kao dio ovog postupka kako bi primio isplatu iz imovine. Ako su dugovi dokazani, a vjerovnik želi prijaviti tražbinu ili izvršiti založno pravo nakon roka za dostavu dokaza, može naknadno dostaviti dokaz (*efterbevakning*). To se mora učiniti najkasnije na datum na koji upravitelj odredi prijedlog diobe, a drugim riječima prije podnošenja prijedloga sudu i njegova objavljivanja. Ako vjerovnik ne dostavi dokaz o svojoj tražbini, taj vjerovnik gubi mogućnost isplate iz imovine obuhvaćene odlukom o diobi. U načelu, vjerovnik može naknadno primiti isplatu u pogledu svoje tražbine samo ako postanu dostupna nova sredstva (*ex post dioba, efterutdelning*).

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Kako je prethodno navedeno, ne postoji opća obveza vjerovnika da prijave tražbine u slučaju reorganizacije poslovanja, ali vjerovnik će možda trebati prijaviti svoje tražbine kao dio rasprave o nagodbi. Službenik za reorganizaciju poslovanja mora predstaviti plan za reorganizaciju poslovanja. U planu se obično prikazuje kako se može razriješiti financijsko stanje društva dužnika te kako će se poboljšati rezultati njegova poslovanja. Međutim, sadržaj plana može se prilagoditi okolnostima pojedinačnih slučajeva.

U određenim okolnostima može doći do javne nagodbe s vjerovnicima u kontekstu reorganizacije poslovanja. Zahtjev za raspravu o nagodbi podnosi dužnik. Zahtjev za raspravu o nagodbi mora sadržavati prijedlog o nagodbi u kojem se navodi koliki iznos dužnik nudi za isplatu te kada se planira izvršiti ta isplata, kao i je li položeno jamstvo u pogledu nagodbe te, ako jest, od čega se sastoji. Mora se priložiti popis imovine i obveza stečajne mase.

Ako se zahtjev za pokretanje rasprave o nagodbi smatra prihvatljivim, sud bez odlaganja mora donijeti odluku kojom se dopušta pokretanje rasprave o nagodbi. Istodobno sud mora odrediti datum održavanja rasprave s vjerovnicima, koja će se održati na sudu, izdati poziv za tu raspravu te objaviti odluku. Dužnik, službenik za reorganizaciju poslovanja i vjerovnici imaju mogućnost uložiti prigovor na tražbinu koja će biti obuhvaćena nagodbom. Postoje posebna pravila o mogućnosti sudjelovanja na raspravi o nagodbi na temelju tražbine koja nije uključena u popis stečajne mase.

U raspravi o nagodbi mogu sudjelovati samo oni vjerovnici čije su tražbine nastale prije podnošenja zahtjeva za reorganizaciju poslovanja. Vjerovnici čija se tražbina može namiriti prijebojem ili oni koji imaju prioritetnu tražbinu ne sudjeluju na raspravi. Vjerovnici koji bi u slučaju stečaja imali pravo na isplatu tek nakon svih drugih vjerovnika isto tako ne sudjeluju, osim ako im drugi vjerovnici koji sudjeluju na raspravi dopuste sudjelovanje.

Dužnik na zahtjev bilo kojeg vjerovnika mora potvrditi točnost popisa imovine stečajne mase na skupštini vjerovnika.

Vjerovnici na skupštini vjerovnika glasuju o prijedlogu nagodbe. Smatra se da su prijedlog nagodbe kojom se namiri najmanje 50 % ukupnih tražbina odobrili vjerovnici ako je tri petine vjerovnika koji glasuju glasovalo potvrdno, a njihove tražbine iznose tri petine ukupnog iznosa tražbina s pravima glasa. Ako je postotak niži, prijedlog nagodbe odobrava se ako potvrdno glasuje tri četvrtine vjerovnika, čije tražbine iznose tri četvrtine ukupnog iznosa tražbina s pravima glasa.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka i kad se prikupi dovoljno informacija sastavlja se prijedlog restrukturiranja duga. On se šalje svim poznatim vjerovnicima čije su tražbine obuhvaćene prijedlogom te ih se poziva da dostave svoje primjedbe unutar određenog razdoblja. Odluka o odobrenju restrukturiranja duga može se donijeti i ako vjerovnik ne dostavi primjedbe.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ako se odluka donosi radi pokretanja postupka restrukturiranja poslovnog duga, obavijest o tome mora se bez odlaganja objaviti u službenom glasilu *Post och Inrikes Tidningar*. Obavijest se mora poslati i poznatim vjerovnicima u roku od tjedan dana od njezine objave. Tim se obavijestima među ostalim mora pozvati vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku, obično u pisanom obliku u roku od mjesec dana od datuma objave, navodeći pojedinosti o tim tražbinama i sve druge informacije relevantne za ocjenu predmeta, kao i pojedinosti o računu na koji je potrebno izvršavati uplate tijekom postupka restrukturiranja duga.

Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka i kad se prikupi dovoljno informacija sastavlja se prijedlog restrukturiranja poslovnog duga. On se šalje svim poznatim vjerovnicima čije su tražbine obuhvaćene prijedlogom te ih se poziva da dostave svoje primjedbe unutar određenog razdoblja. Odluka o odobrenju restrukturiranja poslovnog duga može se donijeti i ako vjerovnik ne dostavi primjedbe.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

STEČAJ

Ako imovina uključena u stečajnu masu nije dostatna za otplatu stečajnih troškova i dugova same stečajne mase, stečaj se mora otpisati (vidjeti prethodno navedeno u pogledu stečajnih troškova i dugova u stečajnoj masi). Ako se stečaj otpiše (*avskrivs*), u načelu ne dolazi do diobe vjerovnicima.

Ako se stečaj ne otpisuje, novac u stečajnoj masi koji se ne upotrebljava za plaćanje stečajnih troškova i dugova u stečajnoj masi raspodjeljuje se vjerovnicima. U načelu ta dioba mora biti u skladu s odredbama Zakona o pravu prvenstva.

Zakonom o pravu prvenstva uređena su međusobna prava vjerovnika na plaćanje u slučaju stečaja. Sljedeće sažete informacije odnose se na Zakon o pravu prvenstva.

Kad je riječ o plaćanju, pravo prvenstvo može biti posebno ili općenito. Posebno pravo prvenstva odnosi se na određenu imovinu (na primjer, založno pravo, pravo pridržaja ili hipoteka (*intekning*) na nekretnini). Opće pravo prvenstva odnosi se na svu imovinu uključenu u stečajnu masu dužnika (kao što su troškovi koje snose vjerovnici radi otvaranja stečajnog postupka nad dužnikom i naknada za službenika za reorganizaciju poslovanja ako je prije predmetnog stečaja provedena reorganizacija poslovanja). Posebno pravo prvenstvo ima prednost pred općim pravom prvenstva. Sve tražbine koje nisu prioritetne međusobno imaju ista prava. U određenom je sporazumu moglo biti određeno da neki vjerovnik ima pravo na plaćanje tek nakon namirenja svih drugih vjerovnika (podređena tražbina, *efterställd fordran*).

Pravo prvenstva održava se čak i ako se tražbina ustupi ili zaplijeni ili na neki drugi način prijeđe na neku drugu stranku.

Ako u pogledu tražbine postoji posebno pravo prvenstva u odnosu na neku imovinu, ali predmetna imovina nije dostatna za namirenje tražbine, preostali se dio smatra tražbinom bez prava prvenstva.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Diobe nema u slučaju reorganizacije poslovanja, osim ako dođe do javne nagodbe s vjerovnicima.

Javnom nagodbom može se odrediti smanjenje tražbina i njihovo plaćanje na određeni način. Nagodbom se svim vjerovnicima moraju dati ista prava i najmanje 25 % iznosa tražbina, osim ako svi poznati vjerovnici koji bi bili obuhvaćeni nagodbom odobre niži postotak, ili ako postoje posebne okolnosti za dopuštanje nižeg postotka. Propisana minimalna dioba mora se isplatiti u roku od godine dana nakon odobrenja nagodbe, osim ako svi poznati vjerovnici odobre dulje razdoblje plaćanja. Nagodbom se može odrediti i da se dužniku odobrava odgoda samo u pogledu plaćanja ili drugih posebnih otpusta.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Na sve tražbine obuhvaćene restrukturiranjem duga primjenjuju se ista prava. Međutim, uz suglasnost dotičnog vjerovnika, tražbini se mogu dodijeliti manje povoljna prava ili je se može isplatiti prije drugih tražbina ako je iznos dostupan pri diobi nizak te je to razumno imajući na umu razmjer duga i druge okolnosti. Odredbe kojima se uređuju tražbine utvrđene su u odluci kojom se odobrava restrukturiranje duga.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Na sve tražbine obuhvaćene restrukturiranjem poslovnog duga primjenjuju se ista prava. Međutim, uz suglasnost dotičnog vjerovnika, tražbini se mogu dodijeliti manje povoljna prava ili je se može isplatiti prije drugih tražbina ako je iznos dostupan pri diobi nizak te je to razumno imajući na umu razmjer duga i druge okolnosti.

Odredbe kojima se uređuju tražbine utvrđene su u odluci kojom se odobrava restrukturiranje duga.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

STEČAJ

Ako dužnik pristane platiti svoje dugove ili je sklopio drugi sporazum s vjerovnicima (dobrovoljni sporazum, *frivillig uppgörelse*), okružni sud mora donijeti odluku o prekidu stečaja. U slučaju stečaja s dokazom o dugu, stečaj se može zaključiti i odlukom o odobrenju nagodbe (*ackord i konkurs*). U drugim se slučajevima stečaj zaključuje otpisom (*avskrivning*, ako imovina nije dostatna za otplatu stečajnih troškova i tražbina prema samoj stečajnoj masi) ili diobom vjerovnicima.

Stečajem se fizičku osobu ne oslobađa odgovornosti u pogledu plaćanja dugova (pravila o restrukturiranju duga razlikuju se). Stoga, dugovi koji nisu plaćeni ostaju i nakon stečaja (ali ne ako su obuhvaćeni dobrovoljnim sporazumom ili nagodbom s vjerovnicima).

Pravna osoba raspušta se nakon stečaja (odredbe u pogledu toga nalaze se u relevantnom zakonodavstvu o pravu osnivanja udruženja). To znači da vjerovnici u načelu ne mogu zahtijevati namirenje preostalih tražbina u pogledu pravne osobe nakon stečaja.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Ako se zaključuje javna nagodba, ona je obvezujuća za sve vjerovnike, poznate i nepoznate, koji su imali pravo sudjelovati u raspravi o nagodbi. Vjerovnik koji bi u slučaju stečaja imao pravo na plaćanje nakon drugih vjerovnika gubi svoje pravo na isplatu od dužnika, osim ako su svi vjerovnici koji su imali pravo

sudjelovati u raspravi o nagodbi u potpunosti namireni iz nagodbe. Vjerovnik koji ima pravo prvenstva u pogledu određene imovine obvezan je nagodbom u pogledu iznosa koji se ne može izdvojiti iz te imovine.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Odlukom o restrukturiranju duga dužnika se oslobađa od obveze plaćanja dugova obuhvaćenih restrukturiranjem duga ako su smanjeni. Odlukom o restrukturiranju duga dužnika se oslobađa i od obveze plaćanja nepoznatih dugova u predmetu, osim ako je riječ o dugovima koje nije moguće obuhvatiti restrukturiranjem duga.

Restrukturiranje duga znači da pravo na zatezne kamate ili sankcije u pogledu tražbine obuhvaćene restrukturiranjem istječe u odnosu na razdoblje nakon datuma objavljivanja odluke o pokretanju postupka.

Restrukturiranje duga ne utječe na prava vjerovnika u odnosu na jamca ili bilo koju drugu osobu koja je uz dužnika odgovorna za predmetni dug.

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje duga mora se utvrditi plan plaćanja. Plan plaćanja traje pet godina osim ako postoje utemeljene osnove za utvrđivanje kraćeg trajanja. Plan plaćanja stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja. Pri utvrđivanju datuma isteka plana plaćanja, razdoblje tijekom kojeg se primjenjivala odluka o pokretanju postupka obično se mora odbiti od trajanja plana, osim ako postoje okolnosti za odbijanje kraćeg razdoblja imajući u vidu radnje dužnika nakon odluke o pokretanju postupka.

Odluka o restrukturiranju duga može se izmijeniti ili ukinuti u određenim okolnostima. Na zahtjev dužnika čiji je dug obuhvaćen restrukturiranjem duga, odluka o restrukturiranju duga može se ukinuti ili, u slučajevima navedenima u točkama 6. i 7., izmijeniti ako:

1. dužnik prevari vjerovnika;
2. dužnik namjerno ometa stečajni postupak ili ovršnu mjeru;
3. dužnik u tajnosti daje prednost određenom vjerovniku kako bi utjecao na odluku u pogledu restrukturiranja duga;
4. dužnik namjerno dostavi netočne informacije u svojem zahtjevu za restrukturiranje duga ili u nekom drugom trenutku tijekom obrade predmeta, a na štetu vjerovnika;
5. dužnik dostavi netočne informacije i to dovede do odluke javnog tijela u pogledu poreza ili pristojbi obuhvaćenih restrukturiranjem duga ili ne dostavi informacije iako se to od njega traži, što dovede to donošenja pogrešne odluke ili odluka uopće ne bude donesena;
6. dužnik ne poštuje plan plaćanja i znatno odstupa od njega ili
7. financijske okolnosti dužnika znatno se poboljšaju nakon donošenja odluke o restrukturiranju duga i to zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti pri donošenju odluke.

U slučajevima iz točke 7. zahtjev se mora dostaviti u roku od pet godina od datuma donošenja odluke o pokretanju postupka ili, ako plan plaćanja istječe kasnije, najkasnije do datuma isteka tog plana. Ako se odluka o restrukturiranju duga izmijeni, trajanje plana plaćanja može se odrediti na najviše sedam godina.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Odlukom o restrukturiranju poslovnog duga dužnika se oslobađa od obveze plaćanja dugova obuhvaćenih restrukturiranjem duga ako su smanjeni. Odlukom o restrukturiranju dužnika se oslobađa i od obveze plaćanja nepoznatih dugova u predmetu, osim ako je riječ o dugovima koje nije moguće obuhvatiti restrukturiranjem poslovnog duga.

Restrukturiranje poslovnog duga znači da pravo na zatezne kamate ili sankcije u pogledu tražbine obuhvaćene restrukturiranjem istječe u odnosu na razdoblje nakon datuma objavljivanja odluke o pokretanju postupka.

Restrukturiranje duga ne utječe na prava vjerovnika u odnosu na jamca ili bilo koju drugu osobu koja je odgovorna za predmetni dug uz dužnika.

Odlukom kojom se odobrava restrukturiranje poslovnog duga mora se utvrditi plan plaćanja. Taj plan plaćanja traje tri godine. Plan stupa na snagu na datum donošenja odluke o odobrenju restrukturiranja.

Odluka o restrukturiranju duga može se izmijeniti ili ukinuti u određenim okolnostima. Na zahtjev dužnika čiji je dug obuhvaćen restrukturiranjem duga, odluka o restrukturiranju duga može se ukinuti ili, u slučajevima navedenima u točkama 6. i 7., izmijeniti ako:

1. dužnik prevari vjerovnika;
2. dužnik namjerno ometa stečajni postupak ili ovršnu mjeru;
3. dužnik u tajnosti daje prednost određenom vjerovniku kako bi utjecao na odluku u pogledu restrukturiranja duga;
4. dužnik namjerno dostavi netočne informacije u svojem zahtjevu za restrukturiranje duga ili u nekom drugom trenutku tijekom obrade predmeta, a na štetu vjerovnika;
5. dužnik dostavi netočne informacije i to dovede do odluke javnog tijela u pogledu poreza ili pristojbi obuhvaćenih restrukturiranjem poslovnog duga ili ne dostavi informacije iako se to od njega traži, što dovede to donošenja pogrešne odluke ili odluka uopće ne bude donesena;
6. dužnik ne poštuje plan plaćanja i znatno odstupa od njega ili
7. financijske okolnosti dužnika znatno se poboljšaju nakon donošenja odluke o restrukturiranju duga.

U slučajevima iz točke 7. zahtjev se mora dostaviti u roku od tri godine od datuma donošenja odluke o pokretanju postupka ili, ako plan plaćanja istječe kasnije, najkasnije do datuma isteka tog plana. Ako se odluka o restrukturiranju poslovnog duga izmijeni, trajanje plana plaćanja može se odrediti na najviše pet godina.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Kako je prethodno navedeno, stečajem se fizičku osobu ne oslobađa od obveze plaćanja dugova, a pravne se osobe raspuštaju nakon stečaja.

Ako nakon stečaja postanu dostupna sredstva za diobu, postoji odredba o *ex post* diobi.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Učinci javne nagodbe s vjerovnicima navedeni su prethodno. Ako javna nagodba nije sklopljena i dužnik nije sklopio dobrovoljan sporazum ili neki dugi sporazum s vjerovnicima, tražbine ostaju neplaćene nakon završetka reorganizacije poslovanja.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

U određenim okolnostima vjerovnik može zatražiti ponovnu ocjenu restrukturiranja duga nakon što dužnik izvrši plan plaćanja. Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

U određenim okolnostima vjerovnik može zatražiti ponovnu ocjenu restrukturiranja poslovnog duga nakon što dužnik izvrši plan plaćanja. Vidjeti i podnaslov „Koji su uvjeti za zaključenje postupka u slučaju nesolventnosti i njegovi utjecaji?”.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

STEČAJ

Naknada za upravitelja i drugi slični dugovi (stečajni troškovi) te drugi dugovi koje je snosila sama stečajna masa moraju se naplatiti iz stečajne mase prije nego što se bilo kakva sredstva raspodijele vjerovnicima. Stečajni troškovi imaju prednost pred drugim tražbinama prema samoj stečajnoj masi. Ako ih se ne može naplatiti iz stečajne mase, stečajne troškove uglavnom plaća država.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Službenik za reorganizaciju poslovanja (i nadzornik ako postoji) ima pravo na naknadu za svoj rad i za troškove nastale tijekom izvršavanja dužnosti. Njegova naknada ne smije biti viša od one koju se smatra razumnom za tu dužnost. Na zahtjev službenika za reorganizaciju poslovanja sud će ocijeniti pravo na naknadu službenika za reorganizaciju poslovanja. Vjerovnik čiji je dug obuhvaćen nagodbom isto tako može zatražiti takvu ocjenu do provedbe nagodbe. Sudske troškove i naknadu službenika za reorganizaciju poslovanja mora platiti dužnik.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Tijekom postupka restrukturiranja duga dužnik obično izvršava plaćanja u korist Službe za izvršenje, koja zatim prosljeđuje novac vjerovnicima. Služba za izvršenje na godišnjoj osnovi naplaćuje naknadu dužniku za upravljanje njegovim plaćanjima.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Tijekom postupka restrukturiranja duga dužnik obično izvršava plaćanja u korist Službe za izvršenje, koja zatim prosljeđuje novac vjerovnicima. Služba za izvršenje na godišnjoj osnovi naplaćuje naknadu dužniku za upravljanje njegovim plaćanjima.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

STEČAJ

Pravila o povratu u stečajnu masu (*återvinning till konkursbo*) utvrđena su u Stečajnom zakonu. Referentni datum za izračun razdoblja propisanih u pravilima o povratu obično je datum prije dana podnošenja zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka.

Određena se radnja može poništiti (*gär åter*) u sljedećim slučajevima: ako se njome nepravедno davala prednost određenom vjerovniku pred drugima; ako je vjerovnicima uskraćena dužnikova imovina; ako su se dugovi dužnika povećali i ako je dužnik bio nesolventan ili je postao nesolventan zbog samog postupka ili kao posljedica kombinacije postupka i drugih čimbenika i ako je neka druga stranka znala ili je trebala znati da je dužnik nesolventan te koje su okolnosti učinile pravnu radnju nepravédnom. Smatra se da su članovi obitelji dužnika znali činjenice navedene u prethodnoj rečenici, osim ako postoje uvjerljivi dokazi kojima se dokazuje da ih nisu znali i nisu mogli znati. Ako je radnja počinjena više od pet godina prije referentnog datuma, može je se poništiti samo ako se odnosila na nekog od članova obitelji dužnika.

Može se poništiti plaćanje duga nakon više od tri mjeseca prije referentnog datuma ako je izvršeno na drugi način, a ne uobičajenim sredstava plaćanja, kao i plaćanje unaprijed ili plaćanje iznosa koji je znatno pogoršao financijsko stanje dužnika, osim ako ga se može smatrati uobičajenim u tim okolnostima. Ako je plaćanje izvršeno u korist nekog od članova obitelji dužnika prije tog datuma, ali nakon više od dvije godine prije referentnog datuma, može ga se poništiti ako se dokaže da dužnik nije bio nesolventan i nije postao nesolventan zbog predmetne radnje.

Postoje posebna pravila kojima su uređena pitanja kao što su darovi, dijeljenje doma i nadnice. Određena plaćanja u korist države, kao što su porezi, izuzeta su iz pravila o povratu.

Upravitelj može zatražiti povrat pokretanjem postupka pred redovnim sudom ili podnošenjem pritužbe na dugove koje se dokazuje tijekom stečajnog postupka. Ako upravitelj odluči da neće zatražiti povrat i ne dođe do sporazumnog rješenja, vjerovnik može zatražiti povrat pokretanjem postupka na redovnom sudu.

U slučaju povrata, imovina kojom je dužnik raspolagao vraća se u stečajnu masu.

REORGANIZACIJA POSLOVANJA

Nakon objavljivanja odluke o restrukturiranju poslovanja, odredbe Stečajnog zakona koje se odnose na povrat u kontekstu stečaja primjenjivat će se ako je sklopljena javna nagodba s vjerovnicima (vidjeti odjeljak o stečaju).

Ako se traži povrat prava prvenstva ili iznosa plaćanja stečenog zapljenom, sud može odlučiti da do daljnjega neće nastaviti ovršni postupak.

Postupak za povrat pokreće službenik za reorganizaciju poslovanja ili vjerovnik čije bi se tražbine namirilo javnom nagodbom. Postupak se mora pokrenuti prije održavanja skupštine vjerovnika, a konačna odluka ne smije se donijeti prije odluke o pitanju javne nagodbe. Vjerovnik koji želi pokrenuti postupak o tome mora obavijestiti službenika za reorganizaciju poslovanja. Ako se to ne učini, vjerovnik se neće moći očitovati o svojem predmetu.

Ako postupak reorganizacije poslovanja završi bez sklapanja javne nagodbe, a protiv dužnika se ne pokrene stečajni postupak nakon dostavljanja zahtjeva u roku od tri tjedna od datuma završetka postupka reorganizacije poslovanja, podneseni zahtjev za povrat mora se odbiti.

Nakon nadoknade troškova tužitelja sredstva povrata pripisuju se vjerovnicima obuhvaćenima javnom nagodbom. Tuženik koji zbog postupka koji je pokrenuo tužitelj može imati tražbinu prema dužniku može sudjelovati u raspravi o nagodbi na temelju te tražbine te ima pravo odbiti iznos koji mu se duguje pri diobi od iznosa koji bi u suprotnom platio.

Na zahtjev vjerovnika obuhvaćenog javnom nagodbom ili dužnika, sud pred kojim se vodi postupak povrata može naložiti da se imovina koja se duguje vjerovniku u okviru prethodne rečenice stavi pod posebnu upravu (*särskild förvaltning*). Sva imovina stavljena pod posebnu upravu može se zaplijeniti samo ako je istekla nagodba.

RESTRUKTURIRANJE DUGA

Ne postoje posebne odredbe u pogledu povrata.

RESTRUKTURIRANJE POSLOVNOG DUGA U SKLADU SA ZAKONOM O RESTRUKTURIRANJU POSLOVNOG DUGA

Ne postoje posebne odredbe u pogledu povrata.

Posljednji put ažurirano: 19/02/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Engleska i Wales

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv pojedinaca, trgovačkih društava i različitih poslovnih subjekata te partnerstava.

Postupak se može pokrenuti protiv svakog pojedinca koji je dužnik i živi u Engleskoj ili Walesu, koji je u posljednje tri godine živio ili poslovao u Engleskoj ili Walesu ili je prisutan u Engleskoj ili Walesu na dan podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka. Najniža dob nije propisana. Osim ako je prethodno ishoda sudska presuda o dugu, minimalne razine duga primjenjuju se na vjerovnike koji žele likvidirati društvo (750 GBP) ili koji žele pokrenuti stečajni postupak nad fizičkom osobom (5000 GBP).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Vrste nesolventnosti pravnih osoba uključuju likvidaciju (dobrovoljnu ili određenu sudskim nalogom), upravu (koja bi mogla dovesti do spašavanja/reorganizacije ili likvidacije), prinudnu upravu ili dobrovoljnu nagodbu.

Vrste nesolventnosti fizičkih osoba uključuju stečaj (na prijedlog vjerovnika ili na zahtjev dužnika), naloge za otpis duga ili dobrovoljnu nagodbu.

Svaki neosigurani vjerovnik, uključujući državu kao vjerovnika, može sudu podnijeti prijedlog za pokretanje postupka likvidacije društva (prisilna likvidacija) ili uprave nad društvom.

Društvo dužnik može se sâmo odlučiti za likvidaciju (dobrovoljna likvidacija), a isto tako sudu može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka likvidacije.

U bilo kojem trenutku nakon podnošenja prijedloga za pokretanje postupka likvidacije sudu, sud može imenovati privremenog likvidatora. Takva imenovanja obično se provode kako bi se zaštitila imovina društva prije održavanja rasprave o likvidaciji. Ovlasti privremenog likvidatora utvrđene su u sudskom nalogu o njegovu imenovanju.

Upravitelja može imenovati društvo ili direktori društva te vjerovnik koji ima lebbeće založnopravno osiguranje. Takva se imenovanja provode izvan suda.

Da bi se nad društvom pokrenuo postupak uprave, ono mora biti nesolventno ili mora biti vjerojatno da će postati nesolventno.

Prisilna likvidacija može se temeljiti na činjenici da društvo nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove, što je dokazano neispunjenim zakonskim zahtjevom za plaćanje ili neizvršenom presudom. Od suda se može zatražiti i da naloži likvidaciju društva na temelju pravednosti i pravičnosti.

Prinudne upravitelje mogu imenovati vjerovnici s lebbećim založnopравnim osiguranjem u svrhu povrata novca koji im se duguje.

Nakon imenovanja službenik mora obavijestiti sve vjerovnike o nesolventnosti. Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, potrebno je obavijestiti voditelja registra trgovačkih društava koji će ažurirati podatke o društvu koji se bez naknade mogu pretraživati putem interneta.

Prijedlog za pokretanje dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti društvo ili službenik u postupku likvidacije ili uprave ako je bilo koji od tih postupaka već pokrenut. Prijedlog za pokretanje dobrovoljne nagodbe pojedinca može podnijeti fizička osoba, a može se pokrenuti prije ili nakon pokretanja stečajnog postupka.

Sve dobrovoljne nagodbe vjerovnici dogovaraju glasovanjem, pri čemu 75 % glasova mora biti za odobravanje dobrovoljne nagodbe. Ne primjenjuje se minimalna razina duga niti se ispituje nesolventnost. Prijedlog za vjerovnike mora se podnijeti preko ovlaštenika koji postaje nadzornik ako se prijedlog odobri. Ovlaštenik može djelovati nakon što mu dužnik podnese prijedlog.

Nalozi za pokretanje stečajnog postupka obično se izdaju na prijedlog vjerovnika ili samog dužnika. Na temelju izdavanja naloga imenuje se stečajni upravitelj koji može djelovati odmah.

Prijedlog vjerovnika podnosi se sudu i podliježe minimalnoj razini duga od 5000 GBP, iako dva vjerovnika ili više njih mogu podnijeti zajednički prijedlog pri čemu se dugovi koji se duguju svakom od njih zbrajaju. Dug mora biti neosiguran. U prijedlogu se mora dokazati da dužnik nije u mogućnosti platiti dug, i to putem neispunjenog zakonskog zahtjeva za plaćanje ili neizvršene presude.

Zahtjev dužnika podnosi se procjenitelju zahtjeva (*adjudicator*) kojeg imenuje vlada. Ne primjenjuje se minimalna razina duga, ali dužnik mora biti u nemogućnosti platiti svoje dugove. Sud ne sudjeluje u odlučivanju o zahtjevu te niti jedan drugi prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ne smije biti u postupku razmatranja. Procjenitelj zahtjeva mora odlučiti o zahtjevu i, ako su ispunjeni uvjeti, izdati nalog. Na temelju izdanog naloga za pokretanje stečajnog postupka imenuje se stečajni upravitelj koji može djelovati odmah.

Ako je vjerovnik podnio prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, sud može prije održavanja rasprave o tom prijedlogu imenovati privremenog povjerenika kako bi se zaštitila imovina dužnika za koju je utvrđeno da je potencijalno ugrožena. Sud će u većini slučajeva dati posebne upute u pogledu ovlasti privremenog povjerenika, ali može dati i općenitije ovlasti za trenutačno preuzimanje vlasništva nad imovinom dužnika.

Dužnik može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za otpis duga preko ovlaštenog posrednika ako ne može podmiriti svoje dugove, ako duguje 20 000 GBP ili manje svojim vjerovnicima, ako posjeduje imovinu čija vrijednost nije veća od 1000 GBP (ne uključujući ekonomičan automobil) i ako ostvaruje mjesečni višak prihoda u iznosu manjem od 50 GBP. Povjerenik odlučuje treba li se izdati nalog za otpis duga, a ako se nalog izdaje, utvrđuje se razdoblje moratorija (obično u trajanju od 12 mjeseci) koje se primjenjuje na dugove dužnika i tijekom kojeg vjerovnici ne smiju poduzimati nikakve radnje za izvršenje ili naplatu tih dugova. Na kraju razdoblja moratorija dužnika se, uz neke iznimke, razrješuje dugova.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, sva imovina u vlasništvu trgovačkog društva, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti. Pojam „imovina” ima vrlo široko značenje u pravu.

Kad je riječ o upravi, sva financijska sredstva prikupljena u svrhu financiranja postupka imaju prednost kao trošak.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, u prijedlogu će se utvrditi način upravljanja imovinom, a vjerovnici imaju priliku uzeti to u obzir prije glasovanja o tome hoće li prihvatiti prijedlog.

Kad je riječ o stečajnom postupku, sva imovina u vlasništvu stečajnog dužnika, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, prelazi na stečajnog upravitelja, uz određene iznimke. Imovina potrebna za namirenje troškova kućanstva dužnika ili troškova obavljanja svojeg posla ili djelatnosti ne ulazi u stečajnu masu. Navedena imovina može uključivati motorno vozilo. Ako stečajni upravitelj utvrdi da je vrijednost takve imovine veća od troška odgovarajuće zamjene, on može unovčiti imovinu i prikupljenim sredstvima osigurati takvu zamjenu. Osim toga, imovina koju je neka druga osoba povjerila stečajnom dužniku ne ulazi u stečajnu masu.

Prihod stečajnog dužnika ne ulazi u stečajnu masu, ali stečajni upravitelj s dužnikom može dogovoriti da se dio viška prihoda koji mu preostane nakon što se uračunaju njegovi razumni troškovi kućanstva, uplati u stečajnu masu u korist vjerovnika. Stečajni upravitelj može sudu podnijeti zahtjev za izdavanje naloga u tu svrhu ako ne uspije postići dogovor s dužnikom.

Svu imovinu koja dospije u posjed dužnika koji nije razriješen stečajnog postupka, stečajni upravitelj može potraživati za uključivanje u stečajnu masu.

Stečajni dužnik čini kazneno djelo ako ne obavijesti svojeg stečajnog upravitelja o postojanju imovine koja ulazi u stečajnu masu ili ako od neke osobe posudi novac ili na neki drugi način isходи kredit u iznosu većem od 500 GBP bez obavještanja te osobe o stečajnom postupku.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Službenici u slučaju nesolventnosti moraju biti ovlašteni upravitelji u slučaju nesolventnosti ili povjerenici (vidjeti u nastavku). Dozvole za obavljanje navedenih poslova može izdavati samo strukovno tijelo koje je za to ovlastila vlada. Osoba koja djeluje kao upravitelj u slučaju nesolventnosti, a nema dozvolu za to, čini kazneno djelo i podliježe novčanoj kazni ili kazni zatvora.

Kako bi ishodio dozvolu, kandidat mora položiti ispit i odraditi određeni broj sati praktične nastave u području nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti fizička osoba.

Naknada za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao službenik utvrđuje se u dogovoru s vjerovnicima. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može se obratiti sudu ako nije u mogućnosti postići dogovor s vjerovnicima o stopi naknade koju smatra razumnom. Vjerovnici se isto tako mogu obratiti sudu ako smatraju da je iznos naknade prevelik.

Imovina u postupku likvidacije ili uprave pod kontrolom je službenika u slučaju nesolventnosti.

Svi postupci u slučaju nesolventnosti pod općom su kontrolom suda, a uključene strane, uključujući službenika u slučaju nesolventnosti, mogu se obratiti sudu ako smatraju da je njihovim interesima nepravedno nanesena šteta.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, dužnik može slobodno upravljati svojom imovinom, pod uvjetom da to ne dovodi do kršenja uvjeta njegova dogovora s vjerovnicima.

Imovina u stečajnom postupku prelazi na stečajnog upravitelja te njome ne može upravljati stečajni dužnik. To se ne odnosi na imovinu koja ne ulazi u stečajnu masu ili imovinu koja doprije u posjed dužnika nakon pokretanja postupka, osim ako je ta imovina došla u posjed dužnika prije nego što ga se razriješi stečajnog postupka i ako je potražuje stečajni upravitelj. Razrješenje dužnika od stečajnog postupka ne utječe na upravljanje stečajnom masom koje provodi stečajni upravitelj, uz iznimku toga što stečajni upravitelj može potraživati stečenu imovinu.

Povjerenik je državni službenik kojeg imenuje državni tajnik. On može djelovati kao službenik u postupku prisilne likvidacije ili stečajnom postupku. Visinu naknade za rad povjerenika ne određuju vjerovnici, već se ona određuje na temelju zakona.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Kompenzacija se može primijeniti u postupku likvidacije, uprave i stečajnom postupku.

Obračun kompenzacije uključuje uzajamne tražbine na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Neto iznos je imovina koja ulazi u nesolventijsku masu ili dug prema vjerovniku, ovisno o slučaju.

Stranke ne mogu sklopiti sporazum kojim se isključuje primjena kompenzacije.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Likvidator ili stečajni upravitelj može odbaciti neprofitabilni ugovor, čime prestaje interes ili obveza nesolventnog dužnika u pogledu tog ugovora (druga ugovorna stranka može u postupku u slučaju nesolventnosti potraživati gubitke / odštetu prouzročenu pokretanjem tog postupka). U protivnom, ako ugovor nije raskinut pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, sud može izdati nalog kojim prestaju obveze iz ugovora.

Pružanje određenih usluga kao što su komunalne usluge te komunikacijske i informatičke usluge koje se smatraju „nužnima” može se nastaviti u postupku u slučaju nesolventnosti bez potrebe za plaćanjem dugovanja dospjelih pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Osim kad je riječ o navedenim nužnim uslugama, pružatelj usluga mogu raskinuti ugovore nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ako je to dopušteno na temelju predmetnog ugovora. Sva neplaćena roba ili usluge bile bi temelj za prijavu tražbine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Sklopanjem dobrovoljne nagodbe ne bi se izravno utjecalo na važeće ugovore iako bi ih se trebalo smatrati dijelom prijedloga.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak protiv društva ne može se pokrenuti nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, vjerovnici obvezani uvjetima nagodbe ne mogu pokrenuti sudski postupak naplate tražbine jer su obvezani uvjetima dogovorene nagodbe. Vjerovnik koji u obvezopravni odnos s dužnikom stupa nakon odobrenja nagodbe mogao bi pokrenuti takav postupak ako njegove tražbine nisu namirene.

Osigurani vjerovnici nisu automatski obvezani uvjetima dobrovoljne nagodbe.

Ako je podnesen prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ili je sam dužnik podnio zahtjev za pokretanje stečajnog postupka, sud može zaustaviti svaki sudski postupak koji je u tijeku protiv tog dužnika ili nad imovinom dužnika ili dopustiti nastavak takvog postupka pod uvjetima koje smatra primjerenima.

Nijedan stečajni vjerovnik ne smije pokrenuti postupak protiv svojeg dužnika ili njegove imovine bez odobrenja suda sve dok se dužnika ne razriješi stečajnog postupka.

Ako dužnik svojim vjerovnicima namjerava predložiti sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca, sam dužnik, ili ako je nad njim pokrenut stečajni postupak, stečajni upravitelj ili povjerenik može sudu podnijeti zahtjev za izdavanje privremenog naloga. Time se sudu omogućuje da zaustavi svaki postupak protiv dužnika ili njegove imovine i sprječava pokretanje takvih postupaka. Privremenim nalogom sprječava se i izdavanje naloga za pokretanje stečajnog postupka protiv dužnika.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak koji je u tijeku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne može se nastaviti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Neosigurani vjerovnik koji sudjeluje u postupku koji je u tijeku odobrenjem dobrovoljne nagodbe ne bi mogao nastaviti sudjelovati u takvom postupku jer bi bio obvezan uvjetima nagodbe, bez obzira na to je li sam glasovao za odobrenje. Osigurani vjerovnici nisu obvezani uvjetima dobrovoljne nagodbe, osim ako odluče to biti.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti sudjelovanjem na skupštinama vjerovnika i u drugim postupcima odlučivanja. Isto tako mogu osnovati odbor i birati njegove članove. Službenici, uz iznimku povjerenika, moraju obavještavati vjerovnike o napretku predmeta svakih šest ili 12 mjeseci, ovisno o vrsti postupka.

Donesene odluke mogu uključivati imenovanje ili razrješenje dužnosti službenika, utvrđivanje naknade za rad službenika, osnivanje odbora, razmatranje prijedloga za sklapanje dobrovoljne nagodbe ili bilo koju drugu odluku u čijem bi donošenju, po mišljenju službenika, trebali sudjelovati vjerovnici.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventijske mase ili raspolagati njome?

Prijedlogom za sklapanje dobrovoljne nagodbe može se predvidjeti da nadzornik upravlja imovinom dužnika.

Kad je riječ o stečajnom postupku, imovina dužnika prelazi na stečajnog upravitelja nakon njegova imenovanja bez potrebe za prijenosom vlasništva nekretnine, ustupom ili prijenosom imovine. Stečajni upravitelj obavezan je pribaviti, unovčiti i raspodijeliti imovinu stečajnog dužnika vjerovnicima.

Imovina u postupku likvidacije ili uprave pod kontrolom je službenika u slučaju nesolventnosti.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, svi dugovi, obveze ili odgovornosti za štetne radnje društva utvrđeni prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, uključujući potencijalne dugove, mogu se potraživati u okviru tog postupka. Dugovanja koja doprijevaju u budućnosti isto se tako mogu potraživati, ali se obračunava njihova trenutačna vrijednost.

Obveze koje proizlaze iz počinjenja određenih kaznenih djela (kao što je trgovina drogom) nisu dokazive u postupcima uprave ili likvidacije.

Obveze nastale nakon pokretanja postupka smatraju se „troškovima”. Takve obveze podliježu vlastitom redoslijedu plaćanja, ali sve se moraju platiti prije nego što se novac može raspodijeliti vjerovnicima.

U prijedlogu za sklapanje dobrovoljne nagodbe moraju se navesti sve obveze dužnika ili trgovačkog društva te će se utvrditi način namirenja vjerovnika.

Dugovi dužnika ili trgovačkog društva nastali nakon postizanja dogovora o prijedlogu ne mogu se potraživati u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako su za to predviđene posebne odredbe.

Dugovi koji dospijevaju na datum izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka ili koji dospijevaju u budućnosti kao posljedica obveze preuzete prije pokretanja stečajnog postupka mogu se potraživati u stečajnom postupku. Novčane kazne, dugovi na temelju studentskih zajmova, dospjeli nepodmireni dugovi u obiteljskopравnim postupcima i dugovanja u pogledu naloga za oduzimanje ne mogu se potraživati u stečajnom postupku.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Vjerovnici mogu prijaviti tražbinu (dokaz o postojanju duga) u bilo kojem trenutku u postupku. Vjerovnik mora prijaviti tražbinu kako bi mogao glasovati u postupcima odlučivanja ili sudjelovati u raspodjeli.

U postupcima uprave, likvidacije ili stečajnim postupcima u kojima se provodi raspodjela, službenik će se obratiti svim vjerovnicima koji još nisu dokazali postojanje svoje tražbine u kojoj se navodi da će se provesti raspodjela te će ih pozvati da prijave tražbine i odrediti krajnji datum na koji moraju prijaviti tražbinu kako bi mogli sudjelovati u raspodjeli. Službenik može razmatrati tražbine prijavljene nakon navedenog datuma, ali nije obavezan to činiti.

Vjerovnik koji ne prijavi tražbinu na vrijeme ne može utjecati na raspodjelu.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, zahtjev za podnošenje dokaza službeniku ispunjava se podnošenjem pisane obavijesti o tražbini.

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-425>

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-637>

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Prednosni red raspodjele sredstava:

vjerovnici s fiksnim založnopravnim osiguranjem (imovina na koju se primjenjuje fiksno založnopravno osiguranje)

troškovi postupka u slučaju nesolventnosti

povlašteni dugovi (vidjeti u nastavku)

propisani dio (odnosi se samo na nesolventnost pravnih osoba)

vjerovnici s lebdećim založnopravnim osiguranjem

neosigurani vjerovnici

dionici (odnosi se samo na nesolventnost pravnih osoba).

Određene tražbine koje proizlaze iz radnog odnosa imaju status povlašćenih tražbina, uključujući određene dugove za doprinose za mirovinsko osiguranje.

Propisani dio odnosi se na namjenski fond koji se priprema iz imovine na koju se primjenjuje lebdeće založnopravno osiguranje te se stavlja na raspolaganje neosiguranim vjerovnicima (najveći iznos od 600 000 GBP).

Kad je riječ o tražbinama, nikakve vrste tražbina nisu podređene na temelju zakona, osim u stečajnom postupku u kojem pred dugovima prema osobi koja je na datum pokretanja stečajnog postupka bila bračni drug ili životni partner stečajnog dužnika imaju prednost dugovi prema drugim vjerovnicima, zajedno s kamatama na te dugove.

Treća strana koja namiri dug dužnika ima podređenu tražbinu u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, vjerovnici postižu dogovor o prijedlozima dužnika ili trgovačkog društva ako za njih glasuje 75 % vjerovnika (prema vrijednosti duga). Nakon što vjerovnici postignu dogovor o prijedlogu, on se provodi s upraviteljem u slučaju nesolventnosti u svojstvu nadzornika. Za to nije potrebno sudsko odobrenje, iako nadzornik mora izvijestiti sud ako je izdan privremeni nalog. Stranka može od suda zatražiti preispitivanje odluke vjerovnika o prihvatljivosti prijedloga u slučaju da je došlo do bitne nepravilnosti. Svi neosigurani vjerovnici obavezani su uvjetima nagodbe.

Ako dužnik ili trgovačko društvo ne ispunje uvjete dobrovoljne nagodbe nakon njezina odobrenja, nadzornik može sudu podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ili postupka likvidacije.

Sudsko odobrenje nije potrebno u pogledu planova reorganizacije, ali oštećena stranka može se obratiti sudu ako smatra da je njezinim interesima nepotrebno nanosena šteta.

Propisana su detaljna postupovna pravila o izlasku iz bilo kojeg postupka u slučaju nesolventnosti i okončanju takvog postupka.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Detaljna pravila o zaključenju predmeta primjenjuju se na sve postupke.

Vjerovnici mogu potraživati sredstva koja su im dodijeljena u okviru raspodjele, ali im nisu uplaćena nakon okončanja postupka (ta su sredstva u posjedu vlade).

Prijedlogom za sklapanje dobrovoljne nagodbe vjerovnicima će se ponuditi određeni iznos otplate po funti duga. Ako se prijedlog prihvati, vjerovnici su obvezni prihvatiti taj iznos kao otplatu punog iznosa te nakon zaključenja postupka neće imati pravo na niti jedan dio tog duga.

Dugovi se otplaćuju nakon okončanja stečajnog postupka, osim onih dugova koji nisu dio postupka.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Utvrđen je jasan redoslijed isplate iz sredstava unovčanih iz imovine. Troškovi se moraju platiti iz tih unovčanih sredstava prije nego što se ostala sredstva vrate vjerovnicima.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Ako je nesolventni dužnik prednost dao određenom vjerovniku u okviru formalne nesolventnosti (tj. pri isplati dao prednost jednom vjerovniku u odnosu na druge vjerovnike) ili je sklopio transakciju po nižoj cijeni (tj. prodao nešto po cijeni nižoj od stvarne vrijednosti), službenik protiv primatelja može pokrenuti sudski postupak radi povrata sredstava izdvojenih iz nesolventne mase.

Na zahtjev službenika u stečajnom postupku, postupku likvidacije ili uprave, sud može poništiti bilo koju od tih transakcija i naložiti primatelju da ponovno uspostavi stanje prije izvršenja transakcije.

Zahtjevi za poništenje povlašćenih isplata moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije imenovanja upravitelja, pokretanja postupka likvidacije ili podnošenja prijedloga ili zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, ili u razdoblju od dvije godine u slučaju da je povlašćena isplata izvršena osobi povezanoj s dužnikom.

Zahtjevi za poništenje transakcija sklopljenih po nižoj cijeni moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od dvije godine prije navedenih događaja ili, kad je riječ o stečajnom postupku, u razdoblju od pet godina, pod uvjetom da je dužnik u tom razdoblju bio nesolventan ili je postao nesolventan kao posljedica te transakcije.

Službenik u postupku uprave, likvidacije, stečajnom postupku ili postupku dobrovoljne nagodbe sudu može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za poništenje transakcije kojom su prevareni vjerovnici. Takav zahtjev može podnijeti i stranka oštećena transakcijom, uz odobrenje suda.

U postupcima uprave i likvidacije službenik isto tako može podnijeti tužbu za naknadu štete protiv bilo kojeg direktora trgovačkog društva koji je obaviješten o nesolventnosti i sudjeluje u poslovanju koje je dovelo do daljnjih gubitaka za vjerovnike, u prijeveri vjerovnika ili prijestupu (tužbu zbog prijestupa može podnijeti i povjerenik ili vjerovnik ili član društva obavezan pridonijeti otplati dugova u postupku likvidacije).

Kad se sudu podnosi prijedlog za pokretanje postupka likvidacije ili stečajnog postupka, sva raspolaganja imovinom izvršena nakon podnošenja prijedloga poništavaju se, osim ako sud naloži drukčije.

Posljednji put ažurirano: 22/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Sjeverna Irska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv pojedinaca, partnerstava i trgovačkih društava (s pravnom osobnošću ili bez nje).

Postupak se može pokrenuti protiv svakog pojedinca koji ima dug u vrijednosti od najmanje 5000 GBP i koji živi u Sjevernoj Irskoj, koji je u posljednje tri godine živio ili poslovao u Sjevernoj Irskoj ili je prisutan u Sjevernoj Irskoj na dan podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka. Najniža dob nije propisana.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Vrste nesolventnosti pravnih osoba u Sjevernoj Irskoj uključuju likvidaciju (dobrovoljnu ili naloženu nalogom Visokog suda) i reorganizaciju (dobrovoljnu nagodbu ili upravu društva). Uprava se može primjenjivati kao korak prije pokretanja postupka likvidacije.

Svaki vjerovnik (privatni vjerovnik ili država kao vjerovnik) sudu može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva (prisilna likvidacija) ili uprave nad društvom.

Društvo dužnik može se samo odlučiti za likvidaciju (dobrovoljna likvidacija koja može biti solventna ili nesolventna, pri čemu se solventnost ocjenjuje na temelju sposobnosti plaćanja svih dugova u roku od 12 mjeseci), a isto tako sudu može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka likvidacije.

Ministarstvo gospodarstva može sudu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva ako je to od javnog interesa. Takva društva ne moraju nužno biti nesolventna.

U bilo kojem trenutku nakon podnošenja prijedloga za pokretanje postupka prisilne likvidacije sudu (koji podnosi bilo koja stranka), sud može imenovati privremenog likvidatora. Takva imenovanja obično se provode kako bi se zaštitila imovina društva prije održavanja rasprave o likvidaciji. Ovlasti privremenog likvidatora utvrđene su u sudskom nalogu o njegovu imenovanju.

Upravitelja može imenovati društvo ili direktori društva te vjerovnik koji ima lebdeće založnopravno osiguranje (takva imenovanja provode se izvan suda).

Da bi se nad društvom pokrenuo postupak uprave, ono mora biti nesolventno ili mora biti vjerojatno da će postati nesolventno. Sudskom praksom utvrđeno je da „vjerojatno” u tom smislu znači vjerojatnije da će postati nesolventno nego da neće.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama društva, društvo ne mora biti nesolventno.

Prisilna likvidacija može se temeljiti na činjenici da društvo nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove (nesolventnost), što je dokazano neispunjenim zakonskim zahtjevom za plaćanje ili neizvršenom presudom. Sud može pokrenuti postupak likvidacije društva na temelju pravednosti i pravičnosti.

Službenik može djelovati čim se postupak pokrene (na temelju odluke društva o pokretanju postupka likvidacije, sudskog naloga za pokretanje postupka uprave ili likvidacije ili podnošenja obavijesti o imenovanju sudskog upravitelja (kad je riječ o imenovanjima koja nisu naložena sudskim nalogom)).

Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti društvo. Društvo ne mora nužno biti nesolventno kako bi moglo podnijeti prijedlog. Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti i službenik u postupku likvidacije ili uprave (ako je bilo koji od tih postupaka već pokrenut).

Vrste nesolventnosti pojedinaca uključuju dobrovoljne nagodbe pojedinaca, naloge za otpis duga i naloge za pokretanje stečajnog postupka (izdane na prijedlog vjerovnika ili pojedinca).

Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca podnosi dužnik, a o njemu odlučuju vjerovnici glasovanjem u kojem prijedlog mora odobriti 75 % vjerovnika (prema vrijednosti duga). Ne primjenjuje se minimalna razina duga niti se ispituje nesolventnost. Prijedlog se mora podnijeti preko ovlaštenika koji postaje nadzornik ako vjerovnici odobre prijedlog. Ovlaštenik može djelovati nakon što mu dužnik podnese prijedlog. Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca može se podnijeti u trenutku kada se nad dužnikom provodi stečajni postupak, a ako vjerovnici prihvate prijedlog stečajni se postupak može poništiti. Dobrovoljne nagodbe pojedinca koje vjerovnici prihvaćaju glasovanjem obvezujuće su za sve vjerovnike.

Zahtjev za izdavanje naloga za otpis duga dužnik podnosi povjereniku elektroničkim putem preko ovlaštenog posrednika. Sud ne sudjeluje u pokretanju postupka. Dužnik mora imati dugove u vrijednosti od najviše 20 000 GBP, posjedovati imovinu u vrijednosti od najviše 1000 GBP (ne uključujući ekonomično motorno vozilo) i ostvarivati mjesečni višak prihoda u iznosu od 50 GBP ili manje. Nad dužnikom ne smije biti pokrenut drugi postupak u slučaju nesolventnosti i dužnik u prethodne dvije godine nije smio sklopiti transakcije kojima bi se vjerovnici stavili u nepovoljan položaj. Povjerenik obavezan je razmotriti zaprimljeni zahtjev i može djelovati od tog trenutka.

Nalozi za pokretanje stečajnog postupka mogu se izdati na prijedlog vjerovnika ili samog dužnika. Povjerenik postaje prinudni upravitelj i upravitelj imovinom u trenutku izdavanja naloga. Stečajni upravitelj može se imenovati naknadno i može djelovati odmah po imenovanju.

Prijedlog vjerovnika podnosi se sudu i podliježe minimalnoj razini duga od 5000 GBP, iako dva vjerovnika ili više njih mogu podnijeti zajednički prijedlog pri čemu se dugovi koji se duguju svakom od njih zbrajaju. Dug mora biti neosiguran. U prijedlogu se mora dokazati da dužnik nije u mogućnosti platiti dug, i to putem neispunjenog zakonskog zahtjeva za plaćanje ili neizvršene presude.

Prijedlozi dužnika isto se tako podnose sudu. Ne primjenjuje se minimalna razina duga, ali dužnik mora biti u nemogućnosti platiti svoje dugove.

Ako je podnesen prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, sud može prije održavanja rasprave o tom prijedlogu imenovati privremenog povjerenika kako bi se zaštitila imovina dužnika za koju je utvrđeno da je potencijalno ugrožena. Sud će u većini slučajeva dati posebne upute u pogledu ovlasti privremenog povjerenika, ali može dati i općenitije ovlasti za trenutačno preuzimanje vlasništva nad imovinom dužnika. Za privremenog povjerenika može se imenovati samo povjerenik.

3 Koja imovina čini dio nesolventne mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, sva imovina u vlasništvu trgovačkog društva, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti. Pojam „imovina” ima vrlo široko značenje u pravu.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama pojedinaca, u prijedlogu koji podnosi dužnik utvrdit će se način upravljanja imovinom, a vjerovnici imaju priliku uzeti to u obzir prije glasovanja o tome hoće li prihvatiti prijedlog.

Kad je riječ o nalogima za otpis duga, vrijednost imovine iznosi 1000 GBP ili manje (ne uključujući ekonomično vozilo) i ona ostaje u vlasništvu dužnika.

Kad je riječ o stečajnom postupku, sva imovina u vlasništvu stečajnog dužnika, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, prelazi na stečajnog upravitelja, uz određene iznimke. Imovina potrebna za namirenje troškova kućanstva dužnika ili troškova obavljanja svojeg posla ili djelatnosti ne ulazi u stečajnu masu.

Navedena imovina može uključivati motorno vozilo. Ako stečajni upravitelj utvrdi da je vrijednost takve imovine veća od troška odgovarajuće zamjene, on može unovčiti imovinu i prikupljenim sredstvima osigurati takvu zamjenu. Osim toga, imovina koju je neka druga osoba povjerila stečajnom dužniku ne ulazi u stečajnu masu.

Prihod stečajnog dužnika ne ulazi u stečajnu masu, ali stečajni upravitelj s dužnikom može dogovoriti da se dio viška prihoda koji mu preostane nakon što se uračunaju njegovi razumni troškovi kućanstva, uplati u stečajnu masu u korist vjerovnika. Stečajni upravitelj može sudu podnijeti zahtjev za izdavanje naloga u tu svrhu ako ne uspije postići dogovor s dužnikom.

Svu imovinu koja dospije u posjed dužnika koji nije razriješen stečajnog postupka, stečajni upravitelj može potraživati za uključivanje u stečajnu masu. Stečajni dužnik čini kazneno djelo ako od neke osobe posudi novac ili na neki drugi način ishoditi kredit u iznosu većem od 500 GBP bez obavještanja te osobe o stečajnom postupku.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Osim kad je riječ o povjerenicima, službenici moraju biti ovlašteni upravitelji u slučaju nesolventnosti. Dozvole može izdavati samo strukovno tijelo koje je za to ovlastilo Ministarstvo gospodarstva. Osoba koja djeluje kao upravitelj u slučaju nesolventnosti, a nema dozvolu za to, čini kazneno djelo i podliježe novčanoj kazni ili kazni zatvora.

Kako bi ishodio dozvolu, kandidat mora položiti ispit i odraditi određeni broj sati praktične nastave u području nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti fizička osoba.

Naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao službenik utvrđuju vjerovnici. Upravitelj u slučaju nesolventnosti može se obratiti sudu ako smatra da je stopa naknade koju su odredili vjerovnici preniska. Vjerovnici se mogu obratiti sudu ako smatraju da je iznos naknade prevelik.

Svi postupci u slučaju nesolventnosti pod općom su kontrolom suda, a uključene strane (uključujući službenika u slučaju nesolventnosti) mogu od suda zatražiti upute.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama pojedinca, dužnik može slobodno upravljati svojom imovinom, pod uvjetom da to ne dovodi do kršenja uvjeta njegova dogovora s vjerovnicima.

U postupcima izdavanja naloga za otpis duga imovina ne prelazi na službenika.

Imovina u stečajnom postupku prelazi na stečajnog upravitelja te njome ne može upravljati stečajni dužnik. To se ne odnosi na imovinu koja ne ulazi u stečajnu masu ili imovinu koja dospije u posjed dužnika nakon pokretanja postupka, osim ako je ta imovina došla u posjed dužnika prije nego što ga se razriješi stečajnog postupka i ako je potražuje stečajni upravitelj. Razrješenje dužnika iz stečajnog postupka utječe samo na činjenicu da stečajni upravitelj može potraživati stečenu imovinu.

Povjerenik je državni službenik kojeg imenuje Ministarstvo gospodarstva. On može djelovati kao službenik u postupku prisilne likvidacije ili stečajnom postupku. Visinu naknade za rad povjerenika ne određuju vjerovnici, već se naknada financira prema zakonskoj formuli utvrđivanjem postotka unovčene /raspodijeljene imovine.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U pravu Sjeverne Irske predviđeno je da se kompenzacija primjenjuje u postupku likvidacije, uprave i stečajnom postupku.

Obračun kompenzacije uključuje uzajamne tražbine na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Neto iznos je imovina (dug prema dužniku koji proizlazi iz redovnog poslovanja) koja ulazi u nesolventničku masu ili obveza.

Stranke ne mogu sklopiti sporazum kojim se isključuje primjena kompenzacije.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Likvidator ili stečajni upravitelj može odbaciti neprofitabilni ugovor, čime prestaje interes/obveza nesolventnog dužnika u pogledu tog ugovora (druga ugovorna stranka može u postupku u slučaju nesolventnosti potraživati gubitke/odštetu prouzročenu pokretanjem tog postupka).

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, službenik u slučaju nesolventnosti nije obavezan izvršavati ugovore koje je sklopio nesolventni dužnik.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba i stečaju, pružanje određenih usluga (komunalne usluge i komunikacijske usluge koje se smatraju „nužnima“) može se nastaviti u postupku u slučaju nesolventnosti bez potrebe za plaćanjem dugovanja dospjelih pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Osim kad je riječ o nužnim uslugama (vidjeti prethodno navedeno), pružatelji usluga mogu raskinuti ugovore nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ako je to dopušteno na temelju predmetnog ugovora). Sva neplaćena roba/usluge bile bi temelj za prijavu tražbine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

Pokretanjem postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili postupka izdavanja naloga za otpis duga ne bi se izravno utjecalo na važeće ugovore iako bi ih se trebalo smatrati dijelom prijedloga za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca, a mogli bi i dovesti do toga da pojedinac ne ispunjava kriterije za izdavanje naloga za otpis duga.

Stečajni upravitelj može odbaciti neprofitabilne ugovore u okviru stečajnog postupka. U protivnom, ako ugovor nije raskinut pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti, sud može izdati nalog kojim prestaju obveze iz ugovora.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak protiv društva ne može se pokrenuti nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama društva, vjerovnici obavezani nagodbom ne mogu pokrenuti sudski postupak naplate tražbine (jer su obavezani dogovorenom nagodbom). Vjerovnik koji u obvezopravni odnos s dužnikom stupi nakon odobrenja nagodbe mogao bi pokrenuti takav postupak ako njegove tražbine nisu namirene.

Ako je podnesen prijedlog za pokretanje stečajnog postupka, sud može zaustaviti svaki sudski postupak koji je u tijeku protiv tog dužnika ili nad imovinom dužnika ili dopustiti nastavak takvog postupka pod uvjetima koje smatra primjerenima. Nijedan stečajni vjerovnik ne smije pokrenuti postupak protiv svojeg dužnika ili njegove imovine bez odobrenja suda sve dok se dužnika ne razriješi stečajnog postupka.

Ako dužnik svojim vjerovnicima namjerava predložiti sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca, sam dužnik (ili ako je nad njim pokrenut stečajni postupak, stečajni upravitelj ili povjerenik) može sudu podnijeti zahtjev za izdavanje privremenog naloga. Time se sudu omogućuje da zaustavi svaki postupak protiv dužnika ili njegove imovine i sprječava pokretanje takvih postupaka. Privremenim nalogom sprječava se i izdavanje naloga za pokretanje stečajnog postupka protiv dužnika. Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca uključivao bi način na koji će se okončati postupci koji su u tijeku, a ako se prijedlog prihvati svi će vjerovnici biti obavezani njime.

Izdavanjem naloga za otpis duga vjerovnike se sprječava da podnesu tužbu protiv dužnika radi naplate duga.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak koji je u tijeku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne može se nastaviti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Vjerovnik koji sudjeluje u postupku koji je u tijeku odobrenjem dobrovoljne nagodbe društva ili pojedinca ne bi mogao nastaviti sudjelovati u takvom postupku jer bi bio obavezan uvjetima dobrovoljne nagodbe društva ili pojedinca (bez obzira na to je li sam glasovao za odobrenje).

Vjerovnici sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti sudjelovanjem na skupštinama vjerovnika i u drugim postupcima odlučivanja. Isto tako mogu osnovati odbor i birati njegove članove. Službenici, uz iznimku povjerenika, moraju redovito obavještavati vjerovnike o napretku predmeta (svakih šest ili 12 mjeseci, ovisno o vrsti postupka).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti sudjelovanjem na skupštinama vjerovnika i u drugim postupcima odlučivanja. Isto tako mogu osnovati odbor i birati njegove članove. Službenici, uz iznimku povjerenika, moraju redovito obavještavati vjerovnike o napretku predmeta (svakih šest ili 12 mjeseci, ovisno o vrsti postupka), a u okviru stečajnog postupka ili postupka likvidacije moraju sazvati završnu skupštinu vjerovnika kako bi izvijestili o načinu upravljanja postupkom u slučaju nesolventnosti.

Donesene odluke mogu uključivati imenovanje ili razrješenje dužnosti službenika, utvrđivanje naknade za rad službenika, osnivanje odbora, razmatranje prijedloga za sklapanje dobrovoljne nagodbe ili bilo koju drugu odluku u čijem bi donošenju, po mišljenju službenika, trebali sudjelovati vjerovnici.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventnosti mase ili raspolagati njome?

Prijedlogom za sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca može se predvidjeti da nadzornik upravlja imovinom dužnika.

U postupku izdavanja naloga za otpis duga imovina nije uključena u postupak, ali je povjerenik ovlašten postaviti upite o ponašanju i imovini dužnika.

Kad je riječ o stečajnom postupku, imovina dužnika prelazi na stečajnog upravitelja nakon njegova imenovanja bez potrebe za prijenosom vlasništva nekretnine, ustupom ili prijenosom imovine. Stečajni upravitelj obavezan je pribaviti, unovčiti i raspodijeliti imovinu stečajnog dužnika vjerovnicima.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventničku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, svi dugovi, obveze ili odgovornosti za štetne radnje društva utvrđeni prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se potraživati u okviru tog postupka. Dugovanja koja dospijevaju u budućnosti isto se tako mogu potraživati, ali se obračunava njihova trenutačna vrijednost.

Obveze koje proizlaze iz počinjenja određenih kaznenih djela (kao što je trgovina drogom) nisu dokazive u postupcima uprave ili likvidacije.

Obveze nastale nakon pokretanja postupka smatraju se „troškovima”. Takve obveze podliježu vlastitom redoslijedu plaćanja, ali sve se moraju platiti prije nego što se novac može raspodijeliti vjerovnicima.

U prijedlogu za sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca moraju se navesti sve obveze dužnika te će se utvrditi način namirenja vjerovnika. Dugovi dužnika nastali nakon postizanja dogovora o prijedlogu ne mogu se potraživati u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, osim ako su za to predviđene posebne odredbe.

Određeni dugovi nisu uključeni u postupak izdavanja naloga za otpis duga i dužnik ih mora podmiriti. Oni uključuju novčane kazne, neplaćene televizijske pristojbe, studentske zajmove i osigurane dugove. U postupku izdavanja naloga za otpis duga vjerovnici ne prijavljuju tražbinu jer se ne primjenjuje raspodjela imovine.

Dugovi koji dospijevaju na datum izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka ili koji dospijevaju u budućnosti kao posljedica obveze preuzete prije pokretanja stečajnog postupka mogu se potraživati u stečajnom postupku. Novčane kazne, dugovi na temelju studentskih zajmova, dospjeli nepodmireni dugovi u obiteljskopравnim postupcima i dugovanja u pogledu naloga za oduzimanje ne mogu se potraživati u stečajnom postupku.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Vjerovnici mogu prijaviti tražbinu (dokaz o postojanju duga) u bilo kojem trenutku u postupku. Vjerovnik mora prijaviti tražbinu kako bi mogao glasovati na skupštinama (ili u drugim postupcima odlučivanja) ili sudjelovati u raspodjeli.

U postupcima uprave, likvidacije ili stečajnim postupcima u kojima se provodi raspodjela, službenik će se obratiti svim vjerovnicima koji još nisu dokazali postojanje svoje tražbine u kojoj se navodi da će se provesti raspodjela te će ih pozvati da prijave tražbine i odrediti krajnji datum na koji moraju prijaviti tražbinu kako bi mogli sudjelovati u raspodjeli. Službenik može razmatrati tražbine prijavljene nakon navedenog datuma, ali nije obavezan to činiti.

U postupku likvidacije koji provodi sud i stečajnom postupku primjenjuje se standardni obrazac koji se mora podnijeti kao dokaz. U nijednom drugom postupku ne primjenjuje se standardni obrazac, ali pravim okvirom za druge postupke utvrđeno je što mora biti uključeno u dokaz za potrebe raspodjele. Vjerovnik koji ne prijavi tražbinu na vrijeme ne može utjecati na raspodjelu.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama, zahtjev za podnošenje dokaza službeniku ispunjava se podnošenjem pisane obavijesti o tražbini.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Određene tražbine koje proizlaze iz radnog odnosa imaju status povlaštenih tražbina i plaćaju se nakon podmirenja troškova postupka, ali prije namirivanja tražbina vjerovnika s lebdjećim založnopравnim osiguranjem i neosiguranih vjerovnika.

Kad je riječ o tražbinama, nikakve vrste tražbina nisu podređene na temelju zakona, osim u stečajnom postupku u kojem pred dugovima prema osobi koja je na datum pokretanja stečajnog postupka bila bračni drug ili životni partner stečajnog dužnika imaju prednost dugovi prema drugim vjerovnicima, zajedno s kamatama na te dugove.

Treća strana koja namiri dug dužnika ima podređenu tražbinu u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Vjerovnici postižu dogovor o prijedlozima dužnika (u okviru dobrovoljne nagodbe društva – > 75 % glasova vjerovnika za odobrenje, prema vrijednosti duga) ili službenika u slučaju nesolventnosti (uprava, obična većina ili odobrenje svih osiguranih i većine povlaštenih vjerovnika u slučajevima u kojima se smatra da nije vjerojatno da će doći do namirivanja tražbine neosiguranih vjerovnika).

Nakon što se odobri prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva svi neosigurani vjerovnici obavezani su uvjetima nagodbe.

Sudsko odobrenje nije potrebno u pogledu planova reorganizacije, ali oštećena stranka može se obratiti sudu ako smatra da je njezinim interesima nepotrebno nanosena šteta.

Propisana su detaljna postupovna pravila o izlasku iz bilo kojeg postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba i okončanju takvog postupka, što uključuje i likvidaciju i reorganizaciju.

Nakon što vjerovnici postignu dogovor o prijedlogu za sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca, on se provodi s upraviteljem u slučaju nesolventnosti u svojstvu nadzornika. Za to nije potrebno sudsko odobrenje, iako nadzornik mora izvijestiti sud o ishodu skupštine koja je održana radi odobravanja prijedloga. Stranka može od suda zatražiti preispitivanje odluke vjerovnika o prihvatljivosti prijedloga u slučaju da je došlo do bitne nepravilnosti.

Ako dužnik ne ispuni uvjete dobrovoljne nagodbe pojedinca nakon njezina odobrenja, nadzornik može podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

U postupku izdavanja naloga za otpis duga dugovi se otpisuju 12 mjeseci nakon izdavanja naloga. Sud ne sudjeluje u tom postupku.

Stečajni upravitelj u stečajnom postupku mora poslati konačno izvješće vjerovnicima prije nego što ishodi njihovo odobrenje o razrješenju dužnika. Ako stečajni upravitelj ne djeluje u svojstvu povjerenika, mora sazvati završnu skupštinu vjerovnika na kojoj vjerovnici mogu podnijeti prigovor na razrješenje dužnika. Ako se to dogodi, stečajni upravitelj mora zahtjev za razrješenje dužnika podnijeti Ministarstvu gospodarstva, u protivnom stečajni upravitelj pribavlja odobrenje o razrješenju dužnika nakon što obavijesti voditelja registra trgovačkih društava da je održana završna skupština.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici mogu potraživati sredstva koja su im dodijeljena u okviru raspodjele (ali im nisu uplaćena) nakon okončanja postupka (ta su sredstva u posjedu Ministarstva gospodarstva).

U pravu Sjeverne Irske predviđeno je da se službenika oslobađa dužnosti okončanjem postupka.

Prijedlogom za sklapanje dobrovoljne nagodbe pojedinca vjerovnicima će se ponuditi određeni iznos otplate po funti duga. Ako se prijedlog prihvati, vjerovnici su obvezni prihvatiti taj iznos kao otplatu punog iznosa te nakon zaključenja postupka neće imati pravo na nijedan dio tog duga. Dugovi se otpisuju nakon okončanja stečajnog postupka ili postupka izdavanja naloga za otpis duga, osim onih dugova koji nisu dio postupka.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Pravom Sjeverne Irske predviđen je jasan redoslijed isplate iz sredstava unovčenih iz imovine. Troškovi se moraju platiti (iz tih unovčenih sredstava) prije nego što se ostala sredstva vrate vjerovnicima.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Ako je nesolventni dužnik prednost dao određenom vjerovniku u okviru formalne nesolventnosti (tj. pri isplati dao prednost jednom vjerovniku u odnosu na druge vjerovnike) ili je sklopio transakciju po nižoj cijeni (tj. prodao nešto po cijeni nižoj od stvarne vrijednosti), službenik protiv primatelja može pokrenuti sudski postupak.

Na zahtjev službenika u stečajnom postupku, postupku likvidacije ili uprave, sud može poništiti bilo koju od tih transakcija i naložiti primatelju da ponovno uspostavi stanje prije izvršenja transakcije.

Zahtjevi za poništenje povlaštenih isplata moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije imenovanja upravitelja, pokretanja postupka likvidacije ili podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka, ili u razdoblju od dvije godine u slučaju da je povlaštena isplata izvršena osobi povezanoj s dužnikom.

Zahtjevi za poništenje transakcija sklopljenih po nižoj cijeni moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od dvije godine prije navedenih događaja ili, kad je riječ o stečajnom postupku, u razdoblju od pet godina, pod uvjetom da je dužnik u tom razdoblju bio nesolventan ili je postao nesolventan kao posljedica te transakcije.

Službenik u postupku uprave, likvidacije, stečajnom postupku ili postupku dobrovoljne nagodbe sudu može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za poništenje transakcije kojom su prevareni vjerovnici. Takav zahtjev može podnijeti i stranka oštećena transakcijom, uz odobrenje suda.

U postupcima uprave i likvidacije službenik isto tako može podnijeti tužbu za naknadu štete protiv bilo kojeg direktora trgovačkog društva koji je obaviješten o nesolventnosti i sudjeluje u poslovanju koje je dovelo do daljnjih gubitaka za vjerovnike, u prijeviri vjerovnika ili pristupu.

Kada se sudu podnosi prijedlog za pokretanje postupka likvidacije ili stečajnog postupka, sva raspolaganja imovinom izvršena nakon podnošenja prijedloga poništavaju se, osim ako sud naloži drukčije.

Posljednji put ažurirano: 18/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Nesolventnost/stečaj - Škotska

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Člankom 1. Stečajnog zakona (Škotska) iz 2016. („**Zakon iz 2016.**“) predviđeno je da se „nesolventna masa dužnika može oduzeti“. To znači da se postupak u slučaju nesolventnosti može pokrenuti protiv različitih subjekata koji su u Zakonu iz 2016. definirani kao „dužnik“. Ti subjekti uključuju žive dužnike, preminule dužnike ili njihove izvršitelje ili osobe koje su ovlaštene biti imenovane izvršiteljem preminulog dužnika, trustove, partnerstva (uključujući raskinuto partnerstvo), komanditna društva (uključujući raspušteno društvo) u smislu Zakona o komanditnim društvima iz 1907., pravne osobe ili osobe bez pravne osobnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv trgovačkih društava (s pravnom osobnošću ili bez nje) u skladu sa Zakonom o nesolventnosti iz 1986. („**Zakon iz 1986.**“).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba može se pokrenuti na zahtjev dužnika (uključujući u okviru postupka minimalne imovine) ili na prijedlog vjerovnika koji se podnosi grofovijskom sudu. Dužnik može pokrenuti i postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, odnosno dobrovoljni oblik postupka u slučaju nesolventnosti između dužnika i njegovih vjerovnika.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv živućeg dužnika, na njegov vlastiti zahtjev, u okolnostima u kojima:

ukupan iznos njegovih dugova (uključujući kamate) na datum podnošenja zahtjeva nije manji od 3000 GBP

protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u razdoblju od pet godina koje završava na dan prije datuma podnošenja zahtjeva dužnika

dužnik je pribavio savjet financijskog savjetnika

dužnik je dao izjavu o preuzimanju obveza (uključujući obvezu plaćanja naknade stečajnom upravitelju nakon odobrenja pokretanja postupka, utvrđene s pomoću alata za izračun primitaka i izdataka dužnika)

dužnik je „razvidno nesolventan“ ili mu je u propisanom roku izdana potvrda o nesolventnosti njegove imovine ili je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca koja nije zaštićena (odnosno nije obvezujuća za sve vjerovnike) zbog protivljenja ili neslaganja vjerovnika

a za potrebe odobravanja zahtjeva dužnik nije „razvidno nesolventan“ samo zbog toga što je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca ili je na određen način obavijestio svoje vjerovnike.

Osim toga, postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv živućeg dužnika na njegov vlastiti zahtjev u okviru „postupka minimalne imovine“, pri čemu se primjenjuju određeni kriteriji. Ti su kriteriji sljedeći:

s pomoću alata za izračun primitaka i izdataka dužnika ocijenjeno je da dužnik nije obavezan izvršavati uplate za potrebe postupka u slučaju nesolventnosti ili je dužnik primao socijalne naknade u razdoblju od najmanje šest mjeseci koje završava na dan podnošenja zahtjeva

ukupan iznos dugova dužnika (uključujući kamate) na datum podnošenja zahtjeva nije manji od 1500 GBP, ali nije veći od 17 000 GBP

ukupna vrijednost imovine dužnika na dan podnošenja zahtjeva nije veća od 2000 GBP

vrijednost svake pojedinačne stavke imovine dužnika nije veća od 1000 GBP

dužnik nije vlasnik zemljišta

dužniku je izdana potvrda o nesolventnosti njegove imovine

u razdoblju od deset godina koje završava na dan prije dana podnošenja zahtjeva dužnika, protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju zahtjeva koji je dužnik podnio u okviru postupka minimalne imovine i

u razdoblju od pet godina koje završava na dan prije dana podnošenja zahtjeva dužnika, protiv dužnika nije odobreno pokretanje postupka slučaju nesolventnosti na temelju zahtjeva koji je podnio dužnik, osim u okviru postupka minimalne imovine, ili prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv živućeg dužnika na prijedlog kvalificiranog vjerovnika (ili kvalificiranih vjerovnika) ako je dužnik „razvidno nesolventan”, a kvalificirani vjerovnik dužniku je pružio paket savjeta i informacija o dugovima („DAIP”) najkasnije 12 tjedana prije podnošenja prijedloga. Paket savjeta i informacija o dugovima odnosi se na paket savjeta i informacija o dugovima iz članka 10. stavka 5. Zakona o nagodbama i oduzimanju (Škotska) iz 2002. („Zakon iz 2002.”).

Kvalificirani vjerovnik (kako je prethodno navedeno) jest vjerovnik koji je na dan podnošenja prijedloga (ili, ovisno o slučaju, na dan na koji se podnosi zahtjev dužnika) vjerovnik dužnika u pogledu likvidnih ili nelikvidnih dugova uz iznimku potencijalnih ili budućih dugova ili iznosa plativih na temelju naloga za plaćanje, bilo da su osigurani ili neosigurani, čiji iznosi nisu (ili u slučaju jednog duga, čiji iznos nije) manji od 3000 GBP. Kvalificirani vjerovnici jesu vjerovnici koji su na navedeni datum vjerovnici dužnika u pogledu prethodno navedenih dugova u ukupnom iznosu od najmanje 3000 GBP.

S obzirom na to da je izraz „razvidno nesolventan” dio kriterija koji moraju biti ispunjeni kako bi dužnik sâm mogao podnijeti zahtjev za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili kada vjerovnik podnosi prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti dužnika, važno je razumjeti što taj izraz označava. Razvidna nesolventnost u Škotskoj nastaje u sljedećim okolnostima:

utvrđeno je da je imovina dužnika nesolventna ili je protiv dužnika pokrenut stečajni postupak u Engleskoj ili Walesu ili Sjevernoj Irskoj; ili

na imovinu dužnika trenutačno se ne primjenjuje nalog za zamrzavanje, imovina dužnika nije zadržana na temelju odgovarajuće ovlasti za zadržavanje te nije predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine, a dužnik je pismeno obavijestio svoje vjerovnike da je prestao plaćati svoje dugove u uobičajenom tijeku poslovanja; ili

dužnik sudjeluje u glavnom postupku u državi članici koja nije Ujedinjena Kraljevina

dužnik je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca

nakon što se dužniku dostavi propisno izvršena obavijest o naplati duga i istekne rok naplate bez da je dužnik namirio dug (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospijeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospijeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine)

odluka o pokretanju stečajnog postupka nad bilo kojim dijelom nesolvencijske mase dužnika donesena je u pogledu isplate ili osiguranja (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospijeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospijeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine)

dužnik plaća dug koji se navodi u odluci ili izvršivoj ispravi (kako je utvrđeno člankom 10. Zakona iz 2002.) u okviru programa otplate duga na temelju dijela 1. tog zakona, a program se opozove (osim ako je dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti i voljan platiti svoje dugove po njihovu dospijeću ili ako bi dužnik u to vrijeme bio u mogućnosti platiti dugove po njihovu dospijeću da se na njegovu imovinu nije primjenjivao nalog za zamrzavanje ili da ona nije bila predmet naloga za plaćanje ili naloga za naplatu iz imovine)

vjerovnik dužnika, u pogledu likvidnog duga čiji iznos (ili likvidnih dugova čiji ukupni iznos) nije manji od 1500 GBP, podnio je dužniku, osobnom dostavom koju provodi sudski službenik, zahtjev u propisanom obliku kojim se od dužnika zahtijeva da plati dug (ili dugove) ili da pronađe osiguranje za plaćanje duga (ili dugova), a u roku od tri tjedna od datuma dostave zahtjeva dužnik nije postupio u skladu sa zahtjevom ili je priopćio vjerovniku, i to preporučenom poštom, da poriče postojanje duga ili da se iznos koji vjerovnik potražuje može odmah isplatiti.

Postupak u slučaju nesolventnosti protiv živućeg dužnika može pokrenuti i privremeni upravitelj ili likvidator države članice imenovan u glavnom postupku. Stečajni upravitelj koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti protiv živućeg dužnika isključivo ako dužnik nije ispunio obvezu koja mu je određena u okviru postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca koju je razumno mogao ispuniti, ili ako nije postupio u skladu s bilo kojom uputom ili zahtjevom koji mu je dao ili izdao stečajni upravitelj za potrebe postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca, ili ako stečajni upravitelj u svojem prijedlogu utvrdi da bi odobrenje pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bilo u najboljem interesu vjerovnika.

Osim toga, postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti protiv preminulog dužnika na temelju prijedloga kvalificiranog vjerovnika (ili kvalificiranih vjerovnika) preminulog dužnika, privremenog upravitelja, likvidatora države članice imenovanog u glavnom postupku ili stečajnog upravitelja koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca. Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti i protiv preminulog dužnika na temelju zahtjeva dužnika koji podnosi izvršitelj ili osoba koja je ovlaštena biti imenovana izvršiteljem u pogledu nesolvencijske mase.

Kako bi dužnik mogao pokrenuti postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, minimalni rok otplate mora biti 48 mjeseci, osim ako se sklopi alternativni dogovor. Postupkom dobrovoljne nagodbe pojedinca isto se tako od pojedinca zahtijeva da isplaćuje određeni mjesečni iznos za vrijeme trajanja postupka. Međutim, postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca nije obvezujući za vjerovnike koji ne pristanu na njegove uvjete, a kako bi nagodba postala zaštićena, minimalna razina dugova mora iznositi 5000 GBP.

Vrste nesolventnosti pravnih osoba u Škotskoj uključuju likvidaciju (dobrovoljnu ili naloženu sudskim nalogom), reorganizaciju (dobrovoljnu nagodbu („CVA”) ili upravu društva) i prinudnu upravu. Uprava se može primjenjivati i kao postupak likvidacije; a ne isključivo kao postupak reorganizacije.

Svaki vjerovnik (privatni vjerovnik ili država kao vjerovnik) sudu može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva (prisilna likvidacija) ili uprave nad društvom, a društvo dužnik može se samo odlučiti za likvidaciju (dobrovoljna likvidacija koja može biti solventna ili nesolventna, pri čemu se solventnost ocjenjuje na temelju sposobnosti plaćanja svih dugova u roku od 12 mjeseci). Društvo isto tako sudu može podnijeti prijedlog za pokretanje postupka likvidacije. Nadalje, državni tajnik može sudu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka likvidacije društva ako je to od javnog interesa. Takva društva ne moraju nužno biti nesolventna.

Prisilna likvidacija može se temeljiti na činjenici da društvo nije u mogućnosti podmiriti svoje dugove (nesolventnost), što je dokazano neispunjenim zakonskim zahtjevom za plaćanje ili neizvršenom presudom. Sud isto tako može zatražiti likvidaciju društva na temelju pravednosti i pravičnosti. U bilo kojem trenutku nakon podnošenja prijedloga (koji podnosi bilo koja stranka) za pokretanje postupka prisilne likvidacije sudu, sud može imenovati privremenog likvidatora. Takva imenovanja obično se provode kako bi se zaštitila imovina društva prije održavanja rasprave o likvidaciji. Ovlasti privremenih likvidatora utvrđene su u sudskom nalogu o njihovu imenovanju.

Da bi se nad društvom pokrenuo postupak uprave, ono mora biti nesolventno ili mora biti vjerojatno da će postati nesolventno. Sudskom praksom utvrđeno je da „vjerojatno” u tom smislu znači vjerojatnije da će postati nesolventno nego da neće. Upravitelja može imenovati društvo ili direktori društva te vjerovnik koji ima lebbeće založnopravno osiguranje (takva imenovanja provode se izvan suda).

Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti društvo. Društvo ne mora nužno biti nesolventno kako bi moglo podnijeti prijedlog. Prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva može podnijeti i službenik u postupku likvidacije ili uprave (ako je bilo koji od tih postupaka već pokrenut).

Službenik može djelovati čim se postupak pokrene (na temelju odluke društva o pokretanju postupka likvidacije, sudskog naloga za pokretanje postupka uprave ili likvidacije ili podnošenja obavijesti o imenovanju sudskog upravitelja (kad je riječ o imenovanjima koja nisu naložena sudskim nalogom)).

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Cjelokupna imovina dužnika, uz određene iznimke, prelazi na stečajnog upravitelja na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti radi njezina uključivanja u nesolvencijsku masu. Nesolvencijska masa prelazi s dužnika na stečajnog upravitelja. Stečajni upravitelj stječe i pravo na nesolvencijsku masu

koja prelazi na dužnika nakon datuma pokretanja stečajnog postupka, ali prije razrješenja dužnika. Cjelokupna nesolvencijska masa dužnika ne uključuje nikakva vlasnička prava nad imovinom koja najomprimac ima u okviru najma koji je zajamčeni najam u smislu dijela II. Zakona o stanovanju (Škotska) iz 1988., ili zaštićeni najam u smislu Zakona o najmu (Škotska) iz 1984., za koji se, na temelju bilo koje odredbe dijela VIII. tog zakona, ne može zakonski zahtijevati premija kao uvjet za ustup, ili škotski osigurani najam u smislu Zakona o stanovanju (Škotska) iz 2001.

Imovina koja ne prelazi na stečajnog upravitelja uključuje bilo koju imovinu koja se ne nalazi u obiteljskoj kući u pogledu koje se, na temelju članka 11. stavka 1 Zakona iz 2002., ne primjenjuje oduzimanje ili bilo koju imovinu koja se nalazi u obiteljskoj kući koja se ne smatra imovinom koja nije nužna za potrebe iz dijela 3. Zakona iz 2002. Nije uključena niti imovina koju je neka druga osoba povjerila dužniku. Osim toga, ako dužnik u postupku minimalne imovine razumno zahtijeva uporabu vozila, svako vozilo u vlasništvu dužnika čija vrijednost nije veća od 3000 GBP ne smatra se imovinom.

Prijelaz nesolvencijske mase s dužnika na stečajnog upravitelja ne utječe na založno pravo najmodavca.

Treba uzeti u obzir da odredbe o prijenosu imovine ne dovode u pitanje pravo bilo kojeg osiguranog vjerovnika, koje ima prednost nad pravima stečajnog upravitelja.

U okviru postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca imovina dužnika prenosi se kako bi vjerovnici njome mogli upravljati i kako bi se podmirili dugovi, iako dužnik može prenijeti samo onu imovinu koja se može dobrovoljno prenijeti. Ako se dobrovoljna nagodba pojedinca proglašena zaštićenom, Zakon iz 2016. sadržava odredbe o postizanju dogovora o nepokretnoj imovini dužnika.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, sva imovina u vlasništvu trgovačkog društva, koja se nalazi bilo gdje u svijetu, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti. Pojam „imovina” ima široko značenje u pravu.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba ili postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca (ili bilo koji službenik) mora biti kvalificirani upravitelj u slučaju nesolventnosti. Izraz „upravitelj u slučaju nesolventnosti” u smislu Zakona iz 1986. ima isto značenje u Škotskoj kao što ima u Engleskoj i Walesu. Kazneno djelo čini svaka osoba, uz iznimku stečajnog računovođe, koja u Škotskoj djeluje kao stečajni upravitelj, a da nije kvalificirani upravitelj u slučaju nesolventnosti.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti mora biti fizička osoba. Dozvole za obavljanje poslova upravitelja u slučaju nesolventnosti može izdavati samo strukovno tijelo koje je za to ovlastio državni tajnik. Kako bi ishodio dozvolu, kandidat mora položiti ispit i odraditi određeni broj sati praktične nastave u području nesolventnosti.

U svakom postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba djeluje stečajni upravitelj čije su opće dužnosti sljedeće:

preuzeti nesolvencijsku masu dužnika, upravljati njome i unovčiti ju, bez obzira na to nalazi li se ona u Škotskoj ili drugdje

raspodijeliti nesolvencijsku masu vjerovnicima dužnika u skladu s njihovim pravima

utvrditi razloge za nesolventnost dužnika i okolnosti povezane s njom

utvrditi stanje obveza i imovine dužnika

voditi zapisnik (*sederunt book*) tijekom svojeg mandata za potrebe pružanja točne evidencije o stečajnom postupku

voditi redovnu evidenciju o svojem preuzimanju nesolvencijske mase dužnika, pri čemu je takva evidencija u svako razumno vrijeme dostupna na uvid povjerenicima (ako postoje), vjerovnicima i dužniku; i

neovisno o tome djeluje li stečajni upravitelj i dalje u okviru postupka u slučaju nesolventnosti, stečajnom računovođi dostavljati informacije koje on smatra potrebnima radi razrješenja dužnosti stečajnog upravitelja u skladu sa Zakonom iz 2016.

Pri obavljanju svojih dužnosti stečajni upravitelj uzima u obzir i savjete koje mu pružaju povjerenici (ako postoje).

Ako stečajni upravitelj ima opravdane razloge sumnjati da je dužnik počinio kazneno djelo povezano s nesolventnošću u pogledu svoje imovine, svojeg odnosa sa stečajnim upraviteljem ili svojeg ponašanja povezanog sa svojim poslovanjem ili financijskim poslovima, ili osoba koja nije dužnik u pogledu odnosa te osobe s dužnikom, privremenim stečajnim upraviteljem ili stečajnim upraviteljem u pogledu imovine, poslovanja ili financijskih poslova dužnika, stečajni upravitelj o tom pitanju izvješćuje stečajnog računovođu. Isto tako, ako stečajni upravitelj ima opravdane razloge vjerovati da je postupanje dužnika takvo da bi dovelo do toga da grofovijski sudac odobri zahtjev za produljenje ograničenja u okviru stečajnog postupka, stečajni upravitelj o tom pitanju izvješćuje stečajnog računovođu. Na takva izvješćavanja primjenjuje se potpuna zaštita od klevete.

Ako stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj, on može od grofovijskog suca zatražiti upute u pogledu bilo kojeg konkretnog pitanja koje proizlazi iz postupka u slučaju nesolventnosti.

Dužnik, vjerovnik ili bilo koja druga osoba s interesom koja nije zadovoljna nekim činjenjem, nečinjenjem ili odlukom stečajnog upravitelja, može podnijeti zahtjev grofovijskom sudu i, nakon podnošenja takvog zahtjeva, grofovijski sudac može potvrditi, poništiti ili izmijeniti bilo koje činjenje ili odluku stečajnog upravitelja ili može dati stečajnom upravitelju upute ili mu naložiti odgovarajuću mjeru.

Naknadu za rad upravitelja u slučaju nesolventnosti koji djeluje kao službenik u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba, utvrđuju vjerovnici.

Upravitelj u slučaju nesolventnosti može se obratiti sudu ako smatra da je stopa naknade koju su odredili vjerovnici preniska. Vjerovnici se mogu obratiti sudu ako smatraju da je iznos naknade prevelik.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Za dug koji nastane prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može se izvršiti prijeboj s tražbinom prema vjerovniku koja je nastala prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Za dug koji nastane nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može se izvršiti prijeboj s tražbinom koja je nastala nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Iako stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba predstavlja i vjerovnike i dužnika, on ne zastupa dužnika u njegovim obvezama.

Stečajni upravitelj kao takav, prihvaćanjem svoje funkcije i preuzimanjem nesolvencijske mase, nije obavezan prema vjerovnicima dužnika na temelju bilo kakve trajne obveze ili ugovora koji su važeći nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Međutim, on može, uz odobrenje vjerovnika, potvrđivati sklopljene ugovore. Pritom će stečajni upravitelj izravno obvezati vjerovnike (ili one koji su dali odobrenje) ili će biti osobno obavezan prema vjerovnicima na temelju pravne mjere. Stečajni upravitelj koji potvrdi ugovor bez odobrenja vjerovnika osobno je odgovoran za preuzete obveze.

Stečajni upravitelj može sklopiti bilo koji ugovor ako se smatra da bi to bilo korisno za upravljanje nesolvencijskom masom dužnika, osim ako je potvrđivanje ugovora zabranjeno izričitim ili implicitnim uvjetima tog ugovora.

U okviru nekih ugovora stečajni upravitelj možda neće morati izvršiti nikakav čin i može jednostavno stjecati korist od ugovora, na primjer, vršiti naplatu. U okviru drugih vrsta ugovora stečajni upravitelj može preuzeti obveze i obavljati radnje jer će se time ostvariti korist za nesolvencijsku masu.

Ako stečajni upravitelj ne potvrdi ugovor, druga stranka može zatražiti naknadu štete kao obični vjerovnik u postupku u slučaju nesolventnosti, ali ne, u nedostatku posebne odredbe u ugovoru, ako je druga stranka raskinula ugovor ili pristala na njega nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Ugovorne ovlasti stečajnog upravitelja u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba utvrđene su u članku 110. Zakona iz 2016. Stečajni upravitelj, u roku od 28 dana od primitka pisanog zahtjeva bilo koje stranke ugovora koji je sklopio dužnik, mora potvrditi ili odbiti potvrditi ugovor. Rok od 28 dana može se produljiti na zahtjev podnesen grofovijskom sudu ako stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj ili na zahtjev podnesen stečajnom računovođi ako

on ne djeluje kao stečajni upravitelj. Svaka takva odluka o produljenju roka podliježe preispitivanju ili podnošenju žalbe. Isto tako je moguće da stečajni računovođa od grofovijskog suca zatraži uputu u pogledu predmeta prije donošenja odluke ili provedbe preispitivanja. Ako stečajni upravitelj ne odgovori pisanim putem na zahtjev bilo koje ugovorne stranke u roku od 28 dana (ili u duljem roku, ovisno o slučaju), smatra se da je stečajni upravitelj odbio potvrditi ugovor.

Pružanje određenih usluga (komunalne usluge te komunikacijske i informatičke usluge koje se smatraju „nužnima“) može se nastaviti u postupku u slučaju nesolventnosti bez potrebe za plaćanjem dugovanja dospjelih pri pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, službenik u slučaju nesolventnosti nije obavezan izvršavati ugovore koje je sklopilo društvo dužnik. Likvidator može odbaciti neprofitabilni ugovor, čime prestaje interes/obveza nesolventnog dužnika u pogledu tog ugovora (druga ugovorna stranka može u postupku u slučaju nesolventnosti potraživati gubitke/odštetu prouzročenu pokretanjem tog postupka). Osim kad je riječ o nužnim uslugama, pružatelji usluga mogu raskinuti ugovore nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ako je to predviđeno predmetnim ugovorom). Sva neplaćena roba/usluge bile bi temelj za prijavu tražbine u okviru postupka u slučaju nesolventnosti.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba, člankom 109. stavkom 5. Zakona iz 2016. stečajnom upravitelju dopušta se pokretanje ili nastavak sudskih postupaka koji se odnose na nesolvencijsku masu dužnika, ili sudjelovanje u njima.

Općenito, ako netko ima tražbinu prema dužniku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, tražbinu će prijaviti u okviru tog postupka. Iako pokretanje sudskog postupka protiv dužnika može biti najprikladniji način da se odluči o spornom dugu.

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak protiv društva ne može se pokrenuti nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Kad je riječ o dobrovoljnim nagodbama društva, vjerovnici obavezani nagodbom ne mogu pokrenuti sudski postupak naplate tražbine (jer su obavezani dogovorenom nagodbom). Vjerovnik koji u obveznopravni odnos s dužnikom stupi nakon odobrenja nagodbe mogao bi pokrenuti takav postupak ako njegove tražbine nisu namirene.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dužnik ne može pokrenuti ili nastaviti sudski postupak koji je stečajni upravitelj spreman preuzeti. Stečajnog upravitelja trebalo bi obavijestiti o postupku, čime bi mu se omogućilo da sudjeluje u postupku ili da ga ospori. Međutim, sudski postupak može se nastaviti bez obzira na stajalište stečajnog upravitelja. Postupke koji utječu na status, kao što je razvod, dužnik može nastaviti bez obzira što je nad njim pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. Tužba za naknadu neimovinske štete osobna je za stranku, što znači da stečajni upravitelj nema pravo pokrenuti takav postupak, iako on može podnijeti tužbu zbog imovinske štete ili sudjelovati u tužbi kojom se traži naknada neimovinske štete, u protivnom se dužnik mora očitovati stečajnom upravitelju u pogledu prihoda bilo kojeg postupka.

U Škotskoj je predviđena mogućnost dužnika da izrazi svoju namjeru podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca, podnošenjem zahtjeva za moratorij. Obilježje moratorija jest da dužniku pruža zaštitu u trajanju od šest tjedana na temelju koje se protiv njega ne smije pokretati postupak. Stoga se sudski postupak može nastaviti tijekom tog razdoblja prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, međutim neće biti dopušteno pokretati postupak u pogledu donesene presude.

Pokretanjem postupka likvidacije i uprave uvodi se moratorij. Sudski postupak koji je u tijeku na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne može se nastaviti bez suglasnosti službenika ili dopuštenja suda.

Vjerovnik koji sudjeluje u postupku koji je u tijeku odobrenjem dobrovoljne nagodbe društva ne bi mogao nastaviti sudjelovati u takvom postupku jer bi bio obavezan uvjetima nagodbe (bez obzira na to je li sam glasovao za odobrenje).

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Vjerovnici mogu sudjelovati u postupku u slučaju nesolventnosti na više načina, uključujući sudjelovanjem na skupštini vjerovnika. U roku od 60 dana od odobrenja pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti stečajni upravitelj mora odlučiti hoće li sazvati zakonsku skupštinu vjerovnika. Ako se skupština održi, prisutni vjerovnici mogu glasovati o zamjeni stečajnog upravitelja. Ako stečajni upravitelj odluči da neće sazvati skupštinu, vjerovnici mogu zatražiti njezino sazivanje, a stečajni upravitelj obavezan ju je sazvati ako to zatraži najmanje jedna četvrtina vjerovnika prema vrijednosti (na temelju ukupnog duga). Druge vrste skupština vjerovnici mogu sazvati u bilo kojem trenutku. Skupština se mora održati ako ju sazove jedna desetina vjerovnika u brojčanom smislu ili jedna trećina vjerovnika prema vrijednosti (na temelju duga). Skupština vjerovnika može izdavati upute stečajnom upravitelju, ali stečajni upravitelj i drugi vjerovnici imaju pravo podnošenja žalbe grofovijskom sudu. Na svakoj skupštini vjerovnika mogu se birati povjerenici. Povjerenici mogu biti birani kako bi općenito davali savjete u pogledu upravljanja stečajnim postupkom i nadzirali ga, uključujući reviziju izvještaja stečajnog upravitelja. Povjerenike čine vjerovnici ili njihovi ovlašteni predstavnici. Ako povjerenik nije izabran, funkciju povjerenika obavlja stečajni računovođa.

Stečajni upravitelj obavezni su dostaviti financijske izvještaje na kraju prve godine i periodično nakon toga do okončanja postupka u slučaju nesolventnosti. Reviziju financijskih izvještaja mora provesti stečajni računovođa ili izabrani povjerenici. Vjerovnicima će se dostaviti preslike potvrde o izdacima i naknadi za rad stečajnog upravitelja. Vjerovnici mogu zatražiti uvid u financijske izvještaje i mogu podnijeti žalbu protiv potvrde.

U odnosu na običan postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca, nagodba neće biti obvezujuća za vjerovnike, osim ako su pristali na njezine uvjete i ako se proglasi zaštićenom.

Vjerovnici sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba sudjelovanjem na skupštinama vjerovnika i u drugim postupcima odlučivanja. Isto tako mogu osnovati odbor i birati njegove članove. Službenici moraju redovito obavještavati vjerovnike o napretku predmeta (svakih šest ili 12 mjeseci, ovisno o vrsti postupka).

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Stečajni upravitelj u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba upravlja postupkom u ime vjerovnika te je ovlašten utvrđivati nesolvencijsku masu dužnika koja se na njega prenosi i vršiti njezin povrat. Naime, u članku 109. Zakona iz 2016. navodi se da stečajni upravitelj, u najkraćem mogućem roku nakon imenovanja i u svrhu povrata nesolvencijske mase dužnika (u skladu s člankom 113. tog zakona u pogledu obiteljske kuće dužnika), uzima u posjed svu nesolvencijsku masu dužnika koja prelazi na stečajnog upravitelja te svaki dokument u posjedu ili kontroli dužnika koji se odnosi na njegovu imovinu, njegovo poslovanje ili financijske poslove. Stečajni upravitelj isto tako mora sastaviti i voditi popis i procjenu nesolvencijske mase, a nakon toga poslati presliku takvog popisa i procjene stečajnom računovođi. Stečajni upravitelj ima i pravo na uvid u sve dokumente koji se odnose na imovinu ili poslovne i financijske poslove dužnika i koje je dužnik ili osoba koja djeluje u njegovo ime poslala trećoj strani i koji su u posjedu te treće strane te izraditi preslike svih takvih dokumenata. Ako bilo koja osoba ometa rad stečajnog upravitelja koji izvršava ili pokušava izvršiti ovlast pristupa dokumentima, grofovijski sudac, na zahtjev stečajnog upravitelja, može naložiti toj osobi da prestane ometati rad stečajnog upravitelja. Isto tako, stečajni upravitelj može zahtijevati dostavu bilo kojeg vlasničkog lista ili druge isprave dužnika, bez obzira na to što se nad vlasničkim listom ili ispravom traži ostvarivanje založnog prava, ali ne dovodeći u pitanje bilo koju prednost nositelja založnog prava.

Nakon povrata nesolvencijske mase stečajni upravitelj mora njome upravljati i unovčiti je. U skladu s člankom 109. Zakona iz 2016., stečajni upravitelj se u najkraćem mogućem roku nakon imenovanja savjetuje sa stečajnim računovođom u vezi s obavljanjem svojih dužnosti i, uz određene iznimke, postupa u

skladu sa svim općim ili posebnim uputama koje su mu, ovisno o slučaju, dali vjerovnici, povjerenici u obliku zahtjeva, grofovijski sudac ili stečajni računovođa, u vezi s obavljanjem dužnosti stečajnog upravitelja.

Stečajni upravitelj može činiti bilo što od sljedećeg:

nastaviti s poslovanjem dužnika ili ga zaustaviti

pokrenuti ili nastaviti sudski postupak koji se odnosi na nesolventijsku masu dužnika, ili sudjelovati u njemu

steći osiguranje na bilo kojem dijelu nesolventijske mase

ako neko pravo, opcija ili druga ovlast čini dio nesolventijske mase dužnika, izvršavati plaćanja ili preuzimati obveze s ciljem stjecanja, u korist vjerovnika, bilo koje imovine koja je predmet tog prava, opcije ili ovlasti

posuđivati novac ako je to potrebno kako bi se zaštitila nesolventijska masa dužnika; i

provoditi ili održavati police osiguranja u pogledu poslovanja ili imovine dužnika.

Svaka prodaja imovine koja ulazi u nesolventijsku masu dužnika koju vrši stečajni upravitelj može se provesti javnom prodajom ili privatnim pregovaranjem.

Sljedeća pravila primjenjuju se na prodaju bilo kojeg dijela nepokretne imovine dužnika na kojem vjerovnik ili vjerovnici imaju osiguranje ako prava jednog osiguranog vjerovnika ili više njih imaju prednost pred pravima stečajnog upravitelja:

stečajni upravitelj može prodati taj dio samo uz suglasnost svakog takvog vjerovnika, osim ako ne postigne dovoljno visoku cijenu kojom bi se obrisalo svako takvo osiguranje

sprječava se poduzimanje koraka vjerovnika za izvršenje osiguranja nad tim dijelom nakon što je stečajni upravitelj priopćio vjerovniku da ga namjerava prodati, kao i pokretanje postupka stečajnog upravitelja za prodaju tog dijela nakon što je vjerovnik priopćio stečajnom upravitelju da namjerava pokrenuti postupak njegove prodaje

ako je stečajni upravitelj ili vjerovnik dao priopćenje (kako je prethodno opisano), ali je neopravdano kasnio u postupku prodaje, tada, ako to odobri

grofovijski sudac, vjerovnik kojemu je priopćenje dano može izvršiti svoje osiguranje, ili obrnuto, stečajni upravitelj može prodati taj dio imovine.

Dužnost stečajnog upravitelja kojom unovčuje nesolventijsku masu dužnika uključuje dužnost prodaje dugova prema nesolventijskoj masi, uz provođenje ili bez provođenja pravne mjere nad njom.

Stečajni upravitelj može prodati svu kvarljivu robu bez pridržavanja danih uputa ako smatra da bi pridržavanje takvih uputa negativno utjecalo na prodaju.

U skladu s člankom 109. Zakona iz 2016., stečajni upravitelj ili osoba povezana sa stečajnim upraviteljem, ili bilo koji povjerenik nije ovlašten kupiti bilo koji dio nesolventijske mase dužnika.

Stečajni upravitelj mora ispunjavati zahtjeve iz članka 109. stavka 7. Zakona iz 2016. i može učiniti sve što je dopušteno člankom 109. samo ako smatra da bi to imalo financijsku korist za nesolventijsku masu dužnika i da je to u interesu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Tražbine vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti u Škotskoj čine dugovi koji su u pravilu dospjeli na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako je zahtjev podnio dužnik, tada je datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti datum odobrenja pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti pokreće na temelju prijedloga vjerovnika, tada je datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti datum izdavanja prvog naloga u kojem se navodi dužnik.

Iz nesolventijske mase dužnika isplaćuju se i troškovi i naknada za rad stečajnog upravitelja, troškovi vjerovnika koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti protiv dužnika ili je bio suglasan s podnošenjem tog prijedloga, te kamate na dugove od datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti do podmirivanja duga (pod uvjetom da se prikupi dovoljno sredstava).

Tražbine koje nastanu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ne mogu se prijavljivati. Stoga vjerovnik čija tražbina nastaje nakon pokretanja stečajnog postupka ima tražbinu prema dužniku, što bi moglo dovesti do pokretanja daljnjih postupaka u slučaju nesolventnosti. Naime, moguće je da protiv istog dužnika u tijeku bude više od jednog postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o nesolventnosti pravnih osoba, svi dugovi i obveze društva utvrđeni prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti mogu se potraživati u okviru tog postupka. Dugovanja koja dopijevaju u budućnosti isto se tako mogu potraživati, ali se obračunava njihova trenutačna vrijednost. Obveze koje proizlaze iz počinjenja određenih kaznenih djela (kao što je trgovina drogom) nisu dokazive u postupcima uprave ili likvidacije. Obveze nastale nakon pokretanja postupka smatraju se „troškovima”. Takve obveze podliježu vlastitom redosljedu plaćanja, ali sve se moraju platiti prije nego što se novac može raspodijeliti vjerovnicima.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

U članku 122. Zakona iz 2016. utvrđene su odredbe o prijavljivanju tražbina u okviru postupka u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba. Kako bi ishodio odluku o svojem pravu (ako su sredstva dostupna) na dividendu iz nesolventijske mase dužnika, vjerovnik mora prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju najkasnije do „relevantnog dana”. Relevantni dan odnosi se na dan koji je 120 dana nakon dana kada je vjerovniku dostavljena obavijest o tome namjerava li stečajni upravitelj sazvati zakonsku skupštinu, ili ako vjerovniku nije dostavljena obavijest, dan koji je 120 dana nakon dana kada stečajni upravitelj podnese obavijest vjerovniku kojom ga poziva da prijavi tražbinu.

Ako vjerovnik zakasni s prijavom tražbine stečajnom upravitelju (nakon relevantnog dana), stečajni upravitelj može, za bilo koje obračunsko razdoblje, donijeti odluku o pravu vjerovnika (ako su sredstva dostupna) na dividendu iz nesolventijske mase dužnika ako je tražbina prijavljena najkasnije osam tjedana prije kraja obračunskog razdoblja i ako su postojale iznimne okolnosti zbog kojih tražbina nije mogla biti prijavljena prije relevantnog dana.

Za potrebe dokazivanja valjanosti ili iznosa tražbine koju je prijavio vjerovnik, stečajni upravitelj od vjerovnika može zahtijevati da dostavi dodatne dokaze. Alternativno, stečajni upravitelj može zahtijevati od bilo koje druge osobe za koju vjeruje da može dostaviti relevantne dokaze da dostavi takve dokaze. Ako vjerovnik ili neka druga osoba odbije to učiniti ili zakasni s time, stečajni upravitelj može grofovijskom sudu podnijeti zahtjev za izdavanje naloga kojim se vjerovniku ili drugoj osobi nalaže da prisustvuje privatnom ispitivanju pred grofovijskim sucem.

Tražbine vjerovnika prijavljuju se u propisanom obliku, kako je utvrđeno u Stečajnom pravilniku (Škotska) iz 2016.

Vjerovnici u postupku u slučaju nesolventnosti pravnih osoba mogu prijaviti tražbinu (dokaz o postojanju duga) u bilo kojem trenutku u postupku. Vjerovnik mora prijaviti tražbinu kako bi mogao glasovati na skupštinama (ili u drugim postupcima odlučivanja) ili sudjelovati u raspodjeli. U postupcima uprave ili likvidacije u kojima se provodi raspodjela, službenik će se obratiti svim vjerovnicima koji još nisu dokazali postojanje svoje tražbine u kojoj se navodi da će se provesti raspodjela te će ih pozvati da prijave tražbine i odrediti krajnji datum na koji moraju prijaviti tražbinu kako bi mogli sudjelovati u raspodjeli. Službenik može razmatrati tražbine prijavljene nakon navedenog datuma, ali nije obavezan to činiti. U postupku likvidacije koji provodi sud primjenjuje se standardni obrazac koji se mora podnijeti kao dokaz. U nijednom drugom postupku ne primjenjuje se standardni obrazac, ali pravnim okvirom za druge postupke utvrđeno je što mora biti uključeno u dokaz za potrebe raspodjele. Vjerovnik koji ne prijavi tražbinu na vrijeme ne može utjecati na raspodjelu.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Prednosni red raspodjele sredstava u postupku u slučaju nesolventnosti fizičkih osoba:

troškovi i naknada za rad privremenog stečajnog upravitelja u okviru upravljanja nesolventijskom masom dužnika

troškovi i naknada za rad stečajnog upravitelja u okviru upravljanja nesolventnom masom dužnika
ako je riječ o preminulom dužniku, opravdani medicinski troškovi nastali neposredno prije smrti i troškovi pogreba i opravdani troškovi upravljanja ostavinom preminulog dužnika
opravdani troškovi vjerovnika koji je ujedno podnositelj prijedloga ili koji je bio suglasan s podnošenjem zahtjeva dužnika u okviru postupka u slučaju nesolventnosti pokrenutog nad dužnikom
redovni povlašteni dugovi (ne računajući kamate nastale do datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti)
sekundarni povlašteni dugovi (ne računajući kamate nastale do datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti)
redovni dugovi
zakonske kamate na redovne povlaštene dugove, sekundarne povlaštene dugove i redovne dugove nastale između datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i datuma plaćanja duga; i
odgođeni dugovi.

Svaki višak koji preostaje nakon što su svi dugovi u cijelosti podmireni, vraća se dužniku ili pravnim sljednicima dužnika ili primateljima prava koje ustupa dužnik.

Određene tražbine koje proizlaze iz radnog odnosa imaju status povlaštenih tražbina i plaćaju se nakon podmirenja troškova postupka, ali prije namirivanja tražbina vjerovnika s lebdećim založnopравnim osiguranjem i neosiguranih vjerovnika.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Općenito se smatra da je postupak u slučaju nesolventnosti okončan nakon završetka postupka uprave i nakon što je stečajni upravitelj isplatio dividende vjerovnicima, dovršio sve izvještaje te je razriješen dužnosti stečajnog upravitelja. Međutim, sudskom praksom u Škotskoj utvrđeno je da se postupak u slučaju nesolventnosti nastavlja bez obzira na razrješenje dužnika i stečajnog upravitelja. To je zato što se postupak može obnoviti podnošenjem zahtjeva sudu ili, u određenim okolnostima, stečajnom računovođi.

Učinak okončanja postupka u slučaju nesolventnosti je taj da se, u smislu članka 145. Zakona iz 2016., dužnika razrješuje svih dugova i obveza u Ujedinjenoj Kraljevini za koje je bio odgovoran na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti. U skladu s tim, vjerovnici više ne mogu tražiti naplatu tih dugova. Međutim, postoje određene iznimke u skladu s kojima dužnik nije razriješen odgovornosti plaćanja novčane kazne koju je izrekao mirovni sud (ili okružni sud), odgovornosti na temelju naloga za naknadu štete u smislu članka 249. Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995. („**Zakon iz 1995.**“), odgovornosti za gubitak novčanog iznosa položenog na sudu u skladu s člankom 24. stavkom 6. Zakona iz 1995., odgovornosti nastale zbog prijevare ili zloporabe povjerenja, obveze plaćanja uzdržavanja ili drugog novčanog iznosa povezanog s uzdržavanjem na temelju bilo kojeg akta ili pravnog pravila, ili bilo koje periodične naknade koja se isplaćuje u okviru razvoda na temelju sudskog naloga ili obveze, a koja nije bila naknada za uzdržavanje ili periodična naknada koja bi mogla biti uključena u iznos tražbine vjerovnika, ili uzdržavanja djeteta u smislu Zakona o uzdržavanju djece iz 1991. („**Zakon iz 1991.**“)) koje nije bilo plaćeno u pogledu bilo kojeg razdoblja prije pokretanja stečajnog postupka nad bilo kojom osobom koja je to uzdržavanje morala platiti ili poslodavcem koji je iznos uzdržavanja odbio ili trebao odbiti od plaće na temelju članka 31. stavka 5. Zakona iz 1991.

Na kraju postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca dužnika se razrješuje svih dugova u okviru tog postupka pod uvjetom da stečajni upravitelj smatra da je dužnik ispunio svoje obveze na temelju postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca.

Odredba o stečajnoj nagodbi stavljena je izvan snage u Škotskoj i zamijenjena odredbom o prijedlozima za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti podnesenim nakon 1. travnja 2015., u skladu s člankom 18. Stečajnog zakona i zakona o savjetovanju o dugovima (Škotska) iz 2014.

Propisana su detaljna postupovna pravila o izlasku iz bilo kojeg postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba i okončanju takvog postupka, što uključuje i likvidaciju i reorganizaciju.

Sudsko odobrenje nije potrebno u pogledu planova reorganizacije, ali oštećena stranka može se obratiti sudu ako smatra da je njezinim interesima nepotrebno nanosena šteta.

Vjerovnici postižu dogovor o prijedlozima dužnika (u okviru dobrovoljne nagodbe društva – > 75 % glasova vjerovnika za odobrenje, prema vrijednosti duga) ili službenika u slučaju nesolventnosti (uprava, obična većina ili odobrenje svih osiguranih i većine povlaštenih vjerovnika u slučajevima u kojima se smatra da nije vjerojatno da će doći do namirivanja tražbine neosiguranih vjerovnika).

Nakon što se odobri prijedlog za pokretanje postupka dobrovoljne nagodbe društva svi neosigurani vjerovnici obvezani su uvjetima nagodbe.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti vjerovnici mogu podnijeti žalbu na razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja, a imaju i pravo podnijeti zahtjev za ponovno pokretanje i obnovu postupka.

Osim toga, kako je prethodno navedeno, iako okončanje postupka u slučaju nesolventnosti i razrješenje dužnika općenito znači da se dužnika razrješuje svih dugova i obveza u Ujedinjenoj Kraljevini za koje je bio odgovoran na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, postoje određene iznimke. Stoga je moguće da vjerovnici i dalje ostvaruju prava na naplatu tih određenih izuzetih dugova, neovisno o okončanju postupka u slučaju nesolventnosti.

Vjerovnici isto tako mogu potraživati sredstva koja su im dodijeljena u okviru raspodjele (ali im nisu uplaćena) nakon okončanja postupka.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi nastali u postupku u slučaju nesolventnosti trebali bi se podmiriti sredstvima prikupljenima iz nesolventne mase. Međutim, ako sredstva nisu dovoljna za podmirivanje troškova postupka, a stečajni računovođa djeluje kao stečajni upravitelj, ti će se troškovi podmiriti sredstvima iz državnog proračuna. Stečajni upravitelj koji djeluje kao upravitelj u slučaju nesolventnosti, a ne stečajni računovođa, može tražiti od vjerovnika koji podnosi prijedlog da pokrije razliku u slučaju da nije prikupljeno dovoljno sredstava za plaćanje troškova postupka. Troškovi se moraju platiti (iz unovčenih sredstava) prije nego što se ostala sredstva vrate vjerovnicima.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Transakcije sklopljene po nižoj cijeni, davanja nepoštene prednosti i druge prijevarene transakcije mogu se osporavati na temelju običajnog prava i u skladu s člankom 98. stavkom 11. i člankom 99. stavkom 8. Zakona iz 2016.

Transakcije koje dužnik sklopi po nižoj cijeni može osporiti svaki vjerovnik koji je vjerovnik na temelju duga nastalog na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili prije tog datuma, ili prije pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika. Može ih osporiti i stečajni upravitelj, stečajni upravitelj koji djeluje u postupku dobrovoljne nagodbe pojedinca ili sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom (*judicial factor*), ovisno o slučaju.

Osporavanje transakcije sklopljene po nižoj cijeni primjenjuje se ako je tom transakcijom bilo koja od imovine dužnika prenesena, ili ako je dužnik oslobođen bilo koje tražbine ili prava ili ih se odrekao te u sljedećim slučajevima:

imovina dužnika proglašena je nesolventnom (osim kad je riječ o smrti fizičke osobe); ili

dužnik je pokrenuo postupak dobrovoljne nagodbe pojedinca koja je proglašena zaštićenom; ili

dužnik je preminuo, a u roku od 12 mjeseci od smrti njegova je imovina proglašena nesolventnom; ili

dužnik je preminuo i u roku od navedenih 12 mjeseci imenovan je sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom u skladu s člankom 11.A Zakona o sudskim službenicima zaduženima za upravljanje imovinom (Škotska) iz 1889. radi upravljanja imovinom dužnika koja je bila potpuno nesolventna na datum smrti dužnika; i

transakcija je po nižoj cijeni sklopljena na relevantni dan.

Dan sklapanja transakcije po nižoj cijeni dan je kada je ta transakcija u potpunosti počela proizvoditi pravne učinke, a „relevantni dan” je, ako je od sklapanja transakcije po nižoj cijeni korist imala:

osoba koja je povezana s dužnikom: dan najranije pet godina prije datuma pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika, ovisno o slučaju; ili

bilo koja druga osoba: dan najranije dvije godine prije navedenog datuma.

U slučaju osporavanja sud donosi odluku o poništavanju transakcije ili nalaže povrat imovine u nesolventničku masu dužnika ili drugu odgovarajuću pravnu mjeru, ali sud ne donosi takvu odluku ako osoba koja želi potvrditi sklapanje transakcije po nižoj cijeni utvrdi:

da je vrijednost imovine dužnika bila veća od njegovih obveza odmah nakon ili u bilo kojem drugom trenutku nakon sklapanja transakcije; ili

da je transakcija sklopljena po odgovarajućoj cijeni; ili

da je transakcija

bila rođendanski, božićni ili uobičajeni dar druge vrste; ili

bila dar darovan u dobrotvorne svrhe osobi koja nije povezana s dužnikom

koja je s obzirom na sve okolnosti bila razuman čin dužnika, ne dovodeći u pitanje bilo koje pravo stečeno u dobroj vjeri i za vrijednost od ili putem primatelja u okviru transakcije.

Davanje nepoštene prednosti dužnika podliježe zakonskom osporavanju. Transakciju može osporiti svaki vjerovnik koji je vjerovnik na temelju duga nastalog na datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti ili postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca odnosno smrti dužnika ili prije tih datuma. Transakciju može osporiti i stečajni upravitelj, stečajni upravitelj koji djeluje u postupku zaštićene dobrovoljne nagodbe pojedinca ili sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom. Transakcija je morala imati učinak davanja prednosti određenom vjerovniku na štetu ostalih vjerovnika, te je ta prednost morala nastati najranije šest mjeseci prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, pokretanja postupka dobrovoljne nagodbe pojedinca ili smrti dužnika pri čemu je u roku od 12 mjeseci od smrti imovina proglašena nesolventnom ili je imenovan sudski službenik zadužen za upravljanje imovinom. Međutim, transakcija se ne može osporiti ako je bila dio uobičajenog tijeka trgovine ili poslovanja, plaćanje u gotovini za dug koji je u trenutku plaćanja dospio za plaćanje (osim ako je transakcija bila tajno dogovorena u cilju da se naštetiti vjerovnicima), transakcija kojom su stranke preuzele uzajamne obveze (neovisno o tome je li stranke izvršavaju svoje obveze u isto ili različito vrijeme) osim ako je transakcija bila tajno dogovorena, ili davanje ovlaštenja dužnika kojim se subjektu zaustavljanja odobrava da osobi koja je pokrenula zaustavljanje isplati sredstva na koja se zaustavljanje primjenjuje ili dio tih sredstava u skladu s odlukom za plaćanje ili ubrzanim sudskim nalogom (*summary warrant*), pri čemu je odluka donesena ili nalog izdan nakon mjere zaustavljanja u tijeku postupka ili prije izvršenja mjere zaustavljanja. U slučaju osporavanja sud, ako su ispunjeni uvjeti koje je propisao, donosi odluku o poništavanju transakcije ili nalaže povrat imovine u nesolventničku masu dužnika ili drugu odgovarajuću pravnu mjeru, pod uvjetom da se time ne dovodi u pitanje bilo koje pravo stečeno u dobroj vjeri i za vrijednost od ili putem vjerovnika kojem je prednost dana.

Ako je društvo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti pravnih osoba prednost dalo određenom vjerovniku u okviru formalne nesolventnosti ili je sklopilo transakciju po nižoj cijeni, službenik protiv primatelja može pokrenuti sudski postupak. Na zahtjev službenika u postupku likvidacije ili uprave, sud može poništiti bilo koju od tih transakcija i naložiti primatelju da ponovno uspostavi stanje prije izvršenja transakcije.

Zahtjevi za poništenje povlaštenih isplata moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od šest mjeseci prije imenovanja upravitelja ili pokretanja postupka likvidacije, ili u razdoblju od dvije godine u slučaju da je povlaštena isplata izvršena osobi povezanoj s dužnikom.

Zahtjevi za poništenje transakcija sklopljenih po nižoj cijeni moraju se odnositi na transakcije izvršene u razdoblju od dvije godine prije navedenih događaja. Službenik u postupku uprave, likvidacije ili postupku dobrovoljne nagodbe sudu može podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za poništenje transakcije kojom su prevareni vjerovnici. Takav zahtjev može podnijeti i stranka oštećena transakcijom, uz odobrenje suda.

U postupcima uprave i likvidacije službenik isto tako može podnijeti tužbu za naknadu štete protiv bilo kojeg direktora trgovačkog društva koji je obaviješten o nesolventnosti i sudjeluje u poslovanju koje je dovelo do daljnjih gubitaka za vjerovnike, u prijeveri vjerovnika ili prijestupu.

Kad se sudu podnosi prijedlog za pokretanje postupka likvidacije, sva raspolaganja imovinom izvršena nakon podnošenja prijedloga poništavaju se, osim ako sud naloži drukčije.

Posljednji put ažurirano: 14/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.